

*Alpár József
1906. május 6.*

ECCE

Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő

VII.
(2016/2017)

ELTE Eötvös József Collegium
2019

ECCE

EÖTVÖS COLLEGIUM – COLLEGIUMI ÉRTESÍTŐ
VII

(2016/2017)

ELTE Eötvös József Collegium
Budapest, 2019

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

A kiadvány „Az Oktatási Hivatal által nyilvántartott szakkollégiumok támogatása” című pályázat keretében (NTP-SZKOLL-18-0012) valósult meg.

ELTE Eötvös József Collegium

Budapest, 2019

Felelős kiadó: Dr. Horváth László, az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója

Sorozatszerkesztők: Horváth László és Laczkó Krisztina

Szerkesztő: Horváth László és Kocsis Teréz

Borítóterv: Egedi-Kovács Emese

Minden jog fenntartva!

A nyomdai munkálatokat a CC Printing Szolgáltató Kft. végezte.

1118 Budapest, Rétköz utca 55/A fsz. 4.

Törvényes képviselő: Szendy Ilona

ISSN 2064-0870

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
Igazgatói összefoglalás	
I. Oktatási tevékenység	11
II. Kutatási tevékenység (pályázatok).....	17
III. Szakmai-tudományos és közéleti rendezvények.....	79
IV. Könyvkiadás.....	159
V. Külföldi kapcsolatok – „nemzetköziesítés”.....	177
VI. Az EC költségvetésének sarokszámai (saját bevételek).....	217
VII. Egyéb.....	218
„Filosz” és „Dögész” – Két tanulmány	
GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF:	
A spanyol approximánsok és az explicit fonológiai instrukció hatása. A /b d g/ allofónok a magyar ajkú spanyoltanulók laboratóriumi beszédében.....	223
LUKSA NORBERT:	
Szkeleton alapú párhuzamosítás bevezetése.....	241
Műhelybeszámolók	
Angol–Amerikai Műhely.....	279
Aurélien Sauvageot Francia Műhely	283
Biológia–Kémia Műhely.....	289
Bollók János Klasszika-filológia Műhely.....	299
Filozófia Műhely.....	311
Germanisztika Műhely	317
Informatikai Műhely.....	341
Magyar Műhely.....	353
Matematika–Fizika Műhely	359
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely.....	363
Olasz Műhely	377
Orientalisztika Műhely	385
Skandinavisztika Műhely.....	393
Spanyol Műhely	395
Szlavisztika Műhely.....	399

Társadalomtudományi Műhely.....	405
Történész Műhely	409
Cathedra Magistrorum	427
Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár	432
Nyelvtanulás	437
Seniori beszámolók.....	483
Diákélet	
Áttekintés a hallgatói közösségi tevékenységekről 2016–2018	511
Eötvös Konferencia	522
Felvételi és a Collegium Tisztikara	
Buzdítás a 2019. évi felvételire	541
Az ELTE Eötvös József Collegium oktató és nem oktató munkatársai, tisztviselői (az évkönyv kiadásának időpontjában)	546
Függelék	
Az Eötvös Collegium tudományos kiadványai.....	551
Az Eötvös Collegium tájékoztató kiadványai	560
A Választmány kiadványai	561

ELŐSZÓ

Az ECCE (Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő) olyan évkönyv, amely a Collegium egyes tanulmányi éveinek bemutatására hivatott. Az első szám a 2010/2011. tanévre vonatkozó jelentések (igazgatói és tanári összegzések), collegista eredmények, két kiválasztott hallgatói tanulmány, a diákélet és más állandó rovatok mellett egyedi közléseket, a Collegium és a műhelyek működésének alapdokumentumait is tartalmazta. A második kötet a 2011/2012. tanévi műhelymunka, a seniorok beszámolóí, a diákélet bemutatása, valamint két kiválasztott tanulmány („filosz” és „dögész”) publikálása mellett a 2012. naptári évre vonatkozó igazgatói összegzést közölte. A harmadik, majd a negyedik kötet a már kialakult szerkezetben jelent meg. Az ötödik kötet is ugyanezen rovatok szerint, ám a korábbiaknál is nagyobb terjedelemben, két kötetre bontva mutatta be a 2014/2015. évi tevékenységeket. Ugyanebben a szellemben és szerkezetben immár a hetedik kötetet foghatjuk a kezünkbe.

A zárófejezetben – mindenkor időszerűen – közölt felvételi buzdítás egyzersmind az ECCE legfontosabb célját is megjeleníti. Egyaránt szeretnénk szólni a múlt és a jövő nemzedékeihez, hogy az egykori és mai collegistákban jótékony figyelmet ébresszünk: ragaszkodó növendékként erejük és tehetségük szerint támogassák a Collegiumot. Az egyetemre készülő ifjúság pedig merítsen bátorságot buzdításunkból.

Kérem, fogadja a Tisztelt Collegium és az érdeklődő olvasó megértő jóindulattal, ha egyes területeken – így az időbeni megjelenés és egyes részadatok tekintetében – elmaradtunk elvárásainktól. A Collegium az elmúlt nyolc évben (szerteágazó más tevékenységei mellett: <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/eredmenyek/>) több mint 150 kötetet jelentetett meg a *Quidquid agis, prudenter agas et respice finem...* szellemében.

Budapest, 2018. december 31.

Horváth László
igazgató

IGAZGATÓI ÖSSZEGZÉS

Az ELTE Eötvös József Collegium 2017. évi tevékenységét az alábbi fejezetekre bontva mutatjuk be: I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG; II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK); III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK; IV. KÖNYVKIADÁS; V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK; VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK); VII. EGYÉB

I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Az ELTE Eötvös József Collegium (továbbiakban EC) az egyetem szakkollégiumaként működik, amelynek alapvető feladata, hogy a tehetséggondozás érdekében az egyetemi oktatást kiegészítse, illetve azt intenzívebbé tegye. Mindkét feladat színvonalas ellátásának záloga az önálló tudományos, oktatási és kutatási tevékenység, amely az EC szakmai műhelyeiben összpontosul.

Személyi-szervezeti háttér

Az egyetem kancellári rendszert követő működése (lásd ECCE VI. 11. old.) 2017-ben megszilárdult, a felelősségi körök és a munkáltatói viszonyok fokozatosan letisztultak. A bevezetést követő, 2016-ban szerzett kettős tapasztalataink árnyalódtak. Bár eleinte az ügyek intézése, az adminisztráció a központosítás miatt körülményessé vált és jelentősen lassult, a működés kiforrottlansága miatt rendkívül sok hiba keletkezett, 2017-ben a rendszer áttekinthetőbb és viszonylag gyorsabb lett. Másfelől az új pénzügyi vezetés a szakkollégiumok, így különösen az Eötvös Collegium és a Bibó Szakkollégium szakmai munkáját ismerve és értékelve biztosította a szakmai szempontok hatékonyabb érvényesülését. Mindemellett a pénzügyi folyamatokra, a korábban klasszikus értelemben vett költségvetés-alakulásra a Collegium vezetésének közvetlen ráhatása nem volt. Év közben a források, munkaszámok és költségvetési sorok belső, központi könyvelése, egyes összegek megjelenése, illetve eltűnése, vagy azok mértéke gyakran követhetetlen és értelmezhetetlen volt. A Rektori Koordinációs Központ vezetése és a Központi Gazdasági Hivatal munkatársai segítségével igyekeztünk pontos adatokhoz jutni.

A szeptemberre véglegesített 2017. évi költségvetésben a Collegium a bérjellegű és szakmai dologi kiadásokra a reális céloknak megfelelően tervezhetett. A tízéves negatívumból helyreállított gazdasági mérleget (2010-től) hét éven át

szigorúan pozitívumban tartó, megszorításokat átvészoló tervezések után 2017-ben is nyugodtabb körülmények között dolgozhattunk. Mindemellett a szakmai működéstől költségvetésileg egyelőre sikertelenül leválasztott üzemeltetési költségekre az egyetem a Collegiumnak (önálló soron) további 14 millió forintot is biztosított. Ezen felül az egyetem vezetése az öt szakkollégium számára a működési feladatoktól teljesen elkülöníthető „szakkollégiumi szakmai” munkára harmincmillió forintot is tervezett, amelyre belső pályázat keretében lehetett igényt formálni. Bár az újabb, belső pályázati előírás az igen megterhelő külső pályázati tevékenység mellett eleinte felesleges többletthezernek tűnt, az ügymenet beváltotta a hozzá fűzött központi reményeket. A szakkollégiumok munkája, tenni akarása és stratégiai tettekézsége, a szakmai hitvallások egy csapásra láthatóvá váltak. A Collegium ennek megfelelően az eljárás kedvezményezettje lett, a Rektori Koordinációs Központhoz benyújtott nyertes pályázataink összértéke meghaladta a 20 millió forintot (a részletes tartalmi leírást lásd 17–28. old.). A szeptember elején rögzített, majd megismert költségvetési fedezetnek megfelelően a rendelkezésre álló személyi és dologi kiadásokra vonatkozó igényléseket azonnal elindítottuk (többletfeladat-elrendelések, megbízási díjak, hallgatói megbízások stb.), a dokumentumokat az iktatási rendszeren keresztül a központi szervekhez eljuttattuk. Október második felében váratlanul azzal szembesültünk, hogy a Collegium költségvetésében – jöllehet a korábban ismert, felhasználható összeget maradéktalanul lekötöttünk – jelentős maradvány szerepel (ún. 4000-es forrás). A maradvány eredetére nem sikerült választ kapnunk. Mindazonáltal a jelentős összeget a Collegium szakmai céljaival összhangban lekötöttük (nyomdai szolgáltatások, projektfeladatok stb.). A megvalósítást azonban a november elején kiadott – az egyetem egészére vonatkozó megtakarítás célzó – kancellári utasítás eseti engedélyekhez kötötte. November közepén összesen kilenc eseti kérelmet írtunk, amelyből nyolc támogatást nyert, így végül a maradványokra vonatkozó októberi lekötések is – jelentős részben a 2018. évre tervezetten – megvalósultak.

A Byzantium Központ munkáját az NKFIH NN 124539 pályázat keretében közalkalmazotti jogviszonyban 2017. szeptember 1-jétől Tóth Iván fiatal kutató segítette. Mészáros Tamás a Központ főállású munkatársa és a Bollók János Klasszika-filológia Műhely vezetője 2017. április 1-jétől igazgatói kinevezést kapott az ELTE Márton Áron Szakkollégium vezetésére. A 2016 augusztusában az ELTE-hez került Márton Áron Szakkollégium szakmai munkájának kialakítására, a működés beindítására a Collegium igazgatója 2017 februárjában rektori

megbízotti feladatkört kapott. A MÁSZ szakmai felépítését a Collegiumot mint modellt követve a Collegium igazgatója (később a MÁSZ kurátora) és a MÁSZ igazgatója közös munkával hozta létre. Mészáros Tamás mindemellett a collegiumi oktató-kutató feladatait többletfeladat-megbízás keretében változatlanul ellátta. A Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár mindennapi nyitva tartásának biztosításában és a kutatószolgálatban, valamint a kutatási pályázatokból érkező és a saját kiadásban megjelentetett kötetek katalogizálásában, illetve az új beszerzésű kötetek megrendelésében változatlanul Kocsis Teréz működött közre.

További személyi változások: Noszkó Ilona Éva 2017 májusában a Collegium személyi állományából a központi Gazdasági Hivatal állományába került át. Az áthelyezés oka a pénzügyi feladatok központosítása, és ezzel összefüggésben az alacsonyabb szervezeti egységekben az önálló pénzügyi működés megszüntetése volt. Noszkó Ilona Éva csaknem két évtizedes munkáját a Collegium Eötvös Collegiumért emlékéremmel ismerte el, és az Eötvös Collegiumért Alapítvány pénzügyi feladatainak ellátására önálló többletfeladat-megbízásában részesítette.

A megelőző költségvetési évhez hasonlóan 2017-ben a Collegium költségvetéséből négy műhelyünk vezetőjének (összességében 3,5 álláshely anyagi fedezete) tudtunk az év egészében honoráriumot folyósítani. A Collegium külkapcsolatainak fejlesztésében a nyelvi-filológiai műhelyek működése, a színvonalas nyelvi alapozás meghatározó. A Spanyol Műhely vezetője: Klempáné Faix Dóra, a Germanisztika Műhely vezetője: Sára Balázs, az Olasz Műhely vezetője: Ludmann Ágnes és az Angol–Amerikai Műhely vezetője: Fejérvári Boldizsár. A Byzantium Központ mellett működő többi szakmai műhely, illetve önálló szervezeti egység (összesen 18) vezetését, a hallgatók tutoriális munkájának irányítását, valamint a műhelyekben folyó szakórák ellátását a kollégák minden esetben javadalmazás nélkül vállalták, mindazonáltal a kedvező költségvetési helyzetnek köszönhetően az év végén szerény honoráriumban részesülhettek.

2017-ben összesen 35 (17 ELTE-s, 13 külsős és 5 hallgató) óraadó tanárnak javadalmazást fizethettünk.

Önzetlen munkájukért ezúton is kifejezzük köszönetünket a műhelyvezetőknek és a vezetőtanároknak: Sántha Ferencné és Fejérvári Boldizsár

(Angol–Amerikai Műhely), Kalmár Anikó (Aurélien Sauvageot Francia Műhely), Illés Anett (Biológia–Kémia Műhely), Mészáros Tamás (Bollók János Klasszika-filológia Műhely), Faragó-Szabó István (Filozófia Műhely), Sára Balázs (Germanisztika Műhely), Kozsik Tamás (Informatika Műhely), Laczkó Krisztina (Magyar Műhely), Burcsi Péter (Matematika–Fizika Műhely), Győri Róbert (Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely), Ludmann Ágnes (Olasz Műhely), Máté Zoltán, Csibra Zsuzsanna, Birtalan Ágnes (Orientalisztika Műhely), Masát András és Csúr Gábor (Skandinavisztika Műhely), Klempáné Faix Dóra (Spanyol Műhely), Engelné Nagy Éva (Szlavisztika Műhely), Bozsonyi Károly (Társadalomtudományi Műhely), Körmendi Tamás (Történelem Műhely) és Feld-Knapp Ilona (Cathedra Magistrorum).

A műhelyvezetőket segítő munkájukért köszönetet mondunk a műhelyek mindenkori titkárainak és a Választmánynak.

Kurzusok

A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett és megtartott kurzusokat a műhelybeszámoló előtt közöljük. Az Eötvös Collegiumban az alapítástól hagyomány, hogy a kurzusokat tartó tanárok a tanulmányi időszak végén átfogó (a tagok egyéni teljesítményét is értékelő) jelentést készítenek az igazgató, a tanári kar, végső soron a levéltár számára. A jelentéseket a 2011/2012. II. félévről kezdődően egységes formában készítjük el és közöljük. A természettudományok területét érintő kurzusokat az illetékes karok (TTK és IK) csaknem minden esetben befogadták rendes curriculumukba. Az EC-hez kötődő oktatói-kutatói munka erkölcsi elismerése érdekében ezeket a karoktól befogadott kurzusokat is nyilvántartjuk. A humántudományokat képviselő kurzusokat a BTK támogatásával a Neptun rendszerben saját hatáskörben hirdettük meg. A meghirdetés elvi háttere és módja 2014 tavaszától az alábbi: azon kurzusokat, amelyeket az anyatanszékek befogadnak, a tanszék-, illetve intézetvezető jóváhagyásával az illetékes tanszékek hirdetik meg. Ezen kurzusok azzal a kiegészítéssel illeszkednek a rendes egyetemi curriculumba, hogy „/EC” megjelölést is kapnak. A karoktól és tanszékektől be nem fogadott, azaz a klasszikus értelemben vett kiegészítő kurzusokat dékánhelyettesi engedéllyel a Collegium ügyvivő szakértője (titkárságvezető, tanulmányi előadó) hirdeti meg. A mindenkor ELTE BTK dékánhelyetteshez, 2017-ben Horváth Krisztina docenshez a Collegium igazgatója az alábbi kérelemmel fordul:

„Tisztelt Dékánhelyettes Asszony!

Tisztelettel kérem, szíveskedjék engedélyezni, hogy a csatolmányban felsorolt kurzusokat a Neptun rendszerben Major Anita kolléganóm meghirdethesse. A táblázat összeállításában hagyományosan az alábbi elveket követtem. Az első munkalap tartalmazza azokat a kurzusokat, amelyeket az egyetemi curriculumot kiegészítő (nem átfedő vagy kiváltó) jelleggel szeretnénk meghirdetni. A Collegium „saját” kurzusainak illetően jellegéről felelősséget vállalok. A második munkalap nem releváns, az azokat a kurzusokat tartalmazza, amelyeket az illetékes műhelyvezetőink az érintett anyaintézetek és tanszékek vezetőinek engedélyével befogadtattak. (Csupán a collegiumi nyilvántartás véggett gyűjtjük ezeket.)

A collegiumi kurzusokat az itteni képzés sajátos jellege miatt BA és MA szinten egyaránt szeretnénk meghirdetni.

A kurzusok tanárai között nincsenek BA- vagy MA-hallgatók.

Miként a korábbi félévekben, úgy most is vezetői felelősséget vállalok, hogy valamennyi tervezett „saját”, Eötvös collegiumi (első munkalap) szeminárium a szakkollégiumi képzés kiegészítő jellegéhez igazodik, azok nem váltanak ki egyetlen tanegységet sem az egyetemi curriculumból. Mindemellett a szemináriumokat kizárólag Eötvös-collegisták vehetik fel. Az a szakkollégista, aki a Collegiumban végzett szemináriumát később megpróbálja elismertetni, hogy egyetemi kurzusát így kiváltsa, fegyelmi vétséget követne el, amely kizárását eredményezi.

Dékánhelyettes Asszony szíves támogatását köszönöm.

Üdvözlettel, Horváth László”

A Collegium tehát – a mindenkori előzetes szakmai engedélyek birtokában – saját kezelésben hirdetheti meg óráit, jegyezheti be az érdemjegyeket, és „kérdzheti le”, tarthatja számon tagjainak tanulmányi átlagát.

Igazgatói dicséretben részesítettek névsora:

2016/17. őszi félév

Balga Nóra
Ballagó Júlia
Baçais Dávid
Barabás Gergő
Bartha Diána
Bozóki Tamás
Burkus Dóra
Czeti István
Cser Nóra
Érsek Csenge
Farkas Flóra
Gaál Zoltán
Havasi Zsuzsanna
Kasuba Ágnes Rebeka
Kovács Dániel
Kovács Györgyi
Nagy Kartal Dávid
Pintér Anna Krisztina
Sályi Gergő
Samu Viktor
Scheffler Gergő
Szántó Rita
Szemere Ditta
Szemes András
Toldi Viktória
Tóth Zsuzsa Veronika
Váncza Kristóf
Varga György
Vass Máté
Zágorhidi Czigány Domonkos
Zsilák Borbála

2016/17. tavaszi félév

Ballagó Júlia
Bán Kornélia
Barabás Gergő
Bartha Diána
Beszkid Judit
Bozóki Tamás
Bögner Rebeka
Burkus Dóra
Erdős András Patrik
Érsek Csenge
Faragó Dávid
Farkas Flóra
Feró Dóra Zsófia
Fonyó Viktória
Galac Ádám
Matus-Kassai Gyöngyi
Komáromi Mátyás
Kovács Dániel
Kovács Dominika
Leitereg András
Nagy Vendel
Nyéki Bence
Rálik Alexandra
Rudolf Veronika
Solymosi Nóra
Somogyi Dániel
Szántó Rita
Szécsi Péter
Szemere Ditta
Toldi Viktória
Tóth Zsuzsa Veronika
Vác István
Váncza Kristóf
Varga György
Vass Máté
Zágorhidi Czigány Domonkos

II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK)

A Collegium – mint önálló kutatóhely – pályázati tevékenysége a szakmai-tudományos eredmények meghatározó háttere. 2017-ben is lezártunk, továbbvitünk és megkezdünk pályázatokat. Az alábbiakban elsőként röviden a Rektori Koordinációs Központ irányítása alatt lebonyolított ún. belső, egyetemi szakkollégiumi pályázat tartalmi elemeit és összértékét mutatjuk be, majd az egyetemen kívüli forrásokból elnyert pályázati támogatásokat részletezzük.

Egyetemi szakkollégiumi pályázat

A 2017. évi belső, RKK pályázatok összértéke 20 682 000 Ft.

Pályázatok (összesen kettő: szeptemberi és novemberi)

A rektori szakkollégiumi támogatás
elnyerését célzó 2017. évi szeptemberi pályázat

Pályázott összeg: 16.222.000 Ft; elnyert összeg: 15.722.000 Ft

A pályázati projekt címe: Nemzetköziesítés és határon túli hálózatépítés az Eötvös József Collegium szakmai és közéleti munkájában

A pályázati projekt szakmai céljai: A pályázat célja, hogy az egyetem nemzetköziesítési és magyar–magyar hálózatépítési törekvésének megfelelően az Eötvös Collegium hagyományos szakkollégiumi szakmai tevékenységének – több területen korábban elért kiemelkedő színvonalú – folytonosságát biztosítsa: 1) Kárpát-medencei szakkollégiumi hálózatépítés és konferenciák; 2) az egyes tudományterületekhez kötődő szakkurzusok mellett szervezett, tudományosan beágyazott, műhelyközi, kulturális közösségi rendezvények; 3) az oktatási és tanulási tevékenységet támogató segédkönyvek és technikai eszközök beszerzése; 4) szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek); 5) a nemzetközi pályázati és kutatóhelyként is működő Collegium vendégtanárainak meghívása; 6) a szakkollégiumi szakmai tevékenységet

támogató, a Collegiumban működő, nemzetközi kötődésű szakmai szervezetek tevékenységének támogatása.

A pályázati projektben résztvevők köre: A pályázatban foglalt tevékenységek, illetve a dologi beszerzések megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (142 bentlakó és 154 bejáró hallgató), és – az egyes résztvevőknél megfelelő, eltérő mértékben – a Collegium egészét mint résztvevőt érinti. A Kárpát-medencei szakkollégiumi hálózatépítés és konferenciák körében mintegy 70; az egyes tudományterületekhez kötődő szakkurzusok mellett szervezett, tudományosan beágyazott, műhelyközi, kulturális közösségi rendezvények körében mintegy 50; az oktatói tevékenységet támogató segédkönyvek és technikai eszközök beszerzésében mintegy 300; a szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek) körében mintegy 50; a nemzetközi pályázati és kutatóhelyként működő Collegium vendégtanárainak meghívása körében mintegy 130; a szakkollégiumi szakmai tevékenységet támogató, a Collegiumhoz kötődő szervezetek tevékenységének támogatása körében mintegy 30 szakkollégista résztvevőként és kedvezményezettként érintett. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül mintegy tizenöt oktató-kutató és műhelyvezető vesz részt.

A megvalósítás ütemezése: A tervezett megvalósítás kezdete: 2017. október 18., a tervezett befejezés időpontja: 2017. december 31. (rendezvénysorozat esetében 2018. május 9.)

Költségek megnevezése, részletezése:

- *Horvátországi magyar tehetség gondozás és az Eötvös Collegium, szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás* (A korábbi hálózatépítő, azonos jellegű rendezvényeket az NTP-pályázatból nem lehet jelenleg finanszírozni. Esetleges szervezési akadályok esetén ugyanezt a tervet kevés változtatással 2018. március 14–18. között valósítjuk meg.) Csoportos szállítás, autóbussz-bérlés a leírt útvonalterv (autópályadíj stb.) alapján. Lásd pályázati cél 1.:

2017. október 21. - A rendezvény címe: Az Eötvös Collegium és a HMIK összefogása, kiskonferencia, kötetbemutató. Helyszín: J. J. Strossmayer Egyetem, Magyar Tanszék, L. Jäger 9. 1/43. Osijek, Croatia

Az Eötvös József Collegium 45 fős szakkollégista csoportja a vendéglátó és együttműködő intézmény (<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/szakkollegiumi-halozati-programok/>)

szakkollegiumi-halozati-programok-2017-tervezet/ – két alkalommal meg-erősített, korábbi nyilatkozatok, amelyek az októberi rendezvényekre is érvényesek), az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem BTK és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék előadóteremében 45 percben bemutatja szakmai-tudományos és a Kárpát-medencei magyar összefogást erősítő tevékenységét. Az igazgatói/elnöki áttekintést öt hallgatói szakcsoport előadása követi, majd a Kárpát-medencei programsorozat egyes elemeit mutatjuk be. Az előadásokat követően kötetbemutatóra kerül sor (IH III. kötete – megjelent 2017 júliusában). Az *Ingenia Hungarica* sorozat – a Collegium és a Márton Áron Szakkollégium gondozásában – a Kárpát-medencei tehetséges diákok konferencia-előadásából készül: <http://honlap.eotvos.elte.hu/ingenia-hungarica>.

A Horvátországi Magyarok Ifjúsági Közössége maga is szorosán kötődik az eszéki Bölcsészettudományi Karhoz. Ennek megfelelően a HMIK és a Magyar Tanszék viszonzza a bemutatkozást. A kötetbemutatóhoz, a kötet háttérét jelentő Kárpát-medencei Szakkollegiumi Konferenciához kapcsolódóan kidolgozzuk a közvetlen meghívások rendszerét, amelynek köszönhetően a HMIK tagjai az Eötvös József Collegium és a Márton Áron Szakkollégium gondozásában évente megvalósuló budapesti rendezvényen részt vehetnek. A meghívottak, előadók és fellépők tervezett összlétszáma: 70.

2017. október 21. - A rendezvény címe: Tisztelegés Knezich Károly honvédtábornok és az aradi vértanúk emléke előtt. Helyszín: Nagygordonya, Knezich Károly mellszobra előtt. Veliki Grdjevac, Croatia

Az eszéki szakmai-tudományos rendezvényt követően a Collegium tagsága felkeresi és megkoszorúzza Knezich Károly honvédtábornok szülőfalujában, Nagygordonyán (Veliki Grdjevac) az aradi vértanú 2014-ben felavatott szobrát, kapcsolatba lép a helyi magyarság képviselőivel. A megemlékezésen a Himnusz és a Szózat mellett beszédek és szavaltatok hangzanak el. A Collegium koszorúja hűen tükrözi azt az elhivatottságot, hogy az Eötvös József Collegium 1895-ben a Kárpát-medencei magyarság tehetséges ifjúságának támogatására jött létre, és ezt a szellemiséget ma is ápolja.

2017. október 22. - A rendezvény címe: Az Eötvös Collegium és a zágrábi magyarok összefogása, kiskonferencia, kötetbemutató. Helyszín: Zágrábi Egyetem BTK Hungarológiai Tanszék, Zágráb, Ivana Lucica 3., Croatia

Az Eötvös József Collegium 45 fős szakkollégista csoportja a vendéglátó és együttműködő intézmény (együttműködési nyilatkozat lásd

[http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/szakkollegiumi-halozati-programok-](http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/szakkollegiumi-halozati-programok/)

2017-tervezet/ – két alkalommal megerősített, korábbi nyilatkozatok, amelyek az októberi rendezvényekre is érvényesek), a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszékétől biztosított előadóteremben 45 percben bemutatja szakmai-tudományos és a Kárpát-medencei magyar összefogást erősítő tevékenységét. Az igazgatói/elnöki áttekintést 5 hallgatói szakcsoport előadásai követik, majd a Kárpát-medencei programsorozat egyes elemeit emeljük ki. Az előadásokat követően kötetbemutatóra kerül sor. Lásd fent. Az Ady Endre Magyar Kultúrkör (MKK) maga is szorosan kötődik a zágrábi hungarológiai képzéshez. Ennek megfelelően az MKK és a Hungarológiai Tanszék viszonzza a bemutatkozást. A kötetbemutatóhoz, a kötet háttérét jelentő Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferenciához kapcsolódóan kidolgozzuk a közvetlen meghívások rendszerét, amelynek köszönhetően a zágrábi magyar ajkú diákok az Eötvös József Collegium és a Márton Áron Szakkollégium gondozásában évente megvalósuló budapesti rendezvényen részt vehetnek. A szakmai-tudományos rendezvényt követően az MKK támogatásával a collegisták közössége megismerkedik Zágráb magyar nevezetességeivel, majd a következő napon Fiumébe látogat. A meghívottak, előadók és fellépők tervezett összlétszáma: 60.

2017. október 23. A rendezvény címe: Tisztelgés 1956 emléke előtt
Helyszín: Zágráb, Vlaškoj u. 87. Megemlékezés Petőfi Sándor Vlaškoj utca 87. szám alatti emléktáblájánál, ahol Petőfi 1840 és 1841 között katonaként szolgált. 1996-ban az Ady Endre Magyar Kultúrkör és a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége Zágrábi Egyesülete kezdeményezte az emléktábla állítását, amelyet a Horvát–Magyar Társaság támogatásával Budapest adományozott Zágrábnak. A megemlékezésen, amelyen a Himnusz és a Szózat mellett beszédek és szavaltatok hangzanak el, a Collegium ifjúsága együtt vesz részt a helyi testvérszervezetek képviselőivel.

Az Eötvös József Collegium közösségének külhoni nemzeti megemlékezéseire példa: <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/szakkollegiumi-halozati-programok/programok-2016-1/>
2017. október 24–25. A rendezvény címe: Tanulmányi kirándulás, magyar vonatkozású történelmi emlékek Horvátországban (természetföldrajzi ismeretszerzés). Helyszín: Zágráb, Fiume, Krk szigete, Károlyváros, Varasd. Az Eötvös Collegium Történész és Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhelyének tagjai vezetésével, előzetes felkészülés alapján.

- Szakkollégiumi nemzetköziesítési és hálózat-erősítő konferencia, vendégelőadók meghívása I. és II. Lásd pályázati cél 5.: FranCo-llége. L'enseignement de français au Collège Eötvös

Konferencia időpontja: 2017. december 5–6. (Aurélien Sauvageot-nap) és a Collegiumban folyó, több szakterületet összefogó Bizánc és a Nyugat témaköréhez kötődő vendéglőadások és konferencia. Időpont: 2017. október 16–20. 4 vendég útiköltsége.

- *Kodály-estek – Táncházsorozat az Eötvös József Collegiumban* 8 alkalom, 9 zenekar – Lásd pályázati cél 2.:

Az Eötvös József Collegium – Kodály Zoltán egykori kollégiuma – megalapítása óta kiemelt célja a Kárpát-medencei magyarság szellemi és kulturális örökségének ápolása, annak erősítése. A Collegium 2013 szeptemberétől rendszeres helyszíne táncházaknak, amelyek a táncalkalmak iránt elkötelezett, lelkes egyetemi hallgatóság szervezésében valósulnak meg. A Collegium büszkén tekint az elmúlt négy évre, amely során több száz egyetemista hallgatónak nyílt lehetősége megismerkedni falai közt a magyar népi táncagyománnyal és népzenevel. Az esemény az évek folyamán a Collegium kulturális életének meghatározó részévé vált. A 2017/18-as tanévben a havi rendszerességgel megszervezett alkalmakon a résztvevők számos magyar tájegység táncagyományával ismerkedhetnek meg. A „gyakorlati foglalkozást” elméleti, néprajzi ismertető előzi meg.

1. Moldva I. (Rekecsin)

Időpont: 2017. 10. 18. 20:00 – 23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar

Előad és táncot tanít: Molnár Előd

Vendégzenész: Réti Benedek (Babra zenekar)

2. Mezőség

Időpont: 2017. 11. 15. 20:00 – 23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Qpica együttes

Előad és táncot tanít: Kovács József

Az oktatás után vonós táncház.

3. Felcsík

Időpont: 2017. 12. 06. 20:00 – 23:00

Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub

Zenél: Korinda zenekar

Előad és táncot tanít: Módos Máté
Az oktatás után moldvai táncház.

4. Moldva és Mezőség

Időpont: 2018. 01. 24. 18:00 – 20:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Korinda zenekar, Qpica együttes
Előad és táncot tanít: Módos Máté

5. Moldva II. (Klézse)

Időpont: 2018. 02. 21. 20:00 – 23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Korinda zenekar
Előad és táncot tanít: Molnár Előd
Vendégzenész: Hodorog András

6. Bukovina

Időpont: 2018. 03. 14. 20:00 – 23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Sárarany zenekar
Előad és táncot tanít: Molnár Előd

7. Gyimes

Időpont: 2018. 04. 11. 20:00 – 23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Korinda zenekar
Előad és táncot tanít: Módos Máté
A tánctanítás után moldvai táncház.

8. Székelyföld

Időpont: 2018. 05. 09. 20:00 – 23:00
Helyszín: Eötvös József Collegium, Nagyklub
Zenél: Sebes zenekar
Előad és táncot tanít: Kovács József
A tánctanítás után vonós táncház.

- Szakkollégisták tudományos eredményeinek kiadása (kötetek): olvasószerkesztői, rendszeres szakmai egyeztetéseken nyugvó nyomdai előkészítés – Lásd pályázati cél 4.:

1) „Közel, s Távolság” VI. Tanulmánykötet az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásából, 2016. Orientalisztikai tanulmányok. 350 oldal.

2) SZITU. A SZITU – Színháztudományi Konferencia előadásából összeállított kötet. A kötet a SZITU – Színháztudományi Konferencia előadásából született 7 tanulmányt tartalmazza. 150 oldal.

3) Byzanz und das Abendland – Byzance et l’Occident IV–V. Studia Byzantino-Occidentalia. A 2016 novemberében immár ötödik alkalommal megrendezett nemzetközi bizantinológiai konferencia két tematikus ülészakának (Gallica és Graeca) előadásából válogatott és összeállított tanulmánykötet. 300 oldal.

- A Collegium történetét bemutató színes, kétnyelvű (magyar és francia) kötet új, javított kiadása [Eötvös Collegium 1895. Kiállításvezető – Guide de l’exposition], amely a külföldi vendégek és szakmai partnerek számára reprezentatív formában mutatja be az intézményt. Keménykötés, 250 oldal, 500 példány.

- A Collegium szakmai tevékenységét támogató szakmai szervezet erősítése. Lásd pályázati cél 6.: A Nemzetközi Bizantinológiai Társaság magyar tagszervezetének - az egyetem szakmai, tudományos céljaival összhangban működő - Magyar Bizantinológiai Társaságnak a (székhely az Eötvös Collegium) nemzetközi elvárásoknak és formáknak megfelelő honlapjának elkészítése. [*nem nyert támogatást*]

- Szakkollégiumi nemzetköziesítési és hálózaterősítő konferencia résztvevőinek, a vendégelőadóknak és a szakkollégistáknak rendezvényenként egy-egy fogadás biztosítása. Lásd pályázati cél 5.: (fogadásonként 100-100 fő)

- Horvátországi magyar tehetséggondozás és az Eötvös Collegium szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás. Lásd pályázati célok 1.: Lásd fent az utazási költségeknél. Csoportos szállás (pl. Penzion Hagi Zágráb mellett).

- Szakkollégiumi nemzetköziesítési és hálózaterősítő konferencia, vendégelőadók meghívása I. Lásd pályázati cél 5.:

FranCo-llège. L’enseignement de français au Collège Eötvös

Konferencia időpontja: 2017. december 5–6. (Aurélien Sauvageot-nap)
A konferencia célja egyfelől a Collegium korábbi, ENS-ből érkezett lektorainak találkozója, akik a rendezvény során tudományos előadásokat és szemináriumi foglalkozásokat tartanak a collegisták számára; másfelől a rendezvényen a Collegiumban franciául tanuló, bármely szakról érkező hallgatók saját kutatásaikról francia nyelven adhatnak elő, ami lehetőséget nyújt számukra, hogy a Collegiumban megszerzett nyelvtudásukat a gyakorlatban, tudományos konferencia keretében is kipróbálhassák.

Résztevők:

M. François Laquière, a Francia Intézet korábbi igazgatója

M. Frédéric Rauser, a Francia Intézet igazgatója

Körmendy Mariann, a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány igazgatója

Alice Zeniter, író (a Collegium korábbi lektora)

Paul-Victor Desarbres, maître de conférences, Sorbonne (a Collegium korábbi lektora)

Camille Neufville, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Aurélia Peyrical, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Pierre Belenfant, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Benjamin Landais, maître de conférences, l'Université d'Avignon (a Collegium korábbi lektora)

Julie Duran, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Marie-Laetitia Hélie, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Marie-Pierre Harder, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Sylvie Allouche, maître de conférences, Université Catholique de Lion (a Collegium korábbi lektora)

Yann-Gaël Amghar, ENS (a Collegium korábbi lektora)

Coline Ferrarato, ENS (a Collegium lektora)

és szakkollégisták.

Összesen 10 vendég, 30 vendégéjszaka.

- Szakkollégiumi nemzetköziesítési és hálózaterősítő konferencia, vendégelőadók meghívása II. Lásd pályázati cél 5.:

A Collegiumban folyó, több szakterületet összefogó Bizánc és a Nyugat témaköréhez kötődő vendégelőadások és konferencia.

Időpont: 2017. október 16–20. (illetve az őszi szemeszter).

A vendégelőadások célja a szakkollégisták ismereteinek bővítése, a konferencia a Collegium ifjú kutatóinak is lehetőséget biztosít, hogy nemzetközi hallgatóság előtt tartsanak előadásokat.

Résztevők:

Peter Schreiner

Hermann Harrauer

Filippo Ronconi

Christian Gastgeber

Renzo Tosi

Chiara Faraggiana

Christine Ferlampin-Acher

Eleni Volonaki

Athanasios Efstathiou

Andrea Ghidoni

Összesen 10 vendég, 30 vendégéjszaka.

Eötvös Konferencia

- *Nyelvoktatás. Nyelvkönyvek és nyelvtanítási segédkönyvek beszerzése*, lásd pályázati cél 3.:

Az Eötvös Collegium szakkollégiumi működésének egyik meghatározó pillére a kötelező nyelvtanulás. A nyelvi szintlépést előíró szabályzatot öt éve a Collegium egésze egyetértésben alkotta meg, majd egy éve bővítette A.L.F.O.N.S program néven: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/ALFONS.pdf>. A Collegium nyelvi és filológiai oktatóműhelyeinek tanárai félévente hat különböző nyelvet tanítanak három-öt fokozatú csoportbontásban rendezve összesen 200 hallgatónak. A nyelvoktatás eredményessége abban is egyértelműen mérhető, hogy a Collegiumban elsőéves, kezdő nyelvtanulók közül sokan nemcsak nyelvvizsgát tesznek, hanem a megfelelő nyelpterületen kutatói és tanulmányi ösztöndíjakat is nyernek. A magasan kvalifikált oktatói tevékenység mellett az eredményes nyelvtanulás alapfeltételét jelentik a megfelelő tankönyvek és segédanyagok, technikai eszközök. A pályázat keretében az öt nagy élő európai nyelvet előtérbe helyezve (francia, olasz, német, spanyol és angol) a nyelvenként négy különböző szinten tanuló csoportoknak (nyelvenként egy-egy kezdő, haladó, középfokú nyelvvizsga-előkészítő és felsőfokú csoport, csoportonként 15 fő hallgató) – a Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár katalogizált állományába véve – újonnan megjelent, aktuális nyelvállapotot közvetítő tankönyvet szeretnénk biztosítani. A nyelvtankönyvek átlagos ára 7000 Ft. Ekképpen: 15 (fő) x 20 (csoport) [az 5 nyelvnél egyenként 4 csoport] x 7000 Ft = 1 960 000 Ft. Ezidáig a diákok fénymásolt, szkennelt másolatokból dolgoztak, a könyvtár állományából kölcsönözött, saját használatú könyv jelentős többletmotivációt, a szakkollégiumi munkához méltó feltételeket teremt (a '90-es évekig ekképpen tanultak a szakkollégisták, azóta erre nem volt lehetőség). A nyelvkönyvek mellett oktatói segédkönyvek, szótárak, kézikönyvek beszerzése is szükséges összesen 3 000 000 Ft értékben. Az elmúlt csaknem három évtizedben ilyen beszerzés nem történt, a szakkönyvtári beszerzési lemaradás történelmi léptékű. Lásd melléklet: nyelvi tan- és segédkönyvek (előzetes áttekintés).

- *Nyelvoktatás. Kisebbségi tárgyi eszközök*, lásd pályázati cél 3. Nyelvenként 1-1 projektor, 1-1 vetítővászon, 2-2 vezeték nélküli hangszóró és 1-1 CD-lejátszó hangfelvevő.

- *Közösségi tevékenység (sakk): 10 db sakk-készlet.*

A rektori szakkollégiumi támogatás
elnyerését célzó 2017. évi novemberi pályázat

Pályázott és elnyert összeg: 4.960.000 Ft

A pályázati projekt címe: Nemzetköziesítés támogatása az Eötvös József Collegium nyelvoktatásában.

A pályázati projekt szakmai céljai: A pályázat célja, hogy az egyetem nemzetköziesítési törekvésének megfelelően az Eötvös Collegium hagyományos szakkollégiumi szakmai tevékenységének keretében különösen a nyelvoktatást támogassa: az oktatási és tanulási tevékenységet támogató segédkönyvek és technikai eszközök beszerzése.

A pályázati projektben résztvevők köre: A pályázatban foglalt tevékenységek, illetve a dologi beszerzések megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (142 bentlakó és 154 bejáró hallgató), a Collegium egészét mint résztvevőt érinti. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül tíz nyelvtanár, vezetőtanár és mintegy tizenöt oktató-kutató, műhelyvezető vesz részt.

A megvalósítás ütemezése: A tervezett megvalósítás kezdete: 2017. november 15., a tervezett befejezés időpontja: 2017. december 31.

Költségek megnevezése, részletezése:

Nyelvoktatás. Nyelvkönyvek és nyelvtanítási segédkönyvek beszerzése:

Az Eötvös Collegium szakkollégiumi működésének egyik meghatározó pillére a kötelező nyelvtanulás. A nyelvi szintlépést előíró szabályzatot öt éve a Collegium egésze egyetértésben alkotta meg, majd egy éve bővítette A.L.F.O.N.S program néven: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/ALFONS.pdf>. A Collegium nyelvi és filológiai oktatóműhelyeinek tanárai félévente hat különböző nyelvet három-öt fokozatú csoportbontásban rendezve összesen 200 hallgatónak tanítanak. A nyelvoktatás eredményessége abban is egyértelműen mérhető, hogy a Collegiumban elsőéves, kezdő nyelvtanulók közül sokan nemcsak nyelvvizsgát tesznek, hanem a megfelelő nyelvterületen kutatói és tanulmányi ösztöndíjakat is nyernek. A magasan kvalifikált oktatói tevékenység

mellett az eredményes nyelvtanulás alapfeltételét jelentik a megfelelő tankönyvek és a segédanyagok, technikai eszközök. A pályázat keretében az öt nagy élő európai nyelvet előtérbe helyezve (francia, olasz, német, spanyol és angol) a nyelvenként négy különböző szinten tanuló csoportoknak újonnan megjelent, aktuális nyelvállapotot közvetítő tankönyvet és filológiai segédkönyvet szeretnénk biztosítani. Lásd melléklet: nyelvi tan- és segédkönyvek.

Külső pályázatok

A 2017. évi külső 16 pályázat összértéke (az évi esedékes résszel számolva) 32 930 300 Ft.

Lezárt pályázatok, támogatások: (1) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-16-0018 számú pályázat: 3 000 000 Ft (2–3) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2017. évi kulturális pályázata – támogatás az „Ingenia Hungarica III.” kötet megvalósítására és a nagyterem audiovizuális felszerelésére: összesen 1 200 000 Ft (4–5) Az Osztrák Kulturális Fórum pályázatai – Quelle und Deutung és a bizantinológiai előadás- és szemináriumorozatok: 230 000 Ft (6–9) VI. Eötvös Természettudományos Tábor: EON Hungária Zrt.: 400 000 Ft; Nemzeti Kulturális Alap: 400 000 Ft; OTP Bank Nyrt.: 300 000 Ft; Richter Gedeon Nyrt.: 250 000 Ft. Összesen: 1 350 000 Ft (10) „Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal” című OTKA NN 104456 számú pályázat: összesen 57 789 000 Ft (11) A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2017. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból: 800 000 Ft (12) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására: 310 000 Ft Folytatólagos pályázatok: (13) Mészáros Tamás OTKA K 11637: Előmunkálatok Laonikos Chalkokondylés történeti művének kiadásához: 3 660 000 Ft Megkezdett pályázatok: (14) Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés NTP-SZKOLL-17-0025: 3 000 000 Ft (15) Egedi-Kovács Emese Bolyai János kutatási ösztöndíj: Az Ivron N°. 463-as jelzetű, kétnyelvű (ógörög–ófrancia) bizánci kódex kritikai kiadása: 4 482 000 Ft (16) „Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl” NKFIH NN 124539 (témavezető: Horváth László): 47 154 000 Ft

(1) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-16-0018 számú pályázat

A pályázat támogatásával a Collegiumban megvalósult rendezvényekről lásd a III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK fejezetet, a kiadott kötetekről pedig a IV. KÖNYVKIADÁS fejezetet. Itt a hivatalos pályázati beszámolót, illetve a 2017 tavaszán megvalósított zenetörténeti kurzus programját közöljük (a 2016 őszén megvalósított ECTE előadásorozatot az ECCE VI. kötetben ismertettük).

Szakmai beszámoló
Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok,
utánpótlás-nevelés című
NTP-SZKOLL-16-0018 pályázatról
(a hivatalosan benyújtott beszámoló szöveghű másolata)

Legfeljebb 5 mondatban foglalja össze a pályázati program lényegét! (maximum 500 karakter)

A szakkollégiumi műhelyek, a szakkollégisták munkájának eredményeit tartalmazó – a munkára ösztönzőleg visszaható – tudományos, szakmai, sorozatot folytató, illetve sorozatot teremtő kötetek, valamint időszakos és közéleti kiadványok megjelentetése. Két, a szakkollégiumi oktatási tevékenységen túlmutató, európai horizontú tudományos kurzus nyilvános prezentációval. Tehetségtábor V. a szakkollégiumba készülő diákoknak. A szakkollégiumi közös tanulmányokhoz kötődő kirándulás.

Időrendi sorrendben foglalja össze a támogatás segítségével megvalósult szakmai tevékenységeket! (maximum 3000 karakter)

A 21 tervezett kiadvány az ütemterveknek megfelelően 2016. november és 2017. június vége között valósult meg. Valamennyi kiadvány tartalmazza a támogató hivatalos grafikai logóját. A kiadványok jelentős részéhez rendezvények is kapcsolódtak. Ötöt (Italia Nostra. Studi filologici italo-ungheresi ISBN: 978-615-5371-65-3.; Opusculum tripartitum I ISBN: 978-615-5371-66-0; Studia Hellenica ISBN: 978-615-5371-69-1; Quelle und Deutung I.III ISBN 978-615-5371-67-7 és Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-

Occidentalia ISBN 978-615-5371-68-4) a Byzanz und das Abendland V. nagy nemzetközi konferencia keretében az Österreichisches Kulturforum és az Olasz Intézet dísztermeiben, nemzetközi közönség előtt mutattunk be 2016. november 21–24. között (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/EC-Biz%C3%A1nc-%C3%A9s-a-Nyugat-V-programf%C3%BCzet.pdf>). Hasonlóan kiemelt, nemzetközi kötetbemutató keretében ismertettük a Residencia de Estudiantes szellemisége című tanulmánykötetet (ISBN 978-615-5371-80-6) a Cervantes Intézet vendégeként (2017. május 17.). A többi tanulmánykötetet 2016. szeptember 2-án (Eötvös Nap, collegiumi tanévnnyitó), 2017. január 27-én (V. Tehetségábror a Collegiumban), 2017. június 8-án (Ingenia Hungarica III – Nemzeti újragyesítés a felsőoktatásban című konferencia), illetve az egyes szakmai műhelyek különböző rendezvényein mutattuk be a 2016/2017. tanév tavaszi félévében. A kötelező pályázati elemeket jelentő fő programokat, a kurzusokat az előírásnak megfelelően a 2016/2017. tanév őszi (Eötvös Collegiumi Tudományos Estek) és tavaszi (Európai zene-történet – A késő barokk és a klasszika zenéje) félévében valósítottuk meg. Az őszi kurzust teljes egészében felsőéves szakkollégista hallgatók szervezték meg, az előadások (összesen nyolc) népszerűek voltak. Tartalmas, az európai horizontú műveltséget erősítő szemináriumsorozatnak bizonyult a tavaszi zene-történeti kurzus is. Az V. Tehetségábrort 2017. január 23–28. között valósítottuk meg. Tehetseges, felvételi előtt álló középiskolások bentlakásos komplex szakmai és szabadidős programon vettek részt. (http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tehets%C3%A9gt%C3%A1bor-V-_ELTE-E%C3%B6tv%C3%B6s-J%C3%B3zsef-Collegium-Hannibal-ante-portas-program.pdf) Hétfőtől szombatiig a 40 diák egy-egy plenáris előadást követően kiscsoportos foglalkozásokon dolgozott szakonkénti bontásban. A szakmai foglalkozásokat kiegészítő szabadidős programok a társadalmi problémákra tekintettel szerveződtek. 2017. április 22-én valósítottuk meg a tanulmányi kirándulást a „latinköteles” szakkollégista hallgatóknak. A Collegiumban latint tanuló bölcsész és társadalomtudós szakkollégisták az irodalmi és nyelvi ismeretek mellett régészeti tárgyú (reáliák) emlékekkel is megismerkednek. A szakmai vezetéseket az ásatások és a területek szakavatott ismerői tartották. Gorsiumban a Nápolyi Múzeum Pompeii ideiglenes kiállítását is megtekintette a csoport a közösséget is építő tanulmányi kiránduláson.

Mutassa be, hogyan valósultak meg a pályázatban megfogalmazott célok! Foglalja össze, hogy a program milyen hatást gyakorolt a célcsoportra! (maximum 2000 karakter)

A pályázatban megfogalmazott célok maradéktalanul megvalósultak. A két kötelező kurzuson a hallgatók tudomány-népszerűsítő és zenetörténeti áttekintést kaptak olyan előadóktól, akik tudományterületük elismert művelői, és akiket kivételes alkalom kínálkozott hallgatni. Az őszi kurzus előadóit felsőéves szakkollégisták kérték fel, akik így tudomány-népszerűsítő szervezésben is tapasztalatokat szerezhettek. A Tehetség tábor (V.) immár hagyományos utánpótlás-kereső rendezvénye a Collegiumnak. Az előkészítés során sikerült elérni és meghívni azokat a végzős gimnazistákat, akik őszinte érdeklődést mutattak a Collegium iránt. A rendezvénysorozat során tovább erősödött bennük ez elkötelezettség, miként arról az Élet és Tudomány hasábjain maguk is beszámolnak (megjelenés alatt). A Gorsium–Brigetio tanulmányi kirándulás nemcsak a sajátos Eötvös collegiumi tanulmányokat (latin nyelv és a magyarországi latinság, Pannonia) egészítette ki, hanem a közös buszos utazásnak köszönhetően erős közösségformáló hatása is volt. A résztvevők közül többen készítettek írásos bemutatót egy-egy általuk kiválasztott, az út során megismert ókori tárgyról. A collegiumi kiadványok nemcsak a tudományos rendezvények során (nagy nemzetközi konferenciák és kötetbemutatók, szakkollégiumi műhelykonferenciák, stb.), hanem hosszabb távon is betölthetik hivatásukat. Erősítik a szakkollégisták konferenciaszervezési, előadói, publikációs és szerkesztői motiváltságát. A szakkollégistáktól összeállított kiadványok a közösség belső összetartó erejét szilárdítják meg. Az évkönyv és a kiállításvezető a Collegium munkáját hivatott összegezni, így kívánja megnyerni a jövő szakkollégista nemzedékeit.

Összegezze a pályázat kapcsán megvalósult rendezvényt, bemutatót, workshopot és az azokkal kapcsolatos tapasztalatokat (a résztvevők visszajelzéseinek figyelembevételével). Amennyiben nem volt része a programnak, úgy a "nem releváns" szövegrészt kérjük beírni!

(maximum 1000 karakter)

Az V. Tehesség tábor 2017. január 23–28. között valósítottuk meg. A diákokat a Collegium megkeresésére tanáraik ajánlották, és a félévi jegyek lezárását követően az igazgatók engedték el. A tábor a mindenkori szakkollégisták (köztük korábbi tehetség táborosok) társadalmi szerepvállalását is erősíti a tehetség-utánpótlás biztosításában. A 40 fős diákcsoport délelőttönként

előadásokon, majd szakonként bontott foglalkozásokon, később pedig a hallgatói közösség támogatásával szabadidős programokon vett részt. (Vö. <http://honlap.eotvos.elte.hu/tehetsegtabor>). A szakmai foglalkozásokat kiegészítő szabadidős programok a társadalmi problémákra tekintettel szerveződtek. A tábor az elmúlt évek adatai alapján igen kedvezően hat a majdani szakkollégista jelentkezők számára. Az idei tábor résztvevői között volt olyan, aki a magyar szakos műhelyfoglalkozások hatására döntötte el véglegesen, hogy a magyar szakot választja és a Collegiumba jön. Jelentkezését a felvételire már be is adta.

Mutassa be a pályázat során megjelentetett kiadványokat! Amennyiben nem volt része a programnak, úgy a “nem releváns” szövegrészt kérjük beírni! (maximum 1000 karakter)

Tudományos szakkiadványok: Dión Chrysostomos: Tróját nem vették be és más írások.; Italia Nostra.; A Residencia de Estudiantes szellemisége.; Opusculum tripartitum des Johannes Gerson.; Lehrerforschung. Grammatik.; Byzanz und das Abendland IV.; Studia Hellenica. *Szakkollégista tanulmánykötetek:* Calamus. A SEC IX. konferenciáján elhangzott előadások.; Syrinx. A SEC X. konferenciáján elhangzott előadások.; „Közel, s Távolság” IV.; „Közel, s Távolság” V.; Ingenia Hungarica III. Tanulmányok a III. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból.; Adsumus XV.

Kommentált irodalmi antológiák: R. Baldini: Kutyaőr. Kortárs itáliai irodalmi antológia.; Csak írók, ez minden.

Tájékoztató kiadványok: Olasz tájékoztató füzet.; GóJaláb.; Felvételi kisokos. *Évkönyv és collegiumtörténet:* ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő; Kiállításvezető. A Bárány Eötvös József Collegium hivatástörténete 1895–1950. Vezető és forrásgyűjtemény az állandó kiállításához.

Amennyiben a pályázat során megvalósított program a tervezetthez képest megváltozott, mutassa be az eltérést, és indokolja a módosítás okát! (maximum 1000 karakter)

A program összességében a terveknek megfelelően valósult meg. Kisebbségi eltérések a 21 kiadvány terjedelmében jelentkeznek. A tervekhez képest ugyanis egyes kötetek bővebbek, mások pedig valamivel rövidebbek lettek. Mindez az egyéves pályázati futamidő alatt óhatatlanul változó emberi tényezők miatt történt.

Az NTP, az EMMI és az EMET nevét és hivatalos grafikai logóját tartalmazó beszámoló, valamint a fotódokumentáció közzétételének helye (honlap, Facebook oldal pontos webcíme):

<http://honlap.eotvos.elte.hu/palyazati-beszamolo-ntp/>

A kötelezően megvalósítandó (min. 15-15 órás) kurzusról készült prezentáció elérhetősége:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/prezentaciok/>

A fényképalbum megtekinthető az alábbi címen:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/palyazati-beszamolo-ntp/fenykepalbum/>

Gorsium–Brigetio tanulmányi kirándulás

Az Eötvös József Collegium Germanisztika műhelyében az NTP-SZKOLL-16 szakkollégiumi pályázatból megrendezett A késő barokk, preklasszika és klasszika zenetörténete című kurzus (részlet a Collegium honlapján elérhető prezentációs anyagából)

Az ELTE Eötvös József Collegiuma Germanisztika Műhelyében az NTP-SZKOLL-15. sz. szakkollégiumi pályázat keretében megrendezett barokk zenetörténeti kurzus méltó folytatásaképpen a műhely a 2016/17-es tanévben az NTP-SZKOLL-16. sz. pályázati keretből „A késő barokk, preklasszika és klasszika zenéje” címmel indított egész féléves, heti két órás előadássorozatot az európai zene- és kultúrtörténet kiváló ismerője, Dávid Gábor Csaba, az ELTE Germanisztikai Intézetének volt egyetemi docense vezetésével. Az előadások során a következő témákat tárgyaltuk: 1. Carl Philipp Emanuel Bach I. 2. Carl Philipp Emanuel Bach II. 3. Johann Christian Bach I. 4. Johann Christian Bach II. 5. Giovanni Battista Pergolesi 6. Christoph Willibald Gluck I. 7. Christoph Willibald Gluck II. 8. Luigi Boccherini 9. Joseph Haydn I. 10. Joseph Haydn II. 11. Joseph Haydn III. 12. Wolfgang Amadeus Mozart I. 13. Wolfgang Amadeus Mozart II. 14. Ludwig van Beethoven I. 15. Ludwig van Beethoven II.

Ahogy az előző évi pályázatunkban kiemeltük, meggyőződésünk, hogy a hazai bölcsészképzés adottságainál és lehetőségeinél fogva elsősorban csupán egyes szűkebb szakterületeket próbál(hat) meg lefedni, vagyis az egyes tanszékek a tananyag mennyiségéhez és a modern tudományágak komplexitásához képest meglehetősen rövid képzési idő alatt legalább nagy vonalakban igyekeznek megismertetni hallgatóikat szakterületük főbb tárgyi tudásanyagával, ami többnyire oda vezet, hogy a hallgatók nagy többsége az elsajátított szakos ismereteket – legyen szó történelemtől, irodalomról, filozófiáról stb. – nem feltétlenül tudja összekapcsolni például a nagy stíluskorszakok kortárs zenei és képzőművészeti alkotóival, ill. művészetük jellegével és jellegzetességeivel. A főleg pragmatikus elveket szem előtt tartani igyekvő, „piacképességre” törekvő képzések másik alapvető hiányosságát kétségkívül a történeti szemléletmód egyre nagyobb mértékű háttérbe szorulásában tapasztalhatjuk (lehetőségeinkhez mérten egyébként ezen próbálunk segíteni többek közt az európai germanisztikai képzésben mára ugyancsak „hiánytárgynak” mondható német nyelvtörténeti kurzusaink – gót nyelv, áttekintő német nyelvtörténet, történeti korszakok nyelve – keretében is). E két jelenség az egyetemi képzési helyzet

vázolt állapotán kívül arra is visszavezethető, hogy a szóban forgó területeket sokszor már a középiskolai oktatásban is elhanyagolják. A most megrendezett zenetörténeti kurzusunkkal – melyet a későbbiekben igény esetén további korszakok bemutatásával (a romantika zeneirodalma) is szívesen folytatnánk – az ELTE Eötvös Collegium Germanisztika Műhelyében ezen a helyzeten (is) kívánunk a lehetőségek nyújtotta kereteink között változtatni. A kurzus fő célkitűzése az volt, hogy a késő barokk kor, ill. a preklasszika és a klasszika legfontosabb német, osztrák és olasz komponistáinak fő műveit nem szakmabeliek számára is könnyen érthető elemzésnek vesse alá. Az előadások során ezúttal is fontos szerepet kapott a tárgyalt korok legfontosabb művészettörténeti párhuzamainak bemutatása az építészet, a festészet és a szobrászat területén (különös tekintettel természetesen az esetlegesen kapcsolódó irodalomtörténeti vonatkozásokra is). Kiemelendő körülmény, hogy az előadások német nyelven folytak, vagyis a kurzus kiváló lehetőséget nyújtott a magasabb szintű német nyelvismerettel rendelkező vagy szakkollégiumi nyelvórákat látogató nyelvtanuló collegistáknak is, hogy új kultúrtörténeti ismeretek elsajátítása mellett német nyelvtudásukat is fejlesszék. Dr. Dávid Gábor Csaba az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar docense, később tanszékvezetője, majd nyugdíjazásáig az ELTE Germanisztikai Intézete Német Irodalomtudományi Tanszékének docenseként oktatott és kutatott. Műhelyünk egyik legaktívabb tutoraként korábban a 2008/09-es tanév tavaszi féléve és a 2011/12-es tanév tavaszi féléve közt lezajlott hét szemeszteres kurzussorozata során magasabb zenei képzettséggel nem rendelkező kollégáink számára is követhető előadások keretében mutatta be az európai zenetörténet, további három féléven át (2012/13. őszi félév– 2013/14. őszi félév) pedig az ó- és középkor képzőművészetének történeti korszakait. Jelen prezentációs összeállítás a kurzus során bemutatott és feldolgozott (megvitatott, elemzett) zenetörténeti anyag mennyiségébe és minőségébe hivatott betekintést nyújtani. Az előadásokat a válogatottan rangos zenei előadók tolmácsolta zeneművek felvételeiről készült videók, a hallgatók tartotta referátumok, ill. szemináriumi dolgozatok egészítették ki.

(2–3) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2017. évi kulturális pályázata – támogatás az „Ingenia Hungarica III.” kötet megvalósítására és a nagyterem audiovizuális felszerelésére

NYILATKOZAT

1. A nyilatkozattevő adatai:

- Név: Az Eötvös Collégiumért Alapítvány - Foundation for the Eötvös College
- Cím (székhely, lakóhely): 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
- Levelezési cím, telefon: 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
- Adószám (adóazonosító jel): 19022637-1-43
- ÁFA levonásra jogosult: igen – nem – igen, arányosítással (a megfelelő rész aláhúzendő!)
- A kapcsolattartó személy neve és elérhetősége: dr. Horváth László 460-4481, 06-20-918-8084, horvathl@eotvos.elte.hu

2. Az Önkormányzattól, céljellelű támogatásként elnyert összeg: 1.000.000 Ft

3. A támogatási cél megnevezése: az Eötvös József Collegium reprezentatív konferenciatermének teljes körű technikai felszerelése

4. Elszámolási határidő: 2018. március 2.

Kijelentem, hogy a fent megadott adatok megfelelnek a valóságnak, és az azokban – a támogatás elszámolása előtt – bekövetkező változásokról a Polgármesteri Hivatalt haladéktalanul tájékoztatom. Kijelentem, hogy lejárt esedékességű, 60 napon túli köztartozásom nem áll fenn, és hogy az általam képviselt szervezet nem áll csőd-felszámolási- vagy végelszámolási eljárás alatt. Vállalom, hogy a támogatási összeget a vonatkozó rendeletben foglaltak szerint, rendeltetésszerűen használom fel, és az előírások szerint a megjelölt határidőn belül elszámolok. Tudomásul veszem, hogy az önkormányzati támogatás közérdekű, nyilvánosságra hozható adatnak minősül.

Budapest, 2017. év dec hónap nap

„Az Eötvös Collégiumért
Alapítvány – Foundation
for the Eötvös College”
BUDAPEST

(cégszerű) aláírás

TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata

Székhely: 1113 Budapest, Bocskai út 39-41.

Adószám: 157357462-43

Bankszámlaszám: 11784009-15511001

KSH-szám: 15735746-8411-321-01

képviseli: **dr. Hoffmann Tamás polgármester,**

mint támogatást nyújtó, a továbbiakban: **Támogató,**

másfelől az

Az Eötvös Collégiumért Alapítvány - Foundation for the Eötvös College

Székhely: 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Bírósági bejegyzés száma: 12 Pk. 62283/12

Adószám: 19022637-1-43

képviseli: **dr. Horváth László elnök**

mint támogatott, a továbbiakban **Támogatott**

között az alábbiak szerint:

1. Támogató az **I-379/3/2017** számon iktatott pályázat alapján a Képviselő-testület 100/2017. (V.25.) b.) XI.ÖK sz. határozatával támogatást nyújt Támogatott részére.
2. Támogató által meghirdetett pályázati felhívásban és a Támogatott által benyújtott pályázatban foglaltak jelen megállapodás elválaszthatatlan részét képezik.
3. A támogatás kizárólag az alábbi célra fordítható:
Az Ingenia Hungarica III. kötetének kiadása

A támogatási összeg az alábbi költségekre/kiadásokra használható fel:
szerkesztői és tördelési költség

A támogatott cél megvalósításának helye:
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

A támogatással megvalósuló cél időtartama 2017. május 15. napjától 2017. július 31. napjáig tart.

Egyebek:

A támogatás összegét Támogatott a fentiekben meghatározott céltól eltérően nem használhatja fel. Ezzel összefüggésben sem fordítható a támogatás összege adóhatóság felé fizetendő ÁFA, illeték, vagy közteher tartozás kiegyenlítésére.

Támogatott kijelenti, hogy

- 60 (hatvan) napon túl lejárt és ki nem egyenlített köztartozása (adó-, vám-, valamint TB- és egyéb járulékok tartozása) nincs,
- csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt nem áll.

Horváth László igazgató köszöntője az *Ingenia Hungarica* III. kötetben

E sorozatot köszöntve az induláskor, 2015. május 30-án ekképpen fogalmaztam: „Az *Ingenia Hungarica* kötetsorozat a Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciák előadásaira épül. Az Eötvös József Collegiumot immár több mint egy tucat határon túli tehetséggondozó intézmény fogadta el testvérének. A Collegium teremtette Kárpát-medencei szakkollégiumi hálózat azonban nem csupán jelképes. Az előadók, a szerzők jelentős része és az ülészakokat köszöntő tanárok, Katai Zoltán és Papp Levente, a szerkesztő, Ternováczi Bálint egyaránt határon túli magyar, az Eötvös Collegium senior tagja. Az összetartozás kifejezése mellett tehát a tudományos együttműködés manifesztuma, kézzel fogható bizonyossága ez a kötet, amelyet az évfordulón, a II. konferencia nyitányaként mutattunk be. Kívánom, hogy a jövőben ez a sorozat a Collegium határokat átívelő tehetséggondozó tevékenységének védjegyévé váljon, képesek legyünk terveinket évről évre megvalósítani.” Az állítások kiállták az idők próbáját, a kívánság beteljesült. Immár a sorozat harmadik kötetét köszönhetem, amelyet – miként elődeit – ugyanúgy a megelőző évi konferenciát követően, egy éven belül, a IV. konferencia előestéjén mutattunk be (a sorozat elérhető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/ingenia-hungarica/>.) A konferenciák, majd a kötetek összeállításának rendező elve, szellemisége változatlan: a Kárpát-medencei magyarság tehetséges (szakkollégiumokhoz vagy hasonló intézményekhez kötődő) egyetemi polgárainak támogatása. A távlatok azonban még messzebbre mutatnak. 2016-tól a Márton Áron Szakkollégium (a határon túli magyar ajkú hallgatók magyarországi központja) az Eötvös Loránd Tudományegyetem részeként, az Eötvös Collegium természetes szövetségeseként újul meg. A két szakkollégium azonos működési szerkezetet és szellemiséget követve jelképes történelmi igazságtételként állítja helyre az 1895-ben alapított magyar tehetséggondozó központ – a Kárpát-medence egészére kiterjedő – intézményes felelősségvállalását. *Omne trium perfectum* – Három a magyar igazság! Kívánom azonban, hogy a „ráadás”, inkább a folytatás, az *Ingenia Hungarica* sorozat tartalmának további bővülését eredményezze, jól láthatóan és biztosan tükrözze valamennyi magyarulterület tehetséges diákjainak munkáját.

Budapest, 2017. június 8.

Horváth László

igazgató, ELTE Eötvös József Collegium

kurátor, ELTE Márton Áron Szakkollégium

(4–5) *Az Osztrák Kulturális Forum pályázatai kodikológiai (Quelle und Deutung) és papyrológiai előadás- és szemináriumsorozatok megvalósítására (2017. november-december)*

Az alábbiakban a rendezvények megvalósulását biztosító pályázati anyagokat közöljük, amelyeket az igazgatóval együttműködve Sára Balázs, a Germanisztika Műhely vezetője szövegezett meg és állított össze.

Veranstaltungsbericht

Name der österreichischen oder in Österreich lebenden KünstlerInnen/WissenschaftlerInnen sowie allf. anderer TeilnehmerInnen (unter Angabe der Staatsangehörigkeit):

Prof. Univ.-Prof. Dr. Hermann Harrauer, Hofrat Dir. i.R. der Papyrussammlung und des Papyruseums der ÖNB (Österreich)

Dr. habil. László Horváth, Direktor des ELTE Eötvös-József-Collegiums (Ungarn)

Dr. Tamás Mészáros, Leiter des Bollók-János-Seminars für Klassische Philologie am EC (Ungarn)

Titel bzw. Thema der Veranstaltung und (sofern zutreffend) Angabe des genauen Programms:

Tod in Ägypten - Plenarvortrag an der Sitzung der Ungarischen Gesellschaft für Byzantinistik und Papyrologisches Praktikum

Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13, Paepcke–Borzsák-Bibliothek (EG 19)

Zeit:

28. November (Dienstag) 17.00-18.30 Uhr

29. November (Mittwoch) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr

30. November (Donnerstag) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr

1. Dezember (Freitag) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr

BesucherInnenzahl: ca. 40 Personen und bei den Seminaren ca.10–12 Personen

Veranstaltungspartner (unter möglichst genauer Angabe deren Kostendeckung sowie eines allf. Eigenbetrags):

Österreichisches Kulturforum Budapest

Reisekosten für den österreichischen Teilnehmer (65 €)

Unterkunftskosten für den österreichischen Teilnehmer (195 €)

Beurteilung und Bemerkungen zu BesucherInnenkreis, Programm, Aufnahme im Publikum und allf. Auswirkungen:

Dem im Rahmen der aktuellen Vorlesungssitzung der Gesellschaft Ungarischer Byzantinisten veranstalteten Vortrag, der – wegen seines interdisziplinären Charakters – über die Byzantinisten hinaus auch das Interesse von Ägyptologen erweckt hatte, hat eine beträchtliche Anzahl von Studierenden beigewohnt. Die schriftliche Fassung des Vortrags von Prof. Harrauer soll in der ABR-Publikationsreihe des Eötvös-Collegiums demnächst veröffentlicht werden. Der von Prof. Harrauer geleitete Kurs gilt als Desiderat in der ungarischen universitären Ausbildung. "Praktikum" bedeutete in diesem Fall – nebst Aneignung fachspezifischer Grundkenntnisse auf dem Gebiet der Papyrologie – auch die gemeinsame Untersuchung und Aufbereitung bisher nicht edierter Quellen. Es ist für die Nachwuchsförderung von außerordentlicher Bedeutung, dass für das Frühjahr 2018 mehrere Studierende auch einen eigenen Beitrag zur Publikation vorbereiten konnten.

Die enge Kooperation, von der wir uns weiterhin wissenschaftliche Ergebnisse von internationalem Rang erhoffen, wird natürlich auch nach der Seminarreihe kontinuierlich aufrecht erhalten. Die Arbeit der mit der fachlichen Empfehlung von Prof. Harrauer tätigen studentischen Forschungsgruppe wird unmittelbar vom Direktor des Eötvös-Collegiums koordiniert.

Medienreaktionen/Werbung:

Für die Veranstaltung wurde auf den offiziellen Webseiten des Eötvös-Collegiums (resp. des EC-Forschungszentrums für Byzantinistik), der ELTE und anderer Budapester Universitäten, sowie über die Mailing-Lists (memb-racollegii, alumni) des Collegiums geworben.

Allf. sonstige Kommentare:

Das Eötvös-Collegium darf sich beim Österreichischen Kulturforum für die Unterstützung dieses Blockseminars sowie – auch hiermit erneut – für die langjährige Förderung seiner bisherigen Veranstaltungen ganz herzlich bedanken.

Budapest, den 12. Dezember 2017

Dr. habil. László Horváth
Collegiumsdirektor
ELTE Eötvös-József-Collegium

A 2017-es gólyaévfolym

Das Bollók-János-Seminar
für Klassische Philologie
am Eötvös-József-Collegium
lädt hiermit alle Interessentinnen
und Interessenten zum

Kurs

Papyrologisches Praktikum

von

Univ.-Prof. Dr.

Hermann Harrauer

Hofrat Dir. i.R. der Papyrussammlung
und des Papyrusmuseums der ÖNB

herzlich ein.

- Zeit:** 29. November (Mittwoch) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr
30. November (Donnerstag) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr
1. Dezember (Freitag) 9.30–11.30 und 13.30–15.30 Uhr
- Ort:** ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13
Paepcke-Borzsák-Bibliothek
(Erdgeschoss, Raum 19, neben dem Sekretariat)
- Kontakt:** Collegiumsdirektor Dr. habil. László Horváth
E-Mail: horvathl@eotvos.elte.hu
Tel.: +36 1 460 4481

Die Veranstaltung wird vom
Österreichischen Kulturforum Budapest unterstützt.

osztrák kulturális fórum^{bud}

ELTE · Eötvös József Collegium · 1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

A papirologiai kurzus meghívója

Veranstaltungsbericht

Name der österreichischen oder in Österreich lebenden KünstlerInnen/
Wissenschaft-lerInnen sowie allf. anderer TeilnehmerInnen (unter Angabe
der Staatsangehörigkeit):

Dr. Maria Theisen, Wissenschaftliche Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und
Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung der ÖAW (Österreich)

Mag. Irina von Morzé, Wissenschaftliche Mitarbeiterin der Abteilung
Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung der ÖAW
(Österreich)

Mag. Balázs Sára, Leiter des Germanistischen Seminars am EC (Ungarn)

Titel bzw. Thema der Veranstaltung und (sofern zutreffend) Angabe des ge-
nauen Programms:

Mittelalterliche Buchmalerei

Ort:

ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13, Paepcke-
Borzsák-Bibliothek (EG 19)

Zeit:

4. Dezember (Montag) 18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr

5. Dezember (Dienstag) 14.30–16.00 und 16.15–17.45 Uhr

6. Dezember (Mittwoch) 18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr

7. Dezember (Donnerstag) 18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr

BesucherInnenzahl: ca. 10–12 Besucher

Veranstaltungspartner (unter möglichst genauer Angabe deren Kostendeckung
sowie eines allf. Eigenbetrags):

Österreichisches Kulturforum Budapest

Reisekosten für die österreichischen Teilnehmerinnen (2×65 €)

Unterkunftskosten für die österreichischen Teilnehmerinnen für 4 Nächte
(2×__ €)

Beurteilung und Bemerkungen zu BesucherInnenkreis, Programm, Aufnahme
im Publikum und allf. Auswirkungen:

Der viertägigen, von den Kursleiterinnen teils als Vorlesung, teils als interaktive Diskussion geführten Veranstaltung haben nebst weiteren Interessenten insgesamt 12 Mitglieder (Studentinnen und Studenten) des Germanistischen Seminars des EC beigewohnt. Der in den Sitzungen behandelte Lehrstoff (Einführung in die Geschichte der Schrifträger, Buchgeschichte, Grundlagen der Kodikologie, Grundzüge und Techniken der Buchmalerkunst, Buchmalerschulen des 15. Jahrhunderts in Böhmen resp. Österreich, Süddeutschland und Italien; wichtigste Quellen und Hilfen für die kunsthistorische Erfassung, Beschreibung und Erforschung von mittelalterlichen illustrierten und illuminierten Handschriften) hat wesentlich zur Erweiterung der Kenntnisse SeminarteilnehmerInnen beigetragen und wird für die weitere Arbeit des Opusculum-Forschungsteams des Germanistischen Seminars von größtem Nutzen sein.

Medienreaktionen/Werbung:

Für die Veranstaltung wurde auf den offiziellen Webseiten des Eötvös-Collegiums, des Germanistischen Instituts der ELTE und der Károli-Gáspár-Universität der Reformierten Kirche Ungarns, sowie über die Mailing-Lists (membracollegii, alumni) des Collegiums geworben.

Allf. sonstige Kommentare:

Das Germanistische Seminar des Eötvös-Collegiums fühlt sich dem Österreichischen Kulturforum für die Unterstützung dieses Blockseminars – wie auch für die langjährige Förderung seiner bisherigen Veranstaltungen – zu wiederholtem, ganz aufrichtigem Dank verpflichtet.

Budapest, den 12. Dezember 2017

Dr. habil. László Horváth
Collegiumsdirektor
ELTE Eötvös-József-Collegium

„STANDBOR SEMINAR A SZÉKELY – FARMILÉGI BENT BEN DEIT“
 GERMANISTISCHES SEMINAR
 DES EÖTVÖS-JÓZSEF-COLLEGIUMS BUDAPEST

Das Germanistische Seminar
 des Eötvös-József-Collegiums
 lädt hiermit alle Interessentinnen
 und Interessenten zum

Kurs

Mittelalterliche Buchmalerei

von

Dr. Maria Theisen
 und

Mag. Irina von Morzé

(ÖAW, Institut für Mittelalterforschung,
 Abteilung Schrift- und Buchwesen)

herzlich ein.

Zeit:	4. Dezember (Montag)	18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr
	5. Dezember (Dienstag)	14.30–16.00 und 16.15–17.45 Uhr
	6. Dezember (Mittwoch)	18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr
	7. Dezember (Donnerstag)	18.00–19.30 und 19.45–21.15 Uhr

Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11–13
 Paepcke-Borzsák-Bibliothek (EG 19, neben dem Sekretariat)

Kontakt: Balázs Sára (Leiter des Germanistischen Seminars des EC)
 E-Mail: sarabalazs13@gmail.com · Tel.: +36 70 255 4325

Die Veranstaltung wird vom
 Österreichischen Kulturforum Budapest unterstützt.

osztrák kulturális fórum^{szd}

ELTE · Eötvös József Collegium · 1118 Budapest, Ménesi út 11–13

A kodikológiai kurzus meghívója

(6-9) VI. Eötvös Természettudományos Tábor 2017. július 24–30.
A beszámolót a szervezők összességében közöljük.

2017

VI. Eötvös
Természettudományos
Tábor

BEMUTATKOZÁS

„Legyen a magyarok között is sok igazi tudós, és jó lesz a tanítás nálunk is, bármiként állapítanak meg a majdan tartandó ankétok annak rendszerét.”

(Eötvös Loránd, 1899)

Ahogy azt számos nemzetközi és hazai tanulmány megfogalmazta, a természettudományos tárgyak népszerűsége a középiskolás diákok körében egyre csökken, ami magával vonja a természettudományi szakok népszerűségvesztését is. Mindez történik annak ellenére, hogy a jövő legfontosabb problémáinak megválaszolásához (élelmezési gondok, vízellátás, megújuló energia stb.) a jól megalapozott természettudományos ismeretek elengedhetetlenek. A középiskolás diákok megszólítása, figyelemfelkeltése legkönnyebben a hozzájuk legközelebb álló korcsoporton keresztül valósulhat meg, ezért az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Természettudományi Kara (TTK) és Informatikai Kara (IK) az ELTE Eötvös József Collegiummal vállalva arra vállalkozott, hogy egy nyári tábor keretében 86 felvételi döntés előtt álló középiskolást megismertessenek az ELTE természettudományos képzéseivel. Az ELTE TTK és IK kimagasló eredményességének záloga a hallgatóinak a sokszínűsége, ezért ennek szellemében a tábor során a természet-tudományos ismeretterjesztő programok mellett hangsúlyt fektettünk a kulturális művelődésre és az aktív kikapcsolódásra egyaránt.

A tábor célja a fenti idézetben megfogalmazott lelkesedés támogatása, illetve a természettudományok iránti elköteleződés megerősítése, hogy a lelkesedésük a tudomány iránti alázattal és kitartással párosuljon.

A résztvevőket a 9–11. évfolyam tanulói közül válogattuk ki. A táborba való jelentkezéshez a pályázó diákoknak egy-egy esszétémát kellett kidolgozniuk a tábor szervezői által kiírt témákból, amelyek érintik a biológia, kémia, matematika, fizika, földrajz-földtudomány és informatika aktuális kérdéseit. A témakörök általában nem tartoztak

a középiskolai törzsanyaghoz, a feldolgozásuk izgalmas kihívást, de egyáltalán nem leküzdhetetlen akadályt jelentett az érdeklődő középiskolás diákok számára. Habár a tábor ismeretanyaga túlmutatott a középiskolai tananyagon, nem kívánta azt messze menően felülmúlni, inkább kontextusba helyezte és elmélyítette a már meglévő ismereteket.

A tábor során különböző pedagógiai módszereket ötvöztünk. Egyes, a saját területükön kiváló szakemberek által tartott előadások inkább az ismeretek frontális átadását szolgálták. Nagy hangsúlyt fektettünk a kiscsoportos műhelymunkára, amely során természettudományos készségeket (logikai gondolkodás, problémamegoldás, érvelési készségek) tudtunk célzott módon fejleszteni. Ez utóbbiban erőteljesen építettünk az ELTE TTK és IK felsőbb éves hallgatóira, doktoranduszaira és fiatal kutatóira – és természetesen az ő tapasztalataikra.

Az Eötvös Természettudományos Tábor kiemelt haszna a diákság számára, hogy a tábor alatt hasonlóan érdeklődő és tehetséges diákokkal ismerkedhettek meg, és köthettek életre szóló barátságokat, emellett személyes kapcsolatot alakítottak ki a kurzusvezető egyetemistákkal és fiatal kutatókkal, ami elősegítheti a későbbiekben az egyetemen a beilleszkedésüket és tudományos előmenetelüket.

Az igényes szakmai programok mellett szabadidős tevékenységeket is kínáltunk a diákoknak, volt sport, kirándulás (a diákok egy részének terpegyakorlat), múzeumlátogatás és közös táborútzt bográcsozással.

Reményeinknek megfelelően a tábor résztvevőit pozitívan tudtuk befolyásolni a felvételi döntésük meghozatalában, és nagy arányban szándékoznak az ELTE vagy más tudományegyetemek természettudományos szakjaira jelentkezni.

SZAKMAI PROGRAMOK

A tábor résztvevői hat szekcióba jelentkezhetnek: **biológia, fizika, földrajz, informatika, kémia**, illetve **matematika**, ezeknek megfelelően vettek részt a munkában. A tábori ismeretátadás a délelőtti közös és szekciós előadások, illetve a délutáni laborok és műhelyfoglalkozások alkalmával történt. A programok az ELTE Eötvös József Collegium tantermeiben, az ELTE Lágymányosi Kampusz Északi és Déli tömbjeinek laborjaiban és termeiben, valamint a MTA Wigner Fizikai Kutatóközpontban kaptak helyet. Ezeken az alkalmakon kívül, kiemelt közös program volt a szombati kirándulás, amely során a gyermekvasutazást követően a diákok a Budai-hegységben túráztak a szervezőkkel. Az előadók, labor- és gyakorlatvezetők szekciónként (időrendben):

PLENÁRIS ELŐADÓK

Hudecz Ferenc:	Kutatónak lenni a XXI. században
Szebik Imre:	Bioetika
Laczkovich Miklós:	Mit lehet és mit nem lehet bizonyítani a matematikában?
Rab Titanilla:	OTP Oktatási Központ. Játékos feladatok
Iff. Szántay Csaba:	Milyen a „jó” kutató? (A gyógyszeriparban és azon túl)

BIOLÓGIA

Zelenyánszky Helga:	Transzgenikus növények
Mokos Judit:	Növényrendszertan terepen
Fülöp Máté:	Farmakogenetikai ismeretek kihatása az optimalizált gyógyszeres terápiára
Molnár Tamás:	Általános biokémiai laborgyakorlat
Csizmadia Tamás:	Sejtes önemésztés ecetmuslica lárvális nyálmirigyében
Müller Viktor:	A fertőző betegségek evolúciója

FIZIKA

Salamon Gábor,	
Lebó Katalin ¹ :	Trading game

Cserti József:	A szivárvány fizikája
Katz Sándor:	Részecskefizika szuper-számítógépeken
Horváth Dezső:	Részecskefizika
Hartmann Péter	Plazmafizika labor
Kocsonya András:	Részecskegyorsító
Varga Dezső:	Detektorfizika
Varga Dezső,	
Galgóczi Gábor:	Gázdetektor fejlesztő labor
Vizi Pál:	„Úrben utazunk, úrtechnika a világűr megismeréséért”
Plaszko Noel:	Laboratóriumi előkészítő
Kovács Áron,	
Vass Máté:	Esszék értékelése
Dávid Gyula:	Az Univerzum jövője
Hömöstrei Mihály	
Jenei Péter:	Kutatni középiskolában: válogatott IYPT mérések

FÖLDRAJZ

Lukács Tamás:	Geofizikai mérések a régészetben
Harman-Tóth Erzsébet:	Látogatás az Ásványtárba (ELTE TTK Természetrajzi Múzeum, Ásvány- és Kőzettár)

SZAKMAI PROGRAMOK

Sági Tamás:	Közvetlen gyakorlat
Györi Róbert:	A földrajztudomány társadalmi beágyazottsága
Breuer Hajnalka, Leelőssy Ádám:	Veszélyes időjárás jelenségek nyáron
Erdős Zoltán:	Geotermikus energiakutató és hasznosítás a világon és Magyarországon
Mendöl Műhely: Strifler Anita:	Műhelymunka és kutatások Látogatás az ELTE Planetáriumába
Zalai Zsófia:	Szerkezetföldtan

INFORMATIKA

Salamon Gábor, Lebó Katalin:	Trading game
Fonyó Viktória, Kozsik Tamás, Leitereg András, Nagy Vendel:	Funkcionális programozás: Haskell
Horváth Gábor: Fonyó Viktória, Leitereg András, Nagy Vendel:	A gépi tanulás alapjai Mesterséges intelligencia a Halite stratégiai játékhoz
Nagy Vendel:	Formális nyelvek, automaták, és Turing-gépek
Fonyó Viktória, Leitereg András, Nagy Vendel:	Hogyan működik egy fordítóprogram?

KÉMIA

Szemes András:	Szerves kémiai laborgyakorlat előkészítő foglalkozása
----------------	---

Bánóczy Zoltán, Farkas Viktor Láng Emma, Nemes Anikó:	Szerves kémiai laborgyakorlat
Kóczán György: Dénesné Rác Krisztina, Harmat Veronika, Kolos Zsuzsanna:	Fény és kémia Szervetlen kémiai laborgyakorlat
Kiss Éva: Zihné Perényi Katalin:	Mire jök a tenzidek? Analitikai kémiai laborgyakorlat
Ábrahám Ágnes, Gyulai Gergő:	Kolloidikai laborgyakorlat

MATEMATIKA

Salamon Gábor, Lebó Katalin:	Trading game
Lénárt István:	Euklidész és Menelaosz: Geometria síkon és gömbön
Kabai Sándor:	Látogatás a Matematikai Múzeumba
Pintér Richárd:	A közlekedés és a matematika
Keliger Dániel:	Mi köti össze a betörést, a tőzsdét és a párcapcsolatot?
Vancsó Ödön: Hegyvári Norbert:	Játékok és véletlen Kombinatorikus kaleidoszkóp
Fried Katalin:	Vektorok mindenütt

Jelmagyarázat:	A Fizika, Informatika, és Matematika szekciók közös előadása
----------------	--

PROGRAMOK – TÚL A TUDOMÁNYON

A szervezők ügyeltek a szabadidős programokra is – hogy a diákok a szakmai programokra megőrizhessék szellemi frissességüket. Ennek egy része szabadtéri program volt, a másik, a hangsúlyosabb rész, beltéri esemény.

A **KÜLTÉRI** ESEMÉNYEK kezdete az **ismerkedési est** volt, mely a Collegium udvarán lévő kültéri sportpályán zajlott le. Ezen program során megismerhették a résztvevők egymást, illetve a szervezőket. A kültéri pályán a tábor teljes időtartama alatt lehetett sportolni a rendelkezésre álló szabadidő alatt. Az utolsó este a **bográcsozás** és közös kikapcsolódás jegyében zajlottott.

A csütörtöki nap estéjén a táborozók a szervezőkkel felsétáltak a **Gellért-hegyre**, illetve környékén barangoltak, és nézték meg az építészeti és természeti nevezetességeit, valamint a Gellért-hegy tetejéről nyíló gyönyörű panorámát csodálhatták meg.

Péntek délután a tábor közösen látogatott el az ELTE **Füvészkertjébe**, ahol egy körbevezetés során a résztvevő diákok rövid áttekintést kaptak az ott lévő számtalan növényfajról.

A szombati napon **közös kirándulás** volt, mely során a táborozók utazhattak a gyermekvasúton, majd azt követően bejárták a Budai-hegységet. A túrát követően a diákok számháborúztak az erdőben..

A **BELTÉRI** ESEMÉNYEK – az előadások mellett – a Collegium tornacsarnokában minden este röplabdázás folyt egyes csapatokban, emellett a diákok csocsózhattak, és társasjátékokkal játszhattak a szemináriumi termekben. Külön **társasjáték** – és **sportest** volt kedden, ahol elmélyíthették új ismeretségeiket.

Szerda este a táborozók egy **kötetlen beszélgetés** keretében kérdezhették a tábor szervezőit az egyetemi és collegiumi életről. Ezen felül a szervezők hasznos tanácsokkal látták el a táborozókat a továbbtanulással és a külföldi tanulással kapcsolatban is.

A tábor során a diákok nyolc–kilenc fős csapatokat alkottak, és ezen csapatok mindegyike egy **Csapatvetélkedőn** kamatoztathatta a táborban megszerzett tudásukat. A vetélkedő keretei között több állomáson kellett a csapatoknak végigmenniük. A feladatok megoldásához nem csupán a lexikális tudásukra volt szükségük, hanem általános műveltségükre és kreativitásukra is. A feladatok során a csapattagok jobban megismerhették egymást. A vetélkedő eredményhirdetésére a tábor zárásakor került sor, ahol minden táborozó büszke lehetett csapata teljesítményére.

TÁBORI ÉLETKÉPEK (I.)

TÁBORI ÉLETKÉPEK (II.)

TÁBORI ÉLETKÉPEK (III.)

TÁBORI ÉLETKÉPEK (IV.)

13.

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (I.)

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (II.)

18.

19.

20.

21.

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (III.)

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (IV.)

26.

27.

28.

29.

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (V.)

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (VI.)

34.

Fényképek jegyzéke:

1. Ismerkedési est
2. Ismerkedési est
3. Társasjátékos est
4. Társasjátékos est
5. Sportest
6. Csoportkép a Citadellánál
7. Séta a Fűvészkertben
8. Túrázás
9. Számháború
10. Számháború
11. Akadályverseny
12. Bográcsolás
13. Reggeli futás
14. A Morgan Stanley előadása
15. Szerves kémiai laborgyakorlat
16. Látogatás a Matematikai Múzeumban
17. Fizika szekció előadás közben
18. Látogatás az Ásványtárban
19. Biológia szekció előadás közben
20. Hudecz Ferenc előadása
21. Informatika szekció előadás közben
22. Rab Titanilla előadása
23. Fizika szekció előadás közben
24. Biokémiai laborgyakorlat
25. Kolloidikai laborgyakorlat
26. Matematika szekció gyakorlat közben
27. Látogatás a Planetáriumban
28. Kémia szekció előadás közben
29. Laczkovich Miklós előadása
30. Informatika szekció gyakorlat közben
31. Földrajz szekció közzétan gyakorlata
32. Biológia szekció előadás közben
33. Fizika szekció gyakorlat közben
34. Matematika szekció gyakorlat közben

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

KÖZÖS PROGRAMOK

KÖSZÖNTŐT MONDOTT

Horváth László, PhD, habilitált egyetemi docens, ELTE BTK, Ókortudományi Intézet, Görög Tanszék, az Eötvös József Collegium igazgatója, a Tábor fővédnöke

Horváth Erzsébet, PhD, habilitált egyetemi docens, az ELTE TTK oktatási dékán-helyettese

Horváth Luca, elnök, ELTE TTK HÖK

Dankó Zoltán, senior manager, OTP Bank

PLENÁRIS ELŐADÓK

Hudecz Ferenc, DSc, az MTA rendes tagja, egyetemi tanár, a Professzori tanács elnöke (ELTE TTK, Kémiai Intézet), az MTA-ELTE Peptidkémiai Kutatócsoport vezetője

Szebik Imre, PhD, tudományos munkatárs, SE, Magatartástudományi Intézet

Laczkovich Miklós, az MTA rendes tagja, egyetemi tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Analízis Tanszék

Rab Titanilla, senior tréner, OTP Bank Oktatási Központ

Ifj. Szántay Csaba, DSc, osztályvezető, Richter Gedeon NyRt., Kutatási Analitikai Főosztály, Szerkezetkutatási Osztály

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Zelenyánszky Helga, PhD hallgató, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növényélettani és Molekuláris Növénybiológiai Tanszék

Fülöp Máté, biológia BSc hallgató, ELTE TTK

Müller Viktor, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Mokos Judit, PhD hallgató, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék

Molnár Tamás, egyetemi tanársegéd, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Biokémiai Tanszék

Csizmadia Tamás, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Anatómiai, Sejt- és Fejlődésbiológiai Tanszék

INFORMATIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Salamon Gábor, Executive Director, Quantitative Strategist, Morgan Stanley¹

Lebó Katalin, Campus Recruitment Intern, Morgan Stanley¹

Horváth Gábor, PhD hallgató, ELTE IK, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék

Nagy Vendel, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

GYAKORLATVEZETŐK

Kozsik Tamás, PhD, egyetemi docens, ELTE IK, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék

Leitereg András, programtervező informatikus MSc hallgató, ELTE IK

Nagy Vendel, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

Fonyó Viktória, programtervező informatikus BSc, ELTE IK

FIZIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Salamon Gábor, Executive Director, Quantitative Strategist, Morgan Stanley¹

Lebó Katalin, Campus Recruitment Intern, Morgan Stanley¹

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

Cserti József, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék

Katz Sándor, DSc, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár, általános igazgatóhelyettes, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Elméleti Fizikai Tanszék

Dávid Gyula, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Atomfizikai Tanszék

Kovács Áron, PhD hallgató, University of Cambridge

Vass Máté, fizika BSc, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Plasztkó Noel, fizika BSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

GYAKORLATVEZETŐK

Hömöstre Mihály, PhD, mesteroktató, az IYPT magyarországi szervezőbizottsági tagja, a Német Nemzetiségi Gimnázium tanára

Jenei Péter, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Anyagfizikai Tanszék

MTA WIGNER FK KUTATÓI

Horváth Dezső, PhD, főosztályvezető, tudományos tanácsadó, Részecske és Magfizikai Intézet, Részecskefizikai Főosztály

Hartmann Péter, PhD, fizikus, Szilárdtestfizikai és Optikai Intézet, Komplex Folyadékok Osztálya, Elektromos Gázkiszűlések Kutatócsoport

Kocsonya András, PhD, tudományos munkatárs, Részecske és Magfizikai Intézet, Biofizikai Önálló Osztály

Varga Dezső, PhD, tudományos tanácsadó, Részecske és Magfizikai Intézet, RMI Nagye energiás Fizika Osztály, Innovatív Detektorfejlesztés Kutatócsoport

Galgóczi Gábor, fizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Wigner FK,

Nagye energiás Fizikai Osztály, MTA Lendület Innovatív Detektorfejlesztő Kutatócsoport

Vizi Pál, kutató, Részecske és Magfizikai Intézet, RMI Űrfizikai és Űrtechnikai Osztály, Űrtechnológia Kutatócsoport

FÖLDRAJZ SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Lukács Tamás, geofizikus MSc, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet

Erdős Zoltán, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Györi Róbert, PhD, habilitált tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék, műhelyvezető, Eötvös Collegium, Mendöl Műhely

Breuer Hajnalka, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Leelőssy Ádám, PhD hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

Strifler Anita, obszervátor, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Csillagászati Tanszék

Zalai Zsófia, geofizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Sági Tamás, geológus MSc, egyetemi mestertanár, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Közettani és Geokémiai Tanszék

Harman-Tóth Erzsébet, igazgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Természettajzi Múzeum

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ ELŐADÓK

KÉMIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Szemes András, kémia BSc hallgató, ELTE TTK, Kémiai Intézet

Kóczán György, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Kiss Éva, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Bánóczy Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Farkas Viktor, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Láng Emma, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Nemes Anikó, PhD, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Dénesné Rácz Kriszta, PhD, műszaki oktató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Harmat Veronika, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Kolos Zsuzsanna, PhD, műszaki oktató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Szabados Ágnes, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Zihné Perényi Katalin, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Analitikai Kémiai Tanszék

Ábrahám Ágnes, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

Gyulai Gergő, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

MATEMATIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Salamon Gábor, Executive Director, Quantitative Strategist, Morgan Stanley¹

Lebő Katalin, Campus Recruitment Intern, Morgan Stanley¹

Keliger Dániel, matematika BSc hallgató, ELTE TTK, Matematikai Intézet

Vancsó Ödön, PhD, központvezető egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Matematikatanítási és Módszertani Központ

Hegyvári Norbert, CSC, főiskolai tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Matematikatanítási és Módszertani Központ

Pintér Richárd, matematika-fizika tanár szakos hallgató, ELTE TTK

GYAKORLATVEZETŐK

Lénárt István, oktatáskutató, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Matematikatanítási és Módszertani Központ

Fried Katalin, PhD, főiskolai docens, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Matematikatanítási és Módszertani Központ

Jelmagyarázat:

¹: Az Informatika, Fizika, és Matematika szekciók közös előadása

A TÁBOR SZERVEZŐI

FŐSZERVEZŐK

Horicsányi Attila, fizika BSc, ELTE
+36 30 932 3643,
termtudtabor@eotvos.elte.hu
SZEKCIÓ-KOORDINÁTOROK

BIOLÓGIA

Fülöp Máté, biológia BSc hallgató, ELTE
Szebik Huba, biológia BSc hallgató, ELTE

FIZIKA

Kovács Áron, PhD hallgató, University of Cambridge

FÖLDRAJZ

Lukács Tamás, geofizikus MSc, ELTE

INFORMATIKA

Fonyó Viktória, programtervező informatikus BSc, ELTE

KÉMIA

Barabás Gergő, angol–kémia tanár szakos hallgató, ELTE

MATEMATIKA

Pintér Richárd, matematika–fizika tanár szakos hallgató, ELTE

SZERVEZŐK, SEGÍTŐK

Bajzáth László, földtudomány BSc hallgató
Benics Balázs,
programtervező informatikus BSc hallgató
Bereczki Zoltán, matematika BSc hallgató
Boros Attila, programtervező informatikus BSc hallgató
Csorba Benjámín, kémia BSc hallgató
Filipszki László, biológia–kémia tanár szakos hallgató
Garamszegi Péter, biológia BSc hallgató
Hudáky Márton, kémia BSc hallgató

Keliger Dániel, matematika BSc hallgató
Leitereg András, programtervező informatikus MSc hallgató
Luksa Norbert, programtervező informatikus BSc hallgató
Mezősi Máté, fizika BSc
Nagy Vendel, programtervező informatikus BSc
Németi Kornél,
földtudomány BSc hallgató
Pitlik László, matematika–kémia tanár szakos hallgató
Plaszko Noel, fizika BSc hallgató
Pusztai Árpád, kémia BSc hallgató
Samu Viktor, vegyész MSc
Scheffler Gergő, matematika BSc hallgató
Stodola Bálint, földrajz–történelem tanár szakos hallgató
Szemes András, kémia BSc hallgató
Tamás Bálint, biológia BSc hallgató
Térmegeg Anita, kémia BSc hallgató
Vass Máté, fizika BSc

ADMINISZTRÁCIÓ

Noszkó Ilona Éva, gazdasági osztályvezető
Eötvös József Collegium
Major Anita, ügyvivő–szakértő,
Eötvös József Collegium
Zrupkó Erika, gondnok
Eötvös József Collegium

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ DIÁKOK

BIOLOGIA SZEKCIÓ

Csapi Dorka, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Cseke Lilla, Székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium

Csordás Panna Laura, Lóczy Lajos Gimnázium és Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola, Balatonfüred

Dósa Anna, Egri Dobó István Gimnázium

Eged Bence, Egri Dobó István Gimnázium

Éles Vivien, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc

Erdősi Boglárka, Kőbányai Szent László Gimnázium

Hanzik Donát, Újpesti Könyves Kálmán Gimnázium

Hendlein Tímea, Székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium

Ignác Rebeka, Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma, Pécs

Juháros Bernadett, Budapest XII. Kerületi Berzsényi Dániel Gimnázium

Kaposvári Dóra, Újpesti Könyves Kálmán Gimnázium

Keserő Norbert, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Kis-Német Noémi, Tamási Áron Gimnázium, Székegyudvarhely

Kun Bernát, ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, Budapest

Magyar Eszter, Nyíregyházi Vasvári Pál Gimnázium

Malatinszky Adél, Budapest I. Kerületi Kosztolányi Dezső Gimnázium

Molnár Dániel, Szent István Gimnázium, Budapest

Nagy Barbara Katinka, Budapesti Leövey Klára Gimnázium

Novák Márk-Attila, Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely

Pál Diána, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc

Pósa Bence, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

Pup Petra, Jurisich Miklós Gimnázium és Kollégium, Kőszeg

Sas Dorottya, Szent Margit Gimnázium, Budapest

Simó Ágnes, Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely

Szegedi Enikő, Kossuth Lajos Gimnázium, Szakképző Iskola, Általános Iskola, Pedagógiai Szolgálat és Kollégium, Tiszafüred

Szentei Júlia Zsófia, Debreceni Egyetem Kossuth

Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája

Vas Fruzsina Anna, Keszthelyi Vajda János Gimnázium

Vizkeleti Péter, ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola, Budapest

FIZIKA SZEKCIÓ

Akály Alexandra, Budapest 13. Kerületi Ady Endre Gimnázium

Forczek Bianka, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Gaál Blanka, Óbudai Árpád Gimnázium

Gaál Tamás, ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziuma és Kollégiuma, Budapest

Gál Virág, Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakgimnázium

Hajnal Dániel Konrád, Egri Dobó István Gimnázium

Jerabek Anna, Budapesti Műszaki Szakképzési

Centrum Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziuma

Kegyes-Brassai Eszter Kinga, Budapest XIV. Kerületi Szent István Gimnázium

Mamuzsics Gergő Bence, Bolyai János Gimnázium, Kecskemét

Máth Benedek, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Mérgecs Máté, Szent Margit Gimnázium, Budapest

Molnár Eszter, Szent István Gimnázium, Budapest

Mórocz Ákos, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Székesfehérvár

Papp Krisztina, Lóczy Lajos Gimnázium és Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola, Balatonfüred

Pszota Máté, Selye János Gimnázium, Komárom

Pudleiner Bálint, Árpád-házi Szent Erzsébet Középsiskola, Óvoda és Általános Iskola, Esztergom

FÖLDRAJZ SZEKCIÓ

Csada Lili, Kőbányai Szent László Gimnázium

Gereczi Botond, ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, Budapest

Hegedűs Hajnalka, Balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium

Kun Barka, Vörösmarty Mihály Gimnázium, Budapest

A TÁBORBAN RÉSZTVEVŐ DIÁKOK

Molnár Bence, Zalaegerszegi Zrínyi Miklós
Gimnázium

Szücs Levente Csaba, Hatvani Bajza József
Gimnázium és Szakgimnázium

Zeller Doroti, Kecskeméti Református
Gimnázium

INFORMATIKA SZEKCIÓ

Békési Péter, Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium

Busa Máté, Nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium

Csala Bálint, Kempelen Farkas Gimnázium, Budapest

Csala Péter, Kempelen Farkas Gimnázium, Budapest

Gálffy Bence, Magyar Tanítási Nyelvű Magángimnázium,
Dunaszerdahely

Kiss Gergely, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló
Általános Iskola és Gimnázium

Robotka Adrián, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc

Sárvári Tibor, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló

Általános Iskola és Gimnázium

Susztér Ágnes Eleonóra, Földes Ferenc Gimnázium,
Miskolc

Tieger Balázs, Tóparti Gimnázium és Művészeti
Szakgimnázium, Székesfehérvár

KÉMIA SZEKCIÓ

Balla Mirella, Pécsi Janus Pannonius Gimnázium

Cingáli Tímea, Budapesti Műszaki Szakképzési
Centrum Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipar,
Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziuma

Dremák Csenge, Debreceni Református Kollégium
Gimnáziuma és Diákotthona

Dudás Dóra, Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen

Farkas Boróka, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus
Gimnázium és Kollégium

Gombás András, Budapest XVIII. Kerületi Karinthy
Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium

Helmecki Gréta, Debreceni Egyetem Kossuth Lajos
Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája

Kovács Etelka, Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium,
Szakgimnázium és Kollégium

Kozák András, ELTE Apáczai Csere János Gyakorló
Gimnázium és Kollégium, Budapest

Reszegi Rebeka, Székesfehérvári Vasvári Pál Gim-
názium

Šiška Dávid, Selye János Gimnázium, Komárom

Veress Noé Máté, Keszthelyi Vajda János Gimnázium

Zorányi András, Budaörsi Illyés Gyula Gimnázium és
Közgazdasági Szakgimnázium

MATEMATIKA SZEKCIÓ

Beke Márton, Balassi Bálint Nyolc Évfolyamos Gim-
názium, Budapest

Csányi Dávid, Bolyai János Gimnázium, Kecskemét

Daróczi Sándor, Nyiregyházi Krúdy Gyula Gimnázium

Horváth Hilda Abigél, Lehel Vezér Gimnázium,
Jászberény

Kőrösi Ákos, Debreceni Egyetem Kossuth Lajos
Gyakorló Általános Iskolája és Gimnáziuma

Major Botond, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló
Általános Iskola és Gimnázium

Máthé Anna Charlotte, École Européenne de Bruxelles 1,
Uccle, Belgium

Németh Gergő, Keszthelyi Vajda János Gimnázium

Péter Kristóf, Budapesti Fazekas Mihály Általános
Iskola és Gimnázium

Szemerédi Levente, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti
Gimnázium

Telek Zsigmond, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló
Általános Iskola és Gimnázium

Budapest, 2017. augusztus 10.

Fényképek: Barabás Gergő, Benics Balázs, Bereczki Zoltán, Lukács Tamás, Nagy Vendel,
Samu Viktor, Szemes András

A borítóképről az alábbi szervezők hiányoznak: Bajzáth László, Barabás Gergő,
Fonyó Viktória, Leitereg András, Nagy Vendel, Plaszkó Noel, Samu Viktor,
Szemes András, Vass Máté

Szerkesztette: Barabás Gergő • Lektorálta: Horicsányi Attila

Elérhetőség: termtudtabor@eotvos.elte.hu • <http://termtudtabor.eotvos.elte.hu>

TÁMOGATÓINK, PARTNEREINK

ELTE Természettudományi Kar és Informatikai Kar

Eötvös József Collegium

ELTE TTK HÖK

ELTE Karrierközpont

MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont

Morgan Stanley

Morgan Stanley

E.on Hungária Zrt.

Nemzeti Kulturális Alap

OTP Bank

RICHTER GEDEON

Richter Gedeon Nyrt.

Hálás köszönettel tartozunk az Eötvös József Collegium, az ELTE TTK és IK, a Természettudományi Múzeum (Ásvány- és Közettár), a Fűvészkert és az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont munkatársainak, amiért áldozatos munkájukkal segítettek az Eötvös Természettudományos Tábor megszervezését és sikeres lebonyolítását.

Köszönjük az anyagi támogatást az E.on Hungária Zrt.-nek, a Nemzeti Kulturális Alapnak, az OTP Banknak és a Richter Gedeon Nyrt.-nek.

(10) „Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal” című OTKA NN 104456 számú pályázat

Részletes zárójelentés

Bevezető, rövid összegzés

A pályázati támogatásnak köszönhetően nemcsak újjáéledtek a nagy múltú magyar bizantinológiai kutatások, hanem széles nemzetközi kapcsolatrendszerbe ágyazódva külföldön is elismertté váltak. A hazai rendezésű nagy nemzetközi konferenciákon mintegy 350 előadás hangzott el, 53 külföldi tudományos intézménnyel létesült kapcsolat, magyar előadók 10 külföldi intézményben tartottak előadásokat. A pályázati eredményeknek köszönhetően a kutatóhelyen (ELTE Eötvös József Collegium) a magyar bizantinológia tudományszakot immár intézmény képviseli, 2015. szeptember 1-jén mint egyetemi szervezeti egység hivatalosan létrejött az EC Byzantium Központ. Kutatóhelyi székhellyel bejegyezték a Magyar Bizantinológiai Társaságot, amelynek keretében rendszeres felolvasóülések vannak. A Központ oktató-kutatói, a pályázat résztvevői elindították az *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* könyvsorozatot (ISSN 2064-2369), amelyben 26 kötetet jelentettek meg (7213 oldal). Összesen 116 tudományos közleményt publikáltak a támogató NKFIH feltüntetésével. A pályázat lehetőséget biztosított több mint tíz fiatal kutató támogatására, tehetségük kibontakoztatására, arra, hogy ne vesszenek el a magyar tudomány számára. A pályázatnak köszönhetően az elmúlt fél évtizedben a magyarországi görög stúdiók és különösen az ó- és újjörög területet egyaránt integráló bizantinológia művelésének olyan biztos tudományos fundamentuma keletkezett, amely a közeljövőben nemzetközi szinten is iskolát teremthet.

A rövid összegzésben foglaltak bővebb kifejtése

A kutatási tevékenység meghatározó, a programnak állandó keretet adó elemei voltak a *Byzanz und das Abendland. Studia Byzantino-Occidentalia* nagy nemzetközi konferenciák (I–V). A Társadalomtudományi Kollégium elnökének engedélye alapján a kutatási tervben foglaltakhoz képest a szűkebb értelemben vett bizantinológiából kiindulva folyamatosan bővíthettük a tudományterületeket, így a Bizánccal kortárs „nyugat” irodalmi, művészeti és tárgyi emlékeinek kutatását is bevontuk a rendezvénysorozatba. Az öt konferencián – a teljes programfüzetek, valamint a vonatkozó tudományos és tudománynépszerűsítő

tudósítások a Byzantium Központ honlapján elérhetőek és letölthetőek: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/byzance-et-loccident-i-v/> – mindösszesen 333 tudományos előadás hangzott el (felsorolásukat lásd ugyanott). A konferenciák ténylegesen a nemzetközi együttműködést szolgálták. Mindezt nemcsak a vendégelőadók révén a kapcsolatrendszerbe bevont intézmények hosszú sora (Athéni Egyetem; Biblioteca Apostolica Vaticana; Bizantológiai Intézet Srpske Akademije Nauka i Umetnosti, Beograd; CNRS, Paris; Collège de France; Collegio Superiore, Bologna; Democritus University of Thrace; Eberhard-Karls-Universität, Tübingen; École des Hautes Études en Sciences Sociales [EHESS, Paris]; École Normale Supérieure rue d’Ulm [ENS, Paris]; Heidelberger Akademie der Wissenschaften; Heinrich Heine Universität, Düsseldorf; Institut für Österreichische Geschichtsforschung; Ionian University, Corfu; İşik University, Istanbul; Linköping University; Ludwig-Maximilians-Universität, München; National and Kapodistrian University of Athens; ÖNB Wiener Papyrussammlung; Österreichische Akademie der Wissenschaften; Römisch-Deutsches Zentralmuseum, Mainz; Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg; Slovanský ústav Akademie věd České Republiky, Prága; Srpska Akademija Nauka i Umetnosti, Beograd; Trnavskej Univerzity, Nagyszombat; Universidad de Valladolid; Università degli Studi di Milano; Università degli Studi di Padova; Università degli Studi di Roma Tor Vergata; Università degli Studi di Torino; Università degli Studi Roma Tre; Università di Bologna; Universität zu Köln; Université de Fribourg/Universität Freiburg; Université de Lausanne; Université de Namur; Université de Nantes; Université de Poitiers; Université de Reims; Université Paris X; Université Paris-Ouest Nanterre; Université Rennes 2; Université Sorbonne Nouvelle Paris III; University Babeş-Bolyai, Kolozsvár; University of Bucharest; University of Oslo; University of Oxford; University of Palermo; University of Peloponnese, Kalamata; Univerzita Komenského v Bratislave; Univerzita Masaryk, Brno; Univerzitet u Novom Sadu; Uppsala University), hanem a hazánkban működő külföldi diplomáciai és kultúrképviseletek vezetőinek és tudományos referenseinek megkülönböztetett figyelmé is bizonyította. (A konferenciákon megnyitót, köszöntőt mondott, illetve előadást tartott a francia, a német, az osztrák, a görög és a szerb nagykövet, valamint a Budapesten működő francia, olasz, spanyol és osztrák kulturális intézetek igazgatói.) A konferenciákon elhangzott előadások anyagából minden esetben tematikus konferenciaköteteket adtunk ki, amelyeket rendre egy év múlva, a soron következő konferencián, ünnepélyes körülmények között az egyes nyelvterületekhez kötődő kultúrintézetekben mutattunk be.

A kutatási tervben foglaltak szerint a nemzetközi együttműködés mindvégig kétirányú volt. Három alkalommal tartottunk Symposiont (kétnapos konferenciát és kutatási konzultációkat) Bécsben, ahol a kiemelt szakmai együttműködő intézmény (ÖAW - Abteilung Byzanzforschung Institut für Mittelalterforschung) képviselőivel dolgoztunk együtt. Fontos és nemzetközi szinten is rendkívül megtisztelő – az újjáéledő magyar bizantinológia szempontjából jelképes – alkalom volt, hogy a 23. Nemzetközi Bizantinológiai Kongresszuson kutatócsoportunk Belgrádban önálló, tematikus kerekasztalt szervezhetett, majd a kutatási terv címének megfelelő ülészakot rendezhetett (lásd <http://byzantium.eotvos.elte.hu/23rd-international-congress-of-byzantine-studies/>).

A külföldi együttműködő partnerek meghívására a kutatócsoport tagjai az alábbi intézményekben tartottak előadásokat: École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS, Paris); École Normale Supérieure rue d'Ulm (ENS, Paris); Institute of Archeology, London; Institute of Classical Studies Literary Seminar (London); Ionian University, Corfu; Université Rennes 2; University College London; Universität Heidelberg; University of Peloponnese, Kalamata; Universität Salzburg.

A kétoldalú együttműködések több esetben szándéknyilatkozatokban is megerősítettük, amelyek a későbbi, a közös kutatási projekteket támogató pályázatok szempontjából is fontos támpontot jelentenek. (Lásd a <http://byzantium.eotvos.elte.hu/egyuttmukodesek/>, a felsorolás nem teljes.)

A pályázati támogatás biztosította tudományos munkának, a nemzetközileg is kiemelt eredményeknek köszönhető, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem a pályázati kutatóhelyen, a pályázat résztvevőinek bevonásával és alkalmazásával létrehozta a Byzantium Központ szervezeti egységet. A Központ hivatalosan 2015. szeptember 1-jével kezdte meg működését (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/20.-Byzantium-K%C3%B6zpont-Alap%C3%ADt%C3%B3-sz%C3%A1nd%C3%A9knyilatkozat.pdf>). A tudományos munkatársaként alkalmazott Egedi-Kovács Emese és Mészáros Tamás berkeretét egyrészt az ELTE a Collegiumnak célzottan biztosított kutatóegyetemi támogatásból, másrészt a Bölcsészettudományi Kar a görög tanulmányokat támogató keretátadásából biztosította. A magyar bizantinológia művelésének szempontjából történelmi eredmény született. A Byzantium Központ – a Collegium mint kutatóhely üzemeltetésében létrehozott és frissített – honlapjának főoldala itt

található: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/>. A Központ munkatársainak és a kutatás résztvevőinek köszönhetően több egyesület, társaság is tevékeny munkát végzett a pályázati céloknak megfelelően. Kiemelkedő, hogy hosszú, történelmi megszokást követően ismét hivatalosan megalakult a Magyar Bizantinológiai Társaság, amelynek székhelye a kutatási hely központja, az ELTE Eötvös Collegium lett. (Az MBT-ről általában és a havi rendszeres felolvasóületekről tételesen lásd <http://byzantium.eotvos.elte.hu/tarsasagok/magyar-bizantinologiai-tarsasag/dokumentumok/> és <http://byzantium.eotvos.elte.hu/tarsasagok/magyar-bizantinologiai-tarsasag/tevekenyseg/>.)

A pályázat témavezetőjének és senior kutatóinak sorozatszerkesztése mellett létrehoztuk a pályázat címét latinul tükröző *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* (ABR) című könyvsorozatot (ISSN 2064-2369), amelyben a futamidő alatt 26 kötet jelent meg (mindösszesen 7213 oldal terjedelemben: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>). A kötetsorozat idegen nyelvű egységei 2016-tól nemzetközi tudományos testület gondozásában, előzetes bírálat alapján (peer-review) jelennek meg (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/editorial/>).

A kutatócsoport tagjai összesen 116 közleményt tettek közzé, valamennyi tételnél feltüntettük a NKFIH (és jogelődje, az OTKA) támogatását. (Mindebből: hazai folyóiratban megjelent tanulmány magyar nyelven: 9 db; hazai folyóiratban megjelent tanulmány idegen nyelven: 1 db; külföldi folyóiratban megjelent tanulmány idegen nyelven: 19 db; folyóiratban megjelent tanulmányok összesen: 29 db; hazai konferenciaközlemény magyar nyelven: 15 db; hazai konferenciaközlemény idegen nyelven: 15 db; külföldi konferenciaközlemény idegen nyelven: 1 db; konferenciaközlemények összesen: 31 db; magyar nyelven szerkesztett mű: 4 db; idegen nyelven szerkesztett mű: 14 db; szerkesztett művek összesen: 18 db; könyvfejezet magyar nyelven: 3 db; könyvfejezet idegen nyelven: 16 db; könyvfejezetek összesen: 19 db; hazai könyv [monográfia] magyar nyelven: 5 db; hazai könyv [monográfia] idegen nyelven: 1 db; külföldön megjelent könyv [monográfia] idegen nyelven: 1 db; könyvek összesen: 7 db; egyéb [beszámoló]: 3 db; egyéb [recenzió]: 9 db.)

A pályázat megvalósításának indulásakor a témavezető mellett 14 résztvevő alkotta a kutatócsoportot. A Társadalomtudományi Kollégium elnökének előzetes engedélyével a futamidő alatt további nyolc kutató csatlakozott, illetve

lépett be a korábban távozó közreműködők helyére. A kutatás egésze alatt összesen 23 kutató alkotta a csoportot. Az engedélyezett személyi változtatásoknak köszönhetően tizenegy fiatal pályakezdő tehetséges kutatót sikerült bevonni ideiglenesen vagy hosszabb időre a közös munkába. A magyar tudomány művelése szempontjából különösen fontos eredménynek tartjuk, hogy a fiatal kutatók közül heten kezdték meg vagy fejezték be doktori tanulmányaikat a futamidő alatt.

Collegiumi Mikulás

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

Iktatószám: KFPF-4354-1 / PALY

Tárgy:
Projektzárás

Projektzáró levél
NN 104456 sz. projekthez

amelyben a **Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innováció Hivatal** (a továbbiakban: Támogató),
Horváth László és az Eötvös Loránd Tudományegyetem (a továbbiakban: Kedvezményezett)

által megvalósított **NN 104456** sz. projekt megvalósítása kapcsán az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 102/B.§ (2) bekezdése alapján az alábbiakat állapítja meg.

1. A Kedvezményezett az **NN 104456** számú támogatási szerződéssel kötelezettséget vállalt a **Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal** elnevezésű kutatás-fejlesztési projekt megvalósítására. Támogató kijelenti, hogy a támogatott projekt teljesítését elfogadja.
2. A projekt szakmai és pénzügyi teljesítését – a Támogató által elfogadott – szakmai és pénzügyi záróbeszámoló tartalmazza.
3. A projekt tényleges megvalósítása az alábbiak szerint történt:

Elszámolható költségek
(értelemszerűen az ÁFA nyilatkozatnak megfelelően finanszírozott ÁFA-val együtt)

Elszámolható költségek (Ft)	Tervezett	Tényleges
Összes elszámolható költség	57 789 000	57 625 893

A projekt megvalósításához saját forrás vagy egyéb forrás nem került bevonásra.

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. / Postacím: 1438 Budapest, Pf. 438.
E-mail: nkfialap@nkfih.gov.hu / www.nkfih.gov.hu / Telefon: +36 1 795 9500 795 9582

1 (2)

4. A Támogató felhívja a Kedvezményezett figyelmét, hogy a támogatási szerződésnek

- a projekt monitoringozásával kapcsolatos,
- az ellenőrzésre vonatkozó,
- a támogatott beruházással létrehozott vagyon, illetve beszerzett vagyonelem elidegenítésével és hasznosításával kapcsolatos,
- a projekt megvalósítása során keletkezett dokumentumok megőrzésére vonatkozó, valamint
- a tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos

rendeléseinek a Kedvezményezett továbbra is köteles eleget tenni.

5. A Támogató kijelenti, amennyiben a támogatási szerződés megkötésekor benyújtásra került, jelen projektzáró levél kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezi az azonnali beszedési megbízásról szóló felhatalmazás(ok) közös nyilatkozattal történő visszavonását.

Budapest, 2018. december 15. napján.

Tóth Gábor

Dr. Tóth Gábor
főosztályvezető
Kutatás-fejlesztési Főosztály

(11) A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2017. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból: 800 000 Ft

A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2017-ben is kiemelten támogatta a Collegiumot: pályázatot nyertünk francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból. A vonatkozó dokumentumokat alább közöljük.

mfmunkaszer716

MUNKASZERZŐDÉS

határozott időre

amely létrejött

egyrésztől

Név : Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány
 Székhely : 1052 Budapest Vitkovics Mihály u. 7.
 Nyilvántartási szám : 3533
 Adószám : 18041909-1-41
 Képviselő / Munkáltatói jogkör gyakorlója: Körmendy Mariann igazgató
 (a továbbiakban mint Munkáltató)

másrésztől

Név: FERRARATO Celine Marie
 Lakcím: Elte Eötvös J. Collegium
 1118 Budapest, Kelenföldi út 11-13.
 Anyja neve: BARNIER
 Paris, 13.03.1995
 Szül. hely, idő: 13.03. 75N 0974
 Szem. ig. (vagy útlevél) száma: ↓
 Adóazonosítójele: ↓
 TAJ-száma: 138 599 931
 (a továbbiakban mint Munkavállaló)
 között a mai napon az alábbi feltételek szerint:

(12) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására

Istituto Italiano di Cultura di Budapest
Budapesti Olasz Kulturintézet

Budapest, 1 dicembre 2017

No.	677
Pos:	Clu
Data:	01/12/2017

c.a. Prof.ssa Ágnes Ludmann
Eötvös József Collegium
1118 Budapest
Ménesi út, 11

Oggetto: **Cap. 2619 – P.G. 2 - Es. Finanziario 2017.** Contributi per il mantenimento di cattedre di italiano.

Gentile Professoressa,

ho il piacere di informarLa che, a seguito della richiesta inoltrata da codesta Collegio nel corso dell'anno 2016, il Ministero degli Affari Esteri italiano ha concesso un contributo di € **1.000 (mille)** per il mantenimento della cattedra di Italiano presso il Vostro Istituto.

Benché il provvedimento sia ancora in fase di perfezionamento, Le chiedo di **trasmettere quanto prima all'Istituto Italiano i dati bancari** presso i quali accreditare la liquidazione della somma concessa non appena il Ministero la trasferirà sul conto dell'Istituto.

Per effettuare il bonifico, l'Istituto Italiano ha bisogno dei seguenti dati:

- nome e indirizzo della Scuola (o Associazione/Fondazione a sostegno della sezione italiana) intestataria del c/c bancario;
- nome e indirizzo della Banca d'appartenza;
- codice IBAN;
- codice SWIFT.

Ci preme informarVi che il contributo potrà essere liquidato solo ed esclusivamente sul c/c bancario intestato al Vostro Collegio.

Con l'occasione, Le trasmetto i miei più cordiali saluti

Gian Luca Borghese
L'Addetto Reggente
Dott. Gian Luca Borghese

(13) Mészáros Tamás OTKA K 11637: *Előmunkálatok Laonikos Chalkokondylés történeti művének kiadásához*

Beszámoló a pályázat második évéről
(2016. szeptember 1. – 2017. augusztus 31.)

A pályázat kutatási tervében a második év feladataként jelöltük meg a Laonikos-kéziratok részleges kollacionálásának folytatását. Elsősorban a Darkó Jenő kritikai kiadásában tekintetbe nem vett kódexek feldolgozására fordítottunk figyelmet: a két kisebb töredéket tartalmazó vatikáni kézirat (*Codex Vaticanus Graecus 1408*, *Codex Vaticanus Graecus 1890*) átírása és nyelvi-stilisztikai elemzése szövegkritikai újdonságokkal is szolgált, míg a *Codex Monacensis Graecus 150* egészének áttekintése megerősítette a részleges kollacionálás során kialakított véleményünket. További három, digitális másolatban tanulmányozott kézirat (*Vaticanus Reginensis 103*, *Escorialensis 190*, *Escorialensis 245*) feldolgozásának eredményeit – a kisebb megfigyelések esetleges közlése mellett – a szöveg hagyomány egészét feldolgozó közleményben kívánjuk bemutatni a kutatómunka végén. Utóbbi monografikus jellegű kiadványból az összes korábbi Laonikos-kiadás kritikai elemzését tartalmazó fejezet elkészült. Hasonlóképpen folytatódott a Laonikos-szemelvények magyar fordításának elkészítése, különös tekintettel az első könyv fontosabbnak tekintett részleteire.

Háromnapos bécsi kutatómunkánk során a Magyarországon nem elérhető szakirodalom beszerzése és feldolgozása volt a célunk, amit az Institut für Byzantinistik und Neograezistik kiváló gyűjteményének és készséges munkatársának köszönhetően sikeresen megvalósítottunk.

Az előző beszámolóban ígért tanulmányok megjelentek, további két dolgozat publikálása várható a közeli jövőben. Az előadások közül kiemelkedik a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának és a Magyarországi Görögök Kutatóintézetének felkérésére *Az ezeréves magyar–görög kapcsolatok* című rendezvényen tartott előadásunk, melyben a Hunyadiak korának magyar–görög viszonyát mutattuk be a történeti források, elsősorban Chalkokondylés műve alapján.

A pályázat második évében, a kutatás tárgyában megjelent közlemények (2 idegen nyelven, 2 magyarul):

1. Laonikos on the Ethnonyms of the Hungarians. In: E. Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia*. Budapest, Eötvös-József Collegium, 2016, 195–202. p. ISBN: 978-615-5371-68-4.
2. Laonikos a magyar nép nevééről. *Magyar Nyelv* 112 (2016) 282–292. p.
3. Megjegyzések a Chalkokondylés-életrajzhoz. In: Mészáros T. (szerk.): *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi konferencia előadásaiból*. Budapest, Eötvös József Collegium, 2017, 122–136. p.
4. Antonios Kalosynas on the Life of Chalkokondyles. IN: L. Horváth (Hrsg.): *Investigatio Fontium II*. Budapest, Eötvös József Collegium, 2017.

Közlésre elfogadott közlemények (2 magyarul):

1. Magyar–bizánci kapcsolatok a Hunyadiak korában. In: Szidiropulosz A. (szerk.): *Az ezeréves magyar–görög kapcsolatok*.
2. Egy Laonikos Chalkokondylés-töredékhez. *Vaticanus Graecus 1408, 154v-155r. Antik Tanulmányok* 62 (2017)

A pályázat második évében, a kutatás tárgyában tartott előadások (1 idegen nyelven, nemzetközi konferencián, 2 magyar nyelven):

1. Antónios Kalosynas Laonikos-életrajza. *Kutatók éjszakája*. Eötvös József Collegium, 2016. szeptember 30.
2. Magyar–bizánci kapcsolatok a Hunyadiak korában. *Az ezeréves magyar–görög kapcsolatok*. Magyar Országgyűlés Felsőháza, 2016. október 19.
3. Antonios Kalosynas on Chalkokondyles. *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös József Collegium, 2016. november 21–24.

(14) „Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-nevelés” című NTP-SZKOLL-17-0025 számú pályázat

A pályázati beszámoló, az eredmények ismertetése az évkönyv következő számában várható, itt a 2017 őszén megvalósított olasz filmtörténeti kurzus beszámolóját közöljük.

Az olasz filmművészet
Részletes kurzusbeszámoló

2017. szeptember 20. Federico Fellini: Egy generáció leírása (Federico Fellini: I vitelloni)

A Bikaborjak Federico Fellini második alkotása, 1953-ban készült fekete-fehér olasz–francia dráma-komédia. (Érdekes, az olaszok komédiának hívják, a magyarok inkább drámának.) Első önálló játékfilmje, A fehér sejk (1952) sikertelensége nem tántorította el Fellinit, töretlen hittel dolgozott második filmtervén, az Országúton című „modern mesén”, és makacsul ragaszkodott is hozzá, pedig nem kevés ajánlatot kapott további rendezésre. Luigi Rovere finanszírozta a rendező első filmjét, de anyagi gondok miatt a második terv megvalósításához már nem tudott hozzájárulni. Így átadta az Országúton megfilmesítési jogát Lorenzo Pegorarónak, aki viszont csak vígjátékot volt hajlandó készíteni. Ezután Fellini hosszasan egyeztetett a forgatókönyvíróval, Ennio Flaianóval, míg végül előállt A bikaborjak ötletével, amely már a producernek is megfelelt. Sokan életrajzi ihletésű műnek tekintik, az Amarcord (1973) korai elődjének, amit a rendező félig-meddig meg is erősít. Fellini nem ismerte személyesen a szülővárosában élő bikaborjakat, inkább csak megfigyelte őket, ráadásul 8-10 évvel idősebbek is voltak nála, így nem lehettek a barátai. A történet és annak szereplői leginkább megfigyelésein alapulnak, semmint személyes élményein, akárcsak az Amarcord esetében. A két film között hasonlóság továbbá, hogy a rendező egyiket sem Riminiben forgatta, hanem más-más helyszíneken, így egy képzeletbeli várost alakított ki. Ebben részben közrejátszott a szűkös büdzsé is. A film egyik leghíresebb jelenete – amikor a címszereplők mólón állva figyelik az Adriai-tengert – valójában Ostiában került felvételre. Fellini sose vált „bikaborjúvá”, még időben elutazott Rómába. Talán innen ered a film végén látható vonatmotívum, bár egy legenda szerint

a rendező éppen egy Viserba és Riccione között haladó vonat első osztályán született, erre is utalhat a kép. Ez nyilvánvalóan nem igaz; Fellini temérdek önéletrajzi mesét, kitalációt juttatott el a sajtóhoz, szerette elbizonytalanítani az olvasóit és nézőit egyaránt, talán ilyen módon is érzékeltetni akarta eredetiségét. Emellett nagyon szeretett rajzolni is, többször felkelt az éjszaka közepén, és lerajzolta, ami éppen eszébe jutott. (Rajzait, jegyzeteit a *Libro dei sogni* könyvben találhatjuk meg összegyűjtve.) Rimini városra visszatérve: tudjuk, hogy Fellini már ifjúkorában is a kisváros elhagyásáról álmódott, ezt remekül mutatja a filmben szereplő Moraldo alakja, akit tekinthetünk a rendező alteregójának is, hiszen a film végén vonatra száll, és elutazik Rómába (akár a rendező a való életben). A film jól érzékelteti a téli egyhangúságot és unalmat Riminiben, miközben végigkíséri őt félig felnőtt, félig gyerek buktatóit az életben. Egyaránt megmutat házasságot, félrelépést, frusztrált vágyakat és összetört álmokat. A filmzenét Fellini mindig Nino Rota zeneszerzőre bízta, akit ezúttal arra kért, komponáljon egy egyszerre melankolikus, egyszerre vidám, gyors, ugyanakkor lassú zenét. Nino játékosan elkezdte ütni a zongora billentyűit, mire Fellini visszafordult hozzá, hogy ez lesz a megfelelő melódia, és kérte, hogy játsszon tovább. Így született meg *A bikaborjak* legendás filmzenéje. A színészek válogatásánál Fellini ragaszkodott Alberto Sordi és Leopoldo Trieste alakjaihoz, nem így a producer, aki szerint Alberto Sordi bukást jelenthetett a filmnek. Szerződésben kötötték ki, hogy Sordi neve nem szerepelhet a plakátokon. A sors iróniája, hogy Sordi átütő sikert aratott, és ettől az alakításától kezdve az olasz filmipar egyik legkeresettebb színészének számított.

2017. szeptember 27. A mozi születése (a némafilmek sztárjai, Cinecittà, a mozi és a háború)

Hogyan született az olasz filmművészet? Mely tényezők befolyásolták a fejlődését? A kérdések megválaszolásához végigtekintettük az olasz filmművészet történetének első éveit, a titokzatos és lenyűgöző mozgókép születésétől kezdve. Kezdetben a filmek témája lehetett egy mozgó vonat vagy hétköznapi tevékenységek, pl. a virágok locsolása közben megörökített átlagemberek, egyszerű motívumok, melyek az idő során egyre összetettebbekké váltak. A némafilmeket élőzene kísérte, így a képek saját filmzenével gazdagodtak, a főszereplőket pedig a mozi első csillagaiként tartották számon. A filmek témái rövidesen

történelmi ihletésűvé váltak, valós vagy elképzelt eseményeken alapultak, melyeket megörökítettek vagy reprodukáltak a filmszalagon. A mozgókép nagy hatást gyakorolt az emberekre, így bebizonyosodott, hogy a film ideális eszköz lehet a tömegek eléréséhez, üzenetek – néha torz – közvetítéséhez. A téma boncolgatásakor nagy figyelmet szenteltünk a filmművészet és a fasizmus kapcsolatának, megvizsgáltuk a Cinecittà szerepét és a Mussolini által megrendelt filmhíradók témaválasztását. A második világháború vége és a Cinecittà lebombázása az amerikai fegyveres erők által nem csupán egy épületet pusztított el, hanem a fasizmust tápláló, terjesztő szimbólumot. Hiába pusztult el a Cinecittà, a vágy az egyszerű, mégis szívhez szóló történetek bemutatására túlélte a háborút. A második világháború utáni neorealista filmművészet valódi szükség eredményeképpen született, hogy új képet adjon a romokban heverő, mégis emberséggel teli Olaszországról. A történelem itt már csak háttértörténetként szolgál az átlagemberek mindennapi viszontagságainak ábrázolásához, Olaszország pedig a képkockákon is magához térni látszik.

2017. október 4. A háború utáni Olaszország tragikusan emberi arca (Vittorio De Sica: *Ladri di biciclette* / *Biciklitolvajok*)

A második világháború után Olaszország városai a szegénység és a pusztulás színterei voltak. A teljes országot megbélyegezte a „fasiszta” jelző, így nem tűnt egyszerű feladatnak visszaszerezni nemcsak a környező országok, hanem az olasz állampolgárok hitét és bizalmát sem. Az olasz filmművészet oroszlán-részt vállalt ebben a folyamatban: vissza kívánta adni az olaszok büszkeségét, bátorságot sugallt, hogy ne szégyenkezzenek a szegénység miatt, és hogy meséljék el a szenvedéssel és emberséggel teli történeteiket a filmekben keresztül. Vittorio de Sica az a rendező, akinek talán a legjobban sikerült beteljesíteni ezt a célkitűzést. Neorealista filmművészetét egyszerű emberek és akár egy mondatban is összefoglalható történetek jellemzik. Sok filmjében mintha semmi sem történe, de a filmvásznon megjelenő érzelmi folyamatok bemutatják, mennyire fontos lehet egy gesztus, ha emberség hatja át. A *Sciusciá*, *Biciklitolvajok* és *A sorompók lezárulnak* című filmek kétség nélkül ezt a fajta emberi gesztusokkal, gyengeségekkel teli tragikumot, törekenységet állítják középpontba. Néhány politikus olyan történeteket vélt felfedezni De Sica filmjeiben, melyeket szerintük inkább elrejtetni, mint megmutatni kellett volna, mégis pontosan ezen képek adták vissza a hitet és a büszkeséget az olaszoknak.

A langyos hazai fogadtatást viharos nemzetközi siker ellensúlyozta, mely ismét rivaldafénybe állította az olasz filmművészetet, és kíváncsiságot ébresztett a háború után lassanként magához térő nemzet iránt.

2017. október 11. Az 1960-as évek, gazdasági fellendülés Olaszországban (Dino Risi: *Il sorpasso*)

Az óra középpontjában az *Il sorpasso* című film megnézése és megvitatása állt. Az óra első felében arról beszélgettünk, hogyan változott meg Itália a második világháború után, mik voltak a gazdasági fellendülés látható és a mindennapokban tapasztalható jelei, valamint hogy ezek hogy jelennek meg a korabeli filmekben. Érdekességként hallhattunk a Vespa születéséről és népszerűségének okairól, valamint a Fiat autógyár fellendüléséről. Megnéztünk két rövid filmrészletet, amelyek a témához kötődnek, és illusztrálják az olasz közlekedési szokásokat. Az első filmrészlet Dino Risi *I Mostri* című filmjéből Vittorio Gassman egyik jelenete, mikor átmegy a zebrán nyugalomra intve a türelmetlen autósokat, majd beül a szabálytalanul leparkolt autójába, örült sebességgel elindul, és majdnem elgázol egy zebrán átkelő, babakocsis anyukát. A filmrészlet után megbeszéltük, hogy ez az „örültként, szabályokkal nem törődve vezető olasz” sztereotípiá máig él a köztudatban, és Risi ezt akarta pellengérré állítani több filmjében is. A másik részlet az *Educazione sentimentale* című film egyik jelenete volt, amikor az apa az iskolába menet beszél a fiának a vezetés „szabályairól”. Mindkét részlet az olasz vezetési stílus és mentalitás szarkasztikus megjelenítése, egyszerre humoros és elszomorító. A filmrészletek megnézése után az olasz férfi sztereotípiájáról beszélgettünk. Bevezetésképpen megnéztünk egy, az *Il sorpasso*-ból származó képet, amelyen Vittorio Gassman és Jean-Luis Trintignant ülnek az autóban, valamint hallhattunk a két színészről, pályafutásukról és a filmben bemutatott ellentétes karaktereikről. A bevezetés után megnéztük a filmet teljes hosszában, majd megvitatuk a látottakat. Elemeztük, milyen karaktereket és sztereotípiákat jelenített meg a két főszereplő, valamint összefoglaltuk, a filmbeli ábrázolásuk mennyiben mutatja meg a rendező társadalomkritikai szándékát. Felelevenítettük a filmben megjelenő, az akkori Itália számára fontos társadalmi helyszíneket (városi utcák és főként a terek, tengerparti strand, kis éttermek és éjszakai szórakozóhelyek, bárók, fülkés telefonok, vidék stb.), és az ott zajló tipikus jeleneteket. Megvitatuk az út szimbólumának jelentését: a filmben mutatott valóságos utazás az olasz országutakon mennyiben feleltethető meg Roberto karakterváltásának.

Végül a film lezárását elemeztük: érdekes, hogy két ötlet is született a végső kockákra, az egyik pozitív kimenetelű, a másik a végül megvalósuló tragikus jelenet Roberto halálával. Az anekdota szerint a rendező és a producer vitáját az időjárás döntötte el, és így kapott a komikus elemeket tartalmazó film egy tragikus és elgondolkodtató véget. Az utolsó jelenet jelentősége így óriási, mert a történet vége átformálja és újragondoltatja az egész filmet. A kurzus résztvevőinek egybehangzó véleménye szerint a sokkoló végkifejlet szükséges ahhoz, hogy egy mélyebben elgondolkodtató filmet láthassunk a vígjáték mögött.

2017. október 25. Rózsaszín neorealizmus: hagyományok és nemes érzelmek (Luigi Comencini: Pane, amore, fantasia)

Az olasz filmművészet című kurzus ötödik alkalmával a Kenyér, szerelem, fantázia (Pane, amore e fantasia, 1953) című neorealista alkotással foglalkoztunk. Az óra első felében részletesen beszéltünk magáról a filmről és a neorealizmusról, mint a háború utáni meghatározó filmművészeti stílusról, majd közösen megnéztük a filmet. Mivel a kurzus egy része neorealista filmekre épült, elengedhetetlen a stílus átfogó ismerete egy-egy alkotás megértéséhez. A neorealizmus főbb jellemzői az autentikus helyszín, a szabadban forgatott jelenetek. A háttérszereplők nagy része nem képzett színész, és sokszor a nagyobb szerepeket is amatőrök játszották el. A háború alatt és után a filmiparban dolgozók létszáma is csökkent, így az utcai jelenetek elkészítésénél a valódi hétköznapiakat rögzítették statisztaszerepek nélkül. Fontos tényező, hogy a cselekmény az egyén helyett a közösségre koncentrálódik, és elsősorban az egyszerűbb emberek hétköznapi világába nyújt betekintést. A legfontosabb neorealista film a kurzus során a Biciklitolvajok (Ladri di biciclette, 1948) volt Vittorio De Sica rendezésében. Azonban míg ott egy szerény munkácsolád és környezetének boldogulását követhetjük végig Rómában, addig a Kenyér, szerelem, fantázia című film esetében egy hegyi falucska lakóközösségét ismerhetjük meg mélyrehatóbban. A cselekményszál első szinten a marsall (Vittorio De Sica) és a Bersagliera (Gina Lollobrigida) között bonyolódik, de a történet előrehaladtával két szerelmi történet is kibontakozik. Az egyik a Bersagliera és a csendőr között, a másik a marsall és a szülésznő, Annarella között. A film azonban nem csak erről szól: teljes hitelességgel, minden előnyével és hátrányával mutatja be a vidéki élet békés egyszerűségét. A film sikerességét mutatja, hogy az ötvenes években még három, hasonló című folytatása született:

Kenyér, szerelem, féltékenység (Pane, amore e gelosia, 1954), Kenyér, szerelem és... (Pane, amore e..., 1955) és Kenyér, szerelem, Andalúzia (Pane, amore, Andalusia, 1958).

2017. november 8. Napjaink olasz filmművészete 1. (Vincenzo Marra: *L'equilibrio / Egyensúly*)

A *L'equilibrio / Egyensúly* és a *Mia madre / Anyám* mozija filmek a napjaink filmművészetét átható realista mozi képviselői, melynek fő célja bemutatni – a jelenkor Olaszországának problémáin túl – a háborútól és gazdasági fellendüléstől távoli társadalom régi és még mindig aktuális érzelmeit, melyek mára az egyszerű, szinte naiv, a rózsaszín realizmusra jellemző érzésektől is távol kerültek. Hogyan változott ma a filmművészetről való gondolkodás a tegnaphoz képest? Melyek azok a témák, melyek filmért kiáltanak, és melyek azok a szociális különbségek, melyek a mai társadalmat mássá teszik? A *L'equilibrio / Egyensúly* című film megtekintésével ezekre a kérdésekre kívántunk választ találni. A film nem csupán a híveit meghallgató és a gondjaiktól szenvedő lelkes alakján keresztül ad választ, hanem a társadalmi háttérretek, az alvilág bemutatásán át is, amelyben a lelkes szolgáltni kényszerül. A filmben nincs helye felesleges elemeknek, az események világos narráció alapján követik egymást és a főszereplőt, mintha valójában a belső, lelki folyamatok állnának a film középpontjában. A film ezen túl napjaink Olaszországát egy nem szokványos szemszögből, a hitélet és az alvilág közötti kapcsolat nézőpontjából mutatja be, mely komplex, sokszor ellentmondásos viszony. Rávilágít Itália bizonyos régióinak szenvedéssel teli hanyatlására is, ugyanakkor érzékelteti, mennyi verítékbe került megváltoztatni a dolgok állapotát.

2017. november 15. Napjaink olasz filmművészete 2. (Nanni Moretti: *Mia madre / Anyám* mozija)

A *Mia madre / Anyám* mozija című film a kortárs olasz filmekben fellelhető realizmus másik oldalát mutatja meg. Nanni Moretti minden kétséget kizáróan egyike azon filmrendezőknak, aki képes egyetemes témákat belesűríteni munkáiba, sokszor a vígjáték hangjával oldani mély üzeneteket, melyet őszinte hangvétellel kommunikál. A vígjáték elemeit sok olyan alkotásban találhatjuk meg, melyek műfaji besorolás szerint ugyan komédiaként vannak feltüntetve, de

szinte elfojtott mosolygással közvetítenek mélységes drámákat, ami gondolkodásra sarkall. Nanni Moretti filmje hitelesen mutatja be egy rendező(nő) munkáját és magát a film születését. A nézők képet kapnak arról, mit jelent napjainkban a filmkészítés mestersége, ugyanakkor Moretti arra is rávilágít, mennyire nehéz, sőt, lehetséges-e egyáltalán elválasztani a rendező szerepét a sokszor törekeny, gyenge emberi mivoltunktól. A háttérben megjelennek a mai Olaszországot sújtó társadalmi problémák, hallunk vitákról, társadalmi kérdésekről, munkásfelkelésről, gazdasági válságról néhány elkerülhetetlen, jól adagolt politikai fricskával, a rendező egyéb filmjeihez viszonyítva sokkal könnyedebben. Összességében kifinomult, árnyalatokban gazdag alkotást láthattunk, ahol az egyik szülő elvesztésének kérdése a spontaneitás tragédiájával jelenik meg a vásznon. Az Anyám mozija című film összetett és problematikus jelenünk kórképét mutatja, félelem nélkül az őszinte emberi kapcsolatok és a jövő felé.

2017. november 22. A déli hagyományok tragikus banalitása (Pietro Germi: *Sedotta e abbandonata*)

A *Sedotta e abbandonata* / *Elcsábítva és elhagyatva* című film elemzésekor elsődleges célunk az volt, hogy megmutassuk, miképpen ad a filmművészet iróniával és vidámsággal fűszerezve egy komplett képet a társadalomról és a népi hagyományokról. Miképp jelenik meg a család gondolata ebben a filmben? Milyen a nők társadalmi helyzete, milyen a kapcsolat szülők és gyermekeik között? Mennyire fontos a mások véleménye, és miben változott a filmben megjelenített társadalmi helyzet napjaink viszonylatában? Pietro Germi különös érzéssel elemezte a valóságot. Imádta Olaszországot, és északi származása ellenére szenvedélyesen szerette a déli kultúrát, leginkább Szicíliát, ahol három filmet forgatott, és amelyhez ellentmondásos, egyszerre vonzó és taszító viszony fűzte. Az *Elcsábítva és elhagyatva* című film minden szereplője kivételesen nagy erővel bír, mely azokra jellemző, akik készek szívvel-lélekkel, magukat nem kímélve harcolni az álmaikért. A film megtekintésekor visszaugrunk az időben, ugyanakkor jobban megérthetjük a mai Olaszországot is a tőlünk távoli régiók kultúrájának különbségeinek elemzésével. A felmerülő kérdések megválaszolásakor megpróbáltuk a filmszereplők szemén keresztül Szicíliára nézni, és a '60-as évek szociális helyzetének közös elemzésével kíséreltük megérteni cselekedeteik okát, melyet gyakran nagyban befolyásolt a kor társadalmi berendezkedése és kulturális hagyományai.

2017. november 29. Egy nép erényei és hibái a komédia nyelvén (Vittorio De Sica: *Matrimonio all'italiana*)

A *Matrimonio all'italiana* (Házasság olasz módra) című filmet Vittorio De Sica rendezésében 1964-ben adta ki az Interfilm. A mű alapjául Eduardo De Filippo *Filumena Marturano* címet viselő, 1946-os színházi vígjátéka szolgált. A történet a második világháború alatt és az azt követő évtizedekben játszódik Nápolyban és környékén, egy férfi és egy nő, Don Domenico Soriano (Marcello Mastroianni) és *Filumena Marturano* (Sophia Loren) házasságig vezető, meglehetősen viszontagságos és fordulatokkal teli útját meséli el. A filmben a történelmi motívum, bár nem elsődleges elemként, sokkal inkább a háttérben meghúzódó finom célzásoként, de mégis permanensen jelen van. A legjelentősebb szerepet a cselekmény kezdetén játssza, hiszen éppen egy háborús esemény, Nápoly bombázása az, melynek köszönhetően a két főszereplő útjai keresztezik egymást. Az adott periódus történelmi hátterére való utalásokat láthatunk még megjelenni például abban a jelenetben is, amikor *Filumena* a *Domenicó*val való randevúra sietve egy pulpitus mellett halad el, mely a háború utáni, monarchiapárti szerveződések "votate monarchia" feliratát hirdeti, majd később, amikor *Filumena* szobájában vannak, a háttérben hallhatjuk az egyik felszólaló beszédét. A *Matrimonio all'italiana* azonban ezen kívül számos más szempontból is vizsgálat tárgyát képezheti, módfelett izgalmas például a két főszereplő karaktere. Don Domenico (Don Domè, Don Mimi), a tehetős cukrászdatulajdonos, aki minden nőt képes az ujjja köré csavarni, és az ebből adódó lehetőségeket nem is mulasztja el; egy férfi, aki pontosan emlékszik az újonnan vásárolt cipőjével kapcsolatos információkra, viszont egyszerűen képtelen visszaemlékezni a dátumra, amikor a saját fia megfogant. És *Filumena Marturano*, a szegény sorból és népes családból származó prostituált, akiről kezdetben azt gondolhatjuk, hogy hagyja magát kiszolgáltatni a férfi szeszélyeinek, a későbbiekben mégis rá kell jönnünk, milyen mesterien képes elérni nála, amit akar. Ennek következtében Domenico lakást és munkát biztosít neki. Kettejük viszonya rendkívül sajátos, és sosem lehetünk teljesen bizonyosak afelől, hogy egy-egy szituációban valójában ki is az, aki játszik, és ki az, akivel játszanak, bár természetesen ezek a szerepek nem is minden esetben különíthetőek el egyértelműen. Az ő szerelmük története egy szenvedélyes macska-egér játékhoz hasonlítható, és bár a cselekmény némely pontján (például a válasukat követően) akár azt is gondolhatnánk, hogy útjaik végleg elválnak, rá kell ébrednünk, hogy ez nem lehetséges; kettejük kapcsolata

sokkal mélyebben gyökerezik, mint azt bárki – őket magukat is beleértve – gondolhatná. A film esetében olyan vígjátékról beszélhetünk, amelyet drámai, tragikus elemek tarkítanak, és pontosan ezek segítenek abban, hogy egy mélyebb értelmű alkotás jöhessen létre. Tragikomikus, mert egyszerre nevettek és fakaszt könnyekre. Ennek köszönhetően nem érezzük a vígjátékok esetében oly gyakran tapasztalt ürességet, de mégis, a boldog vég jóvoltából nem hagy keserű szájíz sem, mint ahogyan azt oly sok tragédia teszi.

2017. december 6. Film a filmben (Giuseppe Tornatore: Nuovo Cinema Paradiso)

Giuseppe Tornatore 1988-ban megjelent, mára már legendássá vált filmje, a Nuovo Cinema Paradiso 1990-re az összes jelentősebb európai filmes díjat bezsebelte, illetve ugyanebben az évben meghódította az amerikai kontinentet is: az akadémia neki ítélte a legjobb idegen nyelvű filmnek járó Oscar-díjat. Tornatore különleges mozitörténeti kalandozásra invitál bennünket, és a filmművészet történetének alakulásában feloldott sorsokon keresztül mutatja be, mit jelentett egykor a mozi, és mit jelenthet ma. A film három különböző verzióban jelent meg. A premierre szánt változatot még 155 percbe foglalva láthatta a nagyrészt, ezt végül 123 percre rövidítette a rendező, amely végül a nemzetközileg is ismert, Oscar-díjjal jutalmazott kiadás lett. Azonban létezik egy harmadik verzió is, amely 170 percében elvarrásra kerül a főszereplő, Totò és fiatalkori kedvese, Elena szerelmi szála is. Amíg a rövidített film inkább egy radikális lezárásra, a beteljesületlenség bemutatására törekszik, addig a rendezői változat szentimentálisabb mederbe tereli a történetet, és egy rózsaszín tejködbe burkolt finálét nyújt. A szerelmesek kapcsolatának alakulása nem mozdítja előrébb a történetet, inkább epizodikus szerepe van, amely új megvilágításba helyezi Alfredo karakterét. Totónak szembesülnie kell vele, hogy mindaz, amiben a fátum kezének alakító erejét érezte, az valójában Alfredo „mesterkedése” volt. Alfredóban egy olyan apafigura mutatkozik meg, aki fogadott fia sikereivel akarja helyre hozni saját baklövéseit. Ezért követ el mindent, hogy kimozdítsa Totót a szicíliai kisváros életének statikusságából. Döntéseink lemondással járnak, figyelmeztet minket Tornatore alkotása, hiszen Totò akaratlanul is a karriert kell, hogy válassza, ezzel végleg búcsút intve a szerelemnek. Különlegességként megjegyezhető, hogy egy magyar nyelvű

kritikában párhuzamot vonnak Szabó István Szerelmesfilm című alkotásával, amely hasonlóan a Nuovo Cinema Paradiso-hoz arra keresi a választ, hogy egymásra találhat-e két szerelmes, akiket években és térben mérhető távolság választ el. A válasz mindkét esetben nem, bár amíg Szabó filmjében a szerelmesek, Kata és Jancsi végig kapcsolatban maradnak, addig Tornatore Totòja és Elenája évtizedekre szem elől veszítik egymást.

Az emberi sorsok mellett a film központjában mégiscsak a filmművészet, mozikultúra és mozigépészet fejlődése, alakulása áll, kezdve a katolikus egyház erős cenzúrájától és a lángra kapó celluloidtól egészen a meggyújthatatlan filmtekerccsekig és a pornográfia mozitermekbe szivárgásáig. A prudériától eljutunk az aurea mediocritasig, majd átbillenünk a ló túlsó oldalára, egyre inkább kezd teret hódítani a szabadoság, egyre több minden fér be a képkockák keretei közé, mígnem célzottan felnőtt tartalmakat nem visznek szélesvászonra. Bemutatásra kerül a film kálváriája. A művészeti alkotásból egyszerű ösztönöket kiszolgáló, pusztán a szórakoztatást szem előtt tartó, tömeggyártott cikk lesz, és a mozi közösségi tere is teljesen átalakul tőle idegen funkciókat betöltve. A Nuovo Cinema Paradiso legikonikusabb részlete, mikor a filmekből cenzúra okán kivágott csókjelenetek képkockái egymás után pörögnek, többek között az Aranyláz, Hófehérke és a hét törpe, Dr. Jekyll és Mr. Hyde, Az élet csodaszép, Keserű rizs, A bikaborjak című alkotásokból. Ez az epizód a Simpson család alkotóit is megihlette, akik a sorozat 21. évad 15. részében 18:05–18:48-ig gondolják újra ezt a jelenetet amerikanizált változatban.

2017. december 13. A commedia all'italiana folytatódik: Carlo Verdone, színművész és rendező (Carlo Verdone: *Il mio miglior nemico*)

A 2017. december 13-i órán Carlo Verdone *Il mio miglior nemico* című filmje került levetítésre, amelyben a rendező színészként is megjelenik, ráadásul főszerepben. Részletesen beszéltünk az 1958-tól 1975-ig tartó commedia all'italiana időszak vígjátékairól, és összehasonlítottuk azokat a mai olasz vígjátékokkal, mindezt Carlo Verdone munkásságán keresztül. Az *Il mio miglior nemico* 2006-ban jelent meg, a főszerepben Carlo Verdoneval és Silvio Muccinóval. Verdonéra jellemző módon a műfaja vígjáték. A film Orfeo Rinalduzzi, a fiatal pincér és Achille de Bellis szállodaigazgató különös módon szövődött barátságának történetét meséli el. Egy szerelmi szál is megjelenik, hiszen a két főszereplőt Achille lánya kapcsolja össze, akibe Orfeo beleszeret. A külföldre

szökött lányt keresve kerül közel egymáshoz a két főszereplő, akik között már a történet legelején kialakul a drámai konfliktus. Szintén gyakori jelenség Verdone filmjeiben az utazás, és nincs ez másképp itt sem: a szereplők nem csak Rómát járják be, de Genovába is eljutnak, a történet maga pedig Isztambulban ér véget. Ez a vég pedig – kontrasztot mutatva a commedia all'italiana filmjeivel – boldog és reményteli, még ha a klasszikusokhoz hasonlóan a cselekmény folyamán itt is megjelenik a keserűség, és a főhősök elvesztenek mindent, mielőtt megtalálnák azt, amit igazán akarnak. A vígjátékok változásain túl a rendezővel is megismerkedtünk, aki immár több mint negyven év karrierjére tekinthet vissza, és a mai napig alkot. Nem ritka nála, sőt, kifejezetten a védjegye, hogy több filmjében is játszik színészként. A munkásságának jellemzőin túl érdekességeket is megtudtunk róla, többek között azt, hogy a hobbija orvosi szakkönyveket olvasni, és ismerősei betegség esetén inkább hozzá fordulnak tanácsért, mintsem az orvosukhoz.

2017. december 20. Napjaink olasz filmművészete 3. (Edoardo Falcone: *Se Dio vuole*)

Mit várhatunk ma az olasz vígjáték műfajától? Szerencsére léteznek még olyan vígjátékok, melyek képesek elgondolkodtatni, megnevetetni és elszomorítani a nézőket, akár a régi, klasszikus olasz komédiák. A *Se Dio vuole*/Ha Isten úgy akarja című film elemzésekor azt kívántuk bizonyítani, hogy az olasz vígjáték nagyon is élő, létező műfaj, és bár megváltozott a téma, a társadalmi kontextus, amelyben a szereplők mozognak, változtak a városok és a perspektívák, de a commedia all'italiana műfajára jellemző szatirikus véna örök. A szereplők beszédmódja valós bizonyítéka annak, mennyire megváltozott a nyelv és a beszélők kifejezőmódja a tíz, húsz vagy akár harminc évvel ezelőtti nyelvallapothoz képest. Edoardo Falcone filmjében ugyanakkor még mindig fellelhető Dino Risi *I mostri* című alkotását átható arcátlanság vagy Mario Monicelli *Amici miei* című filmjében észlelhető alamuszi, mindenből tréfát csináló és melankolikus vonás. Ahogy számtalan, a klasszikus commedia all'italiana műfajú filmről elmondható, a szereplők és nézők egyaránt a halállal, a saját önzőségükkel, rögeszméikkel és félelmeikkel kerülnek szembe. Falcone filmjében visszatér az isteni és vallásos téma, és mindez a mai társadalmi viszonyokra kivetítve kerül bemutatásra, egy, a korábbi filmek központjában lévő családtól eltérő környezetben.

(15) Egedi-Kovács Emese Bolyai János kutatási ösztöndíj: Az Iviron N°. 463-as jelzetű, kétnyelvű (ógörög–ófrancia) bizánci kódex kritikai kiadása

Kutatási terv

Az Iviron N°. 463-as jelzetű, kétnyelvű (ógörög–ófrancia) bizánci kódex kritikai kiadása

Az Athosz-hegyen őrzött Iviron N°. 463-as jelzetű, 11. század végén Konstantinápolyban készült görög kézirat főszovege a *Barlám és Jozafát* című regényes legenda rövidített, ógörög nyelvű változata. A rendkívül igényes kivitelű miniatúrák mellett a kézirat legfőbb érdekessége, hogy a görög szöveg mellett – és körül – a margón (valamennyi ránk maradt, összesen 135 foliumon) napjainkig érdemben nem kutatott, ismeretlen és kiadatlan ófrancia fordítást tartalmaz,¹ amely akár a kódex készítésével egy időben vagy nem sokkal azt követően készült (számos filológiai és paleográfai jelenség erre enged következtetni). Az ófrancia szövegre vonatkozó modern szakirodalom szinte csak jelzésértékű, a későbbi francia változatok pedig, amelyeket filológiai szempontból átfogóan elemeztek, különböznek az Athosz-hegyi változattól.² A gyönyörű illusztrációkat tartalmazó kódex a francia fordítással kiegészítve – a fordító a görög szöveghez képest a képek mellé (piros tintával kiemelve) címeket is írt – valószínűleg megrendelésre készült egy görögül nem tudó, frank származású nagyúr számára. A nyelvészeti elemzések során feltárt normann jegyek,

¹ Az ófrancia fordításról ez idáig átírás nem készült. Paul Meyer 1866-ban a kódex nagyjából 300 oldalából csupán 19-et tanulmányozott. Paul Meyer, *Fragments d'une traduction française de Barlaam et Joasaph faite sur le texte grec au commencement du treizième siècle*, Paris, Librairie A. Franck, 1866.

² Jean Sonet, *Le roman de Barlaam et Josaphat, Recherches sur la tradition manuscrite latine et française*, Louvain, 1949, p. 165-168; *Translations médiévales, Cinq siècles de traductions en français au Moyen Âge (XIe-XVe siècles)*, Étude et répertoire, 3 vol., éd. Claudio Galderisi et Vladimir Agrigoroaei, Turnhout, Brepols, 2011, t. 2, p. 328; E. Egedi-Kovács, „La traduction française de la version grecque dite d'Iviron de *Barlaam et Joasaph*. À propos de l'édition critique en cours”, In: *Investigatio Fontium*, ed. László Horváth, Eötvös József Collegium ELTE, Budapest, 2014, p. 83-94; V. Agrigoroaei, « Rara avis : la traduction française médiévale du Barlaam et Ioasaph du Mont Athos », *Medioevo Romano*, 2014, 38, 1, p. 106-151; E. Egedi-Kovács, « Quelques remarques sur la langue de la traduction française dite d'Iviron de *Barlaam et Josaphat* (ms. Athon. Iviron 463) », In : *Byzanz und das Abendland IV*, ed. Erika Juhász, Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016, p. 135-141.

valamint a szöveg lexikai sajátosságai (amelyek a regisztrált ófrancia nyelvi *corpus*ban többnyire *hapaxot* jelentenek) alapján feltételezhető, hogy a fordító dél-itáliai vagy szicíliai származású normann lehetett, aki Konstantinápoly egyik latin közösségében görög–latin fordítóként tevékenykedhetett. Az ófrancia szöveg helyreállításához (az oldalsó margókon sérült és töredékes a szöveg) a kódex ógörög (fő)szövegének az átírását is el kell végezni, annál is inkább, mert ez a változat kritikai szempontból is több helyen eltér a már kiadott olvasatoktól³. A kutatás az ófrancia filológia szempontjából rendkívüli jelentőségű, mert ebből a korból igen kevés eredeti írásos emlék maradt ránk.

³ *Die Schriften des Johannes von Damaskos*, 2 vol., ed. Robert Volk, Walter de Gruyter, Berlin – New York, 2006, t. VI/2.

(16) „Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl” című NKFIH NN 124539 számú pályázat (témavezető: Horváth László)

Az alábbiakban a pályázati célkitűzések magyar nyelvű összefoglalóját, illetve az angol nyelvű részletes kutatási tervet közöljük.

Pályázati összefoglaló
NKFIH NN 124539 számú pályázat

A kutatás összefoglalója, célkitűzései szakemberek számára

A pályázat öt igen jelentős és több kisebb szövegkiadást tervez. Hypereidés összes művének (Bibliotheca Teubneriana); a Barlám és Jozafát regény közel 300 folium terjedelmű (görög szöveggel párhuzamos) ófrancia fordításának; Laonikos Chalkokondylés művének; a Chronicon Paschale című műnek; Stanislaus Reinhard Acxtelmeier Muscowittisches Prognosticon (német nyelvű) művéből készült korai újjörög fordítás kritikai kiadásai. A kutatások jelentősége nemzetközi szinten egyenként is kimagasló, párhuzamos megvalósításuk pedig a Magyarországon újjáéledt, külföldön is elismert klasszikus és középgörög, valamint a kapcsolódó modern filológiai kutatásterületen (klasszikus utóélet, Bizánc és a Nyugat kapcsolatai) iskolát teremt. Az irodalmi, társadalmi közeg elemzését előtérbe állító kutatási tevékenység a kisebb terjedelmű szövegkiadások elkészítése során is cél. A kutatói tervek: Ianus Pannonius görög–latin fordításai, Iustinianus 551-ben kiadott dekrétuma az igaz hitről, XVI. századi görög Florilegium, Philostratos, Kinnamos, a bizánci regény, az Öreg lovag (XIII. sz. görög Artúr-feldolgozás), ófrancia (latin és görög háttérű) szöveggörög stb. átfogó elemzésekkel, az írói és olvasói (befogadói) társadalmi közeg lehető legszélesebb feltárásával és bemutatásával valósulnak meg. A történeti-filológiai kutatásokat – két vállalás keretében – görög vonatkozású magyarországi tudomány- és társadalomtörténeti kutatás is kiegészíti. A pályázat legfőbb célja, hogy a nemzetközi szinten nemcsak számontartott, hanem kimagaslóan elismert kutatások számára biztos háttérrel nyújtson, a doktoranduszok és tudományos pályát tervező fiatal kollégák számára ösztönző tudományos közeget teremtsen.

Mi a kutatás alapkérdése?

(Ebben a részben írja le röviden, hogy mi a kutatás segítségével megválaszolni kívánt probléma, mi a kutatás kiinduló hipotézise, milyen kérdéseket válaszolnak meg a kísérletek.)

A kutatás kiinduló hipotézise, egyben alapkérdése, hogy a hagyományos történeti-filológiai módszerek alkalmazásának segítségével a vizsgált jelentős ókori, középkor- és újkori szövegtörzseket, általuk pedig a társadalmi (irodalmi és olvasói) közeget a lehető legszabadosabban elemezze, sajátosságait bemutassa. A kritikai szövegkiadói tevékenység olyan magasan kvalifikált kutatói alapon áll, amely minden további értelmezés kiindulópontja. Az öt jelentős és több kisebb terjedelmű szövegtörzs kutatása csak és kizárólag akkor hozhat az irodalmi, társadalmi, befogadói környezet elemzésében nemzetközi szinten is kimagasló eredményeket, ha a kiadók, kutatók az adott szövegtörzs minden jellegzetességét (nyelvi, műfaji, irodalom- és társadalomtörténeti) ismerik. Az értelmezést feltételezi a szöveg pontos helyreállítása és kiadása, másképp értelmezés nélkül nem születhet kritikai szövegkiadás. A kutatás kiemelt jelentőségű szövegek feldolgozásával tehát azt a hipotézist kívánja bizonyítani, hogy a jó szövegkiadás egyszersmind magában rejti az adott mű átfogó elemzését, amelyet a szövegek helyreállítását követően a kiadásokon túl, azokkal párhuzamosan szövegesen is ki lehet és kell fejteni. Az Eötvös Collegium nemzetközi elismertségű szövegkiadói gyakorlata és szövegértelmező kutatásai több mint egy évszázados hagyományra tekintenek vissza. E hagyomány töretlen, amit a jelen nemzetközi pályázat keretében támogatást igénylő kutatócsoport összetétele is jelez: klasszika-filológus, irodalomtörténész, bizantinológus és modern filológus résztvevők, a Collegium kurátora, a középnemzedék képviselői és a tehetséges, szárnyukat bontogató fiatal kutatók egyaránt részt vesznek benne.

Mi a kutatás jelentősége?

(Röviden írja le, milyen új perspektívát nyitnak az alap kutatásban az elért eredmények, milyen társadalmi hasznosíthatóságnak teremtik meg a tudományos alapját. Mutassa be, hogy a megpályázott kutatási területen lévő hazai és a nemzetközi versenytársaihoz képest melyek az egyediségei és erősségei a pályázatának!)

Jelen pályázat a mára nemzetközileg szilárdan beágyazott Eötvös Collegium – Byzantium Központ kutatómunkáját kívánja folytatni és biztosítani az ó-,

közép- és újjörög, valamint a Bizánccal kortárs nyugati irodalmak területén. Az Antiquitas–Byzantium–Renascentia kötetsorozat, a háttérrel jelentő nemzetközi konferenciákkal és együttműködésekkel kézzelfoghatóan bizonyítja azt a nemzetközi szinten is egyedülálló kutatási kölcsönhatást, amely a klasszikus és modern filológiai szakterületek között megvalósul. A kutatócsoport közös eredményei mellett azonban az egyéni kutatások területén is olyan eredmények várhatók, amelyek külföldön is versenyképesek, a versenytársak eredményeit messze meghaladják. Hypereidés összes művének (Bibliotheca Teubneriana); a Barlám és Jozafát regény közel 300 folium terjedelmű (a görög szöveggel párhuzamos) ófrancia fordításának; Laonikos Chalkokondylés művének; a Chronicon Paschale című műnek; és Stanislaus Reinhard Acxtelmeier Muscowittisches Prognosticon (német nyelvű) művéből készült korai újjörög fordítás kritikai kiadásai. Ezen öt szövegkiadás jelentősége nemzetközi szinten egyenként is kimagasló, párhuzamos megvalósításuk pedig Magyarországon külföldről is elismert (Klasszikus utóélet, Bizánc és a Nyugat kapcsolatai) iskolát teremt. Az irodalmi, társadalmi közeg elemzését előtérbe állító kutatási tevékenység a kisebb terjedelmű szövegkiadások elkészítése során is cél. Így az egyes kutatói tervek: Ianus Pannonius görög–latin fordításai, Iustinianus 551-ben kiadott dekrétuma az igaz hitről, XVI. századi görög Florilegium, Philostratos, Kinnamos, a bizánci regény, az Öreg lovag (XIII. századi görög Artúr-feldolgozás), ófrancia (részben latin és görög háttérű) szövegkorpuszok stb. átfogó elemzésekkel, az írói és olvasói (befogadói) társadalmi közeg lehető legszélesebb feltárásával és bemutatásával valósulnak meg. A társadalmi felelősségvállalás szellemében a filológiai alap kutatásokat görög vonatkozású magyarországi tudomány-, társadalomtörténeti (szociológiai) kutatás is kiegészíti. Feldolgozásra kerülnek Moravcsik Gyula hagyatékának dokumentumai és Beloiannisz község tanácsi jegyzőkönyvei, amelyek a magyarországi görög diaszpóra történetének legújabb kori tükrét jelentik.

A kutatás összefoglalója, célkitűzései laikusok számára (Ebben a fejezetben írja le a kutatás fő célkitűzéseit alpműveltséggel rendelkező laikusok számára. Ez az összefoglaló a döntéshozók, a média, illetve az adófizetők tájékoztatása szempontjából különösen fontos az NKFI számára.)

Az ELTE Eötvös József Collegiumhoz kötődő és az EC Byzantium Központot jelentő kutatócsoport az egyéni, de egymással összefüggő és egymást kölcsönösen erősítő munkáját a korábbi, nemzetközi viszonylatban is elismert eredményekre

alapozva és a külföldi szakmai együttműködőkkel szorosan összefogva kívánja megszilárdítani. A korábbi támogatásoknak és az így biztosított kutatói munkának köszönhetően mára Magyarországon ismét felvirágoztak a nagy múltú hellén és Bizánccal kortárs stúdiók. A pályázat támogatása a világviszonylatban versenyképes magyar tudományszak megtartását és kimagasló jelenlétét biztosíthatja, amely magától értetődően az utánpótlás nevelését, a jövőt is jelenti. A megújuló történeti-filológiai módszerek alkalmazásával a kutatócsoport a vizsgált jelentős ókori, középkor- és újkori szövegekpuszokat, általuk pedig a társadalmi közeget a lehető legszabatosabban elemzi és mutatja be nemcsak a szakmai, hanem a szélesebb közönségnek is. Az értelmezést feltételezi a szöveg pontos helyreállítása és kiadása, másfelől értelmezés nélkül nem születhet kritikai szövegkiadás. A kutatás kiemelt jelentőségű szövegek feldolgozásával tehát azt is bizonyítani kívánja, hogy a jó szövegkiadás egyszerűen magában rejti az adott mű átfogó elemzését, amelyet a szövegek helyreállítását követően a kiadásokon túl, azokkal párhuzamosan szövegesen is ki lehet és kell fejteni. Az öt nagy szövegkiadás jelentősége nemzetközi szinten egyenként is kimagasló, párhuzamos megvalósításuk pedig a Magyarországon újjáéledt, külföldön is elismert klasszikus- és középgörög, valamint a kapcsolódó modern filológiai kutatásterületen (Klasszikus utóélet, Bizánc és a Nyugat kapcsolatai) iskolát teremt.

Detailed research plan

The internationally acknowledged practice in text edition and the research works on textual interpretations at the Eötvös József Collegium have a tradition of more than a hundred years. This tradition – despite the unfavourable historical circumstances – is not only continuous, but flourishes once again, which may be illustrated with the recently established Byzantium Centre (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/>). The research team includes members of the Collegium in various research areas (Classical and Modern Philology, literary history, Byzantine studies and history), the Curator of the Collegium, the doyen of Hungarian classical philology, representatives of the middle generation, and also talented young researchers. The efforts of the research team, which the present proposal is based on, was supported by the Hungarian OTKA NN 104456 grant entitled “Classical Antiquity, Byzantium and Humanism: Critical

Source Editions with Explications,” whose date of termination was extended by one year until 31st August 2017, due to the extraordinary results it has yielded. This expiring grant framework has enabled immense achievements based on a diverse international cooperation, which are recorded in numerous publications including nearly thirty volumes and five large-scale international conferences (cf. <http://byzantium.eotvos.elte.hu/byzanz-und-das-abendland-v/>). The present proposal intends to further the research activities of the Byzantium Centre of ELTE Eötvös József Collegium, firmly embedded in the international academic milieu, in the areas of Ancient, Middle, and Modern Greek language and literature, as well as the Western cultures contemporary with the Byzantine Empire. The *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* series (ISSN 2064–2369), its recently established Scientific Advisory Board (see <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/editorial/>), and its international conferences and collaborations creating a most fruitful working environment (see <http://byzantium.eotvos.elte.hu/egyuttmukodesek/>) manifestly exemplify the network of unique academic interactions which has been implemented between the specialist fields of Greek and modern (French, Italian, and German) philology.

Due to the general economic situation in Greece, formally it is only one foreign partner that may submit a parallel application with the project submitted here, despite the continuous academic collaboration of all parties involved.

In accordance with the research plans and activities of the foreign partner (CELLAM Research Team, University of Rennes) and of the supporting institutions (CARD Research Team, Ionian University and University of Peloponnese), this project proposal focuses primarily on critical text editions and the interpretations of primary texts, with particular regard to the analysis of the literary and social reception of the reconstructed texts. In the areas of Ancient, Middle, and Modern Greek, we collaborate with the Ionian University and the University of the Peloponnese (the supervisor of the application was invited to the editorial board of the Greek Blue and White publication series, while our senior researcher conducts a joint project with a scholar of the Ionian University); in the fields of Byzantinology and Old French Studies, we collaborate with the CELLAM Research Team of the University of Rennes (the senior researcher and supervisor of our proposal was commissioned by our French partner for investigations and local publications pertaining to its own ongoing activities); the two project areas are harmonized and develop parallel one another. The particular points of connections are listed below, under the heading of the individual plans of the members of the research group.

The proposal submitted in Hungary consists of the individual research plans of the participating scholars, which are optimized to strengthen one another. Five major and several minor text editions are projected. These include the critical editions of the collected works of Hypereides (Bibliotheca Teubneriana); the nearly 300 folios of the Old French translation of the novel *Barlaam and Josaphat* (collated with the Greek original); the work of Laonikos Chalkokondyles; the *Chronicon Paschale*; and the early modern Greek translation of Stanislaus Reinhard Acxtelmeier's *Muscowittisches Prognosticon*. The significance of each of these five text editions has an outstanding inherent importance, while their collective serialization promises to break new ground in the research areas of Classical and Middle Greek, associated with modern philology (Classical impact, Byzantine and Occidental connections), revived in Hungary and acknowledged worldwide. The research activity foregrounding the analysis of the literary and social environment is central in the shorter text editions as well. Thus the individual research projects entail the broadest possible examination and in-depth presentation of the social aspects of contemporary authorship and reading, as well as the comprehensive analyses of the Graeco-Latin translations of Janus Pannonius, Justinian's 551 decree on the true faith, the 16th-century Greek Florilegium, Philostratos, Kinnamos, the Byzantine novel, the Old Knight (13th-century Arthurian adaptation), as well as Old French texts with partially Latin and Greek backgrounds. In the spirit of social commitment, our philological enterprises will be complemented by scientific, social historical, and sociological research on the Greek aspects of Hungarian history, harmonized with the proposals detailed above.

The main aim of the proposal for funding – besides the internationally acknowledged research outcomes – is to restore Hungarian classical philology and Byzantinology into a network of international relationships, to offer a secure background for highly acclaimed research work, and especially to provide pre-doctors, PhD students, and young colleagues planning an academic career with an inspiring academic environment. Under the auspices of the project supervisor and the senior researchers, two doctoral students and three MA students also contribute their individual researches to the joint efforts. The financial support would not only provide the young colleagues with the possibility of improvement, but it may also prepare several further individual applications for subsidiary funding with another profile or the formation of research teams in the fields of Byzantine Studies and related areas

of modern philology (e.g. Germanic Studies: Balázs Sára, and Italian Studies: Ágnes Ludmann). At the same time, for the middle generation, besides their research projects, the supervision of the talented young researchers and the management of the extensive research activity may be a major professional achievement, which can earn them international acclaim (the employment of senior researcher Erika Juhász serves this purpose as well).

We plan to formalize our international co-operation on this secure basis and, accordingly, we intend to join the French partner's proposals. In addition to the active ongoing cooperation (the participation of our scholars in the research work connected to the French project and vice versa) and the common research work aiming at the reformation of textual criticism, we plan intensive cooperation in the fields providing the basis for our projects, which would also imply a series of joint conferences, colloquia, and an unbroken series of volumes on Byzantine Studies and beyond.

The present project proposal applying for NN funding consists of several individual research projects, which also explains the relatively high expenses projected. These promise complex and highly significant results due to their connection to the partner projects, their activity within common frameworks at the Collegium, and their mutual reinforcement. In what follows, we present our plans proceeding from the individual undertakings of the researchers.

1) The critical edition of Hypereides' oeuvre and the Byzantine text of *The Old Knight* – social contexts (László Horváth).

The prime investigator of the research team has received a commission from the Walter de Gruyter Publishing House to edit the complete works of Hypereides. In accordance with the contract (which does not include any support for the research or royalty), the book can be published in the Bibliotheca Teubneriana, one of the most prominent series in classical philology. In recent years, this scholar has worked on the publication and interpretation of the new fragments discovered in the Archimedes Palimpsest. As a result, the 202-page monograph *Der "Neue Hypereides": Textedition, Studien und Erläuterungen* (Berlin: de Gruyter, 2014) was published in the *Texte und Kommentare* series (50; ISBN 978-3-11-037941-9). This text edition with explications and accompanying studies was published in an expanded Hungarian edition, *Az új Hypereidés* (Budapest: Typotex & Eötvös Collegium, 2015) (301 pp., ISBN 978-963-2798-18-9).

These volumes met with the unanimous and outstanding appreciation of the international scholarly community, urging the author to publish the *opera omnia* of Hypereides (cf. Johannes Engels in the *Bryn Mawr Classical Review*, July 12, 2015; Judson Herrman in *Anzeiger für die Altertumswissenschaft*, 57.3–4, 2014, 180–184). With the integration of the new speeches of substantial length deciphered and edited from the Archimedes Palimpsest, and with the addition of Speech 17 by Ps. Demosthenes, the text edition in preparation is going to be longer by a fifth of the currently used standard edition by Christian Jensen (Leipzig, 1917). The project supervisor plans to finish the complete collation of all texts and speech fragments by Hypereides by the end of the grant period and publish the critical edition that will open an important new chapter in the research of Attic oratory. He will work in close collaboration with the CARD research team of the University of the Peloponnese in Kalamata, whose experience will be instrumental, while the *Blue and White* series of texts and commentaries is also in preparation there. The supervisor is a member of the editorial board in Greece, preparing a Hypereides edition for the series. In addition to editing the Classical text, he also plans the critical edition and comprehensive analysis of *The Old Knight*, the only known Greek spin-off of the Arthurian legends. Contrary to earlier assumptions, this poem is shown by preliminary examinations to have been written in Morea at the end of the 13th century or the beginning of the 14th. On the basis of philological data available through critical and editorial methods, we can comprehend the characteristics of a social milieu which uniquely reflected the coexistence of Frankish conquerors and Greek autochthons. In this period, Greek and French works were created for a dual audience mutually understanding the language and attitudes of the other respective entity. Despite the impressive list of scholarly literature since its discovery 200 years ago (most prominently, Ellissen, Breillat, Pontani, Rizzo Nervo), this unique poem offers numerous novelties from the perspective of its social circumstances and place of origin; it may open new horizons for international Byzantinology as well as the research into Breton lays. In collaboration with scholar Emese Egedi-Kovács, the project supervisor enters a close cooperation with the research team investigating the reception of the Arthurian legends at the University of Rennes (CELLAM), led by Christine Ferlampin-Acher.

2) Critical edition of the bilingual (Ancient Greek and Old French) Byzantine codex Iviron № 463 (Emese Egedi-Kovács).

The main text of the late-11th-century Greek manuscript written in Constantinople and kept on Mount Athos (Iviron № 463) is an abridged version

of the legend *Barlaam and Josaphat* in Ancient Greek. In addition to the most exquisite miniatures, the margins of the manuscript next to and around the text feature an Old French translation heretofore unknown, unpublished, and not researched to any substantial extent, which may have been made simultaneously with the codex or shortly after, as indicated by a number of philological and palaeographical phenomena. The modern literature pertaining to the Old French text is nearly non-existent, while the later French versions, which have been comprehensively analyzed from a philological perspective, diverge from the Mount Athos version. The codex, complete with its beautiful illuminations and the French translation, into which the translator inserted titles in red ink next to the respective pictures, was probably commissioned by a Frankish overlord not competent in Greek. The Norman traces identified by linguistic analysis as well as the lexical features of the text (which generally represent a *hapax* in the registered Old French *corpus*) have indicated in preliminary analyses that the translator could have been of Southern Italian or Sicilian Norman descent active as a Greek–Latin translator in one of the Latin communities of Constantinople. For the reconstruction of the Old French text (as the text on the side margins is damaged and fragmentary), the transcription of the Ancient Greek (main) text of the codex must also be carried out, especially since this version differs critically from readings published so far (the transcribed Greek text will be coedited by the project supervisor). This research is of arch importance for Old French philology since the original written sources extant from this period are very scanty. The researcher’s published results and the projected critical edition of the Old French text have been met with extraordinary international attention, expectation, and acclaim.

The senior researcher is actively participating in the multidisciplinary academic work of the CELLAM group of the University of Rennes (Université Rennes 2). On the one hand, she cooperates directly with the project supervisor in investigating the Greek spin-offs of the surviving Breton literature, particularly the Arthurian legends (with special regard to the Italian French antecedents of *The Old Knight*) and contributes actively to the examinations led by Christine Ferlampin-Acher (LATE – *Littérature arthurienne tardive en Europe* / “Late Arthurian Texts in Europe”). On the other hand, her research in the literary genre of *Matière de Byzance* – a term she has introduced, defined, and had accepted by the French scholars as well – encompassing the relevant romances, *romans*, and Old French literature, complement the partner applicant’s research pertaining to the *Matière de Byzance* genre.

The Byzantine influence (*Matière de Byzance*) in mediaeval French stories and, particularly, the novel genre, is notable in more than one form. We find the characteristic themes of Greek/Byzantine love romances and adventures in a number of works. In another group of French novels, the plot itself is set in Byzantium. Even more intriguing is a string of French novels based on the *vita* of a given saint, mostly derived from Byzantine sources, which are expanded with the typical motifs of Greek/Byzantine novels to become exciting stories including adventures and romantic turns. In addition, the senior researcher and the project supervisor oversee the work of three young students also participating in the investigation of the *vitae* and Old French texts including Greek/Byzantine motifs, preparing independent research papers and a text edition complete with explanatory notes presenting the genre similar to an anthology. The young researchers' plans to contribute are as follows:

a) Examination of the composition and structural principles of a 13th-century anthology in manuscript Pal. Lat. 1971 in the Apostolic Library of the Vatican (Janka Júlia Horváth).

The codex Pal. Lat. 1971 has preserved the earliest known version of the novel *Partonopeus de Blois*, but it also contains four more Old French fragments from three other novels and a *Gesta* lay. The research aims to unravel the link between the literary works brought together in one volume (the dialogue of Orient and Occident on physical, literary, and ideal levels). It is worth examining the fourth text, the 1,100-line fragment of the romantic idyll *Floire et Blancheflor*, which the former editors of the novel have not considered seriously despite its great significance in the textual tradition. This version of the text has found its way into but one scarcely accessible edition, as an appendix without any analysis or explication. The young researcher, under the direction of the senior researcher, collates the text transcribed from the digital version of Cod. Pal. Lat. 1971 with the readings in other manuscripts of the novel and adds to it a critical apparatus.

As part of the project proposal, the young researcher, overseen by the supervisor, also undertakes the philological and reception historical examination of the 14th-century Greek adaptation of *Floire et Blancheflor* (Φλώριος και Πλάτζια-Φλώρα). The Greek novel reveals clear and direct influences from *Cantare di Fiorio e Bianco-fiore*, a novel which served as the basis for Boccaccio's *Filocolo* (*The Pains of Love*) and which was presumably taken to Greece by Niccolò Acciajuoli, subsequently a patron of both Boccaccio and Petrarch.

b) Examination of the earliest, 11th-century Old French version of the legend of St Alexius (Dominika Kovács).

The young researcher, supervised by the senior researcher, investigates how a fairly frugal *vita* is transformed into a novella enriched with romantic twists and emotional lyric inserts. She transcribes and collates the text *Deus pater indigne* preserved in the Vatican codex Pal. Lat. 828 with the Old French version and the presumably 10th-century Ancient Greek legend of St Alexius, complete with various romance elements.

As part of the project proposal, the young researcher, overseen by the supervisor, also undertakes to analyze the legend of St Eustace. Originally called Placidus, Eustace had been a Roman soldier, whose story reflects Greek or family romances in numerous respects. The research paper thus opens newer horizons for further investigation, since this Greek hagiographic work, its Old French version, and Chrétien de Troyes's *Guillaume d'Angleterre* reveal a complex but heretofore unresolved process of contamination.

c) Examination of the late Latin and Ancient Greek versions of the legend of St Alexius (Júlia Keresztény).

The young researcher, overseen by the senior researcher and the project supervisor, submits the late versions written in various languages to comparative analysis, provides their Hungarian translation, and examines the internal relations of the texts. She investigates the wandering motifs occurring in the text variants with sometimes differing functions.

3) Laonikos Chalkokondyles and Late Byzantine historiography (Tamás Mészáros).

Within the present project, the senior researcher proposes primarily to continue the preparation of his Laonikos edition currently conducted courtesy of the OTKA grant K 116 371 entitled *Preliminary Work for the Critical Edition of Laonikos Chalkokondyles' Historical Work*, which expires on 31st August 2018. To the best of our knowledge, preparations for Herbert Wurm and Michael Grünbart's edition in the CFHB series have been interrupted. Prior to the publication of the text edition, we will initiate another informative round of negotiations with the scholars involved. The edition currently considered authoritative was made by Jenő Darkó, a Hungarian scholar. The first volume of Darkó's Laonikos edition, which included a short introduction (pp. V–XV), an overview of the manuscript tradition (pp. XVI–XXVI), and the text of the

first four books complete with a critical apparatus, was published in 1922 (*Laonici Chalcocandylae Historiarum demonstrationes: Ad fidem codicum recensuit, emendavit, annotationibusque criticis instruxit* E. DARKÓ. *Tomus I. Praefationem, codicum catalogum et libros I–IV continens*. Budapest 1922. XXVI, 206 pp.). The second volume (*Laonici Chalcocandylae Historiarum demonstrationes. Ad fidem codicum recensuit, emendavit, annotationibusque criticis instruxit* E. DARKÓ. *Tomus II. Pars prior libros V–VII continens*. Budapest 1923. 146 pp.) appeared one year later, and the conclusive third volume followed in 1927 (*Laonici Chalcocandylae Historiarum demonstrationes. Ad fidem codicum recensuit, emendavit, annotationibusque criticis instruxit* E. DARKÓ. *Tomus II. Pars posterior libros VIII–X continens*. Budapest 1927. 147–364 pp.). The primary aim of the present research is to amend Jenő Darkó's much criticized and indubitably obsolete edition (cf. Tamás Mészáros, *Egy vita természetrajza* [The Nature of a Debate], *Antik Tanulmányok* 59 [2015] 101–109) and prepare a bilingual (Greek and Hungarian) text edition meeting the criteria of modern textual criticism. In his research, the scholar will consider a) earlier text editions (DARKÓ as well as J. B. BAUMBACH: *Historiae Byzantinae scriptores tres*. Genevae 1615; CH. A. FABROT: *Laonici Chalcocondylae Atheniensis historiarum libri decem*. Paris 1650; I. BEKKER: *Laonici Chalcocondylae Atheniensis historiarum libri decem*. Bonn 1843); b) the manuscripts not considered for former editions, which he collates personally (Darkó did not know the manuscript in the British Library [Add. MS 36670], nor the codex in the Munich Universitätsbibliothek [UB 2° Ms 357], which is today considered one of the authoritative manuscripts, nor the Madrid codex RB Upsilon I. 06, nor the two Vatican manuscripts including excerpts from each book [Vat. gr. 1408 and Vat. gr. 1890]); c) at least a partial collation of the other manuscripts (aiming at the highest possible completeness).

In addition to preparing the text edition, partial outcomes are expected in the following areas:

- 1) research closely related to the examination of the manuscript traditions (accumulating possible scholia, identifying copiers' hands, reconstructing textual tradition);
- 2) research pertaining to the style and language of Laonikos (extending to two other Late Byzantine historiographers, Dukas and Sphrantzes);
- 3) research connected to various problems of the content and historical philology of the text. The researcher plans to undertake the preparation of the critical edition of Laonikos' text, its Hungarian translation, as well as the publication of partial results and other scholarly findings.

4) *Chronicon Paschale*, new research and text edition (Erika Juhász).

The preparation of *Chronicon Paschale* (“Easter Chronicle,” an anonymous 7th-century Christian history of the world) for the press, partially funded by the OTKA NN 104456 grant within the framework of the Austrian FWF P25485 project (expired on 31st December 2016), has entered its final stage. The publication of the 291-folio text (in quarto format), however, poses several more difficulties. The Greek text is flawed by itacistic and other spelling mistakes: the aspirations and accents are inconsistent, while punctuation is bewildering. The several hundred shorter or longer citations identified in the text of the chronicle has to be referenced accurately in the text and the apparatus alike due to the source management approach of the author as well, while the marginal notes (another several hundred items) must also be placed appropriately. Subsequent to the transfer into the text edition programme and the typesetting of the text, the present settings are bound to be altered, so several rounds of thorough revision will be necessary before the finalized text is published.

Because of the former incomplete (and seriously flawed) editions, scholars have urged a new edition for over 100 years. Equally important, however, is to publish the work in Hungarian as well. Of the important and valuable works of Byzantine historiography, only a handful are available in Hungarian, while absolutely no Christian world chronicles written in Greek have been translated. The *Chronicon Paschale* does not have a complete translation in other living languages either: only the first part of the work (up to Abraham) was published in Russian; only the section following 284 AD is available in English; in French, the introduction concerning the calculation of Easter alone was published; in Hungarian, German, and Serbian, nothing but excerpts are available. Hence we aim to produce a complete Hungarian translation of the chronicle, complemented with explanatory notes.

The *Easter Chronicle* was a milestone in Byzantine historiography. Current research posits it as the first work which is truly typified by the characteristics of the genre of chronicle. Today, a degree of controversy surrounds the generic classification of individual Byzantine works and the definition of generic features. These questions are also highly relevant for the sources and reverberations of the *Chronicon Paschale*. From the experience of international conferences (Budapest 2012, 2013, 2014, 2015, 2016; Tübingen 2014, 2016; Leeds 2016; Belgrade international congress 2016), the researcher raises new aspects in the research of the *Easter Chronicle*, publishing her research outcomes

in a foreign-language monograph. Due to the above, one must unavoidably compare the *Chronicon Paschale* and later Byzantine world histories. Within the framework of the project, the employed senior researcher will also conduct an examination of reception in addition to publishing the critical edition and the monograph, as well as attempt to reveal and, if possible, reconstruct, the assumed common sources, which have not been preserved.

5) New edition of the Greek translation of Stanislaus Reinhard Acxtelmeier's *Muscowittisches Prognosticon* and the preparation of an Aischines edition, with research in reception history (Dóra E. Solti).

The Greek translation of *Muscowittisches Prognosticon*, was published in 1699, starting a manuscript tradition. This corpus is an important source of early modern Greek vernacular studies, it has inherent literary, linguistic value, and it is a major source of history. The senior researcher is preparing a text critical edition based on five extant manuscripts, complemented by interpretations in social history, linguistic history, and translation theory. The German original was translated into Greek in the Danubian Principalities; the aim was to unite the peoples of Europe with the Russians in an effort to fight back the Ottomans. Its unique significance for the history of language is matched by its relevance for a geopolitical perspective on the early modern history of Hungary.

The senior researcher is planning the following joint investigations with Athanasios Efstathiou, associate professor of the Ionian University:

a) Preparing a new critical edition of the speeches of Aischines. The studies addressing the textual history of Aischines became scantier in the early 20th century, the topic went into neglect, while the new text editions more or less petered out, and even those which were published offer little novelty. Ulrich Schindel's 1978 edition, for instance (*Aeschinis Orationes post Fr. Frankum curavit Fridericus Blass, editionem alteram correctiorem anni mcmviii iterum correxit Udalricus Schindel*, Stuttgart, 1978) is merely an extended version of Blass's 1908 volume (*Aeschines Orationes, post Fr. Frankium curavit Fridericus Blass*, Lipsiae, 1896; editio altera correctior, 1908). The most recent text edition (*Aeschinis orationes*, ed. Mervin R. Dilts, Lipsiae, 1997), due to the extremely few collated manuscripts and its elliptical critical apparatus, cannot be considered authoritative either. In contrast with prior editions, the projected edition observes the entire manuscript tradition as well as the entirety of parchment fragments; the complete text critical literature pertaining to Aischines; and the most up-to-date principles of textual criticism and publishing practices.

b) Preparing the manuscript marginalia in the early printed editions of Aischines for the press. This research complements the publication of the scholia handed down together with Aischines' text (*Oratores Attici*, ed. Io. Georgius Baiterus et Hermannus Sauppius, pars posterior: scholia, fragmenta, indices, Turici, 1845–1850; *Scholia Graeca in Aeschines et Isocratem ex codicibus aucta et emendata*, ed. Gulielmus Dindorfius, Oxonii, 1852; *Scholia in Aeschinem*, ed. Mervin R. Diltz, Lipsiae, 1992); at the same time, it will be an important source for the reception history of Aischines as well as further, more general studies in the history of science and culture.

c) Research related to the reception history of Aischines, tracing the European reception of Aischines from the Renaissance through the end of the 19th century, primarily in the Italian, German, French, and English language areas, occasionally regarding other countries (e.g. C. F. Matthaei's activity in Russia).

6) Examination of Byzantine theological texts in historical and theological contexts (Zoltán Farkas).

a) Justinian's 551 decree on the true faith has been preserved in three Greek and two Latin manuscripts (Schwartz, E. [ed.]: *Drei dogmatische Schriften Justinians*, 1939). The decree provides major evidence for the emperor's role in the "Three Chapters" debate; he had repeatedly taken a stance against the "Three Chapters" since 544. The entire decree is only extant in Codex Vaticanus Graecus 1941; this was presumably the publicly posted text of the decree. Collating the Greek and Latin manuscripts, we understand the theological standpoints ever more refined through the debate, which allows a broader historical and theological context for interpretation. The senior researcher plans to realize this aim.

b) The Greek *Florilegium* (ff. 197r–222v) in the ÖNB Codex Theologicus Graecus 190 has been transcribed by Orsolya Hegyi in the framework of the NN 104 456 grant and defended in the form of an MA thesis. The senior researcher plans to publish the critical edition of the transcribed text as well as analyze the Greek translation of the Latin theological excerpts from the perspective of translation technique and place the collection into a historical and theological context.

7) Publishing the fourth volume of the *Iani Pannonii opera omnia* series (Gyula Mayer).

Janus Pannonius, the eminent humanist of the Hungarian Kingdom under King Matthias' reign, was not only an exquisite poet but also the Latin translator

of a few works by Plutarch and Demosthenes between 1458 and 1465. Which Greek codices his translations were based upon are not known, perhaps they are not even preserved. Hence the analysis and assessment of the Greek text variants used by contemporary, mostly Italian, humanists may help us establish the exact source for the translations. The project grant can cover the costs of acquiring the copies of the Greek manuscripts and the funds needed for their study. The outcome of this research will be the fourth volume of the *Iani Pannonii opera omnia* series, a parallel edition of the reconstructed Greek originals and their Latin translation by Janus Pannonius, to be published in cooperation with the Research Centre for Ancient Studies of the Hungarian Academy of Sciences.

8) Philostratos interpretations and explications (Tibor Szepessy).

The doyen of Hungarian classical philology and the highest notability (curator) of the Eötvös Collegium, a former teacher of the project supervisor and the researchers of the research group will analyze and translate a text by the “second” Philostratos. The *Biographies of the Sophists*, this work of great significance in literary history, has not yet been published in Hungarian. The research is expected to result in an interpretation and translation complete with explanatory notes, amounting to nearly 200,000 characters. The edition including the translation will be accompanied by a comprehensive literary historical analysis, not only presenting the research findings but also targeting the lay reader. A secondary objective became clear during the preliminary examinations: the rhetorical terminology used by Philostratos, which has not heretofore been subjected to much academic scrutiny, must be investigated. A further plan includes the interpretation and translation of the other major work by the “second” Philostratos, the adventurous biography of Apollonios of Tyana, whose length is twice that of the *Biographies of the Sophists*. This is all the more important due to its even greater appeal to the scholarly community and the antiquity-oriented public alike.

9) Examination of the literary, linguistic, and social contexts of 12th-century Byzantine novels (Katalin L. Delbó).

The research into Byzantine novels is almost insignificant compared to that into antique novels, both in Hungary and abroad. The latter has flourished for four decades now, but the literary historical importance of the four works from the 12th century (Theodoros Prodromos, *Rodanthe and Dosikles*; Niketas

Eugenianos, *Drosilla and Charikles*; Konstantinos Manasses, *Aristandros and Kallithea*; Eustathios Makrembolites, *Hysmine and Hysminias*) is also undoubtedly since they represent the revival of the antique novel genre after a hiatus of eight centuries. They were written in Constantinople, under the Komnenos Dynasty, at the time of the Crusades. The peculiar character of the Byzantine genre emerged from the amalgamation of cultures and traditions; the authors drew mainly from the topics and motifs of the Hellenistic novels influenced by the Second Sophistic (Achilleus Tatios, *Leukippe and Kleitophon*; Heliodoros, *Aithiopika*), also weaving into their works the Christian doctrines, customs, and social phenomena of their time. Until the second half of the 20th century, these four novels had been treated by the academia as mere copies and imitations of the antique prototypes; their literary merits were first recognized by Herbert Hunger. By the late 1980s, the 12th-century Byzantine novels had been granted a niche as “individual” works, primarily analyzed from literary perspectives (C. Cupane, P. Agapitos, P. Roilos, I. Nilsson). This research centres on the in-depth analysis of Nikéas Eugenianos’ *Drosilla and Charikles*, aiming to produce a comprehensive monograph that implements a general literary and theoretical analysis and also addresses a number of unresolved problems pertaining to Byzantine novels (e.g. what lay in the background of the revival of the genre? why did a prose genre become versified? who read the novels? what do the manuscripts reveal about the readers?). The projected dissertation will fill a gap both in Hungarian and in international scholarship as none of these novels has yet been submitted to such scrutiny; Eugenianos’ novel has not even been the subject of individual study. In accordance with the international trends, the research will unfold along the following phases:

a) Narratological observations (narrative acts, themes, and motifs) and intertextual connections in keeping with the motto of “tradition and innovation.” In the latter cases, the goal is both to establish the intertextual connections and to interpret them (what is the author’s purpose with intertextuality? what added significance emerges from the adapted passages?).

b) The next stage of the research will consist in the linguistic examination of *Drosilla and Charikles*. 12th-century Byzantine novels have not yet been submitted to such investigation and the outcomes promise to be groundbreaking as they will not only inform us about the “learned language” of Niketas Eugenianos but also illuminate where the usage of the novels is located between the learned and the vernacular, as well as reveal the linguistic state of the manuscripts.

c) An important research area is the investigation of the 12th-century context and the novel. Here the researcher will analyse problems such as the links between rhetoric and the novel, character construction, the authorship and readership of Byzantine novels (with an outlook on extant manuscripts), as well as the relationship between Byzantine and French novels.

10) Comprehensive examination of Ioannes Kinnamos' *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (István Kovács).

The young researcher aims to prepare a detailed linguistic and historical commentary for the text, as well as its Hungarian translation. Kinnamos' work has been preserved in seven codices (BAR grec. 0625; Napoli III B 26; Vat. Barb. gr. 167; Vat. Barb. gr. 192; Vat. Barb. gr. 242; Vat. gr. 0163; as well as Megista Lavra monastery Ω 056). The *editio princeps* was published by Cornelius Tollius, who added his Latin translation and short notes (1652). The critical edition of the text was produced by August Meineke in the *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* series (1836). During the course of the research project, we will presumably see the publication of the new critical edition of the historical view, edited by Raimondo Tocchi on the basis of the Vat. Gr. 163 codex (CFHB). Thanks to our direct contacts with the publisher, this new text edition will serve as the basis of our research. Kinnamos' historical work was composed from Emperor John II Komnenos' accession to the throne (1118) through as late as 1176. Niketas Choniates, born shortly after Kinnamos, also described the period starting with the reign of John II Komnenos, but his work ended in 1206, the fall of Constantinople. He is presumed to have known and used Kinnamos' history, so that work's detailed examination is inconceivable without the knowledge of Choniates' text. Currently the text has a Latin (Cornelius Tollius), an unannotated Russian (*Kratkoe obozrenie tsarstovovaniia Ioanna i Manuila Komninov, 1118–1180, Trud Ioanna Kinnama*, trans. V. N. Kaprov, Vizantiiskie istoriki, perebedennnye s grecheskago pri S. Peterburgshoi dukhovnoi akademii, 1859), a Serbian (*Vizantiski izvori za istoriju naroda Jugoslavije, IV*, trans. J. Kalić and N. Radošević-Maksimović, Vizantološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti, *Posebna izdanja*, Knj. 12, Belgrade, 1971, for the passages relevant to Hungary and Serbia), an English (John Kinnamos, *The Deeds of John and Manuel Comnenus*, trans. C.M. Brand, New York 1976) and a German translation (Franz Grabler, *Byzantinische Geschichtsschreiber, VII–IX*, Graz–Wien–Köln, 1958). Research must focus both on the manuscript tradition and the printed editions, as well as modern

translations. The examination will foreground the sections related to mediaeval Hungary. In keeping with this, the young researcher will also investigate the text from the point of view or contemporary instruction in rhetoric. Kinnamos, a public administration employee of Byzantium (βασιλικὸς γραμματικὸς) went through the *ιστὰ γράμματα* corresponding to elementary education, and the high-school equivalent *ἐγκύκλιος παιδεία*. Particular attention will be paid to the effect of *progymnasmata*, qualified as the most important element in rhetorical instruction.

11) Research on the history of science, processing and publishing the bequest of Gyula Moravcsik, the iconic figure of Byzantinology in Hungary (Erika Juhász *et al.*).

Catalogued in 484 records in the Collection of Manuscripts and Old Books of the Library of the Hungarian Academy of Sciences, we find several thousands of items from the bequest of Gyula Moravcsik. The materials preserved from his scholarly and educational work – the documents collected since the 1960s, as well as the recent donations made by Edit Kraehling – amount to just under 1,000 items of scholarly correspondence. These documents, central to the history and politics of science, are inevitable when assessing the professional output and text editorial achievements of Gyula Moravcsik. Within the framework of the project, senior researcher Erika Juhász will instruct the youngest participating researchers and with their help pledges certainly to publish online Moravcsik's Hungarian, French, English, German, Italian, and Greek correspondence (cf. a similar enterprise in the Miklós Szabó Archive at <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/tortenet/szabo-miklos-archivum/>).

12) Commented edition of the minutes of the council of Beloianisz (Nakos Konstantinos).

The village of Beloianisz, Hungary, was established in 1950 in order to house the civil war refugees coming in large numbers to Hungary from Greece; as the first Greek village founded in Hungary, it continues to be a curiosity. Since its establishment in the 1950s, the manuscript records of the council meetings have been accessible; they are instrumental sources for the history of 20th-century Hungarian and Greek history, as well as faithful accounts of the settlement and accommodation of the second Greek diaspora in Hungary. In addition to their value as historical sources, they also provide valuable insights into social and linguistic history and serve as the point of departure for future research.

The senior researcher will prepare the edition of the minutes written between 1950 and 1955 with commentary.

The above research activities are complemented by the examination of German and Italian literature contemporary with the Byzantine period. The text critical and interpretative investigations adapted to a unified methodology (*Quelle und Deutung* and *Fonti ed Interpretazioni*) fully comply with the areas of Greek and *matière de Byzance* scholarship, which brought spectacular research outcomes in the previous research period (2013–2016). The areas complement each other; results were delivered at the large-scale annual international conference on *Byzanz und das Abendland* and published in the ensuing essay collections printed within one year of each conference (see <http://byzantium.eotvos.elte.hu/byzance-et-loccident-i-v/>). The Germanic Studies Workshop of the Collegium is associated with the Österreichische Akademie der Wissenschaften, Abteilung Schrift- und Buchwesen des Mittelalters research team led by Christine Glassner; the Italian Workshop is associated with the scholars led by Chiara Faraggiana, the Dipartimento di Filologia Classica e Italianistica, Lingua e letteratura greca of the University of Bologna, and the Collegio Superiore. Balázs Sára and Ágnes Ludmann, the respective heads of the two Collegium workshops and full-time scholars of the research centre, complement the main stream of the research project and adapt their research in Germanic and Italian Studies to the *Byzanz und das Abendland* conference series.

The research group related to the ELTE Eötvös József Collegium and representing the EC Byzantium Centre, intends to corroborate these versatile, individual, but closely connected activities on the basis of the foregoing, internationally acknowledged achievements, in close cooperation with the foreign professional contributors. Thanks to the former grants, projects, and funds, and the research activities enabled by them, Hungary can once again boast flourishing scholarship in Hellenic and Byzantine studies, as well as research pertaining to other cultures contemporary with the Byzantine Empire. The prospective grants provided for this project proposal may guarantee the sustenance and continuing presence of this Hungarian branch of academic effort, eminent and highly competitive in international scholarship; they may in fact establish a scholarly tradition synonymous with investing into the future, into the education of many generations to come.

III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉS KÖZÉLETI RENDEZVÉNYEK

Az Eötvös Collegiumban megrendezett tudományos rendezvények jelentős része a különféle pályázatok keretében (lásd II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG [PÁLYÁZATOK]), részint az Eötvös Collegium egésze, illetve szervezeti egységei és a Hallgatói Önkormányzat, a Választmány; valamint a Collegiumban működő egyesületek (Magyar Bizantinológiai Társaság, Collegium Hungaricum – SEC, Történelemoktatók Szakmai Egyesülete), szervezésében valósult meg. Az egyes műhelyek és szervezeti egységek (Cathedra Magistrorum), illetve a Választmány önálló szervezésében megvalósított – a Collegium honlapján is kiemelt – rendezvényeket a műhelyek beszámolóinak részeként ebben a kötetben (lásd Műhelybeszámolók), illetve az ECCE VIII. kötetben közöljük, amely a 2017/2018. évi őszi félév műhelytevékenységeit tartalmazza. A nemzetközi bizantinológiai előadások (Magyar Bizantinológiai Társaság) a BYZANTIUM KÖZPONT alfejezetbe (208. old.); az egyéb egyesületek, illetve a Collegium együttműködő partnerei által a Collegiumban megvalósított rendezvények pedig az EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (166. old.) alfejezetbe kerültek.

Válogatás a műhelyek és szervezeti egységek rendezvényeiből:

Esti kérdések – Filozófia és irodalom, a Filozófia Műhely konferenciája: 2017. február 17–19. ; Konferencia Clio műhelyében III., a Történész Műhely konferenciája: 2017. február 23–24. ; Cathedra Magistrorum konferenciája: 2017. február 27. – március 1. ; VIII. „Közel, s Távól” orientalisztikai konferencia: 2017. március 3–5. ; XVIII. Eötvös Konferencia: 2017. április 28–29. ; V. Juvenália, a Magyar Műhely konferenciája: 2017. május 12. ; II. Szláv filológiai és kultúratudományi konferencia, a Szlavisztika Műhely konferenciája: 2017. május 26. ; Raffaello Baldini: Kutyaabőr. Az Olasz Műhely kötetbemutatója az Olasz Intézetben: 2017. október 12. ; Pódiumbeszélgetés Kenesei Istvánnal (Magyar Műhely Nyelvészeti önképzőkör sorozata): 2017. november 9 ; EJC AASW Workshop Conference, az Angol–Amerikai Műhely konferenciája: 2017. november 24.

Az alábbiakban a Collegium központi szervezésében vagy a Collegium egészének közreműködésével megvalósított azon kiemelt rendezvényeket ismergetjük, amelyeket a II. fejezetben (KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK, PÁLYÁZATOK) nem tárgyaltunk.

(1) Tehetségtábor V. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portás volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2017. január 23–27. (2) Latintanári szakmai napok: 2017. március 3–4. (3) Residencia – Eötvös Collegium, a Spanyol Műhely kötetének bemutatója: 2017. május 11. (4) Emlékhelyek napja: 2017. május 13. (5) IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2017. július 12–15. (6) Kodály-emlékest, konferencia és ke-rekasztal: 2017. szeptember 3. (7) Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó: 2017. szeptember 5. (8) Gyöngyösi István levelei – kötetbemutató az MTA ITI-vel: 2017. szeptember 19. (9) Kutatók Éjszakája: 2017. szeptember 29. (10) II. Színháztudományi Konferencia (SZITU): 2017. november 11. (11) Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante, nemzetközi konferencia: 2017. december 5–6.

(1) Tehetségtábor V. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portás volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2017. január 23–27.

Felkérés a felkészítő tanárokhoz

Kedves Kollégák!

Az ELTE Eötvös József Collegium 2017. január 23–27. között ismét (immár ötödik alkalommal) megvalósítja a „Tehetségtábor” című rendezvényt, ahová az ELTE-re 2017-ben felvételiző tehetséges és elhivatottan tanulni vágyó végzős középiskolásokat hívjuk és várjuk.

A (szervezés alatt álló) tervezett program a már bevált tartalmat követi majd, áttekintést itt találnak (beszámolók és részletes programok):

<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/rendezvenyek/tehetsegtabor/>

Az elmúlt négy évben munkatársaim az országos tanulmányi versenyek nyilvános adatai alapján heteken át telefonáltak, hogy elérjék Önöket és közvetlenül adhassák át hívó szavunkat. A későbbi levelezések alapján állítottuk össze a „magistri” levelezőlista címeit, amelyben azok a kollégák szerepelnek, akik korábban tehetséges diákokat küldtek hozzánk. Voltaképpen tanári hálózatot igyekeztünk kialakítani (a régi Collegium működésének megfelelően), mert meggyőződésem, hogy csak a jó tanárnak köszönhetően érhetjük el a jó diákokat.

A korábbiak szellemében ismét ahhoz kérem támogatásukat, hogy az ELTE-re készülő tehetséges diákjaikat figyelmünkbe ajánlják. A tehetség nem feltétlenül érhető tetten gimnáziumi versenysikerekben, magam aligha hiszek az OKTV-k és hasonló megméretések „mindenható”, kizárólagos voltában. (Jobb híján persze eddig elsősorban ilyen eredmények alapján tájékozódunk.)

Kérem, ajánlják érdemes diákjaikat a titkarsag@eotvos.elte.hu és a horvathl@eotvos.elte.hu címekre írt e-mailben. Pályázati támogatásból a táborban a programok és a szó szoros értelemben vett tábori szállás mellett reggelit és ebédet tudunk biztosítani.

Ügyünk közös, tömören megfogalmazható: a magyar tehetség szolgálata.

Köszönettel és üdvözlettel,

Dr. Horváth László
igazgató, ELTE Eötvös József Collegium

Tehetségtábor V – ELTE Eötvös József Collegium

„Hannibal ante Portas – Hannibál azelőtt portás volt”

2017. január 23–27.

2017. január 23. (hétfő)

- 8:00 – 9:50 Érkezés, regisztráció, a szállás elfoglalása
- 9:50 – 10:00 Ünnepestélyes tábornyitó, igazgatói köszöntő
- 10:00 – 10:45 Tanulni és kutatni az ország első karán, az ELTE BTK-n
– Dezső Tamás, az ELTE Bölcsészettudományi Kar pro-
dékánja
- 10:45 – 11:30 Tanulni és kutatni az ország első egyetemén, az ELTE-n
– Cseszregi Tamás, az ELTE oktatási igazgatója
- 11:30 – 13:30 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott elő-
adókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve
(3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szak-
páronként bontva)
- 13:30 – 14:30 Ebéd a SoReCa éttermében (Ménesi út 5.)
- 15:30 órától „Ménesi úti örömök”: látogatás a Természettudományi
Múzeumba

2017. január 24. (kedd)

- 7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban
- 8:00 – 9:30 Régi és mai collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös
Collegiumban – Horváth László, az Eötvös Collegium igaz-
gatója és a szakos műhelyek titkárai
- 10:00 – 13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott elő-
adókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve
(3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szak-
páronként bontva)

- 13:00 – 14:00 Ebéd a SoReCa éttermében (Ménesi út 5.)
19:30 órától „Ménesi úti örömök”: „Zongora Gála Koncert” a Műpában
2017. január 25. (szerda)
- 7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban
8:00 – 8:45 Cathedra Magistrorum: Tanárnak lenni – Feldné Knapp Ilona, Jakus Enikő, Perge Gabriella, Taczman Andrea
9:00 – 9:45 Régi collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban – Ritoók Zsigmond akadémikus
10:00 – 10:45 Régi-új collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban – Kiss Jenő akadémikus
11:00 – 13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
13:00 – 14:00 Ebéd a SoReCa éttermében (Ménesi út 5.)
15:00 órától „Ménesi úti örömök”: a Szemlő-hegyi-barlang megtekintése vezetéssel
2017. január 26. (csütörtök)
- 7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban
8:00 – 8:45 Az Eötvös Könyvtár, a régi Collegium lelke – Markó Veronika, az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet könyvtárosa
9:00 – 9:45 Tanárból tudós – tudósból tanár: a tanárképzés lehetőségei az ELTE-n – Károly Krisztina, az ELTE Tanárképző Központ főigazgatója és Homonnay Zoltán, a Központ főigazgató-helyettese
10:00 – 13:00 Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
13:00 – 14:00 Ebéd a SoReCa éttermében (Ménesi út 5.)
15:45 órától „Ménesi úti örömök”: a Szent Korona és az Országház megtekintése idegenvezetéssel
2017. január 27. (péntek)
- 7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban

8:00 – 8:45	Természettudósnak lenni – Hudecz Ferenc akadémikus
9:00 – 9:45	Neumann János tehetséggondozó program az ELTE Informatikai Karán – Horváth Zoltán, az ELTE Informatikai Kar dékánja
10:00 – 10:45	A collegiumi műhelyek és oktatási-kutatási központok eredményei: kötetbemutatók és ajánlók
11:00 – 13:00	Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak, lásd alább, szakonként, szakpáronként bontva)
13:00 – 14:00	Ebéd a SoReCa éttermében (Ménesi út 5.)
15:30-tól	„Ménesi úti örömök”: korcsolyázás
20:00 órától	„Ménesi úti örömök”: gulyás a Collegium nagytermében, közben 21:00-kor táborzárás

2017. január 28. (szombat)

7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban, hazautazás

Szemináriumi foglalkozások szakonként

1) Angol (015-ös terem)

Hétfő: Angol nyelvi és módszertani foglalkozás – Sántháné Gedeon Mária

Kedd: Műfordítás/műferdítés – Baqais Dávid

Szerda: Shakespeare a kora újkorban és a 21. században – Pikli Natália

Csütörtök: Angol szófejtés és nyelvtörténeti érdekességek – Barabás Gergő

Péntek: Párhuzamok és hatások az angol és magyar költészetben: téma és forma – Fejérvári Boldizsár

2) Biológia és kémia (018-as terem)

Hétfő: Az epigenetika szerepe az orvostudományban – Illés Anett

Kedd: Reakciók és katalizátoraik a szerves kémiában – Sályi Gergő; Reakciókinetika alapjai – Samu Viktor

Szerda: Komplex rendszerek: üldözés, menekülés, tudományos és művészeti karrier – Janosov Milán

Csütörtök: Természetes és mesterséges vaskomplexek felvételi mechanizmusának vizsgálata a növényekben – Marosi Vanda; Gomba-növény interakciók,

avagy a mikorhizzák szerepe – Imrefi Ildikó; Mit cipel a motorfehérje? – a dinlein könnyű láncok működése – Fülöp Máté

Péntek: Beszélgetés a műhelytagokkal az ELTE-n folyó kutatási lehetőségekről és külföldi ösztöndíjakon szerzett tapasztalataikról

3) Földrajz (ITI Kiskutató, földszint)

Hétfő: Egy csepp geodinamika – Erdős Zoltán

Kedd: A politika hatása a gazdaság földrajzára Kínában – Gyuris Ferenc

Szerda: Földrajztudomány és politika – a tudomány társadalmi beágyazottsága – Győri Róbert

Csütörtök: Földcsuszamlások testközelből – Udvardi Beatrix

Péntek: Térképészet: a ferdíthető valóság – Tolnai Gábor

4) Francia (18/b terem)

Hétfő: Francia szakosként az egyetemen. Találkozás a Francia Műhely hallgatóival

Kedd: A 17. század francia irodalma, részletek a kor drámairodalmából – Kalmár Anikó

Szerda: Fordítási gyakorlat, részletek a Római Florence-ből és más középkori regényekből – Szabics Imre

Csütörtök: Frank–görög kölcsönhatások, szövegek és íráshordozók – Egedi-Kovács Emese

Péntek: A Collegium francia lektorának gyakorlattal egybekötött előadása – Camille Neufville

5) Informatika (Nagyklub)

Hétfő: Internet of Things – Istenes Zoltán

Kedd: Írjunk chatszertvert egy óra alatt! – Tóth Melinda

Szerda: Izgalmas algoritmusok – Zsakó László

Csütörtök: Interpolációs módszerek és gyakorlati alkalmazásai – Kovács Péter

Péntek: Hogyan tanulnak a gépek? – Horváth Gábor

6) Klasszika-filológia (20/a terem)

Hétfő: Klasszika-filológia az Eötvös Collegiumban – Mészáros Tamás, Juhász Erika

Kedd: Bevezetés az ókortudományba és a bizánci tanulmányokba (bizantinológia) – Mészáros Tamás

Szerda: Az évszázad felfedezése: korábban ismeretlen szónoklatok Athénból – Horváth László

Csütörtök: Kutatómunka és tanulmányok a Bollók János Műhelyben – műhelytagok

Péntek: Antiquitas – Byzantium – Renascentia: könyvbemutató, a Collegium klasszika-filológia kötetsorozata (I-XVIII)

7) Magyar nyelv és irodalom (Borzák-könyvtár)

Hétfő: Irodalmi szeminárium – Farkas Flóra

Kedd: Látogatás a Petőfi Irodalmi Múzeumumba - Mosa Diána

Szerda: Látogatás az Országos Széchényi Könyvtárba - Bass Judit

Csütörtök: Látogatás az MTA Nyelvtudományi Intézetébe - Ballagó Júlia

Péntek: Nyelvészeti szeminárium - Laczkó Krisztina, Havasi Zsuzsanna, Ballagó Júlia

8) Matematika-fizika (019-es és 022-es terem)

Matematika

Hétfő: Kísérleti matematika - hogyan tudjuk számítógéppel a matematikai kutatást segíteni? – Burcsi Péter

Kedd: Konfliktusok a Wikipédián: Mit kezd a fizikus az emberekkel? – Török János

Szerda: Nem ezt vártuk – Fonyó Dávid

Csütörtök: Síkföldi történet – Földvári Viktória

Péntek: A nyelv matematikai megszelídítése – Bokányi Eszter

Fizika

Hétfő: Differenciálegyenletek a fizikában – Kapás Kornél

Kedd: Konfliktusok a Wikipédián: Mit kezd a fizikus az emberekkel? – Török János

Szerda: Válogatott fejezetek a részecskefizika témaköréből – Varga Dezső

Csütörtök: Fizikai módszerek a kollektív mozgás leírására – Horicsányi Attila

Péntek: A nyelv matematikai megszelídítése – Bokányi Eszter

9) Német (012-es terem)

Hétfő: Einführung in die „Germanistische Seminaristik” – Mitglieder des Germanistischen Seminars

Kedd: Wozu die (germanistische) Sprachwissenschaft? – Sára Balázs
Szerda: Schrift und Schriftlichkeit im 15. Jahrhundert. Über das Texteditionsprojekt Opusculum tripartitum – OT-Projektteilnehmer/innen des GS

Csütörtök: Wozu die (germanistische) Sprachgeschichtsforschung? – Sára Balázs

Péntek: Einflüsse der deutschen Musik auf den jungen Bartók – Dávid Gábor Csaba

10) Olasz (18-as terem)

Hétfő: Olasz nyelvi foglalkozás és találkozás az Olasz Műhely tagjaival

Kedd: Olasz kortárs irodalmi jelenségek – Ludmann Ágnes

Szerda: Olasz filmművészeti ízelítő – Michele Sità

Csütörtök: La canzone italiana – az olasz dal – Ludmann Ágnes

Péntek: Délről Északra – regionális-(gasztró)kulturális kalandozások Itáliában – Ludmann Ágnes

11) Orientalisztika (017-es terem)

Hétfő: Élmények Mongóliából – Bán Kornélia

Kedd: Bevezetés a tantrába – Csordás Domonkos

Szerda: Sorsistennők és -istenek az ókori Egyiptomban – Szűcs Bernadett

Csütörtök: A keleti bölcelet hagyománya – Takó Ferenc

Péntek: rövid séta az ELTE Bölcsészettudományi Kar campusán Mátyus Sándorral

12) Spanyol (013-as terem)

Hétfő: Bevezetés Spanyolország és Latin-Amerika földrajzába és kultúrföldrajzába – Klempáné Faix Dóra

Kedd: Latin-Amerika magyar szemmel, beszámoló Argentínáról – Bálint Zsuzsanna

Szerda: Haladó spanyol nyelvgyakorlatok – Gaál Zoltán Kristóf

Csütörtök: Spanyol filmek és szerepük a kultúra megismerésében – Klempáné Faix Dóra

Péntek: Haladó spanyol nyelvgyakorlatok játékos formában – Gaál Zoltán Kristóf

13) Történelem (016-os terem)

Hétfő: Bemutatkozik az EC Történész Műhelye – Körmendi Tamás, Erdős András; Kalandozások az ókori római történelemben – Czeti István

Kedd: A középkori oklevelek és pecsétek mint a történeti kutatás forrásai – Ternovác Bálint; Magyar nyelvű kéziratos levéltári források olvasása – Faragó Dávid

Szerda: látogatás az ELTE BTK campusán, a Történeti Intézetben és a Szekfű Gyula Könyvtárban – Erdős András, Ternovác Bálint, Varga Virág; séta a pesti belváros régészeti emlékei között – Ternovác Adél

Csütörtök: Református egyház a Felvidéken a századfordulón és a 20. század első felében: a nyitrai misszió példája – Pusztai Ferenc; Kispest nagyközség tanácsdirektóriumának működése 1919-ben – Erdős András

Péntek: Politikusportrék a két világháború közötti Magyarországról – Taschek Zoltán; beszélgetés a műhelytagokkal

14) Társadalomtudomány (017-es terem)

Hétfő: Mivel foglalkozik egy elsőéves szociológus? – Simon Alexandra; A „kubai nyitás” perspektívái – Ármás Julianna; Mivel foglalkozik egy humánökológus? – Tóth Ingrid

Kedd: A Közel-Kelet aktuális kérdései – Dudlák Tamás; Migránsok a GCC országaiban – Nagy Luca; Fenntarthatóság és társadalom – Fazekas Gábor

Szerda: Bevezetés a genderbe: Biológiai és társadalmi nem, identitás, orientáció és önkifejezés – Bauer Flóra; A közvetítő kisebbségek összefoglaló elmélete – Kökény Martina

Csütörtök: Recep Tayyip Erdogan – Greczula Levente; A goffmani én bemutatása a mindennapi életben – Toldi Viktória

Péntek: Politikai kultúra – Dósa Hanna; A xenofóbia jelensége szociálpszichológiai szempontból – Bartha Diána

15) Szlavisztika (011-es szoba)

Hétfő: Műhely bemutatása, találkozás a műhelytagokkal – Engelné Nagy Éva, Nyéki Bence, Seres Ferenc

Kedd: Látogatás az ELTE Szláv és Balti Filológiai Tanszékén – Nyéki Bence

Szerda: Orosz nyelvgyakorlat – Rálik Alexandra

Csütörtök: Orosz filmnézés – Wintermans Monika

Péntek: Szláv nyelvek bemutatkozása – Feró Zsófia, Hajós Eszter

16) Skandinavisztika (012-es terem)

Csütörtök: Betekintés a skandináv nyelvek és kultúrák világába – Csűr Gábor

Látogatás az Országházban

Élménybeszámoló

Az, hogy részt vehettem az Eötvös Collegium tehetségátórában, a legjobb dolog, ami idén történt velem. Nagyon remélem, hogy pár hónap múlva az élmény folytatódni fog, és még sok ilyen hét vár rám. Mindent szerettem a táborban, nehéz lenne eldönteni, hogy mit a leginkább. Az első pillanattól az utolsóig jól éreztem magam.

Kedvesen fogadtak a kollégisták – akik nagy segítségünkre voltak egész héten –, és a 018-as terembe vezettek. Itt nyolc másik lánnyal együtt szállásoltak el; tábori körülmények között laktunk, de nem cseréltem volna el a helyem senkivel, mert egész végig remekül éreztük magunkat. Meg sem fordult a fejemben, hogy panaszra lehetne okom, jól szórakoztunk, sokáig beszélgettünk a szobatársaimmal, és így is jól aludtam minden este.

A tábor ünnepélyes megnyitója után két előadást hallgattunk meg, majd szemináriumi foglalkozásokon vettünk részt. A magyar műhely egyik tagjaként irodalomórán voltam, eklogákat elemeztünk. A SoReCa éttermében ebédeltünk, délután pedig a Természettudományi Múzeumba látogattunk el.

Úgy érzem, ekkorra egészen jól összebarátkoztunk egymással, a program kellemes hangulatban telt.

Mi, akik magyar szakra jelentkeztünk – a hétfői és a pénteki alkalmakat kivéve –, minden nap kirándultunk valahová: kedden a Petőfi Irodalmi Múzeumba, szerdán az Országos Széchényi Könyvtárba, csütörtökön az MTA Nyelvtudományi Intézetébe látogattunk el. A Petőfi Irodalmi Múzeumban a kiállítások megtekintése mellett a levéltári munkába is bepillantást nyerhettünk, hasonlóképpen az Országos Széchényi Könyvtárban, az MTA Nyelvtudományi Intézetében pedig a fonetikai részleget tekintettük meg. A szemináriumi foglalkozások lehetőséget adtak arra is, hogy közvetlen kapcsolatba kerüljünk magyar szakos hallgatókkal: megismerhettük, hogy mivel foglalkoznak, hogy milyen ezen a szakon tanulni az ELTE-n és az Eötvös Collegiumban.

Szintén tanulságosnak találtam a délelőtti előadásokat, melyek közül nagy hatással volt rám Ritoók Zsigmond akadémikus professzor úr „Régi collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban” című előadása. Megérintett, ahogy professzor úr a tudós hivatásról beszélt, motiválónak találtam az előadását. Hasonlóképpen tetszett, amikor Markó Veronika, az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének könyvtárosa megmutatta nekünk a könyvtárat; úgy éreztem, a könyvtár önmagában elegendő indok lenne arra, hogy Collegium diákja akarjak lenni.

A szervezett foglalkozások között akadt időnk pihenni, és számomra a legnagyobb élményt azok a szabad órák jelentették, amikor a mi, táborozók közös programokat szerveztünk magunknak. Kedden délután egy kisebb társasággal végigjártuk a Váci utcát, remek élmény volt, csodálatos a közösség, szoros barátságok alakultak ki köztünk. Hasonlóan jól szórakoztunk szerdán egy hosszú, esti beszélgetés alkalmával a társalgóban, és a pénteki táborzárást követő éjszaka. Ezek a közösen eltöltött, beszélgetős, nevetős órák a legszebb emlékeim a táborról. Olyan sokszínű és izgalmas szellemi közeget alkottunk, amitől csak azért nem fáj zombaton elköszönni, mert abban a reményben váltunk el, hogy hamarosan újra találkozunk.

Élményt jelentett a „Ménesi úti örömök” programjain való részvétel is. A hétfői múzeumlátogatást követően kedden a Múpa Zongora Gála Koncertjére kaptunk jegyet, és többek között romantikus zeneszerzők műveit, például Liszt-darabokat hallgattunk meg Boros Misi, Balázs János és Bogányi Gergely előadásában. Szerdán a Szemlő-hegyi-barlangot tekintettük meg, csütörtökön az Országházat, pénteken pedig korcsolyázni mentünk. A „Ménesi úti örömök” közül leginkább ez utóbbit élveztem. Azért szerettem a korcsolyázást, amiért

az egész tábort, magát: jó volt a társaság, jó volt a program, a hely pedig szép és hangulatos.

Ahogy teltek a napok, egyre jobban szerettem volna az Eötvös Collegiumba járni. Egyrészt, mert érezhető volt, hogy szívesen fogadnak; a tanárok éppúgy, mint az egyetemisták, akik a programokra kísérték minket a hét folyamán. Másrészt az új barátok miatt és a rengeteg lehetőség miatt, amit az intézmény nyújthat; az sem volt mellékes, hogy a kollégium központi és nyugodt helyen található; és hogy lakik egy macska, Hannibál – a kapuk előtt –, az előtérben. Egy hét alatt otthon lettem a Collegiumban. Mikor először megtapasztaltam, igazgató úr milyen jó szívvel van felénk, akkor azért akartam oda járni; mikor rájöttem, milyen kedvesek a többiek, és milyen remek közösség vagyunk, akkor azért; mikor megmutatták nekünk a könyvtárat, akkor azért; amikor a cicát észrevettem, akkor azért; és így tovább. El tudtam képzelni, hogy oda költözöm; és azzal a gondolattal utaztam el szombaton, hogy az itthoni gimnáziumba nem hazajövök, hanem el otthonról, átmenetileg, néhány hónapra. Néhány hónapra, hogy aztán – remélhetőleg – elkezdődjön az az élet, amire évek óta várok, ami csak most bizonyosodott be számomra, hogy tényleg létezik, úgy, ahogy elképzeltem.

Surányi Anna, 12/A

Deák Ferenc Gimnázium, Közgazdasági és Informatikai Szakgimnázium,
Jászárokszállás

A 2017. évi Tehetségtábor V. bentlakó résztvevői

Bidló Balázs	Informatika Műhely
Bodolai Előd István	Matematika–Fizika Műhely
Bóta Boglárka	Biológia–Kémia Műhely
Bozsik Vivien	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely
Budvig Alexandra	Informatika Műhely
Daróczi Jakab	Magyar Műhely és Francia Műhely
Fábián Erik	Történész Műhely
Fajtai András	Informatika Műhely
Fischl László	Matematika–Fizika Műhely
Forgács Fanni Hajnalka	Angol–Amerikai Műhely
Gábor Zita	Biológia–Kémia Műhely

Hentes Beatrix Zsófia	Spanyol Műhely
Kormányos Hanna Rebeka	Matematika–Fizika Műhely
Kosztolányi Kata	Matematika–Fizika Műhely
Kovács Gellért Gábor	Biológia–Kémia Műhely
Lakatos Zsófia	Germanisztika Műhely
Lencsés Ádám	Informatika Műhely
Lócsei Virág	Magyar Műhely
Magyari Sándor István	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely
Máj Péter	Társadalomtudományi Műhely
Nagy Péter Fülöp	Szlavisztika Műhely
Nagy Viktória	Matematika–Fizika Műhely
Nagy Vilmos	Spanyol Műhely
Nemes Ádám	Matematika–Fizika Műhely és Germanisztika Műhely
Paulik Sára Zsuzsanna	Germanisztika műhely és Angol–Amerikai műhely
Pukánszky Péter	Matematika–Fizika Műhely
Sarnyai Benedek Máté	Magyar Műhely
Scheffler Barna	Matematika–Fizika Műhely
Simon Viktória	Történész Műhely és Matematika–Fizika Műhely
Soós Veronika	Magyar Műhely
Surányi Anna	Magyar Műhely
Sütöri Sára	Biológia–Kémia Műhely és Germanisztika Műhely
Szalai Zsófia	Angol–Amerikai Műhely
Szentirmai Anna	Biológia–Kémia Műhely
Tóth Miklós	Matematika–Fizika Műhely
Tóth Zita Aranka	Orientalisztika Műhely és Spanyol Műhely
Várkonyi Dorka	Matematika–Fizika Műhely
Vincze Zsuzsa Dorina	Angol–Amerikai műhely
Woditsch Péter	Történész Műhely

A 2017. évi Tehetségábor V. bejáró résztvevői

Bálint Valentina Lilla	Angol–Amerikai Műhely és Magyar Műhely
Horváth Réka	Történész Műhely
Dióssy Anna	Szabad bölcsészet
Keresztes Fanni	Biológia–Kémia Műhely
Tóth Lilla	Társadalomtudományi Műhely

ÉLET ÉS TUDOMÁNY ■ LXXII. évfolyam 35. szám ■ 2017. szeptember 1. Digitális változatban: dimag.hu

Címápolon: Illusztráció a Légpórsós című cikkünkhöz

1091 Első kézből

• **A MIKROGLIA SZEREPE AZ ALZHEIMER-KÖR LEFOLYÁSÁBAN**
Reichardt Richárd

• **ALLATMINTÁZAT-KUTATÁS**
Stellény-Nagy István
• **MARSI VIHARVADÁSZAT**
Szoucsék Ádám

- **A FÉNYSZENNYEZÉS ÚJ FENYEGETÉST JELENT A BEPORZÓKNAK**
Sz-N. I.
- 1094 Ha a Nevada del Ruiz felébred
ARMERO, A KOLUMBIAI POMPEI
Németh Károly
- 1097 A szőlőtermesztés történeti változásai Tokaj-Hegyalján
ORDINÁRIUM, SZAMOROONI, ASZUBOR
Peterscsák Tivadar
- 1100 Interjú Györi Erzsébettel
KÜLÖNLEGES MÉRŐÁLLOMÁS BUDA SZÍVÉBEN
Bajomi Bálint
- 1102 **KÖNYVSAROK**
- 1103 Sok kicsi sokra megy
LEGGŐMBORSÓ
Farkas Alexandra, Leoóssy Ádám
- 1106 A harmincharmadik OTDK tapasztalatairól
A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR ÖRÖKI
Gózon Ákos
- 1107 A szeszsz italoktól a szórakozóhelyekig
A BETHLEN-KORMÁNY IFJÚSÁGVÉDELMI TÖRVÉNYE
Hollósi Gábor
- 1110 Gaillagnaptár
SZEPTEMBER
L. H.

- 1112 LogIQs
- 1113 Adatok és tények
MEDDIG ÉLÜNK, MITŐL HALUNK MEG?
Jávorszky Nagy Anikó
- 1114 A tudomány világa
• **A HALLGATÓ TÁRSADALMI STÁTUSZÁNAK HATÁSA A HANGHORDOZÁSRA**
Sz-N. I.
- **UNIVERZUM AZ ÉLETÜNKBEN – ÉLETÜNK AZ UNIVERZUMBAN**
Kondor Boglárka

- **ÁRCCOK A MÚLTBÓL**
Bódi Dalma
- **NYÁLLAL AKTÍVÁLHATÓ ELEM**
Sz-N. I.
- **KÖLTŐ MADARAINK ÉS AZ ASZÁLY**
- 1117 **REJTVE NY**
Schmidt János
- 1118 **ÉT-IRÁNYTŰ**
Bánsághy Nóra
- 1119 A háttapon
SZŐSZÖS BÜKKÖNY
Riezling Norbert

Szerintem...

... szeptember eleje fontos „aratási időszak” a felsőoktatásban a szakkollégiumok számára. Új hallgatók belépések arathatják le ugyanis a tehetséggondozó műhelyek mindazon munkájuk gyümölcsét, amellyel a korábbi hónapok során felhívták a figyelmet a náluk folyó speciális képzésekre, valamint amelynek révén megtalálták az előbb még csak reménybeli, később már egyetemi felvételt nyert polgárok közül a tudományukban legígéretesebb diákokat.

Az ilyen, a felvételt előkészítő szisztematikus munkára az egyik legjobb példa az ELTE budapesti Eötvös József Collegiumának tehetségbóra, amelyet idén immár ötödik alkalommal, a tavaszi félév elején rendezett meg a Collegium.

A tábor előtt a Collegium vezetése felhívással fordult a gimnáziumi tanárokhöz, hogy segítsenek megtalálni, elérni a *Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portás volt* című bemutatkozó rendezvényhez a legkiválóbb tanulókat. Mint közismert, a „Hannibal ante portas” szállóige abban a történelmi helyzetben keletkezett, amikor a római szenátus tagjai (Kr. e. 216-ban) így riogatták egymást: „Hannibal a kapuk előtt áll!”, beveszi Rómát (csaknem sikerült...). A latinul tanuló egyszerű diák a szállóigét így fordította: „Hannibal azelőtt portás volt...”
Ugyanis az ante = „előtt” előjárószerű hasonlít az antea =

„azelőtt” latin határozószóra. A tábor szempontjából szó szerinti fordításban az „ante portas” = „a kapuk előtt” átvitt értelemben magától értetődik: a Collegium kapuján zörögő a majdani felvételiző, egyszerűen történelmi verete, áthallása van, de benne sejtik a gimnáziumi tréfa is.

Összesen 40, a Nemzeti Tehetség Program szakkollégiumi pályázattól támogatott vidéki és ugyanilyen számú, a szakmai programokra bejáró fővárosi diákok látott vendégül a táborban a Collegium. Hogy milyen sikerrel, arról érdemes idézni két résztvevő szavait: „A szemináriumi foglalkozások elvezettek minket az üldözések modellezésétől kezdve a növényvilágon át egészen a biokémiáig legapróbb részleteig. Ezen alkalmakon nem csupán új tudás birtokába juthattunk, hanem a gondolkodásunk teljesen kitágult, és láthattuk, ahogy a természettudományok összekapcsolódnak egymással” – írta egyikük. Egy másik résztvevő szerint pedig: „Az, hogy részt vehettem az Eötvös Collegium tehetségbójában, a legjobb dolog, ami idén történt velem.”

A szakkollégiumokban a szeptember eleje a felvételi időszak. Az Eötvös Collegium hagyományában ezeket az elbeszélgetéseket például *fejkopogtatásnak* nevezik. Minden bizonnyal sok olyan hallgató fejt kopogtatják most a tanárok, aki korábban maga kopogtatott érdeklődően a – sok szakkollégium számára akár mintaként állítható – tehetségbóján.

GÓZON ÁROS

(2) *Latintanári szakmai napok: 2017. március 3–4.*

Megújuló Latintanítás

A Református Pedagógiai Intézet
30 órás akkreditált továbbképzése és szakmai napja
latintanárok részére

Időpont: 2017. március 3. (péntek): 15.30 – 20.15
2017. március 4. (szombat): 10.00 – 18.00

Helyszín:

Pénteken és szombaton is: Eötvös Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Jelentkezés és bővebb információ:

www.refpedi.hu/rendezvenyek oldalon

(A belépéshez és jelentkezéshez első alkalommal regisztráció szükséges.)

Jelentkezési határidő: február 27. (hétfő) 12.00

A 30 órás továbbképzést a 2015/2016-os tanévben kezdőknek 2. ütem: 15 óra¹.

A 30 órás továbbképzést a 2016/2017-es tanévben kezdőknek 1. ütem: 15 óra.

A 30 órás továbbképzés díjai:

1. református intézményből érkezőknek: 30.000 Ft (a 15 órás képzés díja: 15.000 Ft)
2. nem református intézményből érkezőknek: 40.000 Ft (a 15 órás képzés díja: 20.000 Ft)

A 15 órás szakmai nap díjai:

- 1 napra jelentkezőknek: 8.000 Ft
- 2 napra jelentkezőknek: 12.000 Ft

Az Eötvös Collegium igény esetén díjmentes szállást biztosít a rendezvényre érkezőknek.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

¹ Tanúsítványt a 30 órás képzés zárásakor, a képzés első napján kézbe adott képzésleírás alapján, a második 15 órás egység zárása után adunk ki.

Március 3. péntek

15.25 Megnyitó

15.30 Horatius Ars poeticája – Ferenczi Attila habilitált egyetemi docens (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Latin Tanszék)

16.15 Miért olvassuk latinórán Antonio Bonfinit? – Lázár István Dávid egyetemi docens (SZTE BTK Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet Klasszika-Filológia és Neolatin Tanszék)

17.00 A homéroszi eposzok és az Aeneis az újabb kutatások tükrében – Bolonyai Gábor intézetigazgató-helyettes, tanszékvezető egyetemi docens (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Görög Tanszék)

17.45 – 18.00 szünet

18.00 Egy humanista személyiség portréja a latinórákon (Cicero: Ad. fam. XIV.1.) – Gesztesi Enikő középiskolai tanár (Szekszárdi Garay János Gimnázium)

18.45 Bibliai mondások latinórán – Szőke Ágnes nyugalmazott középiskolai tanár (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziuma)

19.30 Újabb lehetőségek a kortárs gyermekirodalom ókori vonatkozású műveinek feldolgozásához – Pataki Elvira egyetemi docens (PPKE BTK Romanisztika Intézet Klasszika-filológia Tanszék)

Március 4. szombat

10.00 Áhítat

10.15 Servi sunt. Immo homines. Seneca XLVII. levelének elemzése – Takács László tanszékvezető habilitált egyetemi docens (PPKE BTK Romanisztika Intézet Klasszika-filológia Tanszék)

11.00 A Magyar Nemzeti Múzeum Lapidáriumának feliratai a latin nyelvoktatás szolgálatában – Adamik Béla habilitált egyetemi docens (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Latin Tanszék)

11.45 "Flaccus arany lantja mit énekel" – Horatius és Berzsenyi – Kőrösi Imre egyetemi adjunktus (ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet)

12.30 Szendvicsebéd

13.15 Gorsium az új ásátások tükrében – Kovács Loránd Olivér vezető régész (Magyar Nemzeti Múzeum)

14.00 A szerelem allegóriája a mitológiában – Gyenge Zoltán tanszékvezető egyetemi tanár, dékánhelyettes (SZTE BTK Társadalomtudományi Intézet Filozófia Tanszék)

14.45 Ötletek, javaslatok a latin örökségünk tanításához – Ullrich Balázs középiskolai tanár (Gödöllői Török Ignác Gimnázium)

15.30 – 15.45 szünet

15.45 A megtéréstől a látomásig – Augustinus a latinórán – Hamvas Endre főiskolai adjunktus (Gál Ferenc Főiskola Gerhardus Társadalomtudományi és Továbbképzési Intézet Szociális Tudományi Tanszéki Csoport)

16.30 A latintanítás helyzete: beszélgetés, vita – Czeglédi Sándor középiskolai tanár (Hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium); egyetemi adjunktus (KRE BTK Tanárképző Központ)

17.15 Tájékoztató új könyvekről, internetes lehetőségekről, fórum, vita – Czeglédi Sándor

Ménesi úti iskola

(3) *Residencia* – Eötvös Collegium, a Spanyol műhely kötetének bemutatója:
2017. május 11.

MAGYARORSZÁG
SPANYOLORSZÁG
1877 - 2017

La Embajada de España en Hungría y el Instituto Cervantes de Budapest
se complacen en invitarle el jueves, **11 de mayo** de 2017, a las **18:00**
a la mesa redonda y presentación del libro

Paralelismos e interpretaciones en torno a la Residencia de Estudiantes

**Acrópolis intelectual – El punto de encuentro de grandes intelectuales,
artistas y científicos del siglo XX (Dalí, Lorca, Buñuel...etc.)**

Introduce: Excmo. Sr. Embajador de España, José Ángel López Jorriñ
Participantes:

Alicia Gómez Navarro – directora de la Residencia de Estudiantes
László Horváth – director de Eötvös Collegium
Dóra Faix – hispanista, profesora de ELTE

Idioma: español y húngaro

Patrocinador: *Vino Castillo*

Residencia de Estudiantes

Budapesti Cervantes Intézet, 1064 Vörösmarty utca 32.

Inauguratio – kötet-köszöntő

Az Eötvös József Collegiumban a klasszikus- és modern filológiai tanulmányok (alt- und moderne Philologie) a kezdetektől meghatározó szerepet játszanak. A „filo-logia” (ή φιλολογία) a beszéd, a szövegek szerete és értő elemzése a bölcsészettudományok fundamentuma, egyszersmind a természettudományok magas színvonalú művelésének elengedhetetlen feltétele. Ebben a szellemben európai távlatú, magyar gyökerű műveltségünk gyarapítására úgy gondoltuk, hogy a nagy múltú collegiumi francia, olasz, német és angol nyelv- és irodalomtudományok mellett a spanyol stúdiumokat is meg kell honosítanunk.

Nem tudhattuk biztosan, csak remélhettük: a 2009-ben elvetett mag, a Spanyol Műhely létrehozása, a megfelelő keretek biztosítása látványos eredménnyel szárba szökken. Aligha tévedtünk azonban. A mindig óhajtott és fenntartott

spanyol nyelvi oktatásnak is köszönhetően – amelyet Bubnó Hedvig tanárnő hosszú éveken át önzetlenül biztosított – minden bizonnyal egyfajta várakozás is volt, lehetőséget kereső hallgatói érdeklődés, amely immár reményteljes további kibontakozást, teret nyerhetett. Közös anyanyelvünkön fogalmazva: Quod felix, faustumque fuit!

Elhivatott oktatók és diákok nélkül azonban holmi igazgatói sejtések és óhajok vajmi keveset érnek. Köszönöm az alapító műhelyvezetőnek, Klempáné Faix Dóra tanárnőnek, a kezdő évfolyamok veteránjainak és az egymást támogató, szívüket-lelküket odaadó spanyol műhelyes collegistáknak a nagyszerű munkát!

Magyar érdekű igyekezetünket a madridi Residencia de Estudiantes intézménnyel 2010-ben megteremtett kapcsolatunk európai horizontra emelte. A spanyol tehetséggondozó intézmény az Eötvös Collegium természetes szövetségese, olyan spanyolországi központ, mint a Collegiumnak 1895 előtt minitát adó francia École Normale Supérieure. Köszönöm testvérintézményünk, különösképp Alicia Gómez-Navarro igazgató asszony őszinte és töretlen támogatását, amely valamennyiünket ösztönöz.

Évszázadnál hosszabb történelmi távlatokat és három évtizednél hosszabb collegista tapasztalatokat tömören összegezve buzdítok: legyen ez a kötet a collegiumi spanyol stúdiumok manifestuma (kézzel fogható bizonyossága) és egyben a Spanyol Műhely lendületes, szívet melengető tevékenységének végső inaugurációjája. Az Eötvös József Collegium a jövőben sem működhet Spanyol Műhely nélkül.

Horváth László
igazgató

Inauguratio
Palabras de saludo

La filología clásica y moderna (alt- und moderne Philologie) juega un papel determinante desde el primer momento en la historia de Eötvös József Collegium. La filología (ή φιλολογία), que significa amor e interés por las palabras y por los textos, y también su sabia interpretación, es el fundamento de las humanidades, y también una condición indispensable para el cultivo de las ciencias naturales. En este espíritu, y para enriquecer nuestra cultura y formación enraizadas en Hungría pero orientadas hacia Europa, hemos pensado que en una residencia

con tan importante pasado histórico, en la que ya realizamos estudios de lengua y literatura inglesas, francesas, italianas y alemanas, debíamos instaurar estudios de filología hispánica.

Aunque no lo podíamos saber con certeza, teníamos la esperanza de que la impartición del Taller de Filología Española, semilla sembrada en el año 2009, diera unos espléndidos frutos si establecíamos para su funcionamiento el marco adecuado. Y no nos equivocábamos. Gracias a la enseñanza de la lengua española, que la residencia ya antes había ofrecido y mantenido para los estudiantes de la institución —y en la que se había destacado abnegadamente durante muchos años la profesora Hedvig Bubnó—, la creación del taller correspondió también a las esperanzas e intereses de los estudiantes, quienes de esta forma pueden disponer de un terreno más amplio para su futuro desenvolvimiento. Diciéndolo en el idioma materno que compartimos: *Quod felix, faustumque fuit!*

Los presentimientos y deseos de un director tienen poco valor si no se puede contar con la vocación de profesores y estudiantes. Le agradezco a la profesora Dóra Faix, creadora y directora del Taller de Filología Hispánica, así como a los estudiantes veteranos que participaron en los primeros años de este proyecto y a los estudiantes de siempre, entregados en cuerpo y alma al taller, su magnífico trabajo.

Nuestro empeño con raíz húngara se elevó a un horizonte europeo cuando en 2010 pudimos establecer contacto con la Residencia de Estudiantes de Madrid. Esa institución española, que alberga entre sus muros a jóvenes talentos, es un aliado natural de Eötvös Collegium, al igual que la École Normale Supérieure francesa, que antes de 1895 le sirvió de modelo a nuestra residencia. Debo expresar mi profundo agradecimiento a la señora Alicia Gómez-Navarro, directora de la Residencia de Estudiantes, por su firme y sincero apoyo, con el que nos inspira a todos.

Sintetizando ahora amplios horizontes históricos y experiencias personales de más de tres décadas, los animo a seguir adelante. Que este volumen constituya una prueba tangible de la actividad del Taller de Filología Hispánica, inauguratio definitiva de su dinámica labor que nos llena el corazón de orgullo. A partir de ahora Eötvös József Collegium no podrá concebirse sin contar con el Taller de Filología Hispánica.

László Horváth
director
de ELTE Eötvös József Collegium

A könyvbemutató résztvevői

(4) Emlékhelyek napja: 2017. május 13.

TÖRTÉNELMI EMLÉKHELY

2 BUDAPEST, DOHÁNY UTCAI ZSINAGÓGA HŐSÖK TEMPLOMA ÉS KERTJE

www.bzsh.hu

Aznapki belépőjegy árak: 75 %-os kedvezmény, 1.000,- Ft/6

Program: 2017. május 14. VASÁRNAP 11.00-13.00 A Hősök Zsinagógája 1931 és 1933 között épült, az I. világháborúban meghalt 10000 zsidó származású katona emlékére. 2014-ben a területet történelmi emlékhelyé nyilvánították. Az Emlékhelyek Napja rendezvény szombaton kezdődik, de vallásunk törvényei szerint ezen a napon épületeinket zárva tartjuk, templomunk csak Istentisztelet céljából vannak nyitva híveink előtt.

Vasárnap Frölich Katalin fog bejárást tartani 3 alkalommal az érdeklődőknek. A turák során felidézük az építés körülményeit, megtekintjük a zsinagóga belsejét, és beszélünk a kertről, amely a holocaust során a gettóban épüsztráltak nyugóhelye lett.

Budapest, VII. Herzl tér, Dohány utcai zsinagóga:
11.00, 12.00, 13.00
+36 (1) 342-9313 (BZSH Titkárság)

3 BUDAPEST, EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM

www.eotvos.eite.hu

A program ingyenes

Program: 10.00-13.30

Tárlatvezetés: „A Bárá Eötvös József Collegium hivatás-története” című állandó kiállítás tárlóban és a falakon a Collegium műtárgy-, dokumentum- és faldísz-

rának gazdag anyagából szinte csak beillőt lehet adni. A kiállítás berendezése során nem is törekedhetünk a régi Collegium történetének átfogó bemutatására. A vezetőket, amelyre a kiválasztott írásos emlékeket Gara Imre felhívta, a Collegium tanárképzési hivatásának folytonos alakulása. A vezetői látogatáson Gara Imre mutatja be a Collegium történetét, és rávilágít a magyarság számára kevésbé ismert, érdekes tényekre is.

Tárlatvezetés I.: 10.00-11.30

Tárlatvezetés II.: 12.00-13.30

118 Budapest, Ménézi út 11-13.

+36 (1) 460-4481

4 BUDAPEST, MÜEGYETEM

www.bme.hu

A program ingyenes

Program: május 12. (pénteke) 10.00 – 21.00, május 13. (szombat) 10.00 – 16.00

Kétnapos rendezvényünk az 1954-os forradalom fővárosi eseményeit kiröbbsant október 22-i műgyetemi naggyűlés falainak állt emléket. Célunk, a számok és sokszor száraz tények helyett személyes éleutakon keresztül bemutatni hogyan, miiben és mennyire változtatta meg a forradalom a műgyetem polgárainak addigi életét. A látogatóinkat kiállítás, mobilalkalmazások, filmek, filmvetítés és komolyzenei koncert várja a Műgyetem központi épületében és kerjében.

Program címe: BME 56 - a mi ötvénhatútúnk

Május 12. 10:00 – 21:00: 1. Mistry 1956

Az érdeklődők mobiltelefonos játékkalkuláció segítségével felidézhetik a Műgyetem 1956-os emlékeiről és megismerhetik történetüket.

Helyszín: BME kert, központi épület, rakpart

Időpont: 10:00-19:00

2. Dokumentumfilm 1956 műgyetemistáiról: a filmet

korunk műgyetemistái készítettek
Helyszín: központi épület, oktatói klub
Időpont: 10:00-19:00 között folyamatosan
(csoporthoz tartozók számára előzetes regisztrációval történő jelentkezés szükséges)

3. Megállított idő – Feketén-Fehéren 1956-ról
Különböző kiállításunk a fővárosi eseményeket kiröbbsantó 1956. október 22-ei műgyetemi naggyűlésre rept vissza. Látogatóink az egykori műgyetemi hallgatók személyes életrajzeit keressük, ismerhetjük meg e sorostörtéti korszakot.

Helyszín: központi épület aula

Időpont: 10:00-17:00

4. A Műgyetemi Zenekar koncertje

Helyszín: BME központi épület aula

Kezdési időpont: 19:00 (a csoportok a részvételi számlákat kérjük, jelezzék a rendezvény@omikk.bme.hu címen)

Május 13. 10:00-16:00: 1. Mistry 1956

Az érdeklődők mobiltelefonos játékkalkuláció segítségével felidézhetik a Műgyetem 1956-os emlékeiről és megismerhetik történetüket.

Helyszín: BME kert, központi épület, rakpart

Időpont: 10:00-16:00

2. Dokumentumfilm 1956 műgyetemistáiról: a filmet korunk műgyetemistái készítettek

Helyszín: központi épület, oktatói klub

Időpont: 10:00-16:00 között folyamatosan (csoporthoz tartozók számára előzetes regisztrációval történő jelentkezés szükséges)

3. Megállított idő – Feketén-Fehéren 1956-ról

Különböző kiállításunk a fővárosi eseményeket kiröbbsantó 1956. október 22-ei műgyetemi naggyűlésre rept vissza. Látogatóink az egykori műgyetemi hallgatók személyes életrajzeit keressük, ismerhetjük meg e sorostörtéti korszakot.

Helyszín: központi épület aula

(5) IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2017. július 12–15.

IV. KÁRPÁT-MEDENCEI
SZAKKOLLÉGIUMI
KONFERENCIA

2017. július 12–15.

ELTE Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

Márton Áron Szakkollégium

VIRIBUS UNITIS – EGYSÉGBEN AZ ERŐ

Köszöntő

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem huszonkettedik alkalommal rendezi meg a külhoni magyar egyetemi hallgatók számára az ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem című programsorozatát. A rendezvény célja, hogy a hazánk határain kívül élő magyar fiatalok szaktárgyuk egy-egy területén az anyaországban anyanyelvükön képezhessék tovább magukat. A szervezők Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék magyar ajkú diákjait, a Kárpát-medencén túli, valamint a szórványból érkező magyar hallgatókat fogadják Magyarországon vezető egyetemének kurzusaira. A szakmai képzés mellett a résztvevők kulturális programok keretében megismerkedhetnek a város nevezetességeivel, valamint bepillantást nyerhetnek a pezsgő budapesti diákéletbe.

A szakmai rendezvények között kiemelt helyet foglal el az ELTE Eötvös József Collegium és az ELTE Márton Áron Szakkollégium szervezésében megrendezésre kerülő Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia, amelyre idén immár negyedik alkalommal kerül sor. Ami a résztvevők körét illeti, a korábbiakhoz képest jelentős bővüléssel számolhatunk. A határon túlról érkező, tanulmányaikat a szülőföldjükön folytatók mellett idén első alkalommal az ELTE Márton Áron Kollégium országos hálózatának (Budapest, Debrecen, Pécs, Szeged) tagjai is előadnak a rendezvényen, eljönnek a külhoni magyar anyanyelvű doktoranduszok egyesületének, a Magyar Doktorandusz Közösségnek a képviselői, valamint az Eötvös Collegium legkiválóbb hallgatói is.

Amint a részletes programból kiderül, szélesedik a hagyományos „dögész” (természettudományi) és „filosz” (bölcészettudományi) tematika: szép számmal akadnak társadalom- és gazdaságtudományi előadások is. A megújulás mellett a folyamatosság és a közös szellemiség jegyében a korábbi konferenciasorozatból egy fontos elemet mindenképpen megőrzünk: az előadásokat tartalmazó majdani kötet az *Ingenia Hungarica* sorozatban továbbra is megjelenik. A könyv szerzője szerint kézzelfogható bizonyítéka a rendezvény „Egységben a tudomány” jelmondatának, amelyet a Kárpát-medencei magyar felelősséget ténylegesen vállaló szakkollégiumok (EC és MÁSZ) hitvallása alapján „Egységben az erő” (*Viribus unitis*) klasszikus római igazsággal erősíthetünk.

Jelen füzetben az olvasó a konferencia programja mellett – ülészakok szerinti bontásban – megtalálja az előadókra és előadásokra vonatkozó részletes adatokat is.

Jó munkát! Kellemes időtöltést!

Dr. Horváth László
igazgató
ELTE Eötvös Collegium

Dr. Mészáros Tamás
igazgató
ELTE Márton Áron Szakkollégium

Program

2017. július 12. (szerda)

8:50 – 9:10 megnyitó

köszöntők: Kóczyán Lilla, a Rektori Koordinációs Központ igazgatója; Mészáros Tamás, a Márton Áron Szakkollégium igazgatója, Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatója

9:10 – 10:30 1. ülészak

elnök: Kanyári József (ELTE Márton Áron Kollégium, Szeged, igazgató)

Balogh Ádám: C60 és szén nanocsőkompozit-filmek elektrokémiai vizsgálata

Körmöczi Andor: Rácskészítés közvetett lézeres anyagmegmunkálási eljárással

Szanyi István: A „törés”-jelenség a nagy energiás, rugalmas proton-proton szórás differenciális hatáskeresztmetszetében

Nagy Zsuzsánna: TiO₂-alapú fotokatalizátorok hatása hangyák túlélésére
- szünet -

10:45 – 12:15 2. ülészak

elnök: Demeter József (ELTE Márton Áron Kollégium, Debrecen, igazgató)

Szanyi Szabolcs: Kárpátaljai gyepek egyenessárnyú (Orthoptera) közösségei

Szanyi Kálmán: Adatok a Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátum tegzes (Trichoptera) faunájához

Flach Richárd: A nem öngyilkossági szándékkal történő önsértő viselkedés

Virág Ádám: Roma hallgatók a szakkollégiumokban

- ebéd -

13:30 – 15:00 3. ülészak

elnök: Laczkó Krisztina (ELTE Eötvös József Collegium, igazgató)

Pápista Zsolt: Az ember-kutya fogalmi metafora a magyar kutya/eb vezérszavú frazémák archaikus rétegében

Orosz Júlia: Élmunkásnők Kárpátalján az 1950-es évek elején
Balogh Ildikó: Etnikumok és migráció Kárpátalján a 20. század első felében
Nagy Nikoletta: A Gyöngyösi Irodalmi Társaság

2017. július 13. (csütörtök)

9:00 – 10:30 4. ülés

elnök: Mészáros Tamás (ELTE Márton Áron Szakkollégium, igazgató)
Faragó Dávid: Az Ormányi család eredete és birtokai a 13–16. században
Mosa Diána: Látások és láttatások – vizuális narráció Ottlik Géza Iskola a határon című regényében
Mellár Dávid: A kortárs magyar irodalom “fenegyerekei”
Horváth Janka Júlia: Phlórios kai Platzia-Phlóra: egy ófrancia regény görög továbbélése

- szünet -

10:45 – 12:15 5. ülés

elnök: Dégi Zsuzsanna (Sapientia Egyetem, Csíkszereda)
Kálmán Gabriella: A Magyarországon tanuló vajdaságiak viszonya a magyar nyelvhez
Jávor Rebeka: Hogyan függ össze a kétnyelvűség, a tudatelmélet és a társalgási kompetencia?
Tamás Borbála: „Felismerni = jelentést adni” – a torzított tárgyak észlelése és a jelentésátadás sajátosságai képzőművész és más szakos diákoknál
Szathmári Edina: Marthy Pál marosvásárhelyi lakóháza

- ebéd -

13:30 – 15:00 6. ülés

elnök: Juhász Erika (ELTE Eötvös József Collegium, tudományos főmunkatárs)
Csóke Andrea: Zeneszerzők a kultúra szövevényében: Párizs a XIX–XX. század fordulóján
Mózes Mihály: Hollywoodi és független filmes plakátok 2016-ban
Kiss Anita: Az internetes kommunikációban megfigyelhető kontaktushatások kétnyelvű közösségekben
Kovács Andrea: Érdekességek a szabadságharc hőseiről

2017. július 14. (péntek)

9:00 – 10:30 7. ülés

elnök: Horváth László (ELTE Eötvös József Collegium, igazgató)

Farkas Flóra: Magyar késő középkor az irodalomórán – a Philibertus látomása című mű taníthatóságáról

Kovács Dominika: Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

Bodor Viktória: A beregszászi magyar óvópedagógusok nyelvi/nyelvjárási attitűdjei

Szanyi Andrea: A serdülőkorúak beszédtempójának jellemzői

- szünet -

10:45 – 12:15 8. ülészak

elnök: Gyuris Ferenc (ELTE Márton Áron Szakkollégium, Természettudományi Műhely, műhelyvezető)

Koucs Viktória: Az észak-alföldi régió és Kárpátalja egyes lokációs előnyeinek elemzése a nagyobb volumenű beruházások bevonása érdekében

Juhász Tibor: Budapesti városnézés piaci lehetőségei

Kovács Áron: A Balkán országainak és Magyarország fővárosának közötti elérhetősége és gazdasági adottságai

Varga György: Külkereskedelmi kapcsolatok a visegrádi országok és az Európán kívüli világ között az európai uniós csatlakozástól napjainkig

- ebéd -

13:30 – 15:00 9. ülészak

elnök: Takó Ferenc (ELTE Márton Áron Szakkollégium, Bölcsészettudományi Műhely, műhelyvezető)

Terhes Emil: Mintavételi és vizsgálati eljárások mitokondriumok funkcionális vizsgálatához

Barsi Dániel: Jugoszláv–magyar kapcsolatok az 1956-os forradalomtól a kádári konszolidációig

Kovács István: A közösségi hálózatok biztonsága

Jakabos Orsolya: Női szerepek a Black Mirror sorozatban

2017. július 15. (szombat)

9:00 – 10:30

10. ülészak

elnök: Egedi-Kovács Emese (ELTE Eötvös József Collegium, tudományos főmunkatárs)

Gaál Veronika: Az ógyallai cigányok tragédiája 1945 márciusában. Adalékok a porrajmos felvidéki történetéhez

Úr Györgyi (PTE Általános Orvostudományi Kar PhD III.): 3,4-diszubsztituált pirrolin nitroxidok szintézise, spinjelölt uracil előállítása

Dukai Edit (PTE Közgazdaságtudományi Kar, Vezetés és szervezés MA I.):
A Pécsi Tudományegyetemen tanuló külföldi egyetemisták egyetemválasztását
befolyásoló tényezők közötti összefüggések
Horvát Lídia (PTE Bölcsészettudományi Kar, Germanisztika MA III.): Szókincs
elsajátítása - de milyen stratégiával?

A IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia résztvevői

Summa a IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferenciáról

„A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma... Nem termékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat satöbbi teszik a közérőt, hanem az ész, mely azokat józanon használni tudja.”
(Gróf Széchenyi István)

Kedves Olvasó!

Pataki Ferenc Széchenyi-díjas magyar szociálpszichológus írja az együttes élményről: „... kisebb vagy nagyobb számosságú egyén egyazon eseményt él át, s rögzít emlékezetében. Ilyenformán »együttes élmény« részesévé válik: élményközösség kapcsolja őket össze. Maga az élmény azonban mindig a közösség tagjainak tudat- és érzésvilágában képeződik le (reprezentálódik), s közös történetük epizódjává válik. Az »együttes élmény« a csoporttöbbség sajátos és számos következménnyel járó változata.” A 2017. július 11–16. között zajló Kárpát-medencei Nyári Egyetem remek lehetőséget teremtett a határon túli magyar fiatalok szakmai kapcsolatteremtésén túl az ilyen csoportos élmény átélésére. Olyan élmények megszerzésére, amelyek identitást határoznak meg, és a csoporttagok közti érzelmi összetartozást is megerősítik.

A kitűnő szervezethez már a fogadtatásnál megmutatkozott. A szervezői munkákat Kádár Gyöngyvér és Ercsey Gréta, valamint Horváth László és Mészáros Tamás igazgató urak látták el. Ehhez társult a szakmai és szabadidős programok gördülékeny lebonyolítása, amiben kísérőnk, Kovács István, az antik görög és bizánci oktatás fenegyereke volt nagy segítségünkre. Ő gondoskodott arról, hogy mindenben eligazítást kapjunk, és a szakmázás mellett vidáman töltsük a szabadidőnket is. Volt csapatépítés, nagy evés-ivás. Meglátogattuk a Petőfi Irodalmi Múzeumot, az ELTE Fűvészkertjét, a Budapesti Történeti Múzeumot és a Várnegyed, valamint vasárnap egész napos kirándulást is szerveztek nekünk Mohácsra és Pécsre. A programokon rengeteget tudtunk kommunikálni egymással közéleti témákról, emberi sorsokról, a tudományokról, történelemről, a jövőnkéről.

Az ülészakok elnökeinek jóvoltából kellemes hangulatban teltek a konferencia magas színvonalú előadásai. A multiperspektivikus konferencia nagy erénye a sokszínűség. Szinte mindegyik diszciplínát vagy véleményt megtalálhattuk. Az előadások között szerepelt – a teljesség igénye nélkül – a kárpátaljai gyepkegyenesszárnyú közösségei, roma hallgatók a szakkollégiumokban, él-munkások Kárpátalján az 1950-es évek elején vagy a Magyarországon tanuló

vajdaságiak viszonya a magyar nyelvhez és így tovább. A szervezők az ELTE Eötvös Collegiumban biztosítottak nekünk szállást, így szinte minden helyben volt, az előadásokra csak le kellett sétálni a szobánkból a Collegium nagytermébe.

Az ELTE és Collegium munkatársai áldozatos munkájának köszönhetően olyan élményekben lehetett részünk az egy hét alatt, ami segített minket, hogy megtapasztaljuk és érezzük az összetartozás nagyszerű érzését, ami így értékes barátságok és ismeretségek, valamint az egyéni identitásképzés támpontjaivá válhattak.

Flach Richárd

A IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia résztvevői:

Babos Karola (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)

Balog Ádám (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)

Balogh Ildikó (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)

Barsi Dániel (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)

Bodor Viktória (Momentum Doctorandus, Kárpátalja)

Czikó Tímea (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)

Csóke Andrea (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)

Dukai Edit (Márton Áron Kollégium Pécs, PTE)

Farkas Flóra (ELTE Eötvös József Collegium)

Flach Richárd (Pécsi Tudományegyetem)

Gaal Veronika (Selye János Egyetem, Komárom)

Horvát Lídia (Márton Áron Kollégium Pécs, PTE)

Horváth Janka Júlia (ELTE Eötvös József Collegium)

Hovanyec Judit (Szabadkai Egyetem)

Jakabos Orsolya (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)

Jávor Rebeka (Márton Áron Kollégium Pécs, PTE)

Kálmán Gabriella (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)

Kiss Anita (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)

Kovács Áron (Márton Áron Kollégium Pécs, PTE)

Körmöczy Andor (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)

Lukács Enikő (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda)

Mózes Mihály (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)

Nagy Nikoletta (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)

Nagy Zsuzsanna (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)

Orosz Júlia (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)
Pápista Zsolt (Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezete)
Ribarics Márta (Selye János Egyetem, Komárom)
Szanyi István (Ungvári Nemzeti Egyetem)
Szanyi Krisztián (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)
Szanyi Szabolcs (Márton Áron Kollégium Debrecen, DE)
Szathmári Edina (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Tamás Borbála (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár)
Terhes Emil (Márton Áron Kollégium Szeged, SZTE)
Úr Györgyi (Márton Áron Kollégium Pécs, PTE)
Virág Ádám (Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárád)

Hannibal ante portas

(6) Kodály-émlékest, konferencia és kerekasztal: 2017. szeptember 3.

Az ELTE Eötvös József Collegium

tisztelettel meghívja Önt a

KODÁLY-EMLÉKEST

rendezvényre.

Időpont:

2017. szeptember 4., hétfő 13:00 óra

PROGRAM

13:00 Köszöntő: **Horváth László**, az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója

13:10 – 14:10 Plenáris előadások:

Dalos Anna, tudományos főmunkatárs, kutatócsoport-vezető, MTA BTK
Zenetudományi Intézet: *Kodály Zoltán, a tudós zeneszerző*

Tóth Heléna, Akademische Rätin a. Z., Otto-Friedrich-Universität Bamberg:
Kodály Zoltán utolsó útja: Egy temetés arcai

14:40 Koszorúzás a Kodály-szobornál

Kisfaludi Strobl Zsigmond: Kodály Zoltán-portré

(Vö. Orgován Kinga leírása. *Lustrum. Százéves az Eötvös Collegium Ménési úti palotája.*

Kiállításvezető. Szerk. Horváth László. Eötvös Collegium, Budapest 2011. 95 skk.

http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Katalogus_web.pdf)

14:40 – 15:15 Kávészünet

15:15 – 17:00 Kerekasztal-beszélgetés

A beszélgetést vezeti **Dalos Anna**, tudományos főmunkatárs, kutatócsoport-vezető, MTA BTK Zenatudományi Intézet és **Gózon Ákos**, az Élet és Tudomány és a Természet Világa főszerkesztője

Vitaindítót mond: **Móser Zoltán**, volt Eötvös collegista, a MMA rendes tagja

Résztevők:

Balog József, zongoraművész

Ittés Mihály, a Magyar Kodály Társaság elnöke, a MMA rendes tagja

Madaras Gergely, karmester

Nemes László Norbert, a LFZE Kodály Intézet igazgatója, Kecskemét

Richter Pál, az MTA BTK Zenatudományi Intézet igazgatója

Szitha Tünde, az Editio Musica Budapest kortárszenei igazgatója

17:00 – 17:30 Kóruselőadás

Szűcs Dániel vezényletével a **Vasas Kórus** énekel

Johann Hermann Schein: *Ich freue mich im Herren*

Tomás Luis de Victoria: *O Vos Omnes*

Claudio Monteverdi: *Non sono in queste rive*

Henry Purcell: *Thou Knowest Lord*

Andreas Hammerschmidt: *Machet die Tore weit*

Kodály Zoltán: *Székely keserves, Akik mindig elkésnek*

Vass Lajos: *Kőrösi Csoma Sándor üzenete*

Karai József: *Vidám nóta*

(7) *Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó: 2017. szeptember 5.*

Borhy László rektor köszöntője

Tisztelt Vendégeink, tisztelt Kollégák és kedves Szakkollégisták!

Köszöntöm Önöket az ELTE 383. tanévébe lépve, amely egyben rektori megbízatásom első tanéve is. Köszöntöm az elsőéves hallgatókat, akik a szigorú „fejkopogtatás” után ide bekerülve, az ELTE legjobbjai között kezdik a tanulmányukat. Mint a kollégium egykori diákja, emlékszem az izgalommal töltött első hetekre, hogy vajon milyen lesz a diákélet az egyetemen és a kollégiumban, ahol a legnagyobb magyar gondolkodók koptatták előttem a padokat. Engem is foglalkoztatott a kérdés: vajon hogyan lehet az ő példájukhoz felnőni, és mégis hogyan lesz ebből a méltóságteljes, patinás épületből a második otthonom? Ezt a kollégiumot a francia École Normale Supérieure mintájára hozták létre a XIX. század végén, a magyarországi tanárképzés akkori súlyos gondjainak orvoslására. Ma úgy mondanánk, hogy a projekt sikerrel zárult. Részben az egyetemi reformoknak, részben pedig az internátus ügyének szakszerű rendezése vezetett ugyanis a középiskolai tanárságnak értelmiségi szakmává alakulásához. Általánosan elfogadott nézet lett, hogy a tanár személye, tudományos felkészültsége, sokoldalú műveltsége az, ami képes a diákokra átragasztani a téma iránti lelkesedést. Vagyis minden sikeres pedagógiának a jó tanárok képezik az alapját. A báró Eötvös József nevét méltán viselő kollégium diákjai vagy középiskolai, vagy egyetemi tanárként vitték tovább a hagyományt, amely a magyar oktatás néhány évtizedes tündöklését hozta el.

Az intézmény a XX. század elejétől számított a minőségi oktatás ikonjának, amelyet éppen olyan jól, sőt talán még jobban ismernek a külföldi tudós körök, mint a hazaiak. Gazdag és tanulságos története metaforája lehet a XX. századi magyar értelmiség sorsának is.

Örökérvényű jelmondatában benne van a szabadság, a szolgálat és a szellem – tűpontos meghatározása ez az értelmiségi lét alapértékeinek. De mondhatnám azt is, hogy háromlábú szék. Ha ugyanis a három közül csak egy hiányzik, már nem áll meg. Ha egy tanult ember a szellemi teljesítményét úgy állítja valaminek a szolgálatába, hogy közben a szabad és önálló döntésről, véleményformálásról lemond, az nem tisztességes, méghozzá elsősorban önmagával szemben nem az.

Ugyanígy, ha a kivételes szellemi képességekkel rendelkező ember csak a szabadságát kívánja élvezni, de a társadalmat, a közösséget, mások javát nem akarja valamilyen módon szolgálni, az visszaél a tudással, amit kapott. Ha pedig a jószándékkal, szabadon vállalt szolgálat mögött nincs valódi szellemi teljesítmény, annak meg nem sok hasznát lehet venni értelmiségi pályákon. Ezért fontos mindegyik, ezért lett a kollégium jelmondata, hogy „Szabadon szolgál a szellem”.

Kedves Szakkollégisták és egyetemi Polgárok!

Ez az intézmény tehát attól nagyszerű, hogy oktat és nevel. De nem valami elvont didaktikai terv szerint, hanem közvetett, emberi módon: példamutatással és a közösség értékein keresztül.

Nem tudom, pontosan hogyan működött az Eötvös-koli híresen jó közössége, de úgy emlékszem, kellettek hozzá a társak, a barátok, az egymásra való odafigyelés, a türelmes demokratizmus, a viták tüze, a közös feladatok, a játék és a humor, valamint a folyosói tréfák és a könyvtárban töltött hosszú órák. Biztosan kellett hozzá a jó tanárok hitelessége és azok a szemináriumi beszélgetések, amelyek után napokig törte a fejét az ember. Kellett még hozzá segítőkészség, egymásra utaltság, versenyszellem, jó értelemben vett kíváncsiság, ambíció, hivatástudat, kitartás meg hasonlók. Ebből a keverékből áll össze az a kötőanyag, amely még évtizedek múlva is összetartja az itt gyökerező kapcsolatokat.

Remélem, hogy az újonnan érkezőkben sikerült tovább növelni a várakozás izgalmát. Higgyék el, hogy az Eötvös Collegium híres diákjai, akikből később akadémikusok, közszereplők vagy éppen egyetemi rektorok lettek, pontosan olyan érzésekkel várták a tanévet, mint maguk. Ezért én csak azt kívánom, hogy tartalmasan teljen az itt töltött idő. Fejlődjenek szakmailag, és gazdagodjanak emberileg azokkal az értékekkel, amelyek 120 éve az Eötvös Collegium sajátjai.

Sikeres tanévet, jó munkát kívánok minden októnak és hallgatónak!

MEGHÍVÓ

EÖTVÖS JÓZSEF-NAP 2017 * COLLEGIUMI TANÉVNYITÓ

ünnepi rendezvényre

Időpont és helyszín:

2017. szeptember 5., kedd 10:00 óra

1118 Budapest, Ménesi út 11–13.
a Collegium nagyterme (földszint)

PROGRAM

A Collegium 123. tanulmányi évét megnyitja:

Horváth László
az Eötvös József Collegium igazgatója

Köszönők:

Borhy László
az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora

Hóvári János
az Eötvös Collegium Baráti Körének elnöke

Ango-Kakszi István Zalán
az Eötvös Collegium Hallgatói Önkormányzat,
a Választmány elnöke

Bemutakoznak a Collegium oktató-kutató műhelyei

Olasz műhely

A műhelyben folyó munkát bemutatja Ludmann Ágnes műhelyvezető,
közreműködnek: Szemere Ditta és Burkus Dóra hallgatók

Spanyol műhely

A műhelyben folyó munkát bemutatja Faix Dóra műhelyvezető,
közreműködnek: Gaál Zoltán és Tóth Zsuzsanna hallgatók

Az Eötvös Collegium kiadványai: 2016/17.
ismertető

<http://honlap.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/>

I. Antiquitas – Byzantium – Renascentia
az EC Byzantium Központ kötetesorozata

A legújabb kötetek mellátja: Mészáros Tamás

Byzanz und das Abendland IV, Studia Byzantino-Occidentalia

Byzance et l'Occident III, Écrits et manuscrits

Italia Nostra, Studi filologici italo-ungheresi

Quelle und Deutung III

Studia Hellenica

Klasszikus ékor, Bizánc, humanizmus

Ingentia Hungarica III

Eötvös Konferencia Adamus-tanulmánykötet

Syriax

„Közel, s Távolság” V

Juvénília 2-3

On What It Is: Perspectives on Metaphilosophy

Horizont

Cathedra Magistrorum Grammatica

Csörnyei Zoltán: Pó-kalkulus

III. Olvasmányos „bestsellerek”

A köteteket ajánlja: Horváth László

Neugiljiba Berio „magyar királdón” & Parize hercegné története

Kertész István irodalmi antológiája R. Balázs: Kutatókér

A tanár világlátása műhelybe (2. kiadás)

A Bécsi Eötvös-Alkotmány Művelődési Központ története 1895–1958 (2. kiadás)

ECCE VII-2.

(Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő: 2014/2015)

II. Műhelymunkák – szakkollégista tanulmányok

A köteteket röviden ismertetik:

Nyéki Bence, Farkas Flóra,
Horváth Janka Júlia, Takó Ferenc, Ballagó Júlia, Szántó Rita,
Engelné Nagy Éva, Perge Gabriella, Luksa Norbert

Venerabile Collegium – A.D. MCMX

(8) Gyöngyösi István levelei – kötetbemutató az MTA ITI-vel: 2017. szeptember 19.

A BALASSI KIADÓ,
az EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM
és az MTA BTK ITI
tisztelettel meghívja

2017. szeptember 19-én délután 17 órára
Eötvös József Collegium Dísztermében
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)
tartandó könyvbemutatóra

Közreadják

JANKOVICS JÓZSEF, NYERGES JUDIT, TUSOR PÉTER

A kötetet bemutatja
MIHALIK BÉLA VILMOS
történész-levéltáros

TÓTH ZSOMBOR
irodalomtörténész

A könyv a helyszínen
kedvezményesen megvásárolható

(9) *Kutatók Éjszakája: 2017. szeptember 29.*

Az Eötvös Collegium műhelyei az alábbi programokkal várták az érdeklődőket:

Bollók János Klasszika-filológia Műhely

I. blokk

17.00 – 17.30 Horváth Janka Júlia, Juhász Daniella: Hellász ma, klasszika-filológus hallgatók szemével. Virtuális idegenvezetés Görögországban

17.30 – 18.00 Kovács Dominika: La vie de Saint Alexis. Antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

18.00 – 18.30 Farkas Flóra: Egy késő középkori latin kézirat. Kis értekezés a táncról

II. blokk (az I. blokk ismétlése)

18.30 – 19.00 Horváth Janka Júlia, Juhász Daniella: Hellász ma, klasszika-filológus hallgatók szemével. Virtuális idegenvezetés Görögországban

19.00 – 19.30 Kovács Dominika: La vie de Saint Alexis. Antik regényelemek továbbélése egy szentéletben

19.30 – 20.00 Farkas Flóra: Egy késő középkori latin kézirat. Kis értekezés a táncról

III. blokk

20.00 – 20.30 Interaktív kódexmásológyműhely – érdekességek a latin írás fejlődéséről, a kódexmásolás gyakorlatáról a középkori Európában. (Horváth Janka Júlia)

20.30 – 21.30 Provinciafoglaló – Klasszikus műveltségi kvízzjáték (Gloviczki Ráhel, Kerti Anna, Kocsis Teréz)

Orientalisztika Műhely

1) Csontos Eszter: Mekka kereskedelmi és vallási szerepe a pogány kori Arábiában

2) Tamics Rita: Egy magyar néprajzkutató az ainuknál

3) Szűcs Bernadett: A napi rítus menete az egyiptomi templomokban

Skandinavisztika Műhely (Bangó Adrienn, Németh Viola, Pinezits Regina)

20:30 - 21:30 Skandináv rúnaolvasás

21:30 - 22:00 Skandináv lottó helyett ... Skandináv kvíz!

(10) II. Színháztudományi Konferencia (SZITU): 2017. november 11.

SZITU KONF

Színháztudományi Konferencia

2017. november 11. Eötvös József Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

- 10.45 MEGNYITÓ
SZEKCIÓVEZETŐ: SCHULLER GABRIELLA
- 11.00 ANTAL KLAUDIA Dokumentumszínház mint közösségi színház
- 11.30 PANDUR PETRA Elbeszéli és újrarájzolt történelem – Papp András–Térey János. Kazamaták
- 12.00 DOMA PETRA *A Nőrád és Othon* első színpadi adaptációi Japánban
- 12.30 EBÉDSZÜNET
SZEKCIÓVEZETŐ: DARIDA VERONIKA
- 14.00 ZÁVADA PÉTER Husserl és az epoché színpada
- 14.30 ANTAL-BACSÓ BORBÁLA Szatórő Bábszínpad – Szegény Dzsóni és Ármika tárgyakra, bábokra és egy színészre
- 15.00 BIRÓ ÁRPÁD LEVENTE Felnőttszínházi rendezők a nagyváradi Állami Bábszínház színpadán az 1960-as években
- 15.30 SZÜNET
SZEKCIÓVEZETŐ: DERES KORNÉLIA
- 15.45 BIRÓ ÁRPÁD LEVENTE Kulturális nevelési tevékenységek színházi marketing-kommunikációs kontextusban
- 16.15 BOGYA TÍMEA ÉVA – SORBÁN CSENGE Aiszkhülosztól Genndy Tartakovsky-ig
- 16.45 CZENKLI DORKA Gadl Erzsébet az avantgárd színház zabolátlan egyénisége
- 17.15 FEKETE ÁGNES Ruszt József színészpédagógája

(11) *Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante, nemzetközi konferencia: 2017. december 5-6.*

ENS & EC

Programme

Normaliens au Collège Eötvös :
une tradition vivante

Colloque international

[5-6 décembre 2017]

Collège Eötvös József
ELTE
Budapest 1118
Ménési út 11-13.

ENS & EC Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante

Mardi 5 décembre 2017

ELTE Collège Eötvös József Budapest, Ménesi út 11-13. Grande salle

9.00 – 9.30 Enregistrement

9.30 – 10.00 Ouverture du colloque

S. E. Éric Fournier (Ambassadeur de France en Hongrie)

László Borhy (Recteur de l'Université ELTE)

Frédéric Rauser (Directeur de l'Institut Français de Budapest)

Vilmos Bárdosi (Professeur des universités, Département d'Études Françaises, ELTE)

Nathalie Koble (Maître de conférences, ENS rue d'Ulm)

Emese Egedi-Kovács (Maître de recherches, ELTE Collège Eötvös József)

Session Plénière

Président de séance : Vilmos Bárdosi

10.00 – 10.30 François Laquière (Directeur de la Mission Nice Patrimoine Mondial, Ancien directeur de l'Institut Français de Budapest) : Actualité d'Aurélien Sauvageot

L'enseignement du français et lecteurs français en Hongrie

Président de séance : François Laquière

10.30 – 10.40 Mariann Körmendy (Directrice de la Fondation Franco-Hongroise pour la Jeunesse) : Être lecteur pour trouver sa voie

10.40 – 10.50 Hugues Denisot (Attaché de Coopération Éducative et Linguistique – Coordinateur des Alliances françaises de Hongrie) : 30 ans d'enseignement bilingue francophone en Hongrie : état des lieux et perspectives

10.50 – 11.20 Pause café

ENS rue d'Ulm

Président de séance : Nathalie Koble

11.20 – 11.30 Pierre Belenfant (ENS) : L'étymologie dans les Hymnes de Callimaque

11.30 – 11.40 Camille Neufville (ENS) : L'implication française dans le développement de l'Extrême-Orient russe de 1891 à 1905

11.40 – 11.50 István Fazakas (ENS – EC) : Les approches du Soi dans la phénoménologie contemporaine

11.50 – 12.00 Coline Ferrarato (ENS) : Proposition de philosophie du logiciel informatique : la matérialité qu'on oublie

12.00 – 12.10 Agustin Dei (ENS) : La συντομία stoïcienne dans la satire première de Perse

12.10 – 14.00 Pause déjeuner

Centre Byzantium

Président de séance : László Horváth

14.00 – 14.10 István Kovács (EC) : La philologie à Byzance

14.10 – 14.20 Janka Júlia Horváth (EC) : Phlorios kai Platzia-Phlora : la renaissance d'un roman français médiéval dans le Péloponnèse

14.20 – 14.30 Lina Basoucou (EC) : Marguerite Libéraki, Trois étés : un roman grec sur la jeunesse pour un public jeune

14.30 – 14.40 Dominika Kovács (EC) : La légende de Saint Alexis de Byzance en France

14.40 – 14.50 Daniella Juhász (EC) : Ὁ πόλεμος τῆς Τρωάδος, le Roman de Troie en grec

Sciences naturelles et sociales 1.

Président de séance : Coline Ferrarato

15.00 – 15.10 Borbála Anna Zsilák (EC) : Analyse de la conduite individuelle de chiens sous l'effet de stimuli de récompense

15.10 – 15.20 György Varga (EC) : Focalisations changeantes ? Les relations économiques extérieures des pays de Visegrád avec le monde non-européen

15.20 – 15.30 Luca Garai (EC) : Quitter le nid aux États-Unis : des habitudes qui changent

15.30 – 15.50 Pause café

Littérature et Linguistique 1.

Président de séance : Mariann Körmendy

15.50 – 16.00 Bence Nyéki (EC) : Analyse contrastive de la diminution syntactique dans les langues russe et hongroise

16.00 – 16.10 Livia Márta Fogas (EC) : Maladie mentale dans la poésie de Robert Browning

16.10 – 16.20 Bence Kapusi (EC) : Vocaloid : les idoles virtuelles

Atelier d'Études Françaises Aurélien Sauvageot

Président de séance : László Horváth

16.30 – 16.40 Enikő Bauernhuber (PPKE) : Les relations culturelles franco-hongroises à travers le fonds littéraire d'Aurélien Sauvageot en France

16.40 – 16.50 Fanni Filyó (EC) : Le témoignage concentrationnaire comme texte. L'analyse d'un extrait de *Aucun de nous ne reviendra* de Charlotte Delbo d'après les critères de textualité

Histoire et Philosophie

Président de séance : Iván Bertényi (Professeur émérite, Président du Curatorium du Collège Eötvös József)

17.00 – 17.10 Zsigmond Mihály Szajbély (EC) : Le régime des Habsbourg : un État fort ? Aperçu sur les rapports internes de la cour des Habsbourg au sujet de la condition serbe en Hongrie au début des années 1830

17.10 – 17.20 Virág Muraközy (EC) : Le portrait de Napoléon dans la littérature politique de la noblesse hongroise au XIXe siècle

17.20 – 17.30 Kristóf Vánca (EC) : Le souci de soi : l'éthique de Foucault

17.30 – 17.40 Regina Egyed (EC) : Le symbolisme de l'entrée royale aux XIV-XVIe siècles en Angleterre

18.00 – 20.00 Réception pour les intervenants et les invités*

Mercredi 6 décembre 2017

ELTE Collège Eötvös József Budapest, Ménesi út 11-13. Grande salle

Sciences naturelles et sociales 2.

Président de séance : Camille Neufville

10.00 – 10.10 Diána Gabriella Bartha (EC) : Les changements dans la fonction de l'art de 1914 à nos jours

10.10 – 10.20 Máté Fülöp (EC) : Démonstration de la fonction des protéines par l'exemple de LC8

10.20 – 10.30 Martina Kökény (EC) : L'effet des célébrités sur la motivation de donation des gens

Histoire de l'art

Président de séance : Pierre Belenfant 10.30 – 10.40

Kata Hári (EC) : La représentation des vierges sages et des vierges folles dans

les enluminures

10.40 – 10.50 Csenge Béres (EC) : L'iconographie de la vierge Marie dans le jardin des roses au XVe siècle.

10.50 – 11.00 Flóra Hanna Cséby (EC) : Parallèles de l'art italo-hongrois – L'Église de Városmajor comme victime du système politique

11.00 – 11.20 Pause café

Littérature et Linguistique 2.

Président de séance : Emese Egedi-Kovács

11.20 – 11.30 Csanád Szabó (EC) : Curie, courtisanes et ruines : l'image de Rome chez Joachim du Bellay

11.30 – 11.40 Adrienn Bangó (EC) : Les influences françaises dans la langue suédoise

11.40 – 11.50 Rita Tamics (EC) : L'Aïnou : étude d'un culte de l'ours

Comité d'organisation du colloque : Emese Egedi-Kovács – Coline Ferrarato – Janka Júlia Horváth – Kinga Csizmadia

Responsable de l'organisation : László Horváth (directeur du Collège Eötvös József)

Életkép a konferenciáról

Interjú Egedi-Kovács Emesével, a konferencia főszervezőjével

Az Eötvös József Collegium 2017. december 5–6-án, Aurélien Sauvageot halálának évfordulóján Normalisták a Collegiumban – élő hagyomány / Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante címmel francia–magyar nemzetközi konferenciát rendezett.

Az 1895-ben alapított Eötvös József Collegium (EC), az ELTE legrégebbi szakkollégiuma, amely a párizsi École Normale Supérieure mintájára (ENS) jött létre, a kezdetektől szoros kapcsolatot ápolt a francia anyaintézménnyel. Ennek a régi, de mai napig aktívan működő és szakmailag kiemelkedő kapcsolatnak az egyik eredménye a 2017. december 5–6-án tartott Normalisták a Collegiumban – élő hagyomány / Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante című konferencia. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével S. E. Éric Fournier, Franciaország magyarországi nagykövete, Borhy László, az ELTE rektora, valamint a Budapesti Francia Intézet mostani és korábbi igazgatója, Frédéric Rauser és François Laquièze.

A kétnapos rendezvény részleteit, az előkészületi munkálatokat, a Collegium működését és a sokszínű francia–magyar kapcsolatot Egedi-Kovács Emese, a Collegium egykori diákja, jelenlegi oktatója és a konferencia főszervezője mutatta be. Az alábbiakban a vele készült interjút olvashatjuk. Az interjú elején a tanárnőt a Collegiumhoz kapcsolódó személyes tapasztalatairól, később az intézmény jelenlegi működéséről kérdeztem. Ezt követően a francia–magyar kapcsolatokról beszéltünk, míg végül áttértünk a konferencia részleteinek bemutatására.

– Mesélne az EC-ben töltött éveiről?

– 2004 és 2008 között voltam az Eötvös Collegium „bejáró”¹ hallgatója, a Klasszika-filológia Műhely tagjaként alakult ki a jelenleg is tartó szoros kapcsolat, kötődés a Collegiumhoz. Nagyon jó volt collegistának lenni, úgy gondolom, hogy mi nem a Collegium általi plusz terheket érzékeltek, sokkal inkább egy védőhálóként működött az intézmény. Latin szakosként nagyon sok segítséget kaptunk a tanárainktól, illetve egymást is tudtuk segíteni, rengeteget tanultunk együtt, a műhely tanulócsoporthoz is működött. Nagyon sok olyan órát tudtunk hallgatni, olyan dolgokat tanulni, amelyekre az egyetemi

¹ Az Eötvös József Collegium „bejáró” és „bentlakó” státuszra vesz fel hallgatókat. A „bentlakó” diákok általában vidékiek, a Collegiumban szállást is biztosítanak nekik, míg a „bejáró” státuszú hallgatók a legtöbb esetben budapestiek. A szakmai munkában, státusztól függetlenül minden hallgató ugyanolyan módon vesz részt.

tanulmányok során nem volt lehetőség. Emlékszem, még fiatal collegistaként kötelezően kellett látogatnunk Madas Edit paleográfiai kurzusát, és valahogy úgy hozta az élet, hogy jelenleg én is ezzel foglalkozom – idézte fel jókedvűen. Hozzátette, hogy nagyon hálás neki és a Collegiumnak is, hogy mindezeket a lehetőségeket megkapta.

– Hogyan épült fel az Ön egyetemi éveit a collegiumi oktatás?

– A latin szakosoknak minden félévben kettő vagy három kötelező kurzusuk volt, rendszerint ezek közül az egyiket egy külföldi vendégelőadó tartotta. Voltak olyan órák, melyek kiváltották a benti, egyetemi kurzusainkat, de jellemzően ezek az egyetemi tanulmányokat kiegészítő kurzusok voltak.

– Mesélne arról, hogyan alakult a szakmai pályafutása a diploma megszerzése után?

– Az ELTE-re először francia szakosként kerültem be, ott az úgynevezett „gyógylatin” órán ismerkedtem meg a latinnal. Akkor határoztam el, hogy latin szakra is felvételizni szeretnék, így azt később kezdtem el. Az Eötvös Collegiumba a latin szakkal felvételiztem, mindeközben a francia képzést már befejeztem, és elkezdtem a doktori tanulmányaimat. Miután ledoktoráltam, a Francia Tanszék tudományos segédmunkatársaként dolgoztam, ezt követően kerültem a Collegiumba, mint a Byzantium Központ tudományos munkatársa. Gyakorlatilag az EC-vel a kapcsolat folyamatos volt, csak egy idő után diákból tanárrá váltam. A Byzantium Központban kutatóként is dolgozom, emellett francia és latin nyelvórákat, illetve francia és filológus hallgatóknak francia középkori és bizánci irodalommal foglalkozó szemináriumokat tartok a Collegiumban.

– Mesélne arról, hogy milyen általános elvek mentén működik az Eötvös Collegium?

– A Collegium az alapítása óta mindig a tehetséges diákokat, elsősorban a vidékieket karolta fel, de természetesen szívesen fogadunk budapesti hallgatókat is, akik „bejáróként” vehetnek részt a Collegium munkájában. A Collegium mindig is egy nagyon érdekes hely volt, rengeteg értéken, tehetséges ember járt és jár ide. Úgy gondolom, hogy itt semmit sem lehet rutinból csinálni, mindig figyelni kell arra, hogy mi az, amivel a leginkább tudjuk segíteni ezeket a tehetséges hallgatókat. Én is erre törekszem, akár szeminárium, akár nyelvórákat tartok: azt csináljuk, ami a leghasznosabb, amivel a leginkább tudok segíteni.

Nyelvtanításnál a cél, hogy a hallgatók minél hamarabb egy biztos, jó és használható tudás birtokába jussanak. Hogyha egy mondatot kellene kiemelni, akkor azok Eötvös Loránd szavai lennének: „...annak a tanárnak tanuló haladnak igazán, aki maga is halad.” Nagyon fontos gondolatnak tartom, magam is mindig ezt tartom szem előtt, hiszen rendkívül fontos, hogy a tanár maga is intenzíven haladjon előre a kutatómunkában, ebből tud a diákoknak adni – tette hozzá lelkesen.

- A Collegium milyen módon segíti elő a hallgatók fejlődését?
- Egyfelől a szakmai műhelyek minden félévben kurzusokat hirdetnek meg, másfelől a Collegiumban egyedülálló módon ingyenes és kötelező nyelvórák működnek az A.L.F.O.N.S program keretein belül. Nem véletlen ez a névadás, minden betű egy nyelvet jelöl. A collegiumi nyelvkínálat az évek során bővült, jelenleg a collegisták hat nyelvet, az angol, latin, francia, olasz, német és spanyol nyelvek közül választhatnak. A collegistának, amikor elkezd egy tanulmányait az Eötvös Collegiumban, választania kell egy nyelvet, melyből három év után nyelvvizsgát kell tennie. Kötelező a nyelvoktatás, de egyben óriási nagy lehetőség is, mellyel hála az égnek, tudnak is élni a collegista hallgatók.
- A francia nyelvoktatás kiemelkedő szerepet tölt be az EC életében. Mesélne ennek okairól?
- A Collegium a párizsi École Normale Supérieure mintájára lett alapítva, az anyaintézménnyel való kapcsolat az alapítás óta szoros. Nagyon fontos, hogy mindig is érkeztek az ENS-ből lektorok, akik a francia szakos hallgatóknak tartottak, tartanak órát és emellett a francia nyelvoktatásba is bekapcsolódnak: az első évben magyar oktatóval tanulhatnak francia nyelvet a hallgatók, a második évtől már a lektorral megosztott órákat látogathatnak.
- A diákoknak ezen kívül milyen lehetőségeik vannak a nyelvtudásuk elmélyítésére?
- Szintén nagyon fontos célkitűzés, hogy aki szeretne, annak legyen lehetősége Franciaországban tanulmányokat folytatni, az ENS-szel van Erasmus-keretegyezményünk, illetve más franciaországi egyetemekre is jelentkezhetnek a hallgatók. Nagy öröm, hogy volt arra többször is példa, hogy hallgatónk akár egy év nyelvtanulás után franciaországi egyetemen végzett egy-két félévet.
- Ennek a kapcsolatnak az egyik megnyilvánulása a december 5–6-i konferencia. Mesélne a konferenciáról?

– A konferencia címe Normalisták az Eötvös Collegiumban – élő hagyomány. Különleges esemény volt, a konferencián részt vettek volt lektoraink, az ENS-ből érkeztek hallgatók és doktoranduszok, jelen volt Nathalie Koble, az ENS tanára, aki ezen felül a nemzetközi kapcsolatokért is felel, és akivel több, mint 10 éve szoros szakmai kapcsolatot ápolunk. Viszont ami ennél még fontosabb, hogy a konferencián elsősorban olyan collegista hallgatók vettek részt, akik a franciát mint idegen nyelvet tanulják. A konferencia előadói tehát a legkülönbözőbb tudományterületekről érkeztek, a legtöbben valóban teljesen kezdő szintről indultak, és egy, két, három év nyelvtanulás után francia nyelven tudtak a kutatásaikról beszélni, előadást tartani. A konferencia nagyon érdekes volt, az interdiszciplináris jelleg erősen dominált, mindannyiunk számára érdekes volt ennyiféle kutatási beszámolót meghallgatni. Fontos, hogy a konferencia megnyitóján nem csak a párizsi ENS képviseltette magát, hanem a francia diplomáciai testületek képviselőit is vendégül láthattuk. A konferencia megnyitóján Borhy László rektor úr mellett S. E. Éric Fournier, Franciaország nagykövete, Frédéric Rauser, a Francia Intézet jelenlegi és François Laquière, az Intézet korábbi igazgatója is részt vett. Azt gondolom, hogy nagyon fontos és jótékony hatású, hogy a francia diplomáciai szervek ilyen nagy figyelemmel fordulnak a Collegium felé.

– A konferencia dátuma is jelentős, mesélne erről?

– Aurélien Sauvageot, a Collegium talán legismertebb lektora, ezen a napon, december 5-én hunyt el. A megnyitón megemlékeztünk Szabics Imre tanár úrról is, aki szintén a Collegium kiemelkedő személyisége volt, nekem személyesen tanárom is. Azt hiszem, az előbb említett idézet rá tökéletesen igaz: kiváló és fáradhatatlan kutató volt, aki minden erejével támogatta a diákjait.

– A Tanárnő említette, hogy elsősorban olyan hallgatók vettek részt a konferencián, akik itt kezdték a francia nyelv tanulását. Tudna mesélni a konferenciára való felkészülés folyamatáról?

– A felkészülési időszak nagyon szép példája annak, hogy a Collegiumban milyen gyümölcsöző az együttes munka, milyen nagy mértékben tudják egymást segíteni a diákok. A résztvevők saját maguk lefordították az előadásuk szövegét, ezt követően a Collegium francia szakos hallgatói, Csizmadia Kinga és Horváth Janka Júlia segítettek nyelvileg is tökéletesíteni az előadások szövegét. A végső lektorálást Coline Ferrarato, a Collegium jelenlegi francia lektora végezte. Mindannyian segítettük a collegistákat abban, hogy begyakorolhassák

az előadásukat, hogy mindenki a lehető legjobb formájában, magabiztosan tudjon kiállni és megtartani a francia nyelvű előadást.

– Tanárnő a konferencia főszervezője volt. Hogyan zajlott a konferencia?
– A szervezésben többen segítettek, volt olyan collegista, Kovács István, aki kintről koordinálta a munkálatokat. Nagy öröm volt, hogy a volt lektorainkat is vendégül láthattuk. Azt láttam rajtuk, hogy ők is örülnek a viszontlátásnak, illetve annak, hogy újra a Collegium falai között lehetnek. A konferencia első napja az ünnepélyes megnyitóval kezdődött, ezután pedig különféle ülészekok követték egymást. Tematikus elrendezésben szerveztük meg a konferenciát, nagyon gazdag volt a program. Az első napot egy fogadás zárta, illetve a második napon még három szekcióval folytatódott a rendezvény.

– Milyenek a konferenciával kapcsolatos visszajelzések?
– Nagyon sok pozitív visszajelzés érkezett. Francia részről óriási volt a meglepetés, hogy ennyien tanulnak és beszélnek jó szinten franciául. Külön nagy meglepetés volt mind a diplomaták, mind a normalisták számára, hogy nagyrészt olyan hallgatók vettek részt a konferencián, akik nem francia alapszakos hallgatók. Jól tudjuk, hogy mára az angol vált a lingua franca, azaz a „közlekedőnyelv”, ezért is örülök, hogy a palettát szélesíteni tudtuk. Az egyik titkos reményem, hogy azok, akik részt vettek most a konferencián, kellő bátorítást kaptak ahhoz, hogy ne rettenjenek meg egy nemzetközi konferenciától, illetve kedvet kaptak ahhoz is, hogy a későbbiekben ne csak angol, hanem esetleg francia nyelven is tartsanak előadást.

– Hogyan értékeli a konferenciát?
– Nagyon büszke voltam mindenkire, aki részt vett a konferencián. Borzasztóan örültem, hogy sikerült együtt megcsinálnunk... együtt döntöttük el és együtt vittük véghez. Mindenkinek rengeteg sok munkája van ebben, és csak azt tudom mondani, hogy nagyon-nagyon büszke vagyok mindenkire, aki részt vett ezen a rendezvényen.

– Lesz valamilyen produktuma a konferencián elhangzott előadásoknak?
– Remélem, hogy írásban is megjelennek majd a konferencián elhangzott előadások, tervezünk kötetet kiadni. Egyelőre még korai lenne azt mondani, hogy ezzel hagyományt teremtettünk, és hogy lesz következő alkalom is, de reménykedünk. Abban is bízunk, hogy hátha ez a francia példa másoknak is

meghozza a kedvét és más műhelyek is vállalkoznak egy hasonló konferencia megszervezésére.

(Az interjút készítette: Bartha Diána. Megjelent az ELTE Online magazinban 2017. december 13-án.)

A 2017-es golyaévfolyam

EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Az alábbiakban a Collegiumhoz kötődő egyesületek, illetve a Collegiummal együttműködő hazai intézmények azon rendezvényeit ismertetjük, amelyeknek a Collegium épülete adott otthont (a nemzetközi együttműködésekről lásd az V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK fejezetet).

2017-ben a Collegiumhoz kötődő egyesületek közül a Történelemoktatók Szakmai Egyesülete, a Magyar Bizantinológiai Társaság és a Gellérthegyvédő Egyesület folytatott aktív tevékenységet. Az MBT működését a Byzantium Központ (lásd 214–216. oldal) fejezetben ismertetjük.

Történelemoktatók Szakmai Egyesülete

Kerekasztal-beszélgetés az ideális történelemtantervről: 2017. június 10.

Részlet az egyesület honlapján megjelent beszámolóból:

„Az Eötvös József Szakkollégium patinás klubtermében tartott kerekasztal-beszélgetésen Csapodi Zoltán, a történelem érettségi tételkészítő bizottság elnöke, Hermann Róbert, a Nemzeti Tankönyvtanács tagja és a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum tudományos parancsnokhelyettese, Kaposi József, az EKE-OFI főtanácsadója, valamint Katona András, az ELTE főiskolai docense vett részt. Az eszmecsere Péterfi Gábor, az aszói Evangélikus Petőfi Gimnázium kutatótanára, a TSZE munkacsoport-vezetője moderálta.”

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői

Gellérthegyvédő Egyesület

MEGHÍVÓ

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata, az ELTE Eötvös József Collegium, a Gellérthegyvédő Egyesület és a Fekete Sas Kiadó

szeretettel várja Önt és barátait
2017. október 17-én (kedden) 15.00 órakor
az Eötvös József Collegium dísztermébe
(1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)

a **Gellérthegy** című könyv bemutatójára.

A vendégeket Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatója és Hoffmann Tamás, Újbuda polgármestere köszönti.

A kötetet bemutatja Fazakas István, a sorozat szerkesztője, a kiadó vezetője, Entz Géza művészettörténész, a Gellérthegyvédő Egyesület elnöke és Saly Noémi, a könyv szerkesztője és társszerzője.

A könyvbemutató után kerül sor az **Eötvös József Collegiumért emlékérem** átadására.

A meghívott vendégeknek fogadást ad Újbuda Önkormányzata.

Márton Áron Szakkollégium

A külföldi magyar fiatalok magyarországi felsőoktatási tanulmányainak támogatására 1999-ben alapított Márton Áron Szakkollégium Magyarország Kormányának döntése alapján 2016. augusztus 19-től az Eötvös Loránd Tudományegyetem szervezeti egységeként működik.

Az eredeti cél az integráció után sem változott, de az intézmény az egyes feladatkörök alapján nevében részben megújult. Az ELTE Márton Áron Kollégium (MÁK) mint országos hálózat a budapesti, debreceni, pécsi és szegedi kollégiumi egységek révén elsősorban a külföldi magyar hallgatók lakhatásában nyújt segítséget („kollégisták”), míg az újonnan felálló ELTE Márton Áron Szakkollégium (MÁSZ) a külföldi magyar hallgatók szakmai képzésének irányítását végzi („szakkollégisták”). A szakkollégiumi képzés tehát a modell új eleme, nem azonos a korábbival. A tudományos munka szakmai színvonalának emelésére megalapított szakkollégium az Eötvös Collegium modelljét követi, kurátorának Mezey Barna rektor Horváth Lászlót, az Eötvös Collegium igazgatóját kérte fel. A Márton Áron Szakkollégium minden tekintetben élvezte az Eötvös Collegium támogatását, amit a 2017. április 2-án megkötött együttműködési szerződés is megerősít.

Az alábbiakban az együttműködés fontosabb dokumentumait közöljük.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZÁNDÉKNYILATKOZAT

I.

Jelen együttműködési szándéknnyilatkozat az ELTE Eötvös József Collegium (1118 Budapest, Ménesi út 11-13., továbbiakban EC), valamint az ELTE Márton Áron Szakkollégium (1037 Budapest, Kunigunda útja 35., továbbiakban MAsz) mint együttműködő felek között jött létre a Magyarországon tanuló, külföldi magyar egyetemi hallgatók szakmai előmenetelének támogatására.

II.

A Budapesten tanuló határon túli hallgatók egyetemi képzésének kiegészítését, valamint a tehetséggondozás megvalósítását az egyes félévekben megfelelő óraszámban és típusban meghirdetésre kerülő tanegységek biztosítják. Az órák meghirdetéséről felek minden egyetemi tanév kezdetekor egyeztető konzultációt folytatnak, melynek során meghatározzák a megvalósítás feltételeit és a pontos lebonyolítást is. Kizárólagos szempont a szakmai színvonal biztosítása.

III.

Az együttműködő felek az oktatási és kutatási együttműködést az alábbi területeken is működtetik, fejlesztik:

- közös részvétel kutatási és fejlesztési munkákban, valamint konferenciákon
- tudományos publikációk cseréje
- a kollégiumok tagjainak kölcsönös látogatása

IV.

Jelen megállapodás az együttműködő felek képviselőinek aláírásával lép életbe, az aláírás időpontjától kezdődően visszavonásig érvényes. Az együttműködés megszüntetését bármelyik fél kezdeményezheti.

V.

Jelen megállapodás két eredeti, magyar nyelvű példányban készült.

Budapest, 2017. április 2.

Horváth László rektori megbízott, kurátor beszéde a „Nemzeti újraegyesítés a tehetség gondozásban – Hagyomány és megújulás” című konferencián 2017. június 8-án

Magnifice Rector! Kedves Kollégák! Hölgyeim és Uraim!

Az Eötvös József Collegium szellemiségét, történetét és működését felvillantva azt szeretném Önöknek bemutatni és bizonyítani, hogy a most megújuló Márton Áron Szakkollégium eszménye nem keresett, hanem édestestvére az 1895-ben alapított alma materünknek, a Kárpát-medencei magyarság történelmi tehetség gondozó intézményének (!) – és miként az jó fivérekhez illik, szoros szövetségünk közös gyarapodásunk záloga. A Bárány Eötvös József Collegiumot ugyanis 122 éve – a határok képtelenségét nem ismerve – minden tehetséges magyar fiatal támogatására alapították. A Collegium története mindazonáltal híven tükrözi hazánk sorsfordulóit. 1920-ban a magyar tehetség gondozás fellegvára is elvesztette létének kétharmadát. Most azonban az eredeti eszmények mentén – mindezt jelképes igazságtételnek is tekinthetjük – a Márton Áron Szakkollégium és az Eötvös Collegium szoros szövetségében, az ELTE égisze alatt ismét 15 millió magyar fiatal nemzedékeit támogathatjuk.

Eötvös Loránd 1911. október 26-án az Eötvös Collegium Ménesi úti palotájának avatásán ekképpen fogalmazott:

„...Ez a kollégium a bizalom alapkövén épült, s mi erős hittel bízunk abban, hogy ez az alapkö nem fog ingadozni, bízunk abban, hogy mindig lesznek olyan törvényhozóink és kormányzó vezéreink, kik intézetünkről gondoskodni fognak, bízunk abban, hogy a tanítói és nevelői munkát, melyet igazgatónk és tanáraink ma itt oly lelkes odaadással teljesítenek, utódaik hozzájuk méltóan fogják folytatni, bízunk abban, hogy amilyen derék, munkájában komoly, mulatságában vidám ez a mai ifjúságunk, olyan lesz a jövő kor nemzedéke is és azért erős hittel, bátran nézünk a jövőbe. Igen, ez a kollégium, melyet ma barátaink és jóakaróink fényes környezetében felavatunk, rendeltetésének mindig meg fog felelni, munkásokat nevelve nemzetünknek, kik műveltségét mélyen alapozni, szélesen kibővíteni és ékességeivel az egész világon látható magasságra emelni fogják...”

A kiváló fizikus – egyetemünk majdani névadója – az intézet működésének tizenhatodik évében nemcsak óhajokat fogalmazott meg, hanem megszerzett tapasztalatai alapján szólt. Az eredmények záloga a gondos előkészületekben rejlett. Trefort Ágoston kezdeményezései nyomán 1875-től a magyar szellemi elit olyan internátus felállítását tervezte, amely a Kárpát-medence magyar középiskoláinak kiválóan képzett tanárokat nevelhet. A mintát Eötvös Loránd a párizsi École Normale Supérieure-ben találta meg, és a nemzeti liberalizmus korabeli szellemében olyan grand école-t alapított, amely magyar gyökerű, de európai horizontú célokat követett.

Érdekes idéznünk Garai Imre monográfiájának a Collegium első 23 évre vonatkozó adatait. A collegista történész, az ELTE ifjú oktatója az első tizenöt évben, illetve az 1918-ig felvettek és elutasítottak adatait térképeken is illusztrálta. Tizenöt év alatt az intézet 274 hallgatót vett fel, ugyanakkor 741 fő jelentkezését utasította el, az elutasítottak közül 393 jelentkezőnek megmaradt a személyi kártyája. Az elemzés alapján a felvettek 19%-a a Felvidékről, 18%-a Erdélyből, 15%-a a Dunántúlról, 12%-a a Tiszántúlról, 10%-a Duna–Tisza közéről származott. A délvideki megyékből a pályázatok 6%-a volt sikeres. Az elutasítottak adatai hasonló képet mutatnak, a sorrend: Felvidék, Erdély, Duna–Tisza köze, Dunántúl, Délvidék és a Tiszántúl. A vármegyék közül a képzeletbeli dobogón a legsötétebb színnel kiemelt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye mögött Szepes, Csongrád, Pozsony, Bács-Bodrog és Temes vármegyék sorakoztak a collegiumi sikeres vagy sikertelen felvételük tükrében. Sokatmondó tény, hogy a felvettek 43% származott az első világháború után elcsatolt területekről és mindössze 37%-uk a trianoni országrészekről.

A Collegium – bár megfogyatkozva – a nemzeti katasztrófát követően is megtartotta eredeti szellemiségét. A XX. század következő magyar sorsfordulataig, a második világháború végéig és a kommunista diktatúráig, amely a régi Collegium felszámolását és bezárását jelentette 1950-ben, voltaképpen túl is teljesítette eredeti küldetését. Keresztury Dezső igazgató úr és közoktatási miniszter 1947-ben a fordulat közeledtét érezve, az intézet védelmében kimutatást készített, amelyből tényyszerűen kiderül: a Collegium nemcsak 400 kiválóan képzett tanárt „bocsátott vissza” a magyar gimnáziumokba, akik később újabb collegista nemzedékeket neveltek, hanem egyszersmind a magyar szellemi, tudományos és politikai elit inkubátorává is vált. Éppúgy, mint a történelmi katasztrófáktól mentesen, a mai napig folyamatosan működő anyaintézménye,

az École Normale Supérieure Franciaországban. Itt elegendő csupán egy szám-
adatot említenem: a Collegium 44 akadémikust és legalább ennyi egyetemi
tanárt és minisztériumi közszolgát adott a hazának.

A Collegium történetének mérföldkövei a XX. század második felében is a ma-
gyar történelem időrendjéhez igazodtak. 1956–1958 között indulhatott meg
az erjedés, amelynek köszönhetően a 70 egykori bentlakó collegista helyén
450 fős diákszállóvá züllesztett épületben 12 fővel létrejött az első szakkollégista
évfolyam. Tóth Gábor közel 30 éves igazgatása alatt 1983-ra az úgynevezett
általános kollégisták más kollégiumokban kaptak helyet, és 110 bentlakó szak-
kollégistával tulajdonképpen visszaállt a történelmi Collegium mása. Az újabb
fordulat 1990-ben következett: miként a rendszerváltás maga, úgy a történelmi
Collegium rehabilitálása is felemásra sikeredett, a visszanyert önállóság mö-
gül hiányzott a költségvetési fedezet, így 1993-ban az intézmény visszatért
az ELTE védőpajzsa alá. Végül a dátum, amelyet szeretnék kiemelni: 2010.
Ekkor indult meg ugyanis rendszeresen és tudatosan szervezve az a folyamat,
amelynek részeként a Collegium széles nemzetközi kapcsolatokat épít vagy
elevenít fel, másfelől a „nemzetközi” szót államközi értelemben használva,
kezdetét vette a Kárpát-medencei szakkollégiumi hálózat és kapcsolatrend-
szer kiépítése, az eredeti – mindig vállalt és hangoztatott – küldetés tettekben
történő teljesítése.

A megtartó erejű, erős szellemi és lelki fundamentumot jelentő történelmi
horizontot felvillantva immár néhány működési elemet és tevékenységi ter-
ületet szeretnék kiemelni, amelyek az Eötvös Collegiumot a Márton Áron
Szakkollégium természetes szövetségésévé teszik.

Kezdetektől fogva a Collegium kimagasló sikereinek a záloga – a kifejezés
eredeti latin értelmében – a tudományszakok együttes jelenléte volt (inter
disciplinas – azaz tudományszakok között). A háború előtt szakonként, az új
Collegiumban műhelyenként csoportosulnak a dögész (azaz természettudós)
és filosz (azaz bölcsész) hallgatók. Ma a 17 műhely 4 egyetemi karhoz kötő-
dik az universitas szellemében: Bölcsészettudományi, Természettudományi,
Informatikai és Társadalomtudományi Karok, ne feledkezzünk meg azon-
ban arról sem, hogy az egyetemi pedagógusképzés irányítója, a Tanárképző
Központ is tavaly óta a Collegium épületében működik. A műhelyek vezetői
és tanárai kics csoportos vagy egyéni foglalkozásokon terelgetik tanítványaikat,
akik szobaközösségeikben eltérő szemléletmódjukkal egymást is inspirálják

(ezt hívták a régiék önbeporzásnak). Évente 120 kurzust hirdetünk meg, az országban egyedülálló nyelvi képzési programot működtetünk, amelynek keretében a szakkollégisták magas színvonalon, térítésmentesen tanulhatnak angol, latin, francia, olasz, német, spanyol nyelvet – ezekbe a csoportjainkba is hívjuk, várjuk majd a MÁSZ-tagokat. A nemzetközi kapcsolatrendszerünknek köszönhetően (Párizs, Bologna, Bécs, Madrid, Athén és így tovább) tanulmányi és kutatási ösztöndíjakhoz is segítjük hallgatóinkat. Az elsőéveseket, az érettségi után a fővárosba kerülő fiatalokat előnyben részesítő alapos felvételiknek és az elhivatott oktatóknak köszönhetően – a nem mindenható, de mégis sokat sejtető – OTDK-adatsorok tükrözik erőfeszítéseinket: 2015-ben 41, 2017-ben 32 helyezést, eredményt könyvelhettek el az Eötvös-collegisták.

A tanulmányi rendszer mellett két tevékenységi területet említek. 2010-től minden évben kapcsolatépítő tanulmányutat tettünk, kiskonferenciákat szerveztünk a magyar területeken, amelyeknek köszönhetően immár több mint egy tucat külföldi intézménnyel köthettünk együttműködési szándéknyilatkozatot. Sok testvérintézményünk képviselőjét örömmel látom viszont a meghívottak között. A magyar–magyar tehetséggyógyító szakkollégiumi hálózatra alapozva a Collegium irányítása mellett három éve elindítottuk a Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciasorozatot, amelynek negyedik alkalma (Erdély, Felvidék és Budapest után) az ELTE Kárpát-medencei Nyári Egyetem humán-tudományi szekciója keretében, idén júliusban ismét Budapesten valósul meg. Utóbbi immár a Márton Áron Szakkollégiummal közös szervezésben tervezük, miként a konferenciák előadásából kiadott kötetsorozatunk, az *Ingenia Hungarica* jövőjét is.

Meggyőződésem ugyanis, hogy akkor lehet igazán ösztönözni az érdeklődő, igyekvő diákokat, ha munkájuknak – a konferencialehetőségek mellett – kézzelfogható megjelenést, kiadványt, tanulmánykötetet is biztosítunk. Ebben a szellemben a Collegium az elmúlt nyolc év alatt több mint 100 kötetet adott ki. A 2016. december 31-i adatok alapján az összesen 27 275 oldalnyi kiadványegyüttesben 248 aktív és 214 egykori collegista tanulmány szerepel, a többi Collegiumhoz kötődő oktatót-kutatót nem említve. Ezt a tevékenységi kört is önzetlenül ajánljuk fel a Márton Áron Szakkollégium tagjainak.

Kezembem tartom az *Ingenia Hungarica* sorozat harmadik kötetét, amely ösztönzésre szó szerint a minap, azaz tegnapelőtt érkezett meg a nyomdából,

hogy szándékainkat hitelesen bizonyítsam. A kötetben foglalt igazgatói köszöntő záró bekezdéseit idézem:

„Immár a sorozat harmadik kötetét köszönhetem, amelyet – miként elődeit – ugyanúgy a megelőző évi konferenciát követően, egy éven belül, a IV. konferencia előestéjén mutattunk be. A konferenciák, majd a kötetek összeállításának rendező elve, szellemisége változatlan: a Kárpát-medencei magyarság tehetséges (szakkollégiumokhoz vagy hasonló intézményekhez kötődő) egyetemi polgárainak támogatása. A távlatok azonban még messzebbre mutatnak. 2016-tól a Márton Áron Szakkollégium (a határon túli magyar ajkú hallgatók magyarországi központja) az Eötvös Loránd Tudományegyetem részeként, az Eötvös Collegium természetes szövetségeseiként újul meg. A két szakkollégium azonos működési szerkezetet és szellemiséget követve jelképes történelmi igazságtételként állítja helyre az 1895-ben alapított magyar tehetséggondozó központ – a Kárpát-medence egészére kiterjedő – intézményes felelősségvállalását.

Omne trium perfectum – Három a magyar igazság! Kívánom azonban, hogy a „ráadás”, inkább a folytatás, az *Ingenia Hungarica* sorozat tartalmának további bővülését eredményezze, jól láthatóan és biztosan tükrözze valamennyi magyarlakta terület tehetséges diákjainak munkáját.”

Eötvös Loránd korábban idézett szavaival élve kívánom, hogy e kollégium a bizalom alapkövén épülve, az Eötvös Collegium sziklaszilárd támogatását tudva és megélve (a klasszikus görög kifejezés szerint: φίλος και σύμμαχος – barát és fegyvertárs) éljen, gyarapodjék és virágozzék: vivat, crescat, floreat!

Horváth László, a Márton Áron Szakkollégium kurátora

Az Élet és Tudomány tudósítása

ELTE – MÁSZ KONFERENCIA

HAGYOMÁNY ÉS MEGÚJULÁS JEGYÉBEN

A határon túli magyar diákok képzésére létrehozott Márton Áron Szakkollégiumot érintő változások kapcsán június elején *Hagyomány és megújulás* címmel egész napos konferenciát tartott az Eötvös Loránd Tudományegyetem.

A rendezvényt Mezey Barna, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) rektorának ünnepi beszéde nyitotta meg, aki az ELTE és a Márton Áron Szakkollégium integrációs törekvéseiről, a felújítás és az újraszervezés szakmai és műszaki kihívásairól beszélt. Emellett kiemelte, hogy az ELTE a határon túli felsőoktatási intézményekkel együttműködve segíti a kilhoni magyar diákok Magyarországon történő továbbtanulását, valamint a magyar tudományos életbe történő bekapcsolódásukat, a minőségi tehetséggondozást.

– *Mikor kezdett kibontakozni a szakkollégium átszervezésének gondolata?*

– A 2016 augusztusi átadást követően nyilvánvalóvá vált, hogy a Márton Áron Szakkollégiumot az ELTE szakkollégiumi stratégiájának megfelelően át kell szervezni. Rektor úr januártól bízott meg azzal, hogy az Eötvös Collegium mintájára kezdjük el tervezni és gondolkodni. Az ELTE-s szakkollégiumok a Rektori Koordinációs Központ irányítása alá tartoznak, amelyek vezetője Kóczián Lilla. A MÁSZ szakmai igazgatója *Mészáros Tamás*, én pedig az igazgatót támogató kuratórként vagyok jelen ebben a körben. Az újonnan kinevezett tanulmányi előadónk is Eötvös Collegiumi tapasztalattal rendelkezik, így az együttműködés harmonikus és baráti.

– *Milyen módon valósul meg az előadón elhangzott tervzet?*

– A MÁSZ – a megfelelő igazításokkal – alapvetően az Eötvös József Collegium modelljét követi. A felelősség és a munka megosztása is hasonló az aktív szakmai irányítást végző és szervező igazgató mellett a kurátor áll, aki kapcsolataival és tapasztalataival segíti az intézmény működését. Ebben a szemléletben magam is elsősorban az igazgatási, egyetemi és a Kárpát-medencei szakkollégiumi együttműködésekben szerzett évtizedes tapasztalataimat szeretném a MÁSZ javára fordítani. Miként a Collegium, úgy a MÁSZ esetében is az eredményes működés záloga azonban a műhelyvezető, tanári kar. Igazgató úrral sikerült kiváló, elkölözött szakembereket megnyernünk.

Az Eötvös Collegium igazgatójaként kifejezetten kötelességemnek tekintetem, hogy segítsen a most már ELTE-hez tartozó intézmény munkáját. A Collegiumot 1895-ben a történelmi Magyarország tchetsé-

ges fiataljainak támogatására alapították, története híven tükrözi hazánk sorsfordulóit. 1920-ban a magyar tehetséggondozás fellegvára is elvesztette létének kétharmadát. Most azonban az eredeti eszmények mentén a Márton Áron Szakkollégium és az Eötvös Collegium szoros szövetségében, az ELTE égíze alatt ismét magyar fiatalok nemzedékét támogathatja. A Collegiumban a tudománysszakok sokasága van jelen, hiszen a 17 műhelyhez 4 kar hallgatói tartoznak, a Márton Áron Szakkollégiumban még ennél is színesebb és változatosabb az összetétel, mert a tagok nemcsak karok, hanem egyetemeken szerint is megoszlanak.

– *Mi a legfontosabb dolog, amit az új tervzetből kiemelne?*

– A szó szoros értelmében vett szakkollégium 80–100 fős tagsággal rendelkezik majd. Tervezetünk különlegessége – ilyen kezdeményezés tudomásom szerint korábban nem volt –, hogy a szülőföldön tanuló magyarrajti hallgatókat is bevonjuk, a határon túli régiókból is lehet pályázni a szakkollégiumi tagságra. Valójában – legalábbis így reméljük – ebben rejlik a nemzeti újraegyesítés a felsőoktatási tehetséggondozás területén.

– *Honnan érkehetnek ezentúl hallgatók?*

– A korábbi működésnek megfelelően a szakkollégiumi tagságra pályázó diákok magyarországi állandó lakcímmel nem rendelkezhetnek. Három csoportot különíthetünk el: vagy Budapesten folytatják tanulmányait, vagy vidéki telepüheinkhez költözden debreceni, szegedi és pécsi egyetemisták. A harmadik csoportot pedig az inémt említett, szülőföldön tanuló hallgatók jelentik.

SZOUKSEK ÁDÁM

Az előadók sorában *Mészáros Tamás*, a Márton Áron Szakkollégium (MÁSZ) szakmai igazgatója ismertette a szakmai program jövőbeli tervzetét. Ebben kitért egyebek között a képzési formákat, a pályázás menetét, a szakmai vezetést, a működést, a műhelymunkákat és a hallgatók számára kínátható szakmai lehetőségeket érintő változásokra.

A konferencia színterében a szakkollégium újonnan kinevezett kurátorával, Horváth Lászlóval, az Eötvös Collegium igazgatójával beszélgettünk.

MÁSZ-szakestek

2017 őszén az ELTE Márton Áron Szakkollégium tudományos előadássorozatot hirdetett meg „MÁSZ-szakestek” címmel. Az előadások közül többnek az Eötvös József Collegium biztosított helyszínt.

(1) *Dezső Tamás: Merre tart a Közel-Kelet? Az Iszlám Állam jelenségtől a migrációs válságig: 2017. október 25.*

ELTE Márton Áron Szakkollégium

MEGHÍVÓ

Az ELTE Márton Áron Szakkollégiuma és az Eötvös Collegium
tisztelettel meghívja Önt
a 2017/2018-as tanév októberi MÁSZ-szakestjére (bölcészettudomány)
október 25-én (szerdán) 18 órára
az Eötvös Collegium (1118, Ménesi út 11–13.) nagytermébe

DEZSŐ TAMÁS
(prodékán, egyetemi docens)

**Merre tart a Közel-Kelet?
Az Iszlám Állam jelenségtől a
migrációs válságig**

című előadására

Az előadás nyitott, minden érdeklődőt szívesen látunk.

(2) Gyuris Ferenc: *A kínai gazdasági csoda a globális válság előtt és után: tanulság Kelet-Közép-Erópa számára*

ELTE Márton Áron Szakkollégium

MEGHÍVÓ

Az ELTE Márton Áron Szakkollégiuma és az Eötvös Collegium
tisztelettel meghívja Önt
a 2017/18-as tanév novemberi MÁSZ-szakestjére
(természettudomány)
november 22-én (szerda) 17 órára
az Eötvös Collegium (1118, Ménesi út 11-13.) nagytermébe

GYURIS FERENC

(ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet,
Regionális Tudományi Tanszék)

**A kínai gazdasági csoda a globális válság előtt és után:
tanulságok Kelet-Közép-Európa számára**

című előadására

(3) *Változó kisebbség. Kárpát-medencei magyar fiatalok. A GeneZYs 2015 kutatás eredményei (könyvbemutató): 2017. december 19.*

ELTE Márton Áron Szakkollégium

MEGHÍVÓ

Az ELTE Márton Áron Szakkollégiuma és az Eötvös Collegium
tiszteltetéssel meghívja Önt
a 2017/18-as tanév decemberi MÁSZ-szakestjére (nemzetstratégia)
december 19-én (kedd) 17 órára
az Eötvös Collegium (1118, Ménési út 11-13.) nagytermébe

**Papp Z. Attila (szerk.):
Változó kisebbség.
Kárpát-medencei magyar fiatalok.
A GeneZYs 2015 kutatás eredményei**

című kötet bemutatójára

A kiadványt bemutatják

Papp Z. Attila
(MTA TK Kisebbségkutató Intézet, Miskolci Egyetem BTK)

Szerbhorváth György
(MTA TK Kisebbségkutató Intézet)

Zsigmond Csilla
(MTA TK Kisebbségkutató Intézet, HHRF)

Morvai Tünde
(MTA HTMT)

<http://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/valtozo-kisebbsseg-kiadv>

A kötet a helyszínen megvásárolható

A rendezvény nyitott, minden érdeklődőt szívesen látunk.

VERITAS Történetkutató Intézet

Az Eötvös József Collegium az év során több alkalommal otthont adott a VERITAS Történetkutató Intézet magas színvonalú szakmai rendezvényeinek.

(1) *Ujkéry Csaba: Elmaradt kikelet (könyvbemutató): 2017. május 18.*

A Berzsényi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság
tisztelettel meghívja Önt

2017. május 18-án (csütörtök) 18.00 órára

Ujkéry Csaba: Elmaradt kikelet

című történelmi regénye bemutatójára

Beszélgetőpartnere:

Prof. Dr. Szakály Sándor főigazgató
(Veritas Történetkutató Intézet),
a Berzsényi Társaság elnöke

Helye: Eötvös József Collégium
(1118 Budapest, Ménesi út 11.)

A szerző a Sárguló levelek és a Felperzselt hómezők után
a trilógia harmadik kötetében
az 1944-es német megszállástól az 1956-os
szabadságharc megtorlásáig vezeti el olvasóját

A rendezvényt támogatta:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

(2) *Hetven éve történt – a párizsi békeszerződés, 1947 (VERITAS Történetkutató Intézet konferenciája): 2017. június 9.*

A VERITAS Történetkutató Intézet
tisztelettel meghívja a

Hetven éve történt – a párizsi békeszerződés, 1947

című konferenciájára.

Helyszín:

Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

Időpont:

2017. június 9. (péntek) 10.00–15.00

Regisztráció 9.15 – 9.50

Program

A konferencia programja

10.00 Köszöntők

Íjgyártó István kulturális és tudománydiplomáciáért felelős államtitkár
(Külgazdasági és Külügyminisztérium)

Szakály Sándor főigazgató (VERITAS Történetkutató Intézet)

Délelőtti ülészek

Üléseelnök: Szakály Sándor

10.20 – 10.40 Izsák Lajos professor emeritus (Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar): A felvidéki magyarság jogfosztása és szülőföldjéről
való eltávolítása (1944–1949)

10.40 – 11.00 Hollósi Gábor tudományos főmunkatárs (VERITAS
Történetkutató Intézet): A pozsonyi hídfő kiszélesítése

11.00 – 11.20 Hornyák Árpád egyetemi docens (Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar): Jugoszláv politikai törekvések és területi igények
Magyarország irányába a második világháború után

11.20 – 11.40 Tóth Szilárd egyetemi adjunktus (Babeş–Bolyai Tudományegyetem
Történelem és Filozófia Kar, Kolozsvár): Határon innen és túl – Erdély
Magyarország és Románia között

11.40 – 12.00 Orosz László tudományos főmunkatárs (VERITAS Történetkutató
Intézet): A hazai németység kollektív büntetése

12.00 – 12.20 Vita, hozzászólások

12.20 – 13.20 Ebédszünet

Délutáni ülészek

Üléseelnök: Marinovich Endre főigazgató-helyettes (VERITAS Történetkutató
Intézet)

13.20 – 13.40 Zinner Tibor levéltárvezető (VERITAS Történetkutató Intézet),
tiszteletbeli egyetemi tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és
Jogtudományi Kar): Magyarország 1946–47 fordulóján

13.40 – 14.00 Rácz János tudományos munkatárs (VERITAS Történetkutató
Intézet): Az 1946–1947-es párizsi békekonzferencia sajtóvisszhangja kül- és
belföldön

14.00 – 14.20 Sáringer János tudományos főmunkatárs (VERITAS Történetkutató
Intézet): A békeszerződés hatásai a Külügyminisztérium szervezeti felépítésére
és személyi állományára

14.20 – 14.40 Kiss Dávid tudományos munkatárs (VERITAS Történetkutató Intézet): A „békeszerződés-szegés” – A magyar fegyveres erők és testületek 1947–1953 között

14.40 – 15.00 Vita, hozzászólások

(3) *Trianon és a magyar felsőoktatás (konferencia): 2017. december 4.*

MEGHÍVÓ

A VERITAS Történetkutató Intézet,
a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség,
az Eötvös József Collegium

tisztelettel meghívja a

Trianon és a magyar felsőoktatás
című konferenciára.

Helyszín:

Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)

Időpont:

2017. december 4. (hétfő)

Program

9.30 – 9.45 Köszöntők

Horváth László (Eötvös József Collegium, igazgató)

Szakály Sándor (VERITAS Történetkutató Intézet, főigazgató)

Délelőtti ülés

Üléselnök: Marinovich Endre (VERITAS Történetkutató Intézet, főigazgató-helyettes)

9.45 – 10.10 Ujváry Gábor (VERITAS Történetkutató Intézet, intézetvezető, a Horthy-kori Kutatócsoport vezetője): Trianon és a magyar felsőoktatás.

A projekt bemutatása

10.10 – 10.30 Ligeti Gábor (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos munkatárs): Kereszt az egyetemen. Az 1900/1901. évi keresztmozgalom története

10.30 – 10.50 Joó András (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos főmunkatárs): Hírünk a világban. Magyarország megítélésének kérdései a francia sajtóban és a numerus clausus genfi tárgyalásai

10.50 – 11.10 kávészünet

11.10 – 11.30 Szécsényi András (Budapesti Corvinus Egyetem Levéltára, tudományos munkatárs, levéltáros): Az egyetemi bajtársi egyesületek revíziós propagandája Trianon után

11.30 – 11.50 Vajda Tamás (Szegedi Tudományegyetem Levéltára, igazgató): A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete és a Délvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete szegedi működése

11.50 – 12.10 Király Sándor (Debreceni Egyetem, Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja, szociális referens): Szociális krízis a Debreceni M. Kir. Tudományegyetemen Trianon árnyékában

12.10 – 12.30 Dévényi Anna (Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Modernkori Történeti Tanszék, egyetemi adjunktus): Nemzetnevelés – oktatáspolitikai válaszok a Trianon-krízisre

12.30 – 12.50 vita, hozzászólások

12.50 – 14.00 ebédszünet

Délutáni ülés

Üléselnök: Zinner Tibor (VERITAS Történetkutató Intézet, levéltárvezető)

14.00 – 14.20 Osváth Zsolt (Szent István Egyetem, Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, levéltárvezető): A történeti Magyarország eszmei újjáélesztése Rerrich Béla munkásságában

14.20 – 14.40 Dévavári Zoltán (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos munkatárs): Oktatáspolitikai a Délvidéken. A magyar iskolarendszer leépítése és felszámolása az impériumváltás első szakaszában (1918–1925)

14.40 – 15.00 Gali Máté (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos segédmunkatárs): A magyar közélet reflexiói a numerus claususra 1920/21 folyamán

15.00 – 15.20 Orosz László (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos főmunkatárs): A numerus clausus a Bangha-féle katolikus sajtóbirodalom lapjaiban

15.20 – 15.40 kávészünet

15.40 – 16.00 Veszprémy László Bernát (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos segédmunkatárs): A numerus clausus fogadtatása a zsidó sajtóban (Egyenlőség, Zsidó Szemle, Múlt és Jövő, Új Kelet)

16.00 – 16.20 Batalka Kriszta (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Levéltára, levéltárvezető): A felvételi korlátozás kérdése a Műegyetemen 1919–1920-ban

16.20 – 16.40 Hollósi Gábor (VERITAS Történetkutató Intézet, tudományos főmunkatárs): Kvótával vagy kvóta nélkül? Bernolák Nándor a numerus clausus nemzetgyűlési vitájában

16.40 – 17.00 Debreceni Péter (Debreceni Egyetem, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, abszolváltn doktorjelölt): A numerus clausus kérdése a lengyel és a magyar felsőoktatásban

17.00 – 17.15 zárszó, hozzászólások

„Repülő iskola” program

A kísérleti program célja olyan, matematikából tehetséges, középiskolás diákok felkutatása, akiknek korábban nem volt módjuk tehetségük kibontakoztatására. Az érdeklődő diákok számára 2017 őszén egy kétéves tehetséggondozó foglalkozássorozat indult.

A program az MTA Rényi Alfréd Matematika Kutatóintézetének szervezésében az MTA Tantárgy-pedagógiai Kutatási Programja keretében valósult meg. A szervezésben partnerként részt vett A Gondolkodás Öröme Alapítvány, a program házigazdája az ELTE Eötvös József Collegiuma.

2017 tavaszán, a program első félévében a szervezők 53 érdeklődő iskolát kerestek fel, ahol kedvcsináló délelőtti foglalkozásokat tartottak érdekes matematikai problémákról, emellett az egyénileg érdeklődő diákok számára az Eötvös Collegiumban május 15-én egy külön foglalkozást tartottak.

A programok résztvevői jelentkezhetek a 2017 őszén meginduló képzéssorozatra, mely végül 74 résztvevővel indult el. A diákok havonta egy hétköznapi intenzív foglalkozáson vesznek részt az Eötvös Collegium épületében, emellett otthoni feladatokat is kapnak. A foglalkozások három 20-25 fős csoportban zajlanak, a szünetekben szabadidős tevékenységekre (sport, társasjáték) is lehetőség van. Az első félév alkalmaira az alábbi időpontokban került sor: 2017. szeptember 27., október 20., november 15., december 11.

IV. KÖNYVKIADÁS

17 kötet: ebből 5 kötet az EC Byzantium Központ sorozatában [Antiquitas – Byzantium – Renascentia, ISSN: 2064-2369 = ABR], 1 fordítás, 10 tanulmánykötet [több mint 110 tanulmány], 1 monográfia, 1 kiállításvezető. **6 közéleti kiadvány:** ebből 2 collegiumi évkönyv, 1 kiállításvezető, 1 olasz nyelvű tájékoztató füzet, 1 konferenciafüzet és 1 diákeligazító. A kötetek megvalósítását jelentő szakkollégiumi (oktatói és hallgatói) kutatómunka a tehetséggondozás meghatározó eleme. A kiadványok a honlapról letölthetőek, rangos külföldi könyvtárak kérik be.

1. ABR XXVI: *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásaiból.* Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-77-6. 189 p.
2. ABR XXVII: Horváth László: *Középaladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló I.* ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-75-2. 339 p.
3. ABR XXVIII: Farkas Zoltán – Horváth László – Mayer Gyula: *Kezdő és haladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló II.* ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-83-7. 442 p.
4. ABR XXIX: *Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai.* Szerkesztette: Farkas Zoltán és Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-78-3. 512 p.
5. ABR XXX: László Horváth – Erika Juhász (Hrsg.): *Investigatio Fontium II. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen.* Eötvös-József-
Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-76-9. 262 p.
6. *Adsumus XV.* Szerkesztette: Farkas Flóra, Mosa Diána. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-82-0. 370 p.

7. Raffaello Baldini: *Carta canta – Kutwabőr*. Szerkesztette: Ludmann Ágnes. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-81-3. 143 p.
8. Csörnyei Zoltán: *Pi-kalkulus. A mobil rendszerek elmélete*. Eötvös Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-74-5. 191 p.
9. *Horizont. az Eötvös Collegium Szlavisztika Műhelye által megrendezett I. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencián elhangzott előadások*. Eötvös Collegium, 2016. május 27. Szerkesztette: Engelné Nagy Éva. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016 [2017]. ISBN: 978-615-5371-73-8. 148 p.
10. *Ingenia Hungarica III. Tanulmányok a III. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból*. Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Koman Zsombor, Nyéki Bence, Ternovác Bálint. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-79-0. ISSN: 2416-0911. 286 p.
11. *"Közel, s távol" V. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból, 2015*. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016 [2017]. ISBN 978-615-5371-57-8. 269 p.
12. *"Közel, s távol" VI. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból, 2016. 1. kötet*. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-98-1. 242 p.
13. *"Közel, s távol" VII. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból, 2016. 2. kötet*. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-99-8. 187 p.
14. *Paralelismos e interpretaciones en torno a la Residencia de Estudiantes*. Szerkesztette: Klempáné Faix Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-80-6. 185 p.

15. *Schreiben und Sprechen. Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung.* Hrsgs. von Ilona Feld-Knapp. *Cathedra Magistrorum-Beiträge zur Lehrerforschung. Sonderreihe A, Band 1.* ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-84-4. ISSN: 2063-837X. 265 p.
16. *Syrinx. a Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae X. országos konferenciáján elhangzott előadások. Szeged, 2015. május 20–21.* Szerkesztette: Harcz Klaudia. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016 [2017]. ISBN: 978-615-5371-70-7. 139 p.
17. *SZITU Kötet. 2016.* Szerkesztette: Doma Petra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-85-1. 119 p.
18. *ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő V/1. szám (2014/2015).* Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISSN: 2064-0870. 398 p.
19. *ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő V/2. szám (2014/2015).* Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISSN: 2064-0870. 344 p.
20. *A Báró Eötvös József Collegium hivatástörténete 1895–1950. Kiállításvezető, Guide de l'exposition (negyedik, javított kiadás).* Írta: Garai Imre. Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-32-5. 254 p.
21. *ELTE Collegio Eötvös József. Dépliant informativo.* Redazione: Ágnes Ludmann. Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. 8 p.
22. *Felvételi KisOkos 2017.* Szerkesztette: Bartha Diána, Bozóki Tamás. Eötvös Collegium, Budapest, 2017. 8 p.
23. *GóJaláb 2017. Az Eötvös Collegium Választmányának elsőéves információs kiadványa.* Az előző számot átdolgozta: Bartha Diána. 30 p.

Ismertető a Carta canta – Kutyabőr című kötetéről

Carta canta – Kutyabőr

«IO MI CHIAMO MATTIA PASCAL.»
«GRAZIE CARO, QUESTO LO SO.»
«E TI PAR POCO?»¹

RAFFAELLO BALDINI
Carta canta – Kutyabőr
Collegio Eötvös József
ELTE Eötvös József Collegium
Budapest, 2017

ZSIGMOND LAKÓ

Il Collegio dell'Università Eötvös Loránd svolge un'attività accademica e culturale molto importante: da tempo infatti si è impegnato a far conoscere scrittori romagnoli al pubblico ungherese, coinvolgendo in questo lavoro gli studenti della Classe degli Studi Italiani. In traduzione anche la ricca cultura veicolata dalle straordinarie opere letterarie della Romagna ha la possibilità di raggiungere un pubblico ungherese non italofono e la recensione di questi testi potrebbe essere in grado di dare un contributo all'apertura degli orizzonti della cultura magiara in vari modi. Basti pensare alla tematica più importante del volume, la letteratura dialettale in Italia, la cui divulgazione potrebbe portare gli ungheresi (ossia coloro che in Ungheria utilizzano la lingua ufficiale, fatte le dovute eccezioni) alla scoperta di sentieri alternativi e innovativi. Nella prefazione di Ágnes Ludmann (redattrice del volume e direttrice della Classe degli Studi Italiani del Collegio Eötvös József) si possono ripercorrere testi che affinano la conoscenza presso il pubblico ungherese dello scrittore oggetto del volume, Raffaello Baldini. La pubblicazione si apre con la prefazione

della stessa Ludmann, la quale introduce l'autore fissando un importante punto di riferimento filologico per i lettori. Segue un'in-

NC
12.2017

[ZSIGMOND LAKÓ]

tervista dello scrittore rilasciata a Daniele Benati (tradotta sempre dalla Ludmann), anche lui un autore emiliano, del cui lavoro si è già parlato nel volume precedente del Collegio Eötvös.² Ci è, inoltre, data la possibilità di leggere *Carta canta*, il testo scritto in italiano dall'autore (la traduzione ungherese è ad opera degli studenti del Collegio Eötvös: Dóra Burkus, Kata Hári, Viola Csérvég, Teodóra Békefi, Ditta Szemere, Csenge Júlia Béres, Fanni Alexandra Heim, Zsófia Horváth, Nóra Balga, Hanna Flóra Cséby, Dóra Zsófia Feró), lo scritto originale in dialetto e, infine, un saggio di Daniele Benati su Raffaello Baldini (traduzione di Ágnes Ludmann).

Nella prefazione del volume emerge il desiderio di omaggiare uno dei poeti italiani dialettali più significativi del Novecento. Il testo centrale del volume *Carta canta* consiste in un monologo teatrale composto per l'attore Ivano Marescotti e rappresentato nella stagione 1997-98 al Teatro dell'Archivolto di Genova. Come afferma Ludmann, Raffaello Baldini non ricorre a temi particolari o straordinari, bensì sceglie temi di vita semplici e reali, cose che potrebbero accadere ogni giorno a ciascuno di noi. Secondo lo stesso Baldini, se si sceglie di scrivere in dialetto è semplicemente perché esistono delle cose che accadono in dialetto e proprio per questo non possono essere raccontate in un altro modo.³

Raffaello Baldini parla delle caratteristiche della lingua poetica italiana e dialettale nell'intervista con Daniele Benati. Afferma che «chi scrive in dialetto ha già una lingua «poetica» bell'e pronta, mentre chi scrive in italiano la sua lingua «poetica» se la deve inventare. Ed è vero che la lingua di Montale non è quella di Ungaretti, e quella di Sereni non è quella di Saba. Ma forse il milanese di Loi è il milanese di Tessa? O il friulano di Giacomini è il friulano di Pasolini?»⁴

Passiamo al testo di *Carta canta* in italiano standard. Come scrive Ludmann nella prefazione, nel personaggio di Aurelio Brandi, andando oltre la superficie, si percepisce la sua solitudine, l'autoesclusione dal mondo degli altri. Ludmann sottolinea che «*Carta canta* è

il monologo teatrale di un uomo solo che, volentieri, si pone al di fuori del mondo che lo circonda e delle persone che lo abitano (le quali, comunque, non capiscono nulla e ragionano tutte allo stesso modo)»⁵. Brandi coltiva l'illusione di ritrovare se stesso e il proprio vigore risalendo alla terra delle presunte origini, ma egli è uno che ha perso – o non ha mai avuto – la capacità di agire. Quella del personaggio è una ricerca che si compie su domande pirandelliane: chi siamo noi? Siamo il nostro nome? Il nostro retaggio e le nostre origini? In che modo possiamo legarci al mondo della materia nel tempo che vola via?

«Io sono Berandi Aurelio, mi faccio cambiare nome, no cambiare, ho detto male, io voglio il mio vero nome, che non è Brandi, è Berandi, perché c'è stato uno sbaglio, sì, uno sbaglio c'è stato, è il nome uno se lo può cambiare, se c'è una ragione, e io ce l'ho una ragione, non è un capriccio, sono nel mio diritto, il mio vero nome è Berandi, è scritto qui, carta canta, io sono dei conti Berandi, che adesso mi trovo un avvocato o un commercialista, non lo so chi è meglio, insomma un bravo professionista, onesto, perché ho saputo di un altro, io, che s'è cambiato nome, uno di Savignano, ci vogliono due tre anni, anche quattro, ma si può, e dopo vieni fuori addirittura sulla Gazzetta Ufficiale, dove vengono fuori le leggi, ti mettono anche a te, il signor Brandi Aurelio da oggi si chiama Berandi, hai capito, Lalla?»⁶

Nel volume è presente anche il testo originale del *Carta canta* in dialetto: purtroppo il sottoscritto non è in grado di comprendere perfettamente il dialetto di Santarcangelo, cittadina romagnola non lontana da Rimini. Benati afferma che «Santarcangelo forma lo scenario d'un teatro naturale, dove risuona un coro di voci che parlano tra di loro, si raccontano storie, rievocano fatti d'altri tempi, litigano o si perdono in silenzi estatici.»⁷ Secondo Baldini il dialetto non ha il senso della ripetizione perché colui che parla in dialetto non ne «sente» il fastidio. Al contrario, l'italiano è sensibilissimo alla ripetizione, così la

traduzione dall'italiano in dialetto può portare con sé dei problemi. Un'ulteriore difficoltà è costituita, inoltre, dai modi di dire, ritenendo che nella traduzione sia meglio avvicinare l'orizzonte culturale dei lettori italiani a quello del dialetto e tradurli alla lettera invece di renderli con equivalenti approssimativi, nella speranza che quel modo di dire resti poi legato all'italiano.⁸ Possiamo paragonare i testi (o avere qualche idea del dialetto romagnolo) se citiamo uno dei passi dialettali originali del brano già citato nella traduzione italiana:

«Io sono Berandi Avreglio, a m faz cambiè nom, no cambiè, ò détt mèl, io voglio il mio vero nome, che non è Brandi, è Berandi, parchè u i è stè uno sbai, c'è stato uno sbaglio, è il nome uno se lo può cambiare, se c'è una ragione, e io ce l'ho una ragione, u n'è un caprézz, a so té mi dirett, il mio vero nome è Berandi, è scritto qui, carta canta, io sono dei conti Berandi, che adès mè a m tròv un avuchèd o un comercialèsta, a n'e' so chi è ch'l'è mèi, insòmma, un bravo profesionista, onesto, parchè ò savèu d'un èlt, mè, ch'u s'è cambiè nom, éun ad Savgnèn, ci vogliono due tre anni, anche quattro, mo si può, e dopo vieni fuori adiritura sulla Gazzetta Ufficiale, do ch'e'vén fura al lèzi, i t mètt ènca ma tè, il signor Brandi Avreglio da oggi si chiama Berandi, t'è capéi? hai capito, Lalla?»⁹

Nell'*Omaggio a Raffello Baldini* di Daniele Benati si cita Baldini per descrivere la differenza fra italiano e dialetto. Baldini usa un'immagine da caserma: «L'italiano è sull'attenti, il dialetto è in posizione di riposo, in italiano sei in servizio, in dialetto sei in libera uscita». Secondo Benati il dialetto non viene fuori dai dizionari, la frase dialettale nasce dal passaggio di bocca in bocca, di bocca in orecchio, e quindi porta già in sé l'esperienza del rapporto emotivo con gli altri.¹⁰ Per quanto riguarda la forma artistica, Baldini usa un tipo di 'stream of consciousness' teatrale, come afferma Benati: «La cosa bellissima delle sue poesie-racconti o dei suoi monologhi-racconti sono gli impulsi improvvisi a parlare, i deragliamenti delle parole e l'emozione delle parole in cui si scaricano gli umori; allora c'è sempre qualcu-

no che parla a ruota libera e perde il filo del discorso, poi lo ritrova, poi devia di nuovo, ecc. Così alla fine si crea un impianto che è di tipo musicale, un gioco continuo di tema e variazioni.»¹¹ Dal punto di vista dell'uso frammentario delle parole Benati paragona Baldini a Samuel Beckett, nel senso che spesso la voce monologante di Baldini assume la stessa intensità lirica e tragicomica che ritroviamo nei personaggi di Beckett, «inoltre in entrambi l'idea del monologo, che tradizionalmente riflette una profondità tragica del pensiero, diventa una specie di cronaca diretta di quello che un personaggio sta facendo». In questa interpretazione vi è qualcosa di simile nell'isolamento dei personaggi e infine nel loro decisivo fallimento. Questo fallimento in Beckett «è la presa di coscienza di base, mentre in Baldini è esibito senza consapevolezza di chi parla, quindi aperto alle scappatoie della consolazione; ma poi si tratta sempre di forme di consolazione portate dal gioco delle parole, che approdano ad una improvvisa sospensione contemplativa (davanti a una cosa qualsiasi del mondo) oppure alla paradossale pacificazione che nasce da un controsenso un po' buffo.»¹²

Il volume conduce a un nuovo orizzonte attraverso la tradizione letteraria in dialetto e la letteratura romagnola e per questo dobbiamo essere grati al lavoro di Ágnes Ludmann, del Collegio Eötvös József e del suo direttore, Dott. László Horváth e, naturalmente, degli studenti della Classe degli Studi Italiani del Collegio Eötvös József.

NOTE

¹ PIRANDELLO, LUIGI, *Il fu mattia Pascal*, Feltrinelli, Milano 2012, p. 3.

² *Vidám vigasztalanok – Emiliai írók antológiája - Allegri disperati – Antologia di scrittori dell'Emilia*, a cura di ÁGNES LUDMANN, Collegio Eötvös József, Budapest, 2014 (Daniele Benati *Cagnolati, Il giocatore di bocce dalle: novelle Silenzio in Emilia*) *Recensione: Egy olvasó naplója – Allegri disperati (Vidám vigasztalanok)*, Kalligram, Pozsony, maggio 2015, p. 94–96.

[ZSIGMOND LAKÓ]

- ³ ÁGNES, LUDMANN, *Prefazione del redattore*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 8.
- ⁴ BENATI, DANIELE, *Intervista con Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 20.
- ⁵ ÁGNES, LUDMANN, *Prefazione del redattore*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 8.
- ⁶ BALDINI, RAFFAELLO, *Carta Canta*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 90.
- ⁷ BENATI, DANIELE, *Omaggio a Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 128.
- ⁸ BENATI, DANIELE, *Intervista con Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 22.
- ⁹ BALDINI, RAFFAELLO, *Carta Canta – testo originale in dialetto*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 122.
- ¹⁰ BENATI, DANIELE, *Omaggio a Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 126.
- ¹¹ BENATI, DANIELE, *Omaggio a Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 128.
- ¹² BENATI, DANIELE, *Omaggio a Raffaello Baldini di Daniele Benati*, in: RAFFAELLO BALDINI, *Carta canta*, a cura di ÁGNES LUDMANN, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017 p. 130–132.

V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK - "NEMZETKÖZIESÍTÉS"

Kárpát-medencei kapcsolatok

A Kárpát-medencei tehetséggondozó- és szakkollégiumi hálózatot nyolc éve építjük (tanulmányutak, kiskonferenciák és keretegyezmények) tizenöt szervezettel hivatalosan is együttműködésre lépve (EMTE Kiss Elemér Szakkollégium, EMTE Bölöni Farkas Szakkollégium, BBTE Farkas Gyula Szakkollégium, VMFK [Újvidéki Egyetem], Apáczai Diákotthon [Újvidék], Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Kölcsey Ferenc Szakkollégium [Beregszász], Ungvári Nemzeti Egyetem, Történelem Tanszék, TéKa doktorandusz egyesület [Szlovákia], Selye János Egyetem [Révkomárom], Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Maribori Egyetem Magyar Tanszék, Kolégium Antona Neuwirtha [Pozsonyivánka], valamint a Lendvai Gimnázium, a szlovéniai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet) 2017-ben a Márton Áron Szakkollégiummal közösen megrendeztük a negyedik Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciát, mely egyben a XXII. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem humántudományi szekcióját képezte. A konferenciák anyagából könyvsorozat (*Ingenia Hungarica* ISSN: 2416-0911) indult. Fenti együttműködések is biztosítják, hogy az EC az ELTE Kárpát-medencei nyári egyetemének (három egyetemi kar mellett negyedik ELTE egységként) állandó résztvevője, és a humántudományi szekció eredményes megvalósítója. 2017-ben 31 határon túli hallgató vett részt az EC programjában.

Nyelvi alapok

Az Eötvös József Collegium igazgatójának javaslatára a Collegium tanári kara, majd a Hallgatói Önkormányzat 2011 júliusában egyhangúlag elfogadta a Collegiumban a mindenkor újonnan felvett elsőéves collegisták számára kötelező, felmenő rendszerű nyelvi képzés bevezetését. Stratégiai okokból – vagyis (1) a hallgatók szakmai és tudományos előmenetelének elősegítésére, (2) tekintettel a nemzetközi tudományos kapcsolatok eredményes és hathatós ki- és továbbépítésére, valamint (3) a többnyelvűség elvének szem előtt tartásával, és figyelembe véve azon körülményt, hogy a középiskolás diákok túlnyomó része már legalább jó középszintű angol nyelvtudással kezdi meg egyetemi tanulmányait – a Collegium a tagjai számára kötelezően választandó

jelleggel ekkor a francia, német vagy olasz nyelvek tanulását írta elő a BA/BSc-képzés első hat szemesztere alatt. A kurzusok hivatalosan meghatározott célja, hogy a hallgatók a harmadik év végéig nemzetközileg elismert B2-es szintű komplex nyelvvizsgát tessenek. 2015 őszére a hároméves tapasztalatok alapján a hallgatói önkormányzat, a Választmány képviselőjében Szőke Máté (a műhelyek titkáraival egyetértésben) a nyelvi program részleges átdolgozását, finomítását javasolta. A munkaanyagokat a nyelvtanári munkaközösség vezetője, Sára Balázs és az igazgató előzetesen többször véleményezte, majd azt a az angol és latin nyelvekkel bővítve F.O.N.A.L. program címen, 2015 szeptemberében (a testületek ratifikációjától függetlenül, bizalmi alapon) bevezettük. 2016 őszétől a választható nyelvek sora a spanyol nyelvvel egészült ki, ezt tükröződő a program neve A.L.F.O.N.S. programra változott. A program javított, a névváltoztatáson túl számos egyéb ponton is kiegészített, finomított változatát hivatalosan 2017. június 17-én fogadta el a Collegium Közgyűlése. (A programot a fejezet függelékében csatoljuk). Az oktatás szervezésénél igyekszünk minden igény szintnek (A1–C1) kurzusokkal megfelelni. A kurzusok heti két alkalommal tartott, egyenként 90 perces órák keretében, kiscsoportos jelleggel (max. 10-12 fő) a Collegiumban zajlanak, szervezésükben és vezetésükben a Collegium szakos műhelyvezetői és vezető nyelvtanárai, oktató-kutatói (Egedi-Kovács Emese, Klempáné Faix Dóra, Fejérvári Boldizsár, Kalmár Anikó, Ludmann Ágnes, Mészáros Tamás, Sántháné Gedeon Mária, Sára Balázs), tanítást vállaló – legtöbb esetben bentlakásért pályázó – seniorok (Kovács Györgyi, Miskei Réka, Sós Gabriella), felsőéves önkéntes collegisták (Balgá Nóra, Békefi Teodóra, Kasuba Rebeka, Kovács Dominika, Mónok Eszter, Óvári Kitti, Solymosi Nóra, Szántó Hanna, Szemere Ditta, Tóth Zsuzsa Veronika), és vendéglektorok (Sarah Katharina Eisenprobst, Eleonora Falini, Coline Ferrarato, Nicolò Gusmeroli, Camille Neufville) vettek részt.

A 2017-ben elfogadott A.L.F.O.N.S. program részletesen szabályozza a nyelvi szintfelmérők rendszerét. (Hasonló vizsgákra már az előző tanévben is sor került, de nem egységes formában.) A bevezetett nyelvi szintfelmérő vizsgákat a mindenkor tavaszi félév végén teszik le a hallgatók. A nullkredites, de érdemjeggyel értékelt vizsga célja, hogy az adott évben elvégzett anyagot kellően összegezze és az elmélyült ismétlés lehetőségét biztosítsa. A vizsgákat minden esetben az adott kurzust vezető tanár tartja, tehát váratlan, ismeretlen, vagy a kurzuson kívüli anyag nem szerepel a követelmények között. A sikeres vizsga egyszerre mind a hallgató előmeneteléről is pontos jelzést ad, hovatovább a hallgató érdekeit szolgálja, mert ha a szabályzatban foglalt határidőn belül

nem tud nyelvvizsgát tenni, halasztási kérelmét a szintfelmérőktől bizonyított nyelvtudásával hitelesen tudja alátámasztani.

Együttműködések nyelvterületek szerint, bővülések

Az alábbiakban rövid összefoglalót közlünk az Eötvös József Collegium nemzetközi kapcsolatainak alakulásáról. Az egyes nyelvi műhelyek szakmai tevékenységéről részletesen lásd az ECCE VII., illetve VIII. kötetében közölt műhelybeszámolókat, míg az egyes kiemelt rendezvényekről jelen kötet III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK fejezetét.

Az École Normale Supérieure-rel a korábbi nehezkesebb időszak után az előző évi tárgyalások eredményeként ismét megbízhatóan működik háromszintű kapcsolatunk (Erasmus-cserekapcsolat; kölcsönösen biztosított ingyenes szoba a cserekapcsolattól függetlenül [„chambre pour chambre”]; ENS-lektor delegálása az EC-be a Francia Intézet támogatásával). A kapcsolatok teljes körű rendezése 2016-ra Dominique Combe professor, az ENS új nemzetközi referensének támogatásával, illetve Egedi-Kovács Emese és Horváth László igazgató személyes tárgyalásainak köszönhetően vált lehetővé.

Jóllehet 2017-ben nem volt collegista peregrinus az ENS-en, de az Erasmus-cserekapcsolat továbbra is fennáll, a következő évben várhatóan ismét küldünk collegista diákot a Rue d’Ulmre. Kovács István, akinek az ENS Montrouge-i campusán ingyenes szállást biztosított párizsi tanulmányai idejére, 2017-ben megszerezte MA-diplomáját az EHESS Paris-on.

A Collegiumban folyó francia stúdiumok magas színvonalának, illetve az anyaintézménnyel való szoros kapcsolatnak kiváló eredménye a 2017. december 5–6-án, Aurélien Sauvageot halálának évfordulóján Normalisták a Collegiumban – élő hagyomány / Normaliens au Collège Eötvös : une tradition vivante címmel rendezett nemzetközi konferencia.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével S. E. Éric Fournier, Franciaország magyarországi nagykövete, Borhy László, az ELTE rektora, a Budapesti Francia Intézet mostani és korábbi igazgatója, Frédéric Rauser és François Laquièze, valamint Nathalie Koble, az ENS professzora. A collegista előadók mellett a Collegium korábbi normalista francia lektorai és más ENS-hallgatók is szerepeltek a konferencián. (A konferencia részletes programját lásd a 155. oldaltól.)

Kalmár Anikó irányítása alatt az Aurélien Sauvageot Francia Műhely franciaországi kapcsolatai mellett szoros együttműködést alakított ki (Erasmus-

egyezmény) és tart fenn a svájci Fribourg-i Egyetemmel is. A kapcsolat újabb állomásaként 2017 májusában ismét vendégül láttuk Simone de Reyff és Christophe Schuwey kollégákat, akik az immár két éve folyó szövegkiadási munka jelen állásáról számoltak be a Collegium közönségének.

A Budapesti Francia Intézettel rendszeresen szervezett közös rendezvények között 2017-ben is támogattuk a Franciatanárok Nyári Egyetemének megvalósítását. A Collegium a vidékről érkező tanároknak a szakmai együttműködés szellemében (a francia szakos utánpótlás elérése érdekében) ingyenes szállást biztosított.

A Collegium francia filológiai tevékenységének középpontjában az Egedi-Kovács Emese irányította ófrancia irodalmi kutatások állnak. A kutatásban részt vevő hallgatónak 2017 tavaszán Christine Ferlampin-Acher, az Université Rennes 2 professzora, a Nemzetközi Artúr Társaság tiszteletbeli elnöke tartott tömbszemináriumot a kései Artúr-irodalomról.

Az Alma Mater Studiorum – Università di Bologna és a Collegium között is folyamatos az Erasmus-cserekapcsolat (a keretszerződés 2014–2021 közötti időszakra érvényes), amelynek keretében italianisztika és klasszika-filológia szakos collegisták pályázhatnak. A 2017/2018. tanév őszi félévében a Collegium Eleonora Falini hallgatót fogadta, aki anyanyelvi lektorként is segítette az Olasz Műhely munkáját.

Az Olasz Műhelyben a 2017. évben is két anyanyelvi lektor tevékenykedett: 2017 tavaszán Eleonora Falini, az Alma Mater Studiorum – Università di Bologna klasszika-filológia szakos hallgatója és Nicolò Gusmeroli (az Eötvös Loránd Tudományegyetem matematika mesterszakos hallgatója) segítette a műhelytagok nyelvtudásának fejlesztését, elmélyítését.

Az olasz kapcsolatok erősödését jelző, a cserekapcsolatok bővítésére irányuló törekvések tovább körvonalazódtak, konkrét szerződéskötés egyelőre nem történt. A keretegyezmény kidolgozása továbbra is folyamatban van, célunk, hogy a két elitképzésért felelős intézmény hallgatóinak kölcsönös mozgását elősegítsük intézményközi megállapodás formájában.

A Collegiumban folyó olasz nyelvi oktatás és az italianista stúdiumok elismertségét jelzi, hogy az Eötvös József Collegium 2017-ben immár harmadszor nyert támogatást az Olasz Külügyminisztérium külhoni olasz nyelvoktatást támogató pályázatán.

A Collegium továbbra is élvezzi a Budapesti Olasz Kultúrintézet bizalmát. A műhely legújabb kiadványának (Raffaello Baldini: *Carta canta/Kutyabőr*)

bemutatójára 2017. október 12-én az Intézetben került sor Daniele Benati író, műfordító részvételével, aki a bemutató második részében olasz nyelven szólaltatta meg a színházi monológot.

Az Osztrák Kulturális Fórum továbbra is töretlenül támogatta és támogatja műhelyeink programjait. Továbbra is biztatóan alakul a Sára Balázs vezette Germanisztika Műhely folyamatosan erősödő szövegkritikai, kutatási és konferenciaszervező tevékenysége. Az Osztrák Kulturális Fórum támogatásával valósultak meg a 2017 november-decemberében tartott papirologiai és kodikológiai tömbszemináriumok. Előbbit Hermann Harrauer, az ÖNW papi-ruszgyűjteményének nyugalmazott igazgatója tartotta a Collegium klasszika-filológus hallgatói számára, aki emellett a Magyar Bizantinológiai Társaságban is előadást tartott. A kodikológiai kurzuson Maria Theisen és Irina von Morzé, az Osztrák Tudományos Akadémia Középkorkutató Intézetének munkatársai a középkori kódexfestészet témájába vezették be az érdeklődőket. Az Intézet a Germanisztika Műhelyben folyó szövegkritikai kutatások és a Quelle und Deutung-rendezvények (konferenciák, könyvbemutatók) egyik fő pillérének számít. A Kéziratkutató osztály vezetőjével, Christine Glaßnerrel mintegy nyolc évvel ezelőtt alapoztuk meg az azóta is szoros szakmai kapcsolatot. 2017 februárjában collegiumi önerőből megvalósított kurzuson szintén az Akadémia munkatársát, a Salzburgban és Bécsben kutató Nikolaus Czifrát láthattuk vendégül, aki német paleográfiai tömbszemináriumot tartott a hallgatóknak. Évtizedes kapcsolatunk hagyományaihoz híven 2017-ben ismét a Collegium vendége volt a saarbrückeni August Stahl professzor, aki október 26-án R. M. Rilke bibliai ihletésű műveiről tartott szemináriumot a műhely hallgatóinak. Az EC Feld-Knapp Ilona tanárnő által vezetett Cathedra Magistrorum tanárkutatói-szaktudományi kutatócsoportja továbbra is élvezi az Osztrák Kulturális Fórum támogatását. A CM immár hagyományos szakmai rendezvényére 2017. február 27. – március 1-jén került sor, a projektmunka témája a tudományos és kreatív oktatás szerepe volt a DaF-oktatásban. A résztvevőket Regina Rusz, a Kulturforum igazgatója üdvözölte. A plenáris előadást és az ezt követő workshopot Vanessa Urbanz, a Grazi Egyetem oktatója tartotta. A Cathedra Magistrorum könyvsorozatának legújabb kötete 2017 őszén jelent meg *Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung* címmel, melyben a CM-tagok mellett több osztrák kutató, köztük a Collegium korábbi lektorai is publikáltak. 2017 őszén a bécsi egyetem gyakornoka, Sarah Katharina Eisenprobst a Germanisztika Műhely hallgatói számára tudományos szakszövegíró

szemináriumot, a collegiumi németoktatásban résztvevők számára pedig B2-szintű nyelvvizsga-felkészítő szemináriumot tartott.

A Byzantium Központ szervezésében megvalósult további szerteágazó francia, görög, szerb és hasonló külföldi kapcsolatokról lásd az EC Byzantium Központ fejezet (208. oldal).

Az alábbiakban felsoroljuk egyrészt azokat a külföldi előkelőségeket és vendégeket, akik 2017-ben a nemzetközi kapcsolataink keretében ellátogattak hozzánk, illetve a Collegiumban oktató lektorokat, illetve szemináriumokat tartó külföldi vendégtanárokat.

Külföldi előkelőségek látogatásai:

S. E. Éric Fournier (Franciaország nagykövete: 2017. december 5.)

Frédéric Rauser (a Francia Intézet igazgatója: 2017. december 5.)

Nathalie Koble (Maître de conférences, ENS rue d'Ulm: 2017. december 5.)

François Laquièze (Directeur de la Mission Nice Patrimoine Mondial, Ancien directeur de l'Institut Français de Budapest: 2017. december 5.)

Hugues Denisot (Attaché de Coopération Éducative et Linguistique – Coordinateur des Alliances françaises de Hongrie: 2017. december 5.)

Lektorok és vendégtanárok:

Lucio BIASIONI (SNS Pisa): Storia di Firenze e dei rapporti tra l'Ungheria e Firenze durante il Rinascimento – szeminárium (2017. tavasz)

Nikolaus CZIFRA (Osztrák Tudományos Akadémia): német paleográfiai tömbszeminárium (2017. február 14–16.)

Sarah KATHARINA EISENPROBST (Universität Wien, német nyelvi lektor)

Eleonora FALINI (Università di Bologna, olasz nyelvi lektor)

Christine FERLAMPIN-ACHER (Université Rennes 2): „Matière de Bretagne”-szeminárium (2017. tavasz)

Coline FERRARATO (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Nicolò GUSMEROLI (Erasmus-hallgató, olasz nyelvi lektor)

Hermann HARRAUER (ÖNB Papyrussammlung, Bécs): papirológiai tömbszeminárium (2017. november 29. – december 1.)

Irina von MORZÉ (Osztrák Tudományos Akadémia): kodikológiai tömbszeminárium (december 4–7.)

Camille Neufville (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Simone de Reyff (Fribourg-i Egyetem, Svájc): beszámoló a Francia Műhellyel közös szövegkiadási projektről (2017. május 7-8.)

Filippo Ronconi (EHESS Paris): könyvtörténeti szeminárium (2017. december 13.)

Christophe Schuwey (Fribourg-i Egyetem, Svájc): beszámoló a Francia Műhellyel közös szövegkiadási projektről (2017. május 7-8.)

Maria Theisen (Osztrák Tudományos Akadémia): kodikológiai tömbszeminárium (december 4-7.)

Renzo Tosi (Alma Mater Studiorum – Università di Bologna): tömbszeminárium az Olasz Műhely hallgatóinak (2017. november 13-14.)

August Stahl (Saarbrücken): Rilke-szeminárium (október 26.)

A 2017-es gólyaévfolym

FÜGGELÉK

Az Eötvös József Collegium „ALFONS” nyelvi programja A collegiumi nyelvtanulás szabályozásáról

PREAMBULUM

Az Eötvös József Collegium hivatása, hogy a legtehetségesebb magyar egyetemi polgárokat támogassa, tudományos előmenetelüket segítse. Célja, hogy olyan kiválóan felkészült szakembereket képezzen, akik tudományterületükön átlagot meghaladó tudással rendelkeznek, önálló kutatómunkára képesek, és akiknek a tudomány művelése nem csupán szakma, hanem tanári hivatás is.

A Collegium oktatási célkitűzései között – a hagyományoknak megfelelően – egyszerre van jelen a széles körű, európai horizontú tudományos tájékozódás és a nemzeti hagyományok ápolásának igénye.

Fentiek szellemében a Collegium 2012 szeptemberétől az irányító és szabályozó testületek (az igazgató, a tanári kar és a hallgatói önkormányzat egésze, a közgyűlés valamint a kuratórium) egyetértő támogatásával *unanimiter* bevezette a nyelvtanulási lehetőségeket és kötelezettségeket leíró szabályrendszert. A szabályozást – ALFONS keretprogram címen – az első évek tapasztalatai és eredményei alapján jelen dokumentumban kiegészítettük, bővítettük és pontosítottuk.

Az Eötvös József Collegium az Eötvös Loránd Tudományegyetem tehetséggon-dozási munkájában betöltött történelmi szerepének megfelelően – mindenkori lehetőségeihez mérten – a nyelvtanulási keretprogramját a társ-szakkollégiumok tagsága felé is megnyitja.

Óhajtjuk és bízunk abban, hogy a Collegiumtól – a magyar felsőoktatásban egyedülálló módon – kínált lehetőséggel a collegisták élni tudnak, és tanulmányaikat európai szellemiséggel a nemzetközi kapcsolatrendszerünk kiszélesítésére, végső soron a magyar tudomány (oktatás és kutatás) erősítésére kamatoztatni fogják.

I.

ALAPELVEK

- 1) **A collegiumi nyelvtanulás elsődleges célja**, hogy a collegisták a programban meghatározott időkereten belül legalább két B2-es nyelvvizsgával rendelkezzenek.
- 2) A collegistáktól elvárható **a folyamatos fejlődésre való törekvés**. Ennek megfelelően **amennyiben az 1) pontban leírt feltétel már a felvétel idején teljesül, életbe lép a „szintlépési” kötelezettség: nyelvvizsga szerzése vagy egy már ismert nyelvből C1-es szinten, vagy egy új nyelvből B2-es szinten**, tekintet nélkül arra, hogy a hallgató hány nyelvvizsgával rendelkezik. Abban az esetben, ha a collegista nyelvvizsga nélkül érkezik, elégséges egy B2-es nyelvvizsgát tennie.
- 3) **Amennyiben az 1) és 2) pontban meghatározott feltétel a rögzített határidő előtt teljesül, a Collegium erősen szorgalmazza, hogy collegista további szintlépést vagy új nyelv elsajátítását tűzze ki célul**. Ezen tanulmányok természetesen a mesterképzés idején is folytatódhatnak, és – jóllehet már nem tartoznak a jelen szabályzatba foglaltak hatálya alá – értékelési tényezőként jelentenek a mesterképzésbe való jelentkezések elbírálásában.

II.

A NYELVTANULÁSI ÉS NYELVVIZSGA-SZERZÉSI KÖTELEZETTSÉGRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- 1) A collegiumi nyelvtanulási modell keretében választható nyelvek: Angol, Latin, Francia, Olasz, Német, Spanyol – a továbbiakban: **ALFONS**-nyelvek.
- 2) **A collegiumi nyelvoktatásban való részvétel** minden első-, másod- vagy harmadéves, újonnan felvett, BA/BSc-képzésben vagy osztatlan tanárképzésben résztvevő collegista számára kötelező.
- 3) A collegisták számára új nyelvvizsga szerzésére három, szintemelésre kettő év áll rendelkezésre. Kivételt képeznek utóbbi alól azon osztatlan tanárképzésben

részt vevő hallgatók, akiknek legalább az egyik tanári szakja nyelvszak, számukra három év áll rendelkezésre szintlépésre.

4) A Collegium a 6)-os pontban leírtak alapján minden tanév végén nyelvi szintfelmérést végez.

5) **Kimeneti követelmények a bemeneti feltételek tükrében**

a) *Általános követelmények főszakos tanulmányaikat nem nyelvi szakon folytató collegisták esetében**

*Az újonnan felvételt nyerő collegisták nyelvtudásának és nyelvtanulási terveinek regisztrációját, valamint a hallgatók „vállalásának” és nyelvi tanulmányaik folyamatosságának felügyeletét a műhelytitkárokkal való szoros együttműködésben az EC Választmányának Tudományos Bizottsága koordinálja, és mindezekről a nyelvi munkaközösség-vezető tanárnak és az igazgatónak félévente áttekintő jelentést készít.

Bemeneti feltétel	Kimeneti követelmények
Ø	B2
B2	B2 + B2
B2+B2	B2 + C1 / B2 + B2 + B2
C1	C1 + B2
C1+B2	C1 + C1 / C1 + B2 + B2
C1+C1	C1 + C1 + B2
illetve továbbiak	illetve továbbiak

b) *Tanulmányaikat nyelvi szakon folytató collegistákra vonatkozó kiégésítés*

- (I) A hallgató a fő- vagy minor szakjának megfelelő nyelvet a Collegiumban idegen nyelvként (vagyis az ALFONS-program keretében) semmilyen formában nem tanulhatja.
- (II) Amennyiben a hallgató a szakjának/szakjainak megfelelő nyelv(ek)en kívül nem rendelkezik egyéb ALFONS-nyelvvizsgával, úgy egy új B2-es szintű nyelvvizsga megszerzését kell célul kitűznie.
- (III) Amennyiben a hallgató a szakjának/szakjainak megfelelő nyelv(ek)en kívül rendelkezik más, ALFONS-nyelvből szerzett nyelvvizsgával, úgy választhat, hogy az ezek valamelyikében való szintlépést vagy új B2-es szintű nyelvvizsga megszerzését tűzi ki célul.

Szemléltető táblázat:*

Szak	Minor	Hozott vizsga 1.	Hozott vizsga 2.	Hozott vizsga 3.	Collegiumi követelmény*
francia	<i>nem nyelvi</i>	B2 francia	–	–	egy új B2-es vizsga megszerzése
francia	<i>nem nyelvi</i>	B2 francia	B2 német	–	szintlépés német nyelvből <i>vagy</i> egy új B2-es vizsga megszerzése
francia	<i>nem nyelvi</i>	B2 francia	B2 német	B2 olasz	szintlépés német <i>vagy</i> olasz nyelvből <i>vagy</i> egy új B2-es vizsga megszerzése
francia	német	B2 francia	B2 német	–	egy új B2-es vizsga megszerzése
francia	német	B2 francia	B2 német	B2 olasz	szintlépés olasz nyelvből <i>vagy</i> egy új B2-es vizsga megszerzése

*Amennyiben a nyelvi szakként *nem* hallgatott nyelvből hozott vizsga nem tartozik a ALFONS-nyelvek közé, a szintlépés lehetősége értelemszerűen nem áll fenn, ettől eltekintve a nem ALFONS-nyelvet hallgató nyelvszakosokra vonatkozó követelmények szintén az itt szemléltetetteknek megfelelően alakulnak.

6) A számonkérés rendje

a) **Új nyelvet kezdő collegisták esetében** a hallgatók nyelvi fejlődésének ellenőrzésére a Collegium a tanév végén a négy fő nyelvi kompetenciát vizsgáló szintfelmérést végez. Az első év végén általánosságban A2-es szintű, a második év végén B1-es szintű, míg a harmadik év végén B2-es szintű feladatsorokkal. A tesztek nehézségi szintje az egyes nyelvek sajátosságait szem előtt tartva ettől adott esetben némileg természetesen eltérhet, de a vizsgáztatás során a vizsgázatóknak alapvetően figyelembe kell venniük a vizsgát megelőző kurzusok tananyagát is („progress exam”).

A felmérést írásbeli és szóbeli komplex vizsga alkotja. Az írásbeli vizsga (teszt és/vagy hallás utáni szövegértés) a kurzusvezető szervezésében és irányításával zajlik. A szóbeli vizsgabizottság legalább két főből áll, ezek 1) a vizsgára felkészítő kurzus oktatója és 2) egy felkért nyelvtanár kolléga (nyelvi műhely vezetője vagy titkára, felsőbbéves műhelytag, senior hallgató vagy diákképviselői tag stb.)

A szintfelmérés keretét egy-egy, a Neptunban meghirdetett „nullkredites” vizsgakurzus alkotja. A felmérés során összességében 60% teljesítése az elvárt minimális követelmény, 60–80% közti teljesítményért „4 (jó)”, 80–100% közt pedig „5 (jeles)” érdemjegy jár.

A szintfelmérést a collegiumi nyelvtanárok koordinálják.

b) Óralátogatási kötelezettség

A Collegium biztosította nyelvórákon a részvétel kötelező. Ez alól az igazgató eseti felmentést adhat. A collegiumi nyelvi kurzusok látogatása a hallgató felvételekor általa vállalt célkitűzések eléréséig, vagyis a nyelvvizsga/nyelvvizsgák megszerzéséig, ill. bemutatásáig, vagy a collegiumi szabályozás tekintetében ezekkel egyenértékűnek tekintett nullkredites vizsgák teljesítéséig kötelező marad. A rendszeres óralátogatást az adott kurzusvezető ellenőrzi és dokumentálja. A hallgató a kontaktórák legalább 75%-án köteles megjelenni (órakeret félévente átlagosan ca. $12 \times 4 = 48$ óra, ebből tehát min. 36 óra).

c) A latin nyelv tanulásáról: Első collegiumi évében minden alapképzésben bölcsész- és társadalomtudományi karra járó, valamint az osztatlan tanárképzésben bölcsész alapkáros első három évében felvett collegistának kötelező a latin nyelv tanulása. A Filozófia Műhely hallgatói választhatnak a latin és az ógörög nyelv között.

III.

ZÁRADÉK

Minden olyan egyedi esetben, amelyről e szabályzat nem rendelkezik, a hallgató nyelvtanulási kötelezettségének teljesítésére vonatkozó kérését egyéni elbírálás alá eső kérvény formájában nyújthatja be a Collegium igazgatójához, beleértve a szabályzatban rögzítettektől való szintbeli eltérésre, illetve az ALFONS-nyelvek körébe nem tartozó nyelvekből szerzett nyelvvizsgák elfogadtatására vonatkozó kéréseket is. Az ALFONS program keretében sikeresen teljesített nyelvi szintfelmérő vizsgák az egyéni kérvények elbírálása során figyelembe veendőek.

EC BYZANTIUM KÖZPONT

ÖNÁLLÓ COLLEGIUMI OKTATÁSI-KUTATÁSI EGYSÉG

Az ELTE az Eötvös József Collegiumban mint önálló kutatóhelyen működő nagy nemzetközi kutatási pályázat (OTKA NN 104456 „Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal”) kimagasló nemzetközi eredményeinek köszönhetően 2015. szeptember 1-jével az egyetem kutatóegyetemi, az ELTE BTK keretátadással biztosított szakmai, és a Collegium kiegészítő szakkollégiumi támogatásából, alapító szándéknyilatkozat hitelesítésével létrehozta az EC Byzantium Központot (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/>). A bizantinológiai és a rokon tudományterületek (francia, olasz, német és görög irodalmak, valamint történeti vonatkozások) kutatásának keretét adó oktatási-kutatási központ egyszerre jelent szilárd alapot a nemzetközi kapcsolatrendszer tartalmáért (a hallgatókat önálló kutatásokra ösztönző) működtetéséhez és a szakos filológiai képzésekhez. A Byzantium Központ Horváth László témavezetése mellett önálló munkaszámmal a Collegium keretein belül működik. A központ és munkatársainak kutatási eredményeiről lásd 69–75. és 93–112. oldalak. Az alábbiakban az „Antiquitas – Byzantium – Renascentia” (ABR sorozat) eddig megjelent köteteit és a Központ irányítása mellett működő Magyar Bizantinológiai Társaság tevékenységére vonatkozó beszámolót közöljük.

Könyvsorozat**ANTIQUITAS – BYZANTIUM – RENASCENTIA:**

sorozatszerkesztők: Farkas Zoltán – Horváth László – Mészáros Tamás

ISSN: 2064-2369

I. Szepessy Tibor: *Bevezetés az ógörög verstanba*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-10-3. 266 p.

II: Kapitánffy István – Szepessy Tibor (szerk.): *Bevezetés az ógörög irodalom történetébe*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-08-0. 276 p.

III: Tóth Iván: *Alexandros Homérosa. Arrhianos-tanulmányok*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-03-5. 208 p.

IV: *Philologia nostra. Bollók János összegyűjtött tanulmányai*. Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-00-4. 516 p.

V: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland: Begegnungen zwischen Ost und West*. Bibliotheca Byzantina 1. Eötvös József Collegium ELTE, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-15-8. 375 p.

VI: Achilleus Tatios: *Leukippé és Kleitophón története*. Fordította: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-27-1. 151 p.

VII: Szepessy Tibor (szerk.): *Római költők antológiája*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-25-7. 575 p.

VIII: Maywald József – Vayer Lajos – Mészáros Ede: *Görög nyelvtan*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-31-8. 333 p.

IX: Jacqueline de Romilly – Monique Trédé: *Az ógörög nyelv szelleme*. Fordította: Vargyas Brigitta. Szerkesztette: Horváth László. TypoteX Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 978-963-2793-95-5. 135 p.

X: László Horváth (Hrsg.): *Investigatio Fontium. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen. Beiträge der Tagung Klassisches Altertum – Byzanz – Humanismus der XI. Ungarischen Konferenz für Altertumswissenschaft*. Eötvös-József Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-33-2. 281 p.

XI: Horváth László: *Az új Hypereidés. Szövegkiadás, tanulmányok és magyarázatok*. TypoteX, Budapest, 2015. ISBN: 978-963-2798-18-9. 301 p.

XII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland II. Studia Byzantino-Occidentalia*. Bibliotheca Byzantina 2. Eötvös-József Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-36-3. 257 p.

XIII: János Nagyillés – Attila Hajdú – Gergő Gellérfi – Anne Horn Baroody – Sam Baroody (eds.): *Sapiens Ubique Civis. Proceedings of the International Conference on Classical Studies (Szeged, Hungary, 2013)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-40-0. 424 p.

XIV: Zsuzsanna Ötvös: „*Janus Pannonius's Vocabularium*”. *The Complex Analysis of the Ms. ÖNB Suppl. Gr. 45*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-41-7. 354 p.

XV: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland III. Studia Byzantino-Occidentalia*. Bibliotheca Byzantina 3. Eötvös-József Collegium ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-44-8. 300 p.

XVI: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident II. Tradition, transmission, traduction*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-46-2. 236 p.

XVII: Ágnes Ludmann (ed.): *Mare nostrum. Studia Iberica, Italica, Graeca. Atti del convegno internazionale Byzanz und das Abendland – Byzance et l'Occident III (24-25 novembre 2014)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-45-5. 186 p.

XVIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung II. Beiträge der Tagung 'Quelle und Deutung' am 26. November 2014 (EC Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, I.II)*. Eötvös-József Collegium ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-47-9. 159 p.

XIX: Dión Chrysostomos: *Tróját nem vették be. Fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta: Szepessy Tibor*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-55-4. 172 p.

XX: Balázs Sára (Hrsg.): *Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk, Cod. 235, StB Melk, Cod. 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Serv. I b 3*. EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. II.I. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X] ISBN: 978-615-5371-66-0. 331 p.

XXI: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia*. Bibliotheca Byzantina 4. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-68-4. 271 p.

XXII: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident III. Écrits et manuscrits*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-63-9. 333 p.

XXIII: Ágnes Ludmann (ed.): *Italia Nostra. Studi filologici italo-ungheresi*. Collegio Eötvös József ELTE, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-65-3. 275 p.

XXIV: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung III. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung III am 25. November 2015*. EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.III. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X] ISBN: 978-615-5371-67-7. 202 p.

XXV: Dóra E. Solti (ed.): *Studia Hellenica*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-69-1. 132 p.

XXVI: *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásai*ából. Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-77-6. 189 p.

XXVII: Horváth László: *Középhaladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló I*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-75-2. 339 p.

XXVIII: Farkas Zoltán – Horváth László – Mayer Gyula: *Kezdő és haladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló II*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-83-7. 442 p.

XXIX: *Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Farkas Zoltán és Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-78-3. 512 p.

XXX: László Horváth – Erika Juhász (Hrsg.): *Investigatio Fontium II. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen*. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-76-9. 262 p.

Nemzetközi együttműködések

Megállapodás

ELTE Eötvös József Collegium Byzantium Központ

és a

Department of Greek Studies, Democritus University of Thrace között

I. Az ELTE Eötvös József Collegium Byzantium Központ és a Department of Greek Studies – Democritus University of Thrace (a továbbiakban: Intézmények) megegyeznek abban, hogy tudományos oktatási-kutatási együttműködést alakítanak ki a bölcsészettudományok területén különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- intézmények kölcsönös látogatása;
- információk és publikációk cseréje, megosztása;
- közös részvétel kutatási vállalkozásokban, kapcsolódó tudományos konferenciákon és rendezvényeken.

II. Az együttműködés egyes elemeinek eseti megvalósítását megelőzően az Intézmények kidolgozzák az adott vállalkozás részleteit és a megvalósítási terveket.

III. Jelen megállapodás az Intézmények hivatalos képviselőinek aláírásának pillanatában lép érvénybe és akkor válik érvénytelenné, ha bármelyik fél azt visszavonja.

IV. Jelen megállapodás két-két eredeti példányban, angol, görög és magyar nyelven készül.

Záradék: Felek megegyeznek abban, hogy előkészítenek egy tudományos együttműködési megállapodást az anyointézményeik között (Department of Greek Philology – Democritus University of Thrace és ELTE Eötvös József Collegium Byzantium Központ – Eötvös Loránd Tudományegyetem).

Horváth László

Az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója,
az Eötvös József Collegium
Byzantium Központ vezetője

Prof. Konstantinos Chatzopoulos

Dean of the Faculty of Classical Studies and
Humanities - D.U. Thrace Kar dékánja

Komotini, 4.4.2017

Együttműködési megállapodás a Democritus Egyetemmel (Görögország)

Beszámoló a Magyar Bizantinológiai Társaság 2017. évi tevékenységéről

A Magyar Bizantinológiai Társaság 2017-ben is folytatta felolvasóüléseinek szervezését. A meghívott előadók között megjelentek mind magyar, mind külföldi kutatók, s az előadások tárgyának kiválasztásánál is sokszínűségre törekedtünk. A rendezvényeken az alábbi előadások hangzottak el:

2017. február 20. Glaser Tamás: Hazafiak és renegátok – görög identitások a késő bizánci és poszt-bizánci korban. Szász Géza (Szegedi Tudományegyetem): Van-e az útnak története? A konstantinápolyi út a magyar kutatásban.

2017. május 11. Tóth Anna: Kolindálás és Ruszália – Róma és Bizánc mint a balkáni néphagyomány forrásai. Archimédesz Szidiropulosz (Magyarországi Görögök Kutatóintézete): 1956 – Görög szemmel.

2017. június 15. Szabó Pál (Szegedi Tudományegyetem): Bizánci forrásaink tanúsága Nándorfehérvár 1440. évi oszmán-török ostroma vonatkozásában. Juhász Erika (ELTE EC Byzantium Központ): Tanúságtevők a Húsvéti krónikában

2017. október 16. Peter Schreiner (professor emeritus: Universität zu Köln): Translatio studii: Byzanz als Vermittler von Wissen in den Westen

2017. november 28. Hermann Harrauer (professor emeritus: Universität Wien; Papyrussammlung der Österreichischen Nationalbibliothek): Tod in Ägypten. Kötetbemutató: Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott írásai (szerkesztette Farkas Zoltán és Mészáros Tamás). A kötetet bemutatta Mayer Gyula

2017. december 7. Filippo Ronconi (EHESS Paris): Migrations of Books – Books and Migrations. Miscellaneous Medical and Grammatical Manuscripts from Alexandria to Southern Italy

2017. december 13. Athanasios Efstathiou (Ιόνιο Πανεπιστήμιο): Teaching Grammar by Question and Answer in Early and Late Byzantium

A magyar és idegen nyelvű előadások mellett a Társaság és a magyar bizantinológia számára is különös jelentőséggel bírt a *Philologia Nostra* II. kötet novemberi bemutatása. Születésének (1932) és halálának (1997) évfordulóján tanítványai Kapitánffy István korábban különböző folyóiratokban, évkönyvekben elszórtan megjelent (és ma már nehezen hozzáférhető) tanulmányainak, tömör, lényegre törő összefoglalásainak és – mára szintén elérhetlenné vált – bizánci irodalomtörténetének újraközlésével kívántak tisztelni a nagyszerű tanár, a jeles bizantinológus emléke előtt. A korábban idegen nyelven megjelent tanulmányok a kötetben magyar nyelven olvashatók. A kötet összeállítói remélik, hogy Kapitánffy Istvánnak a nemzetközi tudományosságban is újnak számító eredményei, módszertanilag is példaértékű írásai ezáltal a szélesebb nyilvánossághoz is eljuthatnak.

Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl című nemzetközi pályázatával nyerte el az NKFIH négy évre szóló támogatását az Eötvös Collegiumban működő Byzantium Központ. A pályázatban részt vevő kutatók a hagyományos történeti-filológiai módszerek alkalmazásának segítségével jelentős ókori, középkor- és újkori szövegkorpuszok vizsgálatára és kritikai kiadására vállalkoztak, hogy ezek eredményeit felhasználva elemezzék és mutassák be a művek kortárs társadalmi (irodalmi és olvasói) közegét.

Újjáalakult a Magyar Tudományos Akadémia Klasszika-filológiai Tudományos Bizottságának Bizantinológiai Albizottsága. Az Albizottság három akadémiai ciklussal korábban alakult munkacsoportként, de az utóbbi két ciklusban Farkas Zoltán vezetésével albizottságként működött. A bizantinológiával érintkező tudományterületek képviselőit (régészek, történészek) a Magyar Bizantinológiai Társaság integrálja. Az Albizottság legfontosabb feladata a Magyar Bizantinológiai Társasággal együttműködve a nemzetközi kapcsolatok kiépítése, valamint a fiatal kutatók külföldi ösztöndíjakkal való támogatása, akik az elmúlt időszakban Párizsban, Münchenben, Berlinben, Bécsben és Oslóban folytathattak ösztöndíjas tanulmányokat. Az Eötvös Collegium három tagja szerzett eddig külföldön (Párizsban) bizantinológiai mesterszakos oklevelet. Magyarországon jelenleg négy doktori iskolában hat doktorandusz készíti bizantinológiai tárgyú doktori értekezését. A Magyar Bizantinológiai társaság évi rendes közgyűlésén (2017. december 14.) a tagság elfogadta az elnökség beszámolóját, valamint a pénzügyi beszámolót, majd jóváhagyta az új jelentkezők tagfelvételi kérelmét.

Philologia Nostra II. Kapitanffy István válogatott tanulmányai. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia 29). Szerk. Farkas Z. – Mészáros T. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest 2017. A tanulmánykötet az alábbi linkről ingyenesen letölthető: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/Kapitanffy.pdf>.

Juhász Erika

A Magyar Műhely konferenciája

VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK)

Az EC költségvetési sarokszámaiból kiemeljük az ELTE szakkollégiumi támogatását: 2017-ban az ELTE szakkollégiumok szakmai munkájára elkülönített 30 millió forintból az Eötvös Collegium belső RKK-pályázatokon összesen 20 682 000 forintot nyert el. Közüzemi költségekre az egyetem további 14 millió forintot biztosított.

A sarokszámok ismertetését követően a saját bevételek alakulását részletezzük.

A 2017. évi (a költségvetési előirányzathoz képest) tényleges bevételeink az alábbiak szerint valósultak meg: kollégiumi díj: 15 669 760 Ft, terembérlet: 4 408 600 Ft, kereskedelmi szálláshely bevétel: 1 759 818 Ft, lakbér: 254 100 Ft.

Összesen: 22 092 278 Ft.

A mérlegeredmény háttérében a legfontosabb tényező: a költségvetési fegyelem (a működési kiadások és a dologi beruházások minimalizálása).

A Collegiumban folyó szakmai munkára (a közel 180 kurzusra, illetve az előadókra) 2017-ban tervezhattünk és ki is fizethettünk honoráriumot. A bevételek (szállás- és terembérlet) pontosan nem tervezhetők, mert a lehetőségeket nem hirdethetjük, állandó vevői körünk korlátozott. Terembérlet formában kiadtuk tornatermünket, sportpályánkat és nagytermünket is. Nemcsak egyének, hanem csoportok (pl. nyári egyetem, évközi kurzusok) is béreltek a Collegiumban szállást. Bevételeinket növelte, hogy külföldi ösztöndíjas hallgatóink helyét rendre Erasmus-hallgatóknak adtuk ki.

VII. EGYÉB

Az Eötvös Collegiumért Alapítvány

Az Eötvös Collegiumért Alapítványt 1990-ben a Collegium Szijártó István igazgató úr mint alapító kezdeményezésére hozta létre. Az elmúlt 27 évben jelentős támogatást tudott biztosítani az eredeti céloknak megfelelően. Jó egy évtizede azonban a tevékenységi köre, aktivitása fokozatosan beszűkült, a Kuratóriumban elhunyt személyek neve is szerepelt, az ülések elmaradtak. Ezért 2014-ben kezdeményeztük az Alapítvány eredeti célok és működés szerinti megújítását (a pályázatok, az ügyintézés gyakorlati szempontjai miatt célszerű, ha az alapítói szándékoknak megfelelően a mindenkori elnök a mindenkori igazgatóval azonos) és a közhasznúság visszaszerzését. Ügyvédi segítséggel sikerült elérni, hogy hosszas előkészítő munka után a Fővárosi Törvényszék a 2015. október 7-én kelt végzésében a változtatásokat jogerőre emelte. Az Alapítvány új Kuratóriuma: Gyivicsán Anna, Németh József (titkár), Csoma Zsigmondné Kovács Mária, Dörnyei Lászlóné, Csomós Gyula, Solymosi László és Horváth László (elnök). A közhasznúság feltételeinek biztosítása (átlagban évenkénti 2 millió Ft feletti pénzforgalom, stb.) és a közhasznúság visszaigénylése folyamatban van. Az Alapítvány pénzügyeit Noszko Ilona Éva, a Collegium gazdasági vezetője felügyeli.

A 2017-es évben az Eötvös Collegiumért Alapítvány 2 690 000 Ft-ból gazdálkodhatott. Pályázati támogatásokat nyertünk: Újbuda Önkormányzatától a nagyterem audiovizuális felszerelésére 1 000 000 Ft-ot, az Ingenia Hungarica III. kötet kiadására (tördelés) 200 000 Ft-ot; a VI. Természettudományos Tábor megrendezésére a Nemzeti Kulturális Alaptól 400 000 Ft-ot, az EON Hungária Zrt.-től 400 000 Ft-ot, az OTP Bank Nyrt.-től 300 000 Ft-ot, a Richter Gedeon Nyrt.-től 250 000 Ft-ot. Kötetek kiadására magánadományokat kaptunk: összesen 140 000 Ft közvetlen támogatást.

Számszerűsíthető eredmények

A Collegium 2009 – 2018. április között elért eredményei elektronikus úton elérhetőek és „letölthetőek”: <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/eredmenyek/>

XXXIII. OTDK (2017.) Eötvös-collegista eredmények

I. hely összesen: 14
II. hely összesen: 10
III. hely összesen: 2
IV. hely összesen: 2 és 4 különdíj
Mindösszesen: 32 helyezés, elismerés

Angol–Amerikai Műhely: egy II. hely, egy IV. hely

Hallgató neve: Érsek Csenge
Dolgozat címe: Értékek, célok, stratégiák és döntések egy nyelvtanuló fordítási folyamatában – esettanulmány
Elért helyezés: II. hely
Témavezető: Károly Krisztina

Hallgató neve: Egyed Regina
Dolgozat címe: "Hold up our yong kyng" – Gyermekkor és hatalmi reprezentáció a 14–16. századi angol királyi bevonulásokon
Elért helyezés: IV. hely
Témavezető: Novák Veronika

Biológia–Kémia Műhely: egy I. hely

Hallgató neve: Sályi Gergő (EC tagság: 2014 – 2017. január)
Dolgozat címe: Palládium-katalizált C-H-aktiválás: anilidek orto-helyzetű 2,2,2- trifluoretilezési reakciója
Elért helyezés: I. hely
Témavezető: Novák Zoltán, Tóth Balázs

Bollók János Klasszika-filológia Műhely: egy I. hely, egy IV. hely

Hallgató neve: Kovács Dominika
Dolgozat címe: Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben
Elért helyezés: I. hely
Témavezető: Egedi-Kovács Emese

Hallgató neve: Horváth Janka Júlia
Dolgozat címe: Un fragment anglo-normand du roman Floire et Blancheflor dans le Cod. Palat. lat. 1971 et recherches sur la composition du manuscrit

Elért helyezés: IV. hely

Témavezető: Egedi-Kovács Emese

Filozófia Műhely: két I. hely, egy II. hely, egy különdíj

Hallgató neve: Kovács Dániel

Dolgozat címe: A tudatosság két fajtája Plótinosz filozófiájában

Elért helyezés: I. hely

Témavezető: Bene László, ELTE BTK Filozófiai Intézet, Ókori és Középkori Filozófia Tanszék

Hallgató neve: Váncza Kristóf

Dolgozat címe: Don Juan és Dionüszosz

Elért helyezés: II. hely

Témavezető: Ullmann Tamás ELTE BTK Filozófiai Intézet Újkori és Jelenkori Filozófia Tanszék

Hallgató neve: Szántó Rita

Dolgozat címe: Az esztétika "híd" és a műalkotássá formált élet problémája

Elért helyezés: Különdíj

Témavezető: Pálfalusi Zsolt ELTE BTK Esztétika Tanszék

Hallgató neve: Kintli Borbála (EC-tagság: 2015–2016)

Dolgozat címe: Az esztétikán túl

Elért helyezés: I. hely

Informatikai Műhely: egy különdíj

Hallgató neve: Leitereg András

Dolgozat címe: Masszívan párhuzamos architektúrák generatív programozása

Elért helyezés: különdíj

Témavezető: Berényi Dániel

Magyar Műhely: négy I. hely, három II. hely, egy III. hely

Hallgató neve: Havasi Zsuzsanna

Dolgozat címe: Házaspárok elleni boszorkányperek történeti szociopragmatikai vizsgálata

Elért helyezés: I. hely

Témavezető: Sárosi Zsófia

Hallgató neve: Farkas Flóra
Dolgozat címe: Paul Wann Tractatulus de chorea, cancionibus, instrumentis musicis című prédikációja
Elért helyezés: I. hely
Témavezető: Kiss Farkas Gábor

Hallgató neve: Szabó Gergely
Dolgozat címe: A migráció és a többnyelvűség narratívái amerikai magyarok körében
Elért helyezés: I. hely
Témavezető: Bodó Csanád

Hallgató neve: Magyary Anna (EC-tagság: 2014–2016)
Dolgozat címe: Kinetikus tükörképek.
Ekphrasis és mítosz Nádas Péter Emlékiratok könyve című művében
Elért helyezés: I. hely
Témavezető: Tamás Ábel

Hallgató neve: Mosa Diána
Dolgozat címe: Látások és láttatások.
Vizuális narráció Ottlik Géza Iskola a határon című regényében
Elért helyezés: II. hely
Témavezető: Bengi László

Hallgató neve: Szemes Botond
Dolgozat címe: Kölcsönviszony. Szellemi, anyagi és történeti meghatározottságok: az Emlékiratok könyvének elbeszélője és olvasója
Elért helyezés: II. hely
Témavezető: Vásári Melinda

Hallgató neve: Varga Nóra (EC-tagság: 2011–2015)
Dolgozat címe: „Nálunk az élet gyönyörű, a lányok is gyönyörűek, sőt, még a zenekar is gyönyörű” Gender-reprezentáció a kortárs magyar bábszínpadon, társadalmi nemek megjelenése a Sade márki 120 napja, a Kádár Kata revü és a Csárdáskirálynő című előadásokban
Elért helyezés: II. hely
Témavezető: Kékesi Kun Árpád

Hallgató neve: Ballagó Júlia

Dolgozat címe: Társas viszonyok egyetemi diskurzusokban – oktatói és hallgatói szerepek konstruálódása egyetemi órákon

Elért helyezés: III. hely

Témavezető: Tátrai Szilárd

Matematika–Fizika Műhely: egy I. hely

Hallgató neve: Vass Máté

Dolgozat címe: Elektrontranszport-együtthatók kísérleti és szimulációs meghatározása szén- dioxid gázban

Elért helyezés: I. hely

Témavezető: Donkó Zoltán

Mendöl Tibor Földrajz–Földtudomány–Környezettudomány Műhely: egy II. hely, egy III. hely

Hallgató neve: Varga György

Dolgozat címe: Változó súlypontok? A visegrádi országok külkereskedelmének alakulása az Európán kívüli világgal az európai uniós csatlakozástól napjainkig

Elért helyezés: II. hely

Témavezető: Gyuris Ferenc

Hallgató neve: Vác István Dávid

Dolgozat címe: Orosz-Brit versenyfutás Perzsiáért 1889-1914 között

Elért helyezés: III. hely

Témavezető: Ramachandra Byrappa

Olasz Műhely: egy I. hely

Hallgató neve: Szemere Ditta

Dolgozat címe: A klarissza közösségek szerepe az írott kultúra terjesztésében a késő- középkori Itáliában

Elért helyezés: I. hely

Témavezető: Falvay György Dávid

Történelem Műhely: négy I. hely, három II. hely

Hallgató neve: Rudolf Veronika

Dolgozat címe: Cseh–magyar–osztrák kapcsolatok II. (Harcias) Frigyes herceg uralkodása alatt (1230–1246)

Elért helyezés: I. hely (Kora középkori magyar történelem)
Témavezető: Körmendi Tamás

Hallgató neve: Faragó Dávid
Dolgozat címe: Az Ormányi család felemelkedése a Dunántúlon
Elért helyezés: I. hely (16–17. századi magyar történelem)
Témavezető: Oborni Teréz

Hallgató neve: Kósa-Grimm András Kristóf
Dolgozat címe: Schmidt, a rendőrspicli?
Stolte István és az 1932-es kommunista szervezkedés a Pázmány Péter
Tudományegyetemen Elért helyezés: I. hely (Két világháború közötti magyar
történelem I.)
Témavezető: Ablonczy Balázs

Hallgató neve: Somogyi Dániel
Dolgozat címe: A Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság
kulturális kapcsolatai (1949–1956)
Elért helyezés: I. hely (1945 utáni egyetemes történelem)
Témavezető: Andreas Schmidt-Schweizer

Hallgató neve: Rácz Balázs
Dolgozat címe: A birtokok fiscalis kezelésbe jutásának folyamata Erdélyben
I. Apafi Mihály korában
Elért helyezés: II. hely (16–17. századi magyar történelem)
Témavezető: Oborni Teréz

Hallgató neve: Taschek Zoltán
Dolgozat címe: A választások „bombameglepetése”. Az 1922. évi nemzetgyűlési
választások Sopronban
Elért helyezés: II. hely (Két világháború közötti magyar történelem I.)
Témavezető: Szerencsés Károly

Hallgató neve: Halász Tibor

Dolgozat címe: Eszmény és valóság. A magyar ciszterciek megújulási mozgalmala a 20. században

Elért helyezés: II. hely (1945 utáni magyar történelem)

Témavezető: Dénesi Tamás

Cathedra Magistrorum: egy II. hely, két különdíj

Hallgató neve: Nyéki Gábor

Dolgozat címe: Entdeckungsreisen. Neue Zugänge zur klassischen Literatur im DaF Unterricht

Elért helyezés: II. hely és különdíj

Témavezető: Feldné Knapp Ilona, Kelemen Pál

Hallgató neve: Kovács Helga

Dolgozat címe: Herausforderungen der Wissensgesellschaft. Zur Förderung der Textverstehenskompetenzen im schulischen Unterricht

Elért helyezés: különdíj

Témavezető: Feldné Knapp Ilona, Csapodi Csaba

2017-ben összesen 31 Eötvös-collegista részesült köztársasági ösztöndíjban, és 19 collegista nyerte el az Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíját.

Köztársasági ösztöndíjasok 2017/2018. tanév

Bachus Dóra	Történész Műhely
Ballagó Júlia	Magyar Műhely
Bärnkopf Anna	Matematika–Fizika Műhely
Bartha Diána Gabriella	Társadalomtudományi Műhely
Bécsy Bence	Matematika–Fizika Műhely
Bodonyi Orsolya Erzsébet	Történész Műhely
Bozóki Tamás	Matematika–Fizika Műhely
Egyed Regina	Angol–Amerikai Műhely
Erdős András Patrik	Történész Műhely
Érsek Csenge	Angol–Amerikai Műhely
Farkas Flóra	Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Galac Ádám	Germanisztika Műhely
Havasi Zsuzsanna	Magyar Műhely

Kmeczkó Sára	Orientalisztika Műhely
Kovács Dominika	Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Leitereg András	Informatika Műhely
Luksa Norbert	Informatika Műhely
Mosa Diána	Aurélien Sauvageot Francia Műhely
Nagy Vendel	Informatika Műhely
Nyéki Bence	Szlavisztika Műhely
Rácz Balázs Viktor	Történész Műhely
Rálik Alexandra	Szlavisztika Műhely
Rudolf Veronika	Angol–Amerikai Műhely
Somogyi Dániel	Germanisztika Műhely / Történész Műhely
Szabó Gergely	Magyar Műhely / Történész Műhely
Szántó Rita	Filozófia Műhely
Szécsi Péter György	Informatika Műhely
Váczy István Dávid	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely
Váncza Kristóf	Filozófia Műhely
Varga György	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely
Vass Máté	Informatika Műhely

Kiválósági ösztöndíj 2017/2018. tanév

Bécsy Bence (A)	Matematika–Fizika Műhely
Bozóki Tamás (A)	Matematika–Fizika Műhely
Csorvási Nikolett (A)	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely
Érsek Csenge (A)	Angol–Amerikai Műhely
Havasi Zsuzsanna (A)	Magyar Műhely
Horváth Gábor (B)	Informatika Műhely
Keresztény Júlia (A)	Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Kovács Dominika (A)	Bollók János Klasszika-filológia Műhely
Leitereg András (A)	Informatika Műhely
Luksa Norbert (A)	Informatika Műhely
Pálos Zsófia (A)	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely
Plaszko Noel (A)	Matematika–Fizika Műhely

Rálik Alexandra (A)	Szlavisztika Műhely
Rudolf Veronika (A)	Angol–Amerikai Műhely
Somogyi Dániel (A)	Germanisztika Műhely / Történész Műhely
Szabó Gergely (A)	Magyar Műhely / Történész Műhely
Szemere Ditta (A)	Olasz Műhely
Váncza Kristóf (A)	Filozófia Műhely
Varga Virág (A)	Magyar Műhely / Történész Műhely

OKTV-döntősök elszállásolása

2013-ban felvettük a kapcsolatot az Oktatási Hivatallal, hogy felajánljuk támogatásunkat a vidékről a fővárosba, az OKTV versenyek döntőjére érkező diákok elszállásolására. A vidéki versenyzők esélyegyenlősége jelentősen nő azáltal, hogy a döntő előestéjén kipihenhetik magukat, másfelől a Collegium az utánpótlás megnyerésére további lehetőséget kap. Szállást a mindenkori lehetőségeink szerint, előzetes igénylések alapján tudunk biztosítani a versenyzőknek és a kísérő tanároknak. A versenyzők érkezéséről a Collegium tanulmányi előadója és gondnoka – az erre a célra fenntartott e-mail címre érkező jelzések alapján – a szakos műhelyvezetőket értesíti, így kollégáink közvetlen kapcsolatokat építhetnek. Az ECCE III-ban közzöltük azokat a formaleveleket, amelyeket az OH a Collegium címét is feltüntetve kiküld.

Az alábbi kimutatás tartalmazza az együttműködés 2017. évi eredményét.

2017. OKTV szállások biztosítás - Eötvös Collegium

Verseny megnevezése	szállásigény összesen fő	versenyző		kísérő	
		fiú	lány	fiú	lány
Angol	7	4	3		
Földrajz	5	3		2	
Informatika	6	3	3		
Irodalom	2	1			1
Magyar nyelv	3		2		1
Matematika	7	3	2		2

Verseny megnevezése	szállásigény összesen fő	versenyző		kísérő	
		fiú	lány	fiú	lány
Német nyelv	6	2	3		1
Olasz nyelv	7	1	5	1	
Történelem	3	2			1
Francia	1		1		
Latin	2		2		
Fizika	5	5			
Kémia	2	1		1	
mindösszesen:	56	25	21	4	6

Kitüntetések

Az Eötvös Collegium kurátora az igazgató személyi javaslati alapján a Kuratórium támogatásával – a régebbi collegiumi gyakorlatot felelevenítve – 2009-től az őszi ünnepi közgyűlésen, 2015-től pedig az Eötvös József-napon (szeptember 3-án, az ünnepi tanévnnyitón) a Collegium önzetlen támogatóinak Eötvös Collegiumért emlékérmét adományoz. Köszönetünket három területen fejezzük ki: „külfilosz”, azaz nem collegista, „öreg collegista”, azaz korábban végzett növendék, és „távozó collegista”, azaz a Collegiumból kiköltöző collegista kategóriákban.

Emlékérmét kaptak:

2017. szeptember 5-én (Eötvös József-nap):

Mezey Barna, az Eötvös Loránd Tudományegyetem prorektora
 Noszko Ilona Éva, a Collegium gazdasági osztályvezetője
 Ternovác Bálint, „távozó collegista”
 Vidumánszki László, olvasószerkesztő, tördelő

2017. október 17-én:

Hoffmann Tamás, Budapest XI. Kerület, Újbuda polgármestere

Búcsúzunk

*Lo vers es fis e naturaus
E bos celui que be l'enten*
(Bernart de Ventadorn)

A vers tökéletes és igaz, s jó az, aki jól érti.
(Szabics Imre fordítása)

Tisztelt Kollégák! Kedves Barátaink!

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy 2017. június 1-jén elhunyt tanárunk, mesterünk, barátunk, Dr. Szabics Imre, az ELTE professzor emeritusa. 2017. július 3-án hétfőn 11:30-kor búcsúzunk tőle a Bölcsészettudományi Kar Kari Tanácsstermében (1088 Budapest Múzeum körút 4/A). A megemlékezésre szeretettel várjuk kollégáit, barátait, tanítványait, ismerőseit, mindenkit, aki szerette őt.

Az Eötvös József Collegium nevében Horváth László igazgató búcsúzott:

Kedves gyászoló Család! Kedves Kollégák! Tisztelt Collegium!
Az Eötvös József Collegium haláláig igaz, hű fiától, Szabics Imrétől búcsúzik. A történelmi Collegiumban megteremtett idea, a tudós-tanár eszménye soha nem enyészett el. 1960-ban az újkori Kollégium harmadik induló évfolyamának egyik tagja Szabics Imre lett, és a pálya, amelyet bejárt, immár klasszikus példává nemesült. A vele született tehetség a Collegiumban és az egyetemen egyaránt egykori collegisták támogatásával bontakozhatott ki. Gyergyai Albert odaadóan szorgalmas collegista tanítványaként – Eckhardt Sándor egykori példáját követve – egyetemi tanulmányait a Collegium testvérintézményében, a párizsi École Normale Supérieure-ben szilárdíthatta meg. Szűkebb érdeklődési területe, az ófrancia nyelv és a középkori irodalom a francia anyanyelvű társaival szemben is egyenlő versenyhelyzetet biztosított. Itt ugyanis vajmi keveset ér az otthonról hozott nyelvtudás, csakis a tehetség és az elhivatottság dönt. Utóbbiakból pedig bőségesen adatott Szabics tanár úrnak. A párizsi társakat is túlszárnyalta, de hazatért, hogy – bizonyosan nem érdemtelenül – az egykori collegista, Köpeczi Béla vezette Francia Tanszéken az egyetlen tanársegédi állást betöltse. Filológus-irodalomtörténeti tudományos eredményei – az olykor meglehetősen rátarti – frankofón világban is

hírnevet szereztek neki, Szabics Imre neve a magyar kutatók ifjabb nemzedékeit is támogató biztos védjeggyé vált, és az is marad.

A tudós a nehéz magyar körülmények között is világraszólót alkotott, miközben a tanár is fáradhatatlanul dolgozott. Szabics tanár úr szerette tanítványait. A tudós-tanári szeretet pedig nemcsak viszonszeretetet szül, hanem valóban segít és ösztönöz, hogy a tanítvány kellő időben és kellő mértékben gyarapodjon tudásban, később önálló kutatásaiban, és ami a legfontosabb: a tárgya iránti lelkesedésben. Ezt a példát állította a francia szakos diákok nemzedékei elé Szabics tanár úr. Határtalan önzetlenséggel karolta fel az előadásai hatására megcsillanó érdeklődést, fáradhatatlanul javította a dolgozatokat, idejét nem kímélve adott tanácsokat. Tanított: nemcsak tudást, hanem tudósi szemléletet is, példája hiteles és szeretetreméltó volt, ezért hatott. A jó értelemben vett „bábáskodó”, a tudást alázatosan előcsalogatni törekvő tanári tevékenységének általam is megélt példái voltak az Eötvös Collegiumban tanítványaival közösen készített fordításkötetei. A „közösen” szót hangsúlyozom, mert ezt hangsúlyozta ő is mindig. Mégis sokszor volt bennünk különös érzés, hogy a Tanár úr alighanem már mindezeket maga is jó előre kidolgozta, messzemenően felkészült, és bár a megoldásokat tanítványaira hagyta, tőlük várta, valójában maga is készlet alkotott. Annyira szerette diákjait, hogy a tudós természetes hiúságát elnyomta a tanár – tanítványai előhaladása felett érzett – öröme.

Mindebből mi, a francia irodalmat távolabbról tisztelő, körön kívüliek is részesülhettünk. Szabics tanár úr szüntelen lelkesedéssel valósította meg terveit, amelynek örömmel és hálával adott otthont az Eötvös Collegium. A Csonkakezü királylány; a Jehan és Blonde; a Római Florence és a magyar királyfiak; a Nagylábú Berta, „Magyar királylány”; a Parise hercegnő története az elmúlt négy év varázslatos történetei, amelyek abba az álomvilágba röptették a folytatást türelmetlenül váró olvasót, ahol kedves lovagjai és tündérei között Szabics tanár úr élt és alkotott.

„Álom árnyéka az ember” – mondja a költő. Pünkösöd előestéjén a tanár úr itt hagyott minket. Harminc évvel ezelőtti utószavában így fogalmazott: „A kalandokra – az ősi kelta szokásokból következően – csak bizonyos meghatározott időpontokban kerülhetett sor (általában májusban, pünkösdkor vagy Szent Iván napján). Az állandóan visszatérő szimbolikus helyszínek (erdő, pusztaság, forrás, folyó, tó és kert) ideális környezetet biztosítanak a kalandok létrejöttéhez, ám egyúttal a nyugtalanító fantasztikumot, az ijesztő csodákat és a fenyegetettség csapdáit is magukban rejtik. Az udvari és evilági szokásokat is jól ismerő tündér vagy földöntúli lovag csodatételéhez elengedhetetlen a két

világ határán található, közvetítő szerepet betöltő víz (folyó vagy tó). Az erdő vadjai, melyekkel rendszerint a történet elején találkoznak a hősök, mind fehér színűek. A kelta mitológiában fehér a varázslat, a mágia, a túlvilág szimbolikus színe, így tehát a fehér szarvas, őz vagy sólyom nem lesz vadászszákmány, hanem a túlvilág hírnökeként, a csábítás és a kaland kiváltójaként jelenik meg, majd küldetését teljesítve, nyomtalanul eltűnik.”

A Tisztelt Collegium nevében immár búcsúzom. Tanár úr legutóbbi fordításának zárszavát idézem:

„Thierry úr pedig Florence-tól vett búcsút, aki Isten oltalmába ajánlotta őt. A császár bőkezűen kiadta Milonnak a jussát, földbirtokokat és más javakat adományozván néki. Esmeré az apácákat is bőséges adományokban részesítette. Az apátnő és a nővérek nagy szomorúsággal búcsúztak el Florence-tól, akit felettébb megszerettek végtelen jóságáért és jámborságáért. Esmeré és Florence végül útnak indultak, s amikor Rómába érkeztek, a város összes harangja megkondult, s a pápa is kegyesen köszöntötte őket. ...

Oltalmazzon minket Isten, ki a Szentháromságban létezik, s minden ember felett hatalma van.”

„FILOSZ” ÉS „DÖGÉSZ”

Gaál Zoltán Kristóf

**A SPANYOL APPROXIMÁNSOK
ÉS AZ EXPLICIT FONOLÓGIAI INSTRUKCIÓ HATÁSA.
A /B D G/ ALLOFÓNOK A MAGYAR AJKÚ
SPANYOLTANULÓK LABORATÓRIUMI BESZÉDÉBEN**

A köztesfonológia aktuális helyzete

Napjaink kutatásaiban kimagasló népszerűségnek örvendenek az ún. köztesnyelvek (*interlanguages*), vagyis azon nyelvi rendszerek, melyek egy idegen nyelv (vagy második nyelv, röviden L2) tanulásának megkezdésekor alakulnak ki, majd fejlődnek a tanulási folyamat során. Az elmúlt évtizedekben dívott elméleti keretek, melyek a köztesnyelvek feltárását tűzték ki céljukként, a második nyelvek fonológiai rendszere (és ezáltal a kiejtés) iránt hol élénk érdeklődést tanúsítottak (pl. az audiolingvális módszer), hol pedig teljes mértékben mellőzték azt (pl. a nyelvtan-fordítás módszer)¹.

Bár a szakirodalom² tanúbizonyossága szerint a köztesfonológia (*interphonology*) az utóbbi években ismét fellendülő szakaszban van (bizonyítja ezt a témában megjelent számos szakkikk, monográfia és gyűjteményes kötet), a tudományos igényű írások túlnyomó részében továbbra is szinte kizárólag az angol ajkú (elsősorban észak-amerikai) nyelvtanuló nézőpontja érvényesül. Jóllehet az elmúlt években jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a friss írásokban minél több nyelvpár kerüljön nagyító alá (a spanyol nyelv vonatkozásában kiemelt fontossággal bír a Judy és Perpiñán által szerkesztett kötet³), a magyar ajkú spanyoltanulók köztesnyelve, kiváltképp annak fonológiai rendszere mindeddig csekély figyelemben részesült annak dacára, hogy a spanyol

¹ Atienza Cerezo, Encarnación és munkatársai: „Pronunciación”, in uók: *Diccionario de términos clave de ELE*, Centro Virtual Cervantes, 2012.

² Lord, Gillian – Maria I. Fonda: „Teaching Pronunciation in Second Language Spanish”, in Geeslin, Kimberley L. (ed.): *The Handbook of Spanish Second Language Acquisition*, Wiley-Blackwell, 2014, 514-529.

³ Judy, Tiffany – Silvia Perpiñán (ed.): *The Acquisition of Spanish in Understudied Language Pairings*, Amsterdam, John Benjamins Publishing Company, 2015.

nyelv igen jelentős szerepet tölt be napjaink magyarországi közoktatásában (a részletekért ld. a Baditzné⁴ által közölt adatokat).

Azon tanulmányok, amelyek a magyarok által beszélt spanyol fonológiai sajátosságaival foglalkoznak, jobbára a szupraszegmentumokat helyezik előtérbe. Baditzné számos munkája⁵ az intonációját veszi górcső alá, Baditzné és munkatársai⁶ pedig – a spanyoltanár-hallgatók számára készült jegyzetükben – három fejezetet szentelnek fonetikai-fonológiai kérdéseknek, melyekből egy a hangsúlyozás, egy pedig az intonáció problematikus területeit dolgozza fel. A szegmentális szint fontosabb jelenségeiről összefoglaló jelleggel olvashattunk Ábrahám cikkében⁷, de tudomásunk szerint elmélyültebb, kísérletekkel alátámasztott tanulmány ezidáig csak Bárkányi⁸ tollából született, mégpedig a zöngésségi hasonulás témájában.

AZ EXPLICIT FONOLÓGIAI INSTRUKCIÓ

A szakirodalom kiemelten kezeli a fonológiai instrukció céljának kérdését. Míg hosszú időn keresztül az a – ma már konzervatívnak számító – nézet érvényesült, hogy kiejtés tekintetében egy nyelvtanulónak egy anyanyelvi beszélő szintjére kell törekednie (*nativity*), napjainkban jóval elterjedtebb

⁴ Baditzné Pálvölgyi Kata: „La formación de profesores de ELE en Hungría: hitos y retos”, in Izquierdo, José María (ed.): *V Congreso Internacional de FIAPE. ¿Qué español enseñar y cómo? Variedades del español y su enseñanza: Jornadas Pedagógicas*, Madrid, Ministerio de Educación y Cultura, 2014, 1-7.

⁵ Többek között: Baditzné Pálvölgyi Kata: *Spanish Intonation of Hungarian Learners of Spanish: Yes or No Questions*, Bibliotheca Phonica, 15, 2012.

Baditzné Pálvölgyi Kata: „El castellano hablado por húngaros: rasgos prelingüísticos de transferencia negativa en la entonación”, in Marrero Aguilar, Victoria – Eva Estebas Vilaplana (szerk.): *Tendencias actuales en fonética experimental. Cruce de disciplinas en el centenario del Manual de Pronunciación Española (Tomás Navarro Tomás)*, Madrid, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), 2017, 397-398.

⁶ Baditzné Pálvölgyi Kata – Balázs-Piri Péter – Jeszenszky Márton – Juan José Luján Egea: *Temas de gramática pedagógica para futuros profesores de ELE. Material complementario para la formación de profesores de ELE húngaros*, Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem, 2015.

⁷ Ábrahám Szilvia: „Dificultades de los estudiantes húngaros en el aprendizaje del español”, in Csikós Zsuzsanna (szerk.): *Encrucijadas. Estudios sobre la historia de las relaciones húngaro-españolas*, Huelva, Servicio de Ediciones de la Universidad de Huelva, 2013, 223-238.

⁸ Bárkányi Zsuzsanna: „La adquisición de la asimilación de sonoridad”, in *Acta Hispanica XVII*, 2012, 95-102.

Bárkányi Zsuzsanna: „The acquisition of Voicing assimilation by advanced Hungarian learners of Spanish”, *Revista Española de Lingüística Aplicada / Spanish Journal of Applied Linguistics* 31-1, 2018, 1-13.

az a felfogás (ld. Munro és Derwing munkáit⁹), mely szerint kívánatosabb a megnyilatkozások érthetőségére (*intelligibility*) törekedni. Bár a terminusnak nincs közmegegyezően alapuló, egyedüli definíciója, számos munka a fent említett szerzőpár meghatározását idézi, tudniillik érthetőség annyit tesz, hogy milyen mértékben lehet egy megnyilatkozást megérteni.

Bár az érthetőség véleményünk szerint is előbbrevaló, érdemes néhány további meglátással árnyalni a képet. Lord és Fionda¹⁰ felhívják a figyelmet a markáns külföldi akcentus esetleges negatív szociopragmatikai következményeire. Jóval korábban Cantero¹¹ is kifejtette, hogy amennyiben célnyelvi beszélgetőpartnerünk kiejtésünket „külföldinek”, „idegennek” érzékeli, ez elutasítást válthat ki belőle, ami pedig megrekesztheti a nyelvelsajátítás folyamatát. Következésképp az ilyen típusú negatív élményeket elkerülendő a kiejtés fejlesztése fontos szereppel kell, hogy bírjon.

Mivel ezidáig a magyar–spanyol köztesfonológia szegmentális jellemzőinek csekély hányada lett eszközfontetikai kísérletekkel alátámasztva, és mivel a kiejtés „külföldi”-ként való észlelésében ezek is egyértelműen szerepet játszanak, vizsgálatunkban a magyar ajkú spanyol tanulók számára egyik problematikus jelenséggel, a három zöngés zárhangnak, vagyis /b d g/-nek allofónjaival foglalkozunk.

Előzmények: a /b d g/-approximantizáció a köztesnyelv-irodalomban

Miért /b d g/?

Ha egy több tucat országban beszélt nyelvet (amilyen a spanyol is) tanítunk idegen nyelvként, rögtön felmerül a kérdés, melyik normával ismertessük meg diákjainkat az órákon (vö. Moreno Fernández¹²). Hangtani témát vizsgáló tanulmányról lévén szó, az utóbbi évtizedekben született és a spanyol ajkú világot dialektális tömbökre szabó felosztások (a témát mélyen taglalja Lipski¹³) közül céljainknak leginkább a University of Iowa *Dialectoteca de Español*¹⁴ által kidolgozott osztályozás felel meg, hiszen a tömbök körülhatárolásakor

⁹ Munro, Murray J. – Tracey M. Derwing, Tracey M.: „Foreign Accent, Comprehensibility, and Intelligibility in the Speech of Second Language Learners”, *Language Learning* 45-1, 1995, 73-97. Derwing, Tracey M. – Murray J. Munro: „Accent, intelligibility, and comprehensibility. Evidence from Four L1s”, *Studies in Second Language Acquisition* 19, 1997, 1-16.

¹⁰ *i.m.*

¹¹ Cantero, José Francisco: *Teoría y análisis de la entonación*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 2002.

¹² Moreno Fernández, Francisco: *¿Qué español enseñar?*, Madrid, Arco/Libros, 2000.

¹³ Lipski, John M.: *El español de América*, Madrid, Cátedra, 1996.

¹⁴ <http://dialects.its.uiowa.edu/>

kizárólag fonológiai vonásokat vesz alapul. A szóban forgó javaslat a szibiliáns mássalhangzók megvalósulására, valamint a szótagzáró mássalhangzók stabilitására építve három tömböt (észak-félszigeti, felföldi és alföldi) különböztet meg, Hualde¹⁵ pedig az észak-félszigeti és a felföldi tömb fővárosainak művelt beszélőit jelöli meg a két fő spanyol kiejtésbeli norma, a félszigeti és a latin-amerikai norma képviselőiként. Természetesen a spanyolt idegen nyelvként tanítva nem téveszthetjük szem elől azt a fontos ténytet sem, hogy jelentős földrajzi lefedettsége mellett többközpontú nyelvről (a témáról didaktikai perspektívából ír Díaz García¹⁶) van szó, azaz a nemzeteken átívelő normákon kívül nemzeti vagy helyi normák is léteznek (ilyen az Ibériai-félszigeten az andalúz vagy Dél-Amerikában a rioplatense).

A nyelv többközpontú jellegét és a normák sokaságát figyelembe véve kézenfekvőnek tűnik, hogy egy a kiejtést szegmentális szinten vizsgáló és fejlesztő program olyan jelenségekre összpontosítson, amelyek az egyes nyelvváltozatok között jelentős egybevágóságot mutatnak, ugyanakkor a mai spanyol nyelv szegmentális fonológiájában fontos szerepet töltenek be. Kutatásunkban, melynek első eredményeit adjuk közre ebben a tanulmányban, ezért esett választásunk a /b d g/ sorozat allofónjaira.

A /b d g/-sorozat allofóniája a spanyolajkúak beszédében

Mielőtt a köztesnyelv-irodalmi előzményekre térnénk, érdemes megvizsgálnunk, milyen tényezők befolyásolják a /b d g/ megvalósulását a félszigeti és amerikai anyanyelvi beszélők megnyilatkozásaiban. Előjáróban leszögezhetjük, hogy a sorozat approximantizációja (azaz bizonyos hangkörnyezetekben approximánsként, közelítő mássalhangzóként történő realizációja) a spanyol ajkú világ gyakorlatilag teljes területén megfigyelhető, szóbelőben és szóhatáron át egyaránt működik, beszédstílustól függetlenül (így tehát éppúgy tetten érhető gondozott beszédben, mint kötetlen, gyors beszédben). Az egyes nyelvváltozatok között azonban eltérések mutatkoznak aszerint, hogy a zár- és közelítővariánsok hogyan „osztják fel” egymás között a hangkörnyezeteket. A következő táblázat (melynek forrása Hualde¹⁷) szemlélteti, ami egy fonetikaórán bevezetés gyanánt általában elhangzik:

¹⁵ Hualde, José Ignacio: *Los sonidos del español*, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.

¹⁶ Díaz García, Amanda: *Las variedades del español en ELE. Análisis de los exámenes de certificación del español como lengua extranjera*, kiadatlan diplomamunka, Madrid, Universidad Autónoma de Madrid, 2016.

¹⁷ Hualde, *i.m.*, 130.

/b/	[b]	tras pausa, tras nasal	<i>van</i> [bán], <i>ambos</i> [ámbos]
	[β]	otros contextos	<i>se van</i> [seβán], <i>desván</i> [dezβán], <i>calvo</i> [káλbo], <i>árbol</i> [árβol]
/d/	[d]	tras pausa, tras nasal, tras lateral	<i>dan</i> [dán], <i>andan</i> [ándan], <i>caldo</i> [káλdo]
	[ð]	otros contextos	<i>lo dan</i> [loðán], <i>los dan</i> [lozðán], <i>arde</i> [árðe]
/g/	[g]	tras pausa, tras nasal	<i>ganso</i> [gánso], <i>tango</i> [tángo]
	[ɣ]	otros contextos	<i>hago</i> [áyo], <i>rasgo</i> [rázgo], <i>algo</i> [ályo], <i>orgullo</i> [orɣújo]

1. ábra. A /b d g/ zár- és approximáns allofónjainak eloszlása

Bár az approximantizációt mutató hangkörnyezetek száma nyelvváltozatról nyelvváltozatra¹⁸ ingadozik, a folyamat mindegyikben megfigyelhető intervokális helyzetben. Azon tanulmányok, melyek a magánhangzók között produkált zöngés zárhangokat vizsgálják az anyanyelvi beszélők megnyilatkozásaiban, általában a következő változókat veszik górcső alá:

a lexikális hangsúly helye. Több tanulmány (köztük Ortega-Llebaria¹⁹ vagy Eddington²⁰) rámutat, hogy a lexikális hangsúly viselő szótagok kezdetében álló szegmentumok jobban ellenállnak a leníciónak²¹, míg a hangsúlyt közvetlenül követő szótag kezdete jobban kedvez a kevésbé réses megvalósulásoknak.

a képzés helye. Hualde²² az intervokális zárhangok gyengülése kapcsán megjegyzi, hogy a labiálisok, dentálisok és velárisok közül utóbbiak hajlamosak leginkább a lenícióra. Részint ennek miéértjére

¹⁸ A témáról lásd pl. Carrasco, Patricio – José Ignacio Hualde – Miquel Simonet: „Dialectal Differences in Spanish Voiced Obstruent Allophony: Costa Rican versus Iberian Spanish”, *Phonetica* 69, 2012, 149–179.

¹⁹ Ortega-Llebaria, Marta: „Interplay between phonetic and inventory constraints in the degree of spirantization of voiced stops: comparing intervocalic /b/ and intervocalic /g/ in Spanish and English”, in Face, Timothy (szerk.): *Laboratory Approaches to Spanish Phonology*, Berlin / New York, Mouton de Gruyter, 2004, 237–253.

²⁰ Eddington, David: „What are the contextual phonetic variants of /β, ð, γ/ in colloquial Spanish?”, *Probus* 23, 2011, 1–19.

²¹ A kurrens fonológiai irodalom és a nyelvészeti tankönyvek alapján egyenlőséget tehetünk a leníció és a gyengülés terminusok közé, és számos munkában olyan definíciókkal találkozunk, mint „egy mássalhangzó annál erősebb, minél jobban különbözik a[z öt szegélyező] magánhangzóktól, és annál gyengébb, minél hasonlóbbá válik hozzájuk” (Ashby, Michael – John Maidment: *Introducing phonetic science*, Cambridge, Cambridge University Press, 2005, 141; saját fordítás).

²² Hualde, José Ignacio: „Intervocalic lenition and word-boundary effects”, *Diachronica* 30:2, 2013, 232–266.

fókuszál munkájában Marotta²³, aki a toszkán olaszon keresztül bemutatja, hogy ezen mássalhangzók leníciójának a képzésükre jellemző artikulációs sajátságok (nagyobb nyomás a szájüregben és csekélyebb lingvális szűkület) konspirációja kedvez.

a szegélyező magánhangzók hangszíne. Bár a szegmentum képzési helye már önmagában is meghatározza az approximantizáció mértékét, a szomszédos magánhangzók minősége szintén befolyásolja a folyamatot. Simonet és munkatársai²⁴ vizsgálatának tükrében a dentális /d/ approximantizációjának mértéke egyenesen arányos a magánhangzók nyíltsági fokával (tehát minél nyíltabbak a magánhangzók, annál nyíltabb a /d/ is), míg Cole és munkatársai²⁵ a /g/ esetén épp az ellenkezőjét figyelték meg.

a szógyakoriság. Ezen tényező hatását is többen vizsgálták, közülük kiemelhetjük Eddingtont, akinek tanulmánya²⁶ több félszigeti és amerikai nyelvváltozatot képviselő beszélőktől származó spontánbeszéd-mintákra épül. Eddington azt a különbséget találja, hogy [ð] kevésbé résesen valósul meg magas gyakoriságú szavakban, míg [β] és [ɣ] esetén ez a hatás nem figyelhető meg.

A /b d g/-sorozat a köztesnyelv-irodalomban

A spanyollal mint idegen nyelvvel, azon belül is fonológiai témákkal foglalkozó tanulmányok és előadások jelentős része a zárhangok implementálására összpontosít. Ez cseppet sem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy a köztesfonológiai irodalomban mindmáig az angolszász (javarészt egyesült államokbeli) perspektíva dominál: ez ugyanis a spanyol szegmentális fonológia egyik olyan területe, ahol az angol ajkú nyelvtanulók a legnehezebben tesznek szert anyanyelvvel felérő kiejtésre.

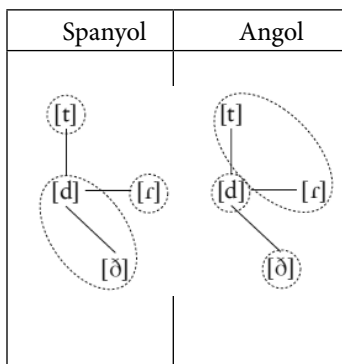
²³ Marotta, Giovanna: „Lenition in Tuscan Italian (Gorgia Toscana)”, in: Carvalho, Joaquim Brandão – Tobias Scheer – Philippe Ségéral (szerk). *Lenition and Fortition*, Berlin / New York, Mouton de Gruyter, 2008, 235–272.

²⁴ Simonet, Miquel – José Ignacio Hualde – Marianna Nadeu: „Lenition of /d/ in spontaneous Spanish and Catalan”, előadás a *Thirteenth Annual Conference of the International Speech Communication Association* konferencián, 2012.

²⁵ Cole, Jennifer – José Ignacio Hualde – Khalil Iskarous: „Effects of prosodic and segmental context on /g/-lenition in Spanish”, in Fujimora, Osamu – Brian D. Joseph – Bohumil Palek (szerk.): *Proceedings of the Fourth International Linguistics and Phonetics Conference*, 1999, 575 – 589.

²⁶ Eddington, *i.m.*

A zöngelkedési időben (*voice onset time*, röviden VOT) megmutatkozó különbségen túl a /b d g/ sorozat approximáns allofónjainak ejtése szintén nehézséget okoz az angol anyanyelvű nyelvtanulónak, hiszen ezek célnyelvi ejtéséhez kétféle műveletet kell végrehajtania, melyeket *inkorporálásnak* és *rekategorizációnak* nevezhetünk. Inkorporálás alatt esetünkben az anyanyelvük fonológiai rendszerében nem létező [β] és [ɣ] elsajátítását értjük. A sorozat harmadik tagja nagyobb nehézséget rejt, hiszen ahogy az alábbi ábráról (melynek forrása Hayes²⁷) leolvasható, a két nyelvben a fonetikai tér ezen részterülete másként szerveződik fonémákba: a [ð] a spanyolban /d/ allofónjaként van jelen, míg az angolban fonémastátussal bír (ez azt jelenti, hogy /d/ és /ð/ kontrasztban állnak egymással, amit a *dare* 'merészel' – *there* 'ott' minimális pár is alátámaszt). Így tehát a nyelvtanulónak „meg kell fosztania” a /ð/-t fonémastátusától és allofónstátust kell ráosztania – ezáltal rekategorizáció történik.

2. ábra. A dentális mássalhangzók fonetikaitér-szeletének felosztása a spanyolban és az angolban

A témában született és módszertanilag legfinomabban hangolt tanulmány Face és Menke cikke²⁸, amely különböző nyelvsajátítási szinteket képviselő egyesült államokbeli egyetemista csoportok (másodévesek, végzősök, valamint posztgraduális képzésben résztvevők) beszédét dolgozza fel. Face és Menke két feladatból álló kísérletet végzett: az első egy rövid kérdéssor, amely az adatközlőkkel kapcsolatban nem csupán általános információkat, hanem a spanyol

²⁷ Hayes, Bruce: *Introductory Phonology*, Wiley-Blackwell, 2009, 34.

²⁸ Face, Timothy L. – Mandy R. Menke: „Acquisition of the Spanish Voiced Spirants by Second Language Learners”, in Collentine, Josephine és munkatársai (szerk.): *Selected Proceedings of the 11th Hispanic Linguistics Symposium*, Somerville, MA, 2009, 39–52.

nyelvvel kapcsolatos előképzettségüket is hivatott felmérni; a második pedig egy rövid novella felolvasásából állt. A szerzőpáros arra a kérdésre kereste a választ, hogy a három vizsgált szint között megfigyelhető-e az approximánsok ejtésére vonatkozó fejlődés anélkül, hogy közben a nyelvtanulók explicit fonológiai instrukcióban részesüljenek. Munkájukban két további tényezőt vizsgáltak (ezeket saját példákkal illusztráljuk): a szóban elfoglalt hely (szó-belső: *hada* 'tündér' – magánhangzó által megelőzött szókezdő helyzet: *la dama* 'a hölgy'), valamint a lexikális hangsúly helye (hangsúlyos szótag kezdete: *Adán* <tulajdonnév> – hangsúlytalan szótag kezdete: *hada* 'tündér').

Face és Menke arra a következtetésre jutnak, hogy az amerikai egyetemisták – az anyanyelvi beszélőkhöz hasonlóan – hangsúlytalan szótagban nyíltabb szegmentumokat produkálnak, de hozzátézik, hogy bár az approximáns megvalósulások összesített aránya statisztikailag szignifikánsan növekszik (vagyis az angol ajkúak köztesfonológiája fejlődik a zöngés zárhangok ejtésének tekintetében), a szóbelő és szókezdő között különbség még a vizsgált legmagasabb nyelvelsajátítási szinten is fennáll, az approximánsok itt is nagyobb számban képviseltetik magukat szóbelőben.

A /b d g/-sorozat magyar szemmel

A magyar ajkú spanyoltanulók esetén a helyzet másként fest. Bár a zöngésségi kontraszt a két nyelvben azonos módon kódolódik (azaz nem áll fenn VOT-beli különbség), a zöngés zárhangok megvalósításában különbségbe ütközünk: a magyar /b d g/-sorozatnak nincsenek²⁹ approximáns allofónjai. Így tehát, angol ajkú társaiktól eltérően, a magyar ajkú nyelvtanulóknak mindhárom szegmentum esetén „csupán” a korábban inkorporálásnak nevezett műveletet kell végrehajtaniuk. A jelenségről azonban csak akkor alkothatunk valós fogalmat, ha ezt a felszínes, a két nyelv fonológiai rendszerének madártávlatból történő összehasonlításából adódó meglátást kísérletekkel támasztjuk alá.

²⁹ Természetesen nem kívánjuk azt állítani, hogy a magyar zárhangok sosem valósulnak meg teljes zár nélkül, csupán annyit, hogy ezen realizációk disztribúciója távolról sem olyan szisztematikus, mint a spanyolban, ráadásul a folyamat stílusfüggő, elsősorban kötetlen, gyors beszédben jellemző.

A kutatás technikai részletei és a kutatási kérdések

Az adatközlők

Profil

Kutatásunkban 19 fő vett részt, akik a vizsgálat ideje alatt az Eötvös Loránd Tudományegyetem romanisztika alapszakja spanyol szakirányának, illetve osztatlan spanyoltanár-képzésének másodéves hallgatói voltak. A kísérletekben a *Spanyol hangtani gyakorlat* évfolyam-szeminárium keretében vettek részt. A szóban forgó kurzus hallgatóságának viszonylagos homogenitását garantálja, hogy a hallgatóknak az első év végén egy nyelvi szigorlatot (*Nyelvi alapvizsga*) kell teljesíteniük, melyen az elvárt szint hozzávetőlegesen a Közös Európai Referenciakeret B2/C1-szintje. Ahogy azonban lenni szokott, a 19 hallgató között jelentős különbségek mutatkoztak annak függvényében, hogy az egyetem előtti években heti hány órában, milyen anyanyelvű országban és milyen anyanyelvű tanárral vagy tanárokkal tanulták a spanyolt. Jelen vizsgálatban azokra a hallgatókra összpontosítottunk, akik magyar középiskolában, magyar ajkú spanyoltanárral (vagy -tanárokkal), maximum heti 4-5 órában vettek részt spanyolnyelv-órákon az egyetem előtt. A kiválasztott adatközlők mindannyian 20-21 éves nők, anyanyelvük a magyar, más nyelvet nem beszélnek anyanyelvi vagy anyanyelv-közeli szinten és egyikük sem rendelkezik spanyol ajkú felmenőkkel.

Attitűd

Egy ilyen természetű vizsgálat csakis akkor lehet teljes, ha figyelme a résztvevők attitűdjére is kiterjed, tehát azt is feltárja, mennyire tartják (vagy tartanak) fontosnak a hallgatók a kiejtésfejlesztés spanyolnyelv-órákba történő beiktatását, illetve hogyan értékelik saját maguk kiejtését. Az első kísérletet megelőzően a hallgatóknak ki kellett tölteniük egy kérdőívet, amely korábbi tanulmányikat és a kiejtéshez fűződő viszonyukat hivatott feltérképezni. A kérdőív megtervezésében két dokumentum nyújtott jelentős segítséget: a *Pronunciation Attitude Inventory*³⁰, mely egytől ötig terjedő skálán mér különböző motivációs és attitűdinális tényezőket, illetve a *Language Background Inventory*.

Az adatközlők kiejtéshez való viszonyulásával kapcsolatban a következőket fontos megemlíteni (az adatközlőket számokkal jelöljük, a tanulmány későbbi pontjain pedig ugyanezen számozással fogunk rájuk utalni): a kérdőívben mind

³⁰ A kérdőívvel kapcsolatban lásd pl.: Elliot, A. Raymond: „Field independence/dependence, hemispheric specialization, and attitude in relation to pronunciation accuracy in Spanish as a foreign language”, in *The Modern Language Journal* 79-3, 1995, 356-371.

a négyen azt felelték, hogy – legalább bizonyos mértékig – szeretnék kiejtésüket fejleszteni (A1: 3, A2: 5, A3: 4, A4: 4) és hasonló véleményt nyilváníttak ki azzal kapcsolatban, hogy fontosnak tartják-e a kiejtés nyelvvórán történő fejlesztését. Szintén érdekes, hogy a hárman (A2, A3 és A4) a kiejtéssel egyformán lényegesnek ítélik, hogy spanyol nyelvű megnyilatkozásaik hezitálástól és megszakításoktól mentesek legyenek, míg az első adatközlőnél (az itt adott 5-ös pontszám alapján) a folyékonyság nagyobb fontossággal bír.

A kísérleti anyag

Az itt elemzett mintát két fázisban rögzítettük. Az első felvételekre a szorgalmi időszak első heteiben került sor, mielőtt a hallgatók bármiféle instrukciót kaptak volna a spanyol nyelv hangjainak képzését illetően. A második kísérlet pedig a szorgalmi időszak utolsó hetére lett beütemezve, az instrukciós időszak addigra már lezárult. A teljes procedúra, beleértve az előzetes adatgyűjtést és a kísérleteket, spanyol nyelven zajlott. Az adatközlők tisztában voltak vele, hogy beszédproduktumuk egy tudományos kutatás alapját fogja képezni (és ehhez mindannyian írásban hozzá is járultak), arról azonban nem volt tudomásuk, hogy nyelvelsajátítási szintjük milyen specifikus vonását fogjuk vizsgálni.

A felvételeket a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének³¹ egy csendesített helyiségében készítettük. Az anyagot (ld. következő pont) a *Speechrecorder*³² és az *Audacity*³³ szoftverek segítségével, M-Audio MobilePre USB preamplifier külső hangkártyán keresztül rögzítettük számítógépre, az adatközlők pedig kondenzátoros, fejhez rögzített, irányított (kardioid) mikrofont viseltek.

Feladattípusok

Az eszközfontetikai kutatások állandó dilemmája, hogy milyen módszerrel, feladattípussal szólaltassuk meg adatközlőinket. Az írott szöveg olvasásának javára írható, hogy viszonylag homogén mintára tehetünk szert, ugyanakkor veszélye éppen „előre gyártott” jellegében rejlik, hiszen nem igazán enged teret a spontán jellemzők megjelenésének. A spontán megnyilatkozások előnye, hogy

³¹ Ezúton mondok köszönetet Máty Katalinnak, hogy a felvételek idején használhattam a beszédfelvevő laboratórium eszközeit, illetve segítségemre volt a felmerült technikai nehézségek orvoslásában.

³² Draxler, Christoph–Klaus Jansch: *Speechrecorder*: (2.2.1 verzió), //www.bas.unimuenchen.de/Bas/soft ware/speechrecorder/, 2004.

³³ Audacity Team: *Audacity(R): Free Audio Editor and Recorder* (2.2.1 verzió), //www.audacityteam.org/, 2014.

hűbben tükrözi a valós nyelvhasználatot, ugyanakkor semmi nem garantálja, hogy a vizsgálni kívánt elem kellő mennyiségben előfordul (vagy egyáltalán tetten érhető) minden adatközlő beszédében, ettől pedig kiegyenlítettlen lehet a minta. Ezt a nehézséget áthidalandó hibrid metodológia mellett döntöttünk, az informánsoknak három különböző feladatban kellett részt venniük.

Az írott szöveg szóbeli reprodukálását két feladat képviselte a projektben: egy mondattömb ismételt, valamint egy összefüggő szöveg egyszeri felolvasása. A mondattömböt szótagszám szempontjából uniformizált (egységesen 12 szótagú) mondatok alkották. A mondatokat véletlenszerű sorrendben jelenítettük meg egy számítógép képernyőjén a *SpeechRecorder* segítségével. A teljes mondattömböt háromszor rögzítettük, de az első előfordulásokat az elemzésnél nem vettük figyelembe.

A második feladatban egy naplóbejegyzés formájában íródott, kb. fél oldal terjedelmű szöveget kellett felolvasniuk. Igyekeztünk a lehető legnagyobb mértékben ugyanazokat a szavakat és kifejezéseket használni, mint az előző feladatban, hogy a kettő minél jobban összehasonlítható legyen. Minden vizsgált hangkörnyezet (ld. következő pont) egyszer fordult elő, a stimulusokat pedig egyenletesen osztottuk el a szöveg egészében.

Adatközlőinktől spontán, vagy legalábbis spontánhoz közelítő megnyilatkozásokra is szerettünk volna szert tenni, ezt a célt szolgálta a harmadik feladat, amely a *map task*³⁴ nevet viselő, szociolingvisztikai kutatásokban gyakorta alkalmazott, együttműködésen alapuló feladattípusra épült. A *map task*-ben ketten vesznek részt, mindketten egy-egy térképpel a kezükben, egymásét azonban nem láthatják. A térképeken szereplő elemek nevei tartalmazzák azokat a szegmentumokat vagy szekvenciákat, melyeket a kutató vizsgálni kíván. A kettő közti különbség abban áll, hogy az egyik résztvevő (az instrukciókat adó) térképén az elemek össze vannak kötve, ezáltal egy útvonalat kirajzolva, míg a másik résztvevő (az instrukciókat kapó) csak néhány elszórt elemet lát. A *map task* célja, hogy együttműködés révén az utóbbi résztvevő térképén reprodukálják az előbbi résztvevőén látható útvonalat, azonban – és ezt mindketten az elejétől fogva tudják – a két térkép között eltérések vannak (ami megmutatkozhat bizonyos elemek jelenlétében és hiányában, illetve további jellemzőikben). Kutatásunk keretében némileg formabontó *map task*-re került sor, az együttműködés egyik résztvevője ugyanis maga a kutató volt (az instrukciókat kapó szerepkörében). Az instrukciókat adónak (jelen esetben a szigorú értelemben vett adatközlőnek) feladata sokrétű volt: végig

³⁴ <http://groups.inf.ed.ac.uk/maptask/>

kellett vezetnie társát az úton, megnevezni az út során található elemeket, és a feladatot kísérő, előzetesen tanulmányozott szöveges instrukció alapján további adatokat szolgáltatni az elemekről. A feladatot, akárcsak az összefüggő szöveg olvasását, az *Audacity* szoftverrel végeztük.

Vizsgált változók

Face és Menke³⁵ eredményeiből kiindulva a „szóban elfoglalt hely” és a „lexikális hangsúly helye” változókat vizsgáltuk. A korábbi tanulmányok rendre beszámolnak ugyan a magánhangzó-minőség hatásáról, tanulmányunk figyelme egyetlen szimmetrikus magánhangzós környezetre – két /a/ között álló zárhang-példányokra – terjed ki. A fent említett tényezőkhöz kívül figyelembe vettük a feladattípust is, vagyis az approximánsok arányát nem csupán globálisan, hanem feladatonként lebontva is kiszámítjuk. Az alábbi táblázat szemlélteti, milyen szavakat és kifejezéseket használtunk a három feladatban (a nagy T zárhangot jelöl):

	/b/	/d/	/g/
a#Tá	<i>abad</i> ‘apát’	<i>radar</i> ‘radar’	<i>pagar</i> ‘fizet’
á#Ta	<i>haba</i> ‘bab’	<i>hada</i> ‘tündér’	<i>saga</i> ‘könyv-család’
a#Tá	<i>la banca</i> ‘a bankvilág’	<i>la dama</i> ‘a hölgy’	<i>la gamba</i> ‘a garnélarák’
á#Ta	<i>podrá bajar</i> ‘lemezhet majd’	<i>podrá dañar</i> ‘árthat majd’	<i>podrá ganar</i> ‘nyerhet majd’

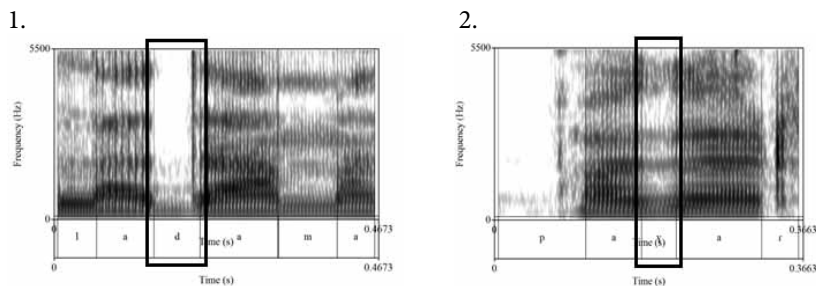
1. táblázat. Példák a kísérletben használt stimulusokra

Fontos megjegyezni, hogy a *map task*-ben a hangsúly helyzetét kizárólag szóbel-sőben kontrolláltuk, mivel az a#Ta hangkörnyezet bevonása szükségessé tette volna, hogy kitalált szavakat vagy kifejezéseket (pl. *Tabá Dalá* <fantázianév>) is bevonjuk a vizsgálatba, ami megnehezítette volna a másik két feladattal való összehasonlítást, hisz ezekben kizárólag létező spanyol szavak és kifejezések szerepeltek. Az *allá darás* ‘majd ott adsz’ típusú kifejezések szintén lehetőséget teremtettek volna az a#Ta beiktatására, azonban nem szerettük volna a spontaneitást a szükségesnél jobban korlátozni és arra kényszeríteni adatközlőinket, hogy szóról szóra reprodukáljanak instrukciókat.

³⁵ *i.m.*

Az akusztikai elemzés módszere – okkluzíva vagy approximáns?

A zárhang-példányokat a *Praat* szoftverben generált spektrogramok megfigyelése alapján osztályozzuk okkluzívaként vagy approximánsként. Kizárólag azokat az előfordulásokat csoportosítottuk approximánsként, melyek hangszíneke formánsstruktúrárt mutat. Okkluzívaként könyveltük el azokat a példányokat, amelyek hangszíneképén jól látható a zárszakasz, függetlenül attól, hogy felpattanási zörejrel vagy anélkül valósultak meg. Érdeemes továbbá megemlíteni, hogy a veláris /g/ esetén csekély mennyiségben zöngétlen veláris frikatívát is rögzítettünk (az okokról ld. az eredményeket), ennek ismérve – a másik két itt rögzített ejtéssel szemben – a felső frekvencia-tartományokban észlelhető zörej, valamint az alsó frekvencia-tartományokban megfigyelhető akusztikus energia hiánya. Mivel azonban elsősorban az okkluzíva-approximáns különbség alkotja vizsgálatunk tárgyát, az alábbi spektrogramokkal ezt a két fajta realizációt kívánjuk szemléltetni :

3. ábra. Zöngés okkluzíva és zöngés approximáns hangszíneke

Az instrukció

Bár a spanyol fonetika szeminárium rendszerint a magánhangzó- és mássalhangzó-készlet bemutatásával indul, az instrukciós periódusnak „megagyazandó” már a 4. héten, a magánhangzókkal és magánhangzó-kapcsolatokkal foglalkozó órán terítékre került az *encadenamiento*³⁶ (szó szerint „összeláncolás”, vagyis a szavak egymással való összekötése a beszédben) jelensége. Így tehát a következő, a zárhangok artikulációjáról és akusztikájáról szóló, többek között az approximantizációt is érintő órán ezt a fogalmat már ismerték a hallgatók. A foglalkozáson segédanyagként elsősorban a University of

³⁶ Ennek ismerete azért fontos, mert ahogy említettük, az approximantizáció szóbelisőben és szóhatáron át is működő fonológiai jelenség.

Iowa *Los sonidos del español*³⁷ beszédhang-szimulátorát, illetve Schwegler és munkatársai³⁸ tankönyvének hanganyagát használtuk.

Mivel a fonetikakurzuson mindössze heti 90 perccel gazdálkodhatunk, a kifejtésfejlesztő gyakorlatokat a hallgatók otthon készítették el, majd személyre szabott Google Drive mappájukban rögzítették, és a leadott anyagokról folytatott kommunikáció csatornája szintén egy ugyanabban a mappába feltöltött dokumentum volt. Az instrukció megtervezésekor igyekeztünk legalább részlegesen kiküszöbölni a Lord és Fionda³⁹ által említett fonákságokat: 1. programunkban kulcsszerepet játszottak az elmélyítést elősegítő ismétlődő gyakorlatok; 2. nagy hangsúlyt fektettünk a folyamatos visszacsatolásra, amely esetünkben heti rendszerességű szöveges, explicit fonológiai információt tartalmazó megjegyzések formájában érkezett a hallgatókhoz.

Kutatásunk első instrukciós programjában két prozódiai tartományra koncentráltunk: a szóra (mely erőteljesen jelen van a vizsgálatokban), illetve a fonológia szóra (ennek jelenléte csekélyebb, ugyanakkor véleményünk szerint nagy fontossággal bír mint vizsgálati tárgy egy olyan nyelv esetében, melynek fonológiájában kiemelt szerepet tölt be az *encadenamiento*). A hallgatóknak tehát szavakat, illetve főnekvől és az azokat kísérő hangsúlytalan determinánsokból álló névszói szintagmákat kellett felvételre mondaniuk, ez képezte a program gerincét.

Kutatási kérdések

Vizsgálatunk jelen tanulmányban dokumentált fázisában az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

1. Hogyan befolyásolják az ismertetett szegmentális és prozódiai tényezők az intervokális /b d g/-sorozat implementálását az instrukciót megelőzően?
2. Hogyan hat egy körülbelül két hónapnyi, szó- és fonológiaiszó-központú explicit instrukciós időszak a szegmentumok realizációjára?

Kutatásunk újtónak tekinthető abból adódóan, hogy ötvözi az approximánsok képzésében mutatkozó fejlődés szegmentális és prozódiai tényezők szerinti letapintását (iránytűként tekintve Face és Menke cikkére⁴⁰, akik adatközlői

³⁷ <http://soundsofspeech.uiowa.edu/resources/spanish/spanish.html>

³⁸ Schwegler, Armin – Juergen Kempff – Ana Ameal-Guerra: *Fonética y fonología españolas*, Wiley-Blackwell, 2010.

³⁹ *i.m.*

⁴⁰ *i.m.*

azonban nem vettek részt instrukcióban) az említett szegmentumok képzésére összpontosító fonológiai instrukcióval (itt irányadóként említhetjük Checa Pereira diplomamunkáját⁴¹, amelyben a szerző egy kiejtésfejlesztő program tanulságairól számol be, az eredmények ismertetésekor azonban a szegmentális és prosódiai tényezők jóval kevésbé hangsúlyosak).

A KUTATÁS EREDMÉNYEI

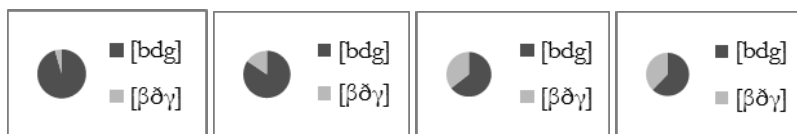
A két kísérlet eredményeinek részletes ismertetése és összevetése előtt a helyesírás és a kiejtés kapcsolatrendszeréről szeretnénk röviden szólni. A spanyol hangtani kézikönyvek (pl. Hualde⁴²) általában megjegyzik, hogy a spanyol nyelv esetén szinte tökéletes megfelelés van a kettő között. Az egyik „tökéletlenség” a g betűhöz kötődik, hiszen ez két fonémát jeleníthet meg írásban: a zöngés veláris zárhangot nem előlképzett magánhangzó előtt (pl. *gato* 'kandúr', *gota* 'csepp', *gula* 'falánkság'), valamint a zöngétlen veláris frikatívát előlképzett magánhangzó előtt (pl. *geranio* 'muskátli', *ginebra* 'gin'). Az itt elemzett egyik adatközlőtől származó megnyilatkozások (illetve korábbi években rögzített anyagok) is arról tesznek tanúbizonyságot, hogy a spanyoltanulók esetenként még a nyelvcsapástól is bizonytalanok ezen szintjén is bizonytalanok a g betű helyes ejtését illetően. Ez a labilitás minden feladattípus esetén előfordult.

[β-ð-ɣ] a kísérlet előtt

A kísérleti anyagot globálisan áttekintve szembeötlő a zárvariánsok túlnyomó többsége: beszélőink intervokális /b d g/-példányainak 77%-a valósult meg teljes zárral. Ha azonban a zár- és közelítő variánsok arányát beszélőkre lebontva vizsgáljuk, láthatjuk, hogy a [b-d-g] globális túlsúlya jelentős beszélőközi variabilitást rejt. Az 1. és a 2. beszélőnk a magánhangzók közti zöngés zárhangok ejtése tekintetében markáns anyanyelvi transzfer jellemzi: előbbinél az összes zárhang-példány mindössze 4,5%-a, és utóbbinál is csupán 15,5%-a valósult meg approximánsként. A közelítő variánsok aránya a 3. és 4. beszélőnél sem éri el az 50%-ot, de valamivel magasabb (35,5%, illetve 37,7%).

⁴¹ Checa Pereira, Aida: *Talleres de corrección de la pronunciación de las consonantes aproximantes [β], [ð], [ɣ] para aprendices anglosajones de ELE*, diplomamunka, Girona, Universidad de Girona, 2015.

⁴² *i.m.*

1-2-3-4. diagram. Az okkluzívák és approximánsok aránya beszélőnként lebontva

Ha a mássalhangzók képzési helyére fókuszálunk, rögtön látszik, hogy leginkább a veláris /g/ lenizálódott informánsaink megnyilatkozásaiban (az összes approximáns-példány 58%-a veláris), ami a korábban már említett aerodinamikai okokkal magyarázható, míg a dentális approximánsok voltak legcsekélyebb számban jelen (mindössze 15%). Ezen előzetes eredmények azt sugallják, hogy a magyar ajkú spanyoltanulók esetén a szegélyező magánhangzók hangszíne nem ugyanúgy befolyásolja az approximantizációt, mint ahogy azt a szakirodalom az anyanyelvi beszélők kapcsán dokumentálta.

Ami a feladattípusnak az approximantizációra gyakorolt hatását illeti, az 5. diagramról leolvasható, hogy az approximánsok legjava a mondatfelolvasásból származik (nem csak globálisan, hanem az egyes beszélőknél is). Ezek a közelítő variánsok igen alulreprezentáltak a *map task*-ben (az összesen 24 approximánsból mindössze négyet rögzítettünk ebben a feladatban).

5. diagram. Az approximánsok eloszlása feladattípus szerint

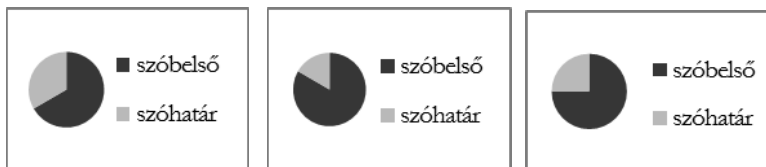
A szakirodalmi előzményekben többször bizonyosodott a lexikális hangsúly helyének az intervokális zörejhangok ejtésére gyakorolt hatása az anyanyelvűek és a nyelvtanulók beszédében egyaránt. Face és Menke⁴³ korpuszában az approximánsok javarészt hangsúlytalan szótagban fordultak elő, a jelen tanulmányban vizsgált minta szerint azonban (ahogy a 6. diagramon látható) úgy tűnik, hogy a hangsúly helyzete nem, vagy legalábbis nem feltétlenül befolyásoló tényező – az approximánsok száma ráadásul, ha kicsivel is, de magasabb hangsúlyos szótagban.

⁴³ *i.m.*

6. diagram. Az approximánsok eloszlása a lexikális hangsúly helye szerint

A szóban elfoglalt hely (szóbelső vs. szóhatár) is rendszeresen vizsgált tényező a szakirodalomban. Face és Menke⁴⁴ már idézett munkájukban több approximánst dokumentáltak szóbelsőben, és ebben párhuzam mutatkozik az angolajkú és az általunk vizsgált magyar ajkú nyelvtanulók között. A 7., 8. és 9. diagramok azt szemléltetik, hogy a /b d g/-sorozat tagjainál (ebben a sorrendben) az approximáns ejtések hogyan oszlanak meg a kétféle környezet között. A képzési hely már megvitatott hatását figyelembe véve nem meglepő, hogy a szóhatár hatása legkevésbé a /g/-nél érvényesül.

7-8-9. diagram. Az approximánsok eloszlása a szóban elfoglalt hely szerint, képzési hely szerint lebontva

[β-ð-ɣ] a kísérlet után

Az első kísérlet részletes kiértékelését követően röviden beszámolunk a második kísérlet tanulságairól. Amint már említettük, a hallgatók egy körülbelül két hónapos instrukciós időszakot követően, a szorgalmi időszak utolsó hetében vettek részt a második kísérletben, melynek anyaga megegyezett az elsőével. Az egyéni eredmények taglalása előtt érdemes megemlíteni, hogy globális szinten mérsékelt előrelépés volt tapasztalható: a második körben a példányok 33,9%-a valósult meg approximánsként, ami az első körhöz képest 13,3 százalékpontos emelkedést jelent. A második kísérletből származó anyagban is jelentős beszélőközi variabilitás figyelhető meg: A leglátványosabb változás az első adatközlőnkénél következett be, hiszen a második körben produkált megnyilatkozásaiban a zárhang-példányok 37%-a valósult meg approximánsként, vagy az első kísérlethez képest 30 százalékponttal több approximánst

⁴⁴ i.m.

ejtett. A harmadik beszélőnkél hasonlót tapasztaltunk: a második kísérletben zárhang-példányainak 58%-a valósult meg approximánsként, tehát mintegy 20 százalékponttal több, mint az instrukciót megelőző felvételkor. A második és a negyedik beszélőnél csupán minimálisan emelkedett az approximánsok aránya.

ÖSSZEGZÉS

Tanulmányunkban arra tettünk kísérletet, hogy a magyar-spanyol köztesfonológiaiáról való ismereteinket egy konkrét, a mai spanyol fonológiában kiemelt fontosságú szegmentális jelenség, a /b d g/-approximantizáció vizsgálata révén szélessítsük. Az első kísérletünk eredményeiből kirajzolódott, hogy a magyarok beszédében történő approximantizáció nem minden ponton mutat (feltétlenül) analógiát a szakirodalomban rögzített angolszász eredményekkel. A két kísérlet eredményeit összehasonlítva pedig óvatosan, de elmondható, hogy a /b d g/-approximantizáció viszonylatában a szóra és fonológiai szóra fókuszáló, explicit szöveges visszacsatolásokkal kiegészített instrukció jótékony hatással bírhat olyan nyelvtanulók esetén, akik kellően motiváltak és érdekeltek kijtésük fejlesztésében.

LUKSA NORBERT

Szkeleton alapú párhuzamosítás bevezetése

A mai szoftverfejlesztési trendek a párhuzamosítási lehetőségek kihasználásának irányába mutatnak. A ma népszerű programozási nyelvek szinte mindegyike támogatja valamilyen módon a párhuzamosítás bevezetését, azonban ezek a konstrukciók nyelvenként eltérőek. A különböző nyelvi elemek különböző veszélyeket rejtnek magukban, melyek a párhuzamos programozás velejáráói, így ahhoz, hogy valaki komoly teljesítménynövekedést érhessen el, alaposan bele kell magát ásni az adott nyelv mélységeibe.

Célunk, hogy nagy számításigényű programokban bevezethessünk olyan párhuzamosítási kódtranszformációkat, mellyel szekvenciálisan végrehajtandó kódból párhuzamosan futó programot tudunk előállítani. Erre megoldást nyújthat egy úgynevezett refaktoráló eszköz, mely szemantika-megőrző forráskód-transzformációkat kínál a szoftverfejlesztőknek. Ezzel lehetőséget biztosíthatunk programozóknak, matematikusoknak, kutatóknak, hogy a nyelv alaposabb ismerete nélkül is alkalmazhassák az adott párhuzamos konstrukciókat. Így jelentős teljesítménynövekedést érhetnek el és drasztikusan csökkenthetik számításaik futási idejét.

Jelen tanulmány az ELTE Informatikai Karán 2018. május 05-én megrendezett Tudományos Diákköri Konferencián előadott dolgozatom általános részének kivonata. A dolgozat elsősorban Haskell programokkal foglalkozik, eredménye egy refaktoráló eszköz, mely egyszerre három párhuzamosítási transzformációt is kínál a szoftverfejlesztőknek. Ezek az Eden nyelv¹, az Eval Monad², és a Par Monad³ konstrukciói. A dolgozatban számos esettanulmányon keresztül vizsgáltuk a különböző módszereket, megismerkedtünk az Eval Monad stratégiáival, a Par Monad testre szabható lehetőségeivel, valamint az Eden algoritmikus szkeletonkönyvtárával. Mivel a módszereket se teljesítmény, se a párhuzamosítás bevezethetősége alapján nem tudtuk disztingválni, ezért úgy döntöttük, mindhárom módszer alkalmazását lehetővé tesszük refaktoráló eszközünkben.

Ez a célkitűzés adta alapját jelen tanulmánynak, ahol a különböző módszerek bevezethetőségének érdekében általános szkeletonokat definiáltunk, majd megadtuk ezen szkeletonok kifejezésekre történő átalakítását. A szkeletonok alapját az Eden szkeletonkönyvtára jelentette, mely vizsgálataink során ígéretesnek bizonyult. A kifejezések megadása során is az általánosságra törekedtünk, azonban tekintettel arra, hogy eszközünket a Haskell Tools refaktoráló keretrendszer⁴ segítségével terveztük megvalósítani, a kifejezések megegyeznek

¹Loogen, R. (2011). Eden - Parallel Functional Programming with Haskell. CEFP.

²Aswad, M., Loidl, H., Marlow, S., Maier, P., & Trinder, P.W. (2010). Seq no more: better strategies for parallel Haskell. Haskell.

³Jones, S.L., Marlow, S., & Newton, R. (2011). A monad for deterministic parallelism. Haskell.

⁴Németh, B. (no date). Haskell-tools. Retrieved April 30, 2018 from <https://github.com/haskell-tools/haskell-tools>

a Haskell Tools kifejezésrendszerében találhatóakkal. Így ezek továbbra is nyelvfüggetlenek, viszont már feltételezik néhány nyelvi elem meglétét.

1. Általános szkeletonok

A szkeleton alapú programozás az elmúlt évek népszerű és hatékony programozási stílusává vált. Kényelmesen használhatóak alkalmazások fejlesztésénél, a gyakori hibák elkövetésének esélyét csökkentve, hatékony program készítése felé terelik a programozókat. Különösképpen előnyös használata olyan területen, mint a párhuzamosítás, ahol számos hibaforrásba futhat bele még a leggyakorlottabb programozó is. Manapság már számos könyvtár épült a szkeletonok használata köré, mint az említett Eden, vagy Eval Monad.^{5 6} Persze a Haskell nyelven kívül is találunk számos párhuzamosítást támogató könyvtárat, legyen az C, Java, vagy számos egyéb napjainkban használt nyelv.

A következőkben mi is definiálunk pár általános, nyelvtől független szkeletont. Mivel az Eden-ben látott szkeletonok a tesztesetek során jól teljesítettek, és így kutatásunk további szakaszában vissza kívánunk térni használatukhoz, ezért a következőkben több esetben is jelentős hasonlóságot tapasztalhatunk az általános és az Eden-beli megfelelőjük között.

1.1. Párhuzamos map

Induljunk ki a legegyszerűbb párhuzamosító algoritmusból, a párhuzamos map-ból. A továbbiakban ezt jelöljük egyszerűen a *ParMap* kifejezéssel. Így tehát a szokásos paraméterekkel, egy $a \rightarrow b$ típusú f függvénnyel és egy a elemeket tartalmazó bejárható struktúrával egy b típusú kifejezéseket tartalmazó, az előző adatstruktúrával megegyező felépítésű struktúrát kapunk. Azért nem konkrét listákról beszélünk, mert nem kívánjuk leszűkíteni a párhuzamosítási lehetőségeinket egy adott reprezentációra, így a félreértések elkerülése végett az olyan struktúrákat, melyeket be tudunk járni, a következőképpen fogjuk jelölni: $\{a\}$. A jelölést használva a fenti *ParMap* szignatúráját megadhatjuk az alábbiaként:

$$\text{ParMap} \triangleright (a \rightarrow b) \rightarrow \{a\} \rightarrow \{b\}$$

A fenti jelöléssel a fent leírt ParMap típusát jelöljük. Ezt nem részletezzük tovább, belső reprezentációját implementációfüggőnek tekintjük, elvárásunk a fentieken túl csupán annyi, hogy elemei kiértékelése a környezet adta lehetőségeknek megfelelően párhuzamos legyen.

A korábbi tapasztalataink azt mutatják, hogy a ParMap önmagában általában nem ad megfelelő párhuzamosítási teljesítményt, például nagyméretű adatszerkezeteknél, ilyenkor

⁵Berthold, J., Hammond, K., & Loogen, R. (2003). Automatic Skeletons in Template Haskell. *Parallel Processing Letters*, 13, 413-424.

⁶Brown, C., Loidl, H., & Hammond, K. (2011). ParaForming: Forming Parallel Haskell Programs Using Novel Refactoring Techniques. *Trends in Functional Programming*.

túláságosan megnőnek a kommunikációs költségek. Ennek kezelésére az általános megoldás az adatstruktúra méretének csökkentése, annak valamilyen felosztásán keresztül.

$$\text{Distribute} \triangleright \{a\} \rightarrow \{\{a\}\}$$

Megjegyezzük, hogy a fenti jelölésben $\{\{a\}\}$ típusnál a két külső burkoló struktúra nem szükségszerűen azonos, például egy fát feloszthatunk listákra, illetve vice versa. Az így keletkezett belső struktúrákon már egyesével, szekvenciálisan fogjuk alkalmazni a függvényt minden egyes elemen. Ez azonos költségű függvények esetén egyenletes terhelést biztosít a folyamatoknak. Vezessünk be erre is egy egyszerű jelölést: legyen ez a már jól ismert *Map*. A fentiek alkalmazása után még egy lépés hátra van: az így keletkezett kisebb struktúrákat újra egybe kell olvasztani, szükséges egy ilyen algoritmus alkalmazása is:

$$\text{Combine} \triangleright \{\{a\}\} \rightarrow \{a\}$$

Ha feltételezzük, hogy a *Combine* és *Distribute* függvények egymás inverzei, akkor az alábbi kifejezéssel a determinisztikusság megőrzése mellett tudunk egy *Farm* szkeletont definiálni:

$$\frac{\text{Combine} \circ \text{Distribute} \equiv \text{Id}, \quad f \triangleright a \rightarrow b}{\text{Farm}(f) \equiv \text{Combine} \circ \text{ParMap}(\text{Map}(f)) \circ \text{Distribute}}$$

Természetesen a \circ operátor a függvénykompozíciót jelöli, *Id* pedig az identitás függvényt. Az így definiált *Farm* szignatúrája megegyezik a *ParMap*-ével, ezzel megkaptuk a kívánt szkeletont:

$$\text{Farm} \triangleright (a \rightarrow b) \rightarrow \{a\} \rightarrow \{b\}$$

1.2. Redukáló szkeleton

A fentiek mintájára megadunk egy redukáló függvényt is. Itt az általánosság kedvéért két szekvenciális primitívet vezetünk be: a *Reduce* és *Reduce1* kifejezéseket.

$$\text{Reduce} \triangleright (a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow a \rightarrow \{a\} \rightarrow a$$

$$\text{Reduce1} \triangleright (a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow \{a\} \rightarrow a$$

Mindketten az argumentumként kapott kétparaméteres függvény segítségével járnak be az adott struktúrát, melyen a redukció eredményeképp egy a típusú elemmel térnek vissza. A különbség a redukció kezdőértékében található, második kifejezésünk ilyen nem igényel, azonban feltétel, hogy a kapott struktúra nem üres. A *Reduce1* konstrukció bevezetésének oka, hogy ha a fenti *Farm* szkeletonhoz hasonlóan a belső struktúrákon is alkalmaznánk a redukáló függvényt, akkor amennyiben a függvény kezdőértéke nem neutrális elem, úgy

azt többször venné számításba, mint a szekvenciális, felosztás nélküli verzió. Feltehetnénk, hogy a redukció kezdőértéke neutrális elem legyen, azonban ezzel hibalehetőséget adnánk a programozónak, illetve korlátoznánk az algoritmus használatát is. Az üres struktúra feltételével azonban csak a felosztófüggvényt korlátozzuk, melyre már a könyvtárcsaládunk keretében adhatunk megoldást, a *Distribute* kifejezésben mindössze ellenőrizni kell, hogy a létrehozott belső struktúrák között nincs üres. Ez a felosztófüggvénytől függően, de általában konstans időben elvégezhető.

Ezek után egy adatstruktúrán végzett párhuzamos redukálás az előbbi *Farm* szkeletonhoz hasonló algoritmussal könnyen definiálható:

$$\frac{g \triangleright a \rightarrow a \rightarrow a, \quad e \triangleright a}{\text{ParReduce}(g, e) \equiv \text{Reduce}(g, e) \circ \text{ParMap}(\text{Reduce1}(g)) \circ \text{Distribute}}$$

ahol

$$\text{ParReduce} \triangleright (a \rightarrow a \rightarrow a) \rightarrow a \rightarrow \{a\} \rightarrow a$$

Fontos kiemelni, hogy a párhuzamosítás szempontjából megköveteljük, hogy a g redukáló függvény asszociatív legyen, ugyanis párhuzamos futtatás során más "zárójelzéssel" redukáljuk a struktúrát.

1.3. MapReduce

Gyakran előforduló minta az előző két függvény kombinációja: $\text{Reduce}(g, e) \circ \text{Map}(f)$. A kutatásunk során tapasztaltuk a következő értékes optimalizációs lehetőséget: párhuzamosítás szempontjából jelentős teljesítménynövekedést érhetünk el, ha nem külön-külön, hanem egyszerre végezzük el az előforduló függvénykompozíciókat. Ennek értelmében a fenti gyakori mintára megadhatunk olyan párhuzamos eljárást, amely a struktúra mindegyik elemére alkalmazza az adott függvényt, majd rögtön redukálja is az eredményt:

$$\frac{g \triangleright b \rightarrow b \rightarrow b, \quad e \triangleright b, \quad f \triangleright a \rightarrow b}{\text{MapReduce}(g, e, f) \equiv \text{Reduce}(g, e) \circ \text{ParMap}(\text{Reduce1}(g) \circ \text{Map}(f)) \circ \text{Distribute}}$$

ahol

$$\text{MapReduce} \triangleright (b \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow \{a\} \rightarrow b$$

1.4. Általánosított megoldás

Ha megnézzük a fenti függvényeinket, észrevehettünk egy gyakran ismétlődő mintát. Felmerül a természetes kérdés, hogy tudjuk-e ezt általánosítani. Igen, bizonyos feltételek mellett. Ha a függvényünk típusa $a \rightarrow b$, akkor ezekre is adhatunk általános párhuzamos szkeletonot:

$$\frac{f \triangleright \{a\} \rightarrow \{b\}}{\text{ParFunction}'(f) \equiv \text{Combine} \circ \text{ParMap}(f) \circ \text{Distribute}}$$

ahol

$$\text{ParFunction}' \triangleright (\{a\} \rightarrow \{b\}) \rightarrow \{a\} \rightarrow \{b\}$$

Felhívjuk a figyelmet, hogy itt is jelen van a struktúrát felosztó, majd kombináló lépés, azonban nem tesszük fel, hogy ezek egymás inverzei. Ennek oka nem teljesen látszik a használt jelölések mellett, de ha feltüntetjük a struktúránk típusát is, akkor már szembeötlő:

$$\text{ParFunction}' \triangleright (\{a\}_1 \rightarrow \{b\}_2) \rightarrow \{a\}_1 \rightarrow \{b\}_2$$

Így ha egy $f \triangleright \{a\}_1 \rightarrow \{b\}_2$ kifejezést tekintünk a fenti konstrukcióban, akkor

$$\frac{\text{Combine} \triangleright \{\{b\}_2\}_3 \rightarrow \{b\}_2, \quad \text{Distribute} \triangleright \{a\}_1 \rightarrow \{\{a\}_1\}_3, \quad \{*\}_1 \not\equiv \{*\}_2}{\text{Combine} \circ \text{Distribute} \equiv \perp}$$

A szabály alapján tehát látjuk, hogy a hiba a struktúrák szabadságában van: mivel nem korlátoztuk a bemeneti függvény típusát a struktúra szintjén, ezért nem hogy nem lesz a *Combine* és a *Distribute* kifejezések kompozíciója az identitás, de még hibát is eredményezhet a típusok összeférhetetlensége miatt. Azonban hogy továbbra is biztosítsuk a determinisztikus viselkedést, meg kell szorítanunk a struktúrák típusát is:

$$\frac{f \triangleright \{a\}_1 \rightarrow \{b\}_2, \quad \{*\}_1 \equiv \{*\}_2, \quad \text{Combine} \circ \text{Distribute} \equiv \text{Id}}{\text{ParFunction}(f) \equiv \text{Combine} \circ \text{ParMap}(f) \circ \text{Distribute}}$$

ahol

$$\text{ParFunction} \triangleright (\{a\}_1 \rightarrow \{b\}_1) \rightarrow \{a\}_1 \rightarrow \{b\}_1$$

Az így kapott magasabb rendű függvénysémánk már képes a determinisztikusság megtartása mellett párhuzamosan futó programot előállítani.

1.5. Oszd meg és uralkodj

Végezetül egy fokkal komplexebb skeletonot fogunk bevezetni, mely az *Oszd meg és uralkodj* (*Divide and Conquer*) elv mentén fog működni. Ennek az algoritmusnak nem feltétele, hogy a felosztó- és összefésülő-függvények alapját bejárható struktúrák képezzék. Például a Karatsuba-algoritmus is egy ilyen algoritmuson alapuló módszer két szám szorzatának gyors kiszámítására. Ennek fényében új felosztó és kombináló függvényeket kell megadnunk. A lehetőségek tárházának növelése érdekében a kombináló függvénynek egy extra paramétert adunk, a felosztott elemet. Így az új segédfüggvényeink a következők:

$$\text{Distribute}' \triangleright a \rightarrow \{a\}$$

$$\text{Combine}' \triangleright a \rightarrow \{b\} \rightarrow b$$

Az algoritmus rekurzívan számítja ki az eredményt, az elemet addig osztja fel, amíg annak megoldása nem triviális, ez esetben megoldja, majd a kombinátor segítségével visszaadja a

végeredményt. Hogy egyszerűsítsük a definíciót, adjuk meg a trivialisítást ellenőrző függvényt is külön:

$$\text{Trivial} \triangleright a \rightarrow \text{Bool}$$

így

$$\frac{f \triangleright a \rightarrow b}{\text{DC}(f, x) \equiv \text{if } \text{Trivial}(x) \text{ then } f(x) \text{ else } \text{Combine}'(x, (\text{Map}(\text{DC}(f), (\text{Distribute}'(x))))}$$

Így a fenti kifejezéssel egy szekvenciális *Oszd meg és uralkodj* algoritmust kaptunk, írjuk fel a típusát is:

$$\text{DC} \triangleright (a \rightarrow b) \rightarrow a \rightarrow b$$

A fenti szignatúra önmagában egyszerű, de a gyakorlatban a segédfüggvények is részét képezik a bemenetnek, így az alábbiak szerint alakul:

$$\text{DC} \triangleright (a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow (a \rightarrow \{a\}) \rightarrow (a \rightarrow \{b\} \rightarrow b) \rightarrow a \rightarrow b$$

Ennek párhuzamos változatát egyszerűen megkapható a *Map ParMap*-re történő kicserélésével. Azonban ezzel ismét felmerül a kommunikáció elaprózódásával járó teljesítménycsökkentő probléma. Ennek megoldására adjuk meg bemenetként a párhuzamos bejárás mélységét is, amely pont után már visszatér az algoritmus a szekvenciális változatra.

$$\frac{f \triangleright a \rightarrow b, \quad n \triangleright \text{Int}}{\text{ParDC}(n, f, x) \equiv \text{if } n = 0 \text{ then } \text{DC}(f, x) \\ \text{elseif } \text{Trivial}(x) \text{ then } f(x) \\ \text{else } \text{Combine}'(x, (\text{ParMap}(\text{ParDC}(n - 1, f), \text{Distribute}'(x))))}$$

ahol (az előbbieik alapján rögtön a teljes típuszignatúráát kifejezve):

$$\text{ParDC} \triangleright \text{Int} \rightarrow (a \rightarrow \text{Bool}) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow (a \rightarrow \{a\}) \rightarrow (a \rightarrow \{b\} \rightarrow b) \rightarrow a \rightarrow b$$

Így végezetül általános könyvtárunkat kiegészítettük az *Oszd meg és uralkodj* algoritmus párhuzamos szkeletonjával.

2. Kifejezések átalakítása

A következő fejezetben továbbra is formális szemantikát alkalmazva vezetjük be a kifejezések átalakítását a fent bevezetett szkeletonokra. A továbbiakban továbbra is az általánosság elve mellett dolgozunk, azonban tekintettel elsődleges kutatásunkra, egyes esetekben már feltételezhetünk Haskell-beli konstrukciók meglétét. Ezek a feltételezések nagyon gyengék,

pusztán a kifejezések egzisztenciáját teszik fel, melyeket a funkcionális nyelveken kívül az imperatív nyelvek többsége is kielégítik. Feltételezzük még, hogy az átalakítás során a bemeneti kifejezések helyesek, a hibás esetek kezelését itt nem tárgyaljuk.

Emlékeztetőül, végső célunk a definiált szekeletonok bevezetése a Haskell Tools refaktoráló keretrendszer segítségével. Ezen okból kifolyólag az általunk definiált konstrukciók megfelelői megegyeznek a Haskell Tools-ban található mintákkal.

2.1. Alapvető konstrukciók

A forráskódból annak számos tulajdonságát kinyerhetjük, melyeket absztrakt szintaxisfa (*abstract syntax tree*, AST) formájában kezelhetünk. Az AST számos extra információt tartalmazhat a programkódról, azonban számunkra jelenleg ezek közül csak a kifejezések és az ezekkel kapcsolatos adatok fontosak.

A továbbiakban megadunk konstrukciókat, melyek összhangban állnak a Haskell Tools lehetőségeivel és elősegítik a kódtranszformációs lépések bevezetését. Jelöljük a kifejezéseket általánosan az *Expr* kulcsszóval. Egy kifejezés állhat több kifejezésből, így ha a következő egyszerű példát tekintjük, akkor az alábbiak közül mindkét típusozás helyes:

$$3 + 2 \triangleright Expr$$

$$3 + 2 \triangleright Expr \rightarrow Expr \rightarrow Expr \rightarrow Expr$$

Az első esetben megadjuk az egész kifejezés típusát részletezés nélkül. A második példa felbontja a legfelső réteget, ahol egy infix operátort talál annak két paraméterével. Ezek együttes eredménye is egy kifejezést ad eredményül, így keletkezik a fenti szignatúra. Ha bevezetjük az alábbi jelöléseket, akkor már átláthatóbban tudjuk megadni a fenti műveletet:

$$Operator \equiv Expr$$

$$InfixApp \equiv Expr \rightarrow Operator \rightarrow Expr \rightarrow Expr$$

$$3 + 2 \triangleright InfixApp$$

Ilyen mintákat definiálva már fontos információkat kaphatunk az AST alakjáról, nem is számítva az adott mintákba kódolt számos belső információt. Ilyen lehet például az operátor konkrét, a forráskódban található neve, típusa.

Mielőtt továbbhaladnánk más kifejezések formalizálása felé, felhívnánk a figyelmet, hogy precízen fogalmazva az alábbi két kifejezés nem ekvivalens:

$$3 + 2 \triangleright InfixApp$$

$$(3 + 2) \not\triangleright InfixApp$$

Meg kell különböztetnünk a zárójelzett kifejezéseket, hiszen ugyan a fenti példában mindkét kifejezés eredménye 5 lesz, ha a $(3 + 2) * 2$ számításban hagyjuk el a zárójellet, már

Megnevezés	Szignatúra
<i>Var</i>	<i>Name</i> → <i>Expr</i>
<i>Lit</i>	<i>Literal</i> → <i>Expr</i>
<i>List</i>	<i>ExprList</i> → <i>Expr</i>
<i>App</i>	<i>Expr</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i>
<i>PrefixApp</i>	<i>Operator</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i>
<i>InfixApp</i>	<i>Expr</i> → <i>Operator</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i>
<i>Lambda</i>	<i>PatternList</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i>
<i>If</i>	<i>Expr</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i> → <i>Expr</i>
<i>Paren</i>	<i>Expr</i> → <i>Expr</i>

1. táblázat. Szkeletonok bevezetéséhez fontos kifejezések. A megjelölt típusok és elnevezések megegyeznek a Haskell Tools keretrendszerben definiáltakkal.

rögtön különbség keletkezik. Így tehát az alábbiak szerint vezessük be a zárójelezés jelölését is, majd ezzel adjuk meg a fentiek típusát:

$$\begin{aligned} \textit{Paren} &\equiv \textit{Expr} \rightarrow \textit{Expr} \\ (3 + 2) &\triangleright \textit{Paren} \\ (3 + 2) &\triangleright \textit{InfixApp} \rightarrow \textit{Expr} \end{aligned}$$

A fenti példát még tovább tudjuk bontani a *Literal* típus bevezetésével, mellyel konstans értékeket jelölhetünk. Az ilyen literálokat jelölő kifejezéssel már a kezdeti példánkat is teljesen ki tudjuk fejteni, egészen a legalsó szintig:

$$\begin{aligned} \textit{Lit} &\equiv \textit{Literal} \rightarrow \textit{Expr} \\ 3 + 2 &\triangleright \textit{InfixApp} \\ 3 + 2 &\triangleright \textit{Lit} \rightarrow \textit{Operator} \rightarrow \textit{Lit} \rightarrow \textit{Expr} \end{aligned}$$

A hátralévő minták megismerése előtt nézzünk meg egy másik speciális, alacsony szintű konstrukciót:

$$\textit{Var} \equiv \textit{Name} \rightarrow \textit{Expr}$$

A fentivel egy változó, vagy adatkonstruktor nevéből képzünk kifejezést.

Az átalakításokhoz használt kifejezéseket, a fentiekkel egyetemben a 1-es táblázat tartalmazza.

2.2. Átalakítások megadása

Az így megadott kifejezésrendszerünk segítségével megadjuk a korábban definiált szkeletonok transzformációs lépéseit, melyekre konkrét példát a következő fejezetek adnak.

Szkeletonjaink alapját a *Map* és *ParMap* kifejezések adják, így elsőként ezeket vezessük

be a fenti eszközökkel. A nevékön keresztül fogjuk tudni megadni függvényeink, így ha feltételezzük, hogy a *map.name*, illetve a *parMap.name* rendre a *Map* és *ParMap* programban használt megfelelőinek egyedi neveit szimbolizálja, akkor az alábbi módon, alacsony szintű bázisként definiálva fejezhetjük ki őket *Expr* kifejezéseként:

$$\begin{aligned} \text{Map} &\equiv \text{Var}(\text{map.name}) \\ \text{ParMap} &\equiv \text{Var}(\text{parMap.name}) \end{aligned}$$

Az összeférhetőség érdekében fenti kifejezésben és a továbbiakban is jelentse *Var* és a felsorolt kifejezéstípusok mind a típust, mind a típuskonstruktort.

2.3. Farm, ParReduce és MapReduce

Sorban haladva az átalakítások tekintetében is, először a *Farm*-ot vezetjük be. Vizsgáljuk meg a transzformáció baloldali kifejezését. Ezzel azt a kérdést tesszük fel, hogy milyen kifejezéseket tudunk refaktorálni párhuzamos megfelelőjükre. Ennek megválaszolásához tegyük fel, hogy a párhuzamosítandó kifejezés egészét ismerjük, részkifejezést a módszer változatlanul hagyja. Ezt feltételezhetjük, hisz szükség esetén átalakítások révén azonos alakra hozható egy adott kódrészlet a várt bemenettel. Emlékeztetőül ismét leszögezzük, hogy feltételezzük a bemenet nyelvi helyességét, az ilyen jellegű hibát nem kezeljük.

Visszatérve feltett kérdésünkre, mikor alkalmazhatjuk a *Farm* szekeletont? Ha (az iménti feltételek teljesülése mellett) a transzformáció baloldalának alakja a következő:

$$\text{App}(\text{App}(\text{Map}, \text{fun}), \text{list})$$

Mint azt a példa is mutatja, az applikáció balasszociatív művelet, tehát balról zárójelezzük. Felmerül a kérdés, hogy a fent látható *fun* és *list* kifejezésekre milyen feltételt kell feltenni, hogy azok valóban egy függvény és egy lista legyenek. A válasz egyszerű: semmilyen. Egész pontosan már feltettük ezeket a feltételeket pár bekezdéssel korábban. Amennyiben a program valóban helyes (és a *Map* valóban a szokásos szignatúrájú függvényt jelöli), úgy a fenti kifejezésről kijelenthetjük, hogy *fun* egy függvény $a \rightarrow b$ típussal, *list* pedig egy bejárható struktúra.

Ha ezeket átláthatóan, típusokkal együtt feltüntetjük, és mellé emlékeztetőül felírjuk a fent definiált *Farm* típusát, azonnal észrevehető a várt minta:

$$\begin{aligned} \text{fun} &\triangleright a \rightarrow b \\ \text{list} &\triangleright \{a\} \\ \text{Farm} &\triangleright (a \rightarrow b) \rightarrow \{a\} \rightarrow \{b\} \end{aligned}$$

Következtetésképp alkalmazhatjuk a *Farm* szekeletont. Adjuk meg ezt is transzformációs kifejezések formájában. Így tehát ha feltételezzük a *Combine* és *Distribute* kifejezések léte-

zését (ezt megtehetjük, hisz a *Map* és *ParMap* mintájára könnyen definiálhatóak), akkor a *Farm* az alábbi:

$$\begin{aligned} \textit{Combine} &\triangleright \textit{Expr} \\ \textit{Distribute} &\triangleright \textit{Expr} \\ &\circ \triangleright \textit{Operator} \\ \textit{Farm}(\textit{fun}) &\equiv \textit{Paren}(\textit{InfixApp}(\textit{lhs}, \circ, \textit{Distribute})) \end{aligned}$$

ahol

$$\begin{aligned} \textit{lhs} &\equiv \textit{InfixApp}(\textit{Combine}, \circ, \textit{par}) \\ \textit{par} &\equiv \textit{App}(\textit{ParMap}, \textit{Map}(\textit{fun})) \end{aligned}$$

és így a végső transzformáció:

$$\textit{App}(\textit{App}(\textit{Map}, \textit{fun}), \textit{list}) \implies \textit{App}(\textit{App}(\textit{Farm}, \textit{fun}), \textit{list})$$

Erre a mintára megadhatjuk a *ParReduce*, és a *MapReduce* szekeletonok bevezetését is:

$$\begin{aligned} \textit{App}(\textit{App}(\textit{App}(\textit{Reduce}, e), \textit{fun}), \textit{list}) \\ &\implies \textit{App}(\textit{App}(\textit{App}(\textit{ParReduce}, e), \textit{fun}), \textit{list}) \\ \textit{App}(\textit{Paren}(\textit{InfixApp}(\textit{App}(\textit{Reduce}, ge), \circ, \textit{App}(\textit{Map}, f))), \textit{list}) \\ &\implies \textit{App}(\textit{Paren}(\textit{MapReduce}(ge, f)), \textit{list}) \end{aligned}$$

Az alkalmazott párhuzamos kifejezések pedig megadható az alábbiak szerint. Legyen

$$\textit{Reduce}(g, e) \equiv \textit{Paren}(\textit{InfixApp}(\textit{lhs}, \circ, \textit{Distribute}))$$

ahol

$$\begin{aligned} \textit{lhs} &\equiv \textit{InfixApp}(\textit{Reduce}(g, e), \circ, \textit{par}) \\ \textit{par} &\equiv \textit{App}(\textit{ParMap}, \textit{Paren}(\textit{Reduce}1(g))) \end{aligned}$$

Valamint legyen

$$\textit{MapReduce}(g, e, f) \equiv \textit{Paren}(\textit{InfixApp}(\textit{lhs}, \circ, \textit{Distribute}))$$

ahol

$$\begin{aligned} \textit{lhs} &\equiv \textit{InfixApp}(\textit{Reduce}(g, e), \circ, \textit{par}) \\ \textit{par} &\equiv \textit{App}(\textit{ParMap}, \textit{Paren}(\textit{inn})) \\ \textit{inn} &\equiv \textit{InfixApp}(\textit{Reduce}1(g), \circ, \textit{Map}(f)) \end{aligned}$$

2.4. ParFun és ParDC

A *ParFun* és a *ParDC* szkeletonok esetén egyéb feltételek megadása is szükséges. Ennek oka általánosságukban rejlik, tetszőleges függvények révén nem lehet kikövetkeztetni a típusok helyességét, mint a *Map* és a *Reduce* esetében. Szemléltetésül vegyük a *ParFun* transzformációjának a baloldalát:

$$App(fun, list)$$

Ez a felettebb egyszerű megoldás számos komplikációt vezet be: meg kell szorítanunk a paraméterek típusát is, hogy alkalmazható legyen a transzformáció. Szerencsére ezt formálisan könnyen meg tudjuk adni, azonban sajnos a gyakorlatban ez már jelentős nehézségeket jelenthet.

$$\frac{fun \triangleright \{a\}_1 \rightarrow \{b\}_1, \quad list \triangleright \{a\}_1}{ParFun(fun, list) \equiv App(lhs, list)}$$

ahol

$$\begin{aligned} lhs &\equiv InfixApp(lhs', \circ, Distribute) \\ lhs' &\equiv InfixApp(Combine, \circ, par) \\ par &\equiv App(ParMap, fun) \end{aligned}$$

A bevezetett feltételek mellett már helyes lesz az algoritmus. Megjegyezzük, hogy a struktúrára adott feltétel helyett írhattuk volna a megszorítást kifejezésként is, tehát a *List* kifejezéssel kell megfeleltethetőnek lennie. Ezt a struktúrák típusának precíz definiálása miatt, jelölés híján nem tettük meg. Így:

$$App(fun, list) \implies ParFun(fun, list)$$

Analog módon, további feltételek mellett definiálhatjuk a *ParDC* átalakítását is. Az egyszerűség kedvéért most is feltesszük az alkalmas *Trivial*, *Combine* és *Distribute* kifejezések meglétét.

$$\frac{f \triangleright a \rightarrow b, \quad list \triangleright List, n \triangleright Var}{ParDC(n, f, x) \equiv If(b, DC(f, x), If(App(Trivial, x), App(f, x), rhs))}$$

ahol

$$\begin{aligned}
 b &\equiv \text{InfixApp}(n, =, \text{Lit}(0)) \\
 rhs &\equiv \text{App}(\text{App}(\text{Combine}, x), rhs') \\
 rhs' &\equiv \text{App}(\text{par}, \text{App}(\text{Distribute}, x)) \\
 \text{par} &\equiv \text{App}(\text{ParMap}, \text{ParDC}(n - 1, f))
 \end{aligned}$$

és az alkalmazott szekvenciális DC:

$$\frac{f \triangleright a \rightarrow b, \text{list} \triangleright \text{List}}{DC(f, x) \equiv \text{If}(\text{App}(\text{Trivial}, x), \text{App}(f, x), rhs)}$$

ahol

$$\begin{aligned}
 rhs &\equiv \text{App}(\text{App}(\text{Combine}, x), rhs') \\
 rhs' &\equiv \text{App}(\text{seq}, \text{App}(\text{Distribute}, x)) \\
 \text{seq} &\equiv \text{App}(\text{Map}, DC(f))
 \end{aligned}$$

Az előzőekben definiált szekvenciális és párhuzamos *Oszd meg és uralkodj* stratégiák között az átmenet triviálisan megadható

$$DC(f, x) \implies \text{ParDC}(n, f, x)$$

formában tetszőleges n pozitív, egész számra, mely a bejárás mélységét jelöli.

3. Konklúzió

Jelen tanulmány során megadtunk gyakran megjelenő programozási kifejezésekre általános, párhuzamosítást bevezető szkeletonokat. Formálisan megadtuk ezeknek az algoritmusoknak az átalakítását konkrét, ugyanakkor nyelvtől független kifejezésekre. Kikötve, hogy a bemeneti program helyes, különösebb megszorítás nélkül alkalmazhatjuk a *Farm*, *ParReduce* és *MapReduce* szkeletonok bármelyikét. Ezekkel listán értelmezett elemenkénti függvény-applikációra, redukciónra, illetve ezek kombinációjára adtuk párhuzamos számítási módszert. Általánosságuk miatt a *ParFun* és *ParDC* algoritmusok alkalmazása során nem élhetünk a típuskikövetkeztetés lehetőségével, ezek használatánál bizonyos feltételek ellenőrzése szükséges. Amennyiben a megvalósítási környezet rendelkezésünkre bocsájta a megfelelő szemantikus információkat, mint a kifejezések típusát, úgy a fent említett szkeletonok helyessége is könnyen belátható.

A tanulmány során nem tértünk ki a megadott átalakítások szemantikus helyességének bizonyítására. A bevezetőben említett TDK dolgozat során a definiált algoritmusokat implementáltunk a Haskell Tools refaktoráló keretrendszer segítségével. Az elkészült új eszközzel

szekvenciális Haskell programokat alakíthatunk át párhuzamosan futó alkalmazásokká. Az általános szkeletonoknak köszönhetően eszközüink három különböző módszer bevezetését is támogatja: ezek a Par Monad, az Eval Monad és az Eden nyelv.

4. Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozom témavezetőmnek, Dr. Kozsik Tamásnak, illetve Zsók Viktóriának, aki TDK dolgozatom részeként véleményezte jelen tanulmányt is. A dolgozat az ELTE Informatikai Kar Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok tanszékén, a Szoftvertchnológiai Labor keretein belül valósult meg.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-17-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MŰHELYBESZÁMOLÓK

I. A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett kurzusok

2016/17. őszi félév

ÓRÁK CÍME

Angol–Amerikai Műhely

Angol szaknyelv C1

Amerikai-magyar kulturális különbségek

Angol C1 haladóknak

Tutorális szeminárium MA 2.

Angol nyelv B2

Aurélien Sauvageot Francia Műhely

Francia civilizáció

Bevezetés a francia -magyar fordítástechnikába

Gabriel Guéret, Le Parnasse réformé 2.

Kutatásmódszertani szeminárium

Francia kezdő 1 B

Francia középhaladó 3 A

Francia középhaladó 3 B

Francia haladó 5

Bizánc és a Nyugat. Kutatószeminárium

Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2-C1)

Biológia–Kémia Műhely

Fejezetek a természettudományokból 2.

Bollók János Klasszika-filológia Műhely

A második szofisztika görög irodalma 2.

Propertius 2.

Bizánci történetírás 2.

Bizantinológiai szakszeminárium 2.

Latin nyelv 1.

Filológiai szeminárium

Latin nyelv 1. (FONAL)

Latin nyelv 3. (FONAL)

Újgörög nyelvgyakorlat 2.

Germanisztika Műhely

Német 1 A: Német nyelv kezdőknek (A1)

Német 1 B: Német nyelv kezdőknek (A1)

Német 3: Német nyelv félközéphaladóknak (A2)

Német 5: Német nyelv középhaladóknak (B1)

Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

OKTATÓ

Fejérvári Boldizsár

Sántháné Gedeon Mária

Sántháné Gedeon Mária

Fejérvári Boldizsár

Fejérvári Boldizsár

Camille Neufville

Ádám Péter

Kalmár Anikó

Kalmár Anikó

Egedi-Kovács Emese

Egedi-Kovács Emese

Kalmár Anikó

Camille Neufville

Egedi-Kovács Emese

Egedi-Kovács Emese

Illés Anett

Szepessy Tibor

Adorjáni Zsolt

Mészáros Tamás

Horváth László

Horváth László

Mészáros Tamás

Egedi-Kovács Emese

Egedi-Kovács Emese

Lina Basoukou

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)	Sára Balázs
Német stílusgyakorlatok 2.	Sára Balázs
Opusculum tripartitum. Kritikai szövegkiadás VII.	Sára Balázs
Német grammatika alternatív megközelítésben	Sára Balázs
Cathedra Magistrorum – tanárkutatás	Dr. Feld-Knapp Ilona
Quelle und Deutung / Forrás és értelmezés IV:	Sára Balázs
Német paleográfia és szövegkiadás	
Fritz Paepcke az Eötvös Collegiumban	Sára Balázs
Koraújkori német irodalmi szeminárium	Sára Balázs
Országismereti szeminárium – Ausztria	Sára Balázs
Magyar Műhely	
Funkcionális nyelvészeti kutatószeminárium 2.	Laczkó Krisztina
Nyelv és nem	Bodó Csanád
Az Újhold költői	Bartal Mária
Kortárs irodalom oktatása a középiskolában 2.	Vaderna Gábor
Az irónia pragmatikája	Tátrai Szilárd
Vitakör 2.	Vaderna Gábor
Nyelvészeti prozeminárium	Simon Gábor
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely	
Az éghajlatváltozás hazai perspektívából	Vidnyánszky Emese
Olasz Műhely	
Olasz kezdő 1.	Ludmann Ágnes
Olasz félközéphaladó 3.	Ludmann Ágnes
Olasz középhaladó 5.	Ludmann Ágnes
Olasz nyelvi gyakorlatok 2.	Ludmann Ágnes
Traduzione letteraria	Ludmann Ágnes
Italianista kutatószeminárium	Ludmann Ágnes
Audiovizuális eszközök használata a nyelvtanításban	Ludmann Ágnes
Orientalisztika Műhely	
Orientalisztikai kutatószeminárium 2.	Máté Zoltán
Orientalisztikai előadás 2.	Máté Zoltán
Skandinavisztika Műhely	
Skandináv tanulmányíró szeminárium	Annus Ildikó
A dán aranykor és a modern áttörés	Gergyé László
Spanyol Műhely	
Modern, ill. kortárs spanyol szerzők műveinek/életművének vizsgálata 2.	Klempáné Faix Dóra
A mai spanyol irodalomkritika előzményei 2.	Klempáné Faix Dóra
Spanyol nyelv 1.	Klempáné Faix Dóra
Szlavisztika Műhely	
A szótárak csodálatos világa	Dési Edit
Orosz nyelv 1.	Rálik Alexandra

Orosz nyelv- és irodalomtudományi kutatószeminárium	Engelné Nagy Éva
Társadalomtudományi Műhely	
Referáló szeminárium	Bozsonyi Károly
Politikai elemzés alapja	Kovács Beáta
A Közel-Kelet kortárs megközelítései	Dudlák Tamás
Török nyelv 2	Dudlák Tamás
Történelem Műhely	
Latin nyelv 3.	Mészáros Tamás
Latin forrásszöveg-olvasás 3.	Czeti István
Módszertani műhelyszeminárium	Körmendi Tamás
Latin nyelv 1.	Mészáros Tamás
Egyéb	
Mindenki társadalma - mindenki iskolája	Rapos Nóra
Pszichológiai szeminárium	Ágoston Csilla
Eötvös Collegiumi Tudományos Estek ECTE	Horváth László
Dramagyakorlatok	Horváth László, Fazekas Boglárka
Tehetséggondozási formák	Horváth László
Művészettörténeti előadássorozat	Horváth László (felkért előadókkal)
Lengyel nyelv	Sobczak Anna
Klasszikus poétikák	Palágyi Tivadar

2016/17. tavaszi félév

ÓRAK CÍME

Angol–Amerikai Műhely

Kutatás és előadás angolul
Angol C1 haladóknak A
Angol C1 haladóknak B
Angol nyelv B2
Tutoriális szeminárium MA
FONAL-program: Angol nyelvi szintfelmérő vizsga I.
FONAL-program: B2/C1-es próbavizsga A
FONAL-program: B2/C1-es próbavizsga B

Aurélien Sauvageot Francia Műhely

Francia kezdő 2
Francia középhaladó 4 A
Francia középhaladó 4 B
Francia haladó B2/C1

OKTATÓ

Fejérvári Boldizsár
Sántháné Gedeon Mária
Sántháné Gedeon Mária
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár
Sántháné Gedeon Mária
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár

Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese
Kalmár Anikó
Egedi-Kovács Emese

Francia nyelvfejllesztés	Camille Neufville
„Mi van odáírva?” Hogyan olvasunk klasszikusokat?	Ádám Péter
Bizánc és a Nyugat. Kutatószeminárium 2	Egedi-Kovács Emese
FONAL-program:	Egedi-Kovács Emese
Francia nyelvi szintfelmérő vizsga I.	
FONAL-program:	Egedi-Kovács Emese
Francia nyelvi szintfelmérő vizsga II. A.	
FONAL-program:	Kalmár Anikó
Francia nyelvi szintfelmérő vizsga II. B.	
FONAL-program: B2/C1-es próbavizsga francia nyelvből	Egedi-Kovács Emese
Latin nyelv 2. romanistáknak	Egedi-Kovács Emese
Latin nyelv 4. romanistáknak	Egedi-Kovács Emese
FONAL-program: Latin nyelvi szintfelmérő vizsga 2.	Egedi-Kovács Emese
FONAL-program: Latin nyelvi szintfelmérő vizsga 4.	Egedi-Kovács Emese
Előadás-sorozat a Budapesti Francia Intézetben	Egedi-Kovács Emese
Matière de Bretagne	Egedi-Kovács Emese
Biológia-Kémia Műhely	
Fejezetek a természettudományokból 3.	Illés Anett
Természettudományos	
szakszövegolvasó szeminárium	Illés Anett
(angol nyelven) 2.	
Bollók János Klasszika-filológia Műhely	
Fordítási gyakorlat	Szepessy Tibor
Latin nyelv 4.	Mészáros Tamás
Papirologiai szeminárium	Horváth László / Hermann Harrauer
Iuvenalis	Gellérfi Gergő
Bizánci forráselemzés	Mészáros Tamás
Szövegkritikai szeminárium	Horváth László
Germanisztika Műhely	
Német 2: Német nyelv kezdőknek (A1-A2)	Sára Balázs
Német 4: Német nyelv félközépfaladóknak (A2-B1)	Sára Balázs
Német 6: Német nyelv középfaladóknak (B1-B2)	Sára Balázs
Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)	Sára Balázs
Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)	Sára Balázs
Német stílusgyakorlatok IV.	Sára Balázs
Opusculum tripartitum - Kritikai szövegkiadás VIII.	Sára Balázs
Áttekintő német nyelvtörténet I.	Sára Balázs
Zenetörténet II: Preklasszika és klasszika	Sára Balázs
Cathedra Magistrorum - tanárkutatás X.	Dr. Feld-Knapp Ilona

Régi német irodalom:	Dr. Jónácsik László
Bevezetés a középkori udvari epikába: <i>Erec, Nibelung-ének, Helmbrecht</i>	
Bevezetés a német nyelvű közép- és koraújkori kéziratok paleográfiájába III.	Sára Balázs
FONAL-program: Német nyelvi szintfelmérő vizsga I.	Sára Balázs
FONAL-program: Német nyelvi szintfelmérő vizsga II.	Sára Balázs
FONAL-program: B2/C1-es próbavizsga német nyelvből	Sára Balázs
Magyar Műhely	
Költészet és gondolkodás a modern líraelméletben	Molnár Gábor Tamás
Irodalomelmélet	Vaderna Gábor
Nyelvészeti kutatószeminárium	Simon Gábor
Diskurzuselemzés	Laczkó Krisztina
Vitakör 3.	Vaderna Gábor
Matematika–Fizika Műhely	
Kutatószeminárium 3.	Burcsi Péter
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány Műhely	
Bevezetés a geomorfológiába	Erdős Zoltán
Olasz Műhely	
Olasz kezdő 2.	Ludmann Ágnes
Olasz félközépaladó 4.	Ludmann Ágnes
Olasz középaladó 6.	Ludmann Ágnes
Olasz nyelvi gyakorlatok C1	Ludmann Ágnes
Olasz filológia és könyvtári gyakorlat	Ludmann Ágnes
Rövidfilmek az olasz nyelvoktatásban	Ludmann Ágnes
Traduzione letteraria vs. Traduzione specifica	Ludmann Ágnes
Storia di Firenze e dei rapporti tra l'Ungheria e Firenze durante il Rinascimento	Falvai György Dávid
FONAL-program: Olasz nyelvi szintfelmérő vizsga I.	Ludmann Ágnes
FONAL-program: Olasz nyelvi szintfelmérő vizsga II.	Ludmann Ágnes
FONAL-program: B2/C1-es próbavizsga olasz nyelvből	Ludmann Ágnes
Orientalisztika Műhely	
Orientalisztikai kutatószeminárium	Máté Zoltán
Orientalisztikai előadás	Dr. Birtalan Ágnes
Tudományos írás	Takó Ferenc
Skandinavisztika Műhely	
Skandináv tanulmányíró szeminárium 2.	Annus Ildikó
A dán aranykor és a modern áttörés 2.	Gergye László
Spanyol Műhely	
Spanyol nyelv 2	Klempáné Faix Dóra
Spanyol-magyar párhuzamok	Klempáné Faix Dóra

A spanyol nyelvtudomány aktuális kérdései	Klempáné Faix Dóra
FONAL-program: Spanyol nyelvi szintfelmérő vizsga I.	Klempáné Faix Dóra
Szlavisztika Műhely	
Kortárs orosz prózaolvasó szeminárium (magyar nyelven)	Engelné Nagy Éva, Rálik Alexandra
Orosz nyelv- és irodalomtudományi kutatószeminárium	Engelné Nagy Éva
Orosz nyelv 2.	Rálik Alexandra
Társadalomtudományi Műhely	
Referáló szeminárium II.	Bozsonyi Károly
Befagyott konfliktusok	Bozsonyi Károly
Kvalitatív módszerek:interjú	Bozsonyi Károly
Történész Műhely	
Módszertani műhelyszeminárium	Körmendi Tamás
Történelemtanári műhelyszeminárium	Körmendi Tamás
Latin forrásszöveg-olvasás 4.	Czeti István
Egyéb	
Latin nyelv I.	Horváth László
Latin nyelv II.	Horváth László
Társastánc (EC)	Pitlik László
Török nyelv 2.	Dudlák Tamás
A fejlődéstől a fenntarthatóságig	Lányi András
Környezetetikai döntések	Béres Tamás
Ökológiai rendszerelmélet	Kuslits Béla
Bioszféra-krízis és környezetvédelem	Lányi András
Tehetséggondozási formák 2.	Horváth László

Angol–Amerikai Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.478/EC	Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv C1
BMVD-200.479/EC	Sántháné Gedeon Mária: Amerikai-magyar kulturális különbségek
BMVD-200.480/EC	Sántháné Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak
BMVD-200.543/EC	Fejérvári Boldizsár: Tutoriális szeminárium MA 2.
BMVD-200.481/EC	Kovács Györgyi, Solymosi Nóra: Angol nyelv B2

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-ANG-112	Fejérvári Boldizsár: Bevezetés az irodalom-tudományba
BBN-ANG-214	Fejérvári Boldizsár: Az angol irodalom a restaurációtól 1890-ig
BBN-ANG-218/L/2	Fejérvári Boldizsár: Szövegek olvasása, szerkesztése, fordítása
BBN-ANG11-342.137	Nádasdy Ádám: Angol szavak eredete és története Kucsera Márton: Szintaxis 1.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Köztársasági ösztöndíj	Kassai Gyöngyi
Erasmus-ösztöndíj (Montpellier, Franciaország)	Králl Janka
Klebsberg Képzési Ösztöndíj	Óvári Kitti
Szent Imre-ösztöndíj	Óvári Kitti

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

Műhelykonferencia

2016. november 25-én került sor az Angol–Amerikai Műhely éves műhelykonferenciájára. Az előadásokra három szekcióban (irodalom, nyelvészet, kultúra-történelem) került sor, és a szigorú előzetes válogatásnak köszönhetően a szokásosnál is nívósabb eseményt sikerült megrendeznünk. Meghívott előadóként és szekcióelnökként a skót szerző-irodalmárt, Paul StJohn Mackintosht köszönhetjük körünkben, aki az előválogatásban is részt vett. A jövőben remélhetőleg folytathatjuk az extramurális terjeszkedést vendégladók meghívásával. Két téma, amely a konferencián bemutatásra került (Érsek Csenge: *Érték és döntések az intuitív fordítók esetében*; Egyed Regina: *Az üdvözlés színháza, Aragóniai Katalin megérkezése Londonba*), a 2017. tavaszi OTDK-n is megmérettetik; további két előadás (Dánics Adrienn, Kassai Gyöngyi) a szerzők szakdolgozati kutatását, illetve leendő doktori témakörét tükrözte; Kucsera Márton pedig a nyelvészeti intézetben folytatott doktori kutatásainak egyik leágazását mutatta be.

A januárban megrendezett EC-tehetségábrában (2017. január 23–27.) négy hallgatót láttunk vendégül az angol szekcióban (a többszakos átfedések miatt előre nem lehetett kalkulálni a létszámot), és a következő izgalmas foglalkozásokra került sor: Angol nyelvi foglalkozás (Sántháné Gedeon Mária), Műfordítás/műferdítés (Baquis Dávid), Shakespeare a kora újkorban és a 21. században (Pikli Natália), Angol szófejtés és nyelvtörténeti érdekességek (Barabás Gergő), Párhuzamok és hatások az angol és a magyar költészetben (Fejérvári Boldizsár). Külön öröömre szolgált, hogy két hallgatónk, valamint egy külsős előadó is vállalta a részvételt ezen az eseményen. Bár hivatalos „közvélemény-kutatást” nem végeztünk, informálisan megállapítottam, hogy a részt vevő gimnazisták pozitív visszajelzéseket adtak az eseménysorozatról, illetőleg a konkrét foglalkozásokról. Az utolsó nap Hannibal ante Portast is vendégül láttuk a 15-ös teremben, aki nagy érdeklődéssel követte a diskurzust, mielőtt hangos dorombolás közepette elaludt.

Sinka Andor eközben a Spanyol Műhelyben vette ki a részét a tehetségábrában szervezéséből.

Lepár Sarolta a Nemzetközi Szociolingvisztikai Konferencián vett részt ebben a félévben.

Szemináriumi keretek között folytattuk a munkát a tervezett Washington Irving-köteten, amelynek további szerkesztői feladatait informálisabb keretek között visszük tovább a következő félévben, és 2017-es megjelenéssel számolunk.

Közösségi munka, rendezvények

Fontos siker, hogy 2016. szeptember elején végre életbe lépett az új műhelyszabályzat, amely rendelkezik többek között az éves műhelykonferencia megrendezéséről, valamint egyértelműen tisztázza a műhely tagságának, tisztviselőinek, tanárainak és vezetőjének jogait és kötelezettségeit.

Köszönettel tartozom Barabás Gergőnek, aki fáradhatatlan szervezőként minden olyan kérdésben kiségitett, amely azonnali és közvetlen kapcsolattartást feltételezett a műhely tagságával. Örülök, hogy a következő félévben is számíthatok Gergő műhelytitkári támogatására.

Megemlítendő Érsek Csenge, aki OTDK-indulásán és kiváló konferencia-előadásán túlmenően a Byzance et l'Occident konferencia lebonyolításában, illetve a III. konferenciakötet előkészítésében is aktív szerepet vállalt (név- és tárgymutató szerkesztése).

Garai Luca és Kovács Györgyi a collegiumi drámakör tevékenységéből vette ki a részét.

Hallgatói mobilitás

Sajnos e félévben nem érkezett vendéghallgató a Beloit College-ból, viszont megkezdődött az egyeztetés a 2017. őszi félév potenciális beloitai vendégével kapcsolatban, és bízunk benne, hogy az idei év csak egy anomáliának bizonyul, a cserekapcsolat pedig 2017/18-tól folytatódik a régi kerékvágásban.

2016/17. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.624/EC	Fejérvári Boldizsár: Kutatás és előadás angolul
BMVD-200.562/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak A
BMVD-200.563/EC	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak B
BMVD-200.625/EC	Kasuba Rebeka, Solymosi Nóra: Angol nyelv B2
BMVD-200.626/EC	Fejérvári Boldizsár: Tutoriális szeminárium MA
BMVD-200.627/EC	S. Gedeon Mária: FONAL-program: Angol nyelvi szint-felmérő vizsga I.
BMVD-200.564/EC	Fejérvári Boldizsár: FONAL-program: B2/C1-es próba-vizsga A
BMVD-200.654/EC	Fejérvári Boldizsár: FONAL-program: B2/C1-es próba-vizsga B

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-ANG-219	Fejérvári Boldizsár: A Fürtrablás mint az angol irodalom fókuszpontja
BBN-ANG-216/a	Fejérvári Boldizsár: Áttekintő irodalmi szeminárium 1890–1960
BBN-ANG-312	Fejérvári Boldizsár: A Diszkópatkányok elmélete
BBN-ANG-212	Pikli Natália: Középkori és reneszánsz angol irodalom
BBN11-ANG-342x	Nádasdy Ádám: Az angol nyelv története Kucsera Márton: Logika és jelentés

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Köztársasági ösztöndíj	Kassai Gyöngyi
Erasmus-ösztöndíj (Montpellier)	Fogas Livia
Camphill önkéntes táboroztatás (Clanabogan, Észak-Írország)	Kovács Györgyi

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

OTDK – Az Angol–Amerikai Műhely képviselőjében Érsek Csenge dolgozata és előadása összesített II. helyezést ért meg az Országos Tudományos Diákköri Konferencián. Különösen örömteli, hogy az előkészületek során a tanulmány kidolgozása illeszkedett a műhelykonferencia által megteremtett időkeretekhez – a jövőben még jobban integráljuk a szokásos őszi konferenciánkat az OTDK-ciklus felkészülési rendjéhez.

7th Poster Presentation Day (2017. február) – Barabás Gergőnek a kémiai elemek nevének etimológiájáról készített posztere elnyerte a „best poster” díjat az MA/TEFL (MA/Osztatlan Tanárképzés) kategóriában. Az eseményen Érsek Csenge is sikerrel vett részt, az OTDK-felkészüléshez kapcsolódó „Egyetemi hallgatók fordítási folyamatának vizsgálata” című kutatási tervével.

Anglophilia 2017 (2017. május) – Elsőéves hallgatónk, Koller Virág diszlexiás diákok angol nyelvi oktatásával kapcsolatos előadását beválogatták a Zágrábi Egyetem Anglophilia konferenciájának programjába.

Kassai Gyöngyi önálló tudományos publikációval jelentkezett: „Parafrázis és exegézis (John Bale: The Image of Both Churches kritikai kiadásának recenziója).” Credo, XXII. évfolyam, 2016/3–4. 96–97.

Közösségi munka, rendezvények

2017 nyarán több hallgatónk is önkéntesként járult hozzá nemzetközi táborok lebonyolításához az Egyesült Államokban, illetve Nyugat-Európában. Különösen örömteli számomra, hogy a nyilvánvaló nyelvyakorlási lehetőségek mellett az érintettek társadalmilag igen fontos munkát is végeznek.

Barabás Gergő e félévben is a műhely egyik motorja volt szervezőként és kapcsolattartóként köztem és a tagság között. Formálisan műhelytitkárként

és honlapfelelősként, informális keretek között kötetlen összejövetelek, illetve műhelykirándulás lebonyolítójaként működött közre a félév sikeres lefutásában.

Garai Luca a D’Coeur, Sinka Andor Dénes a collegiumi kórus művészeti tevékenységéből vette ki a részét.

Hallgatói mobilitás

Megkezdődtek a Beloit College-dzsal a 2017/18-as tanévet illető egyeztetések. Otis Roffman személyében kivételesen nem az őszi, hanem a tavaszi félévben fogadunk amerikai vendéghallgatót, és ugyanebben a félévben nyílik ismét lehetőség egy collegista hallgató kiutazására. Bízunk benne, hogy a cserekapcsolat ezzel új lendületet kap. A pályázat kiírása az őszi félév elejére várható.

Aurélien Sauvageot Francia Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.485/EC	Camille Neufville: Francia civilizáció
BMVD-200.486/EC	Ádám Péter: Bevezetés a francia–magyar fordítás-technikába
BMVD-200.550/EC	Kalmár Anikó: Gabriel Guéret, Le Parnasse réformé 2.
BMVD-200.487/EC	Kalmár Anikó: Kutatásmódszertani szeminárium
BMVD-200.489/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia kezdő 1 B
BMVD-200.490/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia középfaladó 3 A
BMVD-200.491/EC	Kalmár Anikó: Francia középfaladó 3 B
BMVD-200.492/EC	Camille Neufville: Francia haladó 5
BMVD-200.493/EC	Egedi-Kovács Emese: Bizánc és a Nyugat. Kutatószeminárium
BMVD-200.494/EC	Egedi-Kovács Emese: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2-C1)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Collegium Egedi-Kovács Emese szervezésében idén is megrendezte Byzance et l'Occident c. konferenciáját. Az előadók között szerepelt tiszteletbeli műhelyvezetőnk, Szabics Imre is. A rendezvény fontos eseménye volt a Francia Intézetben megtartott könyvbemutató, amelyen Szabics Imre újonnan jelent műfordítási kötetét (Nagylábú Berta, magyar királylány és Parise hercegnő története) Palágyi Tivadar, a Francia Tanszék oktatója mutatta be.

A műhely vendéglőadója volt ebben a félévben Ádám Péter, aki kétheti rendszerességgel műfordítói szemináriumot tartott az érdeklődő hallgatóknak.

A műhely munkájába 2016 szeptemberétől új lektor kapcsolódott be. Camille Neufville a hallgatók – nyelvtanulók, műhelytagok – meglegedésére végzi munkáját. A műhelytagok számára civilizációs kurzust tart, melynek tematikáját francia dalok elemzésére építi fel. A hallgatók szívesen dolgoznak vele, a kezdeti feszélyezettségük határozottan oldódni látszik.

Camille Neufville személyében a párizsi ENS-szel hosszú ideje ápoltsz szakmai kapcsolataink is újabb megerősítést nyernek.

Egyéb szakmai tevékenység

A 2016-17-es tanév legfontosabb eseményének a tavaszi OTDK-konferencia ígérkezik. Noha hosszú ideje biztattuk és bátorítottuk a hallgatókat a közelgő megmérettetésen való részvételre, mindössze két műhelytag vállalkozott erre. Horváth Janka Júlia, aki Egedi-Kovács Emese vezetésével készíti dolgozatát és Farkas Veronika, aki Zimonyi Péter, a Francia Tanszék oktatója irányításával vágott bele a munkába.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.628/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia kezdő 2
BMVD-200.573/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia középhaladó 4 A
BMVD-200.574/EC	Kalmár Anikó: Francia középhaladó 4 B
BMVD-200.575/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia haladó B2/C1
BMVD-200.576/EC	Camille Neufville: Francia nyelvfejlesztés
BMVD-200.577/EC	Ádám Péter: "Mi van odáírva?" Hogyan olvasunk klasz-szikusokat?
BMVD-200.578/EC	Egedi-Kovács Emese: Bizánc és a Nyugat. Kutatászezinárium 2
BMVD-200.629/EC	Egedi-Kovács Emese: FONAL-program: Francia nyelvi szintfelmérő vizsga I.

BMVD-200.579/EC	Egedi-Kovács Emese: FONAL-program: Francia nyelvi szintfelmérő vizsga II. A.
BMVD-200.580/EC	Kalmár Anikó: FONAL-program: Francia nyelvi szintfelmérő vizsga II. B.
BMVD-200.630/EC	Egedi-Kovács Emese: FONAL-program: B2/C1-es próba-vizsga francia nyelvből
BMVD-200.581/EC	Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 2. romanistáknak
BMVD-200.582/EC	Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 4. romanistáknak
BMVD-200.583/EC	Egedi-Kovács Emese: FONAL-program: Latin nyelvi szintfelmérő vizsga 2.
BMVD-200.584/EC	Egedi-Kovács Emese: FONAL-program: Latin nyelvi szintfelmérő vizsga 4.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A tavaszi félévben újabb állomáshoz érkezett a svájci Fribourg-i Egyetemmel való szoros együttműködésünk. Ismét vendégül láttuk Simone de Reyff és Christophe Schuwey kollégákat, akik május 7-én és 8-án az Egyetemen Francia Központban tartottak előadást az érdeklődő hallgatók számára, majd a Collegium szűkebb, franciául tudó közönsége előtt beszámoltak az immár két éve folyó szövegkiadási munka jelen állásáról. Mindkét kolléga elkötelezett partnere a Collegiumnak, ill. a Francia Műhelynek. Célunk, hogy olyan hallgatókat találjunk, akik érdeklődnek a régi francia irodalom iránt, és szívesen kapcsolódnak be a közös munkába.

A tavaszi félévben megrendezésre került OTDK-konferencián egy műhelytag, Horváth Janka Júlia szerepelt. A hallgató Egedi-Kovács Emese vezetése alatt, a párizsi ENS-en töltött kutatómunkájának eredményeit foglalta össze a *Floire et Blanchefleur* c. regényről írt dolgozatában.

A félév egyéb kurzusairól

A Műhely szervezésében az alábbi kurzusokat kínáltuk hallgatóinknak:

1) Matière de Bretagne – Tömbszeminárium

A félévi munka értékelése:

Tömbösített szeminárium és előadás keretében Christine Ferlampin-Acher, az Université Rennes 2 professzora, a Nemzetközi Artúr Társaság tiszteletbeli elnöke tartott kurzust, amelyen nem csak a Francia Műhely tagjai, de a Collegium bármely más, franciául tanuló hallgatója részt vehetett. A kurzus célja a kései Artúr-irodalom jellegzetességeinek és főbb műveinek bemutatása volt. A kurzus első felében professzor asszony az általa kiadott *Artus de Bretagne* című regényen keresztül mutatta be a kései, úgynevezett „néo-arthurien” regények jellegzetes vonásait, a „klasszikus” Artúr-regényektől való szerkezeti és tematikai eltéréseket, újításokat (« *Artus de Bretagne*, roman néo-arthurien »). A kurzus második részében az *Artus de Bretagne* című regény kézirati hagyományáról esett szó, illetve arról, hogy a korabeli szólások hogyan befolyásolhatták a kéziratokban szereplő különféle szövegvariánsok létrejöttét (« Formules proverbiales et mouvançe textuelle dans *Artus de Bretagne* »). A jegyszerzés feltétele a tömbszemináriumon való részvétel, és a kiadott szakirodalom feldolgozása volt.

Kötelező és ajánlott szakirodalom

Christine Ferlampin-Acher:

« Le charme d’*Artus de Bretagne* », In : *Miscellanea mediaevalia*, Mélanges offerts a Ph. Ménard, t. I, études réunies par J. Cl. Faucon, A. Labbé et D. Quéruel, Paris, Champion, 1998, p. 513–528.

« *Artus de Bretagne* : une histoire sans fin », In : *Clore le récit : recherche sur les dénouements romanesques*, PRIS-MA, Poitiers, 1999, XV, p. 53–68.

« D’un monde à l’autre : *Artus de Bretagne* entre mythe et littérature, de l’antiquaire a la fabrique de faux meubles bretons », In : « *Le monde et l’autre monde* », textes réunis par D. Hüe et C. Ferlampin-Acher, Orléans, Paradigme, 2002, p. 129–168.

« Comique et merveilleux », In : *Arthurian Literature*, t. XIX, éd. K. Busby, 2002, p. 17–47.

2) Bizánc és a Nyugat – Kutatószeminárium

Tananyag:

Bevezetés az Artúr- és breton mondakörbe. Artúr-regények Keleten és Nyugaton. Az Artúr-mondakör ógörög leágazása: az *Öreg lovag* története. Rustichello: *Le vieux chevalier*.

Szakirodalom:

Pierre Breillat, « La Table Ronde en Orient. Le poème grec du vieux chevalier », *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire*, n° 55, 1938, p. 308–340.

Francesca Rizzo Nervo, *Il vecchio cavaliere*, Rubbettino, 2000.

Fabrizio Cigni, *Il romanzo arturiano di Rustichello da Pisa*, Pisa, 1994.

Krijnie Ciggaar, « Le royaume des Lusignans : terre de littérature et des traditions, échanges littéraires et culturels », In : Claude Mutafian (éd.), *Les Lusignans et l'Outre-mer*, Poitiers, 1994, p. 89–98.

A félévi munka értékelése:

A kurzus során a nyugati Artúr-irodalom keletkezéséről és jellegzetességeiről esett szó, valamint a breton mondakör keleti elterjedéséről. Az óra kapcsolódott Horváth László igazgató úr szövegkritikai kurzusához, ahol az *Öreg lovag* történetét a hallgatók a kódexről készült képek alapján eredetiben olvasták. A kurzus másfelől konzultációs lehetőséget biztosított azon hallgatóknak, akik a megelőző félévekben elvégezték a francia középkori filológiai bevezető szemináriumokat, amelyek keretében alapismereteket szereztek a francia középkori és bizánci regényirodalom, ófrancia nyelv, paleográfia és kodikológia területén. A félév során továbbra is mindenki a választott kutatási témáján dolgozott, amellyel közös publikációt készítünk elő (*Roman et hagiographie entre Byzance et l'Occident* [francia–latin–ógörög középkori művek antológiája, magyar fordítással és bevezető tanulmányokkal]). A kurzus utolsó óráján Korompay Klára tanárnő tartott előadást az Apor-kódexről.

A szeminárium keretében megírt dolgozatukkal ketten indultak az idén megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencián (Horváth Janka Júlia és Kovács Dominika). Kovács Dominika 1. helyezést ért el. A Humántudományi Szekció az ő előadását találta a legjobbnak, ezért javasolta az OTDT TDK Prezentációs Díj versenyen történő bemutatását, amelyre június 19-én került sor a Magyar Tudományos Akadémián.

3) Ádám Péter: „Mi van odaírva?” Hogyan fordítsunk klasszikusokat. – műfordítói szeminárium

4) Camille Neufville – Nyelvfejlesztés

Lektorunk, Camille Neufville a tavaszi félév során részben folytatta az előző félév civilizációs kurzusát, ahol francia dalok feldolgozásán keresztül tárgyalt bizonyos történelmi korszakokat, ám ebben a félévben – kérésünkre -, a korábbi tematikát megtartva, a hallgatók nyelvtudásának fejlesztésére helyezte a hangsúlyt.

Egyéb

A félév végén megrendülten vettünk búcsút Szabics Imre professzortól, kinek személyében szeretett és tisztelt tanárt és kollégát veszítettünk el. Az egyetem kari tanácsstermében megrendezett búcsúztató ünnepségen a Collegium nevében az igazgató búcsúzott.

Biológia–Kémia Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok kódja	oktatója és címe
BMVD-200.544/EC	Illés Anett: Fejezetek a természettudományokból 2.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Erasmus+ ösztöndíj	Elekes Péter
Klebelsberg Képzési Ösztöndíj	Pitlik László
Richter Gedeon Talentum	
Alapítvány ösztöndíja	Pusztai Árpád
Köztársasági ösztöndíj	Samu Viktor

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. V. Eötvös Természettudományos Tábor:

A 2016. július 25–31. között, immár ötödik alkalommal megrendezésre került Eötvös Természettudományos Táborban a természettudományok és az informatika iránt érdeklődő, még egyetemválasztás előtt álló diákok tekinthettek bele a tudományos világ rejtelmeibe. Idén a biológia szekcióban 14, míg a kémia szekcióban 12 középiskolai diák vett részt. A táborban való részvétel feltétele egy, a középiskolai tananyagot túlmutató esszé megírása volt, melyet a műhely tagjai értékelték. A hét során plenáris és szakmai előadásokon, valamint speciális gyakorlatokon keresztül ismerkedhettek meg a diákok az ELTE-vel és az Eötvös Collegiummal. A kémia szekció koordinátorai Sályi Gergő,

Samu Viktor és Székely Eszter, a biológia szekció koordinátorai Fülöp Máté és Szebik Huba voltak. A műhelytagok jelentős része aktívan részt vett nemcsak az egyes szekciók, hanem a teljes tábor szervezésében és lebonyolításában, ezért kiemelt köszönet illeti a teljes műhely munkáját.

2. Tehetségtábor V.

A tudományos-tanári pálya iránt elhivatottságot érző, egyetemi jelentkezés előtt álló középiskolások számára idén ötödik alkalommal megrendezett Tehetségtáborban a résztvevő diákok a szakmai műhelyek tagjai, valamint a Collegiumhoz kötődő neves kutatók előadásai és gyakorlatai során ismerkedhettek meg az ELTE és az Eötvös Collegium nyújtotta lehetőségekkel. A biológia–kémia szekció az alábbi szemináriumokat tartalmazta:

hétfő: Az epigenetika szerepe az orvostudományban (Illés Anett)

kedd: Reakciók és katalizátorok a szerves kémiában (Sályi Gergő);
A reakciókinetika alapjai (Samu Viktor)

szerda: Komplex rendszerek: üldözés, menekülés, tudományos és művészeti karrier (Janosov Milán)

csütörtök: Természetes és mesterséges vaskomplexek felvételi mechanizmusának vizsgálata a növényekben (Marosi Vanda); Gomba-növény interakciók, avagy a mikorhizzák szerepe (Imrefi Ildikó); Mit cipel a motorfehérje? - a dinein könnyű láncok működése (Fülöp Máté)

péntek: Beszélgetés a műhelytagokkal az ELTE-n folyó kutatási lehetőségekről és külföldi ösztöndíjakon szerzett tapasztalataikról

A szekcióban 5-7 diák vett részt nagy érdeklődéssel.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhelytagok érdeklődési körének heterogenitása miatt külön szakcsoportok nem működnek a műhely keretein belül, de másodévtől minden tag részt vesz tudományos kutatómunkában. Kutatási projekteken végeznek munkát az ELTE kémiai és biológiai intézetének különböző laborjaiban, az MTA TTK bizonyos kutatócsoportjaiban stb.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A hallgatók lehetőségeikhez mérten aktívan részt vesznek nemcsak a műhely kötelező szakmai programjain, hanem a műhely által szervezett és lebonyolított rendezvényeken, ahol elsősorban az utánpótlás biztosítása a cél. A műhelyben nem hivatalos keretek között tutori rendszer is működik, mely igyekszik az elsőévesek számára minél könnyebb bekapcsolódást biztosítani. A félév során a nyár, illetve az előző tanév folyamán különféle ösztöndíjprogramok keretében külföldön tanuló vagy kutató műhelytagok előadásban számoltak be tapasztalataikról és élményeikről. Krausz Sarah Laura Münchenben töltött Erasmus-ösztöndíjjal egy félévet 2016 tavaszán, Elekes Péter Erasmus+ program keretében Belgiumban végzett két hónapos nyári szakmai gyakorlatot, valamint Marosi Vanda az Amgen Scholars Program keretében Münchenben vett részt nyári kutatáson.

A műhely a kéthetente vasárnaponként megtartott műhelytalálkozón gyűlt össze, ahol a műhelytagok bemutathatták szakmai munkájuk eredményeit, a házi Tudományos Diákköri Konferencián prezentált előadásait, valamint a külföldön végzett tanulmányaik tapasztalatait.

Eredmények

Elekes Péter: részvétel, OTDK-nevezés (Kémia házi TDK)

Pitlik László: II. díj, OTDK-nevezés (TOTDK)

Sályi Gergő: I. díj, Gerecs Árpád-díj, OTDK-nevezés (Kémia házi TDK)

Lajer Panna : I. díj, V. Anatómia Tanulmányi verseny ELTE TTK

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.565/EC

Illés Anett: Fejezetek a természettudományokból 3.

BMVD-200.566/EC

Illés Anett: Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium (angol nyelven)

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

ösztöndíjas neve

Klebelsberg Képzési Ösztöndíj

Pitlik László

Köztársasági ösztöndíj

Samu Viktor

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A műhely a műhelyórákon és a hozzájuk kapcsolódó terepgyakorlaton kívül nem szervezett önálló szakmai rendezvényt. Viszont a felsőbb éves műhelytagok számos külföldi és hazai szakmai fórumon vettek részt, és képviselték kutatócsoportjuk és saját munkájukat:

Barabás Gergő: 7th Poster Presentation Day (SEAS) - Best poster at MA/TEFL level (Budapest, 2017. 02. 21.)

Elekes Péter: Fémorganikus és Heterociklusos Munkabizottsági ülés (Balatonszemes, 2017. 06. 28.)

Fülöp Máté: Bolyai-konferencia (Poszter) - A fehérjék lineáris motívumainak szerepe a virális patogenezisben (Budapest, 2017. 03. 18-19.), Eötvös Konferencia (előadás) - LC8, egy sokoldalú fehérje szerepe az interakcióban (Szeged, 2017. 04. 07.), Eötvös Konferencia - Az LC8 dinein könnyűlánc szerepe a humán interakcióban (Budapest, 2017. 04. 28-29.)

Imrefi Ildikó: Eötvös Konferencia - előadás: Egy száraz területen gyakori gyökér-endofiton gomba, a Darksidea alpha funkcionális heterogenitásának

vizsgálata (Budapest, 2017. 04. 28-29.); Magyar Mikológus Társaság Konferenciája – poszter (Budapest, 2017. 05. 12.)

Pitlik László: Future Teachers about the School of Future: "Next Generation ICT in Schools" (Minszk, 2017. 04. 26.); Eötvös Konferencia: Lehet-e mindenki másként egyforma? – Hasonlóságelemzés a szummatív értékelésben (Budapest, 2017. 04. 28-29.)

Samu Viktor: ECM2017 (poszter); MTA Reakciókinetikai és Fotokémiai Munkabizottság ülése (Dubrovnik, 2017. 04. 18–21.)

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhelytagok érdeklődési körének heterogenitása miatt külön szakcsoportok nem működnek a műhely keretein belül, de másodévtől minden tag részt vesz tudományos kutatómunkában. Kutatási projektekben végeznek munkát az ELTE kémiai és biológiai intézetének különböző laborjaiban, az MTA TTK bizonyos kutatócsoportjaiban stb.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A hallgatók lehetőségeikhez mérten aktívan részt vesznek nemcsak a műhely kötelező szakmai programjain, hanem a műhely által szervezett és lebonyolított rendezvényeken, ahol elsősorban az utánpótlás biztosítása a cél. A műhelyben nem hivatalos keretek között tutori rendszer is működik, mely igyekszik az elsőévesek számára minél könnyebb bekapcsolódást biztosítani.

Egyéb

A műhely tagjai a tavaszi félévben 2 napos terepgyakorlaton vettek részt a Bakonyban, mely során megismerkedtek a helyi flórával és faunával, természetvédelmi jelentőségével, valamint a régiót jellemző bauxitbányászattal.

Bollók János Klasszika-filológia Műhely

2016/2017. I. félév

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.545/EC
BMVD-200.546/EC
BMVD-200.395/EC
BMVD-200.548/EC
BMVD-200.483/EC
BMVD-200.482/EC
BMVD-200.537/EC
BMVD-200.484/EC
BMVD-200.549/EC

oktatója és címe

Szepessy Tibor: A második szofisztika görög irodalma 2.
Adorjáni Zsolt: Propertius 2.
Mészáros Tamás: Bizánci történetírás 2.
Horváth László: Bizantinológiai szakszeminárium 2.
Horváth László: Latin nyelv 1.
Mészáros Tamás: Filológiai szeminárium
Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. (FONAL)
Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 3. (FONAL)
Lina Basoukou: Újgörög nyelvgyakorlat 2.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. Eötvös József-nap: 2016. szeptember 2.

A Collegium hagyományos évnnyitó ünnepségén bemutattuk az *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* sorozat idén kiadott kötetét, köztük az újonnan megjelent kiadványt:

XIX: Dión Chrysostomos: *Tróját nem vették be és más írások*. Fordította: Szepessy Tibor.

Horváth Janka műhelytitkár bemutatta a SEC Collegium Hungaricum IX. országos konferenciájának szerkesztett előadásait tartalmazó kötetet (*Calamus*. Szerkesztette: Szikora Patrícia), melyben a következő collegisták dolgozata olvasható:

Horváth Balázs: *Kazinczy Ferenc klasszicizmusa és az antikvitás*

Kassai Gyöngyi: *Various and changeful - Dido és Aeneas története Dryden fordításában*

Kovács István: *PTebt 2.583 - Adalékok egy pannoniai legionárius leveléhez*

Rédey János: *A klasszikus hagyomány Agych István Saeculumában*

Vincze Judit: *ἀλλά τε Σειρήνες λιγυρή θέλγουσιν ἀοιδῆ*

A rendezvény keretében beszámoltunk a 23. Nemzetközi Bizantinológiai Kongresszus magyar küldöttségének munkájáról is.

2. Kutatók éjszakája: 2016. szeptember 30.

A korábbi évekhez képest öröndetesen gyarapodó hallgatóság előtt került sor az országos rendezvény collegiumi eseményeire. A műhely által hirdetett programban a tagság aktívan, előadásokkal vállalt részt, nagyban hozzájárulva a rendezvény sikeréhez. A senior kutatók kutatási beszámolóját és a Byzantium Központ tevékenységének bemutatását követően az alábbi előadásokat hallgattuk meg:

Farkas Flóra: *A „szent doktorok” és a kísértés. Egy késő középkori domonkos levele a szerzetességről*

Pártay Kata: *Acontius és Cydippe Ovidiusnál. Az olvasás veszélyei*

Kovács István: *Antik és bizánci oktatás*

Keresztény Júlia: *Szent Elek legendája*

Az estét Kocsis Teréz: *Legyen Ön is klasszika-filológus!* című játékos fejtörője zárta.

3. SEC Collegium Hungaricum XI. országos konferenciája: 2016. október 28.

A hagyományos éves seregszemle idei házigazdája a piliscsabai egyetemi campus volt. Adorjáni Zsolt kollégánk és barátunk szervezésében a collegisták közül az alábbiak szerepeltek:

Pártay Kata: *Figurális nyelv és a megnyilatkozó én helyzetének elbizonytalanodása Pseudo-Longinosnál*

Beszkid Judit: *Orphikus Argonautika*

Keresztény Júlia: *Szent Elek legendája*

Kovács Dominika: *Szent Elek legendájának nyugati változatai*

4. Magyar Bizantinológiai Társaság: felolvasóülések és szemináriumok

A félév során folytatódott a collegiumi székhelyű egyesület szakmai találkozói-nak sorozata. Hagyományos értelemben vett felolvasóülést ebben a félévben egyetlen alkalommal hirdettünk. Ott az alábbi előadásokat hallgattuk meg:

2016. december 13.

Bojana Pavlović: *The Sins of the Emperor Michael VIII and the Historiography of the Palaiologan Period*

Csernus Sándor: *A francia nyelvű történetírás magyar vonatkozású művei (kutatási helyzetjelentés)*

könyvbemutató: Jean de Joinville Szent Lajos élete és bölcs mondásai című kötetét bemutatta Klaniczay Gábor és Szabics Imre

A Társaság egyéb nyilvános szakmai tevékenységét a *Byzanz und das Abendland V.* című nemzetközi konferencia jelentette. Idézet a sajtóközleményből:

„Az ELTE Eötvös József Collegium 2016. november 21–24. között – megújuló nagytermében – nemzetközi konferenciát rendez *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident V.* (Studia Byzantino-Occidentalia) címmel. A nagy nemzetközi konferencia – amely a Collegiumban működő Byzantium Központ (oktató- és kutatócsoport) szervezésében immár az ötödik – első részét a Collegium hagyományos francia kapcsolatainak megfelelően, elsősorban a francia nyelvű középkori irodalomnak és kultúrának, bizantinológiai témáknak szentelik. A rendezvényt Éric Fournier és Dimitris Letsios, Franciaország és Görögország magyarországi nagykövetei nyitják meg. A „Nyugat” forrásait elemzik az olasz és a német ülészakok világhírű előadói is. Az olasz előadásokat az Olasz Kultúrintézet igazgatója, Gian Luca Borghese látja vendégül, aki maga is előad. Dimitris Letsios a közép- és újjörög vonatkozású ülészakon előadóként is részt vesz. A német vonatkozású ülészakokat (Germanica) Susanne Bachfischer igazgató asszony (Österreichisches Kulturforum) nyitja meg. A Bizánccal („Kelet”) foglalkozó ülészakok Heinz-Peter Behr Németország magyarországi nagykövetének megnyitójával már kedden elkezdődnek. A hét folyamán – a többéves nemzetközi együttműködéseknek köszönhetően – összesen kilenc országból harmincöt külföldi előadót lát vendégül a Collegium. A tematikus ülészakokon a tapasztalt kutatók mellett a szakkollégista hallgatóknak is lehetősége nyílik a bemutatkozásra, akik előadásokkal is szerepelnek, másrészt a külföldi vendégprofesszorok jóvoltából a konferenciával párhuzamosan intenzív szemináriumi kurzusokon (Ergastéria Mathétón / Officinae Studiosorum) vesznek részt.”

A konferencián, melynek költségeihez a tagság által pályázott és elnyert HÖK-támogatás is hozzájárult, az alábbi műhelyelőadásokat hallgattuk meg:

Pártay Kata: *Figurative Language and the Sublime*

Keresztény Júlia: *The Latin and the Greek Versions of Saint Alexius' Legend*

Kovács István: *Un exemple d'ouvrages pédagogiques de l'époque Paléologue ?*

Kovács Dominika: *Motifs of the Old-French Vie de Saint Alexis*
 Horváth Janka Júlia: *Un fragment anglo-normand du roman Floire et Blancheflor dans le cod. pal. lat. 1971 et recherches sur la composition du manuscrit*
 Az Österreichisches Kulturforum támogatásával meghívott vendéglőadóink a rendezvény keretében szemináriumokat is tartottak a collegistáknak. Az alábbi tömbösített órákat hirdettük:
 Filippo Ronconi: *Byzantine Book-Culture*
 Hermann Harrauer: *Einführung in die Papyrologie für Anfänger*

5. Az Antiquitas – Byzantium – Renascentia könyvsorozat újabb kötetei:
 A nemzetközi konferencia keretében az anyanemzetek kultúrintézeteiben az *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* könyvsorozat több kiadványát is bemutatják. 2016. november 21-én 19.00 órakor a Budapesti Francia Intézetben a *Byzance et l'Occident III. : Écrits et manuscrits* (sous la direction d'Emese Egedi-Kovács, Collège Eötvös József ELTE, 2016) című kötetet. 2016. november 22-én 20.00 órakor az Olasz Kultúrintézetben az *Italia Nostra. Studi filologici italo-ungheresi* (a cura di Ágnes Ludmann, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016) című tanulmánykötetet. 2016. november 23-án az Österreichisches Kulturforum igazgatójának rezidenciáján a *Quelle und Deutung III.* (Hrsg. Balázs Sára, Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016), a *Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk 235, StB Melk 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Serv. I b 3* (Hrsg. Balázs Sára, Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016) és a *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia*. Bibliotheca Byzantina 4. (Hrsg. Erika Juhász, Eötvös-József Collegium ELTE, Budapest, 2016) című köteteket. A bemutatók sorát a *TO BYZANTIO KAI H ΔΥΣΗ – Studia Hellenica* (επιμέλεια: Dora E. Solti, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016) című kötet zárja, amelyre Görögország nagykövetének jelenlétében, az Eötvös Collegium nagytermében 2016. november 24-én 15.40-kor kerül sor.

Egyéb szakmai tevékenység

XXXIII. OTDK kari forduló

Az ELTE belső kari fordulóján több műhelytag is bemutatta pályázati munkáját. Horváth Janka Júlia és Farkas Flóra műhelytagok másik szakjukon indulnak (francia, illetve magyar), Kovács Dominika filológiai (*Egy félig elfelejtett*

XX. századi Homéros-fordítás) és francia irodalmi tárgyú dolgozattal is indul, míg Molnár Zalán filológiai és filozófiai témájú dolgozatának (*Szónoki beszédek logikai vonatkozása*) szekcióbesorolása még nem eldöntött. Szintén a filológusok között indult Beszkid (korábban Vincze) Judit volt műhelytagunk. Valamennyien továbbjutottak az országos döntőbe. A verseny rendezésének sajátosságai miatt (a nagy számban induló ókori keletes hallgatók, vallástörténetesek stb. ugyanebbe a szekcióba kerülnek) a korábbi évekhez hasonló, kimagasló eredményre nem számíthatunk, de minden pályázó becsületos munkát végzett, a benyújtott dolgozatával megalapozta későbbi szakdolgozatát.

2016/2017. II. félév

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.567/EC	Szepessy Tibor: Fordítási gyakorlat
BMVD-200.568/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv 4.
BMVD-200.569/EC	Horváth László, Hermann Harrauer: Papirologiai szeminárium
BMVD-200.570/EC	Gellérfi Gergő: Iuvenalis
BMVD-200.571/EC	Mészáros Tamás: Bizánci forráselemzés
BMVD-200.572/EC	Horváth László: Szövegkritikai szeminárium

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

1. Magyar Bizantinológiai Társaság: felolvasóülések és szemináriumok

A félév során folytatódott a collegiumi székhelyű egyesület szakmai találkozóinak sorozata. Az alábbi előadásokat hallgattuk meg:

2017. február 20.

Glaser Tamás: *Hazafiak és renegátok – görög identitások a késő bizánci és posztbizánci korban*

Szász Géza: *Van-e az útnak története? A konstantinápolyi út a magyar kutatásban*

2017. május 11.

Tóth Anna Judit (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont): *Kolindálás és Ruszália – Róma és Bizánc mint a balkáni néphagyomány forrásai*

Archimédesz Szidiropulosz (Magyarországi Görögök Kutatóintézete): 1956 – Görög szemmel

2017. június 15.

Szabó Pál: *Bizánci forrásaink tanúsága Nándorfehérvár 1440. évi oszmán-török ostroma vonatkozásában*

Juhász Erika: *Tanúságtevők a Húsvéti krónikában*

2. 2017. március 3–4. Latintanári szakmai nap

A latintanárok egyesületének kétnapos, akkreditált szakmai rendezvényére ismét a Collegiumban került sor. A *Megújuló latintanás* címet viselő programot (kerekasztal, könyvbemutató) tizenhárom tudományos előadás színesítette.

3. 2017. március 16. Latin OKTV-döntő

Az Oktatási Hivatal az Országos Középiskolai Tanulmány Verseny latin döntőjének helyszínéül az Eötvös Collegiumot választotta. A rendezvény lebonyolításában segédkező műhelytagok mind a harmincöt indulót tájékoztatták a Collegiumban folyó filológiai kutatómunkáról, a collegiumi képzés sajátosságairól.

4. 2017. április 18. XXXIII. OTDK

Idén az a különös helyzet állt elő, hogy több műhelytagunk is a másik szakjának megfelelő szekcióban vagy szaktól függetlenül más tudományterületen adott elő. Így a Régi magyar irodalom ülészakon szerzett első helyezést Farkas Flóra (*Paul Wann Tractatus de chorea, cancionibus, instrumentis musicis című prédikációja*; témavezető: Kiss Farkas Gábor), Kovács Dominika pedig az Európai irodalmak I. Középkor kategória győztese lett (*Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben*; témavezető: Egedi-Kovács Emese). Szintén utóbbin indult Horváth Janka Júlia (*Un fragment anglo-normand du roman Floire et Blancheflor dans le Cod. Palat. Lat. 1971 et recherches sur la composition manuscrit*; témavezető: Egedi-Kovács Emese) is. A hagyományos klasszika-filológia szekcióban (ahová a verseny sajátos lebonyolítási rendje miatt részben ókori keletes és régész hallgatók is besorolást nyertek) Kovács Dominika (*Egy félig elfelejtett Homéros-fordítás*; témavezető: Mészáros Tamás) és Molnár Zalán (*Szónoki beszédek logikai vonatkozása - Lysias szónoki beszédei*; témavezető: Máté András) indult. Valamennyien

gondos munkát végeztek, amiről a nyilvános műhelyelőadások alkalmával a közönség is meggyőződhetett.

5. 2017. április 28–29. XVIII. Eötvös Konferencia

Az Eötvös Konferencia hagyományos klasszika-filológia szekciója ebben az évben nem került meghirdetésre. Helyette a némiképp tágabb tematikának tűnő *Ókor – Kelet – Művészet* című ülészak indult, ahol egy műhelytagunk adott elő:

Kovács Dominika: *Egy (fél)ig elfelejtett Homéros-fordítás*

6. 2017. május 26. Pályaalkalmassági vizsgálat a tanárszakosok számára

A latin nyelv és kultúra osztatlan tanárszakra jelentkezők pályaalkalmassági vizsgálatát igyekeztünk kihasználni az utánpótlás megnyerése szempontjából. A műhelytagok a vizsga szüneteiben kötetlen beszélgetésben népszerűsítették a műhely munkáját, majd az érdeklődők egy rövid előadás formájában nyerhettek betekintést általában a Collegium, s azon belül is a Bollók János Klasszika-filológia Műhely képzési rendjébe.

7. 2017. július 11. – július 16. IV. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia

Az ELTE Kárpát-medencei Nyári Egyetem programsorozatának keretei között megvalósuló konferencián a collegista előadók között több műhelytag is képviseltette magát:

Horváth Janka Júlia: *Phlórios kai Platzia-Phlóra: egy ófrancia regény görög továbbélése*

Farkas Flóra: *Magyar késő középkor az irodalomórán – a Philibertus látomása című mű taníthatóságáról*

Kovács Dominika: *Vie de Saint Alexis: antik regényelemek továbbélése egy szentéletben*

8. SEC Collegium Hungaricum

A félév során jelent meg a SEC Collegium Hungaricum hallgatói szervezet X. országos konferenciájának (Szeged, 2015. május 20–21.) szerkesztett előadásait tartalmazó kötet *Syrinx* címen. A kiadvány az alábbi műhelytagok előadásait tartalmazza:

Kassai Gyöngyi: *Shame és Fame – Az Aeneis IV. éneke Dryden fordításában*

Pártay Kata: *Jóslás és emberi fejlődés Euripidés Hiketidesében*

Rédey János: *A klasszikus hagyomány Agych István Saeculumában*

Vincze Judit: *Egy bravúros képleírás Achilleus Tatios regényében*

Filozófia Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák oktatója és címe	befogadó kar és tanszék
Ullmann Tamás: Hegel: A szellem fenomenológiája	BTK Filozófia Tanszék
Sutyák Tibor: Egység, azonosság és ellentmondás	BTK Filozófia Tanszék
Ambrus Gergely: A tudat értelmezései a kortárs analitikus filozófiában	BTK Filozófia Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

1. Hegel A szellem fenomenológiája című művéről

Szemináriumvezető: Ullmann Tamás egyetemi tanár, ELTE BTK Filozófiai Intézet

Az óra célkitűzése Hegel művének alapos olvasása és értelmezése volt. A nagy, tömbös fogalmak (szubsztancia, abszolútum, szubjektum, szellem stb.) elemzése helyett, amelyet hagyományosan a Bevezetés alapján szoktak elvégezni a Hegel-kurzusok, egyből a főszöveg elemzésével kezdjük, és igyekeztünk a mű struktúráját és az egyes gondolati lépéseket rekonstruálni. Néhány nehezebb rész kihagyásával a célkitűzést teljesítettük, vagyis az órán résztvevő diákok kaptak egy átfogó képet a műről, hiszen eljutottunk egészen a zárófejezetig. Az órán részt vevő EC-s diákok közül mindenki jól teljesített.

2. Graham Priest: One

Semináriumvezető: Sutyák Tibor docens, SZTE, Filozófia Tanszék

A kurzuson Graham Priest One (Oxford University Press 2014.) című könyvének vezérfonalán azt elemeztük, hogy Priest koncepciója a rész-egész probléma dialethikus megoldásáról mennyiben képes kezelni az egység metafizikai kérdését. Tárgyaltuk a dialetheia fogalmát, a parakonzisztens logika néhány alapvető szerkezeti jellemzőjét, az ellentmondás-tolerancia filozófiai lehetőségeit. Priest budapesti előadása szerencsés alkalmat teremtett, hogy a szeminárium csoporttal kritikai diszkussziót folytassunk a perceptuális dialetheia Priest által teoretizált jelenségéről.

Az EC-s hallgatók mindannyian kiemelkedően jó munkát végeztek, nem tudnék közülük senkit külön kiemelni.

3. Elmefilozófia: a tudatossággal kapcsolatos főbb álláspontok

Semináriumvezető: Ambrus Gergely docens, ELTE BTK Általános Filozófia Tanszék

A kurzuson az analitikus filozófiában a tudatossággal, a tudatos mentális állapotokkal kapcsolatos fő vitapontokat és nézeteket tekintettük át a kurrens irodalom fényében. A fő témák a következők voltak.

I. A tudat és az elme klasszikus kognitivistá felfogása

I.1. A szeparacionista elmekép: a kognitív és a fenomenális elme függetlensége. I.2. A szeparacionista elmekép kritikái: I.2.1. Kritikák a zombi fogalmával kapcsolatban I.2.2. Kritikák a szeparacionista kép intencionális állapot értelmezésével kapcsolatban I.2.2.1. Intencionalitás és tudatosság kapcsolata I.2.2.2. Fenomenális intencionalitás I.2.3. Kritikák a szeparacionista kép fenomenális állapot értelmezésével kapcsolatban: fenomenális tartalom reprezentacionalizmus I.2.4. Kognitív fenomenológia.

II. A tudatos állapotok szerkezete

II.1. Magasabbrendű reprezentáció (HOR) elméletek, II.2. Egyszintű/önreprezentáló állapot elméletek

Összességében nagyon elégedett voltam a kurzus résztvevőivel. Kifejezetten élvezetes volt, hogy a szövegeket rendszeren elolvasták és aktívan megvitattuk, ami annak a fényében, hogy egyrészt minden szöveg angolul volt, másrészt nem voltak kifejezetten könnyűek, szerintem komoly teljesítmény.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák oktatója és címe	befogadó kar és tanszék
Sutyák Tibor: Metapszichológia és metafizika	BTK Filozófia Tanszék
Pető Andrea: Bevezetés a társadalmi nemek elméletébe	BTK Filozófia Tanszék
Tőzsér János: Filozófiai nézetkülönbség és a filozófiai problémák	BTK Filozófia Tanszék
Miklós Tamás: Walter Benjamin történelemfilozófiája	BTK Filozófia Tanszék
Kapelner Zsolt: "Filozófiai kutatásmódszertan"	BTK Filozófia Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Konferencia a filozófia és irodalom viszonyáról
 2017. február 17–19-én tartottuk negyedik hallgatói konferenciánkat, „Esti kérdések. Filozófia és irodalom” címmel. Különösen az esti vitaprogramokon rendkívül izgalmas és inspiratív kérdések merültek fel, a megbeszéléseknek többnyire a vitában álló felek kimerülése vetett véget.
 A konferencián tartott előadásokból kötetet tervezünk szerkeszteni.

Program

Péntek 02.17.

Konzisztencia-vita

16:00–16:15 Tőzsér János általános vitaindítója

16:15–16:30 Plenáris vita

1. Konzisztens-e az Eszmélet?

16:30–16:45 Marno János vitaindítója

16:45–17:00 Tverdota György vitaindítója

17:00–17:30 Plenáris vita

17:30–17:45 Kávészünet

2. Kell-e, hogy konzisztens legyen egy irodalmi mű?

17:45–18:00 Szemes Botond vitaindítója

18:00–18:15 Varga Péter András vitaindítója

18:15–18:45 Plenáris vita

18:45–19:00 Kávészünet

19:00–20:00 On what it is... Kötetbemutató a könyv szerkesztőivel és szerzőivel

Szombat 02.18.

Délelőtt:

1. Irodalom és filozófia

Plenáris előadók: Kállay Géza és Pavlovits Tamás, szekcióvezető: Bárány Tibor

10:00–11:00 Plenáris előadás

11:00–11:30 Vita

11:30–11:40 Kávészünet

11:40–12:10 Tánzos Péter: „... mintha Machiavelli napjainkban regényt írna” – Nietzsche A páрмаi kolostorról

12:10–12:40 Bodó Bence: Kétértelműség, azaz a nyelv első engedetlensége

12:40–13:10 Horváth Péter: Az irodalom nietzschei genealógiája. Homérosz személyisége és a filozófiai világnézet

13:10–14:10 Ebédészünet

Délután:

2. Filozófia az irodalomban

Plenáris előadó: Margócsy István, szekcióvezető: Bengi László

14:30–15:30 Plenáris előadás

15:30–16:00 Vita

16:00–16:10 Kávészünet

16:10–16:40 Zsurzsán Anita: Az írás mint filozófia – Robert Musil

16:40–17:10 Kovács Teréz Klaudia: A végzettség poétikai sajátosságai A walesi bárdokban

17:10–17:40 Váncza Kristóf: Külvárosi költő

Esti program:

18:00- Magasirodalom vs. tömegkultúra. Bárány Tibor és Sipos Balázs vitája az irodalom funkciójáról

A félév kurzusai

1. Sutyák Tibor SZTE BTK Filozófia Tsz. egyetemi adjunktus, *Metapszichológia és metafizika*

A kurzusnak két célja volt. Egyrészt tisztázni kívántuk, hogy a freudi pszichoanalízis keretelmélete a személy milyen filozófiai felfogását követeli meg. Freud elgondolásairól sok téves egyszerűsítés él még a műveltebb közgondolkodásban is, ezért egy efféle rekonstruktív vállalkozás helyénvaló. Másrészt a kibontakozó személyfogalmat ütköztetni kívántuk néhány kritikai megközelítéssel. Az első cél megvalósításában a *Bevezetés a pszichoanalízisbe*, az *Ösztönök és ösztönsorsok*, *A halálösztön és az életösztönök*, valamint *Az én és az ősvalami* szövegeire támaszkodtunk. A másodikban Crews, Sulloway és elsősorban Grünbaum kritikáját elemeztük (utóbbit Nagel viszontbírálataival együtt). Részletesen tárgyaltuk Davidson cselekvéseméletének a témában releváns vonatkozásait (Davidson kijelenti, hogy az *akrasia* jelensége nem érthető egy alapvetően freudi személyiségkoncepció bevezetése nélkül), ezáltal megkíséreltünk egy filozófiailag nyitott és aktuális problémát rekonstruálni.

Az órákra mindenki felkészülten jelent meg, a hallgatók részvétele koncentrált volt, közreműködésük sokszor innovatív.

A vizsgafeladat az volt, hogy minden hallgató találjon egy problémát a félév során tárgyaltakban, dolgozza ki önállóan, és mindannyiunk jelenlétében prezentálja. Az, hogy mindenki jelest kapott, annak jele, hogy a feladatot egytől egyig magas színvonalon oldották meg (hosszú, de élvezetes beszélgetés kerekedett ki a vizsgahelyzetből).

2. Pető Andrea, az MTA doktora, egyetemi tanár, CEU, *Bevezetés a társadalmi nemek elméletébe*

A kurzus heti két órában tárgyalta a társadalmi nem fogalmának különböző értelmezéseit és elemzési kategóriakénti használatát a férfiasságok, interszekcionalitás és a háborús nemi erőszak elemzésében. A diákok négy reflexiót írtak, prezentációt tartottak a készülő dolgozatból, és végül dolgozatot írtak. Mivel éppen ebben a félévben kezdődött „tudomány-e a társadalmi nemek elmélete” vita a közéletben, a diákok közvetlenül és jól informáltan tudtak részt venni a vitákban. A dolgozatok különböző színvonalúak voltak, de egyet az ELTE BTK konferenciáján is előadott a készítője. Összességében a diákok az órákra rendszeresen készültek, gondolkodtak és vitáztak. Ennél nagyobb sikert nem is lehet elérni.

3. Tözsér János Dr. habil., MTA Filozófiai Intézet, *Filozófiai nézetkülönbség és a filozófiai problémák*

A kurzus célja az volt, hogy a hallgatók naprakészen és részletesen megismerhessék a kortárs metafizológiában tárgyalt legfontosabb problémákat. Ehhez először a filozófia, mint episztemikus vállalkozás kérdéseit tárgyaltuk: mit értünk azon, hogy a filozófia episztemikus vállalkozás? Mi az analitikus és kontinentális filozófia viszonya? Episztemikus vállalkozás helyett milyen szerepet tölthet be a filozófia: a kései Wittgenstein „filozófia mint terápia” elméletének kritikus vizsgálata. Ezután a filozófia mint episztemikus vállalkozás sikerességével szemben felvethető problémákat tárgyaltuk. Ilyen problémák például filozófiai nézetkülönbségek vagy a filozófiai fejlődés kérdése. A filozófiai nézetkülönbségek episztemológiájának vizsgálata során áttekintettük a sztenderd érveket a szkepticizmus, illetve az antiszkepticizmus mellett. Végül a filozófiai problémák kapcsán az alapvető meggyőződéseink természetét, azok inkonzisztenciáját és az ebből fakadó következményeket tárgyaltuk különös tekintettel a filozófiai megismerés episztemikus státusára nézve.

A kurzus interaktív formája lehetővé tette a hallgatók vitakészségének fejlesztését. Az egyes alkalmakkor tárgyalt témák mindig élénk vitákat váltottak ki. A félév végén a hallgatóknak egy-egy kortárs metafizológiai cikkből kellett felkészülni és előadást tartani. Az előadás során a cikk rekonstrukcióján túl az egyéni reflexió is elvárás volt. Ennek eredményeképp a vizsgán elhangzó előadások még színvonalasabbak lettek, és ezeket is élénk viták követték. A kurzus elérte a célját, a hallgatók motiváltak és aktívak voltak, és valóban elmélyítették tudásukat a kortárs metafizológia legfontosabb kérdéseiben.

4. Miklós Tamás, ELTE, BTK Filozófiai Intézet Általános Filozófia Tanszék, habil. egy. docens, *Walter Benjamin történelemfilozófiája*

Walter Benjamin történelemfilozófiai tézisei a XX. századi német filozófia legtöbbit idézett, interpretált írásai közé tartoznak. Számos nagy német gondolkodó (többek között Adorno, Arendt, Scholem, Brecht, Habermas) kísérelte meg e szöveg értelmezését, mely azonban ellenállni látszik az egyneműsítő olvasatoknak. A szöveg egyaránt megközelíthető történelemfilozófiai, politikafilozófiai, teológiai, irodalomelméleti-poétikai, kultúrafizológiai, nyelvfilozófiai, ismeretelméleti szempontból. A vizsgálati módszerek a hermeneutikától a metaforológiái elemzéseig, a biografikustól a kabbalista kulcsok kipróbálásáig

terjednek, a szövegnek még a műfaja is heves viták tárgya. Az újabb és újabb interpretációs kísérletek jelzik e szöveg máig ható kivételes provokatív erejét, filozófiai kihívásának intenzitását. A szeminárium ennek az írásnak, elő- és utótörténetének szentelte a szemesztert. Az elemzésbe bevontuk a *Passagen-Werk*, A műfordító feladata és *Az erőszak kritikájáról* című írásokat is. Ezen felül a szekunder irodalom is tárgyalásra került. A szeminárium célja annak az interpretációs készségnek a kialakítása volt, amelynek birtokában a hallgatók képesek felismerni az egyes szövegek és témák mélyebb összefüggéseit. A szeminárium elérte célját, az órát látogató hallgatók motiváltak voltak, mindannyian kiváló munkát végeztek.

5. Kapelner Zsolt, PhD CEU, *"Filozófiai kutatómódszertan"*

A kurzuson a filozófiai kutatás lefolytatásának, és az eredményeként elkészülő szakszöveg létrehozásának, illetve szöveges prezentálásának módszertanát tekintettük át. A hallgatók megismerkedhettek a kutatáshoz használható különféle adatbázisokkal, hivatkozási rendszerekkel, a kutatáshoz és szakszövegíráshoz felhasználható különféle szoftverekkel és a szöveges prezentáció módszereivel is. Az órán mindhárom hallgató kiváló teljesítményt nyújtott, házi feladatait leadta, és egymás szövegeinek értékelésében is mindegyikük aktívan részt vett. Külön kiemelném, hogy a PowerPoint-prezentációk elkészítését és előadását minden hallgató kimagasló színvonalon teljesítette. Hasonlóan magas színvonalúak voltak a leadott dolgozatok is egy kivételével, melyet a hallgató súlyos formai hiányosságokkal nyújtott be. Bár a hallgató az órán aktív volt, és kiváló minőségű házi feladatokat adott le, a beadott dolgozata sajnos lehúzta az érdemjegyét. Ennek ellenére a hallgató igen proaktívnak és elkötelezettnek mutatkozott e hiányosságok kezelésében, bár ez az érdemjegyen már nem változtatható. Az órát összességében igen sikeresnek értékelem. A diákok visszajelzése alapján az nagyban hozzájárult kutatómódszertani ismereteik fejlesztéséhez, amelyet mind a műhely tagjaként, mind általános egyetemi pályafutásuk alatt képesek lesznek hasznosítani.

ESTI KÉRDÉSEK

Filozófia és irodalom

Az
EÖTVÖS COLLEGIUM – FILOZÓFIA MŰHELY
konferenciája

2017. február 17-19.

Helyszín: Ménesi út 11-13. Eötvös Collegium, Nagyklub

Germanisztika Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok¹

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.496/EC	Mónok Eszter: Német 1: Német nyelv kezdőknek (A1)
BMVD-200.497/EC	Sós Gabriella: Német 3: Német nyelv újrakezdőknek (A2)
BMVD-200.498/EC	Miskei Réka: Német 5: Német nyelv középfeladókknak (B1)
BMVD-200.499/EC	Sára Balázs, Susanna Kropf: Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)
BMVD-200.500/EC	Sára Balázs: Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)
BMVD-200.412/EC	Sára Balázs: Német stílusgyakorlatok (C1–C2)
BMVD-200.551/EC	
BMVD-200.414/EC	Sára Balázs: Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás VII.
BMVD-200.552/EC	
BMVD-200.501/EC	Sára Balázs: Német grammatika alternatív megközelítésben
BMVD-200.502/EC	dr. Feld-Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum – tanárkutatási projektszeminárium
BMVD-200.503/EC	Sára Balázs: Quelle und Deutung / Forrás és értelmezés IV.: Német paleográfia és szövegkiadás
BMVD-200.504/EC	Sára Balázs: Fritz Paepcke az Eötvös Collegiumban

¹ A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazzák (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően külön CM-beszámoló készül a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló Cathedra Magistrorum – tanárkutatás c. projekt aktuális félévéről. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvvizsgáról szóló fejezetben (FONAL-program).

A műhely ösztöndíjasai**ösztöndíj fajtája**

Közársasági ösztöndíj

Erasmus

ösztöndíjas neve egyetem

Vitályos Réka

Vitályos Réka

Freie Universität Berlin

2016. október 1. – 2017. február 28.

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai rendezvényei****Quelle und Deutung IV:**

A Byzanz und das Abendland V-konferencia *Quelle und Deutung / Forrás és értelmezés* címen jegyzett, idén immár negyedik, hagyományosan Susanne Bachfischer, a budapesti Osztrák Kulturális Fórum igazgató asszonya által megnyitott germanisztikai paleográfiai-kodikológiai ülészakán mintegy 25-30 fős hallgatói és szakmai közönség előtt összesen nyolc osztrák és magyar kutató és felsőbb éves hallgató számolt be legújabb kutatási eredményeiről (2016. november 25., 9.00–16.30, Eötvös Collegium, Paepcke–Borzák-kabinet). A szóban forgó tudományterület komplex és alapvetően interdiszciplináris érdeklődést és tájékozottságot feltételez, amit a referátumok tematikájának változatossága is jól mutat.

A nemzetközi konferencia harmadik napjának két párhuzamos előadásorozatát (*Graeca* ill. *Germanica*) Hermann Harrauer, a bécsi Papyrusmuseum igazgatójának plenáris előadása nyitotta; ezt a germanisztikai szekcióban négy ülésre elosztott, összesen nyolc 25-25 perces referátum követte.

Sós Gabriella, az ELTE germanisztika mesterszakos hallgatója *Apokryphe Gebete und Gebethandschriften von Ungarndeutschen aus dem 19. Jahrhundert* c. előadásában a magyarországi németesség családokban továbbörökített, saját gyűjtésű házi (népi, laikus) imáinak szövegeivel ismertette meg a hallgatóságot. Silvia Hufnagel, az ÖAW kéziratosztályának izlandista kutatója tavalyi előadásának vezérfonalát követve számolt be újabb kutatási eredményeiről: vizsgálódásai fő témája az izlandi (sok esetben már nyomtatott művek másolása révén keletkezett) kéziratok könyvek és kódexek igen változatos összképet mutató címlapjai – ezúttal a zsoldár- és saga-szöveghagyomány tükrében (*Zwischenbericht „Alt und neu“: Psalmen- und Sagahandschriften*). Tavalyi „kettős” előadásuk koncepciója szellemében a Maria Stieglecker és Katrin Janz-Wenig alkotta kutatópáros közös főcímmel tartott előadásaikban („*Zu deufchs ze machen zu merer andacht der fweftern...“: Der Klosterneuburger Kodex 845*) a klosterneuburgi

apátsági könyvtár egyik XV. századi kódexét vizsgálták egyfelől kodikológiai-filigranológiai (*Eine kodikologische Annäherung*), majd pedig paleográfiai-filológiai (*Eine inhaltliche Annäherung*) szempontok alapján. Radek Tünde irodalomtörténész egy szöveghagyományozását tekintve hazai és nemzetközi vonatkozásban is jelentős művet kutató projektjének újabb eredményeiről számolt be Johannes de Utino „Világkróniká”-ja (*Compilatio nova super tota Biblia*) másolatainak, valamint egyes, a szerző követői által helyenként részben kommentált szövegváltozatok kapcsán (*Die deutschsprachigen Handschriften der Weltchronik von Johannes de Utino (†1366) und seiner Fortsetzer im Spiegel der zusätzlichen Einträge*). Christine Glaßner, az ÖAW középkori könyv- és kéziratosztályának vezetője Stephanus Lang, *Kirchmeister zu St. Stephan und Kompilator eines lateinisch-deutschen Memento mori* c. előadásában a „rejtélyes”, egyetlen művel kapcsolatban jegyzett, de egyéb forrásokból csak egyszerű XIV–XV. századi polgárként ismert *Memento mori*-szerző személyének azonosítására tett kísérletet. Muka Viktória (*Zur Überlieferungsgeschichte von Jacob Bohrs „Der geistliche Glückshafen“ in den Handschriften auf dem Heideboden*) az 1800-as években keletkezett ún. „Mosonszentjánosi Kódex” további két kéziratára bukkant a Pannonhalmi Főapátság könyvtárában, melyeket a facsimile kiadásban, ill. átiratban is megjelent kódex szövegével, valamint a szövegeknek bizonyíthatóan forrásául szolgáló XVIII. századi nyomtatvánnyal hasonlított össze mind külső jegyek, mind pedig tartalmi-nyelvi szempontok alapján. Az ülészakot Irina von Morzé referátuma (*Ein Meißner Rechtsbuch aus Mähren*) zárta, melyben az Osztrák Nemzeti Könyvtár 14869. számú illusztrált kódexét művészettörténeti szempontból igyekezett elhelyezni a közép-európai kódexillusztrátor-iskolák igencsak sokszínű palettáján.

Az ülészakot a konferencia estéjén az Osztrák Kulturális Fórum Andrassy úti rezidenciáján megrendezett, Susanne Bachfischer igazgató asszony által megnyitott könyvbemutató zárta. A tavalyi *Germanica*-szekció előadásaiból összeállított, összesen nyolc előadás kéziratot anyagát felölelő, német nyelvű *Quelle und Deutung III*-konferenciakötetet minden cikkre érdemben kitérő, részletes kötetbemutató előadásában Vizkelety András professzor, a magyar, német és latin nyelvű kéziratok kutatásának egyik legnagyobb hazai szaktekintélye méltatta (*Quelle und Deutung III. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung III am 25. November 2015*; szerk. Sára Balázs).

A 2015-ös *Quelle*-ülészak záró referátumában az EC Germanisztika Műhelye *Opusculum tripartitum*-kutatócsoportjának négy tagja által vázolt germanisztikai kutatási projekt (a műhelyben mintegy három éve folyó,

Johannes Gerson *Opusculum tripartitum* című művének XV. századi német nyelvű fordítását tartalmazó összesen kilenc, osztrák kéziratárakban őrzött kézirat kritikai szövegkiadását célzó vállalkozás) első kézzelfogható eredménye az az összesen négy szöveget (a franciából fordított latin „eredeti” mellett a Stiftsbibliothek Melk Cod. 235, Stiftsbibliothek Melk Cod. 570 és az Innsbruck Servitenkloster Cod. I b 3 jelzetű kéziratok átírt szövegeit) tartalmazó szinoptikus szövegkiadás, melyet egy mintegy negyven oldalas, az egyes kéziratokat és a rekonstruált szöveghagyományt részletesen bemutató, ill. elemző kísérőtanulmány zár (ennek szerzői, ill. a kötet összeállításában közreműködtek Sára Balázs műhelyvezető és a műhely négy tagja: Muka Viktória, Somogyi Dániel, Vitályos Réka és Wilhelm Anna). A kötetet Dr. Christine Glaßner és Sára Balázs mutatták be (*Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk, Cod. 235, StB Melk, Cod. 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Serv. I b 3*; szerk. Sára Balázs).

A 2016. évi Germanica-ülésszak nyolc előadása szövegét önálló kötetben 2017 novemberére, a *Byzanz und das Abendland VI*, illetve *Quelle und Deutung V*-konferenciák időpontjág tervezzük megjelentetni.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az *Opusculum tripartitum*-projekt jelenleg nyolcfős kutatócsoportjában ebben a félévben a már korábban is aktív Somogyi Dániel, Vitályos Réka, Wilhelm Anna és Kukri Márta mellett négy további tag: a másodéves műhelytag Tóth Dalma és az idén felvételt nyert Tiringer Orsolya, Révfalusi Éva és Kató Áron vett részt – kezdettől fogva igen pontos, lelkiismeretes és megbízható munkával – a még feldolgozatlan kéziratok szövegei átírásában, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálataiban. Az őszi munka lényegében a fennmaradó, még átíratlan szövegek feldolgozásával és az önállóan elkészített transkripciók több szakaszban végzett ellenőrzésével telt (a kollégák első körben „körbeellenőrzik” egymás átíratit, az így előkészített transkripciókat második körben a műhelyvezető nézi át, a különösen problémás szöveghelyekre pedig az órákon plenáris munkában külön is visszatérünk).

A Cathedra Magistrorum tanárkutatói projekt őszi félévéről ld. a CM beszámolóját.

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok (*Stilübungen Deutsch*, szeminárium, Sára Balázs; 11 fő)

A stílusgyakorlat-órát összevont foglalkozás formájában tartottuk (I. és II. évfolyam). A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség és a szókincs, valamint a grammatikai ismeretek általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végén esedékes szakos nyelvi alapvizsgájára való célzott felkészítés és a hallgatók magabiztos nyelvhasználatának elősegítése, de emellett természetesen a műhelyközösségbe való beilleszkedésük elősegítése is („osztályfőnöki óra”). A hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően a félév szinte valamennyi óráján vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott témákhoz kidolgozott, nagyobb terjedelmű referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stílári szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókincs főbb elemeinek gyakorlása interaktív feladatok formájában zajlott. A kurzus következő félévét a referátumokból a vizsgaidőszak végéig elkészített írásbeli összefoglalók nyelvi és stílári elemzésével és értékelésével kezdjük majd.

Opusculum tripartitum VII. (*Opusculum tripartitum – Texteditorisches Projektseminar VI*, szeminárium, Sára Balázs; 5 fő)

ld. fent (*A műhelyben működő szakcsoportok, kutatócsoportok tevékenysége* pont alatt).

Német grammatika alternatív megközelítésben (*Alternative Aspekte in der deutschen Grammatik*, szeminárium, Sára Balázs; 12 fő)

A szeminárium keretében a hagyományos német nyelvtani kategóriákon és kategorizációkon túllépő, a grammatikai struktúrák tipológiai sajátosságait és a nyelvtörténetet, ill. aktuális nyelvi változásokat is figyelembe vevő alternatív megközelítési módokról volt szó. Főbb témakörök: a mondattani keretképzés és változási tendenciái a német főnévi csoportban, az analitikus főnév; a recipiens-passzívok és egyéb grammatikalizálódó passzív szerkezetek; medialitás, faktitivitás; igei aspektusok és akcióminőségek (külső és belső perspektíva, telicitás, rezultativitás); perspektivitás és „rendszerter” a német igeidőrendszerben; episztemikus szerkezetek stb. A kurzus teljesítésének feltétele a heti rendszerességgel olvasandó szakirodalom (10–15 oldalas tanulmányok) önálló feldolgozása és az órákon való aktív részvétel mellett félév

végi szóbeli eszmecsere volt (további, önállóan feldolgozandó szakirodalmi szövegek alapján).

Fritz Paepcke az Eötvös Collegiumban (*Fritz Paepcke im Eötvös-Collegium*, projektszeminárium, Sára Balázs; 3 fő)

Az alkalmankénti munkamegbeszélések és konzultációk formájában zajló kurzus a 2017 őszi tervezett Fritz Paepcke-emlékkötet kiadási munkálatait voltak hivatottak előkészíteni. Az őszi folyamán megérkeztek a júniusi Paepcke-emlékkonferencia előadóinak kötetbe szánt kéziratai; a projekt ezeken kívül a Paepcke-archívumban őrzött dokumentumok kiadásának előkészületeit foglalta magába (hangszalagon őrzött interjú írásos változatának előkészítése, egyéb, kéziratos formában meglévő dokumentumok digitalizálása, ill. begépelése és szerkesztése stb.).

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

A műhely az előző évhez hasonlóan – más collegiumi műhelyekkel közösen – 2016 szeptemberében is eredményesen szerepelt az EEM/EET által meghirdetett szakkollégiumi pályázaton (NTP-SZKOLL-16). Az elnyert támogatási keretből a tavaszi félévben Dr. Dávid Gábor Csaba, a Germanisztikai Intézet volt docensének második német nyelvű zene- és művészettörténeti kurzusát valósítjuk meg (*Zenetörténet II.: A késő barokk, a preklasszika és a klasszika zenéje*), melyet a műhely hallgatói mellett reményeink szerint a német nyelvet legalább középszinten bíró egyéb szakos collegisták is látogatnak majd.

A műhely hallgatói, hallgatói csoportjai

A műhelytagság – az utóbbi években tapasztalható tendenciáknak megfelelően – sokszor sajnos már az alapképzés első három éve alatt is rendre fogyatkozik: az előző év során különféle okokból három elsőéves hallgató is megvált a műhelytől. Ugyancsak sajnálatos, hogy az egyetemi mesterképzés nyújtotta perspektívák az alapszakot végzett hallgatóink számára nyilvánvalóan továbbra sem bírnak kellő vonzerővel (a műhelyben – már-már „menetrendszerűen” – a 2016/17-es tanévre sem maradt alapszakját a mesterképzésben folytató, egyúttal a műhely munkájában heti rendszerességgel részt vevő hallgató.

Másfelől az új első évfolyammal együtt két olyan másodéves hallgatót vehettünk fel, akik műhelytagjainktól első éves tanulmányaik során hallottak a műhelyben folyó munkáról, és már az előző félév(ek)ben ellátogattak egyes szakmai kurzusainkra. A felvettek másik „csoportját” jellemzően a januári tehetség-táborban részt vett „visszatérő” diákok alkotják: szeptemberben két januári tehetség-táboros, kimagasló felvételi eredménnyel, ill. tanulmányi előmenetellel érkező elsőéves hallgatót vehettünk fel bentlakó státuszba; mindkettőjük első féléves tanulmányi átlaga (5,00) önmagáért beszél.

A kétszakos osztatlan tanárképzést végző műhelytagok személyes hozzáállása és szakmai teljesítménye ugyancsak nagy reményekre jogosít: műhelyvezetőként tanulmányi előmenetelüket folyamatosan nyomon követve szinte biztosra veszem, hogy collegistaként szerzik majd meg tanári diplomájukat.

Nyelvoktatás

A műhely az őszi félévben összesen 52 nyelvtanuló collegista számára öt oktatóval, öt csoportban, A1–C1-szinteken tartott német nyelvi kurzusokat a rendszeres felmenő képzésben részt vevő hallgatók és a felsőbb évfolyamok számára: Német 1 (A1 – kezdő): Mónok Eszter; Német 3 (A2 – újrakezdő): Sós Gabriella; Német 5 (B1 – [fél]középhaladó): Miskei Réka; Német 7 (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs és Susanna Kropf (Bécs); Német 8 (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

A Német 7 vizsgaelőkészítő kurzus egyik 90 perces óráját heti rendszerességgel a Feld-Knapp Ilona tanárnő gyakornokaként Budapestre érkezett Susanna Kropf, a bécsi egyetem hallgatója tartotta – a diákok nyelvi fejlődéséből ítélve meglátásom szerint számottevő és kézzelfogható eredménnyel. A kurzusvezető összefoglalója:

Kurzbericht zum Kurs DaF B1/2 am Eötvös József Collegium

Im Wintersemester 2016 absolvierte ich das DaF-Auslandspraktikum an der ELTE Budapest und wurde wie schon viele PraktikantInnen vor mir von der Universität Wien entsandt, um den Universitätsbetrieb in einem anderen Land kennenzulernen und mich auch einbringen zu können. Nach meinem Studium des Deutschen als Fremd- und Zweitsprache und einigen Unterrichtserfahrungen in Wien, wo ich vor allem Kurse für Anfänger

geleitet habe, durfte ich nun mit Lernenden arbeiten, die schon ein höheres Niveau erreicht haben.

Im Rahmen meiner Tätigkeit in Budapest wurde ich auch gebeten, einen Kurs am Eötvös József Kollegium zu leiten, was ich sehr gerne gemacht habe. Ich konnte jeweils montags von 18:00 bis 19:30 den Kurs anbieten und mich insgesamt zwölf Mal mit den jungen Lernenden treffen. Die 13 Teilnehmer kamen trotz der relativ späten Stunde regelmäßig und pünktlich, wofür ich ihnen angesichts der hohen Lernbelastung meinen Respekt aussprechen kann.

Ich habe versucht, die Kursinhalte den Interessen der Lernenden anzupassen, indem ich nach jeder Stunde nach Vorschlägen für die weiteren Termine gefragt habe bzw. einige Ideen mitgebracht habe, aus denen die Teilnehmenden dann auswählen konnten. Der Schwerpunkt des Kurses lag auf der Konversation und ich habe versucht, verschiedene Anlässe zur Kommunikation anzubieten. Unter anderem tauschten wir uns über Tipps zum Lernen aus, fragten uns gegenseitig nach der Bedeutung von unbekanntem Worten, führten textbasierte Experteninterviews durch und fassten Texte mündlich zusammen. In der letzten Einheit bot uns ein Film einen willkommenen Sprechanlass, weil wir durch den Einsatz verschiedener filmdidaktischer Aufgaben wie der Analyse der filmischen Mittel, dem Silent Viewing und der Hypothesenbildung zum Fortgang des Filmes viele neue Erkenntnisse erworben haben. Der österreichische Film „Atmen“ war dabei die Grundlage unserer Arbeit.

Die Teilnehmenden signalisierten mir, dass sie auch Freude an (sprach)spielerischen Zugängen haben, weshalb wir Sprichwörter-Bingo spielten, zerschnittene Texte wieder richtig zusammenbauten und ein Tabu-Spiel zum Berufe-Raten durchführten.

Außerdem regten die Lernenden an, das Thema „Wissenschaft“ zu bearbeiten, was ich mit einer Hörübung zum Thema „Science Slam“ und einem Lesetext zum Thema „Inselbegabung“ in Angriff genommen habe. Besonders Letzteres stieß auf großes Interesse: Was wäre, wenn man die Fähigkeit hätte, Deutsch in nur einer Woche zu lernen, wie es der junge Mann geschafft hat...?

Ein weiterer thematischer Schwerpunkt lag auf dem Thema „Arbeit“. Hier beschäftigte uns die Frage, ob Arbeit wirklich das halbe Leben ist und welche Tätigkeiten als „Arbeit“ bezeichnet werden können. Zum Schluss versuchten wir noch, den „idealen Chef“ zu charakterisieren.

Insgesamt kann ich sagen, dass mir die Arbeit am Collegium vor allem wegen der großen Freiheit bei der Themenwahl und den freundlichen, lernbereiten Kursteilnehmenden viel Freude bereitet hat. Sowohl die Größe der Gruppe als auch die Länge von 1,5 Stunden erwiesen sich als ideal für dieses Kursformat.

Susanna Kropf

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok²

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.631/EC	Mónok Eszter: Német 2: Német nyelv kezdőknek (A1–A2)
BMVD-200.632/EC	Sós Gabriella: Német 4: Német nyelv újrakezdőknek (A2)
BMVD-200.633/EC	Miskei Réka: Német 6: Német nyelv középfeladókknak (A2–B1)
BMVD-200.634/EC	Sára Balázs: Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)
BMVD-200.635/EC	Sára Balázs: Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)
BMVD-200.636/EC	Sára Balázs: FONAL-program: Német nyelvi szintfelmérő vizsga I.
BMVD-200.637/EC	Sára Balázs: FONAL-program: Német nyelvi szintfelmérő vizsga II.
BMVD-200.638/EC	Sára Balázs: FONAL-program: B2/C1-es német próbavizsga
BMVD-200.585/EC	Sára Balázs: Német stílusgyakorlatok IV. (C1+)

² A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazzák (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően külön CM-beszámoló készül a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló *Cathedra Magistrorum – tanárkutatás* c. projekt aktuális félévéről. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvoktatásról szóló fejezetben (FONAL-program).

BMVD-200.586/EC	Sára Balázs: Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás VIII.
BMVD-200.587/EC	Sára Balázs: Áttekintő német nyelvtörténet I.
BMVD-200.588/EC	Dr. Dávid Gábor Csaba: Zenetörténet II: Preklasszika és klasszika
BMVD-200.589/EC	Dr. Jónácsik László: Bevezetés a középfelnémet epikába
BMVD-200.590/EC	Dr. Feld-Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum – tanárkutatási projektszeminárium
BMVD-200.591/EC	Dr. Nikolaus Czifra: Bevezetés a közép- és koraujkori német nyelvű kéziratok paleográfijába

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

Magyar Köztársasági Ösztöndíj

Campus Mundi

2017. augusztus–szeptember

Erasmus

ösztöndíjas neve egyetem

Vitályos Réka

Somogyi Dániel

Somogyi Dániel

Humboldt Universitat,
Berlin 2017. október –
2018. február

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Germanisztika Műhelyben a tavaszi félévben a szakmai kurzusokon túlmenően egyéb szakmai rendezvény nem zajlott.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az Opusculum tripartitum-projekt jelenleg 7 fős kutatócsoportjában ebben a félévben a már korábban is aktív Somogyi Dániel, Vitályos Réka, Wilhelm Anna és Kukri Márta mellett négy további hallgató: a másodéves műhelytag Tóth Dalma és az idén felvételt nyert van Waarden Franciska, Révfalusi Éva és Kató Áron vett részt – kezdettől fogva igen pontos, lelkiismeretes és megbízható munkával – a még feldolgozatlan kéziratok szövegek átírásában, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálataiban. A tavaszi munka a még átíratlan kéziratok

(Melk Cod. 677, Melk Cod. 273, St. Pölten Cod. 66 és a salzburgi kódex szövegeinek) feldolgozásával és az önállóan elkészített transkripciók több szakaszban végzett ellenőrzésével telt (a kollégák első körben „körbeellenőrzik” egymás átíratát, az így előkészített transkripciókat második körben a műhelyvezető nézi át, a különösen problémás szöveghelyekre pedig a konzultációkon külön is visszatérünk).

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok IV. (Stilübungen Deutsch IV, szeminárium, Sára Balázs; 10 fő)

A stílusgyakorlat-órát hagyományosan az első két évfolyamos műhelytagok számára, közös foglalkozás formájában tartottuk. A szóbeli és írásbeli kifejező-készség és a szókincs, valamint a grammatikai ismeretek általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végi szakos nyelvi alapvizsgájára való célzott felkészítés (az év végi tanszéki vizsgák eredménye – minden műhelytagnál jeles – önmagáért beszél) és a hallgatók magabiztos nyelvhasználatának, ill. kommunikációs stratégiáiknak erősítése, de emellett természetesen a műhelyközösségbe való beilleszkedésük elősegítése is („osztályfőnöki óra”). A félévet az előző félévben tartott prezentációkból készített 3–4 oldalas, szöveges összefoglalók stilisztikai elemzésével és bírálatával kezdtük; a félév többi óráján a hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően ezúttal is egy vagy két, vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott témákhoz kidolgozott, nagyobb terjedelmű referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stiláris szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókincs főbb elemeinek gyakorlása az előadók által összeállított, ill. kidolgozott interaktív feladatok formájában zajlott.

Opusculum tripartitum VIII. Szövegkiadói projektszeminárium (Opusculum tripartitum – Texteditorisches Projektseminar VIII, szeminárium, Sára Balázs; 7 fő) ld. fent (A műhelyben működő szakcsoportok, kutatócsoportok tevékenysége pont alatt).

Áttekintő német nyelvtörténet I. (Deutsche Sprachgeschichte im Überblick I, szeminárium, Sára Balázs; 9 fő)

A BA III. és az MA I. évfolyamos hallgatói számára kötelezően előírt, a Collegium utóbbi években folyamatosan erősödő kritikai szövegkiadói profiljához elengedhetetlen ismereteket közvetítő, de a „klasszikus” értelemben vett germanistaképzés egyik alappilléret képező nyelvtörténet-kutatási műhelykurzus első féléve a történeti nyelvészet alapfogalmait és a fontosabb újabb kori nyelvváltozás-elméleteket tárgyalta (Martinet „diakrón strukturalista” modellje; Wurzel et al. „természetes nyelvváltozás”-elmélete; Coseriu finalista elmélete; a Rudi Keller-féle „láthatatlan kéz”-elmélet stb.), melyek kapcsán – egyelőre érintőlegesen – a német nyelv indogermán és germán előzményeit, ősrökságának (hettita, óind, ógörög, latin) és rokonságának (gót és egyéb régebbi és mai germán nyelvek) fontosabb kérdéseire is reflektáltunk jórészt interaktívan tartott előadások formájában. A félév utolsó harmadában a német nyelv konstans változásainak főbb vonulatait vizsgáltuk, ill. azonosítottuk a Paternoster és Credo párhuzamos fordításokban is fennmaradt, így közvetlenül összehasonlítható német nyelvű változatai alapján. A kurzus teljesítésének feltétele egy félév végi szóbeli beszámoló volt a kurzus anyagából, ill. a kötelező szakirodalomból (H. Eggers: Deutsche Sprachgeschichte c. könyvből egy választható történeti korszakot felölelő rész önálló feldolgozása).

Zenetörténet II: Preklasszika és klasszika (Musikgeschichte II – Spätbarock, Präklassik und Klassik, előadások, dr. Dávid Gábor Csaba; 2 fő)

A német nyelvű kurzust mindössze két hallgató vette fel, ill. teljesítette – főleg ennek okán az NTP-SZKOLL-17 pályázatra benyújtott következő, harmadik zenetörténeti kurzus (A romantika zenéje) magyar nyelvű lesz, remélve ettől a collegiumi szinten szélesebb hallgatói bázist. A kurzus anyagából a pályázati feltételeknek megfelelően pdf-prezentáció készült, mely tartalmazza a két résztvevő hallgató szemináriumi dolgozat formájában benyújtott egy-egy műelemzést is (Vitályos Réka: Wolfgang Amadeus Mozart hegedűversenyei; Melich Dóra: Don Giovanni nyomában).

Bevezetés a német nyelvű közép- és koraujkori kéziratok paleográfiájába III. (Einführung in die Paläographie und Kodikologie deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, szeminárium, dr. Nikolaus Czifra (Bécs/Salzburg); 10 fő)

A Quelle und Deutung kéziratkutatói projekt keretében a mindenkori projektszemináriumaink mellett immár harmadik alkalommal sikerült collegiumi önerőből megvalósított kurzus keretében fogadnunk külföldi paleográfus

kutató-oktatót. 2017. február 14–16. között három alkalommal került sor egy naponta 2×2 órás (17.00–18.30 és 19.00–20.30), bevezető jellegű, az érdeklődőket a német nyelvű paleográfia alapjaival megismertető tömbösített szemináriumra, melyet az ÖAW tudományos munkatársa, a jelenleg Bécsben és Salzburgban kutató, ill. oktató Nikolaus Czifra vezetett. Az érdeklődők gazdag kéziratos képanyagon tanulmányozhatták a kora középkortól a kora újkorig terjedő főbb írástípusokat, ill. gyakorolhatták azok olvasását, különös tekintettel a műhelyes kutatás számára kiemelkedő fontosságú 15. századi bastarda-írásokra (ezenkívül rövid betekintést kaptunk a német és latin nyelvű kéziratokban használt főbb rövidítések használatáról is). A kurzus német nyelvű tematikája:

14. Február (Dienstag): (1) Entwicklung der Schrift von der Karolingischen Minuskel bis zur Textualis/Textura (ohne Kursivschriften) (2) Einige generelle Aspekte der Buchkunde (Einband, Beschreibstoff, Buchmalerei, Lagen etc.).

15. Február (Mittwoch): (1) Entwicklung der kursiven Schriftarten bis zum späten 15. Jh., evtl. bis zur Kurrentschrift (2) Datierungsübungen, Transkriptionsübungen aus verschiedenen Schriftepochen.

16. Február (Donnerstag): (1) Aspekte der lateinischen Paläographie, die gängigsten Abkürzungen (2) Weitere Transkriptionsübungen auch kürzerer lateinischer Textpassagen; offene Fragen.

Bevezetés a középfelnémet epikába (Einführung in die mittelhochdeutsche Epik, szeminárium, dr. Jónácsik László; 4 fő)

A kurzuson négy műhelyes hallgató vett részt. A kurzus első három órája alapozó jellegű volt (történeti, társadalom- és gazdaságtörténeti háttér áttekintése, alapfogalmak tisztázása), a félév többi óráján Hartmann von Aue Erec és Wernher der Gärtner Helmbrecht c. eposzait, valamint a Niebelungenliedet tanulmányozták a hallgatók.

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

A műhely eredményes pályázatot nyújtott be az Osztrák Kulturális Fórumhoz egy 2017 végére tervezett tömbösített kodikológiai-művészettörténeti kurzus támogatására, így a következő félévben december 4–8. között a „Bevezetés a német nyelvű közép- és koraújkori kéziratok paleográfiájába”-sorozatunk negyedik szemináriumát rendezhetjük meg Mittelalterliche Buchmalerei /

Középkori kódexfestészet címmel. A kurzust dr. Maria Theisen és dr. Irina von Morzé, az Osztrák Tudományos Akadémia Középkori Kéziratosztályának tudományos munkatársai, a Quelle und Deutung-konferenciasorozat visszatérő előadói vezetik majd. A kurzust a műhely hallgatóin kívül reményeink szerint a német nyelvet legalább középszinten bíró egyéb szakos collegisták (történészek, filológusok, művészettörténészek) is felveszik, ill. látogatják majd.

A műhely hallgatói, ill. hallgatói csoportjai

Az elmúlt félévekben rendszeresen jeleztem, hogy a műhelytagság részben sajnos már az alapképzés első három éve alatt is rendre fogyatkozik, de a BA-képzést abszolvált hallgatók itt-tartása – megítélésem szerint elsősorban rajtunk kívül álló okok miatt – a legtöbb esetben kilátástalan (az egyetemi mesterképzés nyújtotta perspektívák az alapszakot végzett hallgatóink számára nyilvánvalóan továbbra sem bírnak kellő vonzerővel). Az idén harmadévet abszolvált kétszakos tanári képzésben résztvevő műhelytagok „felsőbb osztályba lépésével” ez a tendencia szerencsére megtörni látszik: elköszön ugyan a műhelytől Vitályos Réka volt műhelytitkár, de ösztől így is három aktív negyedévesünk (Mónok Eszter, Somogyi Dániel és Wilhelm Anna – utóbbi tolmács–fordító MA) marad a műhely tagja. A műhely tagjaival kiválóan lehet együtt dolgozni, az elkerülhetetlen kisebb súrlódások ellenére valódi közösséget alkotnak, egymást lehetőségeik szerint mindenben igyekeznek támogatni, apróbb problémáikat a műhelyvezetőnek azonnal jelzik, azokat igyekszünk együtt orvosolni.

A hallgatók kezdeményezésére a következő tanévben ismét műhelykonferenciát készülünk tartani, az előkészítés és szervezés feladatait Wilhelm Anna és Mónok Eszter vállalták. Külön öröömre szolgált, hogy a tavaszi félév során három hallgató is jelezte, hogy szeretne indulni a jövő évi TDK-n. A választható kutatási témákkal kapcsolatban első körben a műhelyvezetővel egyeztettek, a kutatások előrelátatólag az Opusculum tripartitum-projekt (Beichtanleitungen und Beichtspiegel – Kukri Márta), valamint a történeti grammatika területén folynak majd (Grammatikalisierung der Verb-Endstellung – Kató Áron; Neue Flexionstypen und Artikel in der Nominalphrase im Neuhochochdeutschen und Gegenwartsdeutschen – van Waarden Franciska). Vitályos Réka műhelytitkár távozása miatt a félévzáró műhelygyűlésen Kató Áron személyében új műhelytitkárt választottunk, műhelytitkár-helyettes Wilhelm Anna (műhelykönyvtáros Somogyi Dániel, honlapfelelős Varga Gábor).

Nyelvoktatás

A műhely az őszi félévben is összesen 52 nyelvtanuló collegista számára négy oktatóval, öt csoportban, A1/A2–B2/C1-szinteken tartott német nyelvi kurzusokat a rendszeres felmenő képzésben részt vevő hallgatók és a felsőbb évfolyamok számára: Német 2 (A1/A2 – kezdő): Mónok Eszter; Német 4 (A2 – újrakezdő): Sós Gabriella; Német 6 (A2/B1 – [fél]középfaladó): Miskei Réka; Német 7 (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs; Német 8 (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

Informatikai Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
IKP-9098/EC	Csörnyei Zoltán: <i>Modern elméletek az informatikában I.</i>
IKP-9120/EC	Csörnyei Zoltán: <i>Mobil rendszerek elmélete</i>
IKP-9202/EC	Kaposi Ambrus: <i>Agda</i>
IKP-9203/EC/1	Páli Gábor János: <i>Haladó Haskell</i>
IKP-9232	Gansperger István: <i>Webes és mobil programozás F#-ban</i>
IKP-9180	Tóth Melinda: <i>Funkcionális programozási nyelvek 2.</i>

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkája

A műhely szakmai munkája nagyrészt az egyes évfolyamoknak meghirdetett előadások (szemináriumok) keretében folyt. Ezekről a beszámolót mellékelem, kivéve Tóth Melinda kurzusát, melyre ebben a félévben nem jelentkezett collegista hallgató. Felhívom a figyelmet Gansperger István collegista hallgatóra, aki az egyik kurzus oktatója volt.

Amire ebben a félévben a legbüszkébbek lehetünk, hogy az Új Nemzeti Kiválósági Programban (ÚNKP) az Informatikai Karon 3 collegista kapott ösztöndíjat: Leitereg András, Nagy Vendel és Szécsi Péter.

Leitereg András az ÚNKP-kutatásához kapcsolódóan tudományos diákköri dolgozatot készített, mellyel a kari TDK-n első díjat kapott. Ezzel jogot szerzett az országos TDK-konferencián való részvételre. A másik két ÚNKP-ösztöndíjas hallgató TDK-dolgozata várhatólag a tavaszi kari TDK-konferenciára készül majd el.

Január 23-27. között volt a Tehetség tábor, melyen az alábbi programmal fogadta a középiskolásokat a Műhely.

Hétfő: Internet of Things – Istenes Zoltán

Kedd: Írjunk chatszerveret egy óra alatt! – Tóth Melinda

Szerda: Izgalmas algoritmusok – Zsakó László

Csütörtök: Interpolációs módszerek és gyakorlati alkalmazásai – Kovács Péter

Péntek: Hogyan tanulnak a gépek? – Horváth Gábor (doktorandusz, collegista)

III. BESZÁMOLÓK

Modern elméletek az informatikában I.

Oktató: Csörnyei Zoltán

Helye és ideje: 018. terem, kedd, 18:00-19:30

Tanegységkódja: IKP-9098/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A 2016-2017. tanév első félévében a speciális kollégium témája – a korábbi évekhez hasonlóan – most is a "típus nélküli egyszerű lambda-kalkulus" és a "kombinátor logika" volt. Ezt a speciális kollégiumot az elsőéves hallgatók számára hirdettük meg.

Az előadások témái az előző évekhez viszonyítva nem változtak:

A lambda-kalkulus szintaktikája. A lambda-kalkulus operációs szemantikája.

A lambda-kifejezések normál formái. Konstansok és konstans függvények.

A rekurzió, lambda-definiálható függvények. A "megoldható" lambda-kifejezések. Konzisztens formális rendszerek. A kombinátor logika szintaktikája.

A kombinátor logika operációs szemantikája. Zárójeles absztrakciók.

Konstansok és konstans függvények kombinátorokkal. Rekurzió és rekurzív függvények a kombinátor logikában.

A lambda-kalkulus és a kombinátor logika kapcsolata.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot a collegisták sikeresen, jeles eredménnyel elvégezték.

A speciális kollégium collegista résztvevői a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel

elégedett vagyok. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatként feladatokat kaptak, amelyet sikeresen megoldottak.

Mobil rendszerek elmélete

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: 018. terem, kedd, 19:30-21:00
Tanegységkódja: IKP-9120/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégium témája a korábbi évekhez hasonlóan most is a pi-kalkulus volt. Ezt az előadást a másodéves collegistáknak hirdettük meg.

Az előadásokon áttekintettük a pi-kalkulus fő témaköreit:

A mobilitás fogalma. Szekvenciális és párhuzamos folyamatok. A CCS és CSP rendszerek. A pi-kalkulus szintaxisa. Műveleti szemantika. Redukciók, akciók, strukturális kongruencia. A pi-kalkulus alaptulajdonságai. Működési ekvivalencia. Biszimuláció különböző fajtái. A pi-kalkulus általánosításai. Konstansok. A lambda- és a pi-kalkulus kapcsolata. Típusos és magasabb rendű pi-kalkulus.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot mind a négy collegista sikeresen elvégezte, jeles eredménnyel.

A speciális kollégium fenti résztvevői a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok.

A kiadott feladatokat nagy lelkesedéssel, kiválóan megoldották, és a készülő pi-kalkulus témájú oktatási segédlet anyagának ellenőrzésében részt vettek, észrevételeik, javaslataik hasznosak voltak.

Agda (EC)

Oktató: Kaposi Ambrus
Helye és ideje: Déli tömb 2-219., kedd 12:15-13:45
Tanegységkódja: IKP-9202

A szeminárium célja és rendje

A szeminárium célja az Agda 2 függő típusos funkcionális programozási nyelv és tételbizonyító rendszer alapjainak bemutatása. Ez a tárgy a középiskolás matematikai tudáson kívül nem tételez fel semmilyen korábbi előismereteket a hallgatók részéről. A kurzushoz tartozó előadások keretében a következő témákat érintettük:

Az Agda és a hozzá tartozó, Emacs alapú környezet telepítése és használata, modulok létrehozása, felsorolásos, rekurzív, kölcsönösen rekurzív paraméteres, indexelt típusok megadása, a természetes számok Peano-féle ábrázolása, kifejezések normálformája, operátorok definiálása, szorzat- és összegtípus, típusok algebrai felépítése, nem-reguláris rekurzív típusok, egymásba ágyazott típusok, a Fin típus, vektorok, részkifejezések kikövetkeztetése, implicit paraméterek, nulladrendű állítások megfogalmazása Agdában, a bizonyítás mint egy típus értéke. Ezt követően foglalkoztunk a függvények definíciójával, amely során megismertük velük kapcsolatban az esetszétválasztást mint aillesztéssel, a rekurzív és polimorf függvények megadásának módját, a függvények alkalmazását makróként, a függő típusos függvényeket. Az eddigiekre építkezve pedig megismerhettük, miként lehet elsőrendű logikai állításokat kifejezni Agdában és ezeket bizonyítani, láthattuk az univerzális és egzisztenciális kvantálás konstruktív megfelelőit. Továbbá szóba került ezen mentén az egyenlőségi érvelés mint egy érvényes bizonyítási technika.

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

Az Agda órát 2017 őszi félévében 7 hallgató vette föl (mind BSc-sek), közöttük egy volt Eötvös collegiumi hallgató. Összesen 6 hallgató teljesítette a tárgyat, egy pedig nem jött el vizsgázni. A követelmények minden héten egy rövid beadandó megírását jelentették Agdában, és egy géptermi vizsgát. A főként Diviánszky Péter által kidolgozott jegyzet alapján haladtunk (<http://people.inf.elte.hu/pgj/agda/tutorial/>). Ez a tananyag először az induktív típusok különböző fajtáit tekinti át, és csak ezután kezd bele függvények írásába. Ez a felépítés koncepciónálisan szép, de talán pedagógiai szempontból nem optimális, mert eleinte nehéz programozási feladatokat adni a hallgatóknak. Emiatt a következő félévben a tananyagot szeretném átstrukturálni, és a típuselméletet mint a logika és a halmazelmélet alternatíváját bevezetni, rögtön egyszerű matematikai tételeket bizonyítva.

Haladó Haskell

Oktató: Páli Gábor János
Helye és ideje: Déli tömb 00.411, kedd 18:00-20:00
Tanegységkódja: IKP-9203/EC/1

A szeminárium célja és rendje

A szeminárium célja a Haskell funkcionális programozási nyelv lehetőségeinek és eszközeinek részletesebb megismerése. A jelentkezett hallgatók korábban elvégezték a (IP-08bFUNPEG kódú) „Funkcionális programozás” nevű tárgyat, ahol a gyakorlaton előzetesen már találkozhattak a programozási nyelv és a hozzá fűződő paradigma alapjaival.

Az órához tartozó előadások keretében a következő témákról esett szó: típusok definíciója és algebrai adattípusok Haskellben, egy konkrét példa, a JSON formátumon egyszerűsített megvalósításának bemutatásán keresztül, típusosztályok és azok példányai, a velük kapcsolatos problémák és megoldásuk (pl. átfedő típusosztály-példányok). Ezután következett a Doc adatszerkezet, amellyel dokumentumok absztrakt leírását és azok transzformációját tudjuk megadni, de alapvetően jól használható a Haskell-programozásban használatos "deep embedding" fontosabb fogalmainak, a frontend-backend szétválasztásának illusztrálására. Ezt egyben felhasználtuk a funktorok és az applikatív funktorok bevezetésére is, miután definiáltunk egy JSON formátumú szöveget feldolgozni képes, kombinált lexikai és szintaktikai elemzőt a Parser típusossal.

Ezt követően megvizsgáltuk a nyelvbeágyazás egy másik lehetséges módszerét, a "shallow embeddinget" a Shape nyelven és annak felhasználásán keresztül néztük meg, valamint ez lehetőséget teremtett a monádok megalapozására is, amelyet a funktorokkal is összekapcsoltunk. Utána vezettük be a Monad típusosztályt, valamint a különböző alapmonádokat: Maybe, State, Writer (Monoid), Reader, Error, illetve a kombinációjukra lehetőséget teremtő transzformátorokat.

A félév során nagyjából mindegyik témához meghirdetésre került egy-egy házi feladat, hogy segítse a hallgatókat az egyes témakörök megértésében, és lehetőséget adjon a tanultak alkalmazására, valamint felkészítse őket a vizsgára. A számonkérés alapja ezen beadandó feladatok legalább 50%-os teljesítése volt, valamint egy programozási feladatot tartalmazó, mindenki számára egy-egy vizsga, amelyet tetszőleges segédlettel, viszont önálló munkával kellett a hallgatóknak megoldaniuk. Ezeket a tárgyat felvett hallgatók nagyjából fele

sikeresen teljesítette. Azok, akik végül nem kaptak jegyet, a kisebb beadandók kihagyása miatt nem tudtak végeredményben vizsgázni.

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

Ebben a félévben 11 előadás került megtartásra. A korábbi félévekhez hasonlóan megmaradt a beadandó feladatok rendszeressége és az ehhez kötődő 50%-os elvárás. Ez, véleményem szerint, ismét segített felkészülni a hallgatóknak és jobban megérteni a tananyagot. Ezeken keresztül azok a hallgatók, akik szántak elég időt a tárggyal történő foglalkozásra, gond nélkül, önállóan is meg tudták oldani a félév végi vizsgát.

Webes és mobil programozás F#-ban

Oktató: Dr. Illés Zoltán (tárgyfelelős), Gansperger István (oktató)
Helye és ideje: Déli tömb 2-520, hétfő, 10:00-12:00
Tanegységkódja: IKP-9232

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégium témája – ahogyan a neve is mutatja – elsősorban webes alkalmazások fejlesztése F#-ban, amelyeket mobil eszközön is futtathatunk. A tárgy első felében az F# programozási nyelvről esik szó, amely a Microsoft Research által készített funkcionális programnyelv .NET platformra. Az órák másik felében pedig a magyar IntelliFactory cég által fejlesztett WebSharper eszközről tanultunk, mely egy webes keretrendszer az F# nyelvhez.

Bevezetés a funkcionális programozásba F#-ban. Az F# nyelv mélyebb elsajátítása. Általános és bonyolultabb funkcionális adatszerkezetek megismerése és implementálása. Az F# nyelv objektum orientált eszközeinek megismerése. A WebSharper keretrendszer megismerése. A WebSharper Javascript transpiler használata. „Single page” alkalmazások fejlesztése. Kliens-szerver alkalmazások fejlesztése.

A szeminárium értékelése

A tárgy teljesítéséhez a hallgatóknak a heti rendszerességű házi feladatok legalább felét teljesíteniük kellett, amely alapján valamilyen megajánlott jegyet kaptak. Az ötös jegy feltétele egy év végi beadandó feladat megoldása volt.

A collegista hallgatók aktívan részt vettek a gyakorlatokon, és munkájukkal nagyban segítették az órát.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

kódja	oktatója és címe
IKP-9099/EC	Csörnyei Zoltán: Modern elméletek az informatikában II.
IKP-9120/EC	Csörnyei Zoltán: Mobil rendszerek elmélete
IKP-9203/EC	Páli Gábor János: Haladó Haskell
IKP-9202/EC	Kaposi Ambrus: Agda
IKP-9215/EC	Kozsik Tamás: Programfejlesztés Scalában
IKP-9246	Horváth Gábor: Haladó fordítóprogramok

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A műhely szakmai munkája nagyrészt az egyes évfolyamoknak meghirdetett előadások (szemináriumok) keretében folyt. A Programfejlesztés Scalában szemináriumra sajnos egyetlen collegista sem jelentkezett, ezért ehhez beszámoló nem készült. A többi kurzusról a beszámolót mellékelem. A félévben egy informális kutatószemináriumot is tartottunk, átlagosan kéthetente. Ezen a szemináriumon a műhelytagok saját érdeklődési területükhöz, esetleges aktív kutatásaikhoz kapcsolódó előadásokat tartottak.

Leitereg András, Nagy Vendel és Szécsi Péter ÚNKP-ösztöndíjasként dolgozott az elmúlt tanévben. Kutatásaik igen sikeresek voltak. Eredményeiket TDK-dolgozatok formájában is bemutatták. András az OTDK-n különdíjat kapott. Vendel és Péter egyelőre még csak a kari TDK-konferencián szerepelt. Vendel különdíjat, Péter második díjat kapott.

Horváth Gábor és Szécsi Péter az EuroLLVM konferencián is bemutatta eredményeit.

Az Eötvös Konferencián az informatika-matematika szekcióban Luksa Norbert, Szécsi Péter, Nagy Vendel és Leitereg András tartott előadást.

A Hajós matematikai verseny szép eredménnyel zárult. Komáromi Mátyás és Fonyó Viktória vett részt csapatunkban, mely a harmadik helyen végzett. Komáromi Mátyás egyéniben második helyezést ért el.

A műhelytagok közül többen pályáztak az Új Nemzeti Kiválósági Program pályázatán: Leitereg András, Luksa Norbert és Szécsi Péter adott be pályázatot. Reméljük, sikerrel járnak!

Megjelent Csörnyei Zoltán tanár úr, volt műhelyvezető könyve a Pi-kalkulusról.

Pi-kalkulus, a mobil rendszerek elmélete

ELTE Eötvös József Collegium, 2017., ISBN 978-615-5371-74-5

III. BESZÁMOLÓK

Modern elméletek az informatikában II.

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: EC 018, kedd 19:30-21:00
Tanegységkódja: IKP-9099/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégium témája most már hagyományosan a típuselmélet és alkalmazása volt, a "Bevezetés a típusrendszerek elméletébe" című könyv (ELTE Kiadó, 2012) anyagát dolgoztuk fel.

Az előadásokon, az előző évekhez hasonlóan a következő témakörökről volt szó: A típus kialakulása és szerepe. Formális típusrendszerek. A típus és a biztonság kapcsolata. Elsőrendű típusos λ -kalkulus. Az altípus bevezetése. A Curry-típusrendszer. Másodrendű polimorfikus típusos λ -kalkulus. Az egzisztenciális típus. A rekurzív típus. A függő típusok. Magasabb rendű

típusrendszerek. Az Fw-típusrendszer és a λ -kocka. Az intuicionista logika és a típuselmélet. A Curry-Howard izomorfizmus. Az objektum elvű programozás leírása.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot az elsőéves collegista hallgatók számára hirdettük meg. A tantárgyat négy collegista vette fel.

A speciális kollégium résztvevői a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok. A vizsgadolgozatot mindnyájan sikeresen, jeles eredménnyel oldották meg.

Mobil rendszerek elmélete

Oktató: Csörnyei Zoltán
Helye és ideje: EC 018, kedd 18-19:30
Tanegységkódja: IKP-9120/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A speciális kollégiumot a másodéves collegista hallgatók számára hirdettük meg. A hallgatóknak a mobil rendszerek elméletének egy-egy speciális területét kellett megismerniük, a megadott publikációs listából kellett választaniuk egy-egy témakört. A félév folyamán ezekkel az anyagokkal foglalkoztak, és a feldolgozott anyagokról az órákon időnként beszámoltak.

A szeminárium értékelése

Borbényi Áron a rendszerekben alkalmazható adattitkosítással, Boros Attila a chi-kalkulussal, Luksa Norbert a speciális adatfolyam-(session-)típusú rendszerekkel foglalkozott. Luksa Norbert ebből a témakörből tavasszal az Eötvös Konferencián előadást is tartott.

A feladatot mindenki megoldotta és jeles érdemjegyet kapott.

A másodéves hallgatók aktívan részt vettek a "Pi-kalkulus" könyv lektorálásában is, amiért külön köszönetet mondok.

Haladó Haskell (EC)

Oktató: Páli Gábor János
Helye és ideje: IK Déli épület 2-124., szerda 14:00-16:00
Tanegységkódja: IKP-9203/EC/1

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A szeminárium célja a Haskell funkcionális programozási nyelv lehetőségeinek és eszközeinek részletesebb megismerése. A jelentkező hallgatók korábban elvégezték a (IP-08bFUNPEG kódú) „Funkcionális programozás” című tárgyat, ahol a gyakorlaton előzetesen már találkozhattak a programozási nyelv és a hozzá fűződő paradigma alapjaival.

Az órához tartozó előadások keretében a következő témákról esett szó: típusok definíciója és algebrai adattípusok Haskellben, egy konkrét példa, a JSON formátumon egyszerűsített megvalósításának bemutatásán keresztül, típusosztályok és azok példányai, a velük kapcsolatos problémák és megoldások (pl. átfedő típusosztály-példányok). Ezután következett a Doc adatszerkezet, amellyel dokumentumok absztrakt leírását és azok transzformációját tudjuk megadni. A JSON formátumhoz tartozó implementációt egyben felhasználtuk a funktorok és az applikatív funktorok bevezetésére is, miután definiáltunk ilyen típusú szövegeket feldolgozni képes, kombinált lexikai és szintaktikai elemzőt a Parser típussal.

Ezt követően az egyszínű geometriai alakzatok leírására alkalmas Shape nyelven és annak felhasználásán keresztül néztük meg a funktorok egy másik lehetséges alkalmazását, a funkcionális reaktív animációkat, valamint ez lehetőséget teremtett a monádok megalapozására. Erre vezettük be a Monad típusosztályt, valamint a különböző alapmonádokat: Maybe, State, Writer (Monoid), Reader, Error, illetve a kombinációjukra lehetőséget teremtő transzformátorokat.

A félév során nagyjából mindegyik témához meghirdetésre került egy-egy házi feladat, hogy segítse a hallgatókat az egyes témakörök megértésében és lehetőséget adjon a tanultak alkalmazására, valamint felkészítse őket a vizsgára. A számonkérés alapja ezen beadandó feladatok legalább 50%-os teljesítése volt, valamint egy programozási feladatot tartalmazó, mindenki számára egységes vizsga, amelyet tesztes segítségével, viszont önálló munkával kellett a hallgatóknak megoldaniuk. Ezeket a tárgyat felvett hallgatók hozzávetőleg fele (17-ből 8) sikeresen teljesítette. Azok, akik végül nem kaptak jegyet, a kisebb beadandók kihagyása miatt nem tudtak végeredményben vizsgázni, egy hallgató pedig nem jött el.

Ebben a félévben 12 előadás került megtartásra. A korábbi félévekhez hasonlóan megmaradt a beadandó feladatok rendszeressége és az ehhez kötődő 50%-os elvárás. Ez, véleményem szerint, ismét segített felkészülni a hallgatóknak és jobban megérteni a tananyagot. Ezeken keresztül azok a hallgatók, akik szántak elég időt a tárggyal történő foglalkozásra, gond nélkül, önállóan is meg tudták oldani a félév végi vizsgát.

A tárgyra egyetlen collegista jelentkezett.

Agda (EC)

Oktató: Kaposi Ambrus

Tanegységkódja: IKP-9202

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Az Agda órát 2017 tavaszi félévében 17 hallgató vette fel, közülük 15 alapszakos, 1 mesterszakos programtervező informatikus hallgató, 1 pedig biológus hallgató, aki az egyéves informatika modult teljesíti éppen. 14 hallgató teljesítette a tantárgyat, 1 elégséges, 2 közepes és 11 jeles eredménnyel. 3 hallgató tagja az Eötvös Collegium Informatika Műhelyének, mindhárman teljesítették a tárgyat.

Ebben a félévben új módon tanítottam a tárgyat, először az Agdát kizárólag mint tételbizonyító rendszert vezettem be (nulladrendű, majd elsőrendű logikai tételeket bizonyítottam), és utána tértünk át a programozásra és a programokról való tételek bizonyítására. Reményem az, hogy ezzel a módszerrel a bizonyítás és a programozás közötti összefüggés (Curry-Howard izomorfizmus) érthetőbben adható át. Az új tananyag (egyelőre Agda-fájlokként kidolgozva) az alábbi git repozitóriumban érhető el: <https://bitbucket.org/akaposi/agdaoktatas>.

Haladó fordítóprogramok

Oktató: Horváth Gábor

Helye és ideje: IK Déli épület 4-202., csütörtök 12:00-14:00

Tanegységkódja: IKP-9246

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A félév során a hallgatók megismerkedhetnek a fordítóprogramoknak azon részeivel, amelyekre a tantervben szereplő Fordítóprogramok tárgy nem tér ki, többek között a ma az iparban használt népszerű fordítók felépítésével, a fordítókhoz kapcsolódó eszközök felépítésével (IDE, compiler server, statikus analízis eszközök). A kurzus nagy hangsúlyt fektet az architektúrafüggetlen optimalizációkra (algoritmusok, adatszerkezetek, ezekhez szükséges statikus analízis) valamint a kódgenerálásra (utasításkiválasztás, -ütemezés, regiszterallokáció). A cél, hogy a hallgatók megismerkedjenek a modern fordítók által használt state of the art algoritmusokkal, ötletekkel. A tematika a következő volt:

Modern fordítók:

Front-end, Middle-end, Back-end, tipikusan használt IR-ek. Transzformációk, analízisek mint „pass”-ok az IR-eken, pass manager. Clang, Rust, Swift compiler működése. Kihívások a fordítóokban (NP-teljes problémák, tradeoffok, függőségek). JIT fordítás problémái, architektúrája, tradeoffok.

Front-end:

Miért rekurzív leszállást használ a legtöbb elterjedt fordító? Miért nem parser generátort? Iparban használt nyelvek elemzése (Sok nyelv nem elemezhető típusinformáció nélkül). Error recovery, avagy a fejlesztőbarát parser.

Middle-end:

IR reprezentációk. Basic Block, Control Flow Graph, ambiguous value. Static Single Assignment form, Post/Pre dominance. Static Single Assignment és a Let Normálforma ekvivalenciája. Legkevesebb regiszterfelhasználással járó kiértékelési sorrend meghatározása. Value numbering algoritmusok. Dataflow egyenletrendszerek felírása, megoldása, iterációs módszerek. Lazy code motion, redundancy elimination. Constant propagation, statikus analízis és a háló algebrai struktúra kapcsolata. Peephole optimization. Loop unrolling, function inlining, basic block reordering. Interprocedurális analízis, summary-k, hívási konvenciók. Optimization sequence meghatározása (milyen sorrendben végezzük az eddigieket?)

Back-end:

Utasítások kiválasztása. Utasítások ütemezése (miért fontos ma is? Mikor kell dinamikusán, mikor statikusan?) Regiszter allokáció.

Statikus analízis:

Memória modellezése. Szimbolikus végrehajtás. Bounded model checking.
Linterek. SAT solveerek.

A szeminárium értékelése

A tárgyat négy műhelytag vette fel. Mindannyian jelesre teljesítették a tárgyat.
A kurzus során aktívak voltak, sokat hozzászóltak az órához, és kiemelkedtek
a többi hallgató közül.

Magyar Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.553/EC	Laczkó Krisztina: Funkcionális nyelvészeti kutatósze- minárium 2.
BMVD-200.508/EC	Bodó Csanád: Nyelv és nem
BMVD-200.509/EC	Bartal Mária: Az Újhold költői
BMVD-200.554/EC	Vaderna Gábor: Kortárs irodalom oktatása a közép- iskolában 2.
BMVD-200.510/EC	Tátrai Szilárd: Az irónia pragmatikája
BMVD-200.555/EC	Vaderna Gábor: Vitakör
BMVD-200.511/EC	Simon Gábor: Nyelvészeti proszeminárium

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

November 18–19-én, pénteken és szombaton zajlott le az irodalom- és nyelv-
tudománnyal, valamint ezek határterületeivel foglalkozó *Találkozások* című
konferencia az Eötvös Collegiumban. A Magyar Műhely hallgatói konferenciáján
35 előadó vett részt határon innen és túlról. Az első napon a nyelvtudományé
volt a főszerep. Tolcsvai Nagy Gábor plenáris előadása *Miért legyen funkcionális
a nyelvtan?* címmel alapozta meg a következő két szekciót. A *Nyelvtudomány és
alkalmazási lehetőségei* című szekcióban, amely Borbély Anna elnöklésével zajlott,
helyet kapott szociolingvisztikai, dialektológiai és történeti szociopragmatikai
előadás is. A *Leíró nyelvészet és funkcionális* című szekció, amely a nevében is
képviseleti a konferencia diszciplínákat összekapcsoló célkitűzését, szintén válto-
zatos témákat sorakoztatott fel Imrényi András szekcióvezetésével. A pénteki nap

utolsó szekciója a *Filológiai kalandozások* volt, amelyben már az irodalomtudományé volt a főszerep. A szekció levezető elnöke Kiss Farkas Gábor volt. A konferencia szombati napja Kulcsár-Szabó Zoltán, az Összehasonlító Irodalom- és Kultúratudományi Tanszék vezetőjének plenáris előadásával indult. *Nyelvkritika és hagyomány Borbély Szilárdnál* című előadásában azt a kérdést járta körül, hogyan nyilvánul meg az irodalmi hagyomány a költői nyelvhasználatban a szerző A testhez és a Halotti pompa című köteteiben. A szombati *Elmélet és fordítás* című szekcióban Eisemann György vezetésével olyan témájú előadások hangzottak el, mint a dizájnelmélet felől megközelített online művészet, fordításelméleti kérdések, vagy hogy milyen Itália-élmények tükröződnek Kosztolányi műveiben. A *Képtér* szekcióban irodalom és vizualitás került szóba változatos nézőpontokon keresztül. A *Jelenlét és teatralitás* szekcióban a színházi témájú előadások kaptak helyet. A *Modern találkozások* szekció, amelyet az előbbivel együtt Lengyel Imre Zsolt vezetett le, a modernitás szerzőivel foglalkozott. Megjelent a trauma kérdése Dragomán György regényeiben, de olyan szűkebb vizsgálat is helyet kapott, mint a csillag motívumának értelmezése Pilinszkyknél. A konferencia keretei közt Lengyel Imre Zsolt bemutatta a Magyar Műhely előző, két évvel ezelőtt megtartott műhelykonferenciájának a tanulmánykötetét (*Átjárások-áthallások*). Kiemelte a kötet sokszínűségét: ha valaki egy adott téma után kutatva leemel a polcról, a többi tanulmányba beleolvasva számos új perspektívát is kaphat. Ugyanakkor a tanulmányok, csakúgy, mint maga a Találkozások konferencia, fenntartják a tudományos kutatás étoszát: felszólítanak az igazság keresésére, főleg akkor, mikor bizonyosan tudjuk, hogy már megtaláltuk.

Program

2016. november 18. – péntek

9.00–9.15: Megnyitó – Laczkó Krisztina

9.15–10.15: plenáris előadás – Tolcsvai Nagy Gábor: Miért legyen funkcionális a nyelvtan?

10.30–13.00: Nyelvtudomány és alkalmazási lehetőségei – szekcióvezető: Borbély Anna

10.30–11.00: Szabó Gergely: A nyelvi helyzetekről alkotott narratívák és önértelmezési stratégiák találkozása amerikai magyarokkal végzett interjúkban

11.00–11.30: Lakatos Aliz: Kétnyelvűség és nyelvi érintkezések a romániai magyar középiskolai anyanyelvi nevelésben

11.30–12.00: Koszta Nikolett: Egy tisztántúli város nyelvjárásának összehasonlító vizsgálata és attitűdjének változása a generációk tükrében

12.00–12.30: Havasi Zsuzsanna: „Boszorkány feleségivel edgyütt” – Házaspárok elleni boszorkányperek szociopragmatikai vizsgálata

12.30–13.00: Kaba Ariel: „Shamefur Dispray” – Az elképzelt szamuráj nyelve kultúra- és médiumközi perspektívában

13.00–14.00: ebédszünet

14.00–16.30: Leíró nyelvészet és funkcionalitás – szekcióvezető: Imrényi András

14.00–14.30: Haraszi Rajmund: Skandináv praktika a nyelvhasználatban – A rövid igeformák kialakulása a norvég nyelvben

14.30–15.00: Bass Judit: „Ezen besírtam!” A „be” igekötő kognitív szemantikai vizsgálata

15.00–15.30: Ballagó Júlia: Társas-személyközi viszonyok alakítása az egyetemi tanórákon

15.30–16.00: Fazekas Boglárka: „Apuka, tudom, hogy ezt most én mondom!” Metapragmatikai jelzések a *L'art pour l'art* társulat Besenyő család-jeleneteiben

16.00–16.30: Sitkei Dóra: Az ugratásról

16.50–19.20: Filológiai kalandozások – szekcióvezető: Kiss Farkas Gábor

16.50–17.20: Cser Nóra: A XIX. századi jövőábrázolások helye az irodalomtörténetben

17.20–17.50: Beszkid Judit: Orpheus, az elbeszélő hős

17.50–18.20: Kovács Péter: Cedrus ex Lybano – A Szent Imre-legenda egy hasonlatának nyomában

18.20–18.50: Farkas Flóra: Tánc a tüzes karddal – Képhagyományozódás Paul Wann „*Tractatulus de chorea, canconibus, instrumentis musicis*” című prédikációjában

18.50–19.20: Sebestyén Ádám: A kevelység reprezentációi Bornemisza Péter egykötetes prédikációskönyvében

2016. november 19. – szombat

9.00–10.00: plenáris előadás – Kulcsár-Szabó Zoltán: Nyelvkritika és lírai hagyomány Borbély Szilárdnál

10.00–10.30: az *Átjárások-áthallások* kötet bemutatója – Lengyel Imre Zsolt

10.50–13.20: Elmélet és fordítás – szekcióvezető: Eisemann György

10.50–11.20: Zsupos Norbert: Az irodalmi szöveg transzcendenciája Gilles Deleuze filozófiájában

11.20–11.50: Bakk Ágnes Karolina: Egyéni élménytervezés és az előadóművészet kapcsolata

- 11.50–12.20: Benda Mihály: Írás és vizualitás Mallarmé *Kockadobás* című versében
- 12.20–12.50: Barna László: A prózaforfó Szabó Lőrinc
- 12.50–13.20: Békefi Teodóra: Kosztolányi Itália-élménye(i)
- 10.50–13.20: Jelenlét és teatralitás – szekcióvezető: Lengyel Imre Zsolt
- 10.50–11.20: Fejes Richárd: Medialitás és interpretáció kölcsönhatása Danielewski *House of Leaves* című regényében
- 11.20–11.50: Gregor Lilla: Bodor Ádám (szöveg)világának átjárhatósága
- 11.50–12.20: Kész Orsolya: Bródy Sándor testábrázolásai és a modern magyar irodalmi szociográfia kezdetei
- 12.20–12.50: Bíró Árpád Levente: Az „új rajzú” bábszínház. A nagyváradai Állami Bábszínház a szakmaiság alakuló fórumain.
- 12.50–13.20: Muntag Vince: „Egy érdekes, izgató perc! Egy csattanó!”: A Játék a kastélyban műfajmegjelölésének nyomában
- 13.20–14.30: ebédszünet
- 14.30–17.00: Képtér – szekcióvezető: Eisemann György
- 14.30–15.00: Fazekas Júlia: Fizikai és szimbolikus tér összekapcsolódása a reformkori divatlapok sétálóinál
- 15.00–15.30: Kapus Erika: Jövök – nem egy, de száz alakban. Érintkezési pontok Czóbel Minka és M. C. Escher szubjektumábrázolásában
- 15.30–16.00: Santaveczi Anita: Tudás és látás Ambrus Zoltán *Midas király* című regényében
- 16.00–16.30: Mosa Diána: A kanonizálás és a kultikus olvasat hatása az *Iskola a határon* szövegtestére – halhatatlanná tétel vagy rituális gyilkosság?
- 16.30–17.00: Magyar Anna: Ekphrasis és mítosz Nadas Péter *Emlékiratok* könyve című művében
- 14.30–17.00: Modern találkozások – szekcióvezető: Lengyel Imre Zsolt
- 14.30–15.00: Szemes Botond: A szellemi, a történeti és az anyagi találkozása
- 15.00–15.30: Lörentz Éva Noémi: A trauma elbeszélése Dragomán György *A fehér király* és *Máglya* című műveiben
- 15.30–16.00: Papp Zsolt: Kiszolgáltatottság! Szabadság? Csáth Géza
- 16.00–16.30: Kukri Márta Mária: Reményeink – a csillag motívumának értelmezése Pilinszky János néhány versében
- 16.30–17.00: Kintli Borbála: Egy másik művészet

Tiszteit Hölgységem, Tiszteit Uram!

Ezúton szeretettel meghívjuk Önt az Eötvös Collegium Magyar műhelyének *Találkozások* című konferenciájára, melyet nyelvudományai, irodalomtudományai, valamint ezek határterületeivel foglalkozó alap-, mester-, osztatlan tanári, valamint doktori képzésben részt vevő hallgatók számára rendezünk.

A konferencia részletes programját mellékelve küldjük.

Időpont: 2016. november 18-19.
Helyszín: 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Bizunk benne, hogy megjelenésével meg tudja tisztelni az eseményt.

Üdvözlettel,

Dr. Laczkó Krisztina Dr. Vaderna Gábor Ballagó Júlia
műhelyvezető Irodalmi kabinetvezető műhelytitkár

A konferencia meghívója

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.592/EC	Molnár Gábor Tamás: Költészet és gondolkodás a modern líraelméletben
BMVD-200.593/EC	Vaderna Gábor: Irodalomelmélet
BMVD-200.594/EC	Simon Gábor: Nyelvészeti kutatószeminárium
BMVD-200.595/EC	Laczkó Krisztina: Diskurzuselemzés
BMVD-200.596/EC	Vaderna Gábor: Vitakör

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Költészet és gondolkodás a modern líraelméletben: kedd 14 óra, Molnár Gábor Tamás

Az óra kettős célkitűzésnek felelt meg: a félév során egymás keretében értelmezte a csoport szoros olvasással megközelítve József Attila Eszmélet c. versének óráról órára két versszakát, illetve líraelméleti szövegeket. A verselemzés mellett tehát elméleti szövegek olvasása és értelmezése volt a feladat; ezekről hallgatói referátumok, vitaindítók alapján zajlott a beszélgetés (mindenki felkészült egy-egy szövegből), ebből érdekes és tanulságos eszmecsere bontakoztak ki. A félév végére a csoport tagjai a referátumok anyagát írásos formában kidolgozva is megosztották egymással.

Irodalomelmélet: csütörtök 16.30 óra, Vaderna Gábor

A csoport végigvette ezen az órán a huszadik század irodalomelméleteit az orosz formalizmustól kezdve a feminista kritikáig bezárólag. Minden alkalomra kijelölt olvasmányokat kellett feldolgozni, amelyet közös diskurzus követett, mindenki gondolatára időt, energiát szánva a szövegek kérdéseiről, problémáiról. Az óra hasznosságát bizonyítja, hogy ez az elméleti rész alapja lesz a következő szemeszterek kurzusainak.

Nyelvészeti kutatószeminárium: kéthetente hétfő 16.30 óra, Simon Gábor
A félév során a *Methods in Cognitive Linguistics* című módszertani tanulmánykötet fejezeteit olvasta végig a csoport. Az órákon az aktuálisan olvasott fejezet megbeszélése zajlott, illetve minden kutatási módszer esetében középpontba került az, hogy az egyes módszereket hogyan lehet aktuális kutatásokban alkalmazni. A szó szoros értelmében vett kutatószeminárium nagymértékben növelte a módszertani tudatosságot. Az órai diskurzusok tanulságait már a félév során termékenyen lehetett hasznosítani az önálló kutatások során.

Diskurzuselemzés: péntek 11.30 óra, Hámori Ágnes, Laczkó Krisztina
A félév elején elméleti, bevezető jellegű órákon tekintettük át a nyelvtudomány-
nak azokat az irányzatait, amelyek kapcsolatba hozhatók a diskurzuselemzéssel,
utána a félév második felében kifejezetten a diskurzuselemzés különböző irány-
zataival foglalkoztunk. Az órákon sok gyakorlati példát elemeztünk, kaptunk
otthon, illetve helyben feldolgozandó kisebb referátumtémákat. Minden órán
volt handout, amelyek nagyon jól összefoglalták a szakirodalom legfonto-
sabb megállapításait, illetve mindegyiken volt egy kis bibliográfia összeállítás
az adott óra témájához kapcsolódóan. A teljesítés feltétele az órák rendszeres
és aktív látogatásán túl egy saját elemzés bemutatása volt, amelyet mindenki-
nek saját maga által gyűjtött nyelvi anyagon kellett elvégezni.

Vitakör: kötelező műhelyóra, csütörtök 18 óra, Vaderna Gábor
A vitakörön a hallgatók kutatási témáinak bemutatása, közös megbeszélése
történik. Rendszerint egy hallgató hoz témát (dolgozatot, előadást, szakirodal-
mat), amelyet közösen beszél meg a csoport. Ebben a tanévben különös gondot
fordítottunk az OTDK-dolgozatok és -előadások előzetes megvitatására, és
ezt az elért eredmények is visszaigazolták. Külön alkalmat szenteltünk arra,
hogy az elsőévesek az első konferenciájukon sikerrel szerepeljenek. A vitakör-
rön a diákok aktívan vettek részt, az alkalmak nem csak hogy jó hangulatban
teltek, de szakmailag is tartalmasak voltak.

A műhely szakmai rendezvényei

1) XVIII. Eötvös Konferencia: április 28–29.

A szervezői csapatban a műhelytagok közül az alábbiak vettek részt:
Ballagó Júlia: tudományos tanácsadás, műhelytitkári szervezői feladatok,
szekciófelelősség

Cser Nóra: programfüzet szerkesztése, tudósítás készítése az ELTE Online-ra

A műhely által szervezett szekciók:

Nyelvtudomány szekció: szekcióvezető: Szentgyörgyi Rudolf (ELTE)

összesen 3 előadás, ebből 2 műhelytag:

Ballagó Júlia: *„itt már rájöttem, hogy ez fontos lesz” – Nemek a kérdőíves szituációk kontextualizációjában*

Szabó Gergely: *Módszertani újítások egy új szociolingvisztikai paradigma nézőpontjából*

Irodalom-és kultúratudomány szekció: szekcióvezető: Reichert Gábor (ELTE)

összesen 10 előadás, ebből 1 műhelytag:

Havasi Zsuzsanna: *Egy történetből kettő – A Francia szépség és a Clèves hercegnő*

Műhelytagok előadása más műhelyek által szervezett szekciókban:

Mosa Diána: *A francia főnevek nemének etimológiaalapú tanítása; Ki vagy te? – A paestumi bűvár sírjának ikonográfiai elemzése*

Varga Virág: *Jellegzetes Árpád-kor végi és Anjou-kor eleji szlavón báni pálya-futások*

2) V. Juvenália konferencia: május 12.

A Magyar Műhely minikonferenciája elsőéves egyetemistáknak

Szervezők: Ballagó Júlia (főszervező), Cser Nóra, Sebestyén Ádám, Zöllner Anna Júlia

A konferencián összesen 10 előadó vett részt, közülük heten a Magyar Műhely elsőéves tagjai.

Nyelvtudomány szekció: szekcióvezető: Krizsai Fruzsina

Bajzát Tímea Borbála: *„Úgy látom, az eddigiekhez többet hozzátenni nem tudok” – Adalékok a tud segédige kognitív szemantikai vizsgálatához*

Irodalomtudomány szekció: szekcióvezető: Vásári Melinda

Szabó Csanád: *Intertextualitás, popkultúra és nézőpontok Bret Easton Ellis első két regényében*

Kovács Dominik: *A gasztronómia szerepe Tóth Krisztina Akvárium című regényének elbeszéléstechnikájában*

Ballagó Márton: *„Hát legyen Dzéta.” Műfajiság és értelemadás problematikája Ottlik Géza A Valencia-rejtély című művében*

Szabó Adrienn: „*Idő pedig nem vala*” – Kodolányi János *Vízözön* című regényének időképe

Kőszeghy Ferenc: *Erotika Balassi Bálint szerelmes költészetében*

Kazsimér Soma Balázs: „*Mastan egy ifjú megházasodott...*” – A 16. századi magyar házasesnekek visszatérő motívumainak rendszerezése

Muraközy Virág: „...*nékem mindegy, akár Fél Istennek, akár ördögnek tartassék Napoleon.*” Napóleon Kazinczy Ferenc levelezésének tükrében

Balogh Adrienn: *A rousseau-i ember-polgár fogalompár viszonyrendszerének (tézis-antitézis-szintézis) manifesztációi Petőfi Sándor életművében*

Kovács Viktor: „*A gonosz kaján anyó*” – Mirigy személyiségjegyeinek vizsgálata

Matematika–Fizika Műhely

2016/17. 1. félév

A MŰHELY SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A félév során a szakmai műhelymunka során szemináriumi jelleggel, tanárok és felsőbb éves collegisták vezetésével dolgoztunk fel különböző témákat. Ezeket alább részletezzük.

A fizikus elsőéves hallgatók számára szervezett foglalkozások szervezője Kapás Kornél volt. Az alábbi témák kerültek feldolgozásra:

Plaszko Noel, Berta Dénes: Kepler, Newton, Tau-felfedezés

Gula Miklós: A '93-as Nobel-díj

Vámi Tamás: Egy fizikus jövője I. (Nobel-díjasokról, Lindau-találkozó)

Dálya Gergely: Egy fizikus jövője II. (Fiatal kutató élete, lehetőségek)

Bozóki Tamás: Egy fizikus jövője III. (Felmerülő döntések, pályázhatóság, család)

Kapás Kornél: Bevezetés a Lagrange-mechanikába I.

Plaszko Noel: Kiadott példák bemutatása I.

Kapás Kornél: Bevezetés a Lagrange-mechanikába II.

Közös munka: Kiadott példák bemutatása II.

A másod- és harmadéves foglalkozások szervezője Bozóki Tamás volt. Az alábbi témák kerültek feldolgozásra:

Bozóki Tamás: Fourier-sor és Fourier-transzformáció

Bozóki Tamás: 2D Fourier-trafó, Surfer

Bozóki Tamás: Egyéni feladatok feldolgozása

Kapás Kornél: Összevont óra az elsőévesekkel

Bozóki Tamás: Összevont óra az elsőévesekkel

Török János: Hálózatok

Török János: Wikipédia fizikus szemmel

A fizika tanárszakos hallgatók munkáját Horicsányi Attila fogta össze. Különbőféle, fizikus hallgatók által az alapszakon tanult, de a tanárszakon mellőzött témákat dolgoztak fel.

A matematika szakos hallgatók számára tartott foglalkozásokat Burcsi Péter irányította. Elsősorban feladatmegoldó szemináriumként funkcionált az óra. Az alábbi témák kerültek feldolgozásra:

Fonyó Dávid: Szemléletet fejlesztő példák valószínűségszámításból (több óra)

Földvári Viktória: Szemléletet fejlesztő példák geometriából és topológiából

Burcsi Péter: Kombinatorikus nullhelytétel és alkalmazásai (több óra)

Nicolò Gusmeroli: Ütemezési feladatok (angolul)

Nagy Gergely, Komáromi Máttyás: Programozási versenyfeladatok matematikai aspektusai

A műhely szakmai rendezvényei

A téli tehetség táborban az alábbi programokkal vett részt a műhely (zárójelben, hogy melyik középiskolás hallgatói csoport vett részt):

Kapás Kornél: Differenciálegyenletek a fizikában (fizika)

Burcsi Péter: Kísérleti matematika - hogyan tudjuk számítógéppel a matematikai kutatást segíteni? (matematika)

Török János: Konfliktusok a Wikipédián: Mit kezd a fizikus az emberekkel? (matematika + fizika)

Fonyó Dávid: Nem ezt vártuk (matematika)

Varga Dezső: Válogatott fejezetek a részecskefizika témaköréből (fizika)

Földvári Viktória: Síkföldi történet (matematika)

Horicsányi Attila: Fizikai módszerek a kollektív mozgás leírására (fizika)

Bokányi Eszter: A nyelv matematikai megszelídítése (matematika + fizika)

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.512/EC

Bottyán Emese: Az éghajlatváltozás hazai perspektívából

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

oktatója és címe

befogadó kar és tanszék

lh2n9716

Győri Róbert: Irányzatok
a területi kutatásokban

TTK, Társadalom-
és Gazdaságföldrajzi Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

1) A műhely legnagyobb sikere ebben a félévben a *Fodor Ferenc önéletrajzi írásai* c. kötet megjelenése volt. A könyv a műhely tagjainak közreműködésével, Győri Róbert és Steven Jobbitt szerkesztésében látott napvilágot a Collegium és Fodor Ferenc családjának anyagi támogatásával. A kötetet 2016. szeptember 30-án mutatta be az Eötvös Collegiumban Probáld Ferenc professzor emeritus, aki a Földrajzi Közleményekben recenziót írt is a könyvről. A kötet egésze letölthető a Collegium honlapjáról (<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/08/FodorFerenc.pdf>)

A recenzió elérhető a Földrajzi Közlemények honlapján: (http://www.foldrajzi-tarsasag.hu/downloads/foldrajzi_kozlemenyek_2016_140_evf_4_szam.pdf)

2) A Műhely 2016 nyarán részt vett a július 25–31. között megrendezett V. Eötvös Természettudományos Tábor lebonyolításában.

3) A Műhely részt vett a 2017. január 23–27. között tartott V. EC Tehetség tábor munkájában.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely taglétszáma jelenleg jóval kisebb a kisebb a négy-öt évvel ezelőttinél, így a műhelymunka és tudományos eredmények is szerényebbek. Hagyományosan két külön csoportban szerveződik a műhely: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat.

III. BESZÁMOLÓK

Az éghajlatváltozás hazai perspektívából

Oktató: Bottyán Emese

Helye és ideje: ELTE-TTK Lágymányosi Kampusz, csütörtök 17:00 – 18:30
Tanegységkódja: BMVD-200.512/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus célja a globális éghajlatváltozás regionális hatásainak elemzése, a megelőzési és adaptációs lehetőségek megismerése volt. A kurzus – a kötelező olvasnivaló elolvasása, elméleti alapozás után – vitakurzus volt, amelynek keretében előre megbeszélte témában, előre kiosztott szerepekben, felkészülés után a hallgatók vitakoztak egymással. A kurzus követelménye volt az órákon való részvétel, vitairat készítése, részvétel a vitán és a vitatéma érvrendszerének írásos összefoglalása.

Mivel a kurzus teljesítéséhez a hallgatóknak sokat kellett otthon olvasniuk, készülniük, nem tartottunk minden héten órát, összesen 4 alkalommal találkoztunk 90 percre. Az elméleti alapok elsajátítása után a hallgatókkal egyez-

tetve, érdeklődési körüknek és a hallgatói létszámnak megfelelően egy vitát tartottunk, mégpedig Magyarország energiaellátásának jövőjéről. A második alkalommal kiosztottuk a szerepeket, a harmadik alkalmon tartottuk magát a vitát, a negyedik órán pedig elemeztük a vitán elhangzottakat.

A szereposztás a következő volt:

Az atomenergia képviselője: Bögner Rebeka

Geotermikus energia képviselője: Baják Petra

Kőolajipar képviselője: Pálos Zsófia

Szénbányászat képviselője: Obbágy Gabriella

Szélergia képviselője: Németi Kornél

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A kurzust hivatalosan egy hallgató kivételével mindenki felvette. Tanárként nagy kihívást jelentett számomra, hogy az öt hallgató eltérő alapszakokon, szakirányokon tanul, volt közöttük elsőéves és ötödéves is. Mindazonáltal a témaválasztásnál és a szerepek kiosztásánál igyekeztem a hallgatók érdeklődését, tárgyi tudását is figyelembe menni. Mivel a szeminárium természetéből fakadóan erősen interaktív volt, ezért a résztvevők aktív bevonása minden órán megtörtént. Nagy örömmre szolgált, hogy a hallgatók a gondosan áttanulmányozott szakirodalom mellett saját gondolataikkal is nagyszerűen járultak hozzá a szakmai diskurzus színvonalának az emeléséhez.

Irányzatok a területi kutatásokban (lh2n9716)

Oktató: Győri Róbert

Helye és ideje: ELTE Eötvös József Collegium 018. terem, kedd 18:00 – 19:30

Tanegységkódja: lh2n9716

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus célja az volt, hogy a hallgatókat a társadalomföldrajz és a területi kutatások megközelítési lehetőségeivel, filozófiai háttérével megismertesse; bemutatva azt a pluralizmust, ami a kvantitatív közelítésektől a posztmodern irányzatokig jellemzi a mai társadalomföldrajzot. A szeminárium egy széles körben használt brit egyetemi tankönyv felépítését követte, óráról órára a kötet egy-egy fejezetét olvasva. A szemináriumi dolgozatok feladata pedig egy-egy irányzat alaposabb bemutatása volt a tankönyv fejezeteinek felhasználásával.

Az elolvasandó anyagok elektronikus formában hozzáférhetőek voltak. Az óra sikeres teljesítéséhez minden alkalomra 6-8 oldalas angol nyelvű szakszöveget kellett elolvasni, és a félév végén egy rövid (6-7 oldalas) szemináriumi dolgot kellett beadni.

Az áttekintendő kérdések a következők voltak:

1. Tudományelméleti alapkérdések. Kumulatív jellegű-e tudás? A paradigmaváltás elmélete, a konstruktivista tudományfelfogás, a tudás-szociológia.
2. A pozitivista földrajz és a területi tudomány.
3. A humanisztikus földrajz.
4. A feminista földrajz.
5. A marxizmus és a marxista földrajz. Radikális és kritikai földrajzok.
6. A behaviorista földrajz.
7. A posztmodern földrajz
8. A posztstrukturalizmus.
9. A kritikai realizmus.
10. Az actor-network elmélet.
11. A posztkolonialista földrajz.

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A kurzus látogatottságával és a hallgatók felkészültségével általában elégedett voltam, bár előfordult hiányzás, és volt hallgató, aki a feladott anyagot nem mindig tekintette át. A hallgatók érdeklődésével most sem volt probléma, az órákon aktívan vettek részt. Szemináriumi dolgozatát némi késedelemmel mindenki leadta.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.598/EC	Erdős Zoltán: Bevezetés a geomorfológiába

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe	befogadó kar, tanszék
lh2n9752	Árvai Anett, Mikle György: Város- és vidékföldrajzi szövegolvasó szeminárium	TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely életét negatívan befolyásolja, hogy az alap- és mesterszakos hallgatóink létszáma sajnos tovább csökkent. Ebben a félévben az 5 szeniort nem számítva 11 műhelytaggal kezdtük meg a munkát, akik közül ketten külföldön tanultak. A felvételizők összlétszáma már évek óta elmarad az 5-10 évvel ezelőtti létszámtól, ráadásul a tehetségáborainkban megfordult és a felvételi meghallgatáson kiemelkedő jelentkezők közül legtöbbször a Bolyai Kollégiumot választják az Eötvös helyett. Míg pl. 2010-ben és 2011-ben 7-7 hallgatót vettünk fel, addig az idei tanévben csak két elsőévesrel kezdtük meg munkát. A műhely létszámát a lemorzsolódás is apasztotta: a 2012-ben felvett 5 hallgató közül egyetlen, az idén végzős hallgató érte meg a második tanévet, és a 2015-ben felvett háromfős évfolyam is egy főre apadt idén. A létszámcsökkenés az oka annak, hogy ebben a félévben csak két szemináriumot hirdettünk meg, és részben a létszámcsökkenés magyarázza, hogy a TDK-eredmények is szerényebbek a korábbiaknál.

A fogvatkozás ellenére a műhely továbbra is élő és összetartó közösség, amit a szakmai munka magas minősége mellett a közösségi alkalmaink is jeleznek.

2017 májusában egy jó hangulatú kirándulást vezetünk Tiszaföldvár–Szarvasra: Szarvason megtekintettük a gimnázium udvarán tavaly leleplezett Mendöl-szobrot és a gimnázium gyűjteményében őrzött Mendöl-relikviákat is. A szeniorok közül Bottyán Emese ezt a félét külföldön töltötte, a többi szenior aktívan részt vett a műhely életében. Különösen nagy köszönettel tartozom Árvai Anettnek, Mikle Györgynek és Vereb Viktornak, akik megújították a műhely honlapját, és a könyvtár rendezését is szervezték-elősegítették.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Hagyományosan két külön csoportban szerveződik a műhely: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat.

III. BESZÁMOLÓK

Város- és vidékföldrajzi szövegolvasó szeminárium

Oktatók: Árvai Anett, Mikle György

Helye és ideje: ELTE Eötvös József Collegium, 019. terem, kedd 18:00–19:30
tanegységkódja: lh2n9752

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus a nyugati társadalomföldrajz néhány fontosabb kérdését tárgyalta a „város” és a „vidék” szemszögéből. A félév két blokkból állt, mely során lehetőség nyílt a város-, illetve vidékkutatás szakirodalmában való elmélyülésre. A félév első felében a brit vidékföldrajzban megfigyelhető kutatási kérdéseket és szemléletmódokat bemutató tanulmányok kerültek feldolgozásra. A tudományterület társadalomelméleti háttérének összetettsége és a kutatott témák sokszínűsége nem tette lehetővé a teljes áttekintést, csak néhány kérdéskör és közelítésmód tárgyalására volt lehetőség. A félév második felében napjainkban a kutatások homlokterében álló városföldrajzi kérdések, témakörök megvitatására került sor egy-egy szakirodalmi forrás segítségével. Az egyes órákra feladott közös cikkeken felül minden hallgató választott egy neki szimpatikus

témából egy plusz tanulmányt, amelyet az órán kb. 15 perces referátum formájában mutatott be. Ezen túl a kurzus teljesítéséhez egy 5–6 oldalas szemináriumi dolgozatot kellett benyújtani.

A kurzus során érintett témakörök:

1. A vidékföldrajz alakulása és jellemzői
2. A vidéki tér értelmezésének lehetőségei
3. A mezőgazdaság kutatásának átalakulása
4. A vidék reprezentációjának kérdése és jelentősége
5. A globalizáció vidéki terekben
6. Az urbanizáció és városkutatás napjainkban
7. Tudásgazdaság és városfejlesztés
8. A versenyképes város
9. Városi biztonság, szegregáció
10. Okos város (Smart city)

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A kurzust felvevő hat hallgató között elsőéves alapszakos és végzős mesterzakos hallgató is volt, így a résztvevők háttérismereteinek szintje nagyban eltért. Úgy érezzük, az átadott tudásanyagot sikerült úgy összeállítanunk, hogy a magasabb évfolyamokon elsajátítandó szükséges háttértudás óra eleji rövid összefoglalásával az alsóbb éves hallgatók számára is érthetőek voltak a kurzuson elhangzottak, ők is jól be tudtak kapcsolódni az órai munkába. A kurzus során kihívást jelentett az is, hogy a szeminárium angol nyelvű szakirodalom feldolgozására támaszkodott. A hallgatók ezen kihívásnak is jól megfeleleltek, az angolul kevésbé tudók is megfelelően feldolgozták a kiadott szakirodalmat. A referátumok során lehetőséget teremtettünk arra is, hogy az angoltól eltérő nyelvű szakcikket dolgozzanak fel a hallgatók, így egyikük német nyelvű cikket mutatott be.

Célunk volt emellett a hallgatók bevonása az órai munkába, arra törekedtünk, hogy az olvasott szakirodalommal kapcsolatban önállóan vonjanak le következtetéseket, kérdéseket tegyenek fel, és véleményt formáljanak, mindennek segítségével világossá váljanak számukra az általuk már ismert és a kurzus során megismert folyamatok közötti összefüggések. Véleményünk szerint ez jól sikerült, a hallgatók kivétel nélkül aktívan részt vettek az órai munkában,

illetve referátumaikat is magas színvonalon készítették el. Az elkészült szemináriumi dolgozatok színvonalában jelentősebb eltérések voltak, főként pozitív irányban.

Az órán végzett munka, a referátumok és a szemináriumi dolgozatok figyelembe vételével az összes hallgató munkáját jeles érdemjegyre értékeltük.

Bevezetés a geomorfológiába

Oktató: Erdős Zoltán

Helye és ideje: ELTE-TTK Lágymányosi Kampusz, szerda 18:00 – 19:30

Tanegységkódja: BMVD-200.598/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus elsődleges célja a fizikai geomorfológia gondolkodásmódjának megismerése és megértése volt. A kurzus formátuma igen közel állt egy hagyományos előadáshoz, azonban annál jóval interaktívabb, kötetlenebb stílusban zajlott. Az előadások során gyakran az adott anyaghoz tartozó különböző koncepciókat, problémákat, kérdésköröket közösen jártuk körül és vitattuk meg.

Összesen 10 alkalom került megtartásra, ezek során a hallgatók előbb megismerkedhettek a geomorfológia különböző aktoraival (belső és külső térszinformáló erők), azok csoportosításával, valamint fizikai és matematikai leírásával. Az utolsó alkalommal azt vizsgáltuk meg, hogy ezek a különböző jelenségek hogyan fejtik ki hatásukat együttesen egy mintaterületen (esetünkben a Santa Cruz (USA) környéki partvidéken), illetve hogyan, milyen gondolatmenet mentén lehet azonosítani az adott térszint formáló kulcsfolyamatokat.

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

Tanárként nagy kihívást jelentett számomra, hogy a négy hallgató eltérő alapszakokon, szakirányokon tanul, volt közöttük elsőéves és ötödéves is. Mindazonáltal a témaválasztásnál és az anyag mélységének kitalálásában igyekeztem a hallgatók érdeklődését, tárgyi tudását is figyelembe menni. Mivel meggyőződésem, hogy a tanulást erősen elősegíti az interaktív formátum, ezért mindvégig nagy hangsúlyt fektettem a résztvevők aktív bevonására.

Az előadások többségén mind a négy hallgató jelen volt és többnyire aktívan részt vállalt. A szóbeli vizsgák jól sikerültek.

Olasz Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.513/EC	Ludmann Ágnes: Olasz kezdő 1
BMVD-200.514/EC	Ludmann Ágnes: Olasz félközépfaladó 3
BMVD-200.515/EC	Ludmann Ágnes, Balga Nóra: Olasz középfaladó 5.
BMVD-200.435/EC	Silvia Ellena: Olasz nyelvi gyakorlatok
BMVD-200.557/EC	Silvia Ellena: Olasz nyelvi gyakorlatok 2.
BMVD-200.516/EC	Ludmann Ágnes: Traduzione letteraria
BMVD-200.517/EC	Ludmann Ágnes: Italianista kutatószeminárium
BMVD-200.540/EC	Ludmann Ágnes: Audiovizuális eszközök használata a nyelvtanításban

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe	befogadó kar és tanszék
BBV-132.30/EC	Falvay Dávid: Kutatásmódszertan, tudományos dolgozatírási készségek olaszosoknak	BTK Olasz Tanszék

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Erasmus+ (Alma Mater Studiorum, Bologna)	Szemere Ditta Eszter
Erasmus+ (La Sapienza, Róma)	Hári Kata

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2016. október 9–15-ig az Olasz Műhely öt tagja képviselte a Collegiumot a lengyelországi WAMA Film Festival rendezvényen.

2016. november 22-én az V. Bizánc és a Nyugat nemzetközi konferencia olasz szekcióját követő könyvbemutatón a teljes műhelytagság képviseltette magát.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely műfordítási szakkörének munkája a tavaszi félévben kiadandó kötetére összpontosult.

A műhely által nyáron megkapott középkori témájú hagyaték feldolgozására kis kutatócsoport alakult, mely az anyag katalogizálását kezdte el a félévben.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely ebben a félévben érte el történetének eddigi legnagyobb tagszámát: szeptemberben tizennégy hallgató kezdte meg tanulmányait az Olasz Műhely tagjaként, szeptembertől Barta Viola (bejáró), Béres Csenge (bejáró), Cservég Viola (bentlakó), Feró Zsófia (bentlakó) és Horváth Zsófia (bejáró) tagokkal bővült a műhelytagság. A félévben Szemere Ditta Eszter és Hári Kata külföldön tartózkodtak Erasmus-ösztöndíjjal. A műhely itthon maradós és távoli tagjai a féléves kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítették. Balga Nóra, Burkus Dóra és Cséby Hanna választmányi tevékenységük mellett is továbbra is sikeresen vette az akadályokat, és a műhelymunkát is szorgalmasan, igyekezettel végezték. A műhelybe tavaly felvételt nyert hallgatók áprilisi műhelykonferencián elhangzott előadásából írott tanulmányok az *Italia Nostra* (szerk. Ludmann Ágnes, Eötvös József Collegium, Budapest, 2016) című kötetben láttak napvilágot novemberben, a műhelybemutatón a teljes műhelytagság képviseltette magát. Burkus Dóra és Szemere Ditta TDK-dolgozata elfogadásra került az áprilisi OTDK-n. Balga Nóra, Béres Csenge, Czákó Viktória és Cséby Hanna Erasmus ösztöndíjat nyertek, a 2016/17. tanév tavaszi félévét töltik Olaszország különböző városaiban.

Cservég Viola, Béres Csenge, Békefi Teodóra, Burkus Dóra és Cséby Hanna képviselték az Eötvös Collegium Olasz Műhelyét a lengyelországi WAMA Film Festival rendezvényen 2016 novemberében.

Egytől egyig mindenkiről elmondható, hogy a kötelező órák kiváló teljesítésén túl is számos terület iránt érdeklődik és képzzi magát (műfordítás, török nyelv, szakmai gyakorlat, zene, film, sport stb.).

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok kezdeményezésére több közösségi program valósult meg az Olasz Műhelyen belül, legfőképp informális összejövetelek, kirándulások formájában.

Egyéb

A műhelyben a félév során Silvia Ellena (Alma Mater Studiorum - Università di Bologna) látott el nyelvoktatói feladatokat.

2016/2017. II. félév

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.639/EC	Ludmann Ágnes, Szemere Ditta: Olasz kezdő 2
BMVD-200.640/EC	Ludmann Ágnes, Nicoló Gusmeroli: Olasz félközéphaladó 4
BMVD-200.641/EC	Szemere Ditta, Nicoló Gusmeroli: Olasz középhaladó 6.
BMVD-200.599/EC	Eleonora Falini: Olasz nyelvi gyakorlatok C1
BMVD-200.600/EC	Ludmann Ágnes: Olasz filológia és könyvtári gyakorlat
BMVD-200.601/EC	Ludmann Ágnes: Rövidfilmek az olasz nyelv- oktatásban
BMVD-200.602/EC	Ludmann Ágnes: Traduzione letteraria vs. traduzione specifica
BMVD-200.642/EC	Ludmann Ágnes: FONAL-program: Olasz nyelvi szintfelmérő vizsga I.
BMVD-200.643/EC	Ludmann Ágnes: FONAL-program: Olasz nyelvi szintfelmérő vizsga II.
BMVD-200.644/EC	Ludmann Ágnes: FONAL-program: B2/C1-es próba- vizsga olasz nyelvből
BMVD-200.603/EC	Falvay Dávid: Storia di Firenze e dei rapporti tra l'Ungheria e Firenze durante il Rinascimento

A műhely ösztöndíjasai**ösztöndíj fajtája**

Erasmus+ (La Sapienza, Róma)
 Erasmus + (Università degli Studi di Firenze)
 Erasmus+ (La Sapienza, Róma)
 Erasmus + (Università degli Studi di Torino)

ösztöndíjas neve

Balga Nóra
 Béres Csenge
 Cséby Flóra Hanna
 Czakó Viktória

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai rendezvényei**

2017. február 6–10. az Olasz Műhelyből 8 hallgató vett részt a Collegium segítségével megvalósuló IV. Pázmány Film Festival nemzetközi rövidfilm-fesztiválon.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely műfordítási szakkörének munkája a tavaszi félévben kiadandó kötetére összpontosult.

A műhely által nyáron megkapott, középkori témájú hagyaték feldolgozására alapult kutatócsoport folytatta a munkáját a félévben.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely ebben a félévben csökkent tagszámmal, de annál nagyobb lelkesedéssel működött: a tavaszi félévet négy hallgató (Balga Nóra, Béres Csenge, Cséby Flóra Hanna és Czakó Viktória) töltötte külföldön Erasmus-ösztöndíj miatt. A műhely itthon maradós és távoli tagjai a féléves kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítették. Burkus Dóra, Békefi Teodóra és Szemere Ditta vettek részt a tanszéki TDK előkészítő munkáiban, az XXIII. OTDK versenyen Burkus Dóra és Szemere Ditta képviselték a műhelyt. Burkus Dóra másodévesként jutott döntőbe, Szemere Ditta pedig I. helyezéssel megnyerte az olasz szekciót. Cservég Viola szakdolgozati kutatásait a XVII. Eötvös Konferencián mutatta be. Egytől egyig mindenkiről elmondható, hogy a kötelező órák kiváló teljesítésén túl is számos terület iránt érdeklődik és képzi magát (műfordítás, török nyelv, szakmai gyakorlat, zene, film, sport stb.).

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

Ebben a félévben az Olasz Műhely benyújtotta az Olasz Külügyminisztérium pályázatát támogatás elnyerésére és tanulmányutak, ösztöndíj biztosítására.

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok kezdeményezésére több közösségi program valósult meg az Olasz Műhelyen belül, legfőképp informális összejövetelek, kirándulások formájában.

Egyéb

A műhelyben a félév során Eleonora Falini (Alma Mater Studiorum – Università di Bologna) és Nicolò Gusmeroli (ELTE TTK) látott el nyelvoktatói feladatokat.

Orientalisztika Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.558/EC

BMVD-200.559/EC

oktatója és címe

Máté Zoltán: Orientalisztikai kutatószeminárium 2.

Máté Zoltán: Orientalisztikai előadás 2.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A 2016/17-es szemeszter őszi félévében az Orientalisztika Műhely a kabinet-struktúra alapelveit követve két tanegységet hirdetett meg: egy szakismereteket nyújtó közös előadást, melynek megtartására idén Vér Ádám tanár urat kértük fel, aki a halotti rítusok témáját középpontba állítva a vallástudományba vezette be az orientalista hallgatókat. A kurzus első felében a témához kapcsolódó legfontosabb szakirodalommal ismerkedhettek meg a műhelytagok, melynek összeállítása az interdiszciplinaritáson alapult: régészek, kultúranropológusok, vallástörténészek és történészek munkáit olvasták el és értelmezték az óra keretében. A szakirodalmi lista olvasmányait a műhelytagok felosztották egymást közt, és minden órán egy-két hallgató összefoglalta társainak az olvasottakat. A kurzus második felében mindenkinek készítenie kellett egy 30 perces előadást a saját szakterületéből választott témában, amelynek természetesen szervesen kapcsolódnia kellett a halotti kultuszokhoz. A félév lezárásaként a hallgatók egy beadandó dolgozatban fejtették ki a témában végzett kutatásaik eredményét, melyek tartalmi kivonata (a szerzők megfogalmazásában) alább olvasható:

Bán Kornélia: „A kéz megvendéglése” – A temetés és a tisztító szertartások menete a halha népcsoport körében a 20–21. században

Kutatásomban a rituális megtisztulást emeltem ki a mongol temetési rítusok közül. A temetés napján a gyászoló vendégek több tisztító szertartáson is részt vesznek, legutoljára a saját házukban végzik el a gyakorlatot a vendéglátó családtól kapott ajándékok segítségével. Dolgozatomban ezzel a „kéz megvendégelésének” nevezett szertartással foglalkoztam. Forrásaim között saját, terepen szerzett tapasztalataimat is felhasználtam.

Kmeczkó Sára: A népi iszlám rítusainak egy színtere. A szunnita szúfik által végzett középkori temetkezési rituálék a kairói Qarafā temetőben
Szemináriumi dolgozatom központi témáját a kora középkori népi iszlám egyiptomi ágának a Qarafā temetőben bemutatott halotti rítusai adták, ezen belül is a muszlim sejkék sírja közelében végzett, a mohamedi hagyományoktól eltérő szokások. Ezen rituálékat nagymértékben befolyásolta az egyiptomi, illetve kopt keresztény hitvilág.

Kormos Rita: A japán buddhista oltár

A dolgozat témája a japán buddhista oltárok rituális szerepe a hétköznapiakban, temetéskor és az obon időszakában. Elsőként a különböző eredetelméletekről szeretnék beszélni, majd megvizsgálom egy általam gyűjtött, mai napig használatos oltár kinézetét, sajátosságait. Ezek után rátérnék az oltár használatára, hogy hogyan is működik, illetve mennyire fontos szerepet töltött be nemcsak régen, hanem a modern világban is különböző funkcióval rendelkezik. Az átmeneti rítusok kapcsán bepillantást nyerhetünk a temetés és az obon ünnepek eseményeibe, és megbizonyosodjunk arról, hogy a butsudán mint egy közvetítő tárgy, axis mundi szerepet tölt be az élők és a holtak világa között. Végül említésre kerül, hogy Japánon kívül még mely országok kultúrájában található meg ez a tárgy.

Pintér Anna: Tabu volt a királyok halála?

A félév halotti rítusok témájához kapcsolódóan a III. uri dinasztia (Kr.e. 2111–2004) uralkodóinak halálát vizsgáltam, valamint más karakterek irodalmilag megjelenített halálát.

P. Michalowskival ellentétben a szövegek alapján úgy látom, hogy a királyok halálát nem próbálták meg elhallgatni, és a tragikus haláluk az irodalmi „megfelelő halál” (Robb 2007, *Performing Death...*, 288.). Az uralkodók halálának elhallgatása azért sem tűnik megfelelő magyarázatnak, mert a következő uralkodók rendszerint más műfajokban sem produkáltak túl sokat. Ur-Namma

speciális halála, és halál utáni helyzete pedig alkalmat adott arra, hogy beillesz-szék a dinasztikus ideológiába mint az őskultusz isteni főszereplőjét, ugyanis a dinasztiaalapító ő volt.

Szűcs Bernadett: Egy isten halotti kultusza: az óegyiptomi Khoiak-ünnep; A gabonamúmiák

Ebben a félévben halotti kultuszokkal foglalkoztunk az orientalisztikai előadás keretein belül, aminek megfelelően egy egyiptomi halotti ünnep, a Khoiak-ünnep feldolgozását választottam. Ez az ünnep kezdetben egy Szokarisz nevű istenhez kötődött, aki Abüdosz – egy közkedvelt felső-egyiptomi temető – halotti istene volt. Az ő alakja később szinkretizmusra lépett Oziriszéval, aminek köszönhetően Szokarisz ünnepének néhány vonását is átvette az Ozirisz halotti ünnepeként ismertté vált Khoiak-ünnep. Dolgozatomban röviden bemutattam az egyiptomi naptár jellegzetességeit, hogy megfelelő kontextusba helyezzem a Khoiak-ünnepet, amire az áradás évszakának negyedik hónapjában, a hónap 18. napján került sor. Ezt követően megvizsgáltam a Khoiak-ünnep forrásait, majd rátértem a Khoiak-ünnep jellemzőinek bemutatására, illetve az ünnephez köthető, nagy számban előkerült tárgytypus, a gabonamúmiák ismertetésére.

A műhely másik meghirdetett tanegysége idén is az „Orientalisztika kutatószeminárium” volt, melynek keretében minden hallgató az adott kabinet vezetőjének útmutatásával folytatott egyéni kutatómunkát. A kurzust egy rendkívül színvonalas workshop zárta 2017 januárjában, amelyen a műhely idén felvételt nyert hallgatói is remekül szerepeltek. Külön kiemelendő, hogy a csoport elsőéves tagjai is elmélyült önálló kutatást folytattak, ami kiváló gyakorlási lehetőséget jelentett számukra.

Bán Kornélia: Morin xür, a titokzatos hangszer - A lófejes hegedű köré épülő hiedelmek és hagyományok a 21. századi Mongóliában: Jelen dolgozatban egy mongol hangszert, a lófejes hegedűt övező hiedelemeket és hagyományokat kívánom megvizsgálni. Párhuzamba állítom a szocializmus (1924–1992) előtti szokásokat a rendszerváltás utániakkal, kihangsúlyozom napjaink változásait és a hegedű lovakhoz való viszonyát (lófeddízítés, húrok, eredetmítoszok).

Bóti Bence Benjamin: Kínai halotti szertartások

Dolgozatomban betekintést nyújtok a kínai halotti szertartások egységesedéséről, mely a Ming- és Qing-dinasztia regnálása idejére tehető. Az egységesített

rítussor több forrásból merítkezett, megtalálhatók benne a három nagy hagyomány (konfucianizmus, taoizmus, buddhizmus) elemei; végzését később minden társadalmi szegmensben engedélyezték. Tajvani esettanulmány alapján megismerkedhetünk a „rossz” halált követő engesztelő rítusokkal.

Kmeczkó Sára: A pogány kori arab költészet. A költő és a ğinn kapcsolata. A pogány arabok értékei című vers alapján

Az iszlám eljövételét megelőző barbárság kora számít a pogány kori arab költészet szinte egyedüli forrásának. Az ebben a korban született költemények (különösen a 5. században élő arab költő, aš-Šanfarā Lāmiyyat al-'arab című ódája) kitűnően közvetítik mindazon értékeket, amiket a pogány arab törzsek magukénak tartottak. Emellett kitértem előadásomban a költő és a neki a verset sugalló mitikus teremtmény, a ğinn kapcsolatára is.

Kormos Rita: Gyermekbántalmazás Japánban – az elhanyagolás élő példája

Az előadásomban Tanooka Yamato 2016-os nyári eltűnéséhez kapcsolódóan kezdtem el vizsgálni a gyermekbántalmazás témáját. Először is a konkrét esettel kezdődött, és felmerült a kérdés, hogy elhanyagolták-e a szülei. Majd kifejtettem, hogy mi a gyermekbántalmazás definíciója, fajtái, különösen az elhanyagolásra való tekintettel. Ezek után következett Japán, hogy milyen intézkedéseket, intézményeket hozott a kormány, és ezeknek milyen következményei lettek. Végül következtetést vontam le, miszerint Yamato bántalmazásban részesült, de minden úgy tűnik eddig, hogy ez egy egyszerű eset volt a családban.

Pintér Anna: Az emberiség a sumer irodalmi szövegekben. A nam-lu2-ulu3, lu2-ulu3 szó előfordulásai

Egy lexikográfiai elemzést készítettem a címben említett két szóról. Az elemzésből az derült ki, hogy ugyanolyan kontextusokban fordul elő ez a szó, mint gyakoribb szinonimái, még stilisztikai különbséget sem vettem észre egyes művekben. A dolgozat másik részében etnográfiai szempontból vizsgáltam a témát, és kiegészítettem G. Pettinato tanulmányát az „ókori mezopotámiai emberiség” irodalmi ábrázolásáról. Röviden összefoglalva: 1. kiadott három mitémát (Özönvíz, magból kikelnek, kultúra előtti múlt); 2. teljesen általános dolgok; 3. kollektívan megjelenítve, kontrasztot alkotva egy nagyobb karakterrel kerülnek ábrázolásra. Emellett megvizsgáltam a tömeg, az individuum és a céljaik viszonyát.

Szűcs Bernadett: A kopt ikonok kialakulása és jellemzői
Előadásomban a kopt ikonok kialakulását és főbb jellemzőiket kívántam bemutatni. Ahhoz, hogy az előadás témája közérthető legyen, bevezetesként néhány mondat erejéig összefoglaltam az ikonok általános jellemzőit és készítésük mechanizmusát, különleges hangsúlyt fektetve a szent ikonfestő szerepének bemutatására. Ezt követően rátértem a kopt ikonok kialakulásának taglalására, mely során három fő elemet emeltem ki, mivel ezek járultak hozzá leginkább a nevezett tárgytípus fejlődéséhez: a faraonikus kori antropoid koporsók, halotti maszkok és múmiaportrék. Előadásomat eme speciális ikontípus jellemzőinek bemutatásával zártam.

A műhely szakmai rendezvényei

A 2016/17-es őszi félév első kiemelendő műhelyprogramja a 2016. szeptember 30-án a Collegiumban is megrendezésre kerülő Kutatók Éjszakája volt, melyhez két műhelytagunk, Kmeczkó Sára és Szűcs Bernadett, illetve egy volt műhelytagunk, Sitkei Dóra is érdekes előadásokkal járult hozzá. Kmeczkó Sára A zaj nélküli apokalipszis könyve című előadással készült, melyben Michel Houellebecq Behódolás című regényének hazai recepcióját mutatta be a regény rövid ismertetésével együtt. Szűcs Bernadett Átmeneti rítusok az ókori Egyiptomban – A terhesség és a szülés időszaka című előadásában a rítusok mellett a terhességhez és szüléshez kapcsolódó óegyiptomi szokásokat is bemutatta, míg Sitkei Dóra három japán holdnéző ünnepről beszélt részletesen A három japán holdnéző ünnep – San-tsukimi címet viselő előadásában. Az idei orientalisztikai program rekordot döntött az érdeklődők létszámát tekintve: közel húszan tekintették meg a két alkalommal is elhangzó előadásokat.

2017-ben is megrendezésre került a Collegiumban a Tehetség tábor, melyre január 23–28. között került sor. A műhely ez alkalommal személyre szabott programmal készült az egyetlen orientalisztikai irányú érdeklődést mutató gimnazista számára. A nevezett jelentkező az arabisztika tudományága iránt tanúsított érdeklődést, így a műhelytitkár mellett Kmeczkó Sára, másodéves arab szakos hallgatóval folytathatott személyes hangvételű beszélgetést a szakról, mely során választ kaphatott minden feltett kérdésére.

2017. január 24-én került sor a műhely első „workshopjára”, melynek alkalmával műhelytagjaink a kabinetvezetők, a műhelyvezető és természetesen

egymás előtt mutatták be a félév során az orientalisztikai kutatószeminárium keretében végzett kutatásaik eredményeit, mely munka során a kabinetvezetők voltak segítségükre. Az előadások évfolyamtól és tapasztalattól függetlenül, egytől egyig magas színvonalat képviseltek, s hűen tükrözték a félév során végzett komoly munkát.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

Az Orientalisztika Műhely az őszi szemeszterben öt új taggal bővült: az arabista Csontos Eszter, a japanológus Tamics Rita és Szánthó Hanna, a sinológus Bóti Bence, valamint Tolnai Marcián csatlakoztak hozzánk.

A szakmai munka tekintetében a műhely továbbra is a kabinetrendszerben működik tovább, melynek lényege, hogy a hallgatók egy, a szakterületükön működő kutató vezetésével folytatják munkájukat. Bán Kornélia mongolista hallgató kutatását Birtalan Ágnes, Szűcs Bernadett és Hevesi Krisztina egyiptológusok munkáját Hasznos Andrea vezette, arabista hallgatóink, Kmeczkó Sára és Csontos Eszter Iványi Tamás segítségével dolgoztak, Bóti Bence és Tolnai Marcián sinológus hallgatók Csibra Zsuzsanna, japanológusaink, Tamics Rita, Kormos Rita és Szánthó Hanna pedig Máté Zoltán konzultációin vettek részt.

A műhely a szemeszter elején új műhelytitkárt választott, miután Csordás Domonkos egyéves indiai ösztöndíjas tanulmányaira hivatkozva lemondott tisztségéről. A műhely egyhangúlag támogatta Szűcs Bernadett műhelytitkári kinevezését.

Egyéb (közösségi munka, rendezvények)

A műhely tagjaival egyetértésben Szűcs Bernadett műhelytitkár egyik elsődleges feladatuként jelölte meg a műhely szakmai életének szervezése mellett a közösségi programok felélesztését.

Ennek megfelelően a műhely életét számos csapatépítő program is színesítette ebben a félévben, amire a jövőben is igyekszünk nagy hangsúlyt fektetni. Az első műhelyprogramra 2016. 10. 21-én került sor, ez egy távol-keleti

hangulatú teaházban kezdődött, majd egy közel-keleti jellegű humuszbárban végződött közös vacsorával. A teaházban egyik műhelytagunk, Bóti Bence Benjámín, elsőéves sinológus hallgató megismertette társait a kínai teaművészet rejtelmeivel, illetve különleges kínai teákat kóstoltatott meg társaival.

A következő műhelyprogram egy héttel később, 2016. 10. 30–31. közé esett. Ez alkalommal a műhely tagjai egy kétnapos porva-cseszneki kiránduláson vehettek részt, mely sokban segítette a műhely új tagjainak beilleszkedését, és emlékezetes közösségi élménnyel szolgált mindenki számára.

A félév harmadik műhelyprogramjára valamivel később, december 22-én került sor, és egy karácsonyi ünnepséget foglalt magában. Ez alkalommal Pintér Anna assziriológus műhelytagunk fogadta otthonában a műhely tagjait, ezzel is különleges hangulatot biztosítva az estének, elvégre ilyen kezdeményezésre korábban nem került sor.

VIII. „KÖZEL, S TÁVOL” ORIENTALISZTIKA KONFERENCIA

2017. MÁRCIUS 3–5. ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM (1118 BUDAPEST, MÉNESI ÚT 11–13.)

	MÁRCIUS 3. PÉNTEK	MÁRCIUS 4. SZOMBAT	MÁRCIUS 5. VASÁRNAP
	<p>SZEKCIÓVEZETŐ: VER ÁDÁM (ELITE BTK)</p> <p>ÜNNEPHELYES MEGNYITÓ</p>	<p>SZEKCIÓVEZETŐ: SZABÓ BALÁZS (ELITE BTK)</p>	<p>SZEKCIÓVEZETŐ: BIRTALAN ÁGNES (ELITE BTK)</p>
10:00	IRBÁNY ANZSOLA A szálláraink csúcsa a kortárs iránti fértársakban	TAKÓ FERENC Nyíregyháza – (történelm?) A Mészáros-filozófia forrásai és fordulatok	BAJ KORNÉLIA A mongol lödöge beégelt – A merén az eur kezé aprós befűtés és horgonytűvek a 21. századi Mongóliában
10:20	KARCOLO SARA Ostromról Munkácsig: TE Lawrence is a macka emir koporsója és argumentációja az arab politikai krízisről az arabokban	DOMKA PÉTER A könyv és a falusi faluközélet	GAZDARÓTOR BÉLA A misszionáriusok nyelvtörténeti vállalkozásai
11:30	SÁGOC OSKÁRVA Egy szamanizáló könyvtár vizsgálománya	KONKOS BÉTA <i>Higijaru</i> a modern japán földrajzban	FLAS BOZLAKA ANNA Mongólia és Kína – A mi problémái, a jelen kérdései
12:00			FABRI CSABA, Mongólia közreműködése a nemzetközi helyi-identitás megszerzésében, és azok helyi kultúra jelentősége
	SZEKCIÓVEZETŐ: SALÁT GERGELY (PPKE BTK)	SZEKCIÓVEZETŐ: ÜNEMÉRYA YUKO (ELITE BTK)	SZEKCIÓVEZETŐ: MECSI BEATRIX (ELITE BTK)
13:30	MIDVEI FLOKA Az Ujgur Kaganátus	CZIBRA ANDRÉNNÉ „Ezreket legelődségesebbé tett évek” – Hegyvidék jelképe a 1830-as évek elején	SCIBRIK KATALIN <i>Észerehary Pál</i> Antal herceg és a görög ügy az 1830-as évek elején
14:00	MUSZKA KATALIN Meritokrata szelídülés vagy ökölvívlet?	NAGY DOKKA A japán jótékony szörnyek világa és a világháborúk előtti korszak	SZÉKELY PÉTER Szent Péter és a szent Péter-templom a 19. században
14:30	HÖRVI HIRVARTTA Kína útja a modern hadviselés körében	SZABÓ DZSINBER A japán ember és a természet harmóniája	KEGÉSZ ANITA <i>Cseresznye</i> – a misztifikációt a béke szigetén
15:00	FOTYÁS ESZTER Széchenyi halálában és boldogban – A nagy halandó feloldozás a kínai humanitárius segítségnyújtásban		MORÁCSY ESTER ESZKÓ A korai labornó tanulmányok földrajzi kontextusai a korai modern korban – Hwang Sok-nyung „Szenem” Csongnyon
15:30			
	SZEKCIÓVEZETŐ: MÁTYÁS ZOLTÁN (KRE BTK)	SZEKCIÓVEZETŐ: NÉGYES MÁRIA (ELITE BTK)	SZEKCIÓVEZETŐ: SZATHMARI BÓTOND (TKBF)
15:45	VADÁSZ BEZSANA Halálom a mélyben élni, mélyben a haláléletté: a japán nyelvtudás kultúra	KOVÁCS MÁRIA Zirczár az a hadvezetés (Az 1871–1872-es Lutasz expedíció és a korabeli brit beszármazás)	KOVÁCS FERENC DAVID Buddhista meditatív módszerek a XXI. század klinikai pszichológiájának diáktársában
16:15	RABOSZ DOROTTYA Kétség feloldása a társadalmi és szociális kultúrában	SZIVAK JULIA India és Pakisztán kettőssége a filmvilágban	BIRÓ FANZI Az Én herceg és a budhizmus belsője
16:45	PATAKI ANETT <i>Persepolis</i> az arabszophia – japán halálra ítélt és az ezután élték felétek	FÜZESSY BÉTA (sz. A világháború előtti utolsó kettőssége – Vigáztól való a DVA. írás (LSS) a nézőpontok)	MAGYAR ATTILA <i>Dumuklus</i> bele
17:15	HÖRÖCS DÁNIEL Ben és túlélésben – A Tokugawa-ban élő bűnösök		
		KÖNYVMEGNYITÓ	ZÁRÁS
		„Közel, s Távol” IV. – „Közel, s Távol” V.	

Az ELITE BTK
Hallgatás Önkormányzat
tagintézménye

facebook.com/vevitevokentor
www.elitebtk.hu
http://www.elitebtk.hu
http://www.elitebtk.hu/vevitevokentor
http://www.elitebtk.hu/vevitevokentor
http://www.elitebtk.hu/vevitevokentor

ELITE BTK
EÖTVÖS LORÁND
UNIVERSITÁS
VÁLASZTÁNY

Az Orientalisztika Műhely VIII. „Közel, s Távol” konferenciájának programja

Skandinavisztika Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.518/EC

BMVD-200.519/EC

oktatója és címe

Dr. Annus Ildikó: Skandináv tanulmányíró szeminárium

Dr. Gergye László: A dán aranykor és a modern áttörés

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A félév során a műhelytagok kétféle kurzus közül választhattak. Dr. Gergye László „A dán aranykor és a modern áttörés” című bevezető óráján a hallgatók a 19. század legkiemelkedőbb skandináv prózaműveivel és költészetével, a korszak irodalomtörténeti háttérével, valamint a művekhez kötődő alapvető irodalomelméleti megközelítésekkel ismerkedhettek. Dr. Annus Ildikó „Skandináv tanulmányíró szeminárium” elnevezésű kurzusán pedig egy hosszabb munkafolyamat első fázisán estek át a résztvevők.

A Skandinavisztika Műhely közéleti tevékenységei közé sorolódik a 2016 novemberében tartott „Skandináv Estike” rendezvény, a 2017-es Tehetségtáborra összeállított háromrészes előadássorozat, illetve a Kutatók Éjszakáján tartott, részben tudományos, részben ismeretterjesztő jellegű műfordítói „villámszeminárium”. A Tehetségtáborban az elsőéves Bangó Adrienn és Szüts Rebeka a modern áttörés irodalmáról, Kató Áron és Szüts Rebeka a dán nyelv szerkezetéről, Németh Viola és Csúr Gábor Skandinávia második világháborús szerepéről, Pinezits Regina és Bangó Adrienn a skandináv rúnairásról készített előadást, azonban érdeklődés hiánya miatt csak az első programpontot sikerült megvalósítani. A teljes anyagot azonban újra felhasználhatjuk a jövő évben, a felvételi táborban vagy egyéb collegiumi alkalmakon.

A műhely több féléven átívelő munkájának eredménye a 2016 őszén megjelent „Csak írok, ez minden – válogatás kortárs dán és norvég regényekből” című fordításantológia. A kurzusokért felelős Domsa Zsófi és Soós Anita tanárnők irányítása alatt a hallgatók nyelvi és stilisztikai készségei rengeteget fejlődtek.

A közéleti és tudományos programokon, kurzusokon minden műhelytagunk azonos arányban vállalt felelősséget, és egyenlő aktivitást mutatott, a Skandináv Nyelvek és Irodalmak Tanszékén folytatott alkalmi önkéntes segítségük szintén kiemelkedő.

A távlati programjavaslatok között szerepel egy találkozó a műhely egykori tagjaival és egy ehhez kötődő konferencia a műhely tizenhat éves fennállásának alkalmából.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Németh Viola, másodéves norvégos hallgatónk, kortárs norvég irodalom témában írt TDK-dolgozatot Domsa Zsófi tanárnő vezetésével; az intézeti meghallgatás után beadhatta jelentkezését az országos fordulóra. Bagi Richárd jelenleg egy sokrétű svéd korpuszelemző programon dolgozik, Pinezits Regina 20. századi nőirodalomból tervez tanulmányt írni. Csűr Gábor Attila az Északi Tanács Irodalmi Díja és a magyarországi irodalmi díjak nyilvánosságban betöltött funkciójáról állítja össze dolgozatát. A szerzők Annus tanárnő szemináriumának keretein belül a szintjüknek megfelelő írástechnikai, bibliográfiai vagy éppen retorikai ismereteket sajátíthatják el, amelyeket aztán az írás során alkalmazhatnak. Reményeink szerint a tanulmányok egy lehetséges jövőbeli collegiumi műhelykiadványban kaphatnak majd helyet.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.605/EC	Dr. Annus Ildikó: Skandináv tanulmányíró szeminárium 2.
BMVD-200.606/EC	Dr. Gergye László: A dán aranykor és a modern áttörés 2.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve	egyetem
EGT Alap Ösztöndíj hallgatói mobilitási program	Németh Viola	Universitetet i Oslo 2017.03.18.–2017.03.29.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A félév elején a műhelytagok komplex, többrészes előadássorozatot állítottak össze a Tehetségtáboron részt vevő gimnazistáknak:

1. A germanisztika alapszak, skandinavisztika szakirány főbb ismérvei (= bevezető, bemutatkozás 15 percben)
2. Rúnafeladvány kódfejtés jelleggel, segédeszközökkel (nyelvészet, nyelvtörténet, 30 perc)
3. A központi skandináv nyelvek szerkezete és alapvető jellemzői (nyelvészet, 30 perc)
4. Skandinávia a második világháborúban (történelem, kultúra, 40 perc)
5. A skandináv irodalmi művek státusza a középiskolai oktatásban, kitekintés az északi irodalom főbb áramlataira (irodalom, 40 perc)

A másodéves hallgatók folytatták előző féléves munkájukat a „Skandináv tanulmányíró szeminárium” keretein belül. Annus Ildikó és Csűr Gábor vezetése alatt a hallgatók megismerkedhettek a humántudományokban használatos legfontosabb idézési és bibliográfiai rendszerekkel (APA, MLA, Harvard, Chicago stb.), újabb alpontokkal és háttéroidalommal bővítették dolgozataikat.

Németh Viola „Szülői szerepek a kortárs norvég irodalomban” című munkáját bemutathatta a XXXIII. OTDK összehasonlító irodalomtudományi szekciójában Szegeden.

A 2018-as évben tervezzük a tanulmányok publikálását. Jelenlegi megállapodás szerint a műhelytagok vállalják a korrektúrázást (főképp az elsőévesek), míg a felsőbb évesek további szövegekkel bővítik a tartalmat. A végleges szerkesztést vélhetően Annus Ildikó végzi majd.

A jövő félévtől remélhetőleg újraindul Gergye tanár úr kurzusa. Annus tanárnővel a hallgatók folytatják munkájukat. A Skandináv Házsal együttműködésben hamarosan egy két féléves előadássorozat születik, amelyen a műhelytagok elmélyíthetik ismereteiket az északi országokról. A színházlátogatói és kritikaírói szeminárium oktató hiányában egyelőre önkéntes alapon fog működni, ha megvalósul.

Egyéb

Hosszas várakozás után sikerült tisztázni a kiadókkal a 2016-os skandinavisztikai antológia („Csak írok...”) körüli jogdíjakat, így a kötetből több példányt is odaadhattunk már a közreműködőknek és az eredeti szerzőknek. A kötet már több nagyobb könyvtárban is hozzáférhető (OIK, ELTE Egyetemi Könyvtár, ELTE Germanisztikai Intézet Könyvtára, KSH könyvtára, OSZK).

A közéleti és tudományos programokon, kurzusokon minden műhelytagunk azonos arányban vállalt felelősséget, és egyenlő aktivitást mutatott, a Skandináv Nyelvek és Irodalmak Tanszéken folytatott alkalmi önkéntes segítségük szintén kiemelkedő. (Kató Áron például rövid, angol nyelvű előadást tartott a műfordítás gyakorlati nehézségeiről egy áprilisi német-skandináv krimi-konferencián.)

A távlati programjavaslatok között továbbra is szerepel a találkozó a műhely egykori tagjaival, valamint tervezzük egy tanulmánykötet összeállítását a műhely tizenhat éves fennállásának alkalmából. A nyári teendők közé tartozik honlapunk frissítése (Bangó Adrienn), az egykori műhelytagok megkeresése (Németh Viola) és a műhely kulturális tevékenységének bővítési lehetőségei (Bangó Adrienn feladata).

Spanyol Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok kódja	oktatója és címe
BMVD-200.560/EC	Klempáné Faix Dóra: Modern, ill. kortárs spanyol szerzők műveinek/életművének vizsgálata 2.
BMVD-200.520/EC	Klempáné Faix Dóra: A mai spanyol irodalomkritika előzményei 2.
BMVD-200.521/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 1.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

Ebben a félévben a két meghirdetett kurzusunk szorosan összefüggött, ezért tömbösítve, a kettőt egymás után, hosszabb foglalkozások keretében tartottuk.

A mai spanyol irodalomkritika előzményei 2. nevű szemináriumon a műhelytagok párosával dolgoztak fel egy-egy irodalomkritikai irányzatot, és az órákon ezeket mutatták be. Az ily módon megszerzett ismereteket, az információk rendszerezése és megvitatása után a Modern, ill. kortárs spanyol szerzők műveinek/életművének vizsgálata 2. című szeminárium keretein belül tárgyalt regények elemzésének szolgálatába állítottuk. Az adott alkalom során a vizsgált író és a választott művét az egyik tanuló pár (előzetes felkészülés után) röviden bemutatta a többieknek, majd a műből közösen részleteket olvastunk, és ezeket a korábban megismert irodalomkritikai irányzat alapján elemeztük.

A Spanyol Műhely aktívan részt vett a Tehetségtábor lebonyolításában. Három érdeklődőt fogadtunk, akiket a hét során a szemináriumi foglalkozások mellett

igyekeztünk a Collegium és a Spanyol Műhely hangulatába, mindennapjaiba is bevezetni. Foglalkoztunk kultúrföldrajzzal, nyelvészettel, valamint a diákok megismerkedhettek régi és mostani műhelytagokkal, és látogatást tettek a Cervantes Intézetbe, ahol először Iñaki Abad Leguina igazgató úr fogadta őket és beszélgetett velük, majd megtekinthettek egy filmet a Cervantes Intézet létrejöttéről és működéséről, végül az Intézet könyvtárának vezetője, Paula Fernández beszélgetett velük a könyvtár működéséről, illetve a spanyol nyelvű olvasók mai szokásairól, a legújabb változásokról, tendenciákról.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.607/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 2
BMVD-200.608/EC	Klempáné Faix Dóra: Spanyol-magyar párhuzamok
BMVD-200.609/EC	Klempáné Faix Dóra, Gaál Zoltán Kristóf: A spanyol nyelvtudomány aktuális kérdései
BMVD-200.610/EC	Klempáné Faix Dóra: FONAL-program: Spanyol nyelvi szintfelmérő vizsga I.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

Ebben a félévben, 2017. május 11-én a Cervantes Intézetben Alicia Gómez Navarro, a Residencia igazgatónője, Klempáné Faix Dóra műhelyvezető és Dr. Horváth László igazgató úr részvételével rendezett kerekasztal-beszélgetés keretében került sor a műhely *Paralelismos e interpretaciones en torno a la Residencia de Estudiantes* című kötetének bemutatójára. A kötet előkészítésében a műhely régi és jelenlegi tagjai is részt vettek.

A műhely szakmai tevékenysége

A mai spanyol nyelvtudomány aktuális kérdései című kurzust a műhely senior tagja, a doktori képzését végző Gaál Zoltán tartotta. A kurzus olyan interaktív szemináriumi foglalkozásokból állt össze, amelyek során a műhelytagok részletesen ismerhettek meg aktuális, érdekes spanyol nyelvészeti jelenségeket, kérdéseket.

A magyar–spanyol párhuzamok nevű tárgy keretein belül az irodalomkritikai irányzatok megismerésére fektettük a hangsúlyt, amelyet a műhely tagjai párosával mutattak be egymásnak. A szeminárium záró feladata egy nagyobb terjedelmű dolgozat elkészítése volt egy irodalmi mű önálló feldolgozása alapján. A magyar–spanyol párhuzamok kurzus keretében megírandó munkák téma-választásához inspirációt olyan irodalmi témájú programokon való részvétellel szerezhattünk, mint például a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, illetve több, a Spanyol Tanszék vagy a Cervantes Intézet által szervezett irodalmi témájú előadás és kerekasztal-beszélgetés, melyek a következők voltak:

2017. április 20–23. között, Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál.

2017. április 24. 10 órától Klempáné Faix Dóra beszélgetése Julio Martín Alarcón íróval az *El Ángel de Budapest* c. könyvről és az íróról, majd 18 órától ugyanennek a könyvnek a bemutatója a budapesti Cervantes Intézetben.

2017. április 24. 12 órától Emilia Velasco (Salamanca) *Egyetem* előadása a Franco-korszak utáni spanyol irodalomról.

2017. május 11. 18:00 órától a Residencia de Estudiantes, illetve az Eötvös Collegium által kiadott kötet bemutatója a budapesti Cervantes Intézetben. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői: Alicia Gómez-Navarro, a Residencia de Estudiantes igazgatónöje; Dr. Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatója; Klempáné Faix Dóra, az Eötvös Collegium Spanyol Műhelyének vezetője, a kötet szerkesztője.

2017. május 23. 18 órától Szekeres Szabolcs Ady-fordításainak bemutatója a budapesti Cervantes Intézetben. A bemutató résztvevői: Jeszenszky Márton hispanista, spanyol–magyar szakos tanár, Klempáné Faix Dóra, az Eötvös Collegium Spanyol Műhelyének vezetője.

Mindezen kívül a Spanyol Műhely tagjai elvállalták, hogy segítséget nyújtanak a Collegiumban spanyol nyelvet tanuló hallgatók számára.

Szlavisztika Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.523/EC	Rálik Alexandra: Orosz nyelv 1.
BMVD-200.561/EC	Engelné Nagy Éva: Orosz nyelv- és irodalomtudományi kutatásseminárium

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe	befogadó kar és tanszék:
BMVD-200.522/EC	Dr. Dési Edit: A szótárak csodálatos világa	ELTE BTK Orosz Nyelvi és Irodalmi Tanszék

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Bursa Hungarica ösztöndíj	Hajós Eszter
Bursa Hungarica ösztöndíj	Nyéki Bence
ELTE PPK Tanulmányi Hivatalának hallgatói szakmai ösztöndíja	Rálik Alexandra

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Szlavisztika Műhely recenzió írásával és annak előadásával vett részt Alehan Mitalier *O!* című orosz nyelvű kötetének bemutatóján 2016. december 6-án az ELTE BTK Szláv és Balti Filológiai Intézet Könyvtárában.

A műhelytagok változatos és érdekes programot állítottak össze a Collegiumban 2017. január 23–27. között megrendezésre került V. Tehetségábró című rendezvényre.

Wintermans Monika a tavaszi félévben Magnyitogorszkba utazik, ennek kapcsán a Magnyitogorszki Állami Egyetem Bölcsészettudományi Karával cserekapcsolat kiépítése kezdődött el, melyben Monika igen fontos szerepet vállalt, és melynek eredményeképpen – reményeink szerint – a 2017/18-as tanévben egy lektor érkezik majd a műhelybe.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az orosz nyelv- és irodalomtudományi kutatószeminárium keretében minden műhelytag kiválasztott, és előadás, valamint dolgozat formájában feldolgozott egy kutatási témát. Ezzel is elősegítve – többek között – a tavaszi félévre tervezett műhelykonferencián való részvételt.

Nyéki Bence *Denominális diminutívumképzés az orosz, német és magyar nyelvben* című előadásával részt vett az ELTE BTK Szláv és Balti Filológiai Intézetének orosz nyelvészeti TDK szakterületi ülésén, és továbbjutott a tavaszi OTDK-konferenciára.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A hallgatók általában kiváló teljesítményt nyújtanak, a tanulmányok mellett mindenki részt vesz kutatási tevékenységben is, valamint a műhely rendezvényeivel kapcsolatos szervezési feladatokban egyaránt.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.611/EC	Engelné Nagy Éva, Rálik Alexandra: Kortárs orosz próza-olvasó szeminárium (magyar nyelven)
BMVD-200.612/EC	Rálik Alexandra: Orosz nyelv 2.
BMVD-200.647/EC	Engelné Nagy Éva: Orosz nyelv- és irodalomtudományi kutatószeminárium

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe	befogadó kar és tanszék
BMA-OROD-509/EC	Dr. Laczházi Aranka Az orosz szókincs története	ELTE BTK Orosz Nyelvi és Irodalmi Tanszék

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Erasmus-ösztöndíj (Brno)	Hajós Eszter
Bursa Hungarica ösztöndíj	Nyéki Bence

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2017. május 26-án került megrendezésre a műhely hallgatóinak szervezésében, valamint a Collegium igazgatójának, a műhelyvezetőnek és az ELTE BTK Orosz Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetőjének támogatásával a II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia. Összesen 15 előadás hangzott el két szekcióban (Szláv nyelvészet, Szláv irodalom) az ELTE BTK és az SZTE BTK hallgatóinak és doktoranduszainak részvételével. A műhelykonferencián Dr. Dési Edit és Prof. Dr. Kroó Katalin tartott plenáris előadást. A műhelytagok közül Nyéki Bence és Rálik Alexandra szerepelt előadóval, a szervezésben pedig minden műhelytag aktívan részt vett.

II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia Program

9.00-9.30 Megnyitó, kötetbemutató

Nyelvészet szekció (Szekcióelnök: dr. Rónai Gábor)

9.30–9.50 Papp Miklós: Kvantitatív módszerek és azok alkalmazásai nyelvtörténeti folyamatok relatív kronológiájának megállapításakor

9.50–10.10 Galac Ádám: Szláv szavakra emlékeztető, ismeretlen eredetű szavaink

10.25–10.45 Nyéki Bence: Kicsinyítés és nagyítás az orosz nyelvben. Produktivitás és szemantika

10.45–11.05 Varga Richárd: A delimitatív igék megfeleltethetősége a magyarban

11.05–11.25 Nyíri Zsófi: Egy orosz nyelvű emóció- és szentimentszótár, valamint egy orosz nyelvű szépirodalmi korpusz létrehozásának tapasztalatai

Plenáris előadás

11.40-12.10 dr. Dési Edit: A nyelvi agresszió rejtett dimenziói

Irodalom szekció (Szekcióelnök: dr. Gyöngyösi Mária)

Plenáris előadás

13.30–14.00 prof. dr. Kroó Katalin: A megszakítás poétikai kérdéséhez (Lermontov: Korunk hőse)

14.00–14.20 Szokola László: Szent Adalbert csodája Gallus Anonymus gesztájában

14.20–14.40 Czumft Réka: A gonosz két alakváltozata (Mihail Lermontov: A Démon és Madách Imre: Az ember tragédiája)

14.40–15.00 Avar Katalin: Az intermedialis utalások szerepe Turgenyev Klara Milics (A halál után) című elbeszélésében

15 perc vita

Kávészünet

15.25–15.45 Farbaký Tamás: „Volt valami rosszindulatú a Kreutzer-szonátában”

15.45–16.05 Kóti Regina: Egy őrült életfilozófiája (Vszevolod Garsin: A piros virág)

16.05–16.25 Tóthpál Sarolta Krisztina: A lovag és a művészet motívumának kapcsolódási pontjai Dosztojevszkij *A félkegyelmű* című művében

16.40–17.00 Juracsek Kata: Ulickaja: Életművésznők – Műfajpoétikai kérdések
17.00–17.20 Rálik Alexandra: A Könyvideál cáfolata. A kortárs orosz posztapokaliptikus irodalom Borges olvasatában

Nagy örömünkre szolgál, hogy megjelent műhelykötetünk *Horizont* címmel (szerkesztő: Engelné Nagy Éva), mely a tavalyi, I. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia előadásai alapján készült, a kötetbemutatót a 2017. május 26-i konferencia keretében tartottuk meg.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Ebben a tanévben újra heti rendszerességgel tudott a műhely orosz nyelvi órákat tartani az érdeklődő collegistáknak. A kurzust Rálik Alexandra vezette. Az őszi félévben 12, a tavaszi félévben 5 hallgató vett részt a nyelvórán. Alexandra emellett a kortárs orosz prózaolvasó szeminárium moderátori feladatait is ellátta.

Nyéki Bence (a műhelykonferencia mellett) sikeresen szerepelt az OTDK-konferencián is, *Denominális diminutívumképzés az orosz, német és magyar nyelvben* című előadásával (helyezés nélkül). Rálik Alexandra (a műhelykonferencia mellett) *A posztapokaliptikus Moszkva két arca* címmel tartott előadást a IV. Eötvözet Konferencián, valamint a XVIII. Eötvös Konferencia szervezésében is részt vett.

Hajós Eszter sikeresen megvédte BA-szakedzőzését, melynek címe *Az orosz falu képe Valentyin Raszputyin Végnapok című regényében*.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely tagjai kiváló tanulmányi eredményeik mellett tudományos kutatásikat szakdolgozat, publikáció, konferencia-előadások formájában is bemutatták. Tudományszervezési tevékenységük eredményeképp jöhetett létre a műhelykonferenciánk, a II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia.

Társadalomtudományi Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.524/EC

BMVD-200.525/EC

BMVD-200.526/EC

BMVD-200.527/EC

oktatója és címe

Dr. Bozsonyi Károly: Referáló szeminárium
a Társadalomtudományi Műhely számára

Kovács Beáta: A politikai elemzés alapjai

Dudlák Tamás: A Közel-Kelet kortárs megközelítései

Dudlák Tamás: Török nyelv 2

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Társadalomtudományi Műhelyt legjobban az interdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi kapcsolatok, szociológiai, illetve statisztikai-közgazdasági szakcsoport. Az idei évtől a műhelyünket színesíti egy politológus és egy tanárszakos hallgató is. A félévben ezen csoportok igényeinek eleget téve folytak a kurzusok, amelyek célja a tudományterületen túlmutató ismeretek elsajátítása. A szociológia szakcsoport „A politikai elemzés alapjai”, a nemzetközi kapcsolat szakcsoport „A Közel-Kelet kortárs megközelítései” kurzust hallgatta, minden műhelytag megtalálta azt a kurzust, amelyben saját szakterületének tudását mélyíthették. A műhely összes tagja számára kötelező volt a „Referáló szeminárium”, mely foglalkozások során szintén az egyéni érdeklődés elmélyítésére, szakterületen belüli alapos tudás megszerzésére törekedtünk.

A tanév elején felvett hallgatóinkat folyamatosan segítették a felsőbb éves hallgatók az egyetemi és collegiumi elvárásoknak való megfelelésben. Mindenki mellett állt egy, a szakjával azonos hallgató, akihez fordulhat.

A műhely felsőbb éves tagjaival szemben elvárás a sikeres egyetemi és collegiumi előmenetel, a közösségi aktivitás, az elsőéves tagok segítése, valamint az önálló tudományos tevékenység.

A műhely tagjainak az órák látogatása és a szemináriumokon való aktív részvétel mellett a félév során egy tudományos dolgozatot kellett írniuk: 10-12 oldal terjedelmű műhelydolgozat benyújtása (2017. január).

Közösségi munka, rendezvények

Színházlátogatás: Belvárosi színház: Bűn és bűnhődés

Félévnyitó kerti sütögetés külső helyszínen

Közösségi Bizottság által vezetett Társadalmi Felelősségvállalás-projekt szervezése egyes műhelytagok által.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.613/EC

Bozsonyi Károly: Referálós szeminárium II.

BMVD-200.615/EC

Tóth Ingrid: Kvalitatív módszerek – Interjú

BMVD-200.614/EC

Németh Ferenc: Befagyott konfliktusok

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Társadalomtudományi Műhelyt legjobban az interdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi kapcsolatok, szociológiai, illetve statisztikai-közgazdasági szakcsoport. Az idei évtől a műhelyünket színesíti

egy politológus és egy tanárszakos hallgató is. A félévben ezen csoportok igé-nyeinek eleget téve folytak a kurzusok, amelyek célja a tudományterületen túlmutató ismeretek elsajátítása. A szociológia szakcsoport „Kvalitatív mód-szerek: Interjú”, a nemzetközi kapcsolat szakcsoport a „Befagyott konfliktusok” kurzust hallgatta, minden műhelytag megtalálta azt a kurzust, amelyben saját szakterületének tudását mélyíthették. A műhely összes tagja számára kötelező volt a „Referáló szeminárium II.,” mely foglalkozások során szintén az egyé-ni érdeklődés elmélyítésére, szakterületen belüli alapos tudás megszerzésére törekedtünk.

A tanév elején felvett hallgatóinkat folyamatosan segítették a felsőbb éves hallgatók egyetemi és collegiumi elvárásoknak való megfelelésben. Mindenki mellett állt egy, a szakjával azonos hallgató, akihez fordulhat.

A műhely felsőbb éves tagjaival szemben elvárás a sikeres egyetemi és colle-giumi előmenetel, a közösségi aktivitás, az elsőéves tagok segítése, valamint az önálló tudományos tevékenység.

A műhely tagjainak az órák látogatása és a szemináriumokon való aktív rész-vétel mellett a félév során egy tudományos dolgozatot kellett írniuk, téma a V4 országok megközelítése a szakjuknak megfelelő szemszögből: 10-12 oldal terjedelmű műhelydolgozat benyújtása (2017. június).

Közösségi munka, rendezvények

Színházlátogatás: Radnóti Színház: Karamazov testvérek

Történész Műhely

2016/2017. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.530/EC	Körmendi Tamás: Módszertani műhelyszeminárium
BMVD-200.531/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv történéseknek 1.
BMVD-200.528/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv történéseknek 3.
BMVD-200.528/EC	Czeti István: Latin forrásszöveg-olvasás

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-TÖR-131/EC	Körmendi Tamás, Nagy László: Bevezetés a levéltári ismeretekbe
BBN-TÖR11-151/EC	Ternovác Bálint: Bevezetés a történeti kutatás módszereibe és irodalmába
OT-TÖR-151/EC	
BBN-TÖR-205o/2057/EC	Hegy W. György: Ókortörténeti szeminárium
OT-TÖR-2015o/2057/EC	
BBN-TÖR-205o/2058/EC	Hegy W. György: Ókortörténeti szeminárium
OT-TÖR-205o/2058/EC	
BBN-TÖR-212:15/EC	Körmendi Tamás: Forráselemzés: Árpád-kor
OT-TÖR-202/EC	
BBN-TÖR-213:10/EC	Draskóczy István: 15. századi magyarországi gazdaság és társadalom
OT-TÖR-213/EC	
OT-TÖR-212	Molnár Péter: A középkori Európa története 2.
OT-TÖR-213	Novák Veronika: A középkori Európa története 3.
BBN-TÖR-232:5/EC	Fazekas István: Magyarország koraiújkori története 2.
BBN-TÖR-233:16/EC	G. Etényi Nóra: Magyarország koraiújkori története 3.
BBN-TÖR-242:1/EC	Novák Veronika: Koraiújkori egyetemes történelem 1.
BBN-TÖR-243:1/EC	Vajnági Márta: Koraiújkori egyetemes történelem 1.

BBN-TÖR-292:14/EC
OT-TÖR-292:14/EC

Körmendi Tamás: Történeti segédtudományok:
A középkorkutatás segédtudományai

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
PhD-ösztöndíj	Boda Attila
PhD-ösztöndíj	Czeti István
PhD-ösztöndíj	Veres Kristóf
Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíja	Szabó Gergely [magyar szakosként]
Köztársasági ösztöndíj	Bachus Dóra
Köztársasági ösztöndíj	Erdős András
Köztársasági ösztöndíj	Faragó Dávid
Köztársasági ösztöndíj	Kósa-Grimm Kristóf
Köztársasági ösztöndíj	Szabó Gergely
Köztársasági ösztöndíj	Varga Virág
Bursa Hugarica ösztöndíj	Faragó Dávid
OMAA-ösztöndíj	Rudolf Veronika
Szent Imre-ösztöndíj	Anga-Kakszi Zalán
Szent Imre-ösztöndíj	Bodonyi Orsolya
Szent Imre-ösztöndíj	Ternovác Adél

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A félév során a műhelytagok közül Bachusz Dóra, Bodonyi Orsolya, Egyed Regina, Erdős András, Faragó Dávid, Halász Tibor, Kósa-Grimm Kristóf, Pap Lázár, Rác Balázs, Rudolf Veronika, Somogyi Dániel, Taschek Zoltán és Varga Virág nyújtott be TDK-dolgozatot a műhely égisze alá tartozó tudomány-szakokon.

Közösségi munka, rendezvények

2016. szeptember 9-án a műhelytagsággal Egerbe kirándultunk. A kirándulás költségeit pályázati forrásból fedeztük. 2016. november 9–12. között tizenkét

műhelytagunkkal négy napos tanulmányi kirándulást tettünk a Partium északi részén. Az első napon Nagykárolyban és Kaplonyban, a másodikon (Mihályka Nándor régész értékes szakmai segítségét is igénybe véve) Nagyváradon, a harmadikon Zilahban és Zsibón, a negyedikén pedig Szatmárnémetin tettünk látogatást. Az utazás előkészítésében Ternovác Bálint, Somogyi Dániel és Erdős András segédkezett. Utunk költségeit nagyobb részben pályázati forrásokból fedeztük.

Műhelyünk számára ezenkívül a továbbiakban is rendszeresen látogatást szervezünk valamelyik jelentős budapesti múzeum állandó vagy ideiglenes kiállításának megtekintésére. A programot teljes egészében Ternovác Adél és Taschek Zoltán szervezi.

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.616/EC	Körmendi Tamás: Történelemtanári műhelyszeminárium
BMVD-200.648/EC	Körmendi Tamás: Módszertani műhelyszeminárium
BMVD-200.617/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv történelemnek I.
BMVD-200.649/EC	Mészáros Tamás: Latin nyelv történelemnek II.
BMVD-200.356/EC	Czeti István: Latin forrásszöveg-olvasás

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja	oktatója és címe
BBN-TÖR-222/2/EC	Molnár Péter: Középkori egyetemes történelem 2.: Bevezetés a középkori nyugati történelem forrásaiba és szakirodalmába
BBN-TÖR-223/2/EC	Molnár Péter: Középkori egyetemes történelem 3.: Udvar és politika a középkor és a reneszánsz határán
BBN-TÖR-212/EC	Thoroczkay Gábor: Középkori magyar történelem 2.:

BBN-TÖR-232/5/EC	Az Árpád-kor forrásai Fazekas István: Koraiújkori magyar történelem 2.: Koraiújkori magyar történeti forrásgyakorlat
BBN-TÖR-233/2/EC	G. Etényi Nóra: Koraiújkori magyar történelem 3.: A politikai OT-TÖR-233/2 reprezentáció eszközei és színterei a kora újkorban
OT-TÖR-242/EC	Novák Veronika: Koraiújkori egyetemes történelem 3.: Egyház és vallás a 15–17. században

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

PhD-ösztöndíj

PhD-ösztöndíj

PhD-ösztöndíj

Új Nemzeti Kiválósági

Program ösztöndíja

Köztársasági ösztöndíj

Köztársasági ösztöndíj

Köztársasági ösztöndíj

Köztársasági ösztöndíj

Köztársasági ösztöndíj

Köztársasági ösztöndíj

Bursa Hungarica ösztöndíj

Szent Imre-ösztöndíj

Szent Imre-ösztöndíj

Szent Imre-ösztöndíj

ösztöndíjas neve

Boda Attila

Czeti István

Veres Kristóf

Szabó Gergely

Bachus Dóra

Erdős András

Faragó Dávid

Kósa-Grimm Kristóf

Szabó Gergely

Varga Virág

Faragó Dávid

Anga-Kakszi Zalán

Bodonyi Orsolya

Ternovác Adél

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A műhely bő három évtizedes történetének második legeredményesebb OTDK-szereplését nyújtotta az Országos Tudományos Diákköri Konferencia humántudományi tagozatának pécsi döntőjében: a műhely égisze alá tartozó tudányszakokon belül I. helyezést ért el Faragó Dávid, Kósa-Grimm Kristóf, Rudolf Veronika és Somogyi Dániel; II. helyezést Halász Tibor, Rác Balázs és Taschek Zoltán.

2017. február 23-án és 24-én tavalyi és tavalyelőtti hasonló jellegű rendezvényeinket folytatva megtartottuk műhelyünk harmadik saját tudományos ülészakát. *Konferencia Clio műhelyében III. c.* rendezvényünkön a felsőbb éves műhelytagok a folyamatban lévő kutatásaikat mutatták be, az alsóbb évesek pedig érdeklődésüknek megfelelően választhattak témát (a konzulens kiválasztásában szükség esetén segítséget nyújtottam nekik). A műhelykonferencia célja egyfelől az volt, hogy a tagok alaposabban is megismerhessék egymás tudományos érdeklődési körét, másfelől pedig, hogy az első évfolyam számára az őszi félévben kötelezően előírt, BBN-TÖR11-151/EC, ill. OT-TÖR-151/EC kódjelű módszertani szemináriumon tanultakat szervesen kiegészítve gyakorlati oldalról is felkészüljenek a későbbi komolyabb konferencia-részvételekre. Ennek érdekében a konferencia előtt valamennyi résztvevőtől kötött terjedelmű absztraktot kértünk: ezeket műhelyvezetőként jómagam, továbbá az ELTE BTK Történeti Intézetének oktatói véleményezték, majd észrevételeik alapján a szerzők javították és végleges formába öntötték. A negyedéves és idősebb műhelytagok számára előírtam, hogy referátumukat angolul, németül vagy franciául tartsák.

A konferencia programja

2017. február 23. (csütörtök)

9:45 Borsodi Csaba, az ELTE Történeti Intézet igazgatójának köszöntője
9:55 Körmendi Tamás, a Történész Műhely vezetőjének megnyitóbeszéde
10:00 Bárh Dániel – Néprajz és történelem: egy gyümölcsöző szimbiózis múltja, jelene, jövője (Plenáris előadás)
11:00 – 12:40 1. szekció – Ókori történelem, szekcióvezető: Kató Péter
11:00 Czeti István – The Early Editions and First Latin Translations of Dionysius of Halicarnassus' Roman Antiquities
11:25 Marsi Attila – Hérodotosz és a szkíták életmódja
11:50 Ternovác Adél – Egy gyűrű datálási módszertana a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményében
12:15 Muraközy Virág – Múltábrázolás Cicero Somnium Scipionisában
12:40 – 14:00 ebédszünet
14:00 – 15:40 2. szekció – Középkori magyar történelem, szekcióvezető: Ternovác Bálint
14:00 Bachusz Dóra – Excluded from Power: Prince Géza and his Sons (1149–1217)

14:25 Rudolf Veronika – Im Bann des Reiches: Böhmisch-ungarische Beziehungen unter der Regierung Emmerichs und Andreas II.

14:50 Varga Virág – Egy királyhű kora Anjou-kori szlávón bán: Ákos nembeli Mikcs pályafutása

15:15 Boda Attila – The Status of Munkács (Munkachevo) in the Late Middle Ages

15:40–16:00 kávészünet

16:00–17:40 3. szekció – Kora újkori történelem, szekcióvezető: Oborni Teréz

16:00 Egyed Regina – „Shall the God of Truth give you his Grace”: Az angol reformáció hatása a késő Tudor királyi bevonulásokra

16:25 Csurgai Anna – Erdély és a Magyar Királyság kapcsolata az 1660-as években: A murányi szövetségével előzményei

16:50 Faragó Dávid – The Ancestors of the Castellan of Sümege, Józsa Ormányi: The Origin and the Estates of a Lower Noble Family from Transdanubia in the 13–16th Centuries

17:15 Rác Balázs Viktor – Hűtlenségi perek az Apafi-korban

2017. február 24. (péntek)

10:00–11:40 4. szekció – 19. és 20. századi művelődéstörténet, szekcióvezető: Ablonczy Balázs

10:00 Anga Zalán – A magyar aulikus arisztokrácia politikai jelentősége Schwarzenberg és Windisch-Grätz kapcsolatának tükrében az 1848–49-es szabadságharc kezdeti szakaszán

10:25 Kádár Ilona – A budapesti prostitúció kortársak általi megítélése a 19. század második felében

10:50 Halász Tibor – Regina Mundi: A ciszterci nővérek újjászületése Magyarországon (1945–1993)

11:15 Imre Júlia Magnólia – Üdültetésen túl: Turizmus a magyar „népi demokrácia” első két évtizedében

11:40–13:00 ebédszünet

13:00–14:40 5. szekció – A két világháború közötti történelem, szekcióvezető: Borsodi Csaba

13:00 Taschek Zoltán – Választások a titkosan szavazó vidéki városokban (1922–1931)

13:25 Kósa-Grimm András Kristóf – The Conspiracy of “Spiritual Lenin Boys” in 1932 in the Eötvös Collegium

- 13:50 Erdős András Patrik – Liberális elvek és lehetőségek: Rassay Károly politizálása a Horthy-korszakban
- 14:15 Mónok Eszter – Történelem az ideológiák árnyékában: Történelemoktatás mint propaganda a Harmadik Birodalomban
- 14:40–15:00 kávészünet
- 15:00–16:40 6. szekció – A második világháború utáni történelem, szekcióvezető: Papp István
- 15:00 Pusztai Ferenc – „Késik az Isten, de nem felejt...”: A berzéteiek deportálása Morvaországba
- 15:25 Somogyi Dániel – A kétnyelvű író és „Kucsera”: Hágy Gyula irodalmi-politikai pályája és a keletnémet–magyar kulturális kapcsolatok (1945–1956)
- 15:50 Bodonyi Orsolya Erzsébet – Egy megbélyegzett kulákcsalád története a Rákosi-korszak idejéből: Interjú Csomor Miklósné Göblyös Erzsébettel
- 16:15 Pap Lázár – Visszaemlékezés és magánlevelek az osztrák menekült-táborokból az 1956-os emigráció alatt
- 16:40 Körmendi Tamás műhelyvezető zárszava

Közösségi munka, rendezvények

2017. május 31. és június 3. között tizenhárom műhelytagunkkal négynapos tanulmányi kirándulást tettünk a Bánság romániai részén. Az első napon Temesvárott, a másodikon Aradon, a harmadikon pedig Lippán és a solymosi várban tettünk látogatást. Az utazás előkészítésében Ternovác Bálint, Somogyi Dániel és Erdős András segédkezett. Utunk költségeit nagyobb részben pályázati forrásokból fedeztük.

Műhelyünk számára ezenkívül a továbbiakban is rendszeresen látogatást szervezünk valamelyik jelentős budapesti múzeum állandó vagy ideiglenes kiállításának megtekintésére. A programot teljes egészében Ternovác Adél és Taschek Zoltán szervezi.

Konferencia Clio műhelyében III.

az ELTE Eötvös József Collegium Történész műhelyének
konferenciája

2017. február 23–24.

Cathedra Magistrorum

2016/2017. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.502/EC

oktatója és címe

Feldné dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum - tanárkutatás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Cathedra Magistrorum (CM) koncepciójának megfelelően az 2016/2017-es tanév őszi félévi munkájának középpontjában az egyéni kutatómunka és a CM-tagok saját publikációinak készítése állt. A fókusz ebben a félévben egyrészt az Országos Tudományos Diákkonferenciára való készülésre helyeződött, másrészt a CM sorozatának harmadik kötetébe készülő cikkek írására. Számos műhelymunkára és egyéni konzultációra került sor a félév során, ahol az OTDK-ra készülő CM-tagok bemutathatták kutatási témáikat és a dolgozatuk alakulásának fázisait. 2016. december 12-én a Szakpedagógiai Tudományos Diákköri Konferencián, az ELTE BTK TDK-fordulóján Kovács Helga, Nyéki Gábor és Kovács Dániel CM-műhelytagok bemutatták kutatási eredményeiket és készülő dolgozataikat. Januárban a hallgatók elkészítették és benyújtották az elkészült munkáikat. Mindegyik munka ígéretes, a modern idegen nyelvek tanításának és tanulásának aktuális és releváns kérdéseivel foglalkozik.

A 2016/2017-es tanév első félévében került megjelenésre a Tanárakadémia könyvsorozatának (CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Lehrer-Denken. Lehrer-Wissen) harmadik kötete, amelyben valamennyi korábbi és jelenlegi

CM-tag publikált. A kötet címe és témája a nyelvtan, illetve a nyelvtanítás kérdései (Grammatik). A kötetben a szakdidaktika és a nyelvtudomány hazai és külföldi neves képviselői és szakértői, valamint doktorandusz hallgatók cikkei jelentek meg több nyelven.

A Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV) együttműködve a CM tagjai több alkalommal vettek részt a Forum junger Deutschlehrer elnevezésű rendezvényen, amelynek célja, hogy a fiatal tanárok és a német tanárszakos hallgatók egy szakmai program keretében megismerjék a szak új kutatási irányait, valamint releváns kérdésfelvetéseit. Ebben a félévben öt alkalommal került sor a rendezvényre különböző helyszíneken (ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium Budapest, Szent-Györgyi Albert Gimnázium Budapest és Pécsi Tudományegyetem). Ezen alkalmak során a résztvevők bepillantást nyerhettek különböző profilú iskolák tanítási gyakorlatába, és megismerhették az ott tanító tanárok saját szakmai identitásuk fejlődését és annak reflektálását. (Az egyes rendezvények részletes programját lásd: www.udaf.hu)

Ezen túl az UDV őszi szakmai konferenciáján, 2016. november 12-én is részt vettek a CM tagjai. A „Diversität im DaF-Unterricht” témájú konferencián a német mint idegen nyelv szak kiemelkedő képviselőinek előadásait lehetett meghallgatni, és az azt követő műhelymunkákon aktívan részt venni. A CM hallgatói nagy számban vettek részt a szakmai konferencián. (http://udaf.hu/fachprogr_2016.php)

A félév munkája az Eötvös Collegium által szervezett Tehetség táborban való részvétellel zárult 2016. január 25-én, amelyen a CM alapítója és szakmai vezetője, Feldné dr. Knapp Ilona és három állandó tagja, Jakus Enikő, Perge Gabriella és Taczman Andrea „Tanárnak lenni” címmel tartottak előadást. Az előadásokon a tanári hivatásról, a személyes tapasztalatokról, valamint a tanári szakmai profil kialakulásáról és fejlődéséről beszéltek a meghívott középiskolai tanulóknak, a leendő collegistáknak.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A CM tagjai az egész félév során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, nagy érdeklődést mutatva a tanári pálya, és a tudományos munka iránt.

Magas színvonalú kutatómunkát végeztek, és sokan közülük publikációkat készítettek, és további tanulmányokon dolgoznak. A CM több tagja pályamunkát nyújtott be Országos Tudományos Diákköri Konferenciára, valamint publikációja jelent meg a Tanárákadémia harmadik kötetében.

2016/17. II. félév

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.590/EC

oktatója és címe

Feldné Dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum - tanárkutatás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai tevékenysége

A Cathedra Magistrorum (CM) Tanárákadémia munkája a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében a 2017. február 27. és március 1. között az Eötvös Collegiumban megrendezésre kerülő projektmunkával vette kezdetét. A projekt témája a tudományos és kreatív írás szerepe és jelentősége volt az egyetemes német mint idegen nyelv oktatásban („Wissenschaftliches und kreatives Schreiben im universitären DaF-Unterricht”). A projekt első napján elsőként a CM-tagok szakmai munkamegbeszélésére, ill. a Tanárákadémia legújabb projektjeinek bemutatására került sor. Ezt követte a Grazi Egyetem meghívott oktatójának, Mag. Vanessa Urbanznak a plenáris előadása, majd a résztvevők bevonásával az ahhoz kapcsolódó workshopja. A „Wissenschaftliches und kreatives Schreiben im universitären DaF-Unterricht” című inputelőadásában a résztvevők betekintést nyerhettek a tudományos és a kreatív írás folyamatának elméleti hátterébe, valamint az íráskutatás legújabb eredményeibe. Bemutatásra került továbbá egy szakdidaktikai kutatási projekt „Der Alpe-Adria-Raum als Impulsquelle für kreatives und wissenschaftliches Schreiben im DaF-Unterricht an Universitäten und Hochschulen“. A projekt kapcsán az előadó az írással kapcsolatos aktivitásokat mutatott be, valamint ezen aktivitásokhoz

kapcsolódó didaktikai-metodikai megfontolásokat. A résztvevők megismerhettek ezen túl a saját írási folyamatra vonatkozó reflexiós eszközöket. A workshop keretén belül az előadó konkrét gyakorlati példákat dolgozott fel a részt vevő CM-hallgatók aktív bevonásával, amelyek a saját tanítási gyakorlat számára is nagy jelentőséggel bírnak. Ezen kívül a résztvevők saját maguk fejleszthettek feladatokat az íráskészség fejlesztésére. A workshop lehetőséget biztosított a saját írási folyamat reflektálására is.

A projekt keretében tárgyalt téma azért volt a résztvevők számára különösen releváns, mert egyrészt elméleti bevezetőt kaptak a témába, másrészt a saját tanítási gyakorlatuk számára is konkrét példákkal ismerkedhettek meg. A rendezvény ezáltal hozzájárulhatott a leendő és a már gyakorló tanárok, ill. doktoranduszok szakmai önértelmezésének és tanári professzionalitásuknak a fejlődéséhez. Az előadás és a workshop keretében közvetített ismeretek lehetővé tették a saját tanári tudás és a gondolkodásmód formálódását és gazdagodását. A CM-hallgatókat ez a téma egyértelműen megszólította, nagy érdeklődést mutattak a téma iránt, amelyből mind szakmailag, mind emberileg sokat profitálhattak.

A CM-projekt két nagy egységből állt, a második egységre a következő két napon került sor. Az első nap programja (Vanessa Urbanz előadása és workshopja) elérhető volt minden érdeklődő számára. A másik két napon a CM-kutatócsoport munkatalálkozóit zárt körben zajlottak. Ezen a két napon bemutatták egyrészt a CM tagjai a folyamatban lévő kutatási projektjeiket, másrészt leendő kutatások koncepcióit dolgozták ki.

Ebben a félévben is kiemelten fontos szerepet kapott a CM munkájában a tagok XXXIII. OTDK konferenciára való készülése, a dolgozatok benyújtása, majd azok szóbeli bemutatása és az ezzel kapcsolatos egyéni konzultációk. A CM két tagja, Kovács Helga és Nyéki Gábor nyújtotta be szakdidaktikai témájú dolgozatát a Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekció Idegen nyelvek oktatása: alapvető nyelvpedagógiai témák tagozatába, amelyen Nyéki Gábor (Dolgozatának címe: Entdeckungsreisen. Neue Zugänge zu klassischen literarischen Werken im DaF-Unterricht) II. díjat és különdíjat nyert el Feldné Knapp Ilona és Kelemen Pál közös témavezetésével. Kovács Helga (Dolgozatának címe: Herausforderungen der Wissensgesellschaft. Zur Förderung der Textverstehenskompetenzen im schulischen Unterricht) különdíjban részesült Feldné Knapp Ilona és Csapodi Csaba témavezetésével.

A tudományos munkával, ill. a kutatással és publikálással kapcsolatosan említendő a CM sorozatának (CM Lehrerforschung, Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen) egy új melléksorozata (Sonderreihe A), amelynek első kötetében megjelenő cikkei a félévben a CM tagjai aktívan dolgoztak. Ebben a kötetben olyan írások jelennek majd meg, amelyek a német tanárszakos hallgatók tudományos íráskészségének fejlesztése szempontjából elengedhetetlenül fontosak.

A Cathedra Magistrorum szorosan együttműködik a Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV). A CM-tagok rendszeres résztvevői és előadói az UDV szakmai rendezvényeinek. Ebben a félévben az UDV őszi szakmai konferenciájára 2017. április 8-án került sor az új médiumok és azok oktatásban történő bevetésének témakörében („Umgang mit digitalen Medien und erfolgreicher Einsatz im DaF-Unterricht. Neue Herausforderungen für Lehrende“ http://udaf.hu/general_2017.php). A CM tagjai mint leendő tanárok megismerhették, hogy az új médiumok milyen esélyeket és kihívásokat jelentenek a tanárok számára, illetve, hogy milyen elektronikus kiegészítő tananyagok lelhetők fel az interneten, valamint betekintést nyerhettek a digitális szótárak világába is.

A résztvevő CM-tagok szakmailag mind a plenáris előadásokból, mind a műhelymunkákból sokat tudtak profitálni, és számos ösztönző gondolatot vihettek magukkal a mindennapi gyakorlat és az egyéni kutatások szempontjából egyaránt.

A szakmai konferencián túl az Egyesület évente több alkalommal rendez fórumot (Forum junger Deutschlehrer) a fiatal tanárai számára. Ezekben a fórumokon a CM tagjai is részt vettek minden alkalommal ebben a félévben is. A fórumok helyszínül különböző iskolák szolgálnak, ahol a jelenlévők megismerhetik a tanári munka komplexitását és a tanári feladatköröket, valamint különböző tematikus egység köré épülő óralátogatáson és azt követő beszélgetéseken vehetnek részt. Ebben a félévben fórumon vehettek részt a CM tagjai az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumban, és több alkalommal az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumban.

A CM tagjai és oktatói ezen túl publikációkat készítettek az UDV által készülő kötetbe „Diverzitás” témában, amely az Egyesület által 2016-ban szervezett konferenciához kapcsolódik.

A CM munkája ebben a félévben a már hagyománnyá vált iskolalátogatással zárult a Budapesti Osztrák-Magyar Európaiskolában. A Tanárakadémia tagjai

2017. április 28-án egy szervezett látogatáson vettek részt az Európaiskolában, ahol különböző évfolyamok nyelvóráit és szaktárgyi óráit figyelhették meg. Majd tapasztalataikat egy, az órákat tartó tanárokkal folytatott megbeszélésen reflektálták és összegezték. Az itt szerzett tapasztalatok a CM-hallgatók szakmai önértelmezésének integrált részévé válhatnak, valamint nagymértékben hozzájárulhatnak a saját tanítási gyakorlatuk magas szintű műveléséhez.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése:

A CM tagjai az egész félév során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, nagy érdeklődést és elköteleződést mutatva a tanári pálya és a tudományos munka iránt. Magas színvonalú kutatómunkát végeztek, és sokan közülük tudományos dolgozatokon és egyéni publikációkon dolgoztak. A CM több tagja sikeres pályamunkával szerepelt a XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián.

Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár

2017. tavasz-nyár

A félév során Szabó Edit Zsuzsanna könyvtáros munkáját az immár könyvtárosi végzettséggel rendelkező Kocsis Teréz önkéntesként segítette, rajta kívül az esti ügyeletben Hári Kata és Szabó Csanád collegisták vettek részt.

Az Aleph integrált könyvtári rendszer új verziójára való átállás után folytatódtak az előző félév végén félbemaradt feldolgozó munkák. A könyvtár a félév során kizárólag ajándékozás útján gyarapodott, ezek közül kiemelendő Bakos István, Zeke Szilárd és Garai Imre többkötetnyi adománya (e két utóbbi klasszikai-filológiai, illetve pedagógiai témájú szakkönyvből áll), Szakály Sándor jóvoltából pedig a VERITAS Történetkutató Intézet kiadványaival bővült az állomány. Az ajándék könyveket a könyvtárosok a kialakult gyakorlatnak megfelelően kiemelt helyen, külön polcon helyezik el, az ajándékozó nevét a katalógusban is feltüntetve.

Széles Ágnes, az Egyetemi Könyvtár könyvtárosa februárban végzett a folyóirat-állomány leltározásával. A Collegium igazgatójának döntése értelmében ezt követően megkezdődött a selejtezhetőnek ítélt folyóiratok szabályszerű, az Egyetemi Könyvtár előírásai szerint zajló selejtezése.

A kötelező statisztikai adatszolgáltatás keretében a könyvtár februárban leadta a 2016-os évről szóló tevékenységi jelentést az EMMI-nek, illetve a statisztikát kiegészítő adatlapot az Egyetemi Könyvtárnak.

Májusban megtörtént azon rekordok javítása, melyeknek a MOKKA-ba (Magyar Országos Közös Katalógus) való áttöltése valamilyen hiba (általában a 300-as mező hiányos kitöltöttsége, vagy nem megfelelően származtatott kötetrekord, hiányzó kötetjelzés) miatt elsőre megghiúsult. A hibajegyzékben jelöltek javítása után mind a 29 rekord sikeresen áttöltethetővé vált.

A Eötvös Majális alatt, május 20-én „könyvtári kincskereső” játékot szerveztünk a collegistáknak. Az állomásos jellegű játék során a résztvevők különféle rejtvényeket kaptak, melyek megoldása egy-egy, a könyvtár állományába tartozó könyv volt, melyet rögtön a polcon is meg kellett keresniük, így juthattak

a következő feladathoz. Így játékos formában gyakorolhatták a könyvtár állományában való tájékozódást, a könyvtári információkeresést, a katalógusok használatát. A megkeresendő könyvek kiválasztásánál fő szempont az állomány sokszínűségének érzékeltetése, illetve legértékesebb kuriózumainak bemutatása volt (pl. Schönvisner István 1791-es Sabaria-monográfiája Széchényi Ferenc gyűjteményéből). A rejtélyes feladatok nem igényeltek elmélyült tárgyi tudást, inkább asszociációs készséget és kreatív problémamegoldást – a cél elsősorban sikerélmény biztosítása, szórakoztató ismeretadás volt, nem a műveltség tesztelése.

A félév során megtörtént a Probáld-gyűjtemény két felének (a 2012-ben, illetve 2014-ben érkezett rész) egyesítése, szakrendbe való átrendezése, illetve újraleltározása. A munkát a Mendöl Műhely senior tagjai, Vereb Viktor, Árvai Anett és Varga György végezték, könyvtári részről Kocsis Teréz közreműködésével, kapcsolattartásával. A projektet az indokolta, hogy a kötetek eddig mechanikus rendben, a leltári szám sorrendjében helyezkedtek el a polcon, célszerűbbnek tűnt azonban a szakrendi átrendezés (az adomány eredetileg is egyfajta tematikus rendben volt, a kötetek átszállításakor azonban ez megbomlott, így a kötetek már részben véletlenszerű sorrendben lettek állományba véve). A három földrajz szakos doktorandusz saját speciális szempontjaiknak megfelelő, az ETO-tól eltérő szakrendi felosztást állított össze, ezt alkalmazták a teljes, immár egyesített gyűjteményre, az egyes kategóriákon belül pedig szerzői betűrendbe sorolták a dokumentumokat.

2017. ősz-tél

A könyvtár az előző félévihez hasonló rendszerben működött. Szabó Edit könyvtáros mellett Kocsis Teréz továbbra is önkéntesként vett részt a könyvtári munkákban, az esti ügyeletet Hári Kata, Szabó Csanád és Szlovicsák Béla collegisták biztosították.

Szeptember 6-án könyvtárbe mutatóra került sor az elsőévesek számára, mely egy rövid ismertető után a majálison debütált kincskereső játék egyszerűsített változatával folytatódott. A gólyák így rögtön interaktív formában is megismerkedhettek a könyvtárral és az ELTE online katalógusával, keresési stratégiákkal. A feladványok kiválasztásánál pedig az elsős közönségre tekintettel ezúttal kiemelt cél volt, hogy megismerkedjenek a Collegium rég- és közelmúltjának néhány érdekes emlékével és a collegiumtörténet forrásaival (tanulmányok, monográfiák, szépirodalmi visszaemlékezések).

Aszalós Károly, az EKSZ tartalmi feltárás almunkabizottságának vezetője szeptemberben újabb látogatást tett a könyvtárban, a konzultációs alkalmon a tárgyszavazással kapcsolatban adott útmutatást.

A könyvtár ebben a félévben is csak adományozás útján gyarapodott, kiemelendő a RETÖRKI Intézet többkötetnyi ajándéka. A könyvtárba hat kortárs orosz verseskötet is érkezett, ezek feldolgozásában Nyéki Bence, a Szlavisztika Műhely tagja segítette a könyvtárosokat a szükséges könyvészeti adatok transz-literálásával. A könyvtár állománya a 2017-es év során mindösszesen 55 dokumentummal nőtt.

A földrajzos állomány rendezése (mely a műhelytagok, különösen Vereb Viktor senior lelkesedése, tenni akarása folytán egy nagyobb lélegzetvételeű, ambiciózus projektté nőtt), a félév során az 2016 tavaszán leválogatott és a 019. terembe átköltöztetett természettudományos gyűjtemény földrajzos részének rendezésével folytatódott. Vereb Viktor újra átnézte a könyvtár raktárban, illetve olvasóteremben elhelyezett állományát, ennek során újabb köteteket emelt át a földrajzos gyűjteménybe. Az így kialakult „új” földrajzos állomány (az elnevezés alapja, hogy megkülönböztessük a régi, háború előtti gyűjteménytől, mely ugyanott került elhelyezésre), ezt követően a Probáld-gyűjtemény rendezésénél alkalmazott szakrend szerint került besorolásra. A projekt következő állomása várhatóan a háború előtti állomány rendezése, katalógizálása lesz majd.

Nyelvtanulás

A 2016/17-es tanév őszi félévének rendszeres
francia, olasz, német, angol, spanyol és latin nyelvi
kurzusai
az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 1 – Egedi-Kovács Emese: Francia nyelv kezdőknek

Francia 3/a – Kalmár Anikó, Camille Neufville: Francia nyelv közép-
haladóknak

Francia 3/b – Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville: Francia nyelv közép-
haladóknak

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 5 – Camille Neufville: Francia nyelv haladóknak (civilizációs kurzus)

Francia 7–8 – Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville: Felsőfokú nyelvvizs-
ga-előkészítő (B2-C1)

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 1 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelv kezdőknek (A1)

Olasz 3 – Ludmann Ágnes, Balga Nóra: Olasz nyelv félközépfaladóknak

Olasz 5 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelv
középfaladóknak

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 7 – Silvia Ellena: Olasz nyelvi gyakorlatok (B2/C1)

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 1 – Mónok Eszter: Német nyelv kezdőknek (A1)

Német 3 – Sós Gabriella: Német nyelv félközépfaladóknak (A2)

Német 5 – Miskei Réka: Német nyelv középfaladóknak (B1)

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sára Balázs: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

Angol 7 – Kovács Györgyi, Solymosi Nóra: Angol nyelv (B2)

Angol 8 – Sántháné Gedeon Mária: Angol nyelv haladóknak (C1)

Angol stílusgyakorlatok – Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv (C1)

V. Latin nyelv

Latin 1/B – Horváth László: Latin nyelv Eötvös-collegistáknak (A1)

Latin 1/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. romanistáknak (A1)

Latin 1/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. romanistáknak (A2)

Latin 1/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv 1. történészhallgatóknak (A2-B1)

VI. Spanyol nyelv

Spanyol 1. – Klempáné Faix Dóra. Spanyol nyelv 1.

A 2016/17-es tanév őszi félévének
francia, olasz, német, angol, spanyol és latin nyelvi
kurzusai az Eötvös Collegiumban
(összesítő a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

**I. Francia nyelvi kurzusok
(3 oktató, 5 csoport, 47 fő)**

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 34 fő)

Francia 1

A1 | kedd 14.00–15.30 és péntek 17.30–19.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 11 fő

Tananyag: Marion Alcaraz (et al.), *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A1, 2016, 1–5. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyv: Bescherelle, *La conjugaison pour tous*, Hatier.

Témakörök, lexika: Bemutakozás, megszólítás, köszönés, elköszönés, személyes adatok, elérhetőségek megadása, útvonaltervezés, tájékozódás, múzeumok, tömegközlekedés, foglalkozások, vásárlás, üzletek, rendelés étteremben/kávézóban, étkezés, receptek, véleménynyilvánítás (*aimer, détester* stb.), a hét napjai, hónapok, dátum, ruházat/öltözködés, ruhavásárlás, időjárás, elektronikai cikkek vásárlása (a legújabb informatikai szókinccsel), napi rutin, hobbi, háztartási munkák, óra, találkozó megszervezése, szórakozási lehetőségek, telefonos foglalás, jegyvásárlás, Franciaország földrajza, Európa országai, nemzetiségek, Franciaország Európában, frankofónia, önkéntes munka, sport.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Névelők, kérdőmondat-típusok, tagadás, tőszámnevek, sorszámnevek, jelen idő, közvetlen jövő idő (*futur proche*), közelmúlt (*passé récent*), névmások, anyagnévelő, prepozíciók, felszólító mód, visszaható igék, igeragozás (32 ige ragozása a tanult igeidőkben), foglalkozásnevek hímnemben és nőnemben, egyes szám / többes szám, melléknév helye.

A félévi munka értékelése: A francia kurzus résztvevői egy kivételtől eltekintve ténylegesen kezdő szintről indultak. Mindannyian nagyon jó képességű, motivált hallgatók, ezért gyorsan és könnyen tudunk haladni a félév során, senki nem maradt le a többiektől. A tankönyv, amelyből a félév során tanultunk, egészen friss (2016-os kiadású), mind a szókincs, mind a módszer tekintetében nagyon korszerű, jól használható. A fejezetekben sorra haladtunk, minden részt közösen átvettünk (olvasmányok, szövegértési feladatok, CD/DVD-anyagok stb.), és az összes feladatot megcsináltuk, beleértve a fonetikai gyakorlatokat is, valamint minden második órán megtanultunk 2–3 új igét. A hallgatók a pénteki órák elején rövid dolgozatban számoltak be az előző óra anyagából, az egyes fejezetek végén található tesztekot otthon oldották meg, majd ellenőrzésre beadták. A kurzus végén a záró dolgozatot ezen tesztek alapján állítottam össze, kiegészítve igeragozási feladatokkal. Lehetőség volt szorgalmi feladatok készítésére is, amit az értékelésnél szintén figyelembe vettem. Azon hallgatóknak (összesen ketten voltak), akik háromnál több alkalommal hiányoztak, külön feladatokat kellett beadniuk. Az órán elsősorban a hallgatók beszédképességét és hallás utáni szövegértését igyekeztem fejleszteni, segíteni őket abban, hogy merjenek franciául megszólalni, beszélgetést kezdeményezni, egyszerűbb dolgokat kérdezni, illetve elmagyarázni. Az órákon voltak párban/csoportokban végzett feladatok is (a tanult szavak és kifejezések segítségével szituációs játékok során gyakorolták a beszédet). Összességében meg voltam elégedve a hallgatók félévi munkájával, motiváltak, érdeklődőek, szorgalmasak voltak, az órákra felkészülten jöttek.

Francia 3/a

A2 | hétfő 12.00–13.30, csütörtök 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Kalmár Anikó | 6 fő

Tananyag: Elodie Heu-Myriam Abou-Samra: *Édito*, 1–3. lecke (1–47. oldal) + hanganyag

Tárgyalt témák: (1) bemutatkozás, magánélet; (2) művészportrék; (3) szórakozás, kulturális programok; (4) emlékek, történetek a múltból; (5) érzékek; (6) turisztikai leírások, beszámoló; (7) szálláshelyek; (8) apróhirdetések.

Tanult nyelvtani szabályok: (1) *passé composé* használata (*être* és *avoir* használata, rendhagyó igék); (2) tagadó mondat (*ne...pas/rien/personne/jamais/plus*); (3) időhatározók; (4) az *imparfait* használata; (5) *y* és *en* névmások használata; (6) a melléknév helye; (7) vonatkozó névmások; (8) hasonlítás; (9) birtokos névmás.

Kis létszámú, összeszokott csoport, ahol a hallgatók folyamatos és aktív órai részvétele nagyban megkönnyíti az oktató munkáját. A rendszeres számonkérések (igeragozási dolgozatok, szódolgozatok) rendre jó eredményt hoznak, a hallgatók rendszeresen dolgoznak, készülnek az órákra. A szinte valamennyiükre jellemző céltudatosság biztos haladást eredményez. Akadnak kivételesen jó nyelvérzékkel bíró hallgatók is.

A kurzus célja az, hogy a hallgatók anyanyelvi oktató vezetésével minél több lehetőséget kapjanak a szóbeli megnyilvánulásra. Hanganyagok, az oktató által választott dokumentumok használatával elsősorban a szókincs fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. A kezdeti nehézségek után – a hallgatók eleinte visszafogottan viselkedtek az anyanyelvi oktatóval –, a csoport tagjai egyre bátrabban, nyíltabban vesznek részt az órákon.

A kurzus a magyar oktató által tartott óra tananyagát követi, alapja ugyanaz a tankönyv, de valamennyi tárgyalt témakör kiegészül az anyanyelvi oktató egyénileg összeállított dokumentumaival.

Francia 3/b

A2 | péntek 16.00–17.30 (+2×45) | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 17 fő

Tananyag: Élodie Heu (et al.), *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016, 1–2. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle, *La conjugaison pour tous*, Hatier; M. Grégoire, *Grammaire progressive*, Clé international, niveau intermédiaire.

Témakörök, lexika: Felsőoktatás, a francia oktatási rendszer, külföldi tanulmányok, Erasmus-program, művészetrajzok, munka és magánélet, szabadidő, találkozó megbeszélése, szórakozási lehetőségek, hobbi, sport, játékok, irodalmi szöveg olvasása, fényképleírás, emlékek, turizmus, levél- és képeslapírás, internetes kommunikáció, tájleírás/időjárás (tengeren, vidéken, hegyekben), vakáció, civilizációs ismeretek (pétanque és más kedvelt francia játékok), frankofónia (ünnepek és fesztiválok).

Nyelvtan: A korábban tanult igeidők ismétlése, gyakorlása, *plus-que-parfait*, *participe passé* egyeztetése, előidejűség és utóidejűség, tagadó mondat (*ne...rien/personne/jamais/plus*), az *y* és *en* névmások, a melléknév helye, időhatározók, igevonatok, igeragozás.

A félévi munka értékelése: A kurzust a tavalyi kezdő csoport tagjai és a tavalyi haladó csoport egy része vette föl. Ez okozott némi nehézséget, mivel nem mindenki volt ugyanazon a nyelvi szinten. Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. Az órák első felében megtanultunk egy-egy újabb nyelvtani részt, és az ahhoz kapcsolódó feladatokat közösen megoldottuk. Ezt követően az *Édito* c. tankönyvben haladtunk. Az olvasmányokat közösen elolvastuk és lefordítottuk (a lektori órán az olvasmányokban szereplő témákról is alkalom nyílt beszélgetni). Kéthetente a hallgatók rövid dolgozatban számoltak be az előző órák anyagából. A kurzus zárótesztjének első részében az igeragozást kértem számon, a dolgozat második részét a tankönyv tesztfeladatai alapján állítottam össze. A félév során lehetőség volt szorgalmi feladatok készítésére is, amit az értékelésnél szintén figyelembe vettem. Az általam tartott kurzus során elsősorban a szövegértés fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítették őket. Összességében a hallgatók érdeklődők és lelkesek voltak, az órákra lelkiismeretesen készültek. Hárman közülük különösen motiváltak, mivel a következő félévben, az Erasmus-program keretében, Franciaországban szeretnének tanulni.

Egyéb francia nyelvi kurzusok (2 oktató, 1 csoport, 13 fő)

Francia 7–8 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2/C1 | k. 16.00–17.30, cs. 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville | 13 fő

Tananyag: Élodie Heu (et al.), *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B2, 2015 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle, *La conjugaison pour tous*, Hatier; M. Grégoire, *Grammaire progressive*, Clé international, niveau avancé.

Témakörök, lexika: Külföldiek véleménye Franciaországról és a franciákról, véleménynyilvánítás, rádióriport hallgatása, irodalmi szövegrészlet (Montesquieu: *Les lettres persanes*), a francia államigazgatás rendszere és intézményei, a választások menete.

Nyelvtan: Igeidők ismétlése, *passé simple*, *antériorité/postériorité*, *subjonctif passé*, *indicatif* és *subjonctif*, igeragozás, határozók, kötőszavak.

A félévi munka értékelése: Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. A kurzus résztvevői középfokú nyelvvizsgával már rendelkeznek, hasonló nyelvi szinten vannak, ezért viszonylag könnyen tudtunk haladni. Az órák első felében nyelvtani feladatokat csináltunk, majd az *Édito* c. tankönyv olvasmányait közösen elolvastuk, lefordítottuk, és az ahhoz kapcsolódó szövegértési és nyelvtani feladatokat megcsináltuk. Nagyjából kéthetente írtam dolgozatot az olvasmányok szavaiból, illetve a *Bescherelle*, *Conjugaison* c. könyvből feladott igék ragozásából. A kurzus zárótesztjének első részében az igeragozást kértem számon (az összes igeidőt ismerniük kellett), a dolgozat második részét a *Grammaire progressive* és az *Édito* c. tankönyvek nyelvtani és szövegértési feladataiból állítottam össze. A félév során lehetőség volt szorgalmi feladatok készítésére is (francia nyelvű fogalmazások). Az általam tartott kurzus során elsősorban a nyelvtani ismeretek bővítése, a szövegértés és a szókincsfejlesztés volt a cél. Az órák jó hangulatban teltek, a hallgatók jól beszélnek franciául, könnyen és választékosan ki tudják fejezni magukat, a nyelvtani feladatokat is szívesen csinálják.

II. Olasz nyelvi kurzusok (3 oktató, 4 csoport, 28 fő)

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 16 fő)

Olasz 1

A1 | hétfő 18.00–20.00, péntek 14.15–15.15 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes
| 8 fő

Tananyag: Ziglio, Luciana – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 1., Alma Edizioni, Firenze 2014.; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012.

A félévi munka értékelése: A kurzus során a hallgatók alapvető nyelvtani információkat sajátítottak el az olasz nyelv felépítésével kapcsolatban. Megtanulták a főnevek nemét, a különböző igei végződésekkel igenevek esetében, a szabályos és rendhagyó igék jelen idejű ragozását, a modális igék használatát. Elsajátították az alapvető prepozíciók használatát, valamint a *c'è*, *ci sono* alakok eltérését is az önálló létigéhez képest; ezen túl képesek helyesen használni a *mi piace* alakot is. Tematikus szókincsüket az alapvető személyes információk (kapcsolatfenntartó kérdések, külső és belső tulajdonságok, tanulás, munka, szabadidős tevékenységek; számok, idő, dátum, időjárás), az étkezés (étkezési szokások, éttermi rendelés), a mindennapi élet (napi beosztás, cselekvések gyakorisága, preferenciák), a városok, szolgáltató egységek és az ünnepek témakörében bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

Olasz 3

A2 | hétfő 7.30–9.00, csütörtök 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes
| 5 fő

Tananyag: Errico, Rosa – Esposito, Maria Antonia – Grandi, Nicoletta: *CampusItalia*, Guerra Edizioni, Perugia 2008.; Bali, Maria – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 2., Alma Edizioni, Firenze 2014.; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták a múlt idő használatát, elsajátították az *imperfetto* formát és tudatosították a különbségeket a *passato prossimo* és az *imperfetto* között. Új anyagként a feltételes mód jelen idejű alakjával ismerkedtek meg. Tematikus szókincsüket az öltözködés, a gyermekkor felidézéséhez szükséges szavak, a külső és belső tulajdonságok terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

Olasz 5

B1–B2 | hétfő 19.30–21.00, csütörtök 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Balga Nóra, Ludmann Ágnes | 3 fő

Tananyag: Marin/Magnelli: *Nuovo Progetto Italiano 2.*, Edilingua, Roma 2007. tk., mf., 3-6. lecke; Consonno/Bailini: *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze; Bailini/Consonno: *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012; Különböző témakörök élő nyelvi anyagai, hangfelvételek, újságcikkek

A félévi munka értékelése: A kurzus során a hallgatók elsajátították a hasonlító szerkezeteket, az olasz régmúltat, a kötőmód *presente* és *passato* alakjait, valamint tudatosították a magázó felszólító alakot. Tematikus szókincsüket és olasz kultúrára vonatkozó ismereteiket a komolyzene, az életmód, a történelem, valamint a városok leírása terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, kiselőadás és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt. A csoportot képező három hallgató nagy lelkesedéssel tanulja az olasz nyelvet, mindkét oktatóval jó hangulatban, mozgalmasan teltek a tanórák. A hallgatók szóbeli és írásbeli kifejezőképessége egyaránt sokat fejlődött, bátran szólalnak meg olaszul. Bizonytalanság esetén nem félnek kérdezni. A félév során a nyelvvizsgára jellemző feladatok gyakorlása során apróbb nyelvtani „finomságokat” is tudatosítottak.

Egyéb olasz nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 12 fő)

Olasz 7

B2–C1 | csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Silvia Ellena | 12 fő

Tananyag: oktató által összeállított, egyéni tananyag

A félévi munka értékelése: A heti egyszer másfél óra gyakoriságú kurzuson Silvia Ellena anyanyelvi lektor, idegennyelv szakos bolognai hallgató a hallgatók szóbeli és írásbeli szövegértését kívánta fejleszteni autentikus írásos és audiovizuális anyagok felhasználásával. Írásos szövegalkotás gyakorlására a házi feladatként kiadott fogalmazások szolgáltak. A problémásnak bizonyuló igeidőket, kifejezéseket külön összeállított nyelvtani feladatok útján gyakoroltatta. Minden órára új aktuális vagy kulturális témával és hozzá kapcsolódó feladatokkal készült. A hallgatók felkészültsége az órai munka, a házi feladatok közös megvitatása alapján került értékelésre. Az órákon az Olasz Műhely hallgatóinak írásbeli és szóbeli szövegértése és szövegalkotási képességei jelentősen fejlődtek. A hallgatói visszajelzések alapján az órákat barátságos, inspiratív légkör jellemezte a lektor személyiségéből kifolyólag is, az összeállított feladatok pedig kifejezetten ösztönzően hatottak rájuk.

III. Német nyelvi kurzusok (5 oktató, 5 csoport, 62 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 38 fő)

Német 1

A1 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Mónok Eszter
| 9 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Niveaustufe A1+*. Leipzig: Schubert 2007. 1–3. fejezet.

Részletesen tárgyalt témakörök: (1) megszólítás, köszönés, bemutatkozás; (2) családtagok; (3) országnevek és nyelvek; (4) számok, dátumok, napok, hónapok, évszakok; (5) hobbi; (6) egyetemi karok, szakok; (7) városok, nevezetességek, látnivalók; (8) személyes levél írása – megszólítás, felépítés, elköszönés.

Tanult nyelvtani szabályok: (1) alapfokú igeragozás, *Brechung*, *Umlaut*, elváló igeikötős igék használata; (2) egyszerű mondat szórendje: kijelentő, kérdő mondatok, kérdőszavak; (3) névelők, névmások, melléknevek ragozása; (4) *haben* és *können* igék ragozása és helye a mondatban; (5) a *Präsens* igeidő használata.

A félévi munka értékelése: A 9 főből álló kezdő csoport tanulóinak háttértudása nagyon különböző volt: néhányan már előzetes (középiskolában szerzett) ismeretekkel kezdtek neki a kurzusnak, többen viszont most először kezdtek el foglalkozni a német nyelvvel. Mivel viszont az abszolút kezdők nagyon lelkesen és szorgalmasan dolgoztak, a szintkülönbségeket gyorsan át tudtuk hidalni, és jelenleg mindenki (nagyjából) egy szinten mozog.

A szemeszter során a *Begegnungen* c. nyelvkönyv első három fejezetét vettük át részletesen. Lassan haladtunk, mert úgy gondoltam, hogy az alapokat biztosan, sok ismétléssel és tudásellenőrzéssel kell megadnom a hallgatóknak, hogy

az elkövetkező félévekben minél gyorsabban és hatékonyabban tudjunk haladni. A csoport nagyon lelkes volt, a különböző nyelvtani problémákra irányuló kérdéseik azonban lassították egy kissé a tanulási folyamatot. Mindazonáltal úgy vélem, hogy ez nem válik kárukra, hiszen így kevésbé maradnak „fehér foltok” a nyelvtudásukban.

Igyekeztem a félév során a tankönyv témaköreit saját anyagokkal bővíteni, illetve a nyelv és a kultúra iránt való érdeklődés felkeltése érdekében országismereti feladatokkal, kvizekkel, zenehallgatással színesítettem az órát (az egyik ilyen feladat pl. az volt, hogy a hallgatók egyenként kb. tíz mondatban bemutassanak egy általuk kiválasztott német várost, amivel elsősorban a szóbeli készségeiket igyekeztünk fejleszteni).

A félév végi érdemjegyet elsősorban a szemeszter közepén és végén írt két zárthelyi dolgozat átlaga adta. Ezek a zárthelyi dolgozatok egy nyelvtani tesztből, egy olvasásértési feladattól és egy önálló szövegalkotási részből álltak (az első teszt esetében ez bővült egy „Lückentext” jellegű hallásértési feladattal is). Az érdemjegyeket emellett meghatározták a félév során írt szövezesek és beadandó fogalmazások eredményei, valamint az órai aktivitás. Kétes jegy esetén minden esetben felfelé kerekítettem.

Német 3

A2 | hétfő 19.00–20.30, szerda 19.00–20.30 | Kurzusvezető: Sós Gabriella
| 14 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe A1+*. Leipzig: Schubert 2006. 5–7. fejezet.

Ismétlés: (1) megszólítás, bemutatkozás, köszönés; (2) családtagok; (3) állatok, színek, formák; (3) gyümölcsök, zöldségek; (4) számok, idő, dátum, időjárás, irányok; (5) testrészek, öltözködés; (6) ellentétpárok; (7) érvelés; (8) személyes levél és hivatalos levél formai és tartalmi kritériumai; (9) hallásértés (a tankönyv hanganyaga).

Új témakörök: (1) lakás és részei; (2) étkezési szokások, menü rendelése étteremben; (3) szálloda, szobafoglalás, látnivalók bemutatása; (4) bevásárlás;

(5) tájékozódás térképen, útbaigazítás kérése; (6) munkahelyi kommunikáció, irodai eszközök; (7) időpont egyeztetése, kérése, lemondása; (8) napirend; (9) e-mail megfogalmazása, telefonbeszélgetés menete.

Érintett nyelvtani szabályok (részben ismétlés): (1) az egyszerű mondat szórendje; (2) kérdőszók; (3) határozott névelős főnevek ragozása, elöljárószók, határozatlan névelő ragozása; (4) a *haben* ige ragozása, a *man* általános névmás használata, személyes névmások tárgyesete; (5) tőszámnevek, sorszámnevek; (6) igekötős igék, felszólítás; (7) birtokos névmások ragozása, szerkezete, módbeli segédigék; (8) a *Präsens*, *Imperfekt* és *Perfekt* igeidők használata.

A szemeszter végi jegyeket az órai aktivitás, a félév közbeni szótesztek eredményei, valamint a szemeszter végi teszt eredményének átlaga adta (kétes jegy esetén felfelé kerekítve adtam jegyet). Szintfelmérő tesztet ebben a félévben nem írtunk.

A félévi munka értékelése: A csoportban az ismétlések során egyértelműen fejlődés mutatkozott, mondhatni sikerélményekben gazdag szemesztert zártunk. A következő félévben a tankönyv még hátralévő 7–8. fejezeteit folytatjuk, majd pedig az igeidők használatát ismételjük, illetve az igék használatának elsajátítására helyezük a hangsúlyt. Több hallás utáni szövegértési gyakorlatot is tervezek a következő félévre, hiszen ez a nyelvvizsgák kötelező eleme, és hasznosnak tartom, ha a résztvevők nem csak az órák anyagához/témájához kapcsolódó szövegeket hallanak német nyelven. A csoporton belül korábban tapasztalt nyelvtudásbeli egyenlőtlenségeket véleményem szerint sikerült enyhíteni. A témakörökhöz tartozó szókincset a hallgatók mindennapjaiból is kiegészítettük, erősítendő ezzel a témák iránti érdeklődést.

A félév során önálló prezentációk készítésére is adtam lehetőséget, és bár a feladat fakultatív volt, a csoport nagy része élt ezzel a lehetőséggel. Nagy sikernek élttem meg, hogy merik a csoport előtt használni a nyelvet, ill. hogy a prezentációkat nagy alaposággal készítették el. A választható témák a következők voltak: *Meine Heimatstadt* (szülőváros bemutatása); *Mein Lieblingsbuch* (kedvenc könyvem); *Mein Lieblingsfilm* (kedvenc filmem); *Meine Lieblings-Fußballmannschaft* (kedvenc focicsapatom); *Auslandssemester* (külföldön töltött szemeszter v. utazás bemutatása). A következő szemeszterben a népszerűnek mondható prezentációkat mindenképp szeretném folytatni más témakörökben is, melyeket a csoporttal közösen előre egyeztetünk majd.

Korábban felmerült, hogy esetleg országismerethez kapcsolódó szövegeket is érinthetnénk.

A kétes jegyre állók és hiányzások miatti plusz követelmény teljesítését ebben a szemeszterben is minimum 400 szavas fogalmazásokkal oldottuk meg, melyekben gyakoroltuk az e-mailek és személyes levelek formai és tartalmi elemeit is, így a hallgatók jórészt a gyakorlatban is megtanulták ezeket használni. A gyakori nyelvvizsgatémákat ebben a félévben is átvettük, részben ismételtük. Kiemelt hangsúlyt fektettem a helyes kiejtésre is, hiszen a jó kiejtés elsajátítása alapvető a nyelv tanulása során. Véleményem szerint ebben is nagy előrelépés mutatkozott a korábbi félévhez képest, néhány esetben sikerült teljesen „leszámolnunk” korábban rosszul rögzült kiejtési szokásokkal. A félév során tapasztalt lelkesedés a csoport résztvevői részéről mindenképp biztató, a következő félévben hasonló pozitív eredményekre és élményekre számítok.

Német 5

B1 | hétfő 20.00–21.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Miskei Réka | 15 fő

Tananyag: Buscha – Szita: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau A2+*; B1. Leipzig: Schubert 2012; 2013.

Témakörök: *Sprachniveau A2+*, Kapitel 6: Tiere und Menschen (Wortschatz: Menschen – Aussehen und Charakter, Familienmitglieder – Grammatik: Wiederholung, Relativsätze); Kapitel 7: Wohnen und Essen (Wortschatz: Wohnung, Wohnungsumgebung, Möbel – Grammatik: Wechselprepositionen, Temporalsätze mit *wenn, als*). – *Sprachniveau B1*, Kapitel 1: Zeit und Zeitvertreib (Wortschatz: Tätigkeiten, Zeit, Kunst, Museen – Grammatik: Verben mit Präpositionen, temporale Präpositionen und Adverbien); Kapitel 2: Arbeit und Beruf (Wortschatz: Berufe, berufliche Tätigkeiten, Meinungsäußerung – Grammatik: Rektion der Verben, Infinitiv mit *zu*).

A félévi munka értékelése: A félévet az előző féléves anyag ismételése után az A2-es tankönyvből megmaradt néhány témával kezdtük. Az új témák mellett folyamatosan felelevenítettünk régebben tárgyalt nyelvtani és lexikai jelenségeket és témaköröket is, mivel a csoporthoz több új tag is csatlakozott, akik különböző előismerettel érkeztek a középiskolából. A félév második felében

elkezdtek a tankönyvcsalád B1-es könyvét is. Mivel a témák az egymás után következő könyvekben részben nagyon hasonlóak, jobbára az új és releváns aspektusokat kínáló részekre koncentráltunk (pl. a szövegek kiválasztásánál), és több időt fordítottunk az egyes anyagrészek elmélyítésére. A tankönyv által kínált feladatokat – különösen a hallás utáni szövegértés fejlesztése érdekében – gyakran más forrásból származó gyakorlatokkal egészítettük ki. A félév során igyekeztünk külön hangsúlyt fektetni a szóbeli kommunikáció fejlesztésére páros és csoportmunkák keretében. A csoport nagyjából minden második héten dolgozatok révén tesztelhetette haladását, melyekben lexikai és grammatikai feladatok mellett szövegalkotás is szerepelt. A csoporttagok felkészülésüket saját készítésű tematikus szójegyzettel is elősegítették. A félév végén kiegészítő feladatok megoldása nyújtott lehetőséget a javításra, amivel minden olyan csoporttag élt is, akinek szüksége volt további gyakorlásra.

Egyéb német nyelvi kurzusok (2 oktató, 2 csoport, 24 fő)

Német 7 (Középfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2 | hétfő 18.30–20.00, kedd 21.00–22.30 | Kurzusvezető: Sára Balázs, Susanna Kropf | 13 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe B2+*. Leipzig: Schubert 2013. 6. lecke (+hanganyag); ÖSD-mintatesztek.

A félévi munka értékelése: A B2-es szintű ÖSD-nyelvvizsgára felkészítő kurzus hétfői óráinak vezetését az ELTE Germanisztikai Intézetének Szakmódszertani Tanszékén külföldi tanári gyakorlatát végző osztrák anyanyelvi oktatóra, Susanna Kropf tanárnőre bízhattuk. A csoport szinte minden tagja a FONAL-program keretében kezdte meg a német nyelv tanulását, a hallgatók nyelvi kompetenciái az elvárható szinten mozognak (félévközi próbateszt-feladataink eredménye alapján a 13 főből legalább nyolcan biztosan megfelelnek a középfokú nyelvvizsga követelményeinek).

A keddi esti órák a késői időpont ellenére mindig derűs hangulatban és ugyancsak öröndetes módon szinte mindig „telt házzal” zajlottak. A hallgatók összeszokott csoportot alkotnak, együttműködők, lelkiismeretesek, valamint (s ez nyilván

előző oktatóiknak is nem kis mértékben köszönhető) nyelvi gátlásoktól gyakorlatilag teljesen mentesek. A szerdai órákon az *Erkundungen B2+* c. tankönyv 5. leckéjét vettük át, emellett elsősorban a mintatesztek feladataira és az egyes feladattípusok optimális megoldási stratégiáira, ill. a szóbeli vizsga feladatainak gyakorlására, valamint egyes nyelvtani szerkezetek stabilizálására koncentráltunk.

A hétfői órát vezető Kropf tanárnő szintén nagyon szívesen és örömmel dolgozott a csoporttal. Óráin – alapvetően az anyanyelvi oktató jelentette (a haladó nyelvtanulók számára igen hasznos) helyzetet, valamint rendszeresen pl. a nyelvi játékok adta lehetőségeket is kihasználva – főleg a szóbeli kifejezőképesség gyakorlására és erősítésére helyezte a hangsúlyt, amihez az „inputanyagot” elsősorban sajtócikkek, interjúk és filmek adták. (Susanna Kropf német nyelvű összefoglalója a Germanisztikai Műhely féléves műhelyvezetői beszámolójában olvasható).

Német 8 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

C1 | hétfő 19.30–21.00, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 11 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe C1*. Leipzig, Schubert 2013. 4–5. lecke (+ hanganyag); ÖSD-mintatesztek és egyéb segédanyagok.

A félévi munka értékelése: Az ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzus e félévének hallgatói összetétele szerencsére viszonylag egységesnek volt mondható. A kurzus során az *Erkundungen C1*-tankönyv 7. leckéjét vettük át. Minthogy a tankönyv egyes fejezetei tematikusan és nyelvtanukban is színesek és szerteágazók, mind az oktatóknak, mind a nyelvtanulóknak elég nagy mozgásteret hagynak az egyéni kibontakozásra, de a munka során felmerülő kisebb-nagyobb hiányosságok pótlására is. A csoport munkáját – mint mindig – többnyire a jó hangulat és lelkesedés jellemezte.

A hallgatók érdeklődők, az órákat többségükben rendszeresen látogatják, a kiadott házi feladatokat elkészítik. Leterheltségük (és nem a hiányzó motiváció) számlájára írható, hogy jellemzően ritkán élnek azzal a kurzusvezető által folyamatosan felajánlott lehetőséggel, hogy „menetrenden kívüli” (önállóan elkészített) tesztek, ill. fogalmazások révén is fejlesszék nyelvtudásukat.

IV. Angol nyelvi kurzusok (4 oktató, 3 csoport, 58 fő)

Angol 7

B2 | hétfő 15.00–16.30, k. 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Kovács Györgyi, Solymosi Nóra | 7 fő

Tananyag: *Keynote Intermediate*, 1–4. lecke

A félévi munka értékelése: A félév elején nagy volt az érdeklődés a B2-es csoport iránt, de nehéz volt mindenkinek megfelelő időpontot találnunk, így sajnos több olyan hallgató is volt, aki nem tudott minden órán részt venni. A tananyaggal ugyan lassan haladtunk, de a nehézségek ellenére a csoport lelkes és érdeklődő volt, a félévi kötelezettségeket minden hallgató teljesítette. A félév során – véleményünk szerint nagyrészt megvalósított – célunk az volt, hogy a csoport megtanulja az alapvető nyelvtani szerkezeteket, illetve a hallgatók nagyobb magabiztosságot szerezzenek az élőbeszéd és a hallásértés terén.

Angol 8

C1 | a) péntek 14.00–15.30; b) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántha Ferencné | 36 fő

Tananyag: *Keynote Advanced (Cengage Learning 2016)*

A félévi munka értékelése: A már hagyományosnak mondható péntek délután 2-kor kezdődő kurzus első óráján – mindnyájunk nagy meglepetésére – 37 diák jelent meg. Beindult tehát a FONAL angol haladó szintű változata is. A megoldást nagy hirtelen az jelentette, hogy a csoportot kettébontva délután 2-kor, ill. fél 4-kor is kezdődött egy-egy óra. Ha nem is pontosan fele-fele arányban, de így már működtethető volt a létszám a továbbiakban is.

Szokás szerint olyan tananyagot választottam, amit várhatóan még senki nem tanult – a lehető legfrissebbet! A *Keynote Advanced (Cengage Learning 2016)* munkafüzetét (Workbook) használtuk „házi feladat” gyanánt; az órai munkához pedig a sorozat egyéb elérhető köteteiből és hanganyagaiból (Coursebook, Teachers' Book) válogattam.

Az EC-ben lakó ún. „kognitív diákok” (amerikai egyetemisták, ELTE BSCS program) közül néhányan rendszeresen segítettek az óra autentikusságában: alkalmanként ketten-hárman bejöttek és beszélgettek a magyar diákokkal az óra első 10-15 percében.

A Corvinus Egyetem CIEE programján tanuló amerikai diákjaim közül pedig négyen (önkéntesként) rendszeresen tutorálták az EC-s angolul tanulókat, hétfőtől csütörtökig minden nap másfél órában. A szervezés idő- és energiaigényes, de megéri, mert sok hallgatót ez lendít tovább egy-egy holtpontra.

A C1-es csoportba csak olyanok jelentkezhetnek, akiknek megvan a B2-es vizsgájuk angolból. Mint tudjuk, ez azért egyáltalán nem jelent egységes színvonalat. A 60 pontos Oxford Placement teszt remekül méri a különbségeket, s igazolta a színvonal különbözőségeit. A B1-től a C2-ig (tehát 20 ponttól az 58-ig) minden megtalálható a csoportokban. Ilyen nagy létszámnál heti egyszeri alkalommal nincs mód egyéni foglalkozásokra, de egyéni tanácsadásra mindenképpen biztosítok lehetőséget.

A diákok rendszeresen jártak, péntek délután ellenére is. Az órákon aztán gyakran megcsillant az EC-s diákok tudása, intelligenciája és kedvessége is. Tehetséges és szorgalmas diákokat öröm tanítani! A második félévben (2017 tavasza) ismét „fölvesszük a FONAL-at”, s ki-ki „szerződése” szerint készül a nyelvvizsgájára.

Angol stílusgyakorlatok

C1 | kedd 20.20–21.50 | Kurzusvezető: Fejérvári Boldizsár | 15 fő

Tananyag: Válogatott forrásszövegek: *EuroPass CV*, *From Inquiry to Academic Writing* (rezümékről szóló fejezetek), *Academic Writing: A Handbook for International Students* (rezümék, absztraktok, bekezdések, összefoglalások), *HR Assistant's Guide* (motivációs levelek), *TedTalks* (prezentációk).

Témakörök, lexika: Gyakorlati és tudományos íráskészség, stilisztika; műfajok: kivonat, absztrakt/rezümé, motivációs levél, önéletrajz.

A félévi munka értékelése: Nagy öröömre ebben a félévben is népes nyelvi, stilisztikai, íráskészség-fejlesztő gyakorlatot sikerült tartani. A késői kezdési időpont ellenére a hallgatók rendszeresen, mi több, lelkesen látogatták az órákat, a szemináriumok interaktívra sikerültek, az írás mellett szóbeli gyakorlásra

is maradt idő és energia, és a házi feladatok teljesítésével sem volt különösebb gond, a félév végi zárthelyi eredménye pedig a mindenki esetében 80% fölötti minősítéssel magáért beszél.

V. Latin nyelvi kurzusok (3 oktató, 4 csoport, 50 fő)

Latin 1/B

A1 | kedd 7.15–8.05 | Kurzusvezető: Horváth László | 40 fő

Tananyag: *Digitális latin nyelvkönyv – A romanisztika alapszak hallgatóinak*, 1–4. fejezet (http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Latin/index.asp_id=16.html)

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő kultúrtörténeti ismeretek. Róma alapítása, Catullus, Monumentum Ancyranum. Latin szólások és magyar értelmezésük. A négy olvasmány szókinccse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az I-V. declinatio, az I-II. és III. declinációs melléknevek. Főnevek és melléknevek egyeztetése. Az A. ipf. és pf. alakok ragozása az I-IV coniugatióban. Az inf. ipf. Az is, ea, id, a qui, quae, quod névmások ragozása. A létige A. ind. ipf. ragozása.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkori BA elsőéves (bölcészettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) collegistákra vonatkozik. A kurzust a NEPTUN rendszerben 40 fő vette fel, illetve kapott rendszerszerűen jegyet. Aki a technikai nehézségek miatt kicsúszott a határidőből (közel 10 fő) megelőlegezett jegyét a tavaszi, újbóli meghirdetéskor „érvényesíti”. A követelmény az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően – negyedszázados oktatói tapasztalataim alapján – minimális. A szeminárium voltaképpen – találó collegista megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárr, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár közel 20 éve), a tananyag mennyiségétől függetlenül leginkább a diákok szellemiségét, munkamorálját ismerheti meg. Az érdemjegy minősége vagy annak esetleges elmaradása (vö. 2016. tavasz) önmagáért beszél. Óhatatlanul szembesülnünk kell azonban azzal a ténnyel, hogy a collegisták igyekezete az egyetemi átlagot így is messze meghaladja. Megdöbbenve értesültem diákjaink beszámolóiból, hogy más, párhuzamos egyetemi latin kurzusokon még annyit sem végeztek el, amennyit mi ebben

a keretben. Mindazonáltal – fentiek jelenlegi megváltoztathatatlanságát tudomásul véve – hallgatóink általános emberi hozzáállásával kapcsolatban kifejezetten kedvező benyomásaim voltak, az órákra keddenként kora reggel szívesen és örömmel – a helyzet és a tapasztalatok miatt – ugyanakkor némi belső rezignáltsággal érkeztem.

Latin 1/R (romanistáknak)

A1 | péntek 10.30–12.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 2 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998, I./1-5. fejezet.

Témakörök, lexika: Római provinciák, Róma alapítása, Diadalmenet, Augustus tettei, Monumentum Ancyranum, Lucius Iunius Brutus, irodalmi szemelvények olvasása (Catullus, Ovidius, Martialis, Vergilius, Plautus, Phaedrus), latin szólások, verstan. Az olvasmányok szókincse.

Elrajtított nyelvtani szabályok: Az I–V. *declinatio* (+ *vis* és a *domus* főnevek ragozása), az I–II. és III. *declinatio*s melléknevek. Főnevek és melléknevek egyeztetése. Az A. ipf. és pf. alakok ragozása az I–IV. *coniugatio*ban. Birtokos névmások. Praepositívók. Névmások ragozása (*is, ea, id; qui, quae, quod; ille, illa, illud; hic, haec, hoc; visszaható névmás; idem eadem, idem; ipse, ipsa, ipsum*). Felszólító mód. Hiányos igék. *Attributum praedicativum, appositio praedicativa*. *Locativus* és helyhatározók. *Genitivus partitivus / obiectivus / subiectivus*. *Vocativus*. A létige, a *volo velle volui*, az *eo, ire, ivi, itum*, és a *possum, posse, potui* igék A. ind. ipf. és pf. ragozása.

A félévi munka értékelése: Az órát két hallgató vette fel. A félév során a tanönyvben az I/6. fejezetig jutottunk. A fejezetek mindkét olvasmányát (A, B) átvettük (a hallgatók ezeket előzőleg otthon elolvasták, és a szöszedet segítségével lefordították). A szövegekben előforduló nyelvtani jelenségeket átbeszéltük (igeidők használata, esettan stb.), az olvasmány szavain gyakoroltuk az addig tanult ragozásokat. A versrészletek kapcsán szó esett a latin verstan szabályairól. Az olvasmányokat történeti, kultúrtörténeti és irodalmi ismeretekkel is igyekeztem kiegészíteni, valamint gyakran kitértem az újlatin, elsősorban a francia nyelvi vonatkozásokra is. Minden második órán írtam dolgozatot az olvasmány nyelvtani anyagából, illetve szavaiból. *A Byzance et l'Occident*

V. konferencia hetében, elfoglaltságaim miatt, az órát Farkas Flóra tartotta meg helyettem.

Latin 3/R (romanistáknak)

A2 | péntek 9.00–10.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 3 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998, I./1-5. fejezet.

Témakörök, lexika: Cicero: *Cato maior de senectute* (33,9); Cicero: *Pro Rabirio perduellionis reo* (33); Catullus kora, élete, művei, művészi eszközei, metrikája, költeményeinek kézirati hagyománya; *Catulli carmina* (5, 85, 72, 75, 87, 101, 46, 93 – részletek); Cornelius Nepos: *De viris illustribus* (Hannibal, 4–5, 12); Caesar: *Commentarii de bello civili* (I.14, III.97); Ovidius kora, élete, művei, művészi eszközei; Ovidius: *Amores* (I.5 1–10., 12-26), *Tristia* (I. 3. 1–22); Latin szólások, verstan, memoriterek. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Participium instans activi és passivi; Coniugatio periphrastica; Gerundium; A határozatlan névmások ragozása; A függő kérdés; Consecutio temporum; Ablativus absolutus; Ablativus absolutus mancus; Supinum; Cum historicum; A latin mondat alanya; Gerundivumos szerkezet; Relatív mondatfűzés; A vonatkozó alárendelő mellékmondatok; Esettan: dativus auctoris, genitivus pretii, ablativus causae, genitivus qualitatis

A félévi munka értékelése: Az óra a tavaly megkezdett latin nyelvkurzus folytatása volt, amelyet ebben a félévben már három hallgató vett fel. Mindhárman nagyon lelkiismeretesen és szorgalmasan készültek az órákra. A félév során a tankönyvben haladtunk tovább, azt csak néhány szöveggel egészítettük ki (pl. karácsony előtt Lukács evangéliumából olvastunk részletet). A szokott módon a tankönyv fejezeteinek mindkét olvasmányát (A, B) átvettük. A hallgatók a szövegrészleteket most is előzőleg otthon elolvasták és lefordították, ettől a félévtől kezdve azonban önállóan kellett szótárzniuk. Az órán együtt is elolvastuk és lefordítottuk a szövegeket, és a nyelvtani jelenségeken túl szó esett a költői képekről (a szövegeket stilisztikai szempontból is elemeztük), történeti vonatkozásokról és szövegkritikai kérdésekről (a szövegek kézirati

hagyományozását, az eltérő olvasatokat is vizsgáltuk). Nagyjából kéthetente volt írásbeli számonkérés a tanult nyelvtani anyagból és az olvasmány szavai-ból. Mindhárman kiválóan teljesítettek a félév során, az órákra mindig lelki- ismeretesen készültek, a dolgozatokat jelesre írták meg.

Latin 4/T (történeszeknek)

A2–B1 | péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 5 fő

Tananyag: Vergilius: *Aeneis* (válogatott szemelvények)

A félévi munka értékelése: A csoport eredeti irodalmi szövegrészletek olvasásával, nyelvi és tartalmi elemzésével, a szöveghez kapcsolódó kultúrtörténeti ismeretek tárgyalásával készült a nyelvvizsgára. A színvonal – a diákok egyéb elfoglaltságaihoz igazodva – ingadozott, a hallgatók szemében az óra fontossága a latin nyelv általános megítélésének megfelelő.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 7 fő)

Spanyol 1

A1 | sz. 8.00–9.30, sz. 14.00–15.30 | Kurzuszvezető: Klempáné Faix Dóra | 7 fő

Tananyag: *Prisma A1 Comienza* (digitalizált változat), 1–4. fejezet

Témakörök, lexika: Bemutakozás, személyek leírása (legfontosabb belső tulajdonságok, külső leírása). Lakcím és lakhely leírása. Közlekedés a városban.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Határozott és határozatlan névelők. Mutatószavak. Az ige jelen ideje (főnévi igenevek, szabályos és rendhagyó igék ragozása, létigék, visszaható igék).

A félévi munka értékelése: A kurzust a Neptun rendszerben 7 fő vette fel, ebből 5 kapott rendszerszerűen jegyet. Nehezen ment félév elején az óramegbeszélés, végül szerda reggel és szerda délután voltak az órák, ami eleve nem szerencsés pedagógiai szempontból, de így is a lehető legoptimálisabb helyzetet próbáltuk megvalósítani (azt a két időpontot választottuk, amely a lehető legtöbb diáknak megfelelt). Sajnos a két időpont így sem felelt meg mindenkinek, de megbeszéltük, hogy akik valamelyik időpontban biztosan nem tudnak járni, fordulhatnak a Spanyol Műhely tagjaihoz, akik ügyeletet tartottak számukra, és szívesen segítettek minden náluk jelentkező hallgatónak.

A félév elején azt is megbeszéltük, hogy az Eötvös Collegium Spanyol Műhelyének néhány tagja tarthat egy-egy órát a csoportnak. Ezeket az órákat teljes mértékben beillesztettük a tananyagba, és nagyon sikeresek voltak, jó hangulatban és hasznosan zajlottak le. Általánosságban véve elmondhatjuk, hogy az órákon jól tudtunk haladni, szorgalmas, ügyes csoport jött össze.

A 2016/17-es tanév tavaszi félévének rendszeres francia, olasz, német, angol, spanyol és latin nyelvi kurzusai az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 2 – Egedi-Kovács Emese: Francia kezdő

Francia 4/a – Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville: Francia középfaladó

Francia 4/b – Kalmár Anikó, Camille Neufville: Francia középfaladó

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 8 – Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 2 – Ludmann Ágnes: Olasz kezdő

Olasz 4 – Ludmann Ágnes, Balga Nóra: Olasz félközépfaladó

Olasz 6 – Ludmann Ágnes: Olasz középfaladó

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 8 – Silvia Ellena: Olasz nyelvi gyakorlatok C1

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 2 – Mónok Eszter: Német nyelv kezdőknek (A1-A2)

Német 4 – Sós Gabriella: Német nyelv félközépfaladóknak (A2-B1)

Német 6 – Miskei Réka: Német nyelv középfaladóknak (B1-B2)

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sára Balázs: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

- Angol 7 – Kovács Györgyi, Solymosi Nóra: Angol nyelv (B2)
Angol 8 – Sántháné Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak (A)
Angol 8 – Sántháné Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak (B)
Angol 9 – Fejérvári Boldizsár: Kutatás és előadás angolul (C1)

V. Latin nyelv

- Latin 2/B – Horváth László: Latin nyelv bölcsészhallgatóknak
Latin 4/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv romanistáknak
Latin 4/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv történészhallgatóknak

VI. Spanyol nyelv

- Spanyol 2 – Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 2.

A 2016/17-es tanév tavaszi félévének
francia, olasz, német, angol, latin és spanyol nyelvi
kurzusai az Eötvös Collegiumban
(összesítő a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

**I. Francia nyelvi kurzusok
(3 oktató, 4 csoport, 38 fő)**

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 30 fő)

Francia 2

A1/A2 | kedd 14.00–15.30, péntek 17.30–19.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 11 fő

Tananyag: Alcaraz (et al.): *Édito. Méthode de français, niveau A1*. Didier, 2016, 6–12. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international

Témakörök, lexika: Család és barátok bemutatása, lakókörnyezet, fontos események (születés, házasság, születésnap stb.), gratuláció, meghívóírás, külső és belső tulajdonságok leírása, ünnepek Franciaországban, lakásbérlés, házirend (tiltások és szabályok), háztartásbeli feladatok, lakberendezés, ház- és lakástípusok, a ház/lakás részei, vakáció, internetes szállásfoglalás, információkérés szállással kapcsolatban e-mailen, utazás vonaton/repülővel, szállástípusok, repülőtérről, képeslapírás, utazásról beszámoló, reklamáció, pozitív és negatív érzelmek leírása, találkozó megbeszélése, napi problémák kezelése (hibabejelentés, szerelő kihívása, elvesztett iratok pótlása stb.), szerencse és balszerencse („Les superstitions en France”), mentő/tűzoltó/rendőrség hívása, gyógyszerár, orvosi konzultáció, testrészek, egészségi állapot, gyógyszerek, tanulmányok, Erasmus+, cv készítése, pályázati anyag összeállítása, egyetemi szakok és képzési rendszer, a campus leírása, szakképzés, karrierlehetőségek, munka, vidék és nagyváros, környezetvédelem, média.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Igeragozás: présent, passé composé, imparfait, futur simple, conditionnel présent/passé; birtokos névelők, kiemelő szerkezet (c'est), időhatározók, névmások (birtokos, részes, hangsúlyos, en, y stb.), tiltás és felszólítás, hasonlítás, visszaható igék.

A félévi munka értékelése: A francia kezdő kurzus tavaszi szemeszterében a tankönyv második felét vettük át, a fejezetek minden olvasmányát elolvastuk, a feladatokat közösen megcsináltuk. Az órák elején egy-egy új nyelvtani szabállyal/igeidővel is megismerkedtünk a Grammaire progressive (Clé international) c. tankönyv segítségével. Az órák nagyon jó hangulatban teltek, a hallgatók jó képességűek és motiváltak, szívesen tanulják a francia nyelvet. Általában a pénteki órák elején íratam velük rövid dolgozatot, amelyben az előző óra anyagát kértem számon. A fejezetek végén található tesztek otthon oldották meg, majd ellenőrzésre beadták. Azáltal, hogy a nyelvtannal és az igeragozással viszonylag gyorsan haladtunk, a kurzus végére A1/A2-es szintre jutottak a hallgatók, ami lehetővé teszi számukra, hogy a következő évben a francia lektorral is együtt tudjanak dolgozni.

A FONAL-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztet a tankönyv feladatai alapján állítottam össze, kiegészítve igeragozási feladatokkal. A vizsga kizárólag francia nyelven zajlott. Az első felében, nagyjából 10 percben, a hallgatók bemutatkoztak, beszéltek magukról, családjukról, tanulmányaikról, hobbijaikról, a nyári programjaikról, illetve jövőbeli terveikről. Majd kötetlen beszélgetés keretében a feltett kérdéseimre is válaszoltak. Ezt követően a megadott szövegek közül húztak egyet, amelyet először hangosan felolvastak, majd az ahhoz kapcsolódó kérdésekre válaszoltak.

Írásbeli vizsga: Igeragozás: Az aimer ige ragozása (Présent, Passé composé, Imparfait, Futur

simple, Conditionnel présent). Feladatok: Édito, test 7–11

Szóbeli vizsga: (1) Se déplacér à Lille (p. 40) ; (2) Au supermarché (p. 50) ; (3) Mes conseils de mode (p. 62) ; (4) Une journée bien remplie ! (p. 76) ; (5) On se revoit ? (p. 98) ; (6) C'est interdit ? (p. 110) ; (7) N'oublie pas de m'écrire (p. 124) ; (8) C'est la panne (p. 134) ; (9) Chance et malchance (p. 137) ; (10) Ensemble, échangeons (p. 146) ; (11) Changer de vie, c'est possible ! (p. 162) ; (12) Clubs de langues (p. 174)

Francia 4/a

A2 | péntek 16.00–17.30, lektor: hétfő 19.00–20.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville | 15 fő

Tananyag: Élodie Heu (et al.): *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016, 3–7. fejezet (+ CD és DVD) (+ a lektorral elvégzett anyag). Kegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*. Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau intermédiaire; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*. Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Lakástípusok, lakásbérlés, diákszállítás, Párizs híres kerületei, munkavállalás, eltűnőben lévő foglalkozások, robotika, innovációk, az internetes nyelv „franciásítása”, sport, egészségmegőrzés, betegségek, orvosnál, vásárlás, élelmiszerek, gasztronómia, belső tulajdonságok leírása.

Nyelvtan: Subjonctif présent/passé, vonatkozó névmások, hasonlítás, birtokos névmások, on, feltételes mód, tiltás és felszólítás, ne...que, felsőfok, névmások helye, határozatlan névmások, kérdő névmások, főnevek neme, igevonatok, az imparfait és a passé composé használata, plus-que-parfait, les hypothèses, személytelen szerkezetek, constructions impersonnelles, constructions « subjonctives ».

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. Az órák első felében megtanultunk egy-egy újabb nyelvtani részt, és az ahhoz kapcsolódó feladatokat közösen megcsináltunk. Ezt követően az *Édito* c. tankönyvben haladtunk. Az olvasmányokat közösen elolvastuk és lefordítottuk (a lektori órán az olvasmányokban szereplő témákról is alkalom nyílt beszélgetni). Minden óra elején a hallgatók szódolgozatot írtak a Francia szókincs című tankönyv egy-egy fejezetének szóanyagából. Az általam tartott kurzus során elsősorban a szókincs fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítették őket. Összességében a hallgatók érdeklődőek és motiváltak voltak.

A FONAL-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A kurzus záró tesztjében a félév során tanult igeragozást, lexikát és nyelvtani anyagot kértem számon. A vizsga első

felében, nagyjából 10 percben, kötetlen beszélgetés keretében a hallgatók a tételeként húzott témakörökről beszéltek, majd a szöveghez kapcsolódó kérdésekre válaszoltak.

Írásbeli vizsga: Igeragozás (Bescherelle, *La conjugaison pour tous*, Hatier): a prendre ige ragozása (Présent, Passé composé, Imparfait, Futur simple, Conditionnel présent, Subjonctif présent). – Szókincs (Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye, E. Tschirner – Erdős K., Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged): (1) személyi adatok, (2) lakókörnyezet, (3) étkezés, (4) bevásárlás, (5) test és egészség, (6) képzés. – Nyelvtan (M. Grégoire, *Grammaire progressive, Clé international, niveau intermédiaire*): (1) Le nom : masculin ou féminin des choses (p. 24–25); (2) Les possessifs (p. 36–37); (3) Les prépositions et les verbes (p. 160–161); (4) L'imparfait et le passé composé (p. 201–211); (5) Le plus-que-parfait (p. 214–215); (6) Les hypothèses (p. 232–235); (7) Le subjonctif (p. 238–243); (8) Les constructions impersonnelles (p. 246–247); (9) Les constructions « subjonctives » (p. 248–249).

Szóbeli vizsga (Élodie Heu [et alii], *Édito, Méthode de français, niveau A2*, 2016): (1) Omar Sy, une carrière spectaculaire (p. 15); (2) La pétanque est à la mode ! (p. 20); (3) Douroff, le clown (p. 28); (4) La Guadeloupe, d'île en île (p. 32); (5) La péniche attire les citadins (p. 42); (6) Trouver un logement à Montréal (p. 46); (7) Les jobs qui n'existeront plus dans 10 ans (p. 56); (8) Alors, en forme ? (p. 70); (9) Initiatives anti-gaspi (p. 84); (10) Dis-moi comment tu t'appelles, je te dirai qui tu es (p. 98).

Francia 4/b

A2 | hétfő 13.45–15.15, lektor: hétfő 19.00–20.30 | Kurzusvezető: Kalmár Anikó, Camille Neufville | 4 fő

Tananyag: Élodie Heu (et alii): *Édito, Méthode de français, niveau A2*, Didier, 2016, 4–6. lecke (48–96. old.).

Tárgyalt témák: (1) a fejlődő világ; (2) foglalkozások a jelenben és a jövőben; (3) tárgyak, találmányok leírása, hasznosítása; (4) a kommunikáció eszközei, fejlődése; (5) egészség, betegség; (6) orvosi vizsgálat; (7) betegség, gyógyszerek; (8) élelmiszerek; (9) vásárlási szokások; (10) táplálkozás.

Tanult nyelvtani szabályok: on névmás, si-vel bevezetett feltételes mellékmondatok, egyszerű jövő idő, subjonctif présent, rendhagyó igék ragozása subjonctif présent-ban, felszólítás és tiltás, felsőfok, en névmás, ne ... que.

A félévi munka értékelése: Kis létszámú, mindössze négy főt számláló csoport, ahol a hallgatók folyamatos és aktív órai részvétele nagyban megkönnyíti az oktató munkáját. A heti 2x2 nyelvórából két órát az anyanyelvi lektor, Camille Neufville tartott. Vele rendszeresen egyeztettünk az aktuálisan tárgyalt anyagról, így a közös munka zökkenőmentesen zajlott. A rendszeres számonkérések (igeragozási dolgozatok, szódolgozatok) rendre jó eredményt hoztak, a hallgatók rendszeresen dolgoztak, készültek az órákra. A szinte valamennyiükre jellemző céltudatosság biztos haladást eredményezett. A félév végén három hallgató tett szintfelmérő vizsgát, valamennyien jeles eredménnyel:

Egyéb francia nyelvi kurzusok (2 oktató, 1 csoport, 8 fő)

Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő

C1 | kedd 16.00–17.30, lektor: kedd 17.45–19.15 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Camille Neufville | 8 fő

Tananyag: Élodie Heu (et al.), *Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B2, 2015 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*. Hatier; M. Grégoire: *Grammaire progressive*. Clé international, niveau avancé; Tschirner – Erdős: Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Nyelvtanulás, francia nyelvoktatás a világban, bírósági tolmácsok, a Francia Akadémia, francia nyelvjárások, személyi adatok, lakókörnyezet, környezetvédelem, utazás és közlekedés, étkezés.

Nyelvtan: Indicatif vagy subjonctif, passzív szerkezet, ok és célhatározói mondatok, névelő, melléknév, jelen idejű participium, gérondif, melléknévi igenév

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. A kurzus résztvevői középfokú nyelvvizsgával már rendelkeznek, hasonló

nyelvi szinten vannak, ezért viszonylag könnyen tudunk haladni. Az órák első felében nyelvtani feladatokat csináltunk, majd az Édito c. tankönyvben haladtunk. Minden óra elején a hallgatók szódolgozatot írtak a Francia szókincs című tankönyv egy-egy fejezetének szóanyagából. A félév során lehetőség volt szorgalmi feladatok készítésére is (francia nyelvű fogalmazások). Az általam tartott kurzus során elsősorban a szókincs fejlesztése, a nyelvtani ismeretek bővítése és a beszédstílus javítása volt a cél.

A FONAL-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. Az írásbeli vizsga első részében az igeragozást, és a félév során tanult szavakat kértem számon, a dolgozat második részét a Grammaire progressive és az Édito c. tankönyvek nyelvtani és szövegértési feladataiból állítottam össze. Vizsgakövetelmény: Igeragozás (Bescherelle): teljes paradigma a megadott igékből.

Szókincs (Tschirner – Erdős): (1) személyi adatok, (2) lakókörnyezet, (3) környezet, (4) utazás és közlekedés, (5) étkezés. – Nyelvtan (Grégoire): (1) L'article, p. 8–19; (2) L'adjectif, p. 24–27; (3) Le participe présent, p. 78–79; (4) Le gérondif, p. 80–81; (5) L'adjectif verbal, p. 82–83.

II. Olasz nyelvi kurzusok (3 oktató, 4 csoport, 29 fő)

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 19 fő)

Olasz 2

A1/A2 | kedd 19.30–21.00, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 10 fő

Tananyag: Ziglio – Rizzo: Nuovo Espresso 1. Firenze, Alma Edizioni, 2014; Bailini – Consonno: Ricette per parlare. Firenze, Alma Edizioni, 2012.

A félévi munka értékelése: A kurzus során a hallgatók tovább mélyítették olasz nyelvi ismereteiket: elsajátították az összetett múlt időt, a tárgyas névmások használatát egyszerű igeidők esetén, a visszaható névmásokat és visszaható igét jelen és múlt időben, valamint a birtokos névmásokat. Tematikus szókinsüket az utazás (élmények múlt idejű leírása, helyek), a bevásárlás (élelmiszerek, italok, üzletek), a napi tevékenységek (időbeosztás) és a család témaköreiben bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt. A hallgatók a félév végén A2 szintű, CILS típusú vizsgán adtak számot tudásukról.

A FONAL-program olasz nyelvi I. szintfelmérő vizsgáját minden hallgató sikerrel teljesítette (mindannyian 75 % feletti eredménnyel).

A hallgatók kitartóan, érdeklődéssel tanulják az olasz nyelvet, szívesen és helyesen használják, bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és mindig pontosan próbálják elsajátítani a megtanultakat. A csoport órái mindkét oktatónál jó hangulatban, mozgalmasan és eredményesen teltek, ahogy ez utóbbit a vizsgaeredmények is mutatják.

Olasz 4

A1/A2 | hétfő 8.00–9.00, csütörtök 20.00–22.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes, Nicolò Gusmeroli | 6 fő

Tananyag: Bali – Rizzo: Nuovo Espresso 2. Firenze, Alma Edizioni, 2014; Bailini – Consonno: Ricette per parlare. Firenze, Alma Edizioni, 2012; Kovács – Sollazzo: Társalgás, szituációk, képleírások és hallás utáni szövegértés olaszul. Székesfehérvár, Lexika Kiadó, 2013.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták az imperfetto és a passato prossimo múlt idők használatát. Új tananyag: hasonlító szerkezet, folyamatos jelen (stare+gerundio), pronominális igék (farcela, andarsene), a tárgyas névmások használata összetett igeidők esetén, a határozószók használata múlt idővel, vonatkozó névmás, felszólító mód tegező alakja, a felszólító mód használata névmásokkal. Tematikus szókincsüket az utazás (szervezés, közlekedési eszközök, lehetőségek, élményleírás), szabadidős tevékenységek (mozi, színház, koncert, kiállítás) és az étkezés (egészséges és egészségtelen szokások, életmód, táplálkozás) terén bővítettük. Számonkérés otthoni fogalmazások és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt. A csoport az anyanyelvi lektorral a szóbeli nyelvvizsga típusfeladatait gyakorolta (képelemzés, szituációk), valamint tematikusan bővítették szókincsüket a BME egynyelvű olasz nyelvvizsga szóbeli témalistájának megfelelően. A csoport tagjai a félév végén B1 szintű, BME olasz egynyelvű nyelvvizsga típusú megmérettetésén adtak számot tudásukról.

A FONAL-program olasz nyelvi II. szintfelmérő vizsgáját minden hallgató sikerrel teljesítette.

A hallgatók dicséretesen helytálltak mind a hétfői, anyanyelvi lektor által tartott reggeli órákon, mind pedig a csütörtöki, hosszabb esti alkalmakon. A félévben többet gyakoroltuk, alkalmaztuk a megtanultakat, valamint az anyanyelvi lektor is arról számolt be, hogy a csoportban kivétel nélkül mindenki magabiztosabban szólal meg, nyelvtanilag és tartalmilag is helyes szerkezeteket igyekszik használni.

Olasz 6

B2 | hétfő 8.00–9.00, kedd 19.30–21.30 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes, Nicolò Gusmeroli | 3 fő

Tananyag: Marin – Magnelli: Nuovo Progetto Italiano 2. Roma, Edilingua, 2007; Consonno – Bailini: I verbi italiani. Firenze, Alma Edizioni 2012; Bailini – Consonno: Ricette per parlare. Firenze, Alma Edizioni, 2012; Kovács

– Sollazzo: Társalgás, szituációk, képleírások és hallás utáni szövegértés olaszul. Székesfehérvár, Lexika Kiadó, 2013.

A félévi munka értékelése: A kurzus során a hallgatók elsajátították a kötőmód imperfetto és trapassato alakjait, a szenvedő szerkezetet, a függő beszédet, a feltehető mondatok képzésének különlegességeit, valamint az implicit igei alakok használatát. Tematikus szókincsüket és olasz kultúrára vonatkozó ismereteiket a technológia, a hírek és a televízió, a környezetvédelem, a művészetek, a társadalmi problémák és az irodalom terén bővítették. Az anyanyelvi lektorral a szóbeli nyelvvizsga típusfeladatait gyakorolták (képelemzés, szituációk), valamint tematikusan bővítették szókincsüket a BME egynyelvű olasz nyelvvizsga szóbeli témalistájának megfelelően. Számonkérés otthoni fogalmazások, kiselőadás és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

A csoport három hallgatója dicséretesen helyállt mind a hétfői, anyanyelvi lektor által tartott (néha korainak tűnő) reggeli órákon, mind pedig a keddi, hosszabb esti alkalmakon. A hallgatók kitartásának és mindkét oktató munkájának köszönhetően a kurzuson résztvevők szóbeli és írásbeli kifejezőképessége egyaránt sokat fejlődött, bátran szólalnak meg olaszul, nyelvtanilag összetettebb szerkezetek segítségével, választékosan fejezik ki magukat szóban és írásban egyaránt.

Egyéb olasz nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 10 fő)

Olasz 8

B2/C1 | szerda 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Eleonora Falini | 10 fő

Tananyag: oktató által összeállított, egyéni tananyag

A félévi munka értékelése: A heti egyszer másfél óra gyakoriságú kurzuson Eleonora Falini anyanyelvi lektor, klasszika-filológia szakos bolognai hallgató a hallgatók szóbeli és írásbeli szövegértését kívánta fejleszteni autentikus írott és hangzó anyagok felhasználásával. Írásos szövegalkotás gyakorlására a házi feladatként kiadott fogalmazások szolgáltak. Eleonora nagy figyelmet szentelt a tudományos írás, tanulmányírás stilisztikai, nyelvtani, strukturális különlegességeinek elmélyítésére, a különböző szövegtípusok gyakorlására.

A hallgatók felkészültsége az órai munka, a házi feladatok közös megvitatása alapján került értékelésre. A hallgatói visszajelzések alapján az órák kifejezetten hasznosnak bizonyultak, az egyetemi órákon is nagyszerűen tudták alkalmazni a collegiumi órán megszerzett ismereteiket. A szerda esti órákat barátságos, inspiratív légkör jellemezte a lektor személyiségéből kifolyólag is.

III. Német nyelvi kurzusok (4 oktató, 5 csoport, 42 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 32 fő)

Német 2

A1/A2 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Mónok Eszter | 9 fő

Tananyag: Buscha – Szita: Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Niveaustufe A1+. Leipzig: Schubert 2007. 4–7. fejezet (+ kiegészítő anyagok saját összeállításban)

Részletesen tárgyalt témakörök: A félév folyamán a csoport többek között az étkezés, a lakóköznyezet, az utazás, ill. nyaralás témakörök szókincsével ismerkedett meg.

Tanult nyelvtani szabályok: Melléknévragozás, múlt idő (Perfekt), a személyes névmások különböző esetei, felszólító mód.

A félévi munka értékelése: A csoport szeptember óta a Begegnungen 1. c. tankönyvet használja, így év végére a tankönyv 7. fejezetéig jutottunk el. A könyv felépítése mind szókincs, mind nyelvtani anyag szempontjából megfelelő volt a csoport számára, azonban néha egy kis szortírozásra/kiegészítésre szorult. A tankönyv alapvetően számos lehetőséget nyújt arra, hogy a lexikális és nyelvtani törzsanyag mellett a különböző idegennyelvi kompetenciákat (olvasás- és hallásértés, önálló szövegalkotás) is érdemben fejleszteni tudjuk. A témák szóanyagából a csoport minden héten szódolgozatot írt, melyre a felkészülést az általam összeállított Glossar biztosította, ezt az aktuális kiegészítésekkel minden hétvégén a csoport rendelkezésére bocsátottam. A nyelvtani ismereteket, illetve a különböző idegennyelvi kompetenciák terén elért fejlődést a félévben két zárthelyi dolgozat keretein belül mértem fel. Emellett a hallgatóknak legalább kéthetente egy fogalmazást is le kellett adniuk, mellyel a célt az íráskészség fejlesztése (illetve fejlődésének ellenőrzése) volt. A szigorú értelemben vett tananyag mellett azonban elég idő maradt arra is, hogy játékokkal, illetve kvizekkel az országismereti tudásunkat is bővítsük.

Úgy gondolom, hogy a csoport a félév során nagyon ügyesen, szorgalmasan és lelkesen dolgozott (valamint a személyes elbeszélgetésünk alkalmával kapott visszajelzésekből is ez utóbbit szűrtem le), így a félév, illetve a tanév végére mindenki elérte azt a szintet, amelyet egy alapfokú nyelvvizsga általában elvár.

A FONAL-vizsga keretében a kilenc főből nyolc (egy hallgatónak nincs a programhoz kapcsolódó kötelessége) komoly sikerrel, 90%-os eredmény felett (!) teljesítette a szintfelmérőnek mind az írásbeli, mind a szóbeli részét. Az írásbeli feladatsor az ÖSD A1-es szintű mintafeladatsora volt, ezt gondoltam a csoport számára legmegfelelőbbnek.

Német 4

A2/B1 | hétfő 19.15–20.45, szerda 19.15–20.45 | Kurzusvezető: Sós Gabriella
| 11 fő

Tananyag: Buscha – Szita: Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe A1+. Leipzig: Schubert 2006. 7–8. fejezet.

Érintett témakörök, ill. feladatok: (1) megszólítás, bemutatkozás, köszönés; (2) családtagok; (3) hobbi, meghívás elfogadása / lemondása; (3) prezentáció készítése szabadon választott témában; (4) bevásárlás, szerviz; telefonbeszélgetés szókinccse, e-mail megfogalmazása; (5) ház, lakás részei, lakásbérlés szókinccse; (6) közterületek, intézmények nevei; (7) számok, idő, dátum, időjárás, irányok; (8) testrészek, öltözködés; (9) ellentétpárok, érvelés; (10) Személyes levél és hivatalos levél formai és tartalmi kritériumai; (11) hallásértés (a tankönyv hanganyaga).

Érintett nyelvtani szabályok (részben ismétlés): (1) az egyszerű mondat szórendje; (2) kérdőszók; (3) határozott névelős főnevek ragozása, előjárószók, határozatlan névelő ragozása; (4) a haben ige ragozása, a man általános névmás használata, személyes névmások tárgyesete; (5) tőszámnevek, sorszámnevek; (6) igekötős igék, felszólítás; (7) birtokos névmások ragozása, szerkezete, módbeli segédigék; (8) a Präsens, Imperfekt és Perfekt igeidők használata.

A félévi munka értékelése: A szemeszter végi jegyek a következő szempontok alapján adódtak össze: órai aktivitás, félév közbeni szódolgozatok eredményei,

leadott házi feladatok mennyisége és minősége (kétes helyzetben felfelé kerekítve adtam jegyet). A kétesre állók és a kiemelkedően sok hiányzás miatt pluszfeladatot teljesített leadott hallgatók fentiekén és a házi feladatok bemutatásán kívül elkészítettek egy 400 szavas fogalmazást a kedvenc könyvükről vagy filmjükéről. A Begegnungen A1+ tankönyvet befejeztük, a fennmaradó időben (4 tanóra) a Goethe Intézet által kiadott témánaptárból, saját országismereti anyagokból és youtube-videókból gyakoroltunk, ezzel is elősegítve az élő német nyelv megértését.

A hallgatók közül sokan rendelkeztek már korábbi, középiskolai tanulmányaik során szerzett ismeretekkel, viszont gyakori volt a csoportban a ténylegesen kezdő szint is, de ezeken a különbségeken sikerült a félév során enyhítenünk. A nyelvismereti különbségek áthidalását játékos szótanulással oldottuk meg, így alapvető hiányosságokat sikerült mérsékelnünk. A félév során kiemelten fontosnak tartottam a nyelvvizsgatémakörök megfelelő szókincsének megszerzését, ezért a félév során több szótesztet írt a csoport, illetve mindenki készített egy 5- 10 perces német nyelvű prezentációt szószedettel, melyet előzetesen ellenőriztem. A szabad témaválasztás jó ötletnek bizonyult, változatos témák (levéltár, hagyományok, Erasmus-félév-beszámoló, kedvenc könyv, film, focicsapat bemutatása) hangzottak el. A prezentáció készítése során szerzett tapasztalatokat pedig minden bizonnyal hasznosítani tudják majd a jövőben is a résztvevők.

A félév a jegyek alapján is sikeresnek mondható, a nyelvvizsgatémák nagy részét átfogóan érintettük, és érezhető volt a résztvevőknél a nyelvi szint fejlődése. Nagy hangsúlyt fektettem a szavak kiejtésére is, hiszen a jó kiejtés elsajátítása alapvető a nyelv tanulása során. A félév során csak nagyon indokolt esetben beszéltem magyarul, ezzel is elősegítve, hogy a kurzus egynyelvű (német) legyen. Nagyon jó ötletnek bizonyult az országismereti elemekkel kiegészített óra is, megismerkedtünk a nagyobb városokkal, nevezetességekkel és a németekről külföldiként alkotott sztereotípiákról is beszélgettünk. A csoport minden tagja fejlődött a félév során, a szintfelmérő teszt eredményei is megfelelőek voltak. A FONAL-szintfelmérő vizsgához az Österreich Institut ÖSD Zertifikat A2-es szintű modellesztjét használtuk; a hallgatók a teszt szóbeli és írásbeli részét is legalább 70%-os eredménnyel teljesítették.

Német 4

B1 | hétfő 20.00–21.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Miskei Réka | 12 fő

Tananyag: Antal – Mohácsi: Mittelstufe Deutsch B2. Test- und Übungsbuch. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008; Buscha – Szita: Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1. Leipzig, Schubert, 2012/2013; Gottstein-Schramm – Kalender – Specht: Schritte. Übungsgrammatik. Ismaning, Hueber, 2010; Hering – Matussek – Perlmann-Balme: em. Übungsgrammatik. Ismaning, Hueber, 2002; Kulcsár: Sprich einfach B2! Szeged, Maxim, 2016.

Témák és a felhasznált egyéb források:

Thema 1: Arbeit (Buscha–Szita [2012/2013], 2. fejezet)

Grammatik: N-Deklination

Thema 2: Umweltschutz, Umweltverschmutzung

Umweltschutz: <http://www.sowieso.de/portal/lexikon/umweltschutz>

Erneuerbare Energie: <http://www.pasch-net.de/de/pas/cls/sch/jus/wis/3353811.html>

Digitalisierung:

<http://www.dw.com/de/wie-die-digitalisierung-der-umwelt-schadet/a-19266669>

Grammatik: Konjunktiv II (Gegenwart und Vergangenheit)

Thema 3: Gesundheit, Suchtkrankheiten

Energy drinks: [file:///C:/Users/sys/Downloads/PrimaB2_Band6_Einheit3_AB_online%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/sys/Downloads/PrimaB2_Band6_Einheit3_AB_online%20(1).pdf)

Gesundheit im Winter:

<http://www.dw.com/downloads/26294392/lektion24-lehrer-leseverstehen.pdf>

Gesund leben: file:///C:/Users/sys/Downloads/PPDNeu_A2_L9_AB1.pdf

Lärm und Gesundheit:

https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/arbeitsblaetter_b2/b2_arbeitsblatt_kap8-04.pdf

Suchtkrankheiten: <http://www.deutsch-perfekt.com/nachrichten/panorama/mehr-menschen-haben-probleme-mit-medikamenten-als-mit-alkohol>

Grammatik: Passiv, Passiv mit Modalverben

A félévi munka értékelése: A Német 6 c. kurzus keretein belül elkezdjük a felkészülést a B2-es nyelvvizsgára. A csoport fele harmadik éve tanul németet a Collegiumban, a másik fele idén vagy tavaly csatlakozott a kezdő csapathoz. A kurzus tananyaga a céloknak megfelelően elsősorban nem a szokásos tankönyvön alapult, hanem egyéb változatos források, autentikus szövegek bevonásával épült fel (ld. egyéb források, fent). A kurzus tematikája a hallgatók bevonásával állt össze, ők választották ki a számukra releváns, de eddig még nem tárgyalt témákat a középfokú nyelvvizsgán elvárt témalistából. A csoporttagok a félév során szabadon választott témából tartottak 5–10 perces előadásokat, melyekhez ppt-prezentációt és glosszáriumot is készítettek.

A tárgyalt témákból zárthelyi dolgozat formájában számoltak be, ezenkívül pedig hetente írtak szöveggyűjtőt a félév során ismételt rendhagyó igékből.

Ebben a félévben az ELTE Origó Nyelvi Centrum biztosított ingyenes középfokú írásbeli próbanyelvvizsgát német nyelvből, melyen a csoportból Telek András vett részt, és sikerrel teljesítette az összes részfeladatot.

A FONAL-program értelmében a harmadik éve nyelvoctatásban részt vevő csoportoknak nem kötelező az év végi collegiumi nyelvi szintfelmérő, de gyakorlás céljából ebben az évben is tartottunk egy rövidített vizsgát. A vizsga anyaga az ÖSD B1-es vizsgájának feladataiból, a szóbeli rész pedig képi impulzus alapján folytatott beszélgetésből állt. A képek a félév során tárgyalt témákhoz (munka, egészséges életmód és függőségek, környezetszennyezés és környezetvédelem) kapcsolódtak. A vizsgán minden jelenlévő teljesítette a minimum elvárt 60%-ot. Akadályoztatás miatt (pl. külföldi tartózkodás) hárman nem vettek részt a szóbeli vizsgarészen.

Egyéb német nyelvi kurzusok (1 oktató, 2 csoport, 20 fő)

Német 7 (középfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B1/B2 | kedd 20.00–22.00; csütörtök 11.00–12.00 | Kurzusvezető: Sára Balázs
| 10 fő

Tananyag: Buscha–Raven–Linthout: Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe B2+. Leipzig, Schubert, 2013. 7. lecke (+hanganyag); ÖSD-mintatesztek.

A félévi munka értékelése: A csoport legtöbb tagja a FONAL-program keretében kezdte meg a német nyelv tanulását, a hallgatók nyelvi kompetenciái a német nyelvnél nyolc félév után elvárható szintnek megfelelnek. A keddi esti órák a késői időpont ellenére mindig derűs hangulatban és gyakorlatilag „telt házzal” zajlottak; a csütörtök déli időpontra nagyrészt szórványosan tudtak bejárni a hallgatók, az így jelentkező egyéni időkiesést viszont a megjelentekkel szűkebb körben folytatott egyórák, spontán ötletek vezérelte intenzívebb „vitaülések” révén igyekeztünk kompenzálni. Összeszokott csoportban dolgozhattunk, a hallgatók együttműködők, lelkiismeretesek, szívesen és gyakran szólalnak meg (közvetlen visszajelzésekből is kiderült, de magam is úgy látom, hogy ebben a tanévben jelentős fejlődést értek el a szóbeli kifejezőkészség terén). A szerdai órákon az Erkundungen B2+ c. tankönyv 6. leckéjét vettük át, emellett elsősorban a mintatesztek feladataira és az egyes feladattípusok optimális megoldási stratégiáira, ill. a szóbeli vizsga feladatainak gyakorlására, valamint egyes nyelvtani szerkezetek stabilizálására koncentráltunk.

A FONAL-próbanyelvvizsgák (ÖSD Zertifikat B2, Modelltest) kiváló eredményt mutatnak.

A vizsgát – bár hivatalosan mindössze négy fő regisztrált rá – végül a csoport minden tagja abszolválta. Az „objektíven” adathozható, a receptív készségeket mérő olvasás és hallás utáni szövegértést mérő feladatsorok eredményei 70–95% közt mozognak, de személyes megítélesem szerint az (érthető okokból jóval szubjektívebben mérhető) írás- és szóbeli kifejezőkészség terén is minden hallgató eléri a középfokú nyelvvizsga teljesítéséhez szükséges legalább 60%-os szintet (sőt, a csoport két tagja ösztől már felsőfokú nyelvvizsgára készülhet és szándékozik is készülni).

Német 8 (felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B1/B2 | szerda 18.00–20.00, csütörtök 19.00–20.00 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 10 fő

Tananyag: Buscha–Raven–Linthout: Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe C1. Leipzig, Schubert, 2013. 6. lecke (+ hanganyag); ÖSD-mintatesztek.

A félévi munka értékelése: Az ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzus csoportja létszámban némileg megfogyatkozva, de töretlen

lelkesedéssel folytatta a tanulást. A hallgatók érdeklődők és nyitottak, az egymás közti nyelvi szintbeli különbségekkel kapcsolatban messzemenően toleránsak, egymást szívesen és örömmel segítik. Az órákat rendszeresen látogatják, a kiadott házi feladatokat elkészítik. A kurzus során az Erkundungen C1 tankönyv 6. leckéjét vettük át.

A tankönyv adta tematikus egységek mellett a nyelvtani hiányosságok pótlására, ill. az igényesebb nyelvhasználatra jellemző nyelvtani szerkezetek ismétlésére és gyakorlására igyekeztünk hangsúlyt fektetni, az órák szabta időkeretet azonban jórészt pármunkában végzett beszédgyakorlatokra fordítottuk.

A félév során ezenkívül diavetítéssel egybekötött, tematikájukban igen változatos képet nyújtó hallgatói kiselőadásokat hallhattunk (pl. fényszennyezés; népvándorlás kori kultúrák régészeti emlékei Magyarországon; nagyvárosok településstruktúrája és a településszerkezet fejlesztésének lehetőségei; hogyan ne „gyártsunk” szemetet; Aiszóposz-hagyomány az irodalomban stb.). Témáját mindenki szabadon választhatta; a legtöbben saját szakterületük egy-egy érdekes problémáját körvonalzták a referátumokban, melyekből utólag 3–4 oldalban megszövegezett német nyelvű összefoglalások is készültek. Az „előadói” órákat általában a témához kapcsolódó vitával, ill. kötetlen beszélgetéssel zártuk.

A komplex FONAL-próbavizsgát (ÖSD Zertifikat C1, Modellsatz) négy hallgató abszolválta, részkompetenciánként és összesítésben is szinte abszolút sikerrel. A receptív készségeket mérő olvasás és hallás utáni szövegértési feladatsorok eredményei 55–95% közt mozognak, de az írás- és szóbeli kifejező-készség terén is szinte mindenki megüti, ill. bőven meghaladja a minimálisan elérendő 60%-os szintet. A csoportból többen már a nyáron, ill. ősszel felsőfokú nyelvvizsgát szándékoznak tenni.

IV. Angol nyelvi kurzusok (4 oktató, 3 csoport, 58 fő)

Angol 7

B2 | hétfő 18.00–19.30, kedd 19.00–20.30 | Kurzusvezető: Kasuba Rebeka, Solymosi Nóra | 6 fő

Tananyag: Keynote Intermediate, Units 5–8 (+ kiegészítő anyagok egyéb könyvekből)

A félévi munka értékelése: A félév elején kicsit nehézkesen alakult ki a csoport összetétele, voltak, akik később csatlakoztak. A későbbiek során előfordultak hiányzások, de ezek nem haladták meg a megengedett mennyiséget, és a csoport tagjai lelkesek voltak, jól tudunk haladni. A tananyag tematikáját illetően részben a könyv szerint, részben más könyvekből vett anyagok szerint haladtunk, a cél az volt, hogy minél több témával megismerkedjenek a hallgatók, és minél többféle készséget fejlesszünk, így volt írás, beszéd, hallgatás, olvasás és különféle foglalkoztatási formák. Odafigyeltünk arra, hogy legyenek kifejezetten szókincset és kifejezetten nyelvtant fejlesztő feladatok, illetve gyakoroltunk nyelvvizsgára készítő feladatokkal is. Úgy gondoljuk, sokat fejlődtek a diákok a félév során, különösen szókincsben, kommunikációs készségben, ill. hajlandóságban, de levontuk a tanulságokat is, hogy milyen más területeken lenne jó, ha változtatnánk, ha a jövőben is lesz lehetőségünk tanítani ezt a csoportot.

Angol 8

C1 | A) péntek 14.00–15.30; B) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántha Ferencné | 29 fő

Angol 9 (Kutatás és előadás angol nyelven)

C1 | kedd 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Fejérvári Boldizsár | 7 fő

Tananyag: Speechmaker's Bible; Scientific Presentations; Academic Writing; A Handbook for International Students; TED előadások, további internetes anyagok.

A félévi munka értékelése: A csoport tagjait mindvégig nagy lelkesedés jellemezte. Mivel mindenki a saját érdeklődésének, illetve kutatási területének megfelelő témában dolgozhatott, a kurzus elősegítette a szakos kötelezettségek beépítését a munkamenetbe. Az órai munka és a házi feladatok mellett a félév értékelésének sarkalatos pontját az utolsó két órán előadott konferenciaszimuláció jelentette. Erre a felkészülést igyekeztem egy heti kutatási munkatervvel elősegíteni, azonban ez felemás sikerrel járt, a csoport tagjainak egyéni személyiség típusának függvényében. A két utolsó órán peer-reviewing rendszerben, önértékeléssel kiegészítve haladtunk végig az összes előadáson. Úgy vélem, az én értékelésemnél (melynek végeredményeképp minden résztvevő jeles érdemjegyben részesült) talán még fontosabbak voltak azok az észrevételek, amelyekkel a hallgatók segítették egymás munkáját, illetve minősítették a féléves munka gyümölcsét.

V. Latin nyelvi kurzusok (3 oktató, 3 csoport, 44 fő)

Latin 2/B (bölcészshallgatóknak)

A1 | kedd 7.15–8.05 | Kurzusvezető: Horváth László | 39 fő

Tananyag: Az oktatótól választott irodalmi szemelvények: Catullus, Vivamus mea Lesbia; Ille mi par esse deo videtur; Passer mortuus est; Ovidius, Pygmalion-szemelvények.

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek. Latin szólások és magyar értelmezésük. Az irodalmi szemelvények szóincse, memoriterek. Mindemellett az NTP-SZKOLL-16-0018 pályázat keretében elnyert támogatásnak köszönhetően egynapos, buszos tanulmányi kirándulást tettünk Gorsiumba (Tác) és Brigetióba (Szőny-Komárom). A résztvevők a vezetéseken és a kiállításokon megismert reáliák közül egy-egy tárgyról bemutatót írtak.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az első félév anyagának állandó ismétlése: az I–V. declinatio, az I–II. és III. declinációs melléknevek; főnevek és melléknevek egyeztetése; az act. impf. és perf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban; az inf. impf.; az is, ea, id mutató névmás ragozása; a létige act. ind. impf. ragozása. Valamint az act. futurum és coni. praes. és praet. ipf.; rendhagyó igék (volo, possum), participiumok és a pass. praes. ipf.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkori BA elsőéves (bölcészettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) collegistákra vonatkozik. A követelmény az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően minimális, jóllehet azt messze túlszárnyalja. Mindezekhez képest a collegisták többségének teljesítménye is évről évre elmarad az elvárhatótól, pontosabban fogalmazva jól elkülöníthető csoportokra osztható. A szeminárium voltaképpen – találó collegista megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárr, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár 20 éve), a tananyag mennyiségétől függetlenül megismerheti a diákok szellemiségét, munkamorálját. Az érdemjegy

vagy azok elmaradása önmagáért beszél. A fenti, első félévre vonatkozó általános leírás a második félévre is igaz. Mindazonáltal összességében határozott javulást tapasztaltam a hallgatók munkájában, hozzáállásában és – ami talán mindennél fontosabb – érdeklődésében. A félév elején ismét úgy döntöttem, hogy a digitális tankönyv anyagát félretéve (az olvasmányok érdektelenek és a végletekig unalmasak) a világirodalom gyöngyszemei közé tartozó szemelvényeket adok ki feldolgozásra. Örömmel tapasztaltam, hogy az első félévben elsajátított nyelvtani anyag alapján a fordítás nem okozott nehézséget azoknak, akik valóban elvégezték a feladatokat. Az órák jó hangulatban teltek, összetartó, egymást segítő csoporttá formálódott a résztvevők közössége. Kifejezetten jól sikerült és emlékezetes élményt szerzett a Gorsium–Brigetio tanulmányi kirándulás. A részvétel a felsőéves collegisták előtt is nyitott volt. Gorsiumban a romkerti vezetés mellett az időszakos Pompei-kiállítást is megtekintettük, Brigetióban pedig Borhy László dékán úr előkészítésének köszönhetően alapos vezetést kaptunk a lapidariumban is. A kiránduláson való részvételt – a kötelező tárgyleírásnak megfelelően – jeles érdemjegyekkel honoráltam. Ennek köszönhetően is sokan javítottak félévi jegyükhöz képest.

Latin 4/R (romanistáknak)

A1/A2 | p. 9.00–10.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 2 fő

Tananyag: Ferenczi – Monostori: Latin nyelvkönyv. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. I./1–5. fejezet.

Témakörök, lexika: Cornelius Nepos: Alcibiades 3–4, 6, Caesar: Commentarii de bello civili, III, 98–99, 103–4, Ovidius: Metamorphoses, X. 560–586, 652–680, Cicero: Pro Archia poeta 7, 10. Latin szólások, verstan, memoriterek. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Verba timendi, következményes alárendelő mellékmondat, okhatározói mellékmondat, participium coniunctum, dativus finalis, számnevek, célhatározói mellékmondat, célzatos alanyi és tárgyi mellékmondat, az ut alárendelői kötőszó használata, a passzív imperativus, tárgyi mellékmondatok, acc. excl., acc. loci, acc. spatii, acc. temp., kettős acc., gen. proprietatis, időhatározói kötőszók.

A félévi munka értékelése: Az órát két hallgató vette fel. Mindketten lelkiismeretesen és szorgalmasan készültek az órákra. A félév során a tankönyvből haladtunk tovább. A fejezetek mindkét olvasmányát átvettük, a feladatokat megcsináltuk. A hallgatók a szövegrészleteket most is előzőleg otthon elolvasták, és lefordították. Nagyjából kéthetente volt írásbeli számonkérés a tanult nyelvtani anyagból és az olvasmány szavaiból.

A FONAL-vizsgán a hallgatóknak a tanult szövegek közül kellett húzniuk egyet, amelyet lefordítottak, majd a szöveghez kapcsolódóan nyelvtani és kultúrtörténeti kérdésekre válaszoltak. A félév során mindketten kiválóan teljesítettek, a dolgozatokat jelesre írták meg, és a vizsgán is kimagasló teljesítményt nyújtottak.

Latin 4/T (történészeknek)

A1/A2 | péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás | 3 fő

Tananyag: Nagy – Kovács – Péter: Latin nyelvtan a középiskolák számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996. Vergilius: Aeneis – szemelvények. Választható szövegkiadás (ajánlott: az Auctores Latini megfelelő kötetei): IV, 1–14 (a szerelmes Dido); 586–606 (üreses a partok); 621–629 (rómaiak és punok) VI, 264–272 (alvilág invocatio); 456–476 (Dido az alvilágban); 684–702 (Anchisés); 847–853 (a római nép hivatása) XI, 816–831 (Camilla halála) XII, 930–952 (befejezés, Turnus halála)

A félévi munka értékelése: A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása.

A csoport tagjai közül egy hallgató emelkedik ki, a többiek nagyjából azonos tudásszintet képviselnek, a latin nyelv mindnyájuk számára nehéz. A hiányosságok legfőbb oka, hogy nem fordítanak elegendő időt a nyelvtan tanulására. Ennek köszönhetően az egyes nyelvtani jelenségek megértése elfogadható szintű, de az alkalmazásuk nehezekebb. Eredeti irodalmi szöveg feldolgozása csak nagyon lassan megy. A középfokú nyelvvizsga megszerzése a hatodik félév végére tartható elvárás, de talán hasznosabb lenne az azzal egyenértékű (de jóval egyszerűbb) emelt szintű érettségi vizsga teljesítése.

A félév végére előírányzott FONAL nyelvi szintfelmérőt mindhárom hallgató megírta, de csak ketten kötelezettek latin nyelvvizsgára. A szintfelmérő a latin középfokú nyelvvizsga- írásbelihez hasonlóan három egységből állt: nyelvtani feladatsor, kultúrtörténeti feladatsor, fordítás latinról magyarra szótár segítségével.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 7 fő)

Spanyol 2

A1/A2 | szerda 15.00–18.00 | Kurzuszvezető: Klempáné Faix Dóra | 7 fő

Tananyag: Prisma A1 Comienza (5–11. fejezet)

Témakörök, lexika: napi rutintevékenységek, az óra és az időbeosztás, gyakoriság; szabadidős tevékenységek; napok, hónapok, évszakok, időjárás; ételek és vásárlás.

Elsajátított nyelvtan: A rendhagyó jelen idejű igék. A gustar és a hozzá hasonlóan működő igék. Az estar+gerundio és a seguir+gerundio szerkezetek. Határozatlan névmások. A főnévi igenévvel használható igei szerkezetek. Múlt idő: a pretérito perfecto.

A félévi munka értékelése: Az időpont-egyeztetés ebben a félévben is nagyon nehézkes volt, többen nem tudtak a teljes órán jelen lenni. A Spanyol Műhely tagjai továbbra is felajánlották segítségüket azoknak, akik valamelyik órán ily módon elmaradtak.

A FONAL-szintfelmérő vizsga egy írásbeli és egy szóbeli részből állt. Az írásbeli feladatsor nyelvtani és lexikai feladatokból, illetve egy hangzás utáni értés feladatból állt, a szóbeli vizsgán egy-egy tételt, azaz témakört húztak a hallgatók, arról kellett először teljesen szabadon, majd párbeszédes formában beszélniük.

Seniori beszámolók

2016/17. I. félév**ÁRVAI ANETT**

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz- Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc
Tanulmányok:	
Őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:	The geographies of socialism and post-socialism (Dr. Gyuris Ferenc)

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

Jelenleg a szakirodalmi kutatást végzem a kutatási témámban. Ennek keretében megismerkedtem az angol nyelvű szakirodalomban „policy mobility”-nek nevezett kutatási témakörrel, amelyhez az én kutatásom is kapcsolódik. Emellett igyekszem megismerni azokat a csatornákat, amelyekeken keresztül a különböző városfejlesztési módszerek, jó gyakorlatok terjednek a földrajzi térben, miközben maguk is átalakulhatnak, az új társadalmi-gazdasági kontextusban új értelmet nyerhetnek. Jelenleg főként az okos városok („smart cities”) témakörével foglalkozom, hiszen az elmúlt időszakban ez igencsak népszerű fogalomná vált a városfejlesztéssel kapcsolatban, a témába vágó konferenciákon is rendre jelentős szerepet kap. A szakirodalmi kutatás mellett az elmúlt félév során több, a kutatási témámmal kapcsolatos konferencián, szakmai előadáson vettem részt nézőként.

Január 30. és február 1. között Heidelbergben jártam, ahol kutatásommal kapcsolatban konzultáltam két neves kutatóval: Peter Meusburgerrel, a heidelbergi Ruprecht–Karls–Universität szenior professzorával, illetve Heike Jönsszel, a Loughborough University oktatójával.

Publikációs tevékenység:

A félév során két szacikket készítettem el. Az egyik egy beszámoló a „Városok és régiók a XXI. század elején” című konferenciáról. Ezt a cikket a Tér és

Társadalom már elfogadta közlésre, a 2017/1. számban fog megjelenni. A másik cikk egy recenzió Eva Anne Frantz Gewalt und Koexistenz című könyvéről. A recenzió már elkészült, a következő hetekben tervezem benyújtani a Földrajzi Közlemények szerkesztőségéhez.

Tevékenység az Eötvös Collegiumban:

- Részvétel a Mendöl Tibor Földrajz-Földtudományi-Környezettudomány Műhely honlapjának (<http://mendolmuhely.elte.hu/>) kezelésében és fejlesztésében.
- Közreműködés Dr. Probáld Ferenc könyvademányának rendszerezésében, tárgyszavakkal történő ellátásában.

BODA ATTILA

Jelen félévben Munkács közép- és kora újkori okleveleinek átírására, értelmezésére helyeződött kutatásaim fő iránya. A középkori privilégiumok ismeretére azért van szükségünk, mivel a kora újkori kiváltságok nagy része nem egy esetben középkori alapokon nyugszik. Munkács esetében az Anjou- és a Hunyadi-kor okleveles emlékei jelentős mértékben szabályozták a város jogéletét. A legfontosabbak közül meg kell, hogy említsük Erzsébet királynő 1376-ban Beregszászon kelt oklevelét, amely engedélyezi, hogy Szent Márton alakjával pecsétet véssenek jogügyletekkel kapcsolatos dokumentumaik megerősítésére. Hunyadi János 1445-ben Munkácsot szabad várossá teszi (*libera civitas*), és az uradalmi tiszteket is kirendeli. Zsigmond király 1391-ben Losonchi István beregi ispán és munkácsi várnagynak megparancsolja, hogy vegye figyelembe a munkácsiak kiváltságait, és ne sújtsa őket jogtalan adóval. Ezúton is köszönettel tartozom Tóth Krisztina és Oborni Teréz tanárnőknek, hogy a félév folyamán mindketten figyelemmel kísérték tevékenységemet. Célunk a közeljövőben egy rövidebb forráskiadás valamelyik szakfolyóirat keretében, majd egy jelentősebb forráskiadvány. A munka értékét tekintve ezen oklevelekről napjainkig nem készült minőségi forráskiadvány, miközben állományvédelmi szempontból súlyosan veszélyeztetettek. A februári műhelykonferencián lehetőség nyílik legújabb kutatási eredményeim bemutatására, amelyet a legrövidebben úgy foglalhatnánk össze, hogy Munkács a 14. századtól kezdve a kora újkorban is többnyire a koronauradalomhoz tartozva a király vagy a királynő birtokában lévő mezőváros volt.

Más szakmai tevékenységemet illetően a Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtár, Levéltár és Művészeti Gyűjteményben rész munkaidős levéltáros feladatokat látok el. Második publikációm az *Opuscula historica* 2. tanulmánykötetben „*Nagyszőlős kísérlete úrbéres státuson belül megsértett előjogainak visszaszerzésére a 18. század első felében*” megjelenés alatt áll, amely a mesterképzésen írt diplomamunkám jelentősebb forrásainak elemzését és kiadását tartalmazza.

CZETI ISTVÁN

A 2016/2017-es tanév első félévében heti másfél órában latinkurzust tartottam a Történész Műhely haladó csoportja számára, amelynek célja a nyelvvizsgára való felkészülés és az önálló forrásolvasáshoz szükséges készségek fejlesztése volt.

A félév során eredményesen haladtam előre a Dionysius Halicarnasseus *Antiquitates Romanae* című művéről készülő disszertációm írásával és az I. könyv fordításával, továbbá az egyes kódexek olvasatainak egybevetésével. A szövegkritikai kérdéseken kívül leginkább Dionysius Halicarnasseus történetfilozófiájával és világgépével foglalkoztam.

A II. Croatian–Hungarian PHD conference on archeology and ancient history című konferencián egy angol nyelvű előadást tartottam a Dionysius Halicarnasseus művében megjelenő egyes motívumok keleti eredetéről.

Az Aurelius Victor neve alatt hagyományozott művek közül a *De viris illustribus Romaet* félig, az *Origo Gentis Romanae*t teljesen sikerült lefordítanom, ez utóbbinak a kísérőtanulmánnyal együtt való megjelenése jelenleg folyamatban van. Lektorként működtem közre a dr. Thoroczky Gábor által szerkesztett középkori forrásgyűjtemény készítésében.

DUDLÁK TAMÁS

Státusz:	Eötvös Collegium, bentlakó állami ösztöndíjas, Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola, Nemzetközi és biztonsági tanulmányok alprogram I. évfolyam
Disszertáció:	Török külpolitika új alapokon. A szíriai válság és a török politikai gondolkodás paradigmaváltása
Témavezető:	Dr. Rostoványi Zsolt

Az őszi szemeszterben elvégzett kurzusok

Research Forum, oktatók: Kaponyi Erzsébet, Benczes István

Shia Studies, oktató: N. Rózsa Erzsébet

The failure of the postcolonial state in the Middle East, oktató:

Dr. Csicsmann László

European Research Seminar, oktató: Palánkai Tibor

Oktatási tevékenység

A félévben először az Eötvös Collegiumban az alábbi kurzusokat tartottam:

- Török nyelv 2 (4 fő)
- A Közel-Kelet kortárs megközelítései (18 fő)

Kutatási tevékenység

1. Törökország energieopolitikai helyzete és kilátásai

2016. tavasszal az MNB Kutatási Kiválósági Ösztöndíj keretében végzett kutatáshoz rengeteg anyagot gyűjtöttem, olvastam, Törökországból könyveket szereztem be. A kész pályaművet leadtam (50 oldal), ám a témában rejlő potenciál ennél sokkal nagyobb, ezért a közeljövőben a már eddig alkalmazott struktúrára támaszkodva tervezem a téma egyes relációinak mélyebb megvalósítását, kibővítését, önálló publikációként való kiadását. Az egyes résztémákból összességében pedig egy átfogó könyv megjelentetését tervezem: ebben a témában ilyen a magyar tudományos életből teljes mértékben hiányzik, nemzetközi viszonylatban is csak cikkekről beszélhetünk, melyek fókusza nem átfogó. A témában az alábbi konferencián vettem részt a félévben: 2016. december 2.:

DAKAM Middle East Studies '16 konferencia, Isztambul, ahol *Energeopolitics of Pipelines – The Case of Turkey* címmel tartottam előadást.

Az egyes résztémákat illetően Iránnal és a Kurdisztáni Regionális Tartománnyal kapcsolatosan történt előrelépés. Ebben a két, már megírt, de nem véglegesített tanulmányban nem csupán a török energiapolitikai kapcsolatokra fókuszáltam, hanem igyekeztem önálló tartalmat is adni a dolgozatoknak, minthogy hamarosan elküldöm őket a Külügyi Szemlének. Az alábbi címekkel dolgoztam:

- Ígéreték és kilátások - Az iráni energiapolitika utóbbi évei.

N. Rózsa Erzsébet tanárnő már átnézte az anyagot

- A kurdkérdés új alapokon - a török–iraki kurd viszony és energiapolitikai együttműködés

Dr. Csicsmann László tanár úr már átnézte az anyagot

2. A török déli nyitás politikája – soft power eszközök Afrikában

A tavaly megkezdett kutatást ősszel is folytattam, a PAGEO doktori ösztöndíj keretében végzett kutatáshoz rengeteg anyagot gyűjtöttem, olvastam, Törökországból könyveket szereztem be. Az elszámolásra szánt végleges anyagot a napokban adom le, de szeretnék hosszabb távon, hosszabb formában (komparatív szemlélet, országspecifikusabb megközelítés) is foglalkozni a témával. Ebben Tarrósy István tanár úr segítségére támaszkodom (a témakifejtést korábban csatoltam).

3. A szír menekültek helyzete Törökországban

Augusztusban ebben a témában Ankarában egy Erasmus+ projekt keretében megrendezett egyhetes eseményen vettem részt (*Path of Hope, Make it easier for Refugees and Migrants*, Ankara–Hatay), ahol testközelből megismerkedhettem a szíriaiak törökországi helyzetével. Friss élményeimre és kutatásaimra alapozva tartottam előadást 2016. október 20–21-én a 10. Magyar Politikai Földrajzi Konferencián (Budapest) *A szír menekültek helyzete Törökországban (Status of Syrian Refugees in Turkey)* címmel. A témában további elmélyült kutatást tervezek, melynek végeredménye egy hosszabb tanulmány, esetleg rövidebb könyv lesz az MNB Kutatási Kiválósági Ösztöndíj (2017. első félévére) keretében (a témakifejtést korábban csatoltam).

4. Egyebek

A PhD-disszertációval kapcsolatosan összeállított 10 oldalas tervezetet az egyetemen tartott Research Forumra tovább bővítettem, a félévben további kurrens

anyagokat gyűjtöttem. Ősszel a disszertáció témájához kapcsolódóan még volt szerencsém az alábbi konferencián részt venni: 2016. november 9–10.: Asymmetric Warfare. Conflict of the Past, the Present and the Future, Stefánia Palace, Budapest, ahol *Network and countermeasures: two years of ISIS activity in Turkey* címmel adtam elő.

2016. november 28-án pedig a Nemzeti Közszerológati Egyetemen *Az iszlám Európában – Európa az iszlámban?* kerekasztal-beszélgetés moderátora voltam. Meghívott résztvevők: N. Rózsa Erzsébet (MTA), Sulok Zoltán Szabolcs (MME), Omar Sayfo (újságíró), Speidl Bianka (Migrációkutató Intézet).

Folytatódott egy a rendszerváltás utáni török–magyar kapcsolatokat feldolgozó kutatásom is. A téma kapcsán felvettem a kapcsolatot dr. Hóvári Jánossal, aki támogatásáról és tapasztalatainak megosztásáról biztosított.

FAZEKAS BOGLÁRKA

2016 őszén másodéves doktorandusz hallgatóként, illetve bejáró seniorként folytattam tanulmányaimat a Bölcsészettudományi Kar Nyelvtudományi Doktori Iskolájának Magyar nyelvészet doktori programján. A disszertációm témája az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata, témavezetőm Laczkó Krisztina. A félév során részben a rajongói közösségekben használatos, úgynevezett rajongói szókészlet elemeit vizsgáltam a fogalmi integrációs (blending) elmélet keretében. Részben pedig a metapragmatikai jelzésekkel foglalkoztam, amelyeket a *L'art pour l'art* Társulat Besenyő család-jeleneteiben figyeltem meg.

A félévben része voltam az ELTE Bölcsészkarán október 6-7-én megrendezett 12. Félúton konferencia szervezőbizottságának, illetve elő is adtam a konferencián. Előadásom címe *A shipping és blending. A rajongói szókészlet egyes elemeinek a fogalmi integrációs elmélet szerinti elemzése* volt. A félévben a Collegium Magyar Műhely által szervezett Találkozások című konferencián pedig az „*Apuka, tudom, hogy ezt most én mondom!*” *Metapragmatikai jelzések a L'art pour l'art Társulat Besenyő család-jeleneteiben* című előadásommal vettem részt. Emellett pedig megjelent egy tanulmányom az *Átjárások-áthallások. A Magyar műhely 2014. évi konferenciájának előadásai* című kötetben, *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókincs a Tumblr-ön* címmel. Valamint egy tanulmányom megjelenés alatt áll a 11. Félúton konferencia előadásából készülő tanulmánykötetben *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókészlet fórumokon* címmel, amelynek megjelenési dátuma még nem ismert.

2016 augusztusban dolgozni kezdtem a Hewlett Packard Enterprise-nál, műszaki támogatói pozícióban, amelynek során telefonon keresztül informatikai támogatást nyújtok angol és spanyol nyelven beszélő ügyfeleknek. Emiatt azonban kevéssé tudtam a collegiumi órákat látogatni a félévben. Ennek ellenére igyekeztem részt venni a collegiumi tevékenységekben.

Továbbra is vezetője vagyok a Collegium drámakörének, a D'Coernekné, és a félévben először jelent meg a drámakörös foglalkozás a Neptunban is felvehető kurzusként. 2016. november 9-én nagy sikerrel mutattuk be a K2 Színház *Züféc* című darabját, amely Mihail Bulgakov *Színházi regényének* átirata. A bemutatót az Estikében tartottuk, és a collegisták mellett a szerzők is megnézték az előadást. November 10-én pedig a Collegiumban megrendezett SZITU Konferencia színháztudományi konferencia kísérőprogramjaként játszottuk a *Züfécet*, valamint szerepeltünk a december 20-i collegiumi karácsonyon is.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, az Eötvös József Collegium Spanyol Filológiai Műhelyének bentlakó tagja, 2016 szeptemberében, az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Romanisztika programjára történt felvétellel egyidejűleg nyertem el a senior státust.

A 2016/2017-es tanév őszi féléve aktív munkával telt az egyetemen és a Collegiumban egyaránt. Az egyetemen számomra kötelező doktori kurzusokon kívül (*A fonetika és fonológia alapkérdései; Újlatin fonológia* – mindkettőt jeles eredménnyel teljesítettem) a Romanisztika program további, szabadon választható kurzusán (*A romanisztika története*) is rendszeresen jelen voltam, illetve előadást tartottam a szemantikai változás főbb jellemzőiről. A félévem szinte teljes mértékben a fonetika és a fonológia köré szerveződött, hiszen a Spanyol Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetőjétől, Dr. Menczel Gabriellától azt a megtisztelő feladatot kaptam, hogy elláthattam a másodéves *Spanyol fonetika* (BBN-SPA-201) / *Spanyol hangtani gyakorlat* (OT-SPA-201) évfolyam-szeminárium egyik csoportjának oktatói feladatkörét. Ezen komoly tantárgy oktatása nagyban hozzájárult szakmai fejlődésemhez, és lehetővé tette, hogy még bensőségesebb viszonyba kerüljek az engem folyamatosan bámulatba ejtő nyelvészeti diszciplínával.

Ami a kutatásaimat illeti, témavezetőmmel, dr. Bárkányi Zsuzsannával szeptembertől kezdve folyamatosan olvastuk a vizsgálataimhoz szükséges szakirodalmat, feltérképeztük az intervokális zöngétlen zárhangok zöngésedésének korábbi leírásait, áttekintettük a vizsgálatok módszertanát, és témavezetőm javaslatai mentén felépítettem egy akusztikai kísérletsorozatot. Jelenleg Ovidóban tartózkodom, ahol a vizsgálataimhoz elengedhetetlen hanganyag gyűjtése zajlik. A kutatómunkán túl az itteni egyetem (nemzetközi) spanyol nyelv és nyelvészet mesterképzés *Filológiai szeminárium* c. kurzusa keretében ma és holnap „A spanyol fonológia mostohagyereke: a zöngés labiodentális mássalhangzó” címmel hivatalos előadást tartok, amely előadásról Prof. Dr. Álvaro Arias Cabal, a program koordinátora fog a héten igazolást kiállítani.

A Spanyol Műhely munkájába is igyekeztem maximálisan bekapcsolódni: részt vettem a műhelyórákon, megtartottam páros prezentációt a kijelölt irodalomelméleti irányzatról, és szükség esetén segítettem fiatalabb műhelytársaimnak az óráikra kötelező anyag feldolgozásában. Külön öröm volt számomra,

hogy a műhelyvezető távollétében megtarthattam a sok év óta először szerveződött spanyol nyelvi csoport egyik szerdai órapárosát (október 5.). A most már hagyománnyá szilárdult, januárra időzített Tehetségtábor lebonyolításában is számíthatott rám a műhely: csütörtökön az Országházba, pénteken pedig korcsolyázni kísértem többedmagammal a gimnazistákat, szerda délelőtt pedig *A spanyol nyelv a világban* címmel interaktív foglalkozást vezettem.

A következő félévben, ha lehet, még aktívabban fogom a műhely munkáját segíteni, hiszen Klempáné Faix Dóra műhelyvezető tanárnővel történt egyeztetésünk értelmében én fogom tartani az egyik műhelyórát, melynek címe *A spanyol nyelvtudomány aktuális kérdései*. A kurzus során olyan komplex megközelítési módokkal ismerkedhetnek majd meg a műhelytagok, amelyek részletekbe menő taglalására az egyetemi nyelvészeti kurzusokon általában nem jut idő. A tervezett témákról rezümét és szakirodalomjegyzéket készítettem, ezeket a Bárkányi tanárnővel történt egyeztetés után igazgató úrnak is át fogom adni digitális és nyomtatott formában egyaránt.

KASSAI GYÖNGYI

A 2016. őszi félév során két témához folytattam előkészítő kutatásokat. Az első a szakdolgozatom témája, melynek címe: *Listening Skills Training of an Adult Language Learner with Specific Learning Difficulties*. Egy kvalitatív kutatás segítségével bepillantást nyújtok egy tanulási nehézséggel, főként diszlexiával küzdő felnőtt nyelvtanuló problémáiba, a szakirodalom segítségével pedig célom egy olyan adaptált feladatsor létrehozása, amely fejleszti az adott tanuló hallás utáni szövegértését. Természetesen a képzés néhány hétig tart csupán, mégis remélem, hogy a kutatási naplóban rögzített visszajelzések és tapasztalatok alapján ki fog rajzolódni, hogy milyen nyelvtanítási módszerek és stratégiák hasznosak a részképességgel rendelkező tanulók és az őket tanító nyelvtanítók számára. Ebben segítségül hívom a nemrég megjelent Keynote Intermediate tankönyvet, amely hallás utáni szövegértésekre alapuló, TED talk-okra építő, modern tematikájával ígéretes választásnak bizonyul, ezen kívül a tanuló *listening log*-ot is ír a képzés során (hallás utáni szövegekről írott blog), ami gyakorlatilag legalább napi 10-20 perces angol szöveghallgatással valósítható csak meg, s ezért hatékony módszernek tekintik. A tréninget interjú és szintfelmérő teszt előzi meg és zárja majd le.

A másik kutatási témám a reménybeli doktori felvételim nyitányát képezi. Az angol reformáció irodalmával, azon belül is William Tyndale munkásságával tervezek foglalkozni. Ennek előzményeként a korszak másik meghatározó alakjával, John Bale-lel és műveivel, azon belül is a *The Image of Both Churches* című alkotással foglalkoztam. Ez a Jelenések könyve első angol nyelvű kommentárja; 2013 óta olvasható elsőként kritikai kiadásban, Gretchen E. Minton gondozásában és magyarázataival. A mű páratlan lenyomata az angol reformáció gondolkodásmódjának, s az Erzsébet-kori angol költészet nagy alakjaitól, Spensertől, Milfontól kezdve egészen a tizenhetedik századi puritán szerzőkig messzemenő befolyást gyakorolt sokakra, nemcsak Angliában, hanem a kontinensen és Amerikában is. Kutatásom során a mű főbb motívumainak és jellemzőinek bemutatásán túl azt vizsgáltam, hogy az *image* fogalma hogyan és milyen funkcióban jelenik meg a kommentárban, továbbá részletesebben elemeztem néhány olyan képet a Jelenések könyvéből, amelynek a John Bale tollából származó magyarázata identitást teremt, illetve fejez ki. Ebből született meg az Angol –Amerikai Műhely műhelykonferenciájára (2016.nov.26.) készített előadásom, *Image and Identity – John Bale's The Image of Both Churches* címmel, s ugyanebben a témában egy recenzió is megjelenés előtt áll.

A 2016. őszi félévben is részt vettem mind az Angol–Amerikai, mind a Bollók János Klasszika-filológia Műhely életében. Három collegiumi kurzuson vettem részt: órát látogattam Sántháné Gedeon Mária tanárnőnél (angol C1), részt vettem a bizánci szemináriumokon és a Propertius-szövegolvasáson. Ezen kívül az amerikai diákok összekötő tatora voltam.

A 2017. tavaszi félévben megkezdem tanítási gyakorlatomat az Eötvös József Gimnáziumban, emellett a szakzárás és a doktori felvételihez kapcsolódó teendők fognak dominálni, de szeretnék collegiumi órát látogatni, illetve konferencián részt venni készülő kutatásaimmal.

KOVÁCS ISTVÁN

A 2016/2017-es tanév őszi félévében kezdtem el állami ösztöndíjas doktori tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájában az Antikvitás program keretén belül dr. Horváth László és dr. Tóth Iván kettős témavezetése alatt.

Az Eötvös József Collegiumban alapított Byzantium Központ segítségével volt szerencsém részt venni a huszonharmadik nemzetközi bizantinológiai kongresszuson (*23rd International Congress of Byzantine Studies*) Belgrádban 2016. augusztus 22. és 27. között, ahol “*Un livre destiné à l’enseignement ?*” címmel előadást tartottam.

2016. november 21. és 24. között a Byzantium Központ által szervezett ötödik *Byzanz und das Abendland* című konferencián segítkeztem, illetve volt szerencsém előadást tartani “*Un exemple d’ouvrages pédagogiques de l’époque Paléologue ?*” címmel.

A félév során a Byzantium Központ honlapjának alkalmankénti szerkesztését és frissítését is végeztem.

Doktori tanulmányaimat Ióannés Kinnamos *Epitome rerum ab Joanne et Manuele Comnenis gestarum* (Joannés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata) című munkájával kapcsolatosan kezdtem el. Eddig elsősorban a bizánci oktatás szerkezetére, illetve a bizánci retorikatanításra összpontosítottam. Többek között azt is vizsgáltam, hogy a történetírás milyen kapcsolatban áll a retorikaoktatással, milyen retorikai előtanulmányokat végeztek az egyes történetírók, hogyan építhették műveikbe a tanulmányaik során elvégzett retorikai gyakorlatokat, az úgynevezett προγύμνασμα-kat.

A korabeli retorikatanításban a προγύμνασμα-k elvégzése mellett fontos szerepet játszott a klasszikus költők (különösen Homérosz és a tragikus triász) ismerete, a történetírók (többek között Hérodotosz és Thuküdidész) tanulmányozása, a klasszikus kor szónokainak ismerete (különösen Iszokratész, Démoszthenész és Aiszkhinész), hellenisztikus kori rétorok (Libanios, Aphthonios és Hermogenész) műveinek tanulmányozása, illetve keresztény szerzők (többek között Synesios és Naziani Szent Gergely) ismerete. A tanulmányaik során megismert szerzők hatása felismerhető az egyes történetírók munkáiban.

A továbbiakban szeretném folytatni a retorikatanítás történetírásra gyakorolt hatásának tanulmányozását különösen Ióannés Kinnamos munkáját illetően, valamint művének fordítását és egy kommentár összeállítását elvégezni.

MIKLE GYÖRGY

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi DI, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Az észak-dunántúli majorok átalakulása a második világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat
Témavezető:	Dr. Győri Róbert
Tanulmányok:	
Őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:	
	A földrajztudomány története (Győri Róbert)
	Marginalizált társadalmi csoportok földrajza (Timár Judit)
	The geographies of socialism and post-socialism (Gyuris Ferenc)

Átlagom a félévben 5,0.

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

A földrajztudomány története című kurzus keretében készített szemináriumi dolgozatomban a két világháború közötti magyar vidékkutatás közelítésmódjait vizsgáltam, amelynek során a földrajztudomány és a népi írók szembenállására, továbbá az *Úr és paraszt a magyar élet egységében* című tanulmánykötet szemléletmódjára fókuszáltam.

A *Marginalizált társadalmi csoportok földrajza* című kurzusra készített szemináriumi dolgozatom a nyugati társadalmi kontextusban alkotott elméletek és fogalmak hazai, illetve általában a posztszocialista viszonyok közötti alkalmazhatóságát elemezte. A legfontosabb kérdés az volt, hogy egy empirikus vizsgálat esetén miképpen lehetne megválaszolni, hogy a majorok társadalma, vagy annak egy része tagja-e a prekariátusnak.

A félévben elvégzett harmadik kurzus (*The geographies of socialism and post-socialism*) általános szempontokat nyújtott a szocialista, illetve a posztszocialista viszonyok társadalomföldrajzi vizsgálatát illetően, amely tervezett értekezésem egyik fontos szempontját is képezi.

Tanulmányút:

Geographies of Schooling: Ideologies, Institutions and Spatial Planning – 14th Interdisciplinary Symposium on Knowledge and Space (Heidelberg, 2016. szeptember 14–17.)

Eötvös collegiumi tevékenység:

Mendöl Tibor Földrajz–Földtudomány–Környezettudomány Műhely
honlapjának frissítése

Mendöl Tibor Földrajz–Földtudomány–Környezettudomány Műhely
könyvtárának katalogizálása

PATKÓ LEVENTE

A 2016/2017. tanév őszi félévében sikerrel kérvényeztem PhD-kutatásom téma-módosítását. Ennek eredményeként az Erdélyben található Persány-hegység felsőköpenyközeteit érintő kutatásaimat félreraktam, és a Nógrád–Gömör vulkáni terület alatti felsőköpennyel foglalkozó új témámra tértem át.

A félév során részt vettem egy, az olaszországi Riminiben megrendezésre kerülő nemzetközi konferencián, ahol a bemutatott anyagok között négyben mint társszerző működtem közre. Ezt követően egy hónapot a Wroclawi Egyetemen töltöttem. Az itt történt kapcsolatépítés reményeim szerint már a közeljövőben kamatozni fog.

Ebben a félévben jelent meg a Mendöl Tibor Műhely új kötete, ami nagy örömmre szolgált, hiszen a megszületésében én is közreműködtem.

Absztraktok:

Szabó, Á., Tóth, A., Hidas, K., Kovács, Z., Patkó, L. & Szabó Cs.: Subduction-related mantle metasomatism beneath the eastern Transylvanian Basin? 2nd European Mineralogical Conference (EMC), szeptember 11-15, Rimini (Olaszország), Book of Abstracts, 79.

Liptai, N., Patkó, L., Kovács, I., Hidas, K., O'Reilly, S.Y., Griffin, W.L., Pearson, N.J. & Szabó, Cs.: Geochemical evolution of the upper mantle beneath the Nógrád-Gömör Volcanic Field (N-Hungary – S-Slovakia) as reconstructed from spinel pridotite xenoliths. 2nd European Mineralogical Conference (EMC), szeptember 11-15, Rimini (Olaszország), Book of Abstracts, 52.

Kovács, Z., Patkó, L., Aradi, L.E., Klébesz, R., Hidas, K., Garrido, C.J., Creon-Bocquet, L. & Szabó, Cs.: Orthopyroxene-enriched, dunite veined upper mantle xenoliths from Mindszentkál (Bakony-Balaton Highland, western Pannonian Basin): traces of a subducted slab? 2nd European Mineralogical Conference (EMC), szeptember 11-15, Rimini (Olaszország), Book of Abstracts, 133.

Aradi, L.E., Hidas, K., Klébesz, R., Kovács, I., Patkó, L., Zanetti, A. & Szabó, Cs.: Deformation of the lithospheric mantle beneath the Styrian Basin (Eastern Austria) – a study on peridotite xenoliths. 2nd European Mineralogical Conference (EMC), szeptember 11-15, Rimini (Olaszország), Book of Abstracts, 31.

Elnyert pályázat, ösztöndíj:

CEEPUS ösztöndíj (CIII-RO-0038-12-1617-M-97116) a Wroclawi Egyetemen

(Lengyelország) folytatott rövid tanulmányúthoz (szeptember 20. – október 20.).

Egyéb tevékenység:

Közreműködés *Fodor Ferenc önéletírásai* című könyv létrejöttében (szerk.: Győri, R. & Jobbitt, S., Eötvös József Collegium, p. 350).

RÓTH JUDIT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató
Irodalomtudományi Doktori Iskola:	Az irodalmi modernség program
Tanulmányok kezdete:	2015. szeptember
PhD-téma:	Poétikai elmozdulások Kosztolányi Dezső lírájában
Témavezető:	Dr. Gintli Tibor

Tanulmányok:

Őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

Disszertációs témakonzultáció 3. (Dr. Gintli Tibor)

Eszmetörténet (Dr. Tarján Tamás)

Konferenciaszervezés:

Az Eötvös Collegium Magyar Műhelyének Találkozások című konferenciájának megszervezésében és lebonyolításában való részvétel

Disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

Kosztolányi Dezső *Mágia* című kötetének első, 1912-es kiadásával kapcsolatban a kötetkompozícióval foglalkoztam, amely disszertációm egy fejezetének alapját képezi. A félév során feltártam a versek folyóirat-megjelenéseit, illetve a keletkezés körülményeit. Írásomban kitekintek a kötetnek Kosztolányi többi verseskönyvével való összefüggéseire is.

Eötvös Collegium:

tutorálás: egy elsőéves magyar műhelyes hallgató tutorálásában való részvétel
tehetségtábor: a gimnazisták a Magyar Műhely egy szakmai programjára való kísérése (PIM-látogatás)

kuratórium: diáktagnként az üléseken való részvétel

Egyéb tevékenységek:

kutatócsoporti munka: Kosztolányi *Mágia* című kötete kritikai kiadásának előkészítésében való részvétel

szaktagyi tanítási gyakorlat: Toldy Ferenc Gimnázium, magyar nyelv és irodalom

szaktagyi tanítási gyakorlat: Babilon Nyelvstúdió, magyar mint idegen nyelv

SEBESTYÉN ÁDÁM

A 2016/2017-es őszi félévben kezdtem meg PhD tanulmányaimat a ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Tanulmányaim mellett bekapcsolódtam az MTA-ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájába, témavezetőm, dr. Kiss Farkas Gábor irányítása alatt. A kutatócsoport fő célkitűzése egy angol nyelvű humanista szerzői lexikon összeállítása: jelenleg a feladatul kapott szócikkek megírásán dolgozom.

Jelenlegi kutatási témám az apokaliptika megjelenése a 16–17. századi magyar nyelvű prédikációirodalomban. E téma keretében mutattam be a Bornemisza Péter prédikációinak apokaliptikus vonásaival foglalkozó előadásomat az ELTE BTK és PPKE BTK által rendezett Fialatok Konferenciáján (előadásom címe: „*Másféle jelek földiek és ember szívében valók*” - *Ember, társadalom és apokaliptiszis Bornemisza Péter Foliopostillájában*). Az előadást dolgozat formájában elküldtem a konferencia anyagáról készülő kötetbe: ha minden jól megy, a kötet a tavaszi félévben fog megjelenni. Ennek az előadásnak egy másfajta megközelítéséről készített dolgozatomat (*A kevélység reprezentációi Bornemisza Péter egykötetes prédikációskönyvében*) a Találkozások Műhelykonferencián (a Magyar Műhely konferenciája) terveztem előadni, sajnálatos módon egy váratlan betegség miatt nem tudtam megjelenni és előadásomat prezentálni. Senior hallgatóként tutorálási feladatokat vállaltam a Collegium Magyar Műhelyében: egy elsőéves műhelytársamnak lettem a tutorja. Azon túl, hogy tájékoztattam tutoráltamat a könyvtárakról, az online elérhető digitális gyűjteményekről és az ItK címleírási és jegyzetelési alapelveiről, összeállítottam egy, a tutorált érdeklődésének megfelelő szakirodalom olvasmányait, és el is küldtem neki a vonatkozó könyveket, tanulmányokat. A következő féléves munkánk során a tavasszal megrendezendő Juvenália Hallgatói Konferencián való szereplésre fogunk összpontosítani.

A tutorálás mellett részt vettem a műhelyórákon is: egyrészt a kötelező vitakört, illetve Bartal Mária Nemes Nagy Ágnes-szemináriumát látogattam a félévben.

Továbbra is aktív tagja vagyok a Collegiumi Drámakörnek, jelenleg épp tavaszi előadásunkat tervezzük, állítjuk össze.

TERNOVÁ CZ BÁLINT

Ötödik, utolsó előtti félévem az eddigiekhez hasonlóan termékenyen telt. 2016. július 20–30. között a dalmáciai Dubrovnikba utaztam a Tempus Közalapítvány Campus Mundi Ösztöndíjának köszönhetően, ahol a Dubrovnikai Állami Levéltárban (Državni Arhiv u Dubrovniku) végeztem kutatásokat Ragusa és Bosznia középkori viszonyáról. Szeptember 12–16. között Zágrábban az Egyetemi és Nemzeti Könyvtárban, valamint a Zágrábi Városi Könyvtárban gyűjtöttem a középkori domonkos misszióra vonatkozó forráskiadványokat és szakirodalmat, amelyből november 3-án, a Székesfehérváron a domonkos rend alapításának 800. évfordulója emlékére megrendezett konferencián megtartottam A domonkosok Boszniában a 13–14. században c. előadásomat, az ebből készülő, tanulmányomat is tartalmazó kötet sajtó alatt van. 2017. január 9–13. között ismét Zágrábba utaztam könyvtári kutatás céljából.

A 2016-os Kutatók éjszakáján részt vettem az Eötvös József Collegium Történész Műhelyének programjában, előadást tartottam Fekete folt Európa térképén: a középkori Bosznia címmel.

Az ELTE BTK-n, a Történelem Segédtudományai Tanszék keretében történeti földrajz kurzust tartottam, amelyen az EC Történész Műhely elsőéves tanárszakos hallgatói is részt vettek.

Továbbra is levéltáros pozícióban dolgozom a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartományának Levéltárában, 2017. február 1-től Fazekas István tanár úr felvett a 17–18. századi nagyszombati, győri, pozsonyi jezsuita oktatási intézményeinek anyakönyveit feldolgozó OTKA-munkacsoportjába.

VEREB VIKTOR

Doktori iskolai státusz: állami ösztöndíjas PhD-hallgató,
Földtudományi Doktori Iskola,
Földrajz–Meteorológia Program

Tanulmányok kezdete: 2016. szeptember

PhD téma címe: A Châine des Puys (Franciaország) térségének tektonikai/ vulkanológiai kockázatelemzése és földtudományi örökségének perspektívái

Témavezető: Dr. Karátson Dávid

Tanulmányok:

Őszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

FÖL/1/018E-Új eredmények a vulkánmorfológiában I (Karátson Dávid)

FÖL/1/044E-A Kárpát-medence élőhelydiverzitása - különös tekintettel a vizes élőhelyekre (Szabó Mária)

FÖL/1/074E-A Mars földrajza és geológiája (Kereszturi Ákos)

FÖL/1/074GY-A Mars földrajza és geológiája (Kereszturi Ákos)

A félév átlaga: 5,0

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

Az Új eredmények a vulkánmorfológiában I. című kurzus elvégzésével értékes információkkal egészítettem ki vulkanológiai ismereteimet, mely elengedhetetlen későbbi kutatásaim kivitelezéséhez. Az angliai Torquay-ben megrendezett *7th International Conference on UNESCO Global Geoparks* konferencián történő részvételem során megismerkedtem a témához több szálon kapcsolódó földtudományi örökségvédelmi trendekkel, értékes kapcsolatokat építettem ki. Elindítottam a külföldi kutatómunkámhoz nélkülözhetetlen pályázatok, ösztöndíjak előkészítését. Mindezek mellett pedig a félév során megkezdtem a földtudományi örökségvédelemmel és vulkanológiai kockázatelemzéssel kapcsolatos szakirodalom feldolgozását.

Publikációs tevékenység:

Vereb, Viktor – Steinmann, Vilmos – Kereszturi, Ákos: *Swath Profile Analysis to understand Martian Fluvial Valleys' Morphology*. 48th Lunar and Planetary Science Conference. The Woodlands, Amerikai Egyesült Államok,

2016. 03. 20-2016. 03. 24. Houston (TX): Lunar and Planetary Institute (benyújtott absztrakt *A Mars földrajza és geológiája* keretében)

Konferencia-részvétel:

2016. 09. 27. – 2016. 09. 30.: 7th International Conference on UNESCO Global Geoparks, Torquay, Anglia (diák résztvevő)

2016. október 13. GDi Esri Magyarország Felhasználói Konferencia 2016, Budapest (doktorandusz résztvevő)

Oktatási tevékenység:

Külső erők földrajza (Földrajz BSc 2. évf., Csonka Diánával és Barta Gabriellával közösen) – 1 témakör megtartása 3 csoportnak (3 óra)

Eötvös collegiumi szakmai tevékenység:

Szeniortársaimmal, Árvai Anettel és Mikle Györggyel közösen átvettük műhelyünk honlapjának kezelését (<http://mendolmuhely.elte.hu/>). Az utóbbi időben kissé elavult tartalmat frissítettük, új funkciókat (pl. galéria) üzemeltünk be.

Több év kihagyás után megkezdődött a Mendöl Műhely könyvtárának rendezése. A jelenleg is zajló munka koordinátoraként szervezem Dr. Probáld Ferenc könyvadományának újrendezését, a műhely tagjaival közösen magam is részt veszek a munkában.

2016/17. II. félév

ÁRVAI ANETT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz- Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc

Tanulmányok:

A tavaszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

A vidékföldrajz irányzatai (Dr. Timár Judit) [FÖL/1/99] [kreditérték: 6]

Spatial disparity research (Dr. Gyuris Ferenc) [FÖL/1/95A] [kreditérték: 6]

Átlagom a félévben: 5,0

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

Jelenleg a szakirodalmi kutatást végzem a doktori kutatási témámban. Ennek keretében folytattam az előző félévben megkezdett kutatást az angol nyelvű szakirodalomban „*policy mobility*”-nek nevezett témakörben, amelyhez az én doktori témám is kapcsolódik, illetve foglalkoztam a témakör tágabb értelmezésével, a tudás földrajzi térben történő terjedésével is. E során igyekszem elsajátítani és lefektetni azokat az elméleti és módszertani alapokat, amelyekre a disszertációm megírása során szükségem lesz.

Emellett igyekszem feltárni, hogy, a különböző városfejlesztési módszerek, jó gyakorlatok milyen csatornákon keresztül terjednek a földrajzi térben, miközben maguk is átalakulhatnak, az új társadalmi-gazdasági kontextusban új értelmet nyerhetnek. Eddigi szakirodalmi kutatásom alapján úgy döntöttem, hogy az okos városok („*smart cities*”) példáján szeretném megvizsgálni a jelenséget, hiszen az elmúlt időszakban ez igencsak népszerű fogalomként vált a városfejlesztéssel kapcsolatban, a témába vágó konferenciákon is rendre jelentős szerepet kap.

Publikációs tevékenység, konferencia-részvétel:

A félév során megjelent publikációm: Árvai Anett (2017): Városok és régiók a 21. század elején. Nemzetközi tudományos konferencia. Tér és Társadalom 31. évf. 1. sz. 158-161.

Emellett véglegesítettem recenzióm Eva Anne Frantz Gewalt und Koexistenz című könyvéről. A cikket a Földrajzi Közlemények szerkesztősége közlésre elfogadta, várhatóan a következő hónapokban megjelenik.

Előadóként részt vettem a Bükön 2017. április 20-21-én megtartott XIV. Településföldrajzi Konferencián. Előadásom címe „*Foghíjtelkek vizsgálata Budapest belső lakóövének példáján*” volt. A konferencia-előadásra épülő publikációt 2017 nyarán tervezem elkészíteni, mely várhatóan a Településföldrajzi Tanulmányokban fog megjelenni. A szakcikk a mesterszakos diplomamunkám eredményeire fog építeni, felhasználva a doktori kutatásom során eddig elsjátított elméleti ismereteket.

Tevékenység az Eötvös Collegiumban:

Oktatási tevékenység: Város- és vidékföldrajzi szövegolvasó szeminárium (lh2n9752) [kreditérték: 2]

A szemináriumot Mikle György seniortársammal közösen tartottuk – ő a vidékföldrajzi témájú órákért volt felelős, míg én a városföldrajzi témájúakat tartottam. A kurzus hagyományos olvasószemináriumi keretek között zajlott, az órákon angol nyelvű szakirodalom feldolgozását végeztük. Igyekeztünk megtartani a két témakör közötti hangsúlyt, így nemcsak azonos számú órát tartottunk mindkettőből, hanem a hallgatók is beszámoltak mindkét témakörből, szóbeli referátum, illetve szemináriumi dolgozat formájában.

BODA ATTILA

A február 23-án megrendezett műhelykonferencián lehetőségem nyílt legújabb kutatási eredményeim bemutatására Munkács késő középkori státuszával kapcsolatban: „*The status of Munkács (Munkacheve) in the late middle ages.*”

Tovább folytattam a múlt félév folyamán elkezdett, Munkács városával kapcsolatos középkori oklevelek átírását és értelmezését Tóth Krisztina témavezető irányításával. Így átírásra került Zsigmond király oklevele (1391); Lazarevics István szerb despota oklevele (1427); Batthyány Benedek királyi kincstartó és máramarosi ispán oklevele (1507); Corvin János két oklevele (1. 1493; 2. 1494); Szilágyi Erzsébet négy oklevele (1. 1465; 2. 1476; 3. 1482; 4. 1482); II. Ulászló két oklevele (1498, 1507). Kutatásommal egy elhanyagolt, de a magyar történettudomány számára fontos terület feltárásához járulhatok hozzá. A kutatás jelenlegi állása szerint 30 Mohács előtti oklevelet találtam a Kárpátaljai Történeti Állami Levéltárban Munkács késő középkori városprivilegiumairól. A 30 oklevél közül 21 teljesen ismeretlen a magyar történettudomány előtt. A többi kilenc digitalizált formában érhető el a Magyar Nemzeti Levéltár DLDF adatbázisában. A forráskiadást a FONS („Forráskutatás és Történeti Segédtudományok”) c. történettudományi folyóiratban tervezem közreadni, mivel a vizsgált oklevelekről nem született forráskiadás. Az Anjou-, Hunyadi- és Jagelló-kor Kárpátalján fennmaradt okleveles emlékeinek átírásával lehetővé válhat Munkács késő középkori jogi státuszának megállapítása. Állományvédelmi szempontból is súlyosan veszélyeztetett forrásokról van szó.

CZETI ISTVÁN

A 2016/2017-es tanév második félévében heti másfél órában latinkurzust tartottam a Történelem Műhely haladó csoportja számára, amelynek célja a nyelvvizsgára való felkészülés és az önálló forrásolvasáshoz szükséges készségek fejlesztése volt. A félév során befejeztük a Ferenczi–Monostori szerzőpáros által szerkesztett tankönyvet, és a középkori magyarországi latin irodalomból is olvastunk szemelvényeket. A csoport egy része áprilisban eredményes nyelvvizsgát tett. Ternovác Bálinttal közösen Egyháztörténeti bevezető címen egy másik kurzust is tartottam, amelynek során a keresztény vallás alapjait érintő témakörökről (Biblia, dogmatika, kánonjog) adtam elő.

A félév során Dionysius Halicarnasseus humanista latin fordításairól és korai szövegkiadásairól angolul előadást tartottam a Konferencia Clio műhelyében III. elnevezésű konferencián, illetve megjelent egy rövid angol cikkem *Daimonology in the Antiquitates Romanae* címen a *Hungarian Polis Studies*-ben. Készítettem egy hosszabb interjút Thomas Köves-Zulaukkal, amely a *Collegium* évkönyvében is megjelenik, illetve egy rövidebbet Roger Tomlinnal (Seres Dániellel közösen), aki a *British Epigraphy Society* elnöke. Lektorként működtem közre a dr. Thoroczky Gábor által szerkesztett középkori forrásgyűjtemény készítésében.

DUDLÁK TAMÁS

Státusz:	Eötvös Collegium, bentlakó állami ösztöndíjas, Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola, Nemzetközi és biztonsági tanulmányok alprogram II. évfolyam
Disszertáció:	Török külpolitika új alapokon. A szíriai válság és a török politikai gondolkodás paradigmaváltása
Témavezető:	Dr. Rostoványi Zsolt

Az őszi szemeszterben elvégzett kurzusok

Research seminar II., oktatók: Nagy Sándor Gyula, Banczes István

Current Issues of International Law, oktató: Kardos Gábor

Research Design, oktató: Györffy Dóra

Theory of International Relations, oktató: Kiss J. László

Oktatási tevékenység

Török nyelv 3 (2 fő)

Kutatási tevékenység

1. Ígéreték és kilátások. Az iráni kőolaj- és földgázszektor utóbbi évei

Ez a kutatás N. Rózsa Erzsébet tanárnő őszi *Shia Studies* szemináriumára készült, és a tanárnő támogatásával készült, és a 2015-ös nukleáris megállapodás utáni Irán kőolaj- és földgázszektorának kilátásait veszi górcső alá. A tanulmány részeként részletesebben foglalkoztam a török–iráni kapcsolatokkal, mely a szíriai konfliktus regionális dinamikájában kiemelt tényezőként van jelen. A szíriai válság energiapolitikai hozadékai egy újabb szempontot jelentenek a készülődő disszertációban. A tanulmányt a *Nemzet és Biztonság* folyóirat számára nyújtottam be, ahol el is fogadták. A témában májusban a párizsi 2017 *International Symposium on Environment and Energy Finance Issues* (ISEFI-2017) elnevezésű konferencián adtam elő.

2. A kurdkérdés új alapokon. A török – iraki kurd viszony és energiapolitikai együttműködés

A Külügyi Szemle számára nemrég benyújtott *A kurdkérdés új alapokon. A török-iraki kurd viszony és energiapolitikai együttműködés* című tanulmányt eredetileg Csicsmann tanár úr ősszel tartott *Failed States* szemináriumára írtam, melyet számos ponton kiegészítettem, illetve aktualizáltam. A cikk megmutatja Törökországnak a szíriai-iraki válságövezettel kapcsolatos politikai motivációinak egy részét, valamint esettanulmányként szolgál a török külpolitikában az AKP idején (belső és külső változások hatására) 2007 körül végbement szemléletváltás vizsgálatára, mely a török külpolitika davutoğlui alapokon való újradefiniálását a gyakorlatban is lehetővé tette.

Konferenciák

1. „Törökország: korszakváltás előtt” Új Szó, 2017. 03. 26. <http://uj szo.com/online/kulfold/2017/03/26/torokorszag-korszakos-valtas-elott>
2. 2017 International Symposium on Environment and Energy Finance Issues (ISEFI-2017), Párizs, *Promises and Challenges – The Latest Developments in the Iranian Oil and Gas Sectors* (jelentkezés elfogadva)
3. Mediterrán Világ Symposium XV., Veszprém, *Törökország és a Kelet-Mediterrán térség földgázforrásai* (jelentkezés elfogadva)
4. African Studies Association Annual Conference, Chicago, *Southern Opening. Assessing the performance of Turkish institutions in Sub-Saharan Africa* (jelentkezés elfogadva)
5. British Society for Middle Eastern Studies (BRISMES), Edinburgh, *Syrian Refugees in Turkey: Integration, Education and Employment* (jelentkezés elfogadva)
6. IEPAS2017 (International Conference on Eurasian Politics and Society), Isztambul, *Kurdish relations on new grounds. Ankara and Erbil within the framework of energy policy cooperation* (jelentkezés elfogadva)

Publikációk

1. *Ígéretes és kilátások – Az iráni kőolaj- és földgázszektor utóbbi évei.* Nemzet és Biztonság (elfogadva)
2. *A kurdkérdés új alapokon. A török-iraki kurd viszony és energiapolitikai együttműködés.* Külügyi Szemle (leadva)

FAZEKAS BOGLÁRKA

A 2016/2017-es tanévben másodéves doktorandusz hallgatóként folytattam tanulmányaimat a Bölcsészettudományi Kar Nyelvtudományi Doktori Iskolájának Magyar nyelvészet doktori programján. A collegiumban pedig második évet töltöttem bejáró senior hallgatóként, mely tagságomat ezúton szeretném megújítani a 2017/2018-as tanévre. Disszertációm témája az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata, témavezetóm Laczkó Krisztina. A tanév során leginkább a *shipping*¹ és a hozzá kapcsolódó fogalomkörrel foglalkoztam, metapragmatikai jelzéseket vizsgáltam a *L'art pour l'art* társulat Besenyő-család jeleneteiben, illetve jelenleg is részt veszek egy kutatásban, amelyben az értelmezővel kapcsolatos, korpuszalapú vizsgálatot végzünk funkcionális keretben.

Az őszi félévben tagja voltam a 2017. október 6–7-én a Bölcsészkaron megrendezett 12. Félúton konferencia szervezőbizottságának, emellett elő is adtam a konferencián: előadásom címe *A shipping és blending. A rajongói szókészlet egyes elemeinek a fogalmi integrációs elmélet szerinti elemzése* volt. Novemberben a Magyar Műhely által szervezett Találkozások konferencián pedig az „*Apuka, tudom, hogy ezt most én mondom!*” *Metapragmatikai jelzések a L'art pour l'art Társulat Besenyő család-jeleneteiben* című előadásommal vettem részt. Tavasszal pedig bekapcsolódtam a 12. Félúton konferencia előadásait tartalmazó tanulmánykötet szerkesztési munkálataiba is.

2016 őszén az *Átjárások-áthallások. A Magyar műhely 2014. évi konferenciájának előadásai* című kötetben jelent meg egy tanulmányom, *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókincs a Tumblr-ön* címmel. 2017 tavaszán pedig elkészült a *Paralelismos e interpretaciones en torno a la Residencia de Estudiantes* című tanulmánykötet, amelyben a *Tradiciones estudiantiles de Eötvös Collegium comparadas con algunas manifestaciones de la Residencia de Estudiantes de Madrid* című tanulmányom szerepel. Emellett megjelenés alatt van két másik munkám is: *Az internetes rajongói közösségek nyelvhasználata. Rajongói szókincs magyar fórumokon* a 11., *A shipping és blending. A rajongói szókészlet egyes elemeinek a fogalmi integrációs elmélet szerinti elemzése* pedig a 12. Félúton konferencia előadásából készülő kötetben.

A tanév során továbbra is vezettem a collegiumi drámakört, a D'Coourt, amelynek foglalkozásai az őszi félévben collegiumi kurzusként felvehető volt

¹ Shipping: Internetes rajongói közösségekben használatos kifejezés; egy könyv, film, sorozat stb. két szereplője közötti romantikus kapcsolat támogatását jelenti.

a Neptunban BMVD-200.535/EC-s kódon. 2016. november 10-én mutattuk be a k2 Színház *Züfec* című darabját, amelyet november 11-én is eljátszottunk a Collegiumban megrendezett SZITU Konf – Színháztudományi Konferencia kísérőprogramjaként. 2017. április 27-én pedig *Tarkófitysz – Hommage egy részben* címmel mutattuk be a L'art pour l'art társulat, illetve a D'Coeur tagjainak jeleneteiből összeállított estünket. Emellett részt vettünk a 2016-os collegiumi karácsonyon és a 2017-es Eötvös Majálison, valamint a collegiumi kórossal és Burkus Dórával együttműködésben költészet napi felolvasóestet szerveztünk április 11-én.

Mindezek mellett pedig jelenleg a CPL Jobsnál dolgozom, műszaki támogatói pozícióban: telefonon keresztül informatikai támogatást nyújtok angol és spanyol nyelven beszélő ügyfeleknek.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, a Spanyol Filológiai Műhely hatodéves bentlakó tagja alább ismertetem a 2016/2017. tanév tavaszi szemeszterében a Spanyol Tanszéken és a műhelyben végzett oktatói és tudományos munkámat.

Elsőként az oktatói tevékenységemet, azon belül is a Spanyol Műhelyben vezetett kurzusomat és annak tapasztalatait összegzem, mivel ez kötődik legszorosabban a műhely életéhez, és elsősorban ezen keresztül kapcsolódtam be a féléves műhelymunkába. A spanyol nyelvtudomány aktuális kérdései című kurzust a műhely fő kurzustervezési- és meghirdetési elve szerint alakítottam: a program összeállításakor arra törekedtem, hogy a műhely tagjainak lehetősége nyíljon elmélyülni olyan, a nyelvészet különböző területeire (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis) tartozó témákban, amelyek tárgyalására a tanszéki órák csekély lehetőséget biztosítanak. Ezzel párhuzamosan – és a kurzus címéhez híven – olyan tartalmakkal töltöttem meg az órákat, amelyek valóban tükrözik a spanyol nyelvtudomány elmúlt néhány évének főbb kutatási trendjeit. A témákat változatos módszertannal (a tanári közlésen túl interaktív feladatokkal, az órán levetített videókkal és azok kommentárjával, közösen olvasott cikken keresztül) dolgoztuk fel. Az órákon a műhely tagjai rendszeresen megjelentek, pozitívak és érdeklődők voltak, illetve bátran használták korábbi nyelvészeti tanulmányaik során szerzett ismereteiket. (Ami a tanszéki oktatói munkámat illeti, a Romanisztika doktori program keretében vezettem az elsőéves nyelvi szigorlatra felkészítő Spanyol nyelvtani gyakorlat 1. szemináriumot.) Szintén a féléves oktatómunkámhoz tartozik – bár erről az előző beszámolómban már szóltam –, hogy február 7-én és 8-án egy-egy 60 perces fonológiai témájú tudományos előadást tartottam az Oviedói Egyetem Spanyol Nyelv és Nyelvészet mesterképzéses hallgatóinak.

A doktori program erre a félévre meghirdetett kurzusainak homlokterében a morfológia állt (A morfológia alapkérdései, Újlatin morfológia). A két – jelesre teljesített – kurzusra készített tanulmány, amely a spanyol kicsinyítő képzők használatát vizsgálja egy újszerű perspektívából, a féléves kutatómunkám legfőbb kézzelfogható termése. Jelenleg a magyar nyelven született tanulmány spanyol fordításán dolgozom, hogy konzultálhassak David Eddingtonnal, a spanyol értékelő szóképzés nemzetközi szinten legaktívabb és legelismertebb kutatójával. Tanulmányomat a Szegedi Tudományegyetem Hispanisztika Tanszékének nívós folyóiratában, az *Acta Hispanicá*ban szeretném megjelentetni.

Ami a készülő értekezésemhez kapcsolódó kutatásokat illeti, a félév során folytattam a vizsgálataim számára releváns cikkeknek és monográfiáknak a feltérképezését, illetve feldolgozását. A február elején Oviedóban készített kísérleteket (melyek feldolgozása folyamatban van) kiegészítendő az őszi félévben Sevilleba utazom, és az őszi félév végéig összehasonlító elemzést készítek a két dialektusról. Jelenleg pedig egy külföldi egyetem által rövidesen meghirdetett fél éves (2018. augusztus 1. – 2019. január 31.) kutatói ösztöndíj pályázati anyagán dolgozom, amely kutatás szervesen kötődik készülőben lévő értekezésemhez.

JANOSOV MILÁN

Jelenleg a Central European University hároméves Network Science PhD programján tanulok, melynek első évét sikeres kurzusmunkával, doktori szigorlattal és kutatásiterv-védéssel zártam.

Doktori kutatási munkámban nagy adatbázisok gyűjtésével (pl. Goodreads, IMDb, Web of Science), majd azok felhasználásával foglalkozom Roberta Sinatra témavezetésében. A kutatás során azt vizsgálom, milyen az alkotóktól függő (determinisztikus), illetve tőlük független (probabilisztikus), valamint a kettő átmenetét képező, szociális hálókból rejlő komponensekre lehet bontani, kvantifikálni, megérteni az evolúcióját, majd pedig előre jósolni a sikerüket [1,2]. Bár a tantervi mérföldkő szerint első év végére kutatási terv elkészítése a kitűzött cél, már kezdeti eredményeket is sikerült elérnünk, melyeket márciusban Eindhovenben [3], és júniusban Indianapolisban, a hálózattudomány legfrissebb konferenciáján is sikerült bemutatni [4]. Ezekon felül további eredményekkel készülök egy július végi nyári iskolára (Summer School on Computational Social Science, Sardinia), valamint egy őszi konferenciára (Statistical Network Science, Mallorca).

Időközben a mesterszakos diplomamunkámból írt publikáció, melyet Vicsek Tamás és Vásárhelyi Gábor témavezetésében készítettem, a *New Journal of Physics* folyóiratban megjelent [5]. Ezt igen pozitív visszhang követte, amit a magas letöltési szám, több megjelent sajtóközlemény [6], valamint az *Élet és Tudomány*ba készülő 'Hét kutatója' interjú is alátámaszt.

Aktívan részt vettem a CEU-t ért támadás visszhangjának kvantitatív elemzésében és értékelésében az #IstandwithCEU hashtaget tartalmazó tweetek adatainak begyűjtésével és különböző szempontok alapján történő elemzésével, mint például a leggyakrabban együtt említett témák, a téma által kiváltott (százmillió nagyságrendű online elérés) vagy a éppen a téma fő véleményvezérei [7,8,9].

Ezekon felül részt vettem a Nyílt Helyi Fifikás Fizikus feladatok elnevezésű kreatív fizikai csapatverseny szervezésében (egykori többszörös győztes, friss szervezőként), lehetőségem nyílt elkezdni a szerb nyelv tanulását alapszinten, segítettem a csoportunk által szervezett, Data Stories elnevezésű adatvizualizációs kiállítás megszervezésében, ösztöndíjjal részt vettem a TEDx Danubia konferencián, valamint foglalkozom a tanszéki szerver adminisztrációs teendőivel.

- [1] Quantifying the evolution of individual scientific impact, R Sinatra, D Wang, P Deville, C Song, AL Barabási, *Science* 354 (6312), aaf5239, 2016
- [2] Data-driven predictions in the science of science, A Clauset, DB Larremore, R Sinatra *Science* 355 (6324), 477-480, 2017
- [3] Success in the Film Industry (poster) M. Janosov, R. Sinatra SEMSTAT: Statistical Network Science Workshop, Eindhoven, Netherlands, 7-10 March, 2017
- [4] Key components of success in creative careers - lighting talk at the Symposium of Society of Young Network Scientists, Netsci2017, Indianapolis, Indiana, US, 19-23 June
- [5] Group chasing tactics: how to catch a faster prey? M. Janosov , Cs. Viragh, G. Vasarhelyi, T. Vicsek, *New Journal of Physics* (2017)
- [6] iopublishing.org/news/physics-modelling-explains-how-hunters-team-up-to-catch-faster-prey
- [7] www.ceu.edu/article/2017-04-03/network-science-student-maps-istandwithceu-popularity
- [8] www.ceu.edu/article/2017-04-18/istandwithceus-potential-twitter-reach-over-100-million
- [9] cns.ceu.edu/article/2017-06-19/how-nd-key-opinion-leaders-istandwithceu-campaign

MARKÓ ANITA

Disszertáció témája: *Az irodalmi intézmény kezdetei Magyarországon, értelmiségi társaságok a középkorban és a kora újkorban / Der Beginn der institutionalisierten Literatur in Ungarn: die Gesellschaften der Intellektuellen im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit*

Témavezető: Horváth Iván / Dr. Andrea Seidler

A tavaszi szemeszterben kezdtem meg doktori tanulmányaim negyedik félévét az Irodalomtudományi Doktori Iskola Európai és magyar reneszánsz programján; illetve harmadik félévemet a Bécsi Egyetem hungarológia doktori képzésén. A két képzést Cotutelle-program keretében, párhuzamosan végzem, ezért az őszi után a tavaszi félévet is – a Cotutelle-tervnek megfelelően – a Bécsi Egyetemen töltöttem, a kinttartózkodást az Erasmus+/Campus Mundi négy hónapos ösztöndíjának elnyerése tette lehetővé.

A doktori képzés jelenlegi szakaszában célom volt meghatározni, hogy a Magyarországon is megvalósuló kulturális modellek az európai irodalmi társulások mely fajtái közé sorolhatóak, hogy milyen típusú hálózatai léteztek a középkori és kora újkorban irodalmi tevékenység művelésének; hogy mit nevezhetünk irodalmi hálózatnak, hogyan, milyen kapcsolatok alapján működik, s mi adja a networkbe tartozás kritériumát. Ebből következően egyik legfontosabb feladatomban az irodalmi társaság, csoport, költőkör sokféle módon használt, és kevés esetben konkrétan meghatározott fogalmának feltárása volt és a középkori és kora újkor csoportosulásaira alkalmazható definíció megalkotása. Az általam folytatott vizsgálatok összegezve azt mutatják, hogy a középkori, kora újkorban irodalmi tevékenységekre vonatkozó olyan fogalmat kell megalkotni, amely a csoport mint szociológiai fogalom sokszínű és sokszor informális kommunikációs formáit is leírja. Meglátásom szerint ez nem egy merev definíció, hanem attribútumok szerinti skála: attól függően, hogy adott társaság az irodalmi csoportosulás tulajdonságainak mekkora részével rendelkezik, látható, hogy a csoportosulás milyen fokán áll. Jelenleg ennek a skála alapú definíciónak a meghatározásán dolgozom.

A félév legfontosabb feladatának a doktori téma német nyelvű expozéjának (*Der Beginn der institutionalisierten Literatur in Ungarn: die Gesellschaften der*

Intellektuellen im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit) megírását tartottam, amely tartalmazza a rövid összefoglalóját az eddig feldolgozott szakirodalomnak, a választott elméleti és módszertani keret leírását, a doktori kutatás további lépéseinek projekttervét.

Mindezek megvalósításához fontos keretet nyújtott a Bécsi Egyetem. Az ösztöndíjas időszak alatt legfőképpen az Österreichische Nationalbibliothek és a Universitätsbibliothek lehetőségeit használtam fel a kutatáshoz. A Bécsi Egyetem finnugrisztikai tanszék és a doktori program, illetve az összehasonlító irodalomtudomány tanszék kurzuskínálatának szemináriumai közül az alábbiakat végeztem el:

Master- und Doktoratseminar (Dr. Andrea Seidler), 6 ECTS

DiplomandInnen- und DoktorandInnenseminar (Dr. Wolfgang Müller-Funk), 6 ECTS

SE Der ungarische Film der Nachkriegszeit (Dr. Andrea Seidler), 10 ECTS

SE Aktuelle Forschungsfragen der internationalen Literaturwissenschaft (Dr. Achim Hölter), 8 ECTS

UE Netzwerkanalyse (Dr. Walter Gutjahr), 4 ECTS

Az elvégzett szemináriumokon túl részt vettem több tudományos workshopon is:

2017.04.27–28. Vortrag und Workshop von Prof. Johan Schimanski (Univ. Oslo): Border Figurations in Migration Literature: A Border Poetics Approach / Workshop: Traumatic Figurations of Border-Crossing in Migrant Literature

2017.05.12-13. Framing time and history in Hungarian cinema: A seminar on Péter Forgács and contemporary hungarian film (Univ. Wien, ESVL, Finno-Ugristik)

2017.05.23. Die Bibliothek als Herrschermedium in Ostmitteleuropa: Die Bibliotheca Corviniana von König Matthias von Ungarn (Collegium Hungaricum-Balassi Institut Wien / Forschungsgruppe "Humanismus in Ostmitteleuropa" / Ungarischen Akademie Wissenschaften / Eötvös Loránd Universität)

2017.05.31. Quantität als Problem der komparatistischen Gattungstheorie (Abteilung für Vergleichende Literaturwissenschaft, Univ. Wien)

2017.06.09-10. Maria Teresia: Königin von Ungarn (1717–1780), Internationaler Workshop (Univ. Wien, ESVL, Finno-Ugristik / ÖIUS)

Publikációs/szerkesztői tevékenység:

Részt vettem a Fikon egyetemközi konferencia 2016-os kötetének szerkesztésében. A Fiatalok Konferenciája (témája: Az ember – kultúrtörténeti és poétikai megközelítésben) 2016. szept. 30. és okt. 1. között zajlott, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem közös szervezésében valósult meg, a konferencia előadásáiból készülő kötet szerkesztési munkálatai hamarosan befejeződnek, a megjelenés júliusra várható.

A félév során elkészült publikációim közül megjelenésre vár egy recenzióm (Bognár Péter: A német párrímeköltészet magyar vonatkozásai, 2016) az Irodalomismeret folyóirat következő lapszámában.

Az egyetemi teendőim mellett újságíróként dolgozom, kulturális és tudományos-ismeretterjesztő témában, különböző műfajokban (riport, interjú, kritika) folyamatosan publikálok, a Budapesti Tavaszi Fesztivál Art Week/Közös utak programsorozatában moderátorként dolgoztam.

MIKLE GYÖRGY

Doktori iskolai státusz: állami ösztöndíjas PhD-hallgató,
Földtudományi DI, Földrajz–Meteorológia
Program

Tanulmányok kezdete: 2016. szeptember

PhD téma címe: Az észak-dunántúli majorok átalakulása a második
világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat

Témavezető: Dr. Győri Róbert

Tanulmányok:

Tavaszi szemeszter során elvégzett kurzusok:

Történeti földrajz (dr. Győri Róbert)

Német 2: Német nyelv kezdőknek (A1-A2) (Mónok Eszter)

Átlagom a félévben 5,0.

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

A félév során először a kutatási témám tárgyát képező majorok vagy puszták társadalomföldrajzi vizsgálatának lehetőségeivel foglalkoztam. Ennek során szakirodalmakra támaszkodva a nagybirtok – szocialista nagyüzem közötti átmenet, valamint a rendszerváltást követő privatizáció hatásainak példáján keresztül építettem fel egy jövőbeli empirikus kutatás elméleti alapját. A kutatás konklúziója, hogy a majorok társadalmának vizsgálata során elsősorban a pusztákat kezelő, és ott munkát adó szereplőknek (nagybirtokos – nagyüzem – nagyvállalkozó) a pusztákhoz fűződő viszonyát szükséges elemezni. A kutatási eredményeket Pécsen a VIII. Falukonferencián adtam elő.

A második kutatás a leendő disszertációm történeti fejezeteihez szolgáltat alapot. A fent bemutatott szempontrendszert alkalmazva kezdtem el feltárni Komárom-Esztergom megyében a szocializmus idején a majorokat érintő strukturális változásokat. Ez statisztikai adatok elemzését (népszámlálás, jövedelmi viszonyok), egy kisebb adatbázis létrehozását (melyik majort ki kezelte), valamint levéltári kutatást foglal magában.

Publikációs tevékenység:

Mikle György (2017): Az oktatás földrajzai: ideológiák, intézmények és területi tervezés. *Tér és Társadalom*, 31. 1 pp. 162–166.

Konferencia-részvétel:

2017. 05. 18–19. VIII. Falukonferencia, *A majorok társadalomföldrajzi vizsgálatának kérdései: a munkalehetőségek és a munkahely szerepe*

Eötvös collegiumi tevékenység:

Város- és vidékföldrajzi szövegolvasó szeminárium (lh2n9752) (a Mendöl Műhely társadalomföldrajzi műhelykurzusának oktatása Árvai Anett-tel)

Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezettudomány Műhely honlapjának frissítése

Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezettudomány Műhely könyvtárának katalogizálása

PATKÓ LEVENTE

A 2016/2017. tanév tavaszi félévében folytattam megkezdett PhD-kutatásaimat. Ennek keretein belül a Virginia Polytechnic Institute and State University LA-ICP-MS laborjában végeztem méréseket.

A szemeszter során egy PhD-hallgatók számára meghirdetett olaszországi rövidkurzuson és két konferencián vettem részt, amelyek közül az egyik Kolozsváron, a másik a franciaországi Nancyban került megrendezésre. Utóbbi konferenciához kapcsolódóan megjelent egy atlasz, amelyben egy képet és annak rövid leírását publikáltam.

Az Eötvös Collegiumhoz kapcsolódó tevékenységként a XVIII. Eötvös Konferencián vállaltam szekcióvezetői tevékenységet.

Egyéb publikáció:

Patkó, L.: Elsődleges szilikát olvadékszárvány fotó és leírás. In Pironon, J. (kötetfelelős): *Inclusions*. GeoRessources, 54.

Bővített absztrakt:

Patkó, L., Liptai, N., Aradi, L., Klébesz, R., Szabó, Á., Kovács, Z. & Szabó Cs.: Felsőköpeny xenolitokban található szubdukciós geokémiai nyomok értelmezése a Kárpát-Pannon régióban. XIX. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia, március 30 – április 2, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia), *Absztraktkötet*, 213-216.

Absztraktok:

Patkó, L., Aradi, L.E., Liptai, N., Berkesi, M., Bodnar, R.J., Sendula, E., Klébesz, R. & Szabó, Cs.: Tracking wehrlitization process using silicate melt inclusions in upper mantle xenoliths from Nógrád-Gömör Volcanic Field (Northern Pannonian Basin). *European Current Research On Fluid and melt Inclusions (ECROFI)*, június 23-29, Nancy (Franciaország), *Absztraktkötet*, 204.

Liptai, N., Berkesi, M., Káldos, R., Patkó, L., O'Reilly, S.Y., Griffin, W.L., Pearson, N.J. & Szabó, Cs.: Silicate melt inclusions recording metasomatism in an upper mantle lherzolite xenolith from the northern Pannonian Basin. *European Current Research On Fluid and melt Inclusions (ECROFI)*, június 23-29, Nancy (Franciaország), *Absztraktkötet*, 222.

Laboratóriumi látogatások:

LA-ICP-MS labor méréssel egybekötött látogatása, március 2-13, Virginia Polytechnic Institute and State University, Blacksburg, USA

Rövidkurzusokon való részvétel:

Melting and fluid/melt-rock reactions in the mantle (MEREMA), Nemzetközi Téli Iskola az Olasz Ásványtani és Kőzettani Társaság szervezésében; február 13-17, Pavia (Olaszország).

Egyéb tevékenység:

Szekcióvezetői tevékenység a XVIII. Eötvös Konferencián (Földrajz-Földtudomány szekció, Földtudományi alszekció), április 28–29, Budapest.

SEBESTYÉN ÁDÁM

A 2016/2017-es őszi félévben kezdtem meg PhD-tanulmányaimat a ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Szintén az év elején kapcsolódtam be az MTA-ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájába, témavezetőm, dr. Kiss Farkas Gábor irányítása alatt. A kutatócsoport fő célkitűzése egy angol nyelvű humanista szerzői lexikon összeállítása, mely az értelmiségi hálózatok késő középkori, kora újkori alakulásának történetét állítja a vizsgálódás középpontjába. Jelenleg (többek között) a rám eső szócikkek megírásán dolgozom. A kutatócsoport egy másik célkitűzése Enyedi György kéziratok prédikációgyűjteményének kiadása: a tavaszi félévben a készülülő második kötet szerkesztési munkáiban vettem részt. Kutatási témám s egyben majdani diszsertációm témája Bornemisza Péter, illetve tágabb kontextusban a 16. század végi, 17. század eleji prédikációirodalom apokaliptikus vonásai, illetve ezen apokaliptikus hangvétel párhuzamba állítása a korabeli európai (elsősorban német nyelvterületi) prédikációkkal, Biblia-kommentárokkal, röplapokkal, traktátusokkal.

E téma keretében mutattam be a Bornemisza Péter prédikációinak apokaliptikus vonásaival foglalkozó előadásomat az ELTE BTK és PPKE BTK által rendezett Fiatalok Konferenciáján az őszi félévben (előadásom címe: *„Másféle jelek földiek és ember szívében valók” - Ember, társadalom és apokaliptikus Bornemisza Péter Foliopostillájában*). Az előadás dolgozat formájában is meg fog jelenni a konferencia anyagából készített tanulmánykötetben. Ennek az előadásnak egy másfajta megközelítéséről készített dolgozatomat (*A kevélység reprezentációi Bornemisza Péter egykötetes prédikációskönyvében*) a Találkozások Műhelykonferencián terveztem előadni, sajnálatos módon egy váratlan betegség miatt nem tudtam megjelenni és előadásomat bemutatni. Megjelenés előtt áll Carlos Eire reformációtörténeti monográfiájáról írt recenzióm (*Reformations – The Early Modern World, 1450-1650*). Szálinger Balázs 360° c. verseskötetéről írt kritikámat az Ambroozia online irodalmi lapban publikáltam. Szintén tanulmánykötetben publikáltam a 2015-ös műhelykonferencia Bonfini és Heltai történelemszemléletét összehasonlító dolgozatát, valamint az Enyedi György Kamarakonferencián bemutatott előadásomat.

A Magyar Műhelyben a *Vitakör* mellett az *Újholdas költők*, illetve a *Költészet és gondolkodás* szemináriumokat látogattam a 2016/2017-es tanévben. Tutorálási

feladatokat is vállaltam a tanévben: Szabó Adrienn műhelytársam felkészülését segítettem a Juvenália Konferenciára (témája Kodolányi Vízözön c. regényének időképe). Tudományos szervezési feladatokat is elláttam a 2016/2017-es tavaszi félévben: az Collegium Magyar Műhelye által rendezett Juvenália konferencia szervezésében vettem részt. Továbbra is aktív tagja vagyok a Collegiumban működő drámakörnek: a 2016/2017-es tanévben összesen négy alkalommal adtunk elő.

Ami a következő félévre vonatkozó terveimet illeti, a kutatócsoporti munka mellett folytatnám a Magyar Műhelyben elkezdett feladatokat: amennyiben lesz rá lehetőség, ismét vállalom a tutorálást, részt veszek konferenciaszervezésben, illetve kötet szerkesztésben, de akár régi magyar irodalom szemináriumok megtartását is elvállalom.

TERNOVÁ CZ BÁLINT

Hatodik, utolsó félévem során két ízben jártam kutatóúton Zágrábban és Szarajevóban is. Az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíjasaként disszertációm mellett kiemelten foglalkoztam a nándorfehérvári püspökség középkori történetével, ennek gyümölcse három konferencia-előadás, egy megjelent és egy megjelenés alatt álló tanulmány lett. Az ösztöndíjas időszak során sikerült feltárnom a nándorfehérvári püspökség alapításának körülményeit és legkorábbi történetét, felállítanom a püspökök archontológiáját; mindennek sem a hazai, sem a nemzetközi szakirodalomban nem volt előzménye.

Az ELTE BTK-n, a Történelem Segéd tudományai Tanszék keretében történeti földrajz kurzust tartottam, amelyen az EC Történész Műhely elsőéves tanárszakos hallgatói is részt vettek. Emellett Czeti István senior műhelytársammal együtt vallástörténeti szemináriumot tartottunk.

Az EC Történész Műhelyben februárban megrendezett III. Konferencia Clio műhelyében elnevezésű tudományos ülés szak középkortörténeti szekciójának levezető elnöke voltam, valamint Somogyi Dániel műhelytársammal együtt szerveztük meg a műhely temesvári tanulmányi kirándulását.

Továbbra is levéltáros pozícióban dolgozom a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartományának Levéltárában, 2017. február 1-től Fazekas István tanár úr felvett a 17–18. századi nagyszombati, győri, pozsonyi jezsuita oktatási intézményeinek anyakönyveit feldolgozó OTKA-munkacsoportjába. 2017. február 14. és április 30. között a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára keretében működő Reformáció Kutatócsoport tagjaként részt vettem az 1526–1570 között keletkezett iratok feldolgozásában.

A hároméves doktori képzés végén az abszolutóriumot megszerzem, disszertációm elkészült felét leadom, a doktori eljárást elindítom.

VEREB VIKTOR

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	A Châine des Puys (Franciaország) térségének tektonikai/ vulkanológiai kockázatelemzése és földtudományi örökségének perspektívái
Témavezető:	Dr. Karátson Dávid

Tanulmányok:

Tavaszi szemeszter során felvett kurzusok:

FÖL/1/013E-Geomorfológiai térképezés (Gábris Gyula)

FÖL/1/022E-Karszos területek digitális domborzatelemzése (Telbisz Tamás)

FÖL/BESZ1-Kötelező beszámoló - I. évfolyam

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység:

A szemeszter során döntően a kutatás későbbi szakaszához nélkülözhetetlen szakmai pályázatok, ösztöndíjak előkészítését, adminisztrációját végeztem. Ennek köszönhetően Erasmus+ szakmai gyakorlattal 2017.07.15-től 2017.09.15-ig 2 hónapot tölthetek az Azori-szigeteken, ahol az Azores Geopark kötelékében Faial és Sao Miguel szigetek vulkanológiai kockázatelemzésével és földtani örökségének felmérésével foglalkozom majd, kipróbálva ezzel a későbbiekben a francia mintaterületen alkalmazandó módszereket. Az Institut Francais által koordinált, kettős doktori témavezetésű (cotutelle), államközi Campus France ösztöndíj elnyerésével pedig a doktori időszak hátralévő 3 évének felét, összesen 15 hónapot (első időszakként 2017. októberétől 2018. februárjáig) tölthetek helyszíni kutatással, a clermont-ferrandi Université Clermont-Auvergne-en, ahol témavezetőm dr. Benjamin van Wyk de Vries geológus-vulkanológus lesz.

A félév jelentős részét tette ki továbbá a kutatáshoz szorosan nem kapcsolódóan, ám a szakmai tevékenység részét képezően a Természetföldrajzi Tanszék honlapjának teljes megújítása. A technikai háttér frissítése (Joomla 3.7.2-re) mellett új kinézetet kapott a weboldal, és a tartalmi frissítés részét képezte a tanszék történetéről szóló cikksorozat is, mely dr. Gábris Gyula segítségével készült.

Oktatási tevékenység:

lh1c2783 - Természetföldrajzi szintézis gyakorlat - oktató

lh1c6391 Természetföldrajz - évközi terepgyakorlat - kísérő oktató
(2017.04.26. Pilis)

Szakdolgozati bíráló (2017 tavasz): Pálfi Ivett (Földtudomány Bsc)

Eötvös collegiumi szakmai tevékenység:

Folytatódott a szeniortársaimmal, Árvai Anett-tel és Mikle Györggyel közösen 2016. szeptemberében adminisztrátorként átvett műhely-honlap (<http://mendolmuhely.elte.hu/>) tartalmi frissítése, fejlesztése. Megkezdjük a honlap új formátumának és technikai hátterének (Joomla tartalomkezelő rendszerre történő átállítás) előkészítését.

A félév folyamán továbbra is zajlott Mendöl Műhely könyvtárának ősszel megkezdett rendezése. Ennek keretében Dr. Probáld Ferenc könyv-adományának döntő többségét már a műhely tagjai újrendezték, míg a Collegium régi, II. világháború előtti földrajz-földtani gyűjteményének leltárba vételét szintén elkezdtük. Mindkét munkafolyamatot koordinátorként szervezem és felügyelem, továbbá a műhely tagjaival közösen magam is részt veszek a munkában.

VERES KRISTÓF GYÖRGY

A 2016/2017-es tanév tavaszi félévében elkezdtem foglalkozni a PhD-disszertációm második résztémájával. Június végére befejeztem a IV. Béla kancelláriájáról kikerült több mint 1100 oklevél elemzését, mely a disszertációmban vizsgálat alá vont forrásanyag körülbelül egyharmadát teszi ki. 2017 őszén tervezem a tényleges fejezet megírását. Kutatási eredményeimmel neveztem az ELTE BTK-n megrendezett középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciájára, ahol 2017.05.19-én *A királyi kancellária, a destinatarius és a harmadik személy szerepe II. András okleveleinek kiállításában* címmel tartottam előadást. A konferencia megszervezésében tevékenyen részt vettem. Emellett neveztem a kétfévente Szegeden megrendezendő középkorász konferenciára, ahol *Reform, konzervatív fordulat vagy szerves folytatás? – IV. Béla kancelláriája a tatárjárás előtt (1220-1241)* címmel tartottam előadást. Mindkét előadásomat publikálni terveztem a konferenciákból készülő kötetekben, melyeknek a tervezett megjelenési ideje 2018 tavasza.

2017 júliusában publikáltam a Turul folyóiratban *A káptalanok és a királyi kancellária pecsételési gyakorlata közti kapcsolat 1235 előtt* címmel. Ezekon kívül még egy tanulmányom van sajtó alatt, az az írásom, melyet 2015 tavaszán az Eötvös Konferencián is előadtam, és ami a huszadik századi elméleteket veszi górcső alá a magyarság megtelepedésével kapcsolatban a Kárpát-medencében. Ez a konferencián elhangzott történeti előadásokból készülő tanulmánykötetben fog napvilágot látni 2017 őszén.

2017 szeptemberében kezdtem el foglalkozni a 13. századi főpapi pecsétekkel. Kutatásomat 2017 folyamán szeretném kiterjeszteni az összes magyarországi pontifikális pecsétre, melyet a 14. század harmadik évtizede előtt használtak; erre kutatási témára adtam be ÚNKP-t 2017 júniusában.

Diákélet

ÁTTEKINTÉS A HALLGATÓI KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉGEKRŐL 2016–2018 (RÉSZLET A SZAKKOLLÉGIUMI MINŐSÍTÉSI PÁLYÁZATBÓL)

A 2016-os NYATA-t (Nyári Szakkollégiumi Találkozó) augusztus 3–7. között Szegeden rendeztük meg az ottani szakkollégiumok és a pécsi Kerényi Károly Szakkollégium közreműködésével. A NYATA helyszínül a Móra Ferenc Szakkollégium szolgált. A téma az elkövetkező 40 év volt. A délelőtt és délután tematikusan zajló előadások, workshopok, kerekasztal-beszélgetések és a különböző szervezetek bemutatkozásai is ezt kívánták lefedni. A találkozó alatt minden nap más-más problémával foglalkoztunk. Első témánk az esélyegyenlőséget és a társadalmi felelősségvállalást taglalta. E kapcsán hívtuk meg kerekasztal-beszélgetésre a Sant'Egidio Közösség vezetőjét, dr. Szőke Pétert, aki Kékesi Márkkal (MIGSZOL) és Matyasovszky-Németh Mártonnal beszélgetett a menekültügyi válsághelyzetről, a humanitárius folyosókról stb. Délután különböző civil szervezetek mutatkoztak be, pl. a Csongrád Megyei Önkéntes Centrum, a Talentum Alapítvány, érzékenyítő játékokon vehettünk részt többek között a Mosolygó Kórház egészségügyi önkéntességet imitáló foglalkozásai által, és vendégünk volt Forgács István, aki a roma helyzetről beszélt. A pénteki napon a fenntartható fejlődése volt a főszerep a gazdaság, a környezet és az információs társadalom háromszögén keresztül. Vendégeink voltak dr. Chikán Attila és dr. Rakonczi János szegedi egyetemi tanárok. Ebéd után a programok már nem csak belső, kollégiumi, hanem külső helyszíneken, az egyetem karain is folytatódtak. Utolsó nap az oktatással, családdal és gyerekekkel felmerülő problémák álltak a középpontban. Ennek felvázolásához, valamint az esetleges megoldások ismertetéséhez dr. Kőrössy Judit és dr. Baráth Tibor pszichológusokat kértük fel. Foglalkoztunk továbbá a középiskolai tanulmányi rendszer problémáival, a digitális generációk tanulási nehézségeivel, ill. az agy tanulási folyamataival is.

A 2017/2018-as tanévben felelevenítettük a kapcsolatot a szegedi SZTE Eötvös Loránd Kollégiummal. Az Eötvös² névre keresztelt közös hétvége az Eötvös József és Eötvös Loránd nevet viselő két szakkollégium régi, közös hagyományaira tekint vissza. A Szegeden rendezett közös Eötvözet Konferenciák után idén ősszel a Ménesi útra invitálta a budapesti Eötvös a szegedi szakkollégistákat, hogy egy hétvége alatt megvitatásra kerüljenek, mit is jelent ma

az "eötvösség" Szegeden és Budapesten - milyen kihívások állnak előttünk, szakkollégisták előtt, azokra hogyan tudunk (hasonló vagy épp egész különböző) választ adni. A cél az egymástól való tanulás mellett itt is a szakmai és baráti kapcsolatok kiépítése volt.

2016 februárjában Collegiumunk Választmánya Mogyoródon háromnapos utánpótlásképzést szervezett, melynek kapcsán választmányi tagok által koordinált tréningeken, a Collegium hallgatói önkormányzati felépítésének fejlesztésével kapcsolatos beszélgetéseken és más szakkollégiumokból meghívott vendégelőadók workshopjain vettek részt tagjaink. A hétvége célja a tudás átadása volt az alsóbb évfolyamok részére, melyet a többéves collegiumi és Szakkollégiumi Mozgalmon belüli érdekképviseleti munka során szereztek meg hallgatóink.

Az idei tavaszi félévben rendezünk meg egy új eseményt, melynek célja a szakkollégiumi kapcsolatok kialakítása és erősítése. Az Eötvös Convivium egy hagyományteremtő jelleggel megvalósuló udvarbál a Collegiumban 2018. május 4-én. A convivium latin szó jelentése „mulatság, bál”, a névválasztás a Collegium latin hagyományait hivatott tükrözni. A helyszín az Eötvös Collegium hátsó udvara, melynek magával ragadó hangulata ideális a rendezvény szempontjából. Ez lesz az első alkalom, hogy az Eötvös Conviviumot megrendezzük, azonban mindenképpen szeretnénk ebből ismétlődő hagyományt teremteni. A rendezvényt kiegészítendően tervben van, hogy előtte egy Interkollt szervezünk.

Táborok:

Az ELTE Eötvös József Collegium összetett szakmai és szabadidős program keretében évről évre januárban olyan középiskolás diákokat hív meg egyhetes „táborozásra”, akik az OKTV és egyéb szakirányú versenyeken kiemelkedő helyezést nyertek el, illetve akiket a szakok szerint szerveződő tanári egyesületek és tanár kollégák ajánlanak, és az adott tanévben a 12. évfolyamon tanulnak, érettségi előtt állnak. A rendezvény célja, hogy a tehetségüket már bizonyított diákokat a tudomány számára szórakoztató programok szervezésével is megnyerjük, és – az augusztusi felvételik, a híres collegiumi „fejkopogtatás” előkészítéseképpen – biztosítsuk az ELTE és az Eötvös Collegium tagsága számára a színvonalas utánpótlást. Az Eötvös Collegium műhelyeinek megfelelő 17 szakterület szerint (angol nyelv, biológia, fizika, földrajz, francia nyelv, informatika, kémia, latin nyelv, magyar nyelv és irodalom, matematika, német nyelv, olasz nyelv, orosz nyelv, spanyol nyelv, történelem) közel 50 középiskolás diák táboroztatása valósulhat meg jobbra január utolsó vagy az azt megelőző

hetében. A délelőtti foglalkozások helyszíne az ELTE Eötvös József Collegium (Ménesi út 11–13.) szemináriumi szobái. A diákok iskoláinak igazgatói a tehetséggondozás célját támogatva a résztvevőket egy hétre felmentetik az iskolai kötelezettségeik alól.

A diákok meghívását a következőképpen készíti elő, illetve bonyolítja le a Collegium. Az igazgató felkéri a Collegium növendéki hálójához tartozó közel 700 egykori collegistát, a Collegium tanárait és a teljes diákságát, hogy tegyenek javaslatokat, országosan hol, melyik középiskolában, a tanárkollégák közül kihez, illetve konkrétan melyik diákhoz érdemes fordulni. Ezt követően az Oktatási Hivatal honlapján hozzáférhető versenyeredmények (a versenyző, a felkészítő tanár és a középiskola neve) adatait is felhasználva évente csaknem 110 címre küldjük ki az igazgatói felhívást, és így kezdetét veszi a diákok jelentkezése.

A szakmai programok megvalósításában a Collegium műhelyei (műhelyvezetők, vezetőtanárok és műhelytitkárok), a szabadidős programok lebonyolításában az Eötvös Collegium Diákbizottsága és a műhelyek felsőbb éves tagjai működnek közre.

Idén hetedik alkalommal rendezi majd meg a Collegium az Eötvös Természettudományos Tábor. A tábor célja az egyetemi természettudományos szakok népszerűsítése az érettségi előtt álló középiskolás diákok körében. A tábor szervezői arra vállalkoznak, hogy az érdeklődő diákoknak bemutassák az egyetemen folyó szakmai munkát, és hogy azt személyes élménnyé tegyék a számukra. A tábor folyamán a diákok délelőttönként egy közös, majd egy kiscsoportos (a választott szekciónak megfelelő) előadáson vesznek részt. Ebéd után továbbra is szekciónkénti bontásban gyakorlati foglalkozások lesznek, melyeket többnyire az ELTE-n tartunk (pl. laborgyakorlat, planetárium, ásványtár).

Társadalmi felelősségvállalás:

Collegiumunk évről évre bekapcsolódik adománygyűjtésekbe. Ezek sokszor az ünnepekhez kapcsolódnak, karácsonykor mindig szervezünk gyűjtést, de sokszor az év közbeni akciókba is bekapcsolódunk. (Cipősdoboz akció, tartós élelmiszer, meleg ruha stb.)

A 2016/17. tanév telén szakkollégiumunk több tagja részt vett abban az ételosztásban, ami során a HaKöSz-szel (Hallgatók a Közösség Szolgálatában) együttműködve szendvicseket készítettünk és osztottunk szét hajléktalanok számára a belvárosban.

2017 őszén kapcsolódott be a Collegium a három éve működő *KórházSuli* nonprofit vállalat programjába, melynek célja a kórházba kerülő gyerekek segítése, hogy lépést tarthassanak az iskolai tananyaggal. A tanítás egy online összeállított interaktív gyakorló feladatsorra épül, amit egy mentor ellenőriz. A Collegiumból húsz fő rendszeresen vállal oktatást, vagy közreműködik a tananyagfejlesztésben, mentorálásban.

Az Eötvös Collegium több szakkollégiumhoz hasonlóan 2018 januárjában csatlakozott a *Minority SafePack* kampányhoz. A Szakkollégiumi Mozgalom január 6-án döntött úgy, hogy csatlakozik a kezdeményezéshez, melynek célja az európai nemzeti és nyelvi kisebbségeket érő diszkriminációval szembeni kiállás és szolidaritásvállalás a határon túl és más európai kisebbségben élőkkel. A Collegium adott már helyet a kampánnyal kapcsolatos megbeszéléseknek, és tagjaink is sorra vesznek részt a kampányhoz kapcsolódó szakkollégiumi rendezésű eseményeken.

Alumni, Baráti Kör:

Az alumni tagságban él az a törekvés, hogy lehetőség szerint minden egykori collegistában erősítsék a közösségi tudatot. Továbbá cél, hogy az egykori collegistákat lazább vagy szorosabb (baráti kör) tagság előkészítése) formában közelebb vonja az alma materhez.

Az Eötvös József Collegium Baráti Köre egyesület formájában működik (székhelye a Collegium Ménesi úti épülete). Célja az Eötvös József Collegium egykori és mai diákjainak összefogása, a hagyományok ápolása, a Collegium hallgatóinak támogatása, valamint ezen célok szellemében színvonalas rendezvények szervezése.

Belső rendezvények:

A Collegiumban több önképzőkör is működik. Idén volt 10 éves a *D'Coeur* színjátszókör, amely a heti rendszerességű foglalkozásokon kívül valamilyen collegiumi rendezvényre hosszabb produkcióval is készül. A tavalyi évben újra összeállt a kórus, illetve e tanév őszétől *Sakk Collegium* néven heti sakkfoglalkozások zajlanak. A sakk hamar a sportélet részévé vált, a jövőben szeretnénk ezzel is kibővíteni a sportrendezvények kínálatát, vagy külön sakkbajnokságokat rendezni.

A sport mindig is nagyon fontos volt a Collegium életében. Számos rendezvény középpontjában ez áll. Többek között az elmúlt két évben megrendeztük

mindkét tavasszal az Eötvös Collegium Éjszakai Sport névre keresztelt eseményt, amelynek célja, hogy minél több szakkollégium bevonásával a sport terén is közösséget építsünk a szakkollégiumok között. Emellett minden év májusában megrendezzük az Eötvös Majálist, mely egy többnapos közösségi rendezvény, ahová néhány más szakkollégiumon kívül saját csapatainkat, jelenlegi és volt collegistákat vendégelünk meg, sportolunk, kikapcsolódunk együtt.

Ezen rendezvények sorra hozzájárulnak a közösség kialakításához, de természetesen vannak sajátosan erre a célra megszervezett rendezvényeink, melyek az őszi félévre csoportosulnak. Ezek a gólyatáboraink, a regisztrációs héten tartandó szakmai napok, nyelvi börszék, mellyel célunk az elsőévesek közösségbe való minél gyorsabb és hatékonyabb integrálása. A szakmai napokon a Collegium köreivel való megismerkedésre nyílik alkalom.

Az elsőévesek beilleszkedését segíti még egy erre a célra szánt teljes őszi hétvége, mely a csapatépítő programoktól kezdve, a közös színdarabíráson át a gólyabál nyitókeringőjéig próbára teszi az elsőéves évfolyamot. A rendezvényen fontosnak tartjuk az alumni tagság kiemelt részvételét is.

EÖTVÖS KONFERENCIA

XIII. Eötvös Konferencia
2017. április 28–29.

Részletes program

Péntek, „A” szekció

11:15-18:45 *Társadalomtudomány*

11:15-11:45 Oláh Julianna: Miként áldozat a magyar? – A magyar kollektív áldozati hiedelmek kvalitatív vizsgálata nemzetközi minták tükrében

11:45-12:15 Ármás Julianna: Változik-e a stratégiai kultúra? Az orosz stratégiai magatartás a posztszovjet térség befagyott konfliktusaiban

12:15-12:45 Kovács Kornél, Zádor Zsófia: Donald J. Trump gyermekek nappali ellátásáról szóló szakpolitikai javaslatának bemutatása és mikroökonómiai elemzése

12:45-13:15 Fényes Csongor: Hullámvasút a politikai szocializációban

13:15-13:45 Kecskés Nóra: Az autonómia és a hatalomfelfogás vizsgálata egy színházi nevelési előadáson keresztül

Szünet (13:45-14:30)

14:30-15:00 Csimma Kornélia: Oroszország atompolitikája

15:00-15:30 Kovács Kata: Összefüggések a személyiség típusok és a csoportban betöltött szerepek között

15:30-16:00 Lovas Yvette: Csalni vagy nem csalni? – Normaszegés a felsőoktatásban

16:00-16:30 Nagy Ilona: Városfejlesztési projektek lakossági megítélése

16:30-17:00 Wagner Sára: Emlékezetkultúra, szocialista underground: A Syrius együttes (1969–1973) nyomában

Szünet (17:00-17:15)

17:15-17:45 Simor Kamilla: A komplex struktúra és a plaszticitás problémája Tom Tykwer filmjeiben

17:45-18:15 Orova Blanka Róza: Gooble, Gobble One of Us – A „freakek” mint társadalmi csoport egy 1932-es film tükrében

18:15-18:45 Kovács Barbara Nóra: Szegregáció és mobilitás: Lakásmobilitási utak egy budapesti szegregátumban

Péntek, „B” szekció

11:15-15:10 *Ókor – Kelet – művészet*

11:15-11:35 Kovács Dominika: Egy (majdnem) elfelejtett XX. századi Homérosz-fordítás

11:35-11:55 Németh Anna: Az ősmítosz megteremtése Pasolini Medeája alapján

11:55-12:15 Kiss Balázs: Az Egyiptom-kép az Augustus-kor irodalmában
Előadások vitája (12:15-12:45)

Szünet (12:45-13:00)

13:00-13:20 Cservég Viola: A vasúti pályaudvar mint a 20. század katedrálisa.
A firenzei Stazione Santa Maria Novella (1933–1935)

13:20-13:40 Jakab Eszter Júlia: A Mahábódhi templom szimbolikája és jelentősége

13:40-14:00 Tamics Rita: Nyugalom, nincs többé hideg a hegyeken túl!
– Az ainu temetkezési rítusok és túlvilághit

14:00-14:20 Szűcs Bernadett: A kopt ikonok állatszimbolikája

14:20-14:40 Mosa Diána: Ki vagy te? – A paestumi bűvár sírjának ikonográfiai elemzése

Előadások vitája (14:40-15:10)

Szünet (15:10-15:45)

15:45-18:15 *Informatika – matematika*

15:45-16:05 Bondici László: Többfaktoros kamatlábmodellek és egzotikus opciók

16:05-16:25 Takács Kristóf: Szekvenciaillesztések matematikai jellemzése

16:25-16:45 Luksa Norbert: „Session Types” – Strukturált kommunikációs típus implementációja Scalában

16:45-17:05 Szécsi Péter: Statikus elemző rendszerek

Szünet (17:05-17:15)

17:15-17:35 Nagy Vendel: Kódtranszformáció Big Data rendszerek között
Scalában

17:35-17:55 Leitereg András: Masszívan párhuzamos architektúrák generatív programozása

17:55-18:15 Tamás Bence: Evezős mozgás felismerése és követése mély neurális hálók és hagyományos képfeldolgozási módszerek ötvözésével

Péntek, „C” szekció

11:15-12:15 *Pedagógia*

11:15-11:45 Mosa Diána: A francia főnevek nemének etimológiaalapú tanítása

11:45-12:15 Pitlik László: Lehet-e mindenki másként egyforma?
– Hasonlóságelemzés a szummatív értékelésben

12:15-13:00 Plenáris előadás: Barbarics Mária (Petrik Lajos Vegyipari Szakközépiskola): Gamification alapú iskolai értékelés két tanítási nyelvű osztályokban

13:15-18:15 *Filozófia*

13:15-13:45 Kovács Dániel Attila: A tudatosság problémái Plótinosznál

13:45-14:15 Márkus Melinda: Iróniaelméletek a pragmatikában

14:15-14:45 Szántó Rita: Az ironikus és a metafizikus

Szünet (14:45-15:00)

15:00-15:30 Törteli Anett: A művészet intézményi definíciója

15:30-16:00 Képes Diána: Doktor Faustus: a művész és a művészetek

16:00-16:30 Váncza Kristóf: A helyes választás megalapozottsága: Heidegger kontra Schelling

Szünet (16:30-16:45)

16:45-17:15 Zsupos Norbert: Az irodalom transzcendenciája Gilles Deleuze filozófiájában

17:15-17:45 Császár Andrea Mária: Az idegen(ség) fogalmáról Hannah Arendt műveiben

17:45-18:15 Molnár Erik: A szeretet metaforái

Szombat, „A” szekció

9:00-18:00 *Történelem*

9:00-9:30 Lódi Csilla: Egy országos kiállítás a nemzettudat szolgálatában. Az 1939-es zürichi országos kiállítás háttérének elemzése

9:30-10:00 Somogyi Dániel: A kétnyelvű író és „Kucsera”. Háy Gyula irodalmi-politikai pályája és a keletnémet–magyar kulturális kapcsolatok (1945–1956)

10:00-10:30 Erdős András Patrik: Katonai ellenforradalmi kísérletek a Tanácsköztársaság megdöntésére

- 10:30-11:00 Taschek Zoltán: Az 1931. évi országgyűlési választások Debrecenben
- 11:00-11:30 Bodonyi Orsolya Erzsébet: Egy megbélyegzett kulákcsalád története a Rákosi-korszak idejéből. Interjú Csomor Miklósné Göblyös Erzsébettel Szünet (11:30-11:45)
- 11:45-12:15 Ternovác Adél: Egy gyűrű datálási módszertana a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményében
- 12:15-12:45 Kiss Balázs: VIII. Ptolemaiosz valláspolitikájának alapvető vonásai
- 12:45-13:15 Marton Máté: Létó gyermeke és Brutus végzetes sorsa Szünet (13:15-14:15)
- 14:15-14:45 Rudolf Veronika: A Birodalom bővületében: Cseh–magyar kapcsolatok Imre és II. András uralkodása alatt
- 14:45-15:15 Varga Virág: Jellegzetes Árpád-kor végi és Anjou-kor eleji szlávón báni pályafutások
- 15:15-15:45 Kovács István: Az aradi prépostság a Zsigmond-korban
- 15:45-16:15 Faragó Dávid: Egy dél-dunántúli kismemes életútja a 16. századi hódoltsági peremvidéken (Ormányi Józsa sümegei várkapitány felemelkedése)
- 16:15-16:45 Rácz Balázs Viktor: Hűtlenségi perek az Apafi-korban Szünet (16:45-17:00)
- 17:00-17:30 Anga-Kakszi István Zalán: A magyar aulikus arisztokrácia politikai jelentősége Schwarzenberg és Windisch-Grätz kapcsolatának tükrében az 1848/49-es szabadságharc kezdeti szakaszán
- 17:30-18:00 Szabó Zsanett: Schvarcz Gyula kultúrpolitikai tevékenysége
- 18:00-18:30 Tóth Kelemen: Párbaj és becsület. A párbaj népszerűségének okai a 19-20. század fordulóján

Szombat, „B” szekció

- 9:00-15:30 *Irodalom- és kultúratudomány*
- 9:00-9:30 Tóth Károly: „Elszegényedés-történet”
- 9:30-10:00 Juracsek Kata: Ulickaja: Életművésznők – Műfajpoétikai kérdések
- 10:00-10:30 Fejes Richárd: Transz- és monomedialitás Mark Z. Danielewski *House of Leaves* című regényében
- 10:30-11:00 Havasi Zsuzsanna: Egy történetből kettő – A Francia szépség és a Clèves hercegnő

Szünet (11:00-11:15)

11:15-11:45 Szarvas Gabriella: Műfordítás jelnyelven – poétikai jellemzők

11:45-12:15 Seager-Smith Dániel Michael: Jónás Babelben: A Jónás könyve és a Jónás imája angol fordításban

12:15-12:45 Broscautanu-Kiss Mátyás: Félélősködő versek? A fagyöngy metaforája Palocsay Zsigmond és Szilágyi Domokos négykezes kötetében

Szünet (12:45-13:30)

13:30-14:00 Vrabély Márk: „hunc exemplum excepi de libro fratris Bernardini de Busty”: A Sándor-kódex egy exemplumának forráskutatása

14:00-14:30 Virág Csilla: Lokális történelem, lokális közönség

14:30-15:00 Hermann György: A népnyelvű levélírás kezdetei Magyarországon

15:00-15:30 Fazekas Júlia: A tér megjelenítése a reformkori divatlapokban: narratológiai kérdések

Szünet (15:30-16:00)

16:00-18:00 *Nyelvtudomány*

16:00-16:30 Ballagó Júlia: „itt már rájöttem, hogy ez fontos lesz” – Nemek a kérdőíves szituációk kontextualizációjában

16:30-17:00 Szabó Gergely: Módszertani újítások egy új szociolingvisztikai paradigma nézőpontjából

17:00-17:30 Kaposi Diána: Hangtani kérdések az első Magyarországon nyomtatott magyar nyelvű könyvben

17:30-18:00 Ádám Dóra: A keresztnevek rendszere az ungvári járási Korláthelmecen

Szombat, „C” szekció

9:00-11:00 *Fizika-kémia*

9:00-9:20 Bécsy Bence: Gravitációshullám-kitörések tulajdonságainak meghatározása

9:20-9:40 Rozgonyi Kristóf: Protoplanetáris korong saját gravitációs terének hatása Rossby-örvények kialakulására

9:40-10:00 Vámi Tamás Álmos: Hogyan üzemeljünk be egy prototípus detektort a CERN CMS-kísérletében?

10:00-10:20 Galzó Ákos Ferenc: Integrálható sokrészeske-rendszerek regularizálása

10:20-10:40 Máté Mihály: Többrészszerkezet-összefonódás vizsgálata mátrix-szorzat-állapotok közelítés alkalmazásával

10:40-11:00 Róth Csaba: Sztérikusan stabilizált mag-héj szerkezetű intelligens mikrogelek előállítása

11:15-12:15 Plenáris előadás: Csermely Péter (SE): Hogyan reagálnak a környezet változásaira és hogyan tanulnak a komplex hálózatok?

Szünet (12:15-13:00)

13:00-15:30 *Biológia*

13:00-13:20 Fülöp Máté: Az LC8 dinein könnyűlánc szerepe a humán interakcióban

13:20-13:40 Erdős Réka: Mitokondriális dinamika és funkció vizsgálata hasnyálmirigy duktális epithél sejtekben fiziológiai és pathofiziológiai relevanciában

13:40-14:00 Bósz Emília: A hídi formatio reticularis motoros afferenseinek fény- és elektronmikroszkópos vizsgálata

14:00-14:20 Török Bibiána: Az epigenetikai változások lehetséges közreműködése a skizofréniaszerű viselkedés megjelenésében Brattleboro patkányoknál

Szünet (14:20-14:30)

14:30-14:50 Babiczky Ákos: Az alvás-ébrenlét szabályozásának specifikus vizsgálata

14:50-15:10 Imrefi Ildikó: Egy száraz területeken gyakori gyökér- endofiton gomba, a Darksidea alpha funkcionális heterogenitásának vizsgálata

15:10-15:30 Kovács Ágnes Éva: A PAF antifungális fehérje hét ciszteint tartalmazó változatainak tervezése és előállítása *Penicillium chrysogenum*ban

15:45-18:15 *Földrajz-földtudomány*

15:45-16:05 Varga György: Pénz a távolból? Működőtöke-áramlások alakulása a visegrádi országok és az Európán kívüli világ között

16:05-16:25 Izing Máté Antal: Kárpátalja magyar fiatalságának jelene és jövőképe egy felmérés tükrében

16:25-16:45 Kolcsár Ronald András: Városi közparkok ökoszisztéma-szolgáltatásainak összehasonlító elemzése Zalaegerszeg példáján

16:45-17:05 Váczy István Dávid: Geopolitikai játszmák az Oszmán Birodalom és Perzsia területén a XIX. században

Szünet (17:05-17:15)

17:15-17:35 Konkoly Sándor: A Mohácsi-sziget történelmi útvonalai

17:35-17:55 Segesdi Martin: Középső-triász eosauropterygia tengerihüllő-mardványok Villányból

17:55-18:15 Hencz Mátyás: A Szent György-hegy piroklasztit-sorozata: következtetések a bazaltvulkáni működés folyamataira és formáira

XVIII. EÖTVÖS KONFERENCIA

2017. április 28-29. (péntek-szombat)

Eötvös József Collegium (1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)

A konferenciára az alábbi tudományterületekről várjuk jelentkezését:

- Biológia
- Filozófia
- Fizika
- Földrajz- és földtudomány
- Informatika
- Irodalomtudomány
- Kémia
- Klasszika-filológia
- Kultúratudomány

- Matematika
- Modern filológia
(európai és keleti nyelvek)
- Művészettörténet
- Nyelvtudomány
- Színház- és médiatudomány
- Pedagógia és oktatás
- Társadalomtudomány
- Történelem

A jelentkezés határideje: 2017. március 17. (péntek)

A jelentkezés a <http://ek.eotvos.elte.hu/ek/ek18/> oldalon a „Jelentkezés” fül alatt történik.

Frontvonalban – A XVIII. Eötvös Konferencia első napja

Az Eötvös Collegiumban április 28. és 29. között zajlik a XVIII. Eötvös Konferencia, amelynek színvonalát nemcsak a közel 100 hallgatói előadás, de a meghívott plenáris előadók is biztosítják. A pénteki nap három plenáris programot is tartogatott, amelyekben szó esett frontvonalon átélt kalandokról, a Shakespeare-drámafordítások pimaszságáról, és egy olyan iskolai értékelési módszerről is, amely forradalmasíthatja az oktatást.

A konferencia megnyitója után rögtön Dezső Tamás, egyetemünk Bölcsészettudományi Karának korábbi dékánja, asszirológus kapta meg a szót. *Frontline Archeology: Utazások az Iszlám Állam frontján* Iraqi Kurdisztánban című előadását azokra a tapasztalatokra építette, amelyeket a négy eddigi közel-keleti útján szerzett. Elsősorban a műemlékek pusztításáról beszélt, amely akkor vett lendületet, mikor az Iszlám Állam elfoglalta Moszult, és módszeresen rombolni kezdte az egykor Niniveként ismert város kulturális emlékeit. Ezt arra hivatkozva teszi, hogy az iszlám minden nemű emberábrázolást tilt, mert azokat bálványimádásnak tekinti. A műkincsrombolást a média gyakran úgy mutatja be, mintha a fő funkciója az ellenség számára fontos kulturális örökség lerombolása lenne, hiszen a korábban is muszlim fennhatóság alatt lévő területen eddig mégis megőrizték ezeket a kincseket. Azonban Dezső Tamás felhívta a figyelmet arra, hogy az Iszlám Állam esetében ez nem csak marketingfogás, hanem valódi vallási meggyőződés. Ezt jól mutatja az a tény, hogy nem csak az ellenséges síta mecseteket pusztítják el, hanem a hozzájuk közel álló, szunnita felfogást képviselő mecseteket is, melyekben például korai, szentként tisztelt próféták maradványait őrzik. Az ő szemükben ez is bálványimádásnak minősül. Tehát az iszlám vallásnak egy végletekig purista szemléletét, a vahabizmust képviselik, amely szerint még Mohamed is csak egy ember volt, nem őt kell tisztelni.

A terület asszír és keresztény emlékeit a történelem során sem a kalifák, sem Mohamed próféta, sem Szaddám Huszein nem pusztították, utóbbi inkább múzeumokat hozott létre, melyben a kiállított műkincsek az irániak dicső múltjára emlékeztettek. Többek között ezeket a kiállított műkincseket az Iszlám Állam katonái és lelkes hívei az elfoglalt területeken egyszerűen szétverték, az asszír szobroknak kalapáccsal estek neki, az épületek falát díszítő domborműveket vésővel tették tönkre, vagy felrobbantották az egész épületet. Így járt Palmüra két római kori temploma is, amelyeket Dezső Tamásnak a '80-as években még volt szerencséje élőben látni, akkor még nem tudván, hogy utoljára.

Az UNESCO nemrég konferenciát hívott össze az iraki térség elpusztított műkincseivel kapcsolatban. Ennek során megpróbálták felmérni, mekkora kár keletkezett, és folyamatosan folytatják annak vizsgálatát, hogy mit és mennyire lehet helyreállítani. Egyelőre a műemléki helyreállítás lehetőségeiről nagyon keveset tudni, hiszen sokszor a romokat sem lehet megvizsgálni, mert azok még mindig az Iszlám Állam fennhatósága alatt vannak. Ez ellen azonban folyamatos harc folyik, amelynek fő haderejét a pesmergák biztosítják. Ők alkotják Iraki Kurdisztán hadseregét, a nevük azt jelenti, „akik szembenéznek a halállal”. Dezső Tamás őket látogatta meg a fronton, ami nagyrészt földszáncokból áll, amelyek megvédik a kurd falvakat az Iszlám Állam támadásaitól. A kurdok kultúrája sokkal világiasabb, nyitottabb, ezt mutatja, hogy a menekülttáborokban külön őrzik a keresztény templomokat. A keresztény menekülteknek pedig szüksége is van a védelemre, mert ők idegen hitűek, tehát ha az ISIS elfogja őket, rabszolgaként eladhatják a híveket a moszuli piacon.

Dezső Tamás előadása végén minden politikai felhang nélkül emlékeztetett arra, hogy a migrációs válság csak a tünet, nem maga a betegség. Ezért elhibázottnak tartja az európai menekültpolitikát, ami csak tüneti kezelést igyekszik nyújtani. Az alapvető probléma az, hogy a Közel-Keleten a népesség nagyon rövid idő alatt a duplájára nőtt, és ez hihetetlen mértékű társadalmi nyomást eredményez. Ez idővel csak súlyosbodni fog, mert a népesség tovább nő, az élhető terület viszont folyamatosan csökken. Egy tanulmány szerint 2030-ra a világ édesvíz-készlete drasztikusan lecsökken, mégpedig a mediterrán térségben a legsúlyosabb mértékben. Mindemellett a térség súlyos problémája, hogy a társadalom felsőbb rétegei már Európába vándoroltak, ezért nincs például elég orvos, aki ellátná a háborús sebesülteket. Ezek az orvosok már Németországban dolgoznak, ahol most 90 milliárd eurós integrációs programot indítottak. Dezső Tamás szerint ha ezt az összeget vagy akár csak töredékét a probléma forrásának megszüntetésére használnák fel, már az elég lenne a térség pacifikációjára és újjáépítésére is.

Az újrafordítás pimaszsága

A konferencia második programja során Nádasy Ádámmal Ruttkay Veronika, az Anglisztika Tanszék adjunktusa beszélgetett Shakespeare-fordításokról és azok színpadi adaptációiról. Ruttkay Veronika először azt idézte fel, hogy mikor bekerült az egyetemre, annyit hallott Nádasy Ádámról, hogy szinte lehetetlen bekerülni az óráira, és hogy újrafordította a Szentivánéji álmot, ami

akkor (1994) nagy merészségnek tűnt. Nádasdy erre megerősítette, hogy valóban kellett pimaszság hozzá, és magyarázkodnia kellett miatta, hogy miért nyúl hozzá egy olyan fordításhoz, amivel nincs semmi baj. Szerinte ennek a kommunista rendszer fagyottsága volt az oka, mert ha az emberek azt mondják, hogy jó a régi, akkor nem fognak megbízni egy tehetségtelen pártközeli fordítót az újrafordítással, ami aztán az egyetlen elfogadott fordítás lesz. Tehát Nádasdy szerint a kultúraféltés vezette a kételkedőket, és ezt több személyes élménye is bizonyította. Egyébként pedig ráfért a Shakespeare-darabokra az újrafordítás, mert Vörösmarty nyelve a mai színpadon már nem tud hitelesen megszólalni, pedig az ő Lear király-fordítását Szabó Lőrinc már jelentősen átdolgozta.

Ruttkay felvetette, hogy Nádasdynak már a Szentivánéji álom fordítása előtről vannak versei, amelyekben szerepel Oberon és a darab több szereplője is. Nádasdy ezt azzal indokolta, hogy volt egy előadás Kaposváron 1987-ben, ami nagyon mélyen hatott rá, de egyébként mindig is szerette a darabot. Bevallotta, hogy amikor később több Shakespeare-darabon is dolgozott, a Tévedések vígjátéka esetében kimondottan megkönnyebbült, mert végre nem érezte úgy, hogy Arany János ott áll mögötte, és figyel, mit csinál a szöveggel. Aranynak szerinte abból a szempontból könnyebb dolga volt, hogy nem volt még olyan stabil nyelvi rendszer, mint ma, amikor már a rendszerből történő kilépésnek is jelentése van.

Ruttkay hozzátette, hogy az újrafordítások hatására az irodalmárok is újra foglalkozni kezdtek ezekkel a művekkel, és ezúttal reflektáltak a korábbi fordításokra is. Nádasdy szerint ez természetes folyamat, mert amíg csak egyetlen fordítás van, addig mintha megkövesült réteg rakódna a szavakra. Ez olyannyira igaz, hogy a híres „lenni vagy nem lenni” sor fordítása még Aranynál korábbi fordítási lelemény, Vajda Péter érdeme, és mikor Arany ezt úgy fordította, hogy „a lét vagy nemlét kérdése ez”, azt már a korabeli színészek egyszerűen nem voltak hajlandók elfogadni, és a sor korábbi verzióját mondták a színpadon. Ennek hatására végül Arany is beadta a derekát.

A következőkben Ruttkay konkrét színházi adaptációkra terelte a szót, hogy Nádasdy részt szokott-e venni a fordítását használó darabok próbáin. A fordító erre azt válaszolta, hogy nem, mert idegesíti a helyzet. A próbákon a színészek még nem tudják a szöveget, és rengetegszer elismélik az egyes jeleneteket, akár egy-egy sort is, és ezt nem bírja. Ő inkább úgy tekint magára, mint egy étterem nyershús-beszállítójára, aki csak odaadja az alapanyagot, aztán nem akarja látni, a konyhán mit művelnek vele. Aztán a főpróbára ül be, amikor már fogyasztásra készen látja a művet. A kérdésre, hogy jelenleg min dolgozik,

elárulta, hogy a IV. Henrik című királydrámát fordítja az Örkeny Színház előadására, ahol Mácsai Pál rendezésében láthatjuk majd a darabot.

A számítógépes játékok hatása az oktatásra

A pénteki egész közönséget megcélzó előadások közül Barbarics Márta pedagógiai témájú előadása volt az utolsó. Az előadó a Petrik Lajos Szakgimnáziumban matematikát angol nyelven és szakmai angolt tanít. Előadásának címe: Gamification alapú iskolai értékelés két tanítási nyelvű osztályokban. A gamification nem új fogalom, és nem csak a pedagógiában alkalmazzák, a játékok elemeinek nem játékos környezetben való alkalmazását jelenti. Az iskolai értékelésben ennek új lendületet adott a számítógépes játékok elterjedése. Elsősorban ezeknek az elemzése során derült fény azokra az elemekre, amelyek élvezetessé tehetik a tanulást is, ezek adják a módszer magvát. Ilyen elem, hogy az értékelés pontgyűjtéssel történik. A diák nem kap negatív visszajelzést, de ha nem csinál meg egy feladatot, nem kap pontot. A pontok alapján ranglista is összeáll a tanulóközösségben, ez a versenyszellem is motiváló. A tananyag szintekre lebontva jelenik meg, aki teljesít egy szintet, az továbbjut a következőre, és megszerez egy vicces névvel ellátott titulust. Például aki trigonometriából 3-ast kap, az Trying Triangle titulust kap.

A naplóba azért be kell kerülnie valamilyen jegynek. Ez úgy történik, hogy a tanár előre megadja, hogy az adott szinten hány pontot lehet szerezni összesen, és ez a pontszám milyen feladatokból áll össze. Barbarics Márta a csoportjaiban 20 pontos szintekkel dolgozik, amelyekben 10 pontos a témazáró dolgozat, a többi pedig szorgalmi feladatokkal, vagy óra eleji pontgyűjtő akciókkal (ez a röpdolgozat megfelelője) megszerezhető. 16 ponttól kapnak a diákok 5-öst a témakörre, hogy ezeket a pontokat milyen módon gyűjtik össze, az teljes mértékben az ő beosztásukon múlik. A diákok visszajelzései alapján ez segít nekik megtanulni az időbeosztást, a határidők betartását, és sokkal igazságosabbnak tartják, mint a hagyományos módszert. A tanárnő által kiküldött kérdőív válaszai alapján a diákok úgy érzik, a gamification alapú értékelés azért is jó, mert folyamatosan kapnak visszajelzést, nem egy egyszeri teljesítményt tükröznek a jegyek, és sokkal jobban értékeli a szorgalmat, a befektetett energiát. Emellett a kérdőív attitűdvizsgálata azt mutatja, hogy a diákok szerint az így kapott jegyek a tudásukat is jobban tükrözik az adott témakörben. Az új módszer a tantárgyak iránti szimpátiát is növelte, és talán a legmeggyőzőbb adat, hogy a 133 megkérdezett diák 96%-a továbbra is ezt az

értékelési módszert szeretné használni. Barbarics Márta szerint ez azt mutatja, hogy a 21. század pedagógusának ebbe az irányba kell haladnia.

Cser Nóra

Megjelent 2017. április 29-én az ELTE Online-on (<http://elteonline.hu/tudomany/2017/04/29/frontvonalban-a-xviii-eotvos-konferencia-elso-napja/>)

Ruttkay Veronika beszélget Nádásdy Ádámmal

Dezső Tamás előadása

A hálózat csapdájában – Az Eötvös Konferencia második napja

Az Eötvös Konferencia második napján megtartott plenáris előadáson hivatalosan a természettudományok jutottak szóhoz, azonban a hálózatkutatásról szóló előadás bőven tartogatott meglepetéseket a társadalomtudománnyal foglalkozóknak is.

Míg a konferencia pénteki plenáris programjai elsősorban a bölcsészettudomány és a pedagógia tudományterületét fedték le, a szombati nap meghívott előadója inkább a természettudományokat volt hivatott képviselni. Ezt mutatja az a tény is, hogy Csermely Péter, a Semmelweis Egyetemen oktató hálózat-kutató és biokémikus előadását a szervezők a Fizika – Kémia és a Biológia szekciók közé illesztették be. Azonban úgy tűnik, a hálózatkutatás és Csermely Péter nem hagyja magát ilyen egyszerűen beskatulyázni.

Az előadás címe „Hogyan reagálnak a környezet változásaira és hogyan tanulnak a komplex hálózatok?” volt. Az alapfogalmak megértéséhez négy alappillért vázolt fel Csermely Péter. Az első a Donald O. Hebb által kifejlesztett tanulási szabály, amely felveti, hogy a tanulási folyamat és az idegsejtek egymás között keletkező kapcsolatai összefüggnek. Később ezt számos módon továbbfejlesztették, először arra jöttek rá, hogy amikor az idegrendszer tanul, nemcsak új kapcsolatok létesülnek, de a tanulásban résztvevő idegsejtek közötti már létező kapcsolatok is megerősödhetnek. Ez persze nem folytatódhat a végtelenségig, mert úgy csak egyre több energia tárolódna a rendszerben, és előbb-utóbb „felrobbanna”. Ezért bizonyos kapcsolatok erősödésével párhuzamosan más interneuronális kapcsolatok gyengülnek, ez a folyamat a felejtés. Ezzel stabilizálódik a rendszer.

A második pillér John Hopfield nevéhez fűződik, aki szimulációs eljárásban alkalmazta a Hebb-féle szabályt. Ehhez ismernünk kell a szimuláció eszközt, a fázistér vagy állapotér fogalmát: ez egy olyan geometriailag szemléltethető tér, melynek egy-egy pontja egy adott dinamikai rendszer (például neurális vagy egyéb hálózat) egy-egy lehetséges állapota. Ebben a fázistérben „vonzó állapot-sorok” jelennek meg, ezeket attraktoroknak nevezzük. Hopfield szimulációs eredményei azt mutatták ki, hogy a Hebb-féle szabály alapján jó néhány ilyen attraktor jön létre egy adott hálózaton belül, és ezek a dinamikus folyamatok közel azonos valószínűségű lehetséges végpontjaiként stabilizálódnak.

A harmadik pillér, hogy a természetben fellelhető hálózatok magok köré szerveződnek. Ez azt jelenti, hogy a hálózat nódusoknak nevezett csomópontjai között vannak, amelyek központi szerepet töltenek be: ez a néhány nódus a hálózat közepén helyezkedik el, és egymáshoz nagyon erős kapcsolat köti őket. Ezekhez sok periférikus nódus kapcsolódik, melyek jellemzője, hogy egymással nem állnak közvetlen kapcsolatban.

A negyedik pillér pedig az a belátás, hogy ha nem lennének attraktorok, nem tudnánk tudományos kutatásokat végezni, mert nem lennének megismételhetők a kísérletek. Ha nem lennének viszonylag nagy valószínűségű stabil végpontok, a folyamatok eredménye mindig esetleges, kiszámíthatatlan lenne. Az attraktorokból a természetben nagyon egyszerű összefüggések rajzolódna ki, erre jó példa a rákos sejtek két attraktora. Ha valamilyen gyógyszeres kezelést alkalmazunk, a rákos sejtek vagy tovább burjánzanak, vagy megállnak és nem szaporodnak tovább. Fontos tétel az is, hogy az attraktorokat meghatározó nódusok szinte kizárólag a hálózatok magjában találhatóak, ami felveti a kérdést, hogy a hálózat 90%-át adó periféria felesleges lenne? Csermely itt jegyezte meg először, hogy a társadalomban is van ilyen elképzelés.

Rengeteget tudunk tehát a komplex hálózatokról és az attraktoraikról, de mi a helyzet akkor, amikor egy új attraktor fejlődik ki? Ez hogyan rögzül? A szokványos ingerekre adott szokványos válaszok során a mag kódolja az információkat, és egy gyors, határozott válasz érkezik, hiszen ekkor a rendszer egy már régebben rögzült attraktort foglal el. Azonban ha új információval, szokatlan helyzettel kerül szembe a hálózat, a központban nem születik egyértelmű válasz. Csermely úgy fogalmazott, hogy ingázik az attraktorok között, a nódusok mintha ide-oda lökdösnék az ingert, mert egyik attraktor sem adekvát válasz. Ennek a lökdösésnek a során az inger kikerül a magból, és a perifériára terjed, ezzel aktívva téve az egész hálózatot. Ekkor az egész közösség „egyztetésével” új attraktor születik, amely a legadekvátabb válasz az ingerre.

Az egyik kézenfekvő példa a komplex Lab_mouse_mg_3216 hálózatok működésének kutatásában az agy. Először primitív, nagyon kis méretű aggyal rendelkező állatokban gondolkodjunk. Egy ilyen kis élőlényt ha megijesztünk, másodjára már gyorsabban fog elmenekülni, mint elsőre. Az egyik kísérletben részt vevő állatkánál az első menekülés során egy 16 agyi idegsejtjéből álló mag aktiválódott. A második alkalommal viszont már 20 idegsejt kódolta a választ, melyeknek helyzete más volt, mint az előző inger során. Így a válaszreakció

(menekülés) már sokkal erőteljesebben valósult meg. Komplexebb élőlényekkel, egerekkel és patkányokkal kísérletezve azt figyelték meg, hogy ha egy ismert helyre kerül, ami már kódolódott az agyában, akkor kevés idegsejtje aktiválódik, mert tudja, hogy mit kell tennie: menekülnie, vagy élelmet keresni. Egy új helyszínen azonban sokkal több idegsejt lesz aktív, mert ekkor az egész hálózathoz érkező válaszlehetőségek elkezdik bombázni a központot: vajon most futni kell? Vagy élelmet keresni? Esetleg elbújni? De ha ez a helyzet is ismétlődik, és az új attraktor stabilizálódik, akkor újra elegendő lesz csak kevés, magbéli idegsejt a megfelelő válaszhoz, ezek azonban nem ugyanazok a magok lesznek, mint a korábbi attraktorok esetében. Ugyanez az emberi reakciókban is megfigyelhető: reflexszerű, begyakorlott helyzetben gyors, határozott választ tudunk adni. Egy új helyzet azonban bizonytalanságot okoz: lassú mérlegelés, a lehetőségek számbavétele következik.

A társadalmi hálózatokra is ugyanúgy igazak a fenti megfigyelések. Ismét a kisebbtől indulva, vegyük először a hangyák példáját. Az egyszerű feladatok egyénileg jobban megoldhatók, például ha haza kell menniük, akkor nem csoportosan, hanem egyénileg indulnak el. Viszont ha egy bonyolultabb feladatot kell elvégezni, mint amilyen az új élelem keresése, azt már csoportosan együttműködve teszik. Az emberi hálózatok is hasonlóan működnek. Ha egy kreatív feladatot kell megoldani, a csapatmunka jobb eredményt hoz. Ezen belül is kivételesen sikeres az a módszer, hogy kisebb munkacsoportokat alakítunk, akik megvitatják a kérdést, majd összeeresztjük az összes csoportot, hogy megosszák egymással a tapasztalatokat. Ezután újra kisebb csoportokra bontjuk a társaságot, de ezúttal teljesen más felosztásban, majd miután megvitatatták a kérdést, újra összeeresztjük őket, és így tovább. Ez azért produktív módszer, mert így újra meg újra átkonfigurálódik a szociális hálózatok magja. Aki az egyik csoportban a maghoz tartozott, az egy másikban már lehet, hogy perifériára kerül. A mag állandó változásával pedig az attraktorok is folyamatosan változnak. Így minél több lehetséges kombináció kipróbálására lesz lehetőség, annál nagyobb a valószínűsége, hogy a „helyes” válasz is köztük van.

A kombinációk közül a legtávolabbi összeköttetések a leghatásosabbak, például sokszor egy tudományos kérdésre egy teljesen más tudományterület bevonásával találjuk meg a választ. De ez nem azt jelenti, hogy a nagyon távoli dolgok összekötése csak sikeres lehet. Sőt a legtöbb ilyen törekvés egyszerű hülyeség lesz, de minél több a kipróbált kombináció, annál nagyobb az esély arra, hogy lesz köztük egy jó megoldás, amely aztán rögzül. De a kapcsolatoknak

ez a széles körű variációja csak a periféria bevonásával lehetséges, hiszen a magban csak néhány lépésnyi távolságra juthatunk, nem érünk el egymástól távoli pontokat. Ha megvan az adott kérdéshez a helyes megoldás, és a nódusok ezen kombinációja közti kapcsolatok megerősödnek, új attraktor keletkezett.

Csermely Péter előadása váratlan fordulattal zárult. Az addig elmondottak alapján ugyanis levonta a következtetést, miszerint a demokrácia az egyetlen lehetséges sikeres viselkedésmód. Hiszen az új helyzeteket csak úgy lehet sikeresen megoldani, ha a perifériát sikerül kreatív módon bevonni, és a megoldási javaslataikat a mag figyelembe veszi. Evolúciósan belénk van kódolva, hogy a demokrácia szükségszerű feltétele a fennmaradásunknak.

Cser Nóra

Megjelent 2017. április 30-án az ELTE Online-on (<http://elteonline.hu/tudomany/2017/04/30/a-halozat-csapdajaban-az-eotvos-konferencia-masodik-napja/>).

DRÁMAKÖR

TARKÓFITYISZ
hommage egy részben

A D'Coeur előadása
2017. április 27. Eötvös Collegium, Estike

TARKÓFITYISZ

hommage egy részben

A D'Coeur előadása

„Harmincéves a L'art pour L'art társulat! Róluk emlékezik meg a két és fél éves D'Coeur 2017. április 27-én az Estikében! Lesz benne véres rímdráma! Zsiráfok és gíliszták! Buborék! Csúcsjelenet! Horoszkóp! Sziámiiker-találkozó! Indiánok nem lesznek, de az nem az én hibám. Tarkófityisz: jöjjön el az ís, akinek ezekből egyik sincsen!” (Leopold, a porondmester)

JÁTSSZÁK: Bányai Vidor, Fazekas Boglárka, Garai Luca, Kovács Péter, Mezősi Máté, Sebestyén Ádám, Solymosi Nóra

A JELENETEKET ÍRTA: A L'art pour L'art Társulat és a D'Coeur

RENDEZTE: Fazekas Boglárka

BEMUTATÓ: 2017. április 27. 20:30

**Felvételi és a
Collegium Tisztikara**

BUZDÍTÁS A 2019. ÉVI FELVÉTELIRE

Tisztelt Egyetemi Polgár!

Az Eötvös József Collegium igazgatójaként gratulálok sikeres egyetemi felvételijéhez, és köszöntöm az egyetemi polgárok között. Tanulmányaihoz sok örömet és sikereket kívánok!

Kérem, jelentkezzen az ELTE Eötvös József Collegium felvételijére! Sokéves tapasztalatunk, hogy az Eötvös Collegium hírneve olykor inkább elijeszti, semmint felbátorítja a vidéki hallgatókat. A Collegium nem bevehetetlen fellegvár, ahol publikációk, „szakmai” teljesítmények, gimnáziumi és egyetemi dolgozatok híján nem is érdemes megjelenni. Sikeres felvételi je egyértelmű bizonyossága annak, hogy helye van az Eötvös Collegiumba jelentkezők között. Szívesen látjuk! A Collegium hivatása alapításától fogva az Önhöz hasonló hallgatók támogatása. A collegiumi tagságra az ELTE Bölcsészettudományi, Informatikai, Társadalomtudományi és Természettudományi Karára felvett nappali tagozatos hallgatók pályázhatnak, illetve kivételes esetben olyanok, akik a Collegium valamelyik műhelyéhez kapcsolódó minort végeznek. Felvételizni a képzések teljes időtartama alatt lehetséges. 2015-től különösen fontos számunkra, hogy a collegiumi tagságot az ELTE valamennyi karán tanuló tanárszakos hallgatók is minél nagyobb számban elnyerjék. A Collegium vidéki és budapesti hallgatók számára egyaránt nyitott. A budapesti diákok bejáró státuszra tarthatnak igényt, amely teljes jogú collegiumi tagságot biztosít.

A pályázat beküldési határideje: 2019. augusztus 11. 24.00 óra

A pályázatnak a következőt kell tartalmaznia:

- pályázati űrlap (amely a <http://honlap.eotvos.elte.hu> internetes oldalon érhető el, a Felvételi / Pályázati felhívás menüpont alatt, ennek az oldalnak az alján, vagy erre a linkre kattintva);
- önéletrajz (hagyományos, leíró jellegű);
- szakfelvételi engedély (vagy az egyetemi felvétélről szóló értesítés másolata).

Csatolható továbbá:

- szakmai eredmények dokumentumai másolatban (pl. tanulmányi versenyek, nyelvvizsga-bizonyítvány stb. pdf/jpeg formátumban, szkennelve);
- az Ön korábbi munkáját jól ismerő szaktanár ajánlása (lezárt borítékban, amelyet, behívásuk esetén, a felvételire szíveskedjenek magukkal hozni).

A szaktanárok előzetes véleményezését követően a collegiumi felvételire behívottak névsora – a felvételi űrlapon való egyéni hozzájárulás alapján – augusztus 16-án 10 órától tekinthető meg a Collegium honlapján. A felvételi szóbeli beszélgetésekből áll, melyet a műhelyek saját hatáskörben írásbeli részzel egészíthetnek ki. A felvételi kizárólagos időpontja: augusztus 21–22–23. A humánus „fejkopogtatáson” a jelentkező szaktudását és általános műveltségét vizsgáljuk, a felvételizőt egy-egy oktatói és hallgatói bizottság fogja kérdezni. A felvételi napok többi részét kötetlen programok töltik ki. A Collegium a – bentlakást igénylő – felvételizők számára 1500 Ft (megérkezéskor, helyszínen fizetendő) regisztrációs díj ellenében a felvételi teljes időtartamára (három éj: kedd-szerda-csütörtök) szállást biztosít (ágyneműhuzatot hozni kell). A felvételi mindhárom napján számítunk a jelenlétére, ezért a szállás igénybevételét figyelmebe ajánlom! Kérem, szándékát a felvételi űrlap megfelelő mezőjének kitöltésével jelezze. A jelentkezések sorrendjét ebből a szempontból figyelembe vesszük, mert összesen száz férőhelyünk van, amelyek elosztása jelentkezési sorrendben történik.

Kérjük, pályázatát kizárólag elektronikus úton nyújtsa be.

Jelentkezési felület: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>. Pályázatában feltétlenül tüntesse fel, hogy az ELTE melyik tanári szakjaira vagy alapszakjára és (a Collegium melyik műhelyének profiljához illő) szakterületre nyert felvételt, a középiskolában milyen nyelvet tanult.

Hiányos pályázatot nem fogadunk el. A pályázati anyagot nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

További információért, kérem, keresse fel a Collegium honlapját: <http://honlap.eotvos.elte.hu>, vagy írjon a titkarsag@eotvos.elte.hu címre, illetve telefonáljon a 06-1-460-4481-es telefonszámra.

Jelentkezését várva, szeretettel üdvözlöm,

Dr. Horváth László
igazgató

A felvételihez kapcsolódó linkek:

felvételi: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>

főoldal: <http://honlap.eotvos.elte.hu/>

felvételi hírek: <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/felveteli>

Collegiumi karácsony

TERMÉSZETTUDÓS ÉS INFORMATIKUS KOLLÉGÁK!

Hadd ajánljuk külön az Önök figyelmébe az ELTE rangos szakkollégiumai között az Eötvös Collegiumot! A napjainkban elsősorban bölcsész profilú intézményben alapításától kezdve mindig megbecsült helyet kapott a természettudomány, és a TTK-sok, illetve az informatikusok ma is szerves részét képezik a Collegiumnak. Ma a természettudós hallgatók négy műhelybe (Biológia–Kémia, Földrajz – Föld- és Környezettudomány, Informatika, Matematika–Fizika) szerveződve hallgathatnak az egyetemi képzésben foglalt ismeretanyagnál több és magasabb ismereteket nyújtó órákat. Az Önök számára különleges előnyöket is ígér ez a szakkollégium, más kifejezetten természettudományú profilú szakkollégiumokhoz képest. Egyrészt olyan multidiszciplináris közegbe kerülnek, ahol a „szürke hétköznapok” folyamán alkalmuk nyílik a szűkebb szakterületük mellett más tudományok világába, gondolkodásmódjába is bepillantani. A bölcsész szakos hallgatókkal való együttélés kiváló lehetőség mind verbális, mind írott kommunikációs képességük pallérozására. Másrészt az Eötvös Collegium idegen nyelvi műhelyei minden hallgató számára ingyen biztosítják nyelvóráikat, ami lehetőséget teremt arra, hogy megalapozott nyelvismerettel követhessék leendő „tudóstanárként” szakterületük kurrens eredményeit. A Collegium aktív nemzetközi kapcsolatrendszere lehetőséget teremt arra, hogy még a diákevek alatt közvetlen kapcsolatot szerezzenek a leg-rangosabb nemzetközi műhelyekben. A Collegium régebbi hallgatói segíthetik az egyetemi tanulmányok befejezését követően.

Bepillantás a mai és a régi természettudós világba:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/dogeszek.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/informatikusok.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/fizikusok.pdf>

Arra biztatjuk Önöket, hogy bátran jöjjenek el a Collegium felvételijére!

A „dögész” kabinet

A VÁLASZTMÁNY, A DIÁKOK AJÁNLÓJA

Az Eötvös József Collegium nemcsak szakmai műhelyként működik. Nincs színvonalas tudományos munka összetartó közösség és felelős együttgondolkodás nélkül.

Most összefoglaljuk néhány pontban, mi mindenre van lehetőség nálunk a műhelymunka mellett:

Izgalmas beszélgetéseken vehetsz részt az irodalmi és a színházi élet kiválóságaival.

Kedvezményesen mehetsz kiállításokra és színházba a Képkeret csoporttal, illetve a Színházkörrel.

A Közösségi Csütörtökökön filmezhetsz, bulizhatsz a pinceklubban és a társalgóban.

Minden évben részt vehetsz az Eötvös Majálison, a közös karácsonyozáson, a bográcsozásokon és a kirándulásokon, valamint a gólyaprogramokon.

Előadhatsz az Eötvös Konferencián, az OTDK utáni második legnagyobb hallgatói konferencián.

Külföldi cserekapcsolatokban vehetsz részt.

Írókörbe, Biblia-körbe járhatsz.

Open mic felolvasóesteken léphetsz fel, és ugyanitt meghallgathatsz másokat.

Sportolhatsz a kültéri sportpályán, a torna- vagy a konditeremben.

Csatlakozhatsz a Választmány valamelyik bizottságához, és te is részt vehetsz a Collegium életének szervezésében.

Ha további információkra lenne szükséged, fordulj hozzánk bizalommal az [ejc.valasztmany@gmail.com](mailto:valasztmany@gmail.com) címen, vagy látogass el a valasztmany.eotvos.elte.hu oldalra!

Luksa Norbert
a Választmány elnöke

**AZ ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM OKTATÓ
ÉS NEM OKTATÓ MUNKATÁRSAI, TISZTSÉGVISELŐI
(AZ ÉVKÖNYV KIADÁSÁNAK IDŐPONTJÁBAN)**

Kurátor: Bertényi Iván
Igazgató: Horváth László
Aligazgató: Laczkó Krisztina
A Kuratórium elnöke: Kiss Jenő
A Kuratórium tagjai:
Balga Attila
Borhy László
Kiss Jenő
Solymosi László (póttag)
Bozsonyi Károly
Laczkó Krisztina
Mészáros Tamás
Sára Balázs (póttag)
Barabás Gergő
Bondici László
Egyed Regina
Horicsányi Attila (póttag)
Kökény Martina (póttag)

Műhelyvezetők, kabinetvezetők, vezető tanárok:
Bangha Imre kabinetvezető
(Orientalisztika Műhely, Indológiai Kabinet)
Birtalan Ágnes kabinetvezető
(Orientalisztika Műhely, Mongol Kabinet)
Bozsonyi Károly műhelyvezető (Társadalomtudományi Műhely)
Burcsi Péter műhelyvezető (Matematika–Fizika Műhely)
Csibra Zsuzsanna kabinetvezető
(Orientalisztika Műhely, Sinológiai Kabinet)
Dezső Tamás kabinetvezető
(Orientalisztika Műhely, Assziriológiai Kabinet)
Egedi-Kovács Emese tudományos munkatárs
(Byzantium Központ, Aurélien Sauvageot Francia Műhely)

Engelné Nagy Éva műhelyvezető (Szlavisztika Műhely)
Falvay Dávid kabinetvezető (Olasz Műhely, Filológiai Kabinet)
Schmal Dániel műhelyvezető (Filozófia Műhely)
Fejérvári Boldizsár műhelyvezető (Angol–Amerikai Műhely)
Győri Róbert műhelyvezető
(Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi Műhely)
Hasznos Andrea kabinetvezető
(Orientalisztika műhely, Egyiptológia Kabinet)
Illés Anett műhelyvezető (Biológia–Kémia Műhely)
Iványi Tamás kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Arabisztika Kabinet)
Kalmár Anikó műhelyvezető (Aurélien Sauvageot Francia Műhely)
Klempáné Faix Dóra műhelyvezető (Spanyol Műhely)
Kozsik Tamás műhelyvezető (Informatikai Műhely)
Körmendi Tamás műhelyvezető (Történelem Műhely)
Laczkó Krisztina műhelyvezető (Magyar Műhely)
Ludmann Ágnes műhelyvezető (Olasz Műhely)
Masát András műhelyvezető (Skandinavisztika Műhely)
Máté Zoltán műhelyvezető (Orientalisztika Műhely, kabinetvezető: Japán Kabinet)
Mecsi Beatrix kabinetvezető (Orientalisztika Műhely, Koreanisztika Kabinet)
Mészáros Tamás műhelyvezető
(Byzantium Központ, Bollók János Klasszika-filológia Műhely)
Sántháné Gedeon Mária vezetőtanár (Angol–Amerikai Műhely)
Sára Balázs műhelyvezető (Germanisztika Műhely)

Titkárságvezető: Major Anita
Könyvtáros: Széles Ágnes
Segédkönyvtáros: Szabó Edit Zsuzsanna
Gondnok: Zrupkó Gáborné
Karbantartó: Nagy Lajos
Takarító: Csernetics Istvánné, Molnár Mária

Kapcsolat:
H-1118 Budapest, Ménesi út 11-13.
Telefon: +36 1 460 4481
E-mail: titkarsag@eotvos.elte.hu

Függelék
A Collegium kiadványai

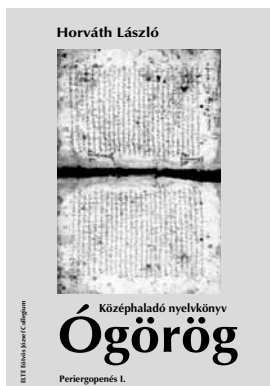

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TUDOMÁNYOS KIADVÁNYAI

KLASSZIKUS ÓKOR, BIZÁNC,
HUMANIZMUSA XII. Magyar Ókortudományi
Konferencia előadásából ELTE Eötvös József Collegium

Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásából. Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXVI)

ISBN: 978-615-5371-77-6. 189 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/MOK_12.pdf

Horváth László: *Középfaladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló I.* ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXVII) ISBN: 978-615-5371-75-2. 339 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Ogorog_gyakorlo.pdf

Farkas Zoltán – Horváth László – Mayer Gyula: *Kezdő és haladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyöttrődő tanuló II.* ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXVIII) ISBN: 978-615-5371-83-7. 442 p.
 Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Ogorog_nyelvkonyv.pdf

Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai. Szerkesztette: Farkas Zoltán és Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXIX) ISBN: 978-615-5371-78-3. 512 p.
 Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Kapitanffy.pdf>

INVESTIGATIO FONTIUM II.

Griechische und lateinische Quellen
mit Erläuterungen

 ELTE Eötvös József Collegium

László Horváth – Erika Juhász (Hrsg.): *Investigatio Fontium II. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen*. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2017. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXX) ISBN: 978-615-5371-76-9. 262 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Investigatio_II.pdf

 ELTE Eötvös József Collegium

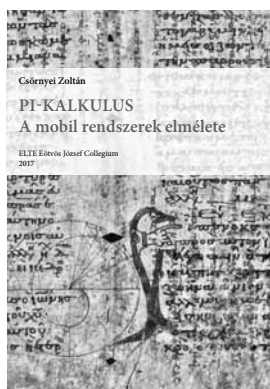
Raffaello Baldini
Carta canta

Kutyabőr

 Budapest
2017

Raffaello Baldini: *Carta canta – Kutyabőr*. Szerkesztette: Ludmann Ágnes. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-81-3. 143 p.

Csörnyei Zoltán: *Pi-kalkulus. A mobil rendszerek elmélete*. Eötvös Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-74-5. 191 p.
Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Pi-kalkulus-beliv.pdf>

HORIZONT

Tanulmányok a Szlavisztika műhelyből

I. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia

ELTE Eötvös József Collegium 2016

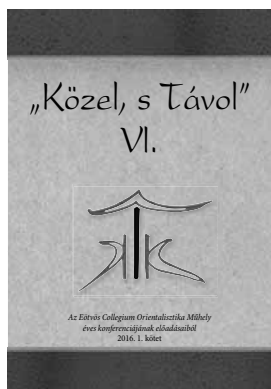
Horizont. az Eötvös Collegium Szlavisztika Műhelye által megrendezett I. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencián elhangzott előadások. Eötvös Collegium, 2016. május 27. Szerkesztette: Engelné Nagy Éva. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016[2017]. ISBN: 978-615-5371-73-8. 148 p.
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2017/03/Horizont.web_.pdf

Ingenia Hungarica III. Tanulmányok a III. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból. Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Koman Zsombor, Nyéki Bence, Ternovác Bálint. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-79-0. ISSN: 2416-0911. 286 p.
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2017/06/Ingenia_Hungarica_III.pdf

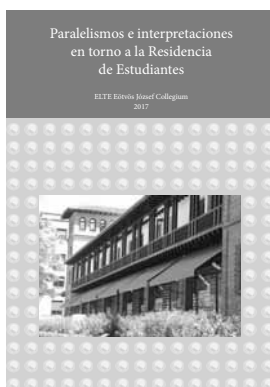
„Közel, s távol” V. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból, 2015. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016[2017]. ISBN 978-615-5371-57-8. 269 p.
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2017/02/Kozel_s_Tavol_V.pdf

„Közel, s távol” VI. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásából, 2016. 1. kötet. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc.
ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-98-1. 242 p.
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Kozel_s_Tavol_VI.pdf

„Közel, s távol” VII. az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásából, 2016. 2. kötet.
Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. ELTE Eötvös József Collegium,
Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-99-8. 187 p.
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Kozel_s_Tavol_VII.pdf

Paralelismos e interpretaciones en torno a la Residencia de Estudiantes.
 Szerkesztette: Klempáné Faix Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017.
 ISBN: 978-615-5371-80-6. 185 p.
 Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2017/05/Residencia.pdf>

Schreiben und Sprechen. Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung. Hrgs. von Ilona Feld-Knapp. Cathedra Magistorum-Beiträge zur Lehrerforschung. Sonderreihe A, Band 1. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-84-4. ISSN: 2063-837X. 265 p.
 Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/CM-Handreichungen-zur-schriftlichen-und-m%C3%BCndlichen-Pr%C3%A4sentation-wissenschaftlicher-Arbeiten.pdf>

SYRINX

ACHSECC X. Országos Konferenciáján
elhangzott előadások

Syrinx. a Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae X. országos konferenciáján elhangzott előadások. Szeged, 2015. május 20–21.
Szerkesztette: Harcz Klaudia. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016[2017].

ISBN: 978-615-5371-70-7. 139 p.

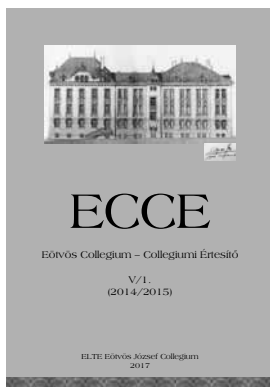
Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2017/03/Syrinx.web_.pdf

SZITU Kötet. 2016. Szerkesztette: Doma Petra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-85-1. 119 p.

Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Szitu.pdf>

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYAI

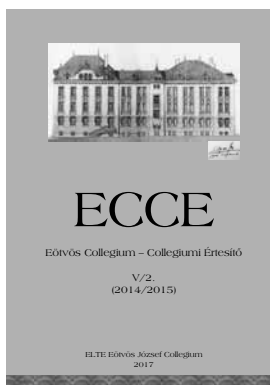

ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő V/1. szám (2014/2015).

Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017.

ISSN: 2064-0870. 398 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/ECCE_V_01.pdf

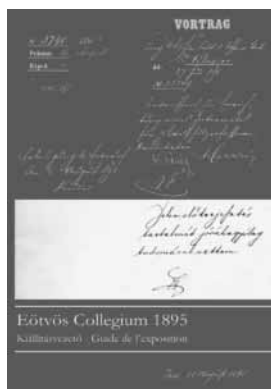

ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő V/2. szám (2014/2015).

Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017.

ISSN: 2064-0870. 344 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/ECCE_V_02.pdf

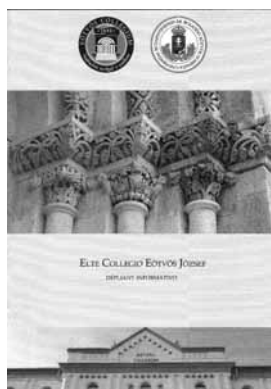
A Bárá Eötvös József Collegium hivatástörténete 1895–1950.

Kiállításvezető, Guide de l'exposition (negyedik, javított kiadás). Írta: Garai Imre.

Szerkesztette: Horváth László. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017.

ISBN: 978-615-5371-32-5. 254 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/nagy_szines.pdf

ELTE Collegio Eötvös József. Dépliant informativo. Redazione: Ágnes Ludmann.

Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. 8 p.

A VÁLASZTMÁNY KIADVÁNYAI

Adsumus XV.

ELTE Eötvös József Collegium
2017

Adsumus XV. Szerkesztette: Farkas Flóra, Mosa Diána. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-82-0. 370 p.
Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Adsumus.pdf>

Felvételi KisOkos 2017. Szerkesztette: Bartha Diána, Bozóki Tamás.
Eötvös Collegium, Budapest, 2017. 8 p.
Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Felv%C3%A9teli-KisOkos-2017.pdf>

Gójaláb 2017. Az Eötvös Collegium Választmányának elsőéves információs kiadványa.

Az előző számot átdolgozta: Bartha Diána. 30 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/GoJalab_2017.pdf

